F. M[illegible]

Bononi[illegible]

Carmelitae

sup. 4 libr.

S[illegible]

N. Inv. 1459

Frater Michael Bonon[...] Carmelita super 4 Sententiarum

CCVII
5.

[illegible] post [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
a perito et pro [illegible] et [illegible]
apostolorum

[illegible]

[illegible]

I

166.

Con [illegible] de [illegible]
formal[illegible] [illegible] folio 82

II

Circa initium libri sententiarum
primi ¶ in tercio magistri
Michaelis de Bononia
doctoris parisiensis ordinis
fratrum beatae dei genitricis
Mariae de monte Carmeli
quaeritur primo dubium utrum
[illegible] formalis beatitudo
[illegible] sit fruitio in voluntate. ¶ Et arguitur quod
non primo sic quia actus intellectus [illegible]
essentialiter [illegible] formalis beatitudo [illegible]
non actus voluntatis [illegible] fruitio [illegible]
actus [illegible] dicitur ab actu fruitionis
et ab ipso separari potest [illegible]
[illegible] non potest esse [illegible] ut
formalis beatitudo [illegible] ¶ [illegible]
et vita aeterna ut cognoscant te [illegible] ¶ In oppositum
[illegible] quod ipsa beatitudo consistit in actu voluntatis
[illegible] et non in actu intellectus sic [illegible]
[illegible] actus est formalis beatitudo [illegible] actu
[illegible] consistit [illegible] consistit
[illegible] in actu voluntatis [illegible]
non est [illegible] alii [illegible]
primum in [illegible] ille qui meruit [illegible]
[illegible] non [illegible] impugnat [illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible] beatitudo [illegible] est actus [illegible] voluntatis
[illegible] sic suppono ut [illegible] quod
formalis beatitudo consistat in actu [illegible]
[illegible] In [illegible] actu consistit formalis beatitudo [illegible]
[illegible] actus [illegible] perfectissimus [illegible] actus voluntatis
[illegible] quo deum diligit [illegible]
[illegible] cum ipsa formalis beatitudo sit summa
[illegible] actus [illegible] perfectissimus
[illegible] est actus [illegible]
et [illegible] acceptabilior [illegible]
actus voluntatis [illegible]
et [illegible] apparet quod actus dilectionis dei
est deo magis acceptus quam actus [illegible]
quo deum [illegible] in quo dilectio est [illegible]
potestate [illegible] non [illegible] in quo dilectionem accep-
tat deo [illegible] et deo primum et [illegible] non
¶ [illegible] actus dilectionis est magis acceptus
[illegible] actus [illegible]
actus [illegible] ¶ Diliges dominum deum tuum
[illegible] et [illegible] non [illegible] acceptam [illegible] non
¶ Confirmatur [illegible] impossibile posset [illegible]
[illegible] actus dilectionis ab actu [illegible]
[illegible] dilectio [illegible] esset accepta [illegible]
[illegible] dilectio dei [illegible] esset virtuosa [illegible]
[illegible] virtuosior ¶ [illegible]
[illegible] diligere quam [illegible] deum [illegible]

[illegible] diligere [illegible] non [illegible] virtuosa [illegible]
[illegible] intellectus [illegible]
diligere [illegible] magis esset vituperanda ¶ [illegible]
[illegible] deus [illegible] magis acceptat [illegible]
[illegible] et [illegible] magis
acceptat actum voluntatis quam intellectus [illegible]
actus voluntatis est [illegible] ¶ [illegible]
¶ In [illegible] ad [illegible] finem
ultimum [illegible] ad finem [illegible]
[illegible] actus voluntatis et intellectus [illegible]
[illegible] ad eundem finem ultimum
actus voluntatis [illegible] et immediatius
[illegible] ultimo fine quam actus intellectus [illegible]
[illegible] actibus [illegible] ultimum [illegible]
[illegible] intelligere immediatius attingit
ultimum finem [illegible]
[illegible] actus [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] in [illegible] voluntas [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] actus [illegible]
et voluntas [illegible]
[illegible] quod intellectus intelligat [illegible] voluntas [illegible]
velit et [illegible] velit intelligere ut [illegible]
[illegible] non potest [illegible]
[illegible] abiecte
[illegible] in [illegible]
et [illegible] ad actum voluntatis quod [illegible]
dilectionem [illegible] non [illegible]
[illegible] dilectio [illegible]
[illegible] dilectio [illegible]
[illegible] ut [illegible] diligere [illegible]
[illegible] procedat [illegible] dilectionem [illegible]
[illegible] ad [illegible] dilectionem [illegible] dilectio
immediatius [illegible]
[illegible] ¶ Et confirmatur [illegible] quod actus
intellectus [illegible] actu voluntatis et [illegible]
Anselmi ¶ Cur deus [illegible] accept[illegible]
[illegible] voluntatem [illegible] ut [illegible]
vitaret malum et [illegible] diligeret bonum
[illegible] magis bonum magis [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] dedisset [illegible] deus [illegible]
[illegible] non [illegible] quibus [illegible]
[illegible] quod actus intellectus [illegible] actu vo-
luntatis ¶ [illegible] esset actus intellectus [illegible] non
[illegible] voluntatis [illegible] ¶ [illegible] est quod
actus [illegible] non [illegible]
summum bonum [illegible] actus voluntatis ¶ [illegible]
¶ Ille actus est formalis beatitudo [illegible]
[illegible] primo [illegible] voluntatis
actus est [illegible] quod [illegible] primo
[illegible] est [illegible] formalis beatitudo [illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible] Augustinus [illegible] et est

[illegible]

q vo^tas^ vltiate qcta go anb pz d sc
et qa no e qz tante q^o votas dilig^t
dm pp^r sc no qcta^z vltiate sz i amoc
q^o dm dilig^t ut ab ipo clac visus
p summu bom ipiq et tlis e gcupic
go p^dc ffozlis btido habet e foze
pmac go ants pz i coppncnc p^c
gclaib et q^a tz qz dilcco pp^r sc no
z volt pmi su fcd dilcco dd vt bntq
ad vol et tlis z aoz gcupic ego
hac ffozlis btido lsoib psupp^t iuus
gcctaz et tpcaz ipiq dd go zc ab
pz i coppncnc p^c q^o qa pz qz si
sit tut aoz tlis dd q fozlis btido
e psm e aoz dd no ut deq abspte
sz ut bntq z clac qgtq et ut bnlq
aanti tlis z aoz gcupic go zq
p^n^z ad az ta ad pm dico fozl

[illegible]

Izor

Izor

Izor

Izor

Izor

Izor

Izor

Izor

Contradictionis — Coactio

Complacentie — Necessitatis

Contradictionis

Complacentie

Ad 3m

Ad 2m

Ad 2m

Ad primum

Ad 2m

Ad 3m

Ad Argumentum

Ad 2m Argumentum

Per

2o

3o

2o

3o

Ad 2m

Ad 3m

Ad 4m

9o qo 3o ar

10 q 3 ar 5

Qo 4a q[ue]r[it]ur

Tres sunt qui testimonium dant

2o

3o

Ad 1m

Ad 2m

Ad 3m

2a conclusio

[illegible]

[illegible]

4 quod ar[illegible]

2o

3o

Ad 1m

[illegible]

Ad 2m

[illegible]

Ad 3m

3a conclusio

2o

[illegible]

evidens est cogit intellectum ad assensum sicut patet istud primum omne totum est maius sua parte quod est falsum. Nec 2am quia tunc quilibet fidelis posset credibilia naturali ratione cognoscere quod est falsum quia ad hoc requiritur aliquod lumen gratie sive supernale et gratia specialis et videtur ut dicit Sap. 9 Sensum autem tuum quis sciet nisi tu dederis sapientiam et miseris spiritum sanctum de altissimis. Ergo. Hoc illud quod non potest cognosci in mente sua fidei non potest esse evidens intellectum viatoris in solo naturali lumine sine (?) ... 2° ... ergo ... non ... fidei ... evidentem ... non apparent ut ait ... 23 et ... apparentia ... et allegatur ... mentes quarumcumque ... capere ... lucem non ... fidei evidentem. Contra quod ... quod ... articuli fidei possunt esse evidens ... articuli fidei ... apparentia ... ita quod nullum falsum et tunc evidens

[illegible]

Margin notes: 9a (?) quest. art. — 2oc — 3oc — 2oc — 3oc — Contra — Essentialis / Trinitatis (?)

Ad 2m

[illegible]

Ad 3m

[illegible]

2a concl

[illegible]

3o

[illegible]

Ad 3m

Essentia

[illegible]

Ad 3m

[illegible]

Tercia concl

[illegible]

2o

[illegible]

3o

Ad 3m

Meus

Vbum

Amor

Ad 2m

[illegible]

Nota · 1 fundo · 2 reputando

[illegible] … magis … intelligere … [illegible] … in intellectu … [illegible]

Consequenter queritur utrum intellectus sit principium essentiale … [illegible] … productio totalis … [illegible]

Arguitur … [illegible] … intellectus … productio … [illegible]

Contra · In oppositum arguitur … intellectus … causa totalis … efficacie … [illegible]

Ad questionem (margin: Ad questionem) … intellectus causa sit … productio … intelligo … [illegible] … actualis … [illegible] … agens … patiens … nobilior … effectum … activus … nobilior passivo … actum intelligendi … objectum … actum … [illegible] … intelligo … [illegible] … nobilior … actum intelligendi … [illegible]

[illegible] … festuca … [illegible] … actum intelligendi … [illegible] … potentie … [illegible] … infinita … [illegible] … intellectus … passivus … actus … intelligere … [illegible] … effectiva … nobilior … effectum … [illegible]

Contra quod arguitur (margin) … intellectus … actualis … intelligere … [illegible] … actus … intelligendo … aliud … [illegible] … intellecto … causa effectiva … intelligere … [illegible]

Ad 2m · Ad 3m (margins) … [illegible] … agit … actu … [illegible] … movetur … [illegible] … intellectus … actus … in actu … [illegible] … videre ad visum sic intelligere ad intellectum … [illegible]

[illegible] … intelligere … actus … passivus … [illegible] … confirmatur … [illegible] … activa … [illegible]

Nota (margin) … [illegible] … passio … [illegible] … actum … [illegible]

Nota 2m (margin) … [illegible] … intelligere … actu … [illegible] … aliud … actu … [illegible]

Nota (margin) … [illegible] … sensitiva … activa et passiva … actus videndi … visiva recepta … [illegible] … actu intelligendi … [illegible]

[illegible] … activa … [illegible] … intelligere … [illegible]

Ad questionem (margin) … intellectus causa sit … totalis causa productiva sive effectiva … intelligo … actum intelligendi … [illegible] … actualis … [illegible] … intelligere … [illegible] … agit … actualis … [illegible] … intellectualis … [illegible] … intellectualem … [illegible] … effectum … [illegible] … calefactum … actum intelligendi … [illegible] … lapidis intelligere … [illegible] … effectum … lapidis … [illegible] … recipiat

et sic non implicat quod lapis esset nunc intellectus quod est secundum eum. Ergo etc. // Ad 3m. In omni isto iniacet actualis intellectio a quo causaliter effective sed non intrinsece vel causaliter ergo secundum eum ab anima causaliter effective. Probatur quia anima ipsa intelligit. Intellectio est actus immanens quia intellectus sed ergo non manet in eo a quo producitur sed in aliquo extrinseco esset transiens et non immanens. Secundo probatur de se quia nunc intellectio manet in eodem [illegible] quod anima intelligit seipsam quia tunc intellectio sit quedam actus absolutus [illegible]

Questio quarti articuli

[illegible]

Ratio

[illegible]

Ratio

[illegible]

Respon.

[illegible]

Ad 2m

[illegible]

Ad 3m

[illegible]

3a que

[illegible]

Ratio

[illegible]

Respon.

[illegible]

Ad 1m

[illegible]

Questio quarti articuli

[illegible]

Ratio

[illegible]

Ratio

[illegible]

Respon.

Persona
Essentia
Communi

[illegible]

Notionalia

2 Notio

3 Notio

4 Notio

5 Notio

6 Notio

7 Notio

Nota

[illegible]

libere agens ideo patet quod imperium sit ... appetitu
et delectancie carnales ... ad primum
argumentum tunc cum dicitur ... potentia activa ... quod ...
... quod potentia activa naturalis vel naturaliter agens
... passo sit disposito in tanto tempore
et cum tanta voluntate et omnibus aliis con-
dicionibus signatis tanta voluntate tamen
... influentia terminatur per maximum in quod
potest sed non absolute patet quia si potentia talis pos-
set actu perfectiorem producere ... ...
stanti scilicet quod potentia non agebat secundum ul-
timum potencie sue et non agebat natura-
liter quia aliqua eius passio vel passum ...
disposito sit aliquomodo meliorata
similiter ... potentia activa libera quia ipsa
talis potentia agens libere cum tanto cona-
tu in tanto tempore cum tanto ... i. v-
... et omnibus aliis circumstanciis
paribus terminatur per maximum in quod potest
patet quia si plus faceret stanti scilicet quod aliqua
circumstancia ... sit meliorata ...
2o quia ... potentia naturaliter agens nec libere
... terminatur per maximum in quod potest quia
qualiter ... dato adhuc potentia potest melio-
rari et passum melius disponi ...
poterit effectum producere meliorem ...
... dicitur voluntate
... non terminatur ... dico quod ...
... ut dictum ... pars potest ...
... quia non terminatur ad maximum ... potest
concedo quod a sit potentia ipsius voluntatis et quod b
sit maximus actus quem potest sic circumstan-
tionata tunc concedo quod a concedit b ...
agens agit a proporcione maiori et concedo
quod iste processus est ... Item concedo
quod a potest in aliam resistenciam maiorem
et ... ... dico quod ... ut quod
conatus eius augmentatur vel ... circum-
stancia ... vel ... ... et cum
omnibus istis stat quod primus effectus ...
in quod a potest cum omnibus istis circumstan-
tiis manentibus ... non ... maximus sic
... aliud potest cum ... quod non terminatur per
... quod non potest dicitur ad punctum ...
... dato quod b sit ... ... quod
potest ... potentie ipsius b et non potest
... b vel ... quod potest ...
potentie ipsius ... potest in ... b similiter non
... possum ... ... vel
potentie ipsius libere ... possum ... in
... ... ar. ...
ista parte quia ... ... modo

... et eius ... dicitur quod qualis
potentia terminatur per maximum in quod potest ...
non per minimum dico quod ... ut
dictum est in ... ad 2m
dico quod ... potest agere ... ...
... potentia ad actum primum ... ...
... actu ... ad actum secundum ...
quod ... et ... loquitur de actione
... et naturalia et non voluntaria
Et ad confirmacionem dicitur quod impossibile est
quod aliquid sit simul in actu et potentia
... et actu ... ut dictum est in
... ... ad 2m
... ... dico quod ...
quod concupiscencia ... ...
... et concupiscencia sine
meliacione carnis ... spiritum et
talis concupiscencia carnis non est actus
voluntatis nec ... voluntate nec est
peccatum ... ... actum concu-
piscencie ... et ...
talis repugnantia actus voluntatis ... lege
membrorum talis concupiscencia non est
... eius ... et ... peccatum ... actu
... procedit ... et non ... ...
... est voluntas ... ...
... angeli voluntatis vel
... principii
... hoc quod si non ...
... voluntatis respectu ... sui actus possit
cogi et non esset libera ... et
... ...
supposito ... ... quod si aliquid ...
... effective cum voluntate sit agens naturale
et non agens libere patet quia sola voluntas
est libera et ... actus eius ... ... peccatum
ut ait magister ... ...
Secunda suppositio quod ... agens naturale ...
... et ... ...
... et ... agit ... quod ... ...
agit ... ultimum sue potencie ... suppositio
quod voluntas terminatur per maximum ... potest vel
per minimum in quod non potest quia ... potentia
activa et ... ... dictum est
in ... primi ... ...
... suppositis pono quod a et b
... in voluntate active ad actum voluntatis
... ... voluntatis ...
cogere ipsam ad ... actum ... non
... ... quod voluntas
est ... ... a et b ...
iste processus ... finitus ... ...
non infinitus ... suppositio ... finitus

propter quod voluntas procedit ...

ponatur ergo quod voluntas procedat a et b ut
... tunc ... quod ... magis virtus a et b
augetur tanto magis ... processus
tunc ponatur quod virtus a et b meliorentur vel
augeatur ad tantum et ad plus quantum erat
processus quo voluntas non procedebat a et
b et tunc scilicet quod voluntas non procedit a et b
... ... virtus
activa a et b procedit resistenciam volunta-
tis ad ... actum ergo ipsam coget ...
patet ... quia ... agens ...
cedens resistenciam passi sibi appropriati
si agat secundum ultimum sue potencie superat
passum et agit in passum a et b sunt
... quia sunt naturalia agencia ...
suppositionem et ... agit secundum ultimum
sue potencie per ... suppositionem ... Confirmatur
quia a et b ... ... ad produ-
cendum actum voluntatis cum ipsa voluntate ... magis
... ... magis iste actus magis depen-
det ergo ab a et b ... a voluntate ... a
et b ... prior causa producta actus voluntatis
... voluntas et tunc actus voluntatis dependet
... a et b et non ... ...
a et b esset determinata ad agendum
... agere voluntatis ... a et b ... sunt deter-
minata ad eundem actum agendum cum sint
naturalia agencia ergo voluntas ... eundem
actum ... si dicatur quod ...
... ponatur quod ... virtus
activa augeatur per tantum plus ...
... voluntatis procedit ita et scilicet ut ...
hoc quod si aliquid aliud a voluntate ...
effective ad actum voluntatis scilicet quod actus
voluntatis non sit in potestate voluntatis hoc est
... et ... Augustinus primo retractationum
... patet ... quod iste actus non potest
causari ... ... agere
... quod ... non est in potestate voluntatis ...
... agens agat ergo ... effectus illius
agentis ... actus voluntatis est in potestate voluntatis
hoc ... aliquid aliud a voluntate ... effe-
ctive ad actum voluntatis scilicet quod ... agens
... et manens ... ...
effectus ... ... disposita
... quia ... manens ... ...
... ... patet quia ...
... effective cum voluntate ut dictum est
agens naturale et ... receptiva ...
... ... actum volendi
et ... actum volendi ergo ...
... et ... ... naturaliter ...
ta ad ... ... effectus producitur naturaliter

... ita quod ... effectus ... non possit
produci naturaliter ... cum ... causa
... est talis ... voluntas ...
voluntas possit ... ... quod est ... Augustinus
... ... voluntas ergo ... est ...
voluntatis ... ... sed non ...
non ... non formalis ... ergo effectus
Et confirmatur quia ... ... et
... effectus potest esse ... effectus
... ... potentia sola voluntas
... ... sola ...
... est ... actus voluntatis et non ... effective
hoc ... non esset effectiva actus voluntatis
scilicet quod non esset ... ...
et ... ad producendum ... quod est
... Augustinus ... ubi dicit quod ...
notitia est a mente ita amor a notitia et
a mente ergo hoc ... est actus voluntatis
... ... et ...
voluntas diligit seipsam et patet quia talis est ab
... cum voluntas sit ... ...
... est ... ergo ... ad
... ad primum dicitur ... ... quod
non possum tam libere ... naturaliter ... dor-
mire ergo dormire est ... Item ...
comedere ergo ... est ... effectiva
patet quia non ... magis dormire
vel comedere tanto magis ... quod est
... Item quia ... et effectus stat simul ...
... non enim stat simul naturaliter quod dormiat
et ... libere ... ergo quod ... ...
... ... sufficit quod ...
... non ... confirmacionem dico quod ...
... ubi cause non sunt impedite ...
dico quod potentia voluntatis ... ... aliis con-
cepta ... non scilicet actus voluntatis non ...
... requiritur ut ... effectiva ... ut ...
... non ut ... cogitans est maximum
... impeditum ipsius voluntatis ... ad 3m dico quod ...
... est ... ad producendum ...
... non omnino ... ... quod
... et voluntas ... ...
... sit ... quod ... producendo ...
... ... producere ...
et ad Augustinum ... dicit quod amor est a notitia
dico quod aliquid esse ab alio est dupliciter ...
... ab illo effective vel procedit ut
calefactio ab igne ... ... et ...
... ... dicitur esse ab
... patitur ... et ... non
... dicitur ... esse ab ...
... non potest ... ab ipso non produ-
citur vel quod ipsum ... dico ...
proposito quod amor est a notitia et a mente

et a voluntate, sed a voluntate pr[illegible] quia ab ipsa p-
ducitur a natura aut large quia ipsam presupponit
et sic ipsa naturaliter esse non potest. Ad 2m negocia-
tionis et ad probationem dico quod quicunque diligit vo[illegible]
[illegible]

[illegible]

Ad 2m

Ad argumentum pro secundo

3a questio

Contra

Contra

Contra

Ad 3m

Ad argumentum

Ad 2m

Contra

Contra

Contra

Contra

Ad 2m

Ad 2m

Ad 3m

3a questio

[illegible]

[illegible]

Ad 2m

Ad 3m

Ad 4m

Ad primum

Contra

Tertia opinio

Ad primum

Ad 2m

Scotus dicit ad primum

Consequenter quaeritur nono utrum causatum
esse sit omnino immutabile et arguitur quod non
quia incausatum esse non est omnino immutabile quo-
niam ... quia potest aliter se habere ...

[illegible]

Tertia conclusio.

... relatio ... ut ... deus non esset ... dominus ... et ... immutabiliter permanet. Argumentum quod ... incarnatio ... loco tempore et omnis immutabiliter ...

[illegible]

Secunda conclusio

[illegible]

3um

[illegible]

Ad 2um

[illegible]

Ad 2um

[illegible]

Ad 2um

[illegible]

Tertia conclusio.

[illegible]

Primum

[illegible]

Contra conclusionem

[illegible]

Ad 2um

[illegible]

Ad 2um

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Con[tra] q[uo]d ar[guitur] ... p[ro]c[edit] ... i[n]n[ascibili]tati vi[rtute] g[e]n[er]a[tio]nis stat ... [illegible] ... g[e]n[er]a[ti]o no[n] infert aliq[ua]m ... ge[ne]ra[n]tem ... a genito q[uia] ... vtru[m]q[ue] vnu[m] no[n] aliud vnu[m] ... aliq[ui]d ... no[n] e[st] aliud ... Augustinus ... de t[ri]nitate ca[pitul]o ... genuit ... sibi eq[ua]le no[n] ... seip[su]m integ[ru]m ... ampli[us] ... d[a]t ... essentia[m] et p[er]sonam ... et p[er]sona ... g[e]n[er]a[ti]o no[n] infert ... a ge[ni]to ... vltimo ... in data ... aliq[ui]d ... vnu[m] no[n] ... p[er]sona ... [illegible]

incommunicabilis ... ad p[ro]positu[m] licet p[er]sona et e[ss]e[nti]a sit ... [illegible] ... et no[n] p[er]sona ... e[ss]e[nti]a ... indistincta ... et p[er]sona ... distincta et ... g[e]n[er]a[ti]o e[st] op[er]us ... et filij ... et filij no[n] est ... i[n]t[er] duo ... [illegible] ... et est i[n]t[er] t[er]minos opp[osi]tos ... et filiu[m] ... no[n] p[er]dit ... [illegible]

[illegible]

alii insimul intenduntur et remittuntur, contra quod implicat, sed probatur antecedens: quanto plus quis cognoscat, [illegible] contingit quod minus ipse diligat et quanto magis diligit tanto minus cognoscat; quod contingit quia magis diligit quanto minus cognoscat eius voluntatem. Ad 1[m] realiter non sunt idem [illegible] unum est perfectum et aliud non, quorum unum est meritum et aliud non; ergo antecedens probatur; dicitur et probatur quia sicut cognoscere malum non est malum, sed diligere malum est malum, ergo sic cognoscere bonum non est virtuosum cum demeritis cognoscat [illegible] bonum, sed diligere bonum est bonum et meritorium. Contra quaestionem articulum 3[um] 2[m] probat: si quod esset idem, scilicet quia [illegible] possit cognoscere cognitum, cuius [illegible] et [illegible] Augustinum, 10 De Trinitate, quod patet [illegible] et contra [illegible] quia amor et cognitio sunt distincta absoluta, sed esset distincta realiter, possit Deus facere unum sine alio, et sic amor esset sine cognitione, ergo. Hoc cum voluntas realiter est cognoscere, ergo cognitio non est, quia dicit amor est quaedam voluntas et probatur antecedens quia si voluntas et cognitio distinguuntur, [illegible] non esset, quia [illegible] distinguuntur esse [illegible] per diversa [illegible] et tamen esse compositum cognitione et dicta si voluntas et cognitio non sunt composita cum sint formae simplices [illegible] ergo nec distinctae. Tertio [illegible] nunc quia tunc duo actus simul [illegible] [illegible] sed [illegible] et [illegible] tertio capitulo cum constat quod cognitio et voluntas non distinguuntur, quia sunt ambo eiusdem [illegible] qualitatis quia utraque [illegible] dicitur et non distinguuntur nec [illegible] quia eadem [illegible] et non [illegible]. Hoc cum cognitio est actus [illegible] vel creatae, ergo cum non quia non sit actus [illegible] voluntatis creatae et voluntas et sit voluntas est quaedam amor [illegible] voluntatis, ergo cognitio sit actus [illegible] scilicet quod sit amor, sed [illegible] quia voluntas [illegible] esse actu et [illegible] per actum [illegible] Augustinum [illegible] [illegible] dictum [illegible] voluntas quando [illegible] necesse quod agat quod [illegible] non. Ad [illegible] [illegible] nec [illegible] quia amor rei [illegible] non est alia nec per aliquid absoluta potest Deus ab alia separare, tamen non sequitur quod separat cognitionem ab amore quia voluntas posset amare [illegible]. Dico quod si separentur cognitio ab amore quod remanet ista res quae est amor, sed amplius non esset amor, sicut si Deus poneret actu [illegible] lapidem esset ista [illegible] lapidis quae erat in

me sed non esset cognitio. Vel aliter potest dici quod licet voluntas nostra de potentia Dei [illegible] ordinata et secundum modum ipsi voluntati inditum non possit diligere incognitum, tamen non [illegible] repugnantiam quin Deus possit facere oppositum. Ad 2[m] nec antecedens ad probationem. Dico quod potentia quod distinguuntur [illegible] et non sunt [illegible] non sequitur [illegible] [illegible] quod non distinguuntur [illegible] quia [illegible] composita quod repugnat [illegible] simul. Dico quod amor et voluntas sunt [illegible] simul [illegible] et non [illegible] et [illegible] per conclusionem [illegible] et [illegible] sed non per conclusionem [illegible] et dicitur compositionis. Vel dicendum fuit in [illegible] quaestionis 2[e] quod [illegible] et [illegible] quod non distinguuntur [illegible] quod duo actus essent in eodem [illegible] [illegible] quod [illegible] absolutis quod [illegible] sed non de actibus [illegible] [illegible] et amor et cognitio, sed tamen non credo quod distinguuntur [illegible] [illegible] et [illegible] si distinguuntur [illegible] aut [illegible] aut [illegible] [illegible] non [illegible] quia [illegible] esset [illegible] et amor [illegible] et [illegible] utputa [illegible] te et ad te, nec [illegible] quia ab eadem [illegible] [illegible] voluntate et [illegible] [illegible] [illegible] amor et cognitio. Ad [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] quod actus [illegible] non tamen sic quod diversi actus [illegible] diversa [illegible] sed [illegible] diversa [illegible] [illegible] cognitio et amor sed cognitio [illegible] [illegible] vel amor [illegible]. Ad 3[m] dico quod non sequitur quod [illegible] sit [illegible] ista res quae est voluntas [illegible] actu cognoscit, licet non [illegible] [illegible] quia eadem res est voluntas et intellectus [illegible] [illegible] [illegible] et voluntas [illegible] [illegible] 3[o] cum quo [illegible] volitio amor et delectatio [illegible] [illegible] et hoc amor et delectatio [illegible] [illegible] delectatio et intendi non intensa delectatione ergo quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed antecedens probatur quia demones multum diligunt sed non tamen delectantur [illegible] cum delectatione et [illegible] probatur [illegible] quia [illegible] augetur [illegible] augebatur [illegible] et amor et non intendebatur delectatio. Ergo hoc amor et delectatio [illegible] [illegible] causat tristitiam et [illegible] delectationem et quanto magis intenditur

2

amor tanto magis intenditur tristitia et [illegible] delectatio. Ergo dicitur realiter quia non est [illegible] sed probatur antecedens [illegible] quod [illegible] videat unum quem diligit aliquod magnum malum pati et alium quem non diligit simile malum pati, ita est quod dolet et tristatur de primo et non de 2[o] et quanto magis eum diligit tanto magis tristatur, ut patuit in gloriosa virgine Maria videndo filium suum pati quae tanto dolebat quod gladius doloris eius animam pertransisse fertur Luce 2 et quod amor [illegible] [illegible] sit cum tristitia et [illegible] omnis delectationis, [illegible] quia potest amor [illegible] dolor et intensio amoris intenditur dolor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amore [illegible] dolor [illegible] [illegible] [illegible] dolor ut dicitur [illegible]. Hoc amor est in potestate nostra, delectatio non in potestate nostra, ergo [illegible] et antecedens [illegible] quod amor sit in potestate nostra [illegible] quia amor est actus voluntatis [illegible] omnis [illegible] [illegible] est in potestate nostra [illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] ut dicit Augustinus [illegible] [illegible] [illegible] sed quod delectatio non sit in potestate nostra [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] si in potestate sua esset delectari [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ergo [illegible] ubi dicitur quod delectatio non est operatio sed [illegible] operationem ut finis quidam [illegible] sicut [illegible] [illegible] pulchritudo. Contra quaestionem articulum 3[m] et [illegible] delectatio distinguatur realiter ab amore vel dilectione [illegible] quod [illegible] possit esse [illegible] [illegible] [illegible] delectatione [illegible] quod ipsa [illegible] est [illegible] [illegible] amor [illegible] ut ait Boecius [illegible] delectatio est [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] non est [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] ista [illegible] delectatio non est [illegible] [illegible] [illegible] quia ista [illegible] consistit in actu et dilectione ut dicebatur [illegible] ergo ipsa delectatio non sit amor [illegible] quod non [illegible] [illegible] quod [illegible] potest esse [illegible] absque delectatione. Ergo [illegible] ista [illegible] non sunt [illegible] realia [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] sed amor et delectatio non sunt [illegible] realia [illegible] ergo amor [illegible] quia non [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amor [illegible] [illegible] quia [illegible] amor

[illegible] delectatio [illegible] [illegible] in ipsa anima, ergo hoc dilectio non potest esse sine delectatione, ergo [illegible] quia [illegible] duo ab [illegible] realiter distincta [illegible] potest Deus separare, antecedens probatur, Augustinus De doctrina christiana [illegible] [illegible] alicuius est quod diligitur delectatio [illegible] [illegible] ergo [illegible] [illegible] Ad [illegible] nec antecedens ad probationem. Dico quod [illegible] [illegible] consistit in duobus actibus scilicet intellectus et voluntatis, ita quod [illegible] aliquis actus [illegible] [illegible] requiritur delectatio aut non est actus sed [illegible] passio vel [illegible] [illegible] actu [illegible] [illegible] [illegible] ergo quod [illegible] [illegible] consistit in actibus cum [illegible] [illegible] ad istos vel [illegible] se [illegible] et non [illegible] in actibus [illegible] Deus separare istos duos actus ab omni re ab ipsis realiter distincta [illegible] non esset [illegible] quod [illegible] ipsi esset ab eadem separata [illegible] istos [illegible] esset [illegible]. Ad [illegible] ergo quod [illegible] consistit in illis duobus actibus vel includit [illegible] [illegible] ad [illegible] quod [illegible] delectatio [illegible] ipsos actus [illegible] [illegible]. Ad 2[m] dico quod aliquid dicitur differre [illegible] [illegible] quod sunt [illegible] realiter [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est alia [illegible] dicitur realiter [illegible] [illegible] dicitur 2[m] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Augustinus De doctrina christiana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est alia [illegible] [illegible] quod una res non est alia. Ad 3[m] nec antecedens ad probationem. Dico quod dum Augustinus [illegible] [illegible] quod dilectio non possit esse sine delectatione, quia ad delectationem absentis rei non sequitur delectatio sed ad praesentiam [illegible] rei dilectae sequitur delectatio, nec [illegible] [illegible] ad praesentiam illius quod diligitur [illegible] [illegible] dilectio est delectatio [illegible] [illegible] si invenitur ab aliquo doctore quod dilectio [illegible] [illegible] vel delectatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod una res esset alia sed [illegible] quia [illegible] una [illegible] [illegible] [illegible] alia. Ergo 3[a] quaestio utrum amor procedens libere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3[a] et hoc [illegible] procedit [illegible] [illegible] amor [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] procedendi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

3[a] q[uaesti]o art[iculus] 2

2oe

2[a] o[pini]o

Ro[spons]io

Ad 2[m]

Ad 2[m]

Ro[spons]io

3[a] q[uaesti]o art[iculus] 3

Ad

3oe

Ro[spons]io

Ad 2[m]

Ad 3

3[a] q[uaesti]o

[illegible] procedendi e [illegible] ei [illegible] procedi dis-
tinguat[ur] ergo / Ad 1m spus scus [illegible] dilect[us]
[illegible] et amor qui no e [illegible] augustini [illegible]
[illegible] trinit[ate] [illegible] ubi probat q[uod] amor
et dilect[us] sunt idem [illegible] illud quod [illegible] Joh.
ultimo qui [illegible] dixit petro Symon Joh.
diligis me et petrus [illegible]
[illegible] ubi [illegible] ponebat [illegible]
[illegible] dilect[us] et amor [illegible] petrus
[illegible] [illegible] et [illegible] post Joh.
et in ista [illegible] allegat[ur] [illegible] dilect[us] [illegible]
[illegible] ad finem et [illegible] Item glosa
Cassiodori sup[er] [illegible] dilectissimo [illegible]
[illegible] spus scus patris et filii dilectus est
[illegible] sicut se [illegible] in divinis ubi ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] in divinis
[illegible] persona [illegible] a [illegible] ergo
[illegible] in divinis [illegible] persona [illegible] amor [illegible]
[illegible] ab [illegible] persona patris
nec filii ergo [illegible] persona [illegible] ergo [illegible]
amor [illegible] ergo / Contra [illegible] et [illegible]
Spus scus non procedit a volu[n]tate [illegible] ergo
non e [illegible] amor procedens [illegible] qua
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in divinis [illegible]
[illegible] et cum volu[n]tas
[illegible] q[uod] voluntas [illegible]
producat / Confirmat[ur] [illegible] sunt [illegible]
personis et [illegible] equalis persona [illegible]
producat [illegible] voluntas [illegible] ergo
amor [illegible] distinguitur a [illegible]
[illegible] voluntas [illegible] Ad
una persona et [illegible] in divinis ergo / Ad
[illegible] amor procedit ab [illegible]
ergo [illegible] amor patris et filii ut
dicunt [illegible] q[uod] spus scus
procedit a patre [illegible] patrem amat
filium et a filio [illegible] patrem [illegible] pa-
trem et [illegible] utrum e falsum [illegible]
[illegible] aliquid a filio et non [illegible]
[illegible] a filio aut est
[illegible] et [illegible] utrumque [illegible]
[illegible] caritas [illegible] sive amor
ergo spus scus non [illegible] amor sive
caritas [illegible] caritas sive amor [illegible]
[illegible] et [illegible] li. 2o
[illegible] et [illegible] proprie
[illegible] patri [illegible] patrem non [illegible] patris
Confirmat[ur] [illegible] quod [illegible]
[illegible] et caritas dei ubi [illegible]
[illegible] ergo caritas sive amor [illegible]
patri ergo / Ad [illegible] ad primum [illegible]
[illegible] accipi[tur] sicut et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] accipio [illegible] patri et filio
non [illegible] Vel [illegible] sic [illegible] sic [illegible]

q[uod] ipsa potentia generativa filii non [illegible]
[illegible] cum [illegible] supposito cum condicionibus
quemadmodum generatio 2o non e [illegible]
personis nec [illegible] includit supp[osit]um
[illegible] q[uod] voluntas e [illegible] amoris
[illegible] spus sancti non [illegible] et [illegible] ut
e in supposito cum condicionibus quiescentibus
spiratio [illegible] non e suppositum spus sancti
et [illegible] voluntas non est [illegible] personis
nec [illegible] includit [illegible]
[illegible] ad [illegible] / Ad 2m [illegible] q[uod] [illegible]
solum procedit [illegible] qui e actus [illegible]
ab amante et dato [illegible] et [illegible] non
e amor patris et filii [illegible] est
[illegible] qui procedit ab uno in alium
[illegible] suscepti illius amoris
non [illegible] amor q[ui] procedit in alium [illegible]
[illegible] in [illegible] et 2o spus
[illegible] amor et non [illegible] et [illegible] non
[illegible] a patre [illegible]
a filio / Ad 3m [illegible] q[uod] caritas sive
amor [illegible] et
[illegible] si aut [illegible] ad
[illegible] personis [illegible]
[illegible] ad [illegible] sunt et indivisa [illegible]
aut accipia[tur] [illegible] esse [illegible]
[illegible] intelligendi [illegible]
[illegible] caritas activa procedens
[illegible] patri et filio et de ista [illegible]
[illegible] Vel [illegible] 2o [illegible] spui
sco et de ista [illegible]
[illegible] caritas sive amor productus
ergo / Ad [illegible] Dico q[uod] [illegible]
[illegible] in se incepit ut desinit
esse [illegible] illius amoris [illegible]
[illegible] ista [illegible] non [illegible]
amata [illegible] incepit esse et desinit esse
amata ergo [illegible]

Consequenter quer[itur] [illegible] Utrum
spus sancti a filio procedit [illegible] a
filio possit [illegible] distinguibere

Et [illegible] q[uod] non [illegible] spus scus non proce-
a filio ergo [illegible] non [illegible] a filio [illegible]
[illegible] et [illegible] procedit a patre ergo non
[illegible] a filio [illegible] Sed [illegible]
[illegible] procedit [illegible] a patre et
filio [illegible] esset unum [illegible]
esset duo non [illegible] duo [illegible]
[illegible] e [illegible] persona [illegible]
et [illegible] e [illegible] non [illegible]
unum [illegible] unum [illegible] 2o non
[illegible] spus scus spira[illegible]
[illegible] unum [illegible]
[illegible] duo 2 non unum [illegible] non abstante

[illegible] a spu sco [illegible] persona [illegible]
alia filii alia spus sancti ergo / In [illegible]
[illegible] spus scus non procedit a
filio non distinguit[ur] a filio ergo [illegible] non
procedit ab ipso non dicetur [illegible] ergo
non distinguit[ur] ab ipso [illegible]
[illegible] filii ad spm sanctum nec
[illegible] spirationis [illegible]
in divinis [illegible] unum ubi non obviat
relationis [illegible] Anshelmum de
processione [illegible]
[illegible] q[uod] a patre
et filio [illegible] spus scus [illegible] persona
procedit [illegible] supposito q[uod] a patre
procedit ut [illegible] a filio
[illegible] filio [illegible] non [illegible]
[illegible] non re-
pugnat [illegible] ergo amor [illegible] dat
[illegible] persona [illegible]
[illegible] repugnat [illegible]
[illegible] non repugnat filio [illegible]
q[uod] [illegible] repugnat et patri [illegible]
[illegible] filiationis [illegible] filiatio non repugnat
spirationi cum ergo in filio non sit aliud
[illegible] et relationem [illegible] intellec[tus]
sibi repugnat / Confirma[tur] q[uod] [illegible]
[illegible] filio [illegible]
[illegible] in quo [illegible] filio [illegible] patri et filio
non [illegible] nisi [illegible] et pri-
[illegible] ergo / Ad [illegible] spui sco repugnat
[illegible] et filio non est nisi productus a
[illegible] non repugnat sibi [illegible] productus
e producto [illegible] non repugnat produc-
[illegible] ut [illegible] ergo [illegible] sibi re-
pugnat [illegible] productus est
[illegible] autem [illegible] et [illegible] esse approba-
[illegible] q[uod] spus scus e a patre et a filio
non factus nec creatus nec genitus sed pro-
cedens / Contra [illegible] et
[illegible] Spus scus e una persona pro-
[illegible] simplicissima ergo [illegible] non e [illegible]
[illegible] productum e ab [illegible] et [illegible]
productum [illegible] unum [illegible] et [illegible]
a pluribus [illegible] non [illegible]
[illegible] procedit [illegible]
[illegible] et [illegible] notum est
q[uod] [illegible] spus sci cum sit [illegible] est
[illegible] simplicissimus ut ait magister [illegible]
[illegible] e una simplicissima / Ad
In mente [illegible] e filio et [illegible]
ergo spus scus non procedit a [illegible]
[illegible] patri [illegible]
[illegible] in mente [illegible] non procedit
a [illegible] procedit [illegible] Aug[ustinus]

[illegible] in nobis appetitus pro-
cedit [illegible] in [illegible] illius
[illegible] q[uod] [illegible] ponte [illegible]
[illegible] a divinis procedit
[illegible] ergo ab [illegible] non procedit
[illegible] ut [illegible] e [illegible] voluntas
[illegible] productus [illegible]
[illegible] procedit [illegible]
[illegible] spus scus [illegible] procedit ergo [illegible] tenet
[illegible] procedit
[illegible] unum [illegible]
[illegible] in divinis e [illegible]
[illegible] et singulari cum [illegible] illorum
sit spus scus ut ait magister [illegible]
[illegible] / Ad [illegible] ad primum negando
[illegible] et [illegible] q[uod] unum [illegible] non [illegible]
duobus [illegible] a pluribus [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non e [illegible]
[illegible] in divinis [illegible] distinguat[ur]
[illegible] non [illegible]
[illegible] et una spiratione
[illegible] ut [illegible] de summa
trinitate et fide catholica [illegible] ut [illegible]
[illegible] in [illegible] / Ad 2m [illegible]
ad [illegible] q[uod] licet in mente [illegible]
[illegible] magis [illegible]
[illegible] ut ait magister [illegible] ponens [illegible]
et [illegible] inter [illegible] et [illegible]
et [illegible] licet in mente [illegible] procedat
[illegible] non [illegible] in divinis [illegible] supius
[illegible] / Ad 3m
[illegible] q[uod] spus scus ut [illegible] magister
[illegible] accipi[tur] [illegible] et [illegible]
et [illegible] non procedit [illegible]
et procedit et [illegible] ista [illegible]
aut accipit [illegible] 2o
[illegible] q[uod] spus scus a patre et filio proce-
[illegible] volu[n]tate [illegible] et [illegible]
[illegible] productum [illegible] producere [illegible]
[illegible] nisi impedia[tur]
[illegible] voluntas in patre et filio e [illegible]
[illegible] et non impeditur ergo [illegible]
producit [illegible] sive [illegible]
ut [illegible] amor [illegible] omni [illegible]
actio vel productio [illegible] ad [illegible]
[illegible] et filii [illegible] voluntas [illegible]
[illegible] productum [illegible]
[illegible] voluntas in se [illegible] ergo [illegible]
[illegible] voluntas in deo e productiva [illegible]
[illegible] ergo [illegible]
[illegible] in deo [illegible] productiva [illegible] non

[R]omane ecclesie li. 6 de summa trinitate ca. unico ubi dicit Bonifacius fideli ac devota professione fatemur quod spiritus sanctus a patre et filio eternaliter non duobus spirationibus sed unica spiratione procedit ab eis. Ex quo videtur quod pater et filius quod [illegible] unica spiratione quod [illegible] uniformitatem

Prima conclusio: [illegible] simplicitate [illegible] [illegible] spiritus sanctus a patre et filio ut uni [illegible] principio [illegible] procedit [illegible] spiritus sanctus est una persona simplicissima producta [illegible] ab unica [illegible] principio sufficiente [illegible] procedit et [illegible] cum procedit a patre et filio ut patet per [illegible] [illegible] procedit [illegible] quod ab eis procedat ut ab uno principio [illegible] notandum [illegible] quod [illegible] perfectum productum [illegible] [illegible] perfecta et sufficiens principia producta [illegible] quod aequaliter istorum principia [illegible] producere et quod a [illegible] producere et aequaliter [illegible] non sit [illegible] ab uno [illegible] quod unum perfectum et sufficiens principium sufficienter producit [illegible] principiatum [illegible] aliud perfectum et sufficiens principium est ibi frustra [illegible] solum unum producit [illegible] quod non producit plures quod aliquid principium productivum est perfectum et sufficiens. [illegible] forte dices quod [illegible] arguitur quod [illegible] aliquid producit [illegible] solo sit sufficiens et perfectum principium [illegible] quod non est simile quod licet [illegible] [illegible] ad aliquem effectum [illegible] non est perfectum et sufficiens principium [illegible] et sic non [illegible] quod sunt duo perfecta principia [illegible] principium subordinatum [illegible] duo [illegible] principia [illegible] non [illegible] quod unum alteri sit subordinatum

2o [illegible] spiritus sanctus procedit a patre et filio ut sunt plures [illegible] ab eis procedit ut pater est et ut filius est [illegible] et quia [illegible] pater et filius [illegible] plures [illegible] et relationem qua unus est pater et alius filius [illegible] [illegible] quod si procedit ab eis ut pater est et ut filius est cum [illegible] paternitas [illegible] pater et filius filiatio sit filius [illegible] quod spiritus sanctus procedit a patre paternitate et a filio filiatione [illegible] et filiatio [illegible] ad patrem et ad filium [illegible] solum sit unica [illegible] spiratio passiva [illegible] arguitur [illegible] de trinitate [illegible] ubi [illegible] [illegible] patrem et filium esse principium spiritus sancti et [illegible] non duo principia [illegible] dicat [illegible] unum [illegible] et ad creaturas [illegible] unum [illegible] [illegible]

3o [illegible]

unum principium [illegible] ista [illegible] per decretalem [illegible] in principio [illegible] [illegible] ar. 2 [illegible] spiritus sanctus procedit a patre et filio ut [illegible] pater et filius [illegible] supposita [illegible] pater et filius ut sunt supposita [illegible] plures [illegible] quod [illegible] supposita [illegible] aut [illegible] quod spiritus sanctus [illegible] est quaedam [illegible] quod pater et filius [illegible] unum suppositum. Confirmatur quod [illegible] suppositorum sunt [illegible] actiones pater et filius [illegible] supposita [illegible] spiritus sanctus procedit a patre et filio ut sunt unum [illegible] [illegible] unum [illegible] eandem [illegible] spiratam [illegible] quod [illegible] non [illegible] unum [illegible] quod [illegible] unum [illegible] virtute spirativa [illegible] plures [illegible] producti [illegible] dicentur plura [illegible] pater et filius [illegible] duabus virtutibus spirativis [illegible] respectu [illegible] spiritus sanctus procedit a patre et filio [illegible] [illegible] plures [illegible] ad scripturam [illegible] Augustinus [illegible] de trinitate [illegible] procedit ab eis [illegible] Ad [illegible] dico quod spiritus sanctus non procedit a patre et filio ut sunt supposita [illegible] supposita [illegible] sic pater et filius [illegible] actus [illegible] suppositorum dico quod [illegible] procedit a supposito [illegible] supposita [illegible] dico quod spiratio procedit a patre et filio [illegible] duo supposita [illegible] duo supposita [illegible] [illegible] spiritus sanctus producitur [illegible] actu spirativo a patre et filio [illegible] actu [illegible] procedit [illegible] [illegible] Ad 2um dico quod procedit ab eis [illegible] spiratione [illegible] duo principia [illegible] productam plura supposita producunt unum suppositum [illegible] duabus virtutibus productivis [illegible] unum [illegible] plura principia et [illegible] in pluribus suppositis [illegible] [illegible] producat plura [illegible] non [illegible]

suppositum [illegible] [illegible] plures [illegible] non [illegible] plures [illegible] ad [illegible] in persona [illegible] plures virtutes productive [illegible] [illegible] non potest dici plura [illegible] Ad 2um dico quod pater et filius [illegible] producta [illegible] supposita non [illegible] producti [illegible] ab eis [illegible] unum principium [illegible] ductu ab eis [illegible]

Secunda conclusio: [illegible] spiritus sanctus a patre et filio [illegible] uniformiter [illegible] spiritus sanctus a patre et filio [illegible] unica spiratione simplicissima [illegible] uniformiter [illegible] quod si procedit non uniformiter [illegible] ista productio non esset uniformis [illegible] non simpliciter [illegible] quod unica spiratione ut [illegible] [illegible] spiratione [illegible] [illegible] [illegible] perfectissime [illegible] ut aut [illegible]

2o [illegible] [illegible] unum uniformiter [illegible] [illegible] pater et filius [illegible] [illegible] [illegible] uniformiter [illegible] producunt [illegible] ab eis uniformiter [illegible] differentitas [illegible] et si aliqua diversitas [illegible] quod aliqua diversitas et si aliqua diversitas [illegible] non [illegible] [illegible] simplicissimum principium [illegible] ita pater et filius [illegible] ut [illegible] Augustinus [illegible] de trinitate [illegible] ut allegatum [illegible]

3a [illegible] [illegible] spiritus sanctus procedit a patre et filio non [illegible] non [illegible] magis immediate a patre quam a filio ut [illegible] uniformiter [illegible] non [illegible] differentitas [illegible] differentie [illegible] et [illegible] [illegible] dictorum [illegible] decretalis [illegible] supra allegata ad oppositum [illegible] [illegible] ar. 2 [illegible] spiritus sanctus magis procedit a patre quam a filio [illegible] non uniformiter [illegible] magis [illegible] differentitas [illegible] [illegible] procedit a filio per patrem et [illegible] ab ipso procedit [illegible] a patre [illegible] magis procedit a patre quam a filio [illegible] [illegible] [illegible] principium [illegible] pater producit [illegible] [illegible] via [illegible] producit [illegible] unica sola via [illegible]

[illegible] producit unica sola via et [illegible] via [illegible] differentiter producit [illegible] pater [illegible] [illegible] immediate [illegible] procedit et [illegible] [illegible] producat [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] producit [illegible] non a se [illegible] a patre [illegible] producto a se et non a se non [illegible] uniformiter et [illegible] [illegible] pater producit [illegible] a se et [illegible] non [illegible] a se [illegible] a patre [illegible] ad oppositum istorum [illegible] [illegible] Ad [illegible] videtur ad primum [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] unum [illegible] in causis primis et secundis [illegible] unum [illegible] [illegible] [illegible] unum [illegible] a patre et [illegible] non magis [illegible] Vel aliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virtute [illegible] non eandem virtutem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unum spiratium [illegible] Ad 2um [illegible] pater producit [illegible] immediate et [illegible] immediate [illegible] producit [illegible] [illegible] producit [illegible] [illegible] producit aliquem immediate [illegible] [illegible] pater non producit [illegible] Alias aliquis producit [illegible] [illegible] producit [illegible] [illegible] eandem [illegible] [illegible] producendi [illegible] [illegible] eandem virtutem [illegible] et [illegible] producit [illegible] via aliquis producit [illegible] producit [illegible] non procedit [illegible] Ad 3um dico quod producit aliquem [illegible] non inducit difformitatem [illegible] productum [illegible] unum productum [illegible] non uniformiter [illegible] [illegible] spiratium [illegible] difformiter producit [illegible]

Tertia conclusio: [illegible] spiritus sanctus a patre et filio non ut a duobus sed ut ab uno spiratore procedit [illegible] spiritus sanctus a patre et filio procedit ut ab uno principio ab uno

Prima conclusio

2o

3o [illegible]

Ratio

Ad 3um

Ratio

Ad [illegible]

Ad 2um

Secunda conclusio

2o

3a

[illegible]

Ratio

Ratio

Ad [illegible]

Ad 2um

Ad 3um

Tertia conclusio

spiatoe qua tz qz oie spiator d' pricipiu
spuadi go si plures sit spiatores e[illegible]
pla pria spuε sen spiratia prim sem ab
pz pag qoz qomes qq / 2o et una e sim
spiato actia in pre et sic go pri 2 sig
sit una sim spiato actia go s. s. no
pcedit a pre et sic go ~~pri et sig~~
~~una sim e spiao~~ spus sc̄us no pcedit
a pre et sic ut a duobz spiatoribz si
ut ab vno spiatore sima vltra qua pz
ꝯ tmo spa qua pz qz u9 d' spiratiz
hns p vtute spuatiaz go et si plures
ꝯi essent spiatores plures 2 ꝯte et
vtes spiatie et ante prim pz ꝯtalez
supius allegata ad oppom ꝯomes 3o
sima siend tres pse dun. vng catoz
et ho ꝯpt vnaz vtute cami qua ise
esset sic pr et sig ꝯnt diti vng spi-
ratoz ꝯpt vna vtute spiatiaz qua i
se ꝯnt / 3oc pi spus sc̄us pcedit a
pre et sic ut a plibz spiatoribz sc q
pr et sig esset duo supposita, ꝯdi-
uice sbordinati ita q vng p pus 7
aliq p posterius spiret et ho no ut po
i bra d' cent duo spiatores p cau spi-
ratores eqli. et ho no q' sc qrd an
vng spiator spiat suffit s. s. pse sin
alio et tc se' q alig spiator sufficit
d' no sufficit tc se' q aliq alud pducet
aliud sc solo impotens i. pduce sed
ges altiq pse adiutorio qd no bn
sonat / Con qoz ar' tur. Ioc pat
et sig spirat s. s. go pr et sig st spirantes
~~[illegible]~~ s. s. dns e notu et pcet 3oc
et qua pz q a vbo ad spm eadi tps
e bo qua sit bn se moclas et hericq
ciut go nicq et hericq st cirantes
sili i ppoito pr et sig spirat go st
~~spiantes~~ / et tut vlt pr et sig sut
spiantes go sut spiatores pz ista qa
q sic se ipti iste e spirat go est
spiator / sic ecn sem vbi isti st spira-
tes go st spiatores et tut vltra pr
et sig st spiatores s. s. go s. s. pcedit
ab eis spiratoribz / 2oc hic pr est
spiator et ite sig e spiator et pr no
e sig go hic spiator no e e go sut
ples spiatores / 3oc pr et sig st acto
res s. s. go 2 spiatores go qo falsa
vltra qua tz qz si sut spiatores se'
q no st vng spiator sp a qua pz qz no
sut actores s. s. nisi p spiaoz se' go q
sic st ples actores et sic st ples ~~actores~~

spiatores go ans pz p ylaim 2o dnt
d' q s. s. pcedit a pre et sic actoribus
Ad ar' ia ind' Ad pm d' q nos se st
spirantes go sut spiatores et io e q
adiecta accipiunt nam sua a supposit
substatia a for̄ sbastiu go spiatores sut
adiectiu d' et dici pluces spiratores
ppt plalitez suppo' sz tu spiator sit
sbtiu no dz dici nisi vnis spiator
ppt vnitez for' ul vtute spiatie / Ad
ad p'oz qm d' q sicud ad ptitez d-
tmis adiectio se' ptiz d' tmis sbti
et io sic se e spirat go spiator
ita se' sut spiratores go st spiatores
q' do d' q regla sem sit vni i illis
i quibz dnsa supp' regut dnsas
formas ul modos pducedi no aut
vbi sim vtutes i dus suppos ee
pt vni licet se' pr e cans go catoz
no tm se' pr et sig sut cantes go
sut cantores p' dcam cam / Ad 2m
dico q si silogisimu oppo no vz a
2a sed vn no se' hic ho e al hic
asinus e al go est qz copuls d' ul
i 2' sed ul se' / Ad 3m d' q Hai
ilud dt q pr et sig sut actores p
s. s. intelligit i sem productis / vn ul
aliud ut' dici s. s. pcet a pre et sic
actoribz .i. a pre et sic tam spiratibz
2c no vz ar' / Ad ar' i oppom
qomes sem negio ans ad pz do
q tu quit aut st vni qd e pr
a' 2' / dico q vtq sepati e pcise
e ne. dut pcet obstus qz ille pri in
vnu no est vnu qd sit pr pcise
nec vnu qd no sit pr pcise sed
vtq d' e quecum qz pr et sig
sut vnu pri m qd e pr sz no pcise
pr qz et sig et sut vnu pri m
qd no e pr qz sig sz no pcise no
pr qz et includit prez sic dicm
q tres pse st vng cator ul vng
deq q' cator e vnu q e pr et no
pcise no pr et tu ho vnu qd no
e pr sz no pcise no pr 2c est
m ppoito 2c

Consequenter quitur de ~~[illegible]~~
~~spia' spus sc̄i et mcati vi-~~
~~guao in psona pris dnt~~
~~realiter~~ / Et dr' q' qz spuao et
gna' q'nt tmos realit ꝯtos go
ꝯnt reat' qua tz qz ams pductes
et moti ꝯnt pcies tmios ut ꝯ
ar' sec qua ph' / Ad alta' p ho

dnt ab augmetatoe qz altao tmia' ad
qualitez et augmetao ad qtitez ut ibi
d' psus et ans pz q tmus graco
pris e silig et tmis spiacois e s. s. sig
aut 2 s. s. ꝯnt reat' et sut altiq i reat'
go 2 in oppom ar' e nut gna' 2 spiao
in psona pris no obuiat oppo i regao
et ans pz q gna' no refert ad spi-
ratez nec ecqo / Pplurae qomes pono
gonce quarz pa e ~~qz ꝯt gnare et~~
~~spiare in pse pris no dnt realit~~
2a go zr pte / Si in pre gnare et spi-
rare sut ꝯte reat' go erut in pre
due realitates realit dntes ans in
qua tz seq' p'c qz si sic aut iste due
realitates esset ide qd pr et tut in
dnis esset rez ecelentas qde qua
deceret d' suma tnte et sic eet
eao dapnaq aut esset reat' ꝯte a
pre tnc i no sem esset rez ecelenc
m ulto maior intricitas qd ecce [illegible]
3oc ꝯnecq ꝯerut in tnte i vna
simplma psonalit no dnt reat'
sz psa pris e simplima sic 2 d' q
et reta intra ista psolitez includi
cena gnao actia et spiao intrisece
alioqn psonalitas pris subicet spia
ratoi si spiao eet in pre et no esset
pr intrisece ga tam ecce q gna'
actia et spiao in pre no dnt reat'
p' alios qz dus psonalit intrisece
includes plures res realit ꝯtas
tres nao e simplima / 3oc si gnat
et spirare in psona pris reat' diffe-
ret qro an sut due res reat'
pris pri inexsentes d' st due res
reat' in pre ꝯsistentes / no p' in qz
an in actiue ul inexsit in eo pa' nec
2m qz due res in dnis ꝯsistetes st
psona se' q psa pris sit duo suppa
et due pne qd e errone et abu-
sium dicere / Cont qoz istaz ar'
p' pe pgnare et spirare pri re-
ferut et opa' ad ꝯtos tmos reat'
go qo sa qua tz qz ista quibus
alicq oppa' ad ꝯta dnut reat' sic
qz sor p pritez refert ad sem
et p artez ad domu alios sem se'
q pritas et ars i reat' dnut ans pz
qz pr p gnare opa' sic et p spirare
s. s. go / 2oc Cunet se ht gnare ad
gnari ita spirare ad spirari go ꝯ-
sceu e qugata ppoitone sicut se

ht spiare ad gnare sic se ht spiare ad
gnari et ecqo s gnari et spirari i no po-
sut ee ide go nec spirare nec gnare
go in psa pris no sut ide go dnut
reat' / 3oc q si sic se' q sig sit s. s.
et s. s. sit sig quibz pz qnd qz oe qd
pduct' spirae e s. s. sz sig pduct'
spiacoe qz pduct' gna' et pte gnao
et spirao st ide / sili eadi rone s. s.
esset sig qz pcedit gnatoe / Ostma'
si gnare et spirare no dnut reat' in
pre se' q eriut quao i latae in
dnis quibz et q qnez mon ropa'
scez dactora qua pz qz tut spiao
actia no inuiz cu pritate qz pgne ite
ad qd gnar' aut et pritas sut ide
Tndis ad prim do ans et ne ꝯtas
et io e qz eadi res pcet inedita dnsas
res pt sudare i.v. dnsas tmios se'
sz p eadi azne vnis vni e silie
alti dissilis go qd pcuns e eadi rae
qs ad ples tmios pt referri qd patet
sm in cantus sig ad prez et adunitez
Unica sola filiatoe nlto sacimus in
ppoito licet gnao sit eadi res cu spi-
ratoe in pre tn dnsas respectu pos
sut sudare sic cu vnitez ecn e pt stac
psonas plitas / Ad 2m qd q sic
se ht gnare ad gnai sic spirare
ad spirari sz nec vltus conutao ppor
tom q sic se ht gnare ad spirare
q sic se ht gnare ad spirari et ecqo
et io e qz pductes actie i dnis alit
inuice sut ppossibiles in eadi suppo
nec aliqua ꝯnt i pugnaz pductores
d' pane sibi inuitu i pugnat et i eadi
supposto st incopossibiles ita q no put
eadi vnitez sudal psonaz cu ꝯnt reat'
ꝯti i p rtas sic capiunt ee ad ptez cu
d' q p ar' m a conuta ppoitoe dico
q iste loq sem i ppoibz ill tenet
in quibz sbita pe ppoie et 2c ꝯnt
eadi ppoietz ul incopoietz qua
ꝯnt pdicata ecco h sic no e i ppoto
ut scilt causa d' / Ad 3m neo quaz
ad spiaoz d' q lieq ad qd pduct'
spirac in qm spiao e sic s. s. no
in ac qd pduct' spiacoe sic q est
spiao sime si pona' intex et volutas
in nob sit ide reat' tc pz q no oms

Zno

3o
spiratores

ad
2t qoz ar'

3oc

2oc

Ad p'm

Ad 2m

Ad 3m

3oc

Nom

Pa pclu

2t qoz ar'

3oc

3oc

Ad p'm

Ad 2m

Ad 3m

[illegible]

et circa eandem aliquid quod de illo loquuntur philosophi, quomodo generantur et corrumpuntur, et prima principia sunt illa productiva quae sunt motus vel circa eandem aliquid etc. de quo nunc etc.

Consequenter queritur utrum [illegible] sine [illegible] caritatis infuse de [illegible] ad vitam eternam possit aliquem acceptare

Ad ar^m p^o q^d nō: nullus pt mereri vitā et^nā
s^n cai^te go q^o f^a qna pz q^ mereri vita
eternaz mensur a d^o e q^ ad^o acceptū ad vita
etaz ans pz magr^o li^o 2° d^a x. d. et
s^m cai^te nullum bonū opus ul pceptū pt
si go / In opp^m ar^m pt d^s mer^ cai^te
pt alique ad vita etnaz acceptare q^o
ho vad qnā h^ q^ quitq^ d^s pt face
mete cātua aliq pt face sic cātura
si ans pz q^ de facto quiez in cai^te
qntez acceptaz ad vitaz etaz / Ad
soluende q^omb pono qoes / p^a q^o e et
actus viatoris e meritorius vite eterne.
2^a q^ d^s ubi ipm acceptat ad vitam
etnaz et no q^ perdit q^ cai^te p^z q^3^a
Primo d^cus no q^nti in cai^te pt vita
etna coferre et q^nti no coferre go
pz qna d^st s^ p^a ans posito q^ sortes
moiat^r in caritate et plo s^n cai^te et
tuc tio nuq pt coferre vita etnam
ploni q^ ipam no coferre sorti s^ pt
ipaz no coferre sorti go u^c plom qoz
pz q^ sic meretes in car^te mer^ vita
etnaz s^m lege d^i ordinata sic mor-
ens s^n cai^te mer^ no hre vita etaz
si bor pz q^ pt ho no obstante sorte
qmctilac go / Hoc in mer^ apd alq
u acceptoe i^s q^dz cu p^miac ul q^
ordinatoe alicui legi cui iste q^dz cuio
p^miac te^r obedire s^ soli deo e apd
que viator no pt mer vita etna
h^ q^ accepcoe d^i ul q^ aliq^ legi or-
dinacoe cui deus obediret s^ nichil
a d^o a d^o h^ cui deus te^r obedire go nq
apd d^m alq^s mer^ nisi q^ accepcoe
d^i / a^or pz q^ sic q^ mer alicq^ apd
a^que mer^ apd i^m q^ ie aut cu p-
miac apd que mer ul q^ a^a lex
dictat illi ab i^o debe p^mial cui lege
ie apd que mer^ et te^r obedire / Nulla
aut lex e cui deus te^r obedire nec s^m
qua p^miare aliquē n velit go / Hoc
Quodl^z donu supnale pt deus qfer-
re in ee absq^ donacoe alti^s donu
supnal q^d no e id s^m donu nec
alicq^ ei^s go et vita etnaz pt deus aie
mer absq^ donacoe cai^tis / ans pz
q^ al^d esset pcessus in infinitu ^ deus
tret maiore potz cca unu donu q^
cca aliud et pz qra q^ tam vita
etna q^ caritas sunt dona dei supna-
lia et unu no e aliud n^c alicq^
ei^s go et ult^a deus s^n cai^te pt co-
ferre aie vita etna et ho io so^m
si velit go actus mr no e meritori^s
q^ ho ad^o q^ q^ caritate perdit si q^ ad^o accep-
tat^r ad vita etnaz // Contra q^z ar^m 3^m pono
Si actus viatoris solu ad^o esset meritori^s q^ a
d^o esset acceptus ad vita etaz se^r q^ diva
acceptac^o esset ca meriti et sic acceptac^o divi
actus e ca meriti g^ acceptac^o divi actus
e ca demeriti qui^m q^ tuc deus psc esset
ca demeriti et qna pz q^ sic mereri est
face p^miu^m et p^o no de^re ee debitu
ita demereri e face pena no p^o de-ta
go cu ul sit iuste de^re n q^ ad^o vo-
litu go n^c p^e e demerito n
q^ acceptat demitu ad pena et pqns
q^ deus e ca meriti acceptado actu se-
c^m demiti accep^do / Hoc Si actus se^m
esset demeritori^s q^ ad^o acceptus te actus e
in nalis pt ee meritori^s qui^m q^ n^e
e meritori^m n volitu ut aut m^r li^o 2°
d^e 2^a et qna h^ q^ eqlit^r posset deus
unu acceptare s^ reliq^m / Hoc actus
meritori^s e lib^a ptate meretis go q^o
f^a qna h^ q^ tuc no esset i ptate sua
q^ deus ysu actu acceptaz et ans pz
magro i sup^a go / Ad ar^m i^m^r dep-
sdo q^ diva acceptac^e sit ca q^ actus
scus sit meritori^s et n^e qaz go diva
acceptac^o e ca demeriti et ca e q^ me-
reri e bn face p^miu^m p^o no de-tu
ee debitu s^ ho deus psc pt face s^
demeri no e face pena p^o no de-ta
ee de-ta s^ e deffice q^ q^o deffice se^r
pcca q^ p^e p^o no debita e de-ta cu
go deus no possit deffice no pt ee
ca demeriti / Ad 2^m r^ndeo et nego
qnaz ad p^az d^o q^ ad ho q^ aliq^ sit
actus meritori^s multa requirut^r utpu sit
liber q^ sit factus i cai^te et multa silia
s^ q^ hiis adhuc no e meritori^s s^ solu
q^ ho q^ e acceptus ad^o sit q^ aliq^
sit ad lc a^quir^t q^ sit ens q^ sit sbia
et q^d sit al^s qnqnb lz ysta req-
rit^r no e id lc / Et ho q^ e ho sic
e in pposito go / Ad 3^m d^o q^ actus
meritori^s d^r ee in ptate merentis q^ ut
d^m e adiqm requirit^r libtas s^ no q^
i ptate volt sic q^ tlis actus sit me-
ritori^s acceptus sic p^o q^m i ptate
mea e lege s^ i ptate mea no e q^
actus lectois mee sit t^a gtus et tn si
sit t^a gtus adhuc v^e d^r q^ actus lectois
mee t^a gtus e in ptate mea sic e i pposito
Quod al^r d^o no e i ptate mea accepco
di go n^c actus meritori^s / sic no se^r no e
in ptate mea aliq^ face n deus qcurrat s^
qcursus di no e in ptate mea go no est in
ptate mea aliquid facere / Un go p^r d^z,
in ptate mea aliq^ face q^ si volo face
deus qcurrit licet ie qcursus no sit in ptate mea
sic in ptate vol^s dca mltu q^ qncuq^
agit d^s q^ cai^te deus deffo et s^m da-
taz lege acceptat actu lz de tlibus ac-
cio sit in ptate vol^s go / Q^a q^o e q^
absq^ infusioe cai^tis ul gre cai^te deus
no acceptu ad vita et^aq pt acceptare
P^ba^r q^ ticr^s p^o deus s^n infusa cai^te
pt aiez ad vita et^az acceptare go
q^o vad qna pz d^s ans^r q^ si no
te caritas aliquo esset ca dive ac-
ceptacois s^ qui^m q^ diva acceptac^o
cu no sit aliud q^ di velle ul dileco
et tle velle ul dileco sit id q^ ecn-
diva se^r q^ i^s n^m cātu pt ee ca
go n^c caritas et pz qna q^ si cai-
tas n^c e ca acceptacois dive go
acceptac^o pt ee s^n cai^te / Hoc volutas
mea pt no dileccu absq^ posicoe alicq^
cai^tis i ipo ipm d^nouo dilige go a
volutas di go q^o vad pz qna q^ absq^
qpacoe liberior e di volutas q^ mea
et ans pz p qppgc^as go / Hoc cai^s
no h^t necio qnqciez ad vita etna
go vita etna deus pt alicui qfere
s^n gra go deus pt s^n infusioe cai^tis
no acceptu ad vita et^az acceptare
pz p^a qa exdeuq^ pt deus s^n alio fa-
ce q^d no e id n^c aliq^ ei^s n^c h^z ne-
cessariaz qnecioz ad id cu go caritas
no sit vita et^a n^c aliq^ ei^s si non
h^z necnaz qnecioz ad eaz pt alicui
dari s^n cai^te et 2^a qa pz q^ qplu-
deus acceptat ad vita et^az cui d^s d^t
vita et^az et ans p^m p^r q^ si cai^s
h^ret nccaz qnecioz ad vita etna
te a^l esset vita et^a et ho no a^l ipaz
se^r et ho no q^ qntez i cai^te pt
deus anichilare / a^l ipa necio se^r ad vita
et^az et ho no q^ aliq^ fuit vita et^a
cōta s^n cai^te go / Contra q^oz ar^m
tri^r Hoc Nullus pt mereri vita et^az
s^n cai^te go q^o f^a qna h^ q^ mereri
vita et^az n^c a d^o e q^ acceptari ad
vita et^az et maxie pte q^ ponit
p^a q^oe q^ meritu sol^m e di acceptac^o
ans^r q^ ad actu meritori^m requirut^r
cai^s ut tu concessisti i solucoe 2^i ar^ti
q^ q^oz pbaz ho q^ aut magr^o li^o 2° d^e
d^e h^ sine cai^te n^m bonu opus s^ pt q^
Hoc impole e istu s^ d^r qdictoia et mo
qdictoria s^n miraclo sca in a^lq^o qmorsp
go nq pt s^ d^nouo acceptus ad^o acceptus
d^o s^n mu^o sca in d^o ul in ipo s^ in
d^o n^a pt s^ mu^o go necio et d^nouo
acceptus mut^r s^ no p a^lqiri in ipo
mu^o et tlis res i ipo d^nouo po ta
no e a^d q^ cai^s go / Hoc effectus
forlis no pt ee s^n ca forli go q^o
f^a ans pz q^ impo te e q^ albu sit
s^n albedine sicui s^n sca et q^a pz
q^ ee carp e effus forlis cai^s q^
cai^s forr^r dat ee caro q^ s^d albedo
albo s^ ut e qoiez ee carp d^o et
qtd d^o go / Ad 2^m ad p^m ar^m qced-
d^o q^ nq actus meritori^s pt ee s^n cai^te
adhuc n^c qnaz q^ d^o q^ deus absq^
ai^e merito hois ipm posset acceptare
ad vita et^az si vellet lz no fa-
ciat s^m lege statuta / q^ de facto n^m
acceptat n qntez aliq^d meritu nec
p^m s^d de adulter^o ul alicuid s^d
d^e paruul / et q^m dict q^ id e mereri
acceptari nec^o / nec d^o q^ merita sit di
acceptaco s^ bn d^o q^ actus meritori^s
q^ eo q^ deus ipm acceptat / et ita multa
diuut / ul c^s pt dici q^ lz d^facto
nq actus pt ee meritori^s s^n cai^te s^m
lege di ordinata / tn ho no iplicat
p po^az di ab^ta q^ posito q^ deus
tulicq^ cāiz cai^tez adhuc posset or-
dinare q^ qcuq^ ipm ana^z pciosam
sua ad vita et^az acceptaz et ma^xe
posset fuisse pole d^ q^o q^ole i statu
innocencie / Ad 2^m d^o q^ tristicia d^qdicto
in qdict^m pt ee dup^x s^ cca aliqd solum
2^e posset qdici ans et neri qa / Vel cca
aliqd obm^m 2^e posset neri ans et qd^e qa
d^ lapso d^no viso sit visio absq^ a^lq^
mu^e sui pt e i pposito q^ acceptu
se h^ q^ obm^m acceptacois et no q^
solm / Ad 3^m d^o q^ aliq^ pt dici
carp du^r ul a for^a et a denoiacoe
intriseca ul qtriseca / Hoc pcipm
sic paries d^r albus p denoiacoem intriseca
Quod lapis d^r denoiatiue qtriseca
mo d^o q^ aie carus denoiacoe intriseca
q^o e forr^a a cai^te s^ ee carp denoiaco^e
qtriseca no e forr^a a cai^te / et pt esse
s^n cai^te isto^o s^d i ppo^to tlis acceptus s^n
cai^te i^ente esset carus / Loco et no pro

3a conclusio

Tercia conclusio est quod habente habitum caritatis infusus deus ad vitam eternam potest non acceptare.

Probatur quia non implicat contradictionem quod sancti vel habentes habitum infusum deus non velit dare vitam eternam ergo conclusio vera patet consequentia quia deus potest facere omnia que non implicant contradictionem autem acceptare dicitur non acceptare ad vitam eternam et sibi non velle dare vitam eternam et antecedens patet quia non implicat quod deus gehenna[?] ... in paradiso ... sicut primus ... secundum ... de morte ... velit ipsum ... conservare ... actu ...

Conclusio

... potest non acceptare ... libertas ... deus agit ... libere et contingenter agit ... acceptare aliquem ... deus ... libere ... contingenter ...

Conclusio

... aliquis ... absolute ... actu ...

[illegible]

Conclusio

[illegible]

Conclusio

Conclusio

Conclusio

Conclusio

[illegible]

Conclusio

Conclusio

Conclusio

Conclusio

[illegible]

Conclusio

Conclusio

[illegible]

q amore cait et tactus cause sim q no
no e ipectu eay pst io ad amotionez
ipedisi scz pcc cae sin q no Ulz
aut negantt 2az ptez dnt q sit
ca pn lis ad p oz dicunt q qp agit
volas in actu agit et caritas no tn
sz qz pcali· pcud gsicts essentes
vna nam omez ptc nam equaz
trahit vnq tepit ce alig sz q sz
ipoz pcali· sem qz a ptc d qtib
duab' ardinig ce vlorez apparbit
in 2a qe ... 2m d q ab cadez
[illegible]

Ad 2m

Ad 2m

Ex pclusio

Ad 3m

[illegible]

Ad 3m

Ad 3m

[illegible]

Ad 2m

Contra

Ad 2m

[illegible]

Ad 9m arg

[illegible]

dilectio qua diligo deum et proximum est formaliter ipse deus ergo Prima auctoritas est magistri sententiarum distinctione 17 titulo ... In domibus dei nulla maior est in caritate et nullum est maius donum quam si ... ipse sit caritas ... deus deus Prima auctoritas est augustini ... trinitatis ... Ubi aut quod eadem est caritas qua nos diligimus deum et qua deus diligit nos ... quod deus diligit nos et ipse deus ... Secunda auctoritas est ... Tertia auctoritas ad ... augustini ... proximum diligit ... qua vel ... qua ipse diligit proximum ... deus est ... intelligit dilectionem ... alia dilectione ... Secundum ... magister ... augustini ... caritas ... Quartum ... caritas quia nos diligit ... et nos ipsum efficit ... caritas ... nos deum efficiat diligere ergo ... magister ... apostoli ... Dico quod ... potentia ... actu ... aliquid ... potentia passiva ... sive recipit actu vel formam ... disponit ... dispositio ... potentia passiva ...

[illegible]

Contra ... ad ... Respondeo ... Tertio ... Quarto ...

[illegible]

sine boni et mali comedit quod fuit a tene-
bat illud preceptum ... velle abstinere
... alia aliud ...
... tenebatur ... velle ...
... aliquid aliud ...
... aliquid aliud a deo magis dili-
gere ... ipsum deum quod repugnat dictum ...

[illegible]

2or

3or

[illegible]

Ad 2m

Ad 3m

[illegible]

4m ar

[illegible]

[illegible]

ro 2m

3a pclu°

1°

2

3

1a q3 ar^t

[illegible]

1 ro^e

[illegible]

ro 2m

1a pclu°

[illegible]

1a q3 ar^t

1 ro^e

[illegible]

aux actu q̄ualis p̄s fuit intensa una sed da
et in tali p̄ductis e eadem q̄ caritas cu no
possit p̄duci de p̄o in nouis cat. ḡo Ad
Dimis motus ul m̄nu e inter t̄minos icompo-
ssibiles altatio et m̄u. sed q̄dam motus ḡo
sunt ul t̄mis a q̄ e forma i-missa t̄mis
ad que e forma acq̄sita i. forma p̄cedens et
acq̄sita sunt icompossibiles ḡo Ad Indicium
ad p̄m nec. q̄a ad p̄z d. qd dem p̄sti
et hec q̄ forma p̄cedens maneat ibi sub
utroqz t̄mis augmentatō ul altacōis cu ipa
p̄cedat uerz tam ad lic ipa maneat i p̄ma
augmentata et in fine ui p̄sfus uult
dicere q̄ id qd maneat iam solitarie t̄mis
motus .i. qd sitiat utroqz t̄mis et cetera
q̄ forma i-missa no p̄ducit p̄sfus ḡo
Ad 2m p̄t dici sicut dem e i solucōe
p̄i arti q̄ zaz qoz p̄cedunt q̄omo
et q̄ p̄ticipare q̄ caritas no p̄t ee successiua
q̄ caritas ul i.ei q̄ cat p̄supp. d. q̄ p̄m
e q̄ n. p̄supp. tamq̄ cōe p̄duci
2e d. q̄ q̄ruus p̄sequens no p̄supp.
p̄ceden tamq̄ mat. cōqua p̄ducat
s. tamen ipaz p̄supp. tamq̄ rez p̄cen-
tez q̄ p̄ ipm sz p̄fici et h. no i pugt
caritati que e cōe mō excluso p̄ducta licet
tamen possit ee in aq̄. Ad 3m d. q̄
aoz in se ul supta e sz p̄z q̄ de
motu locali q̄a aliq̄ mō. circula. abeod
p̄uncto circuli ad eud. p̄unctu q̄ id est
t̄mis aq̄ et ad que si at solu illiga
d motu altacōis ul q̄titatis d. q̄ t̄mis
motus aq̄. dus d. s. aliq̄d positm ut
e forma i-missa et aliq̄ p̄uatm s. p̄ua-
cez forme intese qd qua fit h̄ motus
d. ḡo q̄ q̄m adi. qd d. positm no
oppos. cu t̄mis ad que sz cam q̄m ad
illud qd d. p̄uatm q̄ p̄uacō e ḡdus
acq̄siti p motu q̄ e t̄mis ad que que
p̄uacō q̄ e in t̄mis aq̄ p̄uacē oppoit
ipi t̄mis ad que ḡo Ad 4. q. e q̄ p̄ca-
tu ueniale t̄mi caritatis infusse sz dim-
inue sic intelligo qoz no q̄ i p̄cto
ueniali sit aq̄ ueq ul p̄s q̄ caritatez
diminuat s. q̄ deq̄ p̄pt p̄ctm ueniale
diminuit caritatez cōm loquendo sed p̄m
d. q̄ p̄ctm mortale diminuit caritatez tu
tn mortale nec ueniale sit aliq̄ p̄bā
qoz 2r Sor Qui q. no esse ud sequeret
q̄ deq̄ equalit diliget p̄cantes et no
p̄cantes q̄n p̄ctm q̄ te p̄ctm no cadet
ab odio dei p̄z q̄a q̄ q̄ntes eqlem

caritatez equalit diliget deus p̄ctis ḡo q̄ sz
et p̄lus equales q̄terint caritatez q̄ soltes
p̄cet ueniale et no p̄lus si p̄ctm ueia-
le no minuit caritatez sed 2e q̄ equalit
diligat a deo sed p̄lus qd e cont. q̄ deus
aliqua p̄nam uult dare p̄ctm p̄pt p̄ctm
ueniale q̄ua no uult dare p̄lus ḡo
Ad illud ar-tu tendz licet paulus
ordinis fratrum p̄dicatorum dicit q̄ceteri ma-
d. Q deus equalit diligit utroq̄ sz lic
uult p̄uue sz et no p̄lus q̄ no q̄b
p̄uncto e sig̃m adi. sed p̄z de p̄ctis ue-
nale Sm Qz salua sua gr̃a p̄lucō
sua no p̄t stare na p̄o q̄m e q̄ ipm
et p̄ me q̄ ētu e p̄ctatez ut p̄ illum
ob̄iceatz diuuttat p̄ctm q̄ magis dilig.
ipm sz hic p̄cto ul uico na si p̄r eq̄r
diliget sm̄ p̄ccante et no p̄ccante eq̄r
esse sibi acceptus p̄cans et no p̄cans et
p̄ q̄ns no p̄curaz p̄ ob̄ica ip̄ emēdare
et ipm acceptabilez facere cuq̄ opp. deq̄
opp. oppogem Dico ḡo q̄ lic p̄m no ca
tinet uitez s. q̄ p̄r ob̄ic sm q̄ua
p̄ccauit tn diligit ipm sed si no p̄-
ccasset tn no e ptr de ob̄icere fily p̄
p̄rem et de p̄uenire p̄ccare p̄ dem na
p̄r ob̄at sm ut corrigat. et no q̄
p̄cca. na si sciz sm emendo p̄cto
p̄cca. emendatu aplius ipm no pu-
nirisse emendatu aplius ipm no pu-
nirz deq̄ a puit p̄cante no p̄ase
ut emendet. sz ut offera p̄uat. na
dq̄. p̄uit q̄b no sp̄cat emendacōis
p̄uit p̄cca ueialia i ill qa no sp̄cat
melioracōis ḡo Ad 2e. p̄ctm ueniale 2o
noq̄ et aliq̄ corrupit sm mḡrm
li. 2. d. 42 ubi ait q̄ de p̄ctm
e corp. boi tur argus sc d dimuit
d nalibq aut de q̄tuit s. de nalibus
ḡo et multo fortius d q̄tuit q̄ q̄tuita
facilius dimminuit q̄ nalia sed p̄z de
p̄ctm mortali qd tollit tota gr̃az et no
naz. s. no de nalibq ḡo de q̄tuit q̄
nalia q̄ sunt i q̄ōi cunte gr̃az sc nalia
a q̄tuita Ad id. unde paulus dicit
q̄ ueniale noq̄ et minuit d q̄tuit i.
feruore caritatis sz no ipaz caritatez Ad
q̄ dimuit feruore caritatis ḡo d ipa
caritate p̄z q̄a fuor caritatis id e qd
ipa caritas. ali si feruor esse acci.
ipius caritatis sc. q̄ aliq̄d acci. absolutu
possit ee sbiecte i q̄litate qd e s̄m ḡo

Ad 3o sic Caritas augmentabilis e ḡo dimi-
nuibilis ans p̄z p̄cedentez qōz et q̄a sz q̄ ola
contra si circa de adimq opposita p̄uacōne
fue sc caritas e dimin. et no n p̄ p̄ctm
ḡo p̄ p̄ctm ans p̄z q̄ ul p̄t esse sta-
te de lege data i ane cuiq p̄t dimi-
nuere n p̄ctm s. q. no p̄t mortale tum
i ane cluis corpa. tot. cat. n. cor
q̄male q̄ tale nullo p̄supponit caritas
ḡo q. sat ueniale ḡo Ad istud inde
paulus d. q̄ opposita contra si circa tenet
h. q̄ sm e apta utroq̄ recipere q̄
no sic e de caritate q̄ lic possit augere
no tn possit minui Cum stat caritatez
augeri ḡo stat caritatez minui ans p̄z
p̄ dicta et q̄a sz q̄ no i pugt sed as
ee in eod gradu i. q̄ aliq̄ ue tenet
sunt s. caritate augmentata aliq̄ sunt
minor q̄ nunc e ḡo p̄z ans q̄ si at-
pugnat nuq̄ i eo statu fuisse ḡo
Con qoz arguit ipe paulus 3i. p̄o
sic Aliq̄s p̄t sic mereri uitam eternam
i eo p̄ccare ut ueniali ḡo p̄ctm ueia-
le no minuit caritatem p̄z q̄a q̄ cu p̄
merito augeat caritas et p̄ ueniale p̄tz
minuat ḡo sc. q̄ caritas sil augeat
et minuat ḡo Ad hoc uolens minuere sua
caritatez p̄ccat mortalit s. ois minuens
sua caritatez p̄ ueniale uult ipam
minuere ḡo ois minuens sua caritatem
p̄ccat mortalit. ans p̄bo q̄ uolens
caritatez p̄pia minui p̄ccat mortalit ḡa
uolens sua minui q̄a tz et ans p̄
q̄ talis uult p̄pia sua magis malum
q̄ si aufferat ab eo dona t̄palia q̄ est
s. uolendo p̄pia auferre bona t̄palia
p̄ccat mortali s. p̄bo s. bonaz quia
p̄ccat uenialis uult p̄ccare ueia-
lis p̄ccatis uenialis uult p̄ccare ueia-
ḡo uult id qd ad p̄ctm ueniale sequit
ḡo uult sua caritatez diminuere ḡo Ad hoc
Qui q. esse ud sc. q̄ ueniale tollit
caritatez possz dimi auferre l corrup.
q̄ns q̄ tuc esse mortale et no ueia-
le q̄a p̄z q̄ cu caritas sit finita
si p̄ctm ueniale aliq̄ minuit sc.
q̄ tot p̄ut ee uenialia q̄ totaliter caritate
p̄ut corrupe q̄ns q̄ tc esse mortale
et no ueniale q̄a p̄z q̄ cu caritas
sit finita cu p̄ctm ueniale aliq̄ mi-
nuit sc. q̄ tot p̄ut ee uenialia q̄
totam caritatez auferrat ḡo Ad hoc
ad p̄m ar-m d. q̄ ueniale q̄m est

d. se minuit caritate s. eo q. stat q̄ eod i cau
no mit p̄pt aliud i p̄edimentu sicut sextus
sz e d. sc descendit lic in eau p̄pt utitem
caritate no descendit Ad 2e q̄ no sc. p̄ctm
ueniale mit. caritate 3 merito mas augetur
caritate ḡo caritas sil augetur simul et minuitur
s. tn sc. q̄ merito plus augeat q̄ p̄ctm
diminuat qd sunt augetur et sm quod
diminuitur et si eo q̄ dem e eq. ut p̄t inde
in q̄plo nali p̄ceto q̄ li cam Ad 10 dena
rios et p̄ctm aufrat in tres 4 plus
appot in dece no sc. q̄ sunt minus
de nalioz augetur et dimiua p̄o q̄ sum,
augmentat Ad 2m d. q̄ uolens mi-
nuere suaz caritate ex deliberacōe p̄ccat mor-
et qd ipole q̄ aliq̄s uelit deliberare
diminuere sua caritatez et s. p̄m p̄cet uenial-
q̄ sed d. Aug. et i erta in dicto d.
2 i. dimi Velim p̄ctm ad tertm
leue sz et ueniale qd du placz no
fiat mortale Ad 2e q̄ ipole e q̄ aliq̄s
minuere caritatez sua p̄ p̄ctm et nolit
ipm minui ul nesciat ipm minui
q̄ sorte e p̄ctm ueniale q̄ i finitem ul
q̄ ignorat 2e. p̄z q̄ ar-m suppo. u.m
sm s. q̄ aliq̄s uellet sm p̄ p̄ctm
ueniale minui caritez sua et q̄ talis
sm p̄cet uenialit q̄ d. q̄ no sc.
sz uult p̄ccare uenialit ḡo uult de
id qd sc. ad id p̄ctm na si q̄s uult
sz meu no tn uult dapire Ad 3m
nega q̄a q̄ i imagioz q̄ p̄ctm ue-
niale minuat caritez sm q̄titatez p̄or-
cionalez ita ut p̄ p̄m p̄ctm ueniale
minuat caritate et sm p̄te 3m i mina-
metez 2e uult et si sm p̄ctm ueniale
sit magis q̄ p̄m diminuet sm tercio
p̄lus p̄porcio de residuo q̄ p̄m i tota
p̄orcōe i q̄ 2m p̄cedit p̄m Qz q̄
i ista i-fioz aut theoretasy q̄ tc sc.
q̄ nuq̄ ueniale p̄ctm nuq̄ nocebit q̄
nuq̄ bonum diminuit ab eq̄ore q̄ p̄m p̄ctm
ueniale Ex- scuq ḡo 2r-o q̄ p̄o magis
q̄ no sc. p̄m p̄ctm p̄lus abstulit de
caritate q̄ 2m ḡo p̄m magis nocz i cau
ubi tantz caritate tenez unu sed aliq̄m
qd p̄z in cau. i q̄o scam centu libras si
q̄s aufferet in 10 facet in magnum
dapm et si q̄s aufferet in d. i-residuo
10 in facet magis dapm q̄ p̄mus lz
mi aufferet et si aq̄s auffer decem
q̄ i remanserit ill inferret magis malu
q̄ ab aly sic magis dapm esse in
p̄ de una cappa q̄ regi francie um cappe

Ad 1m
Oppinio
Ad 2m
Ad 3m
2a pars
Ad 2m
Ad 3m
Ad 4m
Ad 1m
Ad 2m
Oppinio
Ad 2m
Ad 3m

Tercia questio

Sic est in proposito quo ad [illegible]. Tercia quaestio est utrum in eodem actu possit scilicet sua caritas augmentari et simul diminui. Probatur quod sic. Nullus actus potest esse simul acceptus et non acceptus, ergo autem notum est quod eius oppositum implicat. Sed quia patet quod ille actus quo augetur caritas est Deo acceptus et ille actus quo diminuitur caritas est Deo non acceptus, ergo hic in actu simul potest a forti [illegible] caritate contra mediatam caritatem. Ergo autem patet quod [illegible] voluntas in eodem actu conformet se caritati et non se conformet, quod implicat. Quia patet quod ille actus quo augetur caritas est meritorius et procedit secundum inclinationem caritatis, et ille actus quo diminuitur caritas est demeritorius et procedit preter inclinationem caritatis. Hic nullus eodem actu simul potest magis placere Deo quam prius et minus quam prius. Ergo autem notum est quia patet quod actu quo augetur caritas anima Deo magis placet quam prius, et actu quo diminuitur minus placet quam prius. Ergo [illegible].

Conclusio quarti articuli

Contra quartum articulum. Hic plus eodem actu simul potest peccare venialiter et mereri vitam eternam. Ergo [illegible] non quod cum peccatum veniale secundum [illegible] minuit caritatem et ille actus meritorius vite eterne ipsam auget, et autem patet quod [illegible] quia quis in caritate simul temptatus a carne et resistit temptationi. Ergo hic quis conformis in caritate eodem actu potest se conformare dictamini recte rationis et peccare venialiter [illegible]. Quia patet quod ille actus conformis in caritate [illegible] secundum dictamen recte rationis est meritorius quia ad omnes [illegible] inclinatur caritas, et autem patet de [illegible] in caritate et dicitur mediatum [illegible] ut salvet vitam propriam. Ergo hic quis conformis in caritate eodem actu potest proponere minus bonum maiori bono meritorie. Ergo autem patet de [illegible] quod cognoscit duas religiones esse statu in una plus ad [illegible] et eligit intrare minus [illegible] ut Deo [illegible] non in [illegible] est quod actus istius eligentis est meritorius quia eligit intrare statum religionis ad Deo [illegible] est demeritorius venialiter quia facit proponit minus bonum aliquo bono, sicut quod peccatum est ad minus veniale bono [illegible] difformis dictamini recte rationis.

Ad primum

Ad primum unde dicendum quod [illegible] negatur quia [illegible] possit temptari a carne et resistere temptationi meritorie non tamen [illegible] eodem actu quia non est idem actus temptari et temptationi resistere. Ergo

Ad secundum

Ad secundum negatur autem ad probationem dicendum quod dictamen recte rationis non dictat aliquid debere mitti [illegible] ratio est pro vita alterius salvanda quod nullo modo est licitum ut dicit magister [illegible] secundo [illegible]. Ad secundum dico quod aliquid est licitum et [illegible] proponere minus bonum [illegible] bono in quibus puto quod ipse a [illegible] minus bonum [illegible] et [illegible] est magis bonum et magis [illegible] quod in [illegible] magis bonum et salvari [illegible] dicitur [illegible] minus dampnetur licet primum ipse sit minus bonum [illegible] secundum tamen quod est magis bonum et magis [illegible] licite possit facere [illegible] dictamine recte rationis [illegible] quod ita possit [illegible] religione minus [illegible] esse in utiliore et magis secura. Ergo ad [illegible] patet [illegible] secundam [illegible].

Consequenter queritur utrum Deus possit esse aliquatenus diminui et mereatur esse aliquatenus [illegible] esse possibile [illegible]. Arguitur quod sic. Deus potest esse finis finalis alicuius rei. Ergo quod [illegible] consequentia patet [illegible] proponitur et probatur autem per aliquam [illegible] rationem [illegible] symbolo [illegible] rationalis [illegible] unus est Deus ita Deus et [illegible] unus [illegible] rationalis et caro unus est homo. Ergo et anima [illegible] est forma finalis carnis. Ergo et Deus est forma finalis hominis. Ergo

In oppositum arguitur. Omne totum est magis [illegible] quam [illegible] secundum quod [illegible] patet quod nihil potest esse Deo magis ut [illegible] autem Deo [illegible] perfectionem [illegible] salvare [illegible] Deus non aliquid cuius [illegible] potest esse pars alicuius rei sic quod eius [illegible] forma finalis. Probatur quod sic. Nulla res alia a Deo potest esse infinite perfectionis [illegible]. Ergo Deus nullius rei potest esse forma finalis. Probatur autem quod forma creata posset esse Deus quod implicat quia patet quod quecumque res est creata perfecta vel plus quam est perfecta sine forma finalis. Hoc [illegible] finalis forma [illegible] appetit [illegible] compositum [illegible] non potest competere alicui alteri a Deo. Ergo Deus non potest esse alicuius rei finalis forma. [illegible] patet quod anima [illegible] est forma finalis [illegible] intellectiva [illegible] probatur quod [illegible] creature [illegible] non potest competere alicui quod [illegible] quod dicere quod [illegible] scilicet quod est impossibile et [illegible]. Ergo [illegible] et creatura non potest secundum [illegible] aliquid [illegible] ergo quia patet quod [illegible] finalis et [illegible] finalis et [illegible] forma finalis [illegible] compositum [illegible] et autem patet quia [illegible] aut esse creatura aut creatura, si creatura ergo creator esse creatura quod est [illegible] non valet dicere quod [illegible] forma [illegible] creator et [illegible] informatum creatura et quod [illegible] non esse [illegible] unum [illegible] quod [illegible] et [illegible] non potest [illegible] unum. Ergo nec [illegible] Deo et creatura quia patet quod [illegible] distantiam [illegible] inter Deum et creaturam [illegible].

Conclusio quarti articuli

[illegible] et [illegible]. Contra quartum articulum. Arguitur quod sic. Deus potest esse [illegible] aliquorum accidentium. Ergo et forma finalis alicuius. Quia patet quod [illegible] nunc videtur esse [illegible] secundum et [illegible] probatur quod istud [illegible] accidentium [illegible] multa sunt accidentia Dei [illegible] probatur quod [illegible] est creata [illegible] quia [illegible] tempore [illegible] Deus quod [illegible] sunt accidentia [illegible] quod [illegible] sunt [illegible] Deo accidentia secundum quod [illegible] adesse et abesse [illegible] potest [illegible] corruptione. Hoc [illegible] esse forma Dei finalis non implicat contradictionem. Ergo quia patet quod potest facere quod [illegible] non implicat autem patet inductive [illegible]. Ergo

Ratio

[illegible] esse formam Dei finalem dicitur perfectam perfectionem. Ergo patet quia quod [illegible] dicit perfectionem est Deo attribuendum. Autem patet quod dicere perfectionem [illegible] non dicit imperfectionem in dante sed magis perfectionem [illegible] forme [illegible] finalis non est nisi dare illi perfectionem. Ergo

Ad primum

Ad primum dico quod accidentia dicuntur [illegible] per [illegible] in subiecto [illegible] est forma eius secundum [illegible] dicitur accidens [illegible] et accidentia non [illegible] tamen ipse forma [illegible] alios per aliquos [illegible] contingere Deo potest quod [illegible] Deo quod potest potest vere esse [illegible] ut [illegible] [illegible] est edificans vel edificatur. Secundum nulla accidentia [illegible] quod nove [illegible] utputa Deus esse creans Deus est dominus et [illegible] talia accidentia licet sint accidentia non tamen sunt in Deo tamquam in subiecto. [illegible] istud argumentum negatur autem ad probationem [illegible] adesse vel abesse [illegible] quia creata accidentia et dicuntur non est [illegible] Deus [illegible] Deus autem non potest adesse et abesse ipsi Deo.

Ad secundum

Ad secundum negatur autem [illegible] Deo quod implicat creaturam esse creatorem [illegible] et ista implicat quod Deus sit Deus.

Ad tertium

Ad tertium negatur autem ad probationem Deo quod aliquid dare alteri perfectionem potest intelligi dupliciter: unus per modum agentis [illegible] perfectionem est Deo [illegible] alius per modum forme informantis et impetentis secundo dicitur imperfectum secundo Deo non potest competere.

Secunda questio

Secunda quaestio est utrum Deus non aliquid cuius potest esse pars alicuius rei sic quod eius [illegible] forma finalis. Probatur quod [illegible] vera [illegible] quod Deus possit esse formalis [illegible] scilicet quod Deus possit esse formalis intellectus nostri [illegible] cognoscendo [illegible] quia ille [illegible] est [illegible] actus informans intellectum et ab ipso dependens in genere cause efficientis ut dictum est superius in [illegible] hec conclusio [illegible] patet quia [illegible] vel plus videtur quod potest de actuali cognitione [illegible] de qualitate alia forma actualis. Ergo hic nisi quod esse [illegible] scilicet quod Deus possit esse formalis volitio [illegible] patet ut prius sic quod [illegible] quod Deus possit esse formalis volitio quia anima [illegible] aliquid et non magis unam quam aliam vel unam vel alteram [illegible] scilicet quod Deus possit esse [illegible] possit esse volitio [illegible] et [illegible] esse [illegible] et [illegible] constituitur in actu volitionis [illegible]. Ergo hic [illegible] non esse [illegible] scilicet quod Deus possit esse formalis [illegible] ut prius sic quod [illegible] possit esse formalis [illegible] et [illegible] et [illegible] non perfectam suam utputa [illegible] per aliquem actum per ipsum elicitum.

Conclusio quarti articuli

Contra [illegible] secundum [illegible] hoc per [illegible] articuli [illegible] Deus potest esse formalis intellectio [illegible] Deus potest esse formalis intellectio anime [illegible] quia anima [illegible] creata potest [illegible] Deus [illegible] et eius intellectio potest esse [illegible] intellectio patet autem [illegible] et [illegible] non ita [illegible] et quia patet [illegible] cuius intellectio est [illegible] quod intellectio intelligentis infinita est [illegible] intellectio perfectionis non autem creata intellectio infinite perfectionis. Ergo

Ratio

Hoc [illegible] potest esse infinite perfectionis. Ergo [illegible] Deus potest esse formalis volitio anime. Ergo quia patet [illegible] quia anima [illegible] volitione creata quia [illegible] potest et non [illegible] unica [illegible] quia ipsa non potest peccare unica [illegible] contradictionem implicat quia anima velit [illegible] Deus [illegible] et velit eius oppositum [illegible] Deus velit [illegible] velle vel quod male velle et non [illegible] contradictionem implicat quod [illegible] volitio [illegible] Deus non est ipse possit male velle, ipsa autem anima [illegible] unica [illegible] potest male velle ut dicit magister

li° 3° di° | 2 go sc² q eq volita fc̃lis [illegible]

Contra

[illegible]

Ad primum

[illegible]

Ad 2m

[illegible]

[illegible]

Contra

Contra

Ad primum

Ad 2m

[illegible]

[illegible]

Ad primum

[illegible]

Contra 2m

Suppositum secundum quod una persona non est in alia secundum propriam subsistentiam ut dictum est. Ad 2m dicendum quod una persona est in alia ratione essentie et tamen relationis et non tamen aliquo modo perfecte quia ratione essentie dicitur in esse ibi quia ad rationem maiorem essendi in requiritur unitas essentie cum distinctione [illegible] sicut patet quia pater in filio est in duobus [illegible] et sunt similia et [illegible] quod similitudo sit in eis non est perfecte unitas [illegible] quia tunc unum album esset simile [illegible] est similitudo [illegible] sibi non est perfecte [illegible] suppositorum cum distinctione [illegible] quia una persona est in alia [illegible] essentie cum distinctione suppositorum. Dico quod ad [illegible] et una persona non est in alia ratione solius essentie [illegible] non tamen solius relationis sed ratione utriusque [illegible]

Tertia questio

Circa quod est utrum quelibet persona divina [illegible] aliis persone [illegible] non sit equalis. Quia 3m [illegible] persone divine non sunt equales dignatione vel productione quia quod una generat [illegible] quia pater dignat et producit filium et filius [illegible] et spiritus sanctus non filium. Pater [illegible] producit spiritum sanctum et ipse spiritus sanctus non [illegible]. Secundo sic persone non sunt equales relatione quia aliqua relatio est in una persona que non est in alia ut paternitas est in patre et non in filio nec in spiritu sancto, sed filiatio est in filio et non in spiritu sancto, sed spiratio passiva in spiritu sancto. Tertio sic persone divine non sunt equales in predicatione quia [illegible] et aliud predicatur de una quod non predicatur de alia ut dicendo pater est pater [illegible] non pater et [illegible] filius [illegible]

originationem

relationem

predicationem

Contra primum articulum

[illegible] persone divine non sunt equales dignatione sic quod una sit ab alia et non econverso quia dignatione aliqua res que deus est per aliquam rem que deus est [illegible] quia persona [illegible] est alia et non econverso [illegible] dignatione [illegible] ipsa procedit [illegible] aliqua res que deus est per aliquam rem que deus est [illegible] res que deus est [illegible] que deus est [illegible] scripta [illegible] non est intelligibile [illegible] quod [illegible] consequitur [illegible] ita quod [illegible] sequitur [illegible] nobilior [illegible] nobilior [illegible] aliis [illegible] res que deus est per aliquam [illegible] res que deus est [illegible] deus [illegible]

2m

Ad 2m articulum [illegible] persone divine non sunt equales in relatione secundum quod una est persona [illegible] quia [illegible] una persona [illegible] persona [illegible] quia [illegible] aliqua relatio esset in una persona que non esset in alia [illegible] una persona [illegible] alia [illegible] 3m articulum [illegible] persone divine sunt una res simplicissima [illegible] equales in predicatione [illegible] et [illegible] quia [illegible] diversa predicata [illegible] aliquam [illegible] non esset intelligibile [illegible]

3m

Contra

Ad primum nec [illegible] ista una persona divina est ab alia et non econverso [illegible] res que deus est [illegible] res que deus est et [illegible] pater [illegible] et [illegible] res que deus est [illegible] aliquid

Contra

[illegible] Ad 2m [illegible] non sequitur [illegible] est aliquo [illegible] melior [illegible] quia [illegible] esset melior [illegible] aliquibus [illegible] esset melior se ipso [illegible] quod persona divina [illegible] aliqua persona divina [illegible] pater et filius [illegible] aliqua res [illegible] non [illegible] aliqua persona divina [illegible] aliqua persona divina sic et [illegible] aliqua res que deus est [illegible] aliqua res que deus est. Ad 3m nec [illegible] divina relatio [illegible] persona [illegible] quia aliqua relatio sit in una persona et non in alia

Contra

non sequitur quod una persona sit perfectior alia quia quelibet est infinite perfecta. Secundum aliquos [illegible] secundum quod una habeat plures perfectiones [illegible] alia sit [illegible] quia [illegible] infinitas perfectionis et tamen [illegible] regales non sequitur quod [illegible] dicitur [illegible] habeas [illegible] quia [illegible] equalitas [illegible] divinas [illegible] vel dicitur quod relationes divine dicuntur perfectiones [illegible] fundamenti et essentie [illegible] quia ipsa relatio est deus [illegible] quia fundatur [illegible] relationis equaliter est in [illegible] persona non sequitur quod una sit perfectior alia [illegible] habeat aliquam relationem quam non habeat alia [illegible] magis videbitur infra.

Contra 3m

Ad 3m negatur [illegible] quod [illegible] vel diversa predicatio requirit aliquam [illegible] in rebus [illegible] quod [illegible] quod tres persone sint una simplicissima essentia [illegible] quod sit [illegible] aliter ut dicunt [illegible] et sunt [illegible] contra [illegible] Ad argumentum [illegible] in principio [illegible] quia [illegible] duabus [illegible] ad [illegible] persona divina est [illegible] quod [illegible] et ita non est in [illegible] personalia et essentialia et ita non [illegible] et [illegible] persone [illegible] ista est in [illegible] equaliter [illegible] et personales [illegible] divina supposita ut [illegible] Ad argumentum [illegible] quod [illegible] intelligit [illegible] omnes persone divine sunt equales in [illegible] attributis essentialibus utputa [illegible] et iustitia [illegible] non [illegible] relatione vel predicatione [illegible]

Consequenter queritur 22: Utrum intellectus viatoris aliquam unam personam divinam absque alia valeat cognoscere

Et arguitur primo quod [illegible] una persona [illegible] alia [illegible] cognoscere [illegible] et viator [illegible] quia [illegible] perfectior [illegible] enim aliquis [illegible] et [illegible] cognosceret [illegible] requiritur ad [illegible] viator [illegible] persona.

P

divina [illegible] deus et ultima [illegible] non potest [illegible] aliquis perfectius cognosceret cum sit summum [illegible] intelligibile et [illegible] summum bonum et summe [illegible] quod potest summe [illegible] et cognoscere deus [illegible] et in [illegible] persona salvet [illegible] [illegible] Confirmatur quia [illegible] philosophus [illegible] non cognoscendo [illegible] In oppositum arguitur [illegible] persone divine sunt omnes [illegible] quod [illegible] quia [illegible] intelligentia et [illegible] in divinis omnia sunt idem ubi non obviat relationis oppositio ut dicit [illegible] [illegible] non [illegible] relative [illegible] ponit tres [illegible] prima quod

Primum articulum

Prima conclusio

intellectus viatoris [illegible] essentiam divinam absque personis non valet cognoscere [illegible] viator possit cognoscere essentiam [illegible] personis [illegible] quia essentia [illegible] realis vel [illegible] secundum [illegible] quod [illegible] constitutiva [illegible] sunt [illegible] et [illegible] et constitutum [illegible] compositum [illegible] compositio sit unum et ut unum [illegible] actum [illegible] quod sit [illegible] constitutum ut quod sit actus [illegible] sit [illegible] persona cum essentia [illegible] quia [illegible] essentia [illegible] persona [illegible] Hoc [illegible] essentia [illegible] persona [illegible] persona [illegible] a viatore [illegible] essentia [illegible] quia [illegible] res simplicissima sit [illegible] ab aliquo [illegible] et non [illegible] [illegible] In divinis [illegible] sunt unum ubi non obviat oppositio relationis. Hoc [illegible] aliquid [illegible] aliquid [illegible] et [illegible] quia [illegible] una non [illegible] absque alia [illegible] essentia divina et [illegible] persone sunt [illegible] quia [illegible] fundat [illegible] et [illegible] Si enim [illegible] una [illegible] absque alia [illegible] unitatibus [illegible] patet [illegible] filio [illegible] et [illegible]

vbi q' abbate Joachi d' q essencia 3 zes p'sone
no faciunt q̄titatem cu essencia no cōponit huz
cu p'sonis / Circa q'o3 ar' 2m p'oc c̄me
pub pt intelligi sine intellectu posteriori
et essencia e prior p'sonis d'ina go ar' pz q
qm vnu no est d' intellectu alterius no iplicat contradictionem vnum intelligi sine alio posterius
aut no est de intellectu prioris sed ar' pz q
essencia e tribus p'sone et vna p'sona e tribus
p'sone id aut e pub a q' no contradicitur
[illegible] quia go / 2m oc Et nequis itez
negat a q' conceptu d' alio et affirmat eundem
conceptum d' a q' [illegible] intelligi sed
sunt ista duo s. id d' quo istum conceptum
affirmat et d' a quo ipsum conceptum negat
sed intellectus viatoris affirmat aliquem conceptum
d' essencia que a p'sona [illegible] et ecc'
go ar' pz q alias affirmaret vel idem
et idem negaret d' eodem qd iplicat 7 [illegible]
pz intellectus viatoris vel intellectus 2d' q
essencia e [illegible] et q p'sona non est [illegible]
/ 3m q p'sona sed [illegible] et q essencia
no est [illegible] go / 3m oc / Illud q' p'se
sine alio sed [illegible] [illegible] pt sine alio
[illegible] intelligi sed essencia d'ina q' p'se sine
p'sonis sed [illegible] go ar' pz q vnum
e ab [illegible] et [illegible] q' p'se sine alio
p'se e vnu p'se sine alio ab [illegible] pt
intelligi sed [illegible] pz q vna p'sona sine
[illegible] essencie p'sona [illegible] p'sone per-
[illegible] [illegible] at [illegible] i d'inis [illegible]
sine / 4m affirmat q ab [illegible] no capit
[illegible] [illegible] a q' no capit [illegible] ut
[illegible] 2o [illegible] essencia at no capit [illegible]
a p'sonis go / 4m [illegible] ad [illegible] ad p'm
dico q a q' pt dici pub d' [illegible]
s p'sone [illegible] [illegible] ordine
7 [illegible] et [illegible] id q' p'dicit [illegible]
d' pub a' pt intelligi sine posteriori
[illegible] [illegible] [illegible] q [illegible] alic
posteriores [illegible] [illegible] [illegible] sed pub
[illegible] [illegible] quali[illegible] e essencia prior p'sona
d'ina no pt intelligi no intellecta
posteriori [illegible] [illegible] [illegible] 2m pz [illegible]
ia [illegible] intelle[illegible] ad p'oz at d' illud
qd no e de intellectu alterius [illegible]
[illegible] q no pt intelligi sine alio 2m [illegible]
q essencia d'ina e de intellectu p'se 7 [illegible]
/ Alio q' [illegible] [illegible] [illegible] alterius vel ipm

qstitues sic [illegible] pt 2c essencia no e d' intellectu
p'se [illegible] [illegible] dico go illud qd e pub
alio [illegible] [illegible] supius d' eo no q de intellectu
[illegible] d' [illegible] sed de intellectu alterius [illegible]
no 2o 2c pz ad ar'm q [illegible] al' e pub
[illegible] [illegible] al' [illegible] no e de intellectu [illegible]
q al' pt [illegible] intelligi no intellecto [illegible]
go / Ad 2m s. ad [illegible] [illegible] [illegible] q
intellectus affirmans [illegible] d' essencia et d' negans
ipm d' p'so no [illegible] [illegible] ipm conceptum
[illegible] d' essencia a p'sona [illegible] sit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel no
[illegible] [illegible] no [illegible] intellectus [illegible] sine [illegible]
/ Ad p'oz q [illegible] [illegible] affirmare e negare
d' eod' d' q no sunt [illegible] sed duo [illegible]
no [illegible] q ad concipit in vno d'
in a' sic [illegible] sunt [illegible] [illegible] sed q alt
et ali- [illegible] [illegible] d' [illegible] [illegible] intellectus
[illegible] sup [illegible] et d' inclusive sup
p'm [illegible] sed [illegible] d' p'[illegible] [illegible]
sufficit ad tollendam [illegible] [illegible]
[illegible] go / Ad 3m [illegible] et ad [illegible]
d' q [illegible] essencia [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] no capiat a p'sonis sed
[illegible] [illegible] [illegible] p'sonis et [illegible] [illegible] no ca
piat sua intelligentia no [illegible] [illegible] [illegible]
sine p'sonis / 4a q'o e Utrum intellectus viatoris
[illegible] vna p'sona d'ina sine alia no
[illegible] cognoscere p'z 2m p'oc cognoscens
vnam p'sonam [illegible] d'inis [illegible] cognoscat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a' ad a' no [illegible]
vna p'sona d'ina [illegible] quid absolutum
no distinguitur ab alia q i d'inis [illegible]
sunt vnu vbi no [illegible] go [illegible]
[illegible] ad a' [illegible] [illegible] et go [illegible] a'
sed id no e in alia p'sona go / 2m oc [illegible]
[illegible] qd incipit [illegible] d' [illegible] p'sona
[illegible] [illegible] [illegible] et no [illegible] [illegible] sibi
vnitu pt de [illegible] p'sona sed [illegible]
[illegible] [illegible] vel conceptu [illegible] go
ar' pz q [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
at [illegible] [illegible] [illegible] p'sonis
d' [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
d' [illegible] no est q [illegible] [illegible] no [illegible]
[illegible] conceptus vel intellectus [illegible]
/ 3o Vna res [illegible] no pt a
viatore cognosci [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible]
d'ine [illegible] vna res [illegible] go ar' pz
[illegible] [illegible] infert [illegible] sibi 7 [illegible]

pz p d' [illegible] [illegible] d'[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et sunt res [illegible] q e [illegible]
p'se no pt cognosci q' [illegible] cognoscat go
vna p'sona no pt cognosci sine alia pz
q quelibet p'sona e illa res [illegible] / 4m
Confirmat go p [illegible] Augustinu [illegible] d'
[illegible] ca' 8 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nos
[illegible] [illegible] [illegible] q neutrum sine altero [illegible]
pt vnu quippe sunt sic [illegible] ait ego
et pr vnu sumus / Si aut v' p'sona sine
alia [illegible] no pt go [illegible] a nob [illegible] q
[illegible] [illegible] [illegible] qd [illegible] sibi aliq
no [illegible] go / Circa q'o3 ar' 2m p'oc
Vna p'sona d'ina pt agere a' no age-
re go cognosci a' no cognita [illegible]
q [illegible] [illegible] [illegible] q' [illegible] ad
agere et [illegible] [illegible] no agere [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] agere [illegible]
[illegible] [illegible] cognita [illegible] [illegible] cognitum
/ Id de [illegible] d' pz [illegible] / [illegible] pz q
vna pt [illegible] a' no [illegible] go et
agere a' no agere pz id [illegible] d' p'a
[illegible] q nob meruit ut d' m' [illegible]
[illegible] [illegible] et pz [illegible] q [illegible] e agere
/ 2oc Vna p'sona d'ina [illegible] [illegible]
ab a' go vna pt cognosci a' no co-
gnita [illegible] pz [illegible] q pr no e
[illegible] sed ut ait [illegible] [illegible] [illegible] 9
et [illegible] pz q vna res [illegible] [illegible] ab
a' pt [illegible] sine a' intellecta ali-
[illegible] [illegible] possit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] possit vna [illegible] et no a'
[illegible] / 3oc Ista [illegible] e vera pr no est
[illegible] go [illegible] pz ut sup q [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et p' [illegible] q aut
viator [illegible] [illegible] [illegible] intelligit
[illegible] a' no [illegible] no go [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] a' p' id [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pr no est
[illegible] qd e [illegible] [illegible] go q [illegible]
[illegible] [illegible] pr no e [illegible] q viator
p [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et no [illegible]
2c in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 7 no
[illegible] / Ad p'm [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut intell' ar'm
ad p'oz [illegible] ar' vna pt merere a'
no merente go et agere [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] e q merere no est p'se [illegible]
[illegible] ad agere q merere [illegible] a' q'
qd no e essencia [illegible] [illegible] [illegible]
d'inam [illegible] salua sua [illegible] [illegible]
sua [illegible] no pt q p' p'm merere

includit duo s. agere 7 d'inam [illegible] [illegible]
illius [illegible] [illegible] [illegible] pt vna p' a'
sine a' / Ad 2m nec [illegible] sic ipse sed
ad p'oz dico ali- q no q v' p'na
no pt merere sine a' cu quelibet sit d' 9
essencia et ad [illegible] et ad omnes [illegible]
[illegible] q [illegible] meruit d' q no [illegible]
[illegible] q p'sona [illegible] meruit sed [illegible]
sibi vnita ita q [illegible] [illegible] [illegible] est
v' a [illegible] [illegible] [illegible] sic sicut iste
[illegible] d' [illegible] e [illegible] e et [illegible]
[illegible] go / Ad 2m ar'm nec [illegible] ad p'oz
dico q a' q' res sunt [illegible] [illegible] [illegible] sed
sunt [illegible] res q nec sunt vna [illegible] res
/ Alio licet sunt [illegible] [illegible] [illegible] sic v' [illegible]
[illegible] d' q ista sunt [illegible] [illegible] p'os
/ [illegible] pt cognosci alia sine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 2oc [illegible] d' q intellectus no posset [illegible]
[illegible] intelligere [illegible] [illegible] nec [illegible] [illegible]
q intellectus possit [illegible] sibi vna [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] v' a / Ad
3m pz [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] q [illegible]
[illegible] [illegible] q licet [illegible] p'sonas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] p'sona [illegible] [illegible]
[illegible] p'sona [illegible] et no [illegible] / Et si
[illegible] [illegible] sit [illegible] q [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pr no est [illegible] pt ita [illegible] [illegible]
[illegible] no ita [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible]
/ Dico q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
q iste [illegible] pr pt [illegible] ut pr est
[illegible] no ut [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
e go / 5a q'o e Utrum intellectus viatoris aliquis
cognoscens essencia 7 p'sona pt [illegible] se [illegible]
essencia et no p'sona cognoscere p'z 3o q' 2m p'oc
/ Iudeus cognoscit d'inam essencia go 7 p'na
et [illegible] [illegible] cognoscere essencia 7 no p'sona
[illegible] go v' a / 2oc multi [illegible] cognoverunt
[illegible] go d'inam essencia 7 p'sona [illegible] pz
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
et pz [illegible] p p'ma et 2a [illegible] 7 [illegible]
[illegible] q no [illegible] p'nam go / Nec
intellectus [illegible] pt cognoscere aliq [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] q id no sit [illegible]
go [illegible] [illegible] [illegible] pz [illegible] q
a' [illegible] sit [illegible] q [illegible] a' q pt
cognoscere [illegible] et [illegible] [illegible] q a'
no sit [illegible] / Iste d' [illegible] [illegible]
q cognoscat [illegible] et q cognosco [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] q possum cognoscere [illegible]
7 [illegible] [illegible] q no [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Circa q'o3 ar'
2m oc
3m oc
[illegible]
Circa q'o3 ar'
2o ar'
3o ar'
[illegible]
2m
3m
3o q'o

[illegible]

2ois sut vna res qo sapia in d[e]o no d[icitur] ab aliquo q[uo]d [est] iustia s[ed] iustia e[st] formalit[er] iustic[ie] g[o] et sapia est formalitas iusticie. s[ed] que sut vna formalitas no dicut for[maliter] lit 2o p[atet] argu[mentum] d[e] omnibus ans [est] for[maliter] ans v[e] e[st] difficultas s[ed] q[uod] nulla res d[icitur] ab aliquo q[uo]d e[st] ipa p[atet] ant[ecedens] q[uia] res e[st] q[ua]libet e[st] ipa g[o] ... et ans q[uod] s[i] ... no sit a talis res et ... q[uo]d no [est] s[ed] no sit ... a sit ... a q[uo]d e[st] ... no ... a g[o] ... no e[st] res q[ue] e[st] a q[uo]d e[st] ... oppo[siti]o ... q[uod] a no e[st] ... et q[uod] e[st] res ipa q[ue] e[st] a g[o] hoc ... summa for[maliter] abta ... e[st] pura ... summa for[maliter] abta ... e[st] ... form[aliter] ... attributu[m] divi[num] e[st] pura et s[u]mma for[maliter] abta g[o] s[e]c[un]d[u]m ... alti ... for[maliter] ... sua realitez ul ...

[illegible]

passut considerari dur. Vnde 2m id quod dicit in ista 2e dicto quod amor e vna realis ita Illos 2m id quod dicit in abbliquo ut quo ad gnota 2e bm habet diuisas rones realis quod iustia id quod reddit vnicuiqz quod suu e sua e misericordia misericors et illa fm quo non e q 3oz

Ad 3m pt dici eodem quod ista sut id vnu fm no pla fi i abblique ut gnotie pla fcat et gnant nec quod sed sit nota fmia pc pacto quod intes sit ipa ecen ac pli et votas licet vm fcet i ista intes et votas quod ipaz eccn ac tn qz i abliqe gnotie ad pt intes qz votas no sut fmia pc ipposito Ad dem Damasceni dc quod quecuqz ista nota gceta q dicut de ecen intelt dicut de cetium gnotetut ad quod aciu inhens ceitum sut aliq diuisu alicius et io sut pta attilia ut condut i ceitu no sbaz si q sut eta sbaz sz ista q dicut de do no scat p aliqs dta ad do n e p aliqs attilia no fm sbaz dicut fm quod ait Aug 5 e de tc ca 8 cu de deo capiens fong in ista fm sbaz di Ad dca quod inferit cotra pc quod noua go Ad qo e Vtz nota attributalia ab ecen no dicut reali dicta actu i nota attributalia p i e fta p ia nota q 2 3e poc Quecuqz dicut realit ab aliquo paunit t minim cu eo s attributa no paunit tmin cu ecen go ad qz aia illa sut duo sit fcer gta si boz p qz ecen no pont in minim cu aliquo q sit i ouuib qz ali. admiq ibi esse qtnitas vt quod negat de lo po de sima ste f tactu cas dapnang go Ad 2ac attributa nota dicu ab ecen go nc for quod tu si p i quib quod ista q i iste pdeptificat illos dicu si attributa ecen sut idiq go ad pz qz appan pti infert appon sbe boz pz qz si ecen eamo quo ac quod e i dia e id ipe de et p quib eamo quo dicit e ima si a vnitas e ista go Tertio sic illa q dicu scr quuis vnu no e a si quod quod e attributu e ecen go ad pz qz admiq pter q dicu scr in realis vnu no e aliud

qz da oppon ia no dicu scr i si boz pz qz ac quod e in do tam attributu qz io realis eius tm p so si relat dia sit ipa dma ecen et dma ecen e gdtz ergo ut az de e 8 p i ex idem ipso quod allegato Con qoz ar 2 3a pmo sic Nul i a dicu scr de quib put pic p ta i dicta si quicqd fit ecen et attributa go a oz pz qz i a e potissima via ad pbad vna i az no ee daz ut vna i az realez no ee daz si boz pz qz tu sapia e qddz attributu tm de ipa ecen put e dicto a p ta na sapia e gcita ut ait ni lis po de e 28 ecen aut no est gcita lis po de e i Quibus intes e qdda attributu et tm pt gemuit fm mo intes et no mo ecem e mite alie intes et no mo ecem go Ad 2m q i dicta et put addua go Ad 3a q fic se hnt q vnu pt cognosci ab no fic se hnt i vnu pt cogsci ab no gcepto ita dicu tagto ut gapi ab no gcepto ita dicu scr ecen et attributu sut hq go ad z pz qz id ecen scr gctu e ua tagtu gceptu et no gcepi ex i plicat s boz pz qz ecen pt cognosci ut capi sm attributa no de fco pami cognoscut ecenaz no tm cognoscut ut geipiut dia attributa cu sit inuabilia no multi phi gceperut dinaz cenaz no tm cuius ineciaz et cuius istitiz po az ee cederit q tm dm ecedidcrut dm ee go Ad 3a

Aliquod attributu dini pt incipe p q no ee et desine p q ee go qua tz qz ipa ecena no pt incipe ee nec desine ua ipa diuitas eternitas est id quod ipe deus ut ait in tagi et pz aut qz scia di e qddz attributu et tm pt incipe ee p q no ee na scia di in scies lege antexpi legem quibus no erat et sciuissi scientia et mo e tu incipit ee p q no ee sic pt desine qz qi sciebat inc lege mosi e et qui dimisso no lege nos erit qz sciuz scia Ad pm obmissa ac ep de i a mag dicet i scepti qone ne e boez ad poz de q sapia i omnib attributis dicit ut ait in lo po de e i q si aliquid p pso dma et aliqd pso ut quod i de e q alique attributa psonaz aliqd ecen quod attributa psonalis sic pt dici gcita quod stat p pso et fiat no

no e attributu qz attributu ecen go qz sit no pt dici gcita qz tuc esse pr esse sapia gcita 2e e attributu et ei addi p gemuit fm mo intes et no mo vol gemuit filiu et ecen go cu de q pi gemuit filiu mo intes et no volte 2 ssi mo vol mo intes et no intes no e intelligere q intes dma genuit fm et no votas nec q votas dma pduxit ssi et no q intes si i illius locucomb h intelles intes et votas referut ad votas eterni et no ineitat pr get fm mo intes sic intes sic intes creaty pducit actu sui i intellectu na aia i m aia p ducta p pfpta sic pducit si i apte na ad psona pducta dma psupposita Ad illi cu de q spus scus pcedit a pre et fi o p mo z vol sic intes q sicud aoz pcedit a vote ira i psupponens aliaz ic in aia pductaz qz aoz psuppon cagon sic spus scus a pre e fi o i psupposita psona filij pducta Sic ac q gredit fi q pdu p mom intes q h intes i sfert ad inim intes 2 sili qz q ssi pcedit p mom vol Ad 2m ne bz ad pbaz de q cognoscens scientiz dinaz cognoscit q cena et p quib aiub psonas et attributa nota liqz no credat ut no intelligat se sua illa cognosce ut satis pz qaz qoz pcc qoz et cu de qz sut inuabilia dico q dia attributa i do q 3m ad i d q dicit in ita si fm vna psona et vnu attributu liqz 3m ad gnota multiplicat go Ad 3m ne aub ad poz de q quecuqz legem scia di sciebat me lege e silr pxp cessans lege scia di sciebat me legisse 3 qz cu sit dma ecena i se sms iuaia et cu p qz scit sciet fm go q no scit fm qz anteqz incipiet lege scit me lege no p tpe q no lego si tpe q lego silr pxp cessavo lege scit me lege tpe q lego sed ali et o voluit eam intes no pt e si p a q ipm eauit Tertia qo e Vtz psce a dma ecena no dicut reali dica p qo 3e

poc Quecuqz aliquod simul e aliud

a tria sibi e id tot si pso q simul ymo simplicissim et qz id reat ecene go et scr go scr go no dicut reali dica scr go pz qz appon pti infert appon sbe qz sit aliquod e alia i a no tm io sc q fm aliquod sit pli id et fm aliquod sc q fm aliquod sit ali id et fm aliquod no go no e simul si boz pz qz p na dma cu sit de q tata simul e simul sit rpe de go Ad 2ac psealitas pie et psealitas ecene sut vna sima et psealitas go no dicu scr dica qua psealitas go no dicu scr quod qp e psa e ecena h qz p qub qz psp e psa e ecena lio de e 19 si psealitas sue psetas pnc lis po de e 33 go psz e ipamz psda lio po de e 33 go psz e ipa ecena si ecena no litas psone e ipa ecena si ecena no e ad a psali iame ecene go qp ecene e psale e psalis io ecene si io pse e ecena go psalis ab ecene go no dicu scr Ad 3ac si ecena et psda dicut scr go ecena z psda sut aliqs dica duo pz qua qz idem nequit ecen no pati dicti ut dicti go ac quod pati dicti no pati nequit no id si ac stc de aliq duo si go psda et ecen aliqos dicut az q dicat aliq duo si quib in et ezanimeu qz pont q p a pont i minim cu ecena quod e q depso ecne lio po de fima ste et si ca q ta dapnang Con qoz ar 2 3a poc Ad psona et ecena put p ta dicta go dicut et no pcise p opatuz intes go dicut op na vei et scr aub go pz qz psda no e gmital et ecentia e gmitas qua pz qz de quoli dic ut nec et de no pt go Ad 2ac quecuqz sut id scr hnt vnu ceptu psales i gcepunt vno gceptu reali si q quecuqz gcepunt duo gceptu reali gta vno intelo gcapit i aliquo sed pz de diffice et de diffito si psda et essenta gcepunt vno gtu reali go gcepto vno intelo gcapt aliquo si ecena pt gcepi gceptu nali et nar go et p a quod e fm qz psi gceperut ecenaz et no psona Ad 3ac Aliquod scr appon psce quod no oppon ecene go psona et ecena dicut scr qua tz qz id ale a ecu scr opponet et no opponet quod gdictez iplicat si aub pz qz fi appoc i a oppon pre et no ecene go

Ad primum ... ut patuit ... conc ... quedo ... et ... acepta cena ... et ... patet ... cenam ... cessu ... Ad 2m ... cene ... non sit cena ... sufficit ... cena sit aliqua res ... non e ... ut ... Ad ... attributa ... non ... ut visu ... fabricata ... non e ... intellecta ... ipso ... alias ... conceptus ... et sinonima ... in solucione ... non sunt sinonima ... conceptus attributorum ...

[illegible]

remoto recto d[icitu]r f[a]l[s]a s[ecundu]m conformitatis e[ss]e cum
prior et conformitatis s[ecundu]m quanda[m] respectum
g[e]n[er]o bo[n]o p[ate]z q[uia] rectus conformis intellectui
divino d[icitu]r v[er]a et n[on] conformis d[icitu]r falsa
Ad p[ri]mo d[ic]o q[uod] s[ecun]d[u]m ens ca[usatu]r d[iffinitio]n[e] unus p[ate]t
t[ame]n alios p[er] ente aliquo d[i]ffiniat
sic et vitas et lic[et] o[mn]e ens de-
t[er]minatu[m] e[st] solum v[e]l actu v[e]l abs[olu]tu v[e]l
respectum t[ame]n ens transcendens no[n] est
aliquod istarum p[re]cise sic d[ic]o de vite
q[uo]d dicit p[ot]e[n]tia e[st] de vite t[ame]n no[n]
de vite p[er]t[inen]t Dico g[o] ad a[rgumentu]m q[uo]d
i[ste] diffinitiones vite ibid[em] adducta sunt
de vitalibus p[ar]tib[us] Vn[de] ea diffi[niti]o p[ri]ma
vite q[ue] e[st] s[ecundu]m p[hilosoph]os p[ri]m[u]m dat de actibus
cog[n]itiuis q[uo]d p[ro]p[ter] ulte[rio]rem vite dant
q[uo]d a[rgumentu]m ad obiecta et de ip[s]is
da[tu]r 3a diffi[niti]o q[uod] vitas e[st] adeq[ua]ta
rei et intel[lectu]s t[ame]n ad iste remanet vite
p[er]ti[nen]s adeq[ua]te conuenit s[ecundu]m v[er]itate[m] v[er]itas
i[n]t[e]ll[e]ctui ref[er]t[ur] Ad 2m d[ic]o cod[em] mo[do]
s[ecundu]m q[uod] q[ui]d act[us] vitas in v[er]itate p[er] est
transcendens sicud ens Ad 3m d[ic]o
q[uod] conformitas rei ad intellectu[m] divinu[m]
no[n] est p[ro]p[ri]e et v[er]itas rei v[er]ificans i[n] rebus
s[ecundu]m aliq[uo]d sunt s[ecundu]m conformitatis q[uia] res
v[er]a e[st] q[uia] conformis e[st] et no[n] q[uia] conformis
e[st] ideo v[er]a e[st] s[ecun]d[u]m d[icitu]r com[m]u[n]iter p[ro]p[osi]tio q[uia]
s[icu]t sit alb[us] t[un]c s[ecundu]m p[ro]p[osi]tio sit sicut
p[ar]ti ex q[uo] sit ac[tus] et si no[n] e[st] s[icu]t
no[n] e[st] alb[us] etc. p[ro]p[osi]tio s[ecundu]m ne p[er]fectas
albedo in p[er]fectio[n]e v[er]ita[tis] d[ici]tur i[n] multis actibus
no[n] t[ame]n sic e[st] q[uia] q[uan]do q[uod] s[ecundu]m plures ad
p[ar]te sit in a[nim]o plures s[ecundu]m magis
eq[ui]v[a]l[e]t s[ecundu]m q[uod] albedo pluribus sit s[icu]t so[l]i-
tudis sic d[ic]o q[uod] p[ro]p[ter] q[uod] vitas rei
e[st] in conformitatis ip[s]ius ad intellectu[m] divinu[m]
et no[n] ergo Queritur an q[ue]lib[et] e[ss]e alic[ui] s[ecundu]m ?
vitas ap[plica]tio q[ui]d e[st] q[uod] rei na[tur]a ip[s]a
sit intelliga[bi]l[is] q[uo]d q[uod] rei vitas e[st]
id q[uo]d rei na[tur]a et entitas p[ate]z 3i p[ost]
illud e[st] rei vitas q[uan]do res nominatur
s[ecundu]m v[e]l r[ati]o v[er]a s[ecundu]m a[n]i[m]a rei ip[s]a res s[ecundu]m
d[icitu]r v[er]a g[o] a[rgumentu]m p[ate]z q[uia] s[ecundu]m d[icitu]r s[ecundu]m
a[nim]a[m] quo res s[ecundu]m sic ipso s[ecundu]m
s[ecundu]m p[ate]z q[uia] q[uan]to a[liq]u[a] res magis atti-
git na[tur]a[m] ip[s]a[m] sibi debita[m] tanto v[er]ior
d[icitu]r s[ecun]d[u]m a[nim]o d[icitu]r verius q[uo]d magis
attingit na[tur]a[m] auri et ip[s]a v[er]ior q[ui]a
magis attingit na[tur]a[m] ap[pro]p[riata]m 3o[rum] 2o
Illud e[st] s[ecundu]m illis q[uo]d rei magis e[st] minus

attingens d[icitu]r magis v[e]l minus v[er]a s[ecundu]m a[nim]a
ip[s]a na[tur]a e[st] co[n]tingenti g[o] a[rgumentu]m p[ate]z q[uia] s[ecundu]m s[ecundu]m
d[icitu]r s[ecundu]m illis rei bonitas q[uo]d res magis
p[ar]ticipat magis d[icitu]r bo[na] s[ecundu]m a[nim]a
s[ecundu]m bo[na] p[ate]z q[uia] q[uan]to res magis d[icitu]r participat
ab eis op[er]ationes p[ri]uato et p[ar]tes tanto
magis attingit na[tur]a[m] ip[s]a[m] et ideo magis
v[er]a d[icitu]r p[ate]z q[uia] n[on] indicat unus lapis
q[uia] indica[n]t alios videt[ur] q[uia] magis est
appropriatus ... act[us] eius sic sit
duo lapides p[re]ciosi ab[s]q[ue] ei ...
actu[m] d[icitu]r q[uod] unus e[st] v[er]ior alio q[uia] q[uan]do
q[ui]d p[ri]uat unus sibi debitam form[a]m na[tur]am
sua g[o] 4o p[ate]z q[uia] p[er] Aug[ustinu]m p[ri]mo
fallac[ia]r[um] d[icitu]r v[er]u[m] e[st] id q[uo]d e[st] q[uia] q[ui]a
diffinitio s[ecundu]m q[uod] vitas d[icitu]r rei e[ss]e ita
rei g[o] etc. ista q[uo]d s[ecundu]m aliq[ui]d
contra e[st] ca[usa] e[st] q[uia] res q[uan]to magis
attingit na[tur]a[m] ip[s]a[m] tanto v[er]ior d[icitu]r 2m
contra e[st] ca[usa] rei vitas e[st] id q[uo]d
rei entitas 3m q[uo]d v[er]um ad q[ua]stionem
e[st] ca[usa] rei vitas e[st] ubi e[st] rei entitas
ideo vitas rei ... et vitas rei
in ea large accipi[tu]r in e[ss]e[n]tia ergo
...a q[uo]z et ei[us] contra arguit[ur] 3o p[ate]z
sic ei g[o] e[ss]e v[er]a s[ecundu]m q[uod] a[nim]a entitas
e[ss]e vitas quib[us] g[o] p[ate]z q[uia] contra arg[umentu]m
entitas co[n]stitui[tur] in sua sp[eci]e p[er] s[ecundu]m ac
...nis in s[ecundu]m attingit aliq[ui]d na[tur]a[m] s[ecundu]m
s[ecundu]m p[ro]p[ri]etas q[ui]t p[ate]z q[uia] s[ecundu]m visio sola e[st]
aliq[ui]d entitas et no[n] e[st] v[er]a visio sil-
... sola e[st] aliq[ui]d entitas et no[n] s[ecundu]m
v[er]a aliq[ui]d p[ate]z vitas d[icitu]r a[nim]o s[ecundu]m
4o q[uia] p[ri]m[u]m contra[riu]m ... p[ri]m[u]m contra[riu]m
e[ss]e v[er]um s[ecundu]m q[uod] aliq[ui]d entitas possit
ee summe v[er]a et p[er] q[ua]s summo vi[su]s
...m q[uia] t[un]c posset ee vitas p[er]
... q[uod] sola ... et q[ui]a
p[ate]z q[uia] s[ecundu]m q[uan]to res attingit na[tur]a[m]
ip[s]a[m] tanto v[er]ior d[icitu]r g[o] ea q[uod] in
summo attingit na[tur]a[m] ip[s]a[m] i[n] summo d[icitu]r
v[er]a et p[er] q[ua]s visio s[ecundu]m a[liq]u[a] res i[n]
summo p[ot]e[st] attinge[re] na[tur]a[m] ip[s]a[m] s[ecundu]m p[ate]z
d[e] q[uo] s[ecundu]m s[ecundu]m q[ui] no[n] suscip[i]t magis
et minus s[ecundu]m q[uo]d s[ecundu]m individualis
et minus s[ecundu]m ... attingit na[tur]a[m] ip[s]a[m] p[ate]z q[uia]
i[n] summo attingit na[tur]a[m] ip[s]a[m] p[ate]z q[uia]
p[er]fectas ip[s]a[m] no[n] p[ot]e[st] attinge[re] cu[m] no[n]
suscipit magis et minus g[o] 3ac
2m contra[riu]m rei magnitudo no[n] e[st]

id q[uo]d rei entitas g[o] a[rgumentu]m p[ate]z q[uia] magnitudo
e[st] accid[en]s rei cui[us] e[st] magnitudo et q[uan]ta p[ate]z
Aug[ustinu]m ... de t[ri]n[itate] ca[pitulo] 2o d[icitu]r et idem est
magnitudo q[uo]d vitas et q[ui]d idem q[uod] magis
e[st] verius e[st] Ad p[ri]m[u]m a[rgumentu]m vid[e]t[ur]
ne[c] s[ecundu]m ... d[ic]o q[uod] lu[m]e[n]
v[e]l visio e[st] duo[rum] unus magis visio
et locutio sunt ... magis v[e]l ...
sunt et ... Dico g[o] q[uia] locutio s[ecundu]m
s[ecundu]m ... e[st] ... locutio q[uia] in
ad na[tur]a[m] locutionis magis v[e]l p[ar]ticipat
na[tur]a[m] locutionis s[ecundu]m magis solido ...
... d[icitu]r s[ecundu]m ... no[n] v[er]a summe
Dico d[e] visione et intellectione ista
solutio ... Anselmi ... lib[ro]
de vite ca[pitulo] 2o d[icitu]r q[uod] i[n] oratione et in
o[mn]ib[us] ... accidit duas vitates una
sit alia ut ... Ad 2m d[ic]o
q[uod] ... p[ot]e[st] dici i[n] summo v[er]um v[e]l s[ecundu]m
vitas divin[a] unus s[ecundu]m ... v[er]um v[e]l
s[ecundu]m ... vitas et istis d[ic]o q[uia]
ista ip[s]o deus e[st] ... e[st] summe v[er]a
... alias ... p[er]fec-
tio e[st] ... p[er]fectissima vitas et
s[ecundu]m v[er]u[m] sunt p[er]fectissima vitas et
istis deus d[icitu]r vitas in summo d[ic]o
... ad a[rgumentu]m q[uod] ... concludit q[uod] ...
p[ot]e[st] dici in summo v[er]a ... s[ecundu]m ...
2as p[ar]tis g[o] q[uod] unus aliq[ui]d p[er]fectissime
attingat na[tur]a[m] sua[m] et q[uod] unus ...
p[er]fectissime attingat sua[m] na[tur]a[m] v[e]l
... e[st] summ[e] v[er]um ...
s[ecundu]m no[n] 2as q[uia] ... p[er]fector
tanto g[o] e[st] p[er]fectum v[er]um 2e ...
vitas ... p[er]fector q[ue]l[ibe]t ... entitas
tanto e[st] v[er]um p[er]fectum Ad 3m dico
q[uod] i[n] entitatis magnitudo et vitas no[n]
sunt idem ... i[n] omnib[us]
... e[st] magnitudo dei et ... Aug[ustinus]
dicit lo[quitu]r ibid[em] de magnitudine dei et no[n]
de magnitudine entitatis Ad p[ri]m[u]m a[rgumentu]m
i[n] opp[ositu]m q[uan]do q[uod] vitas e[st] i[n] ...
... tantu[m] ... Ad
2m i[n] opp[ositu]m dico q[uod] ... loq[ui]tur
de vite ... et no[n] ... ut ...
i[n] solutione ... q[ua]z ...
... 2m q[ue]s[ti]o q[uod] v[er]um et ...
i[n] ... effective et
... 2a
Consequent[er] q[ueritu]r 2o d[e] ...
p[ro]p[ri]etates i[n] ... p[er]sonas divinas

... suppositales ... d[icitu]r ...
Illud q[uo]d p[er]sonas divinas d[icitu]r suppositat...
q[uo]d ... et quo ... no[n] ...
... sunt ... g[o] a[rgumentu]m ... s[ecundu]m ...
... q[uod] i[n] divinis ... sunt unu[m] ... d[icitu]r ...
relationis ... d[e] ...
... ca[pitulo] ... In opp[ositu]m a[rgumentu]m sic ... res
... i[n] ... p[er]sonas divinas
... i[n] ... sunt
... g[o] ... et si ... p[ro]p[ri]etates i[n] ... p[ro]p[ri]etates
suppositatas et si p[ro]p[ri]etates ... p[ro]p[ri]etates
... p[er]sonas ... p[ro]p[ri]etates ip[s]as ...
ee supposita et p[er] q[ua]s supposita ... ...
p[ate]z q[uia] ... p[ro]p[ri]etates ... sunt
... suppositorum v[e]l ... i[n]sultat
... et ... ideo ... e[st]
... p[ate]z ... et ...
... q[uia] ... et no[n] p[ot]e[st] ... s[ecundu]m ...
supposita ... solutione ... tres
... q[uo]d e[st] ... i[n] divinis supposit...
... supposita ... s[ecundu]m ... p[ri]me
p[ri]mo ... i[n] divinis e[ss]e a[liq]u[i]d
suppositum ... aut d[icitu]r suppositum
a supposito ... et ... no[n] a
suppositione e[ss]e ... tu[m]
s[ecundu]m ... p[ot]e[st] ... g[o] p[ate]z ... p[ri]mo
q[uia] no[n] p[ot]e[st] dici ... q[uia] ... i[n] divinis e[ss]e
... suppositorum ... e[st] ...
p[ot]e[st] dici ... q[uia] si sit ... suppositione
... suppositum sit ... intel-
lectualis e[st] p[er]sona et ita una p[er]sona
... absoluta e[ss]e ... p[er]sonis
... s[ecundu]m ... e[st] ... g[o] ...
affirmatione et negatione g[o] p[ate]z q[uod] ...
... i[m]pugnat ...
... q[uod] ... p[er]sone ...
... ab ... suppositum
... g[o] q[uod] ... e[st] una
p[er]sona ... et q[uod] ...
q[uod] ... p[er]sona no[n] e[st] p[er]sona ...
... e[ss]e a[liq]u[i]d suppositum absolutum ...
... suppositum p[er] ... et p[er] q[ua]s
e[ss]e ... p[er]sonali ...
s[ecundu]m ... g[o] ... suppositum
no[n] possit ... i[n] ... sit
unu[m] ... p[ate]z q[uia] si illud
suppositum e[ss]e ... cu[m] supposito ...
et cu[m] ... i[n] ... casu
... e[ss]e ... constituta ... supposit[i]
et suppositi ... et ... d[e] ...
... sunt ... d[e] ista e[ss]e ...
absoluta una ... suppositum

absolutu e in diuinis et no erit plura supposita realiter sicud dicunt moderni quod e contra quia paternitas e una relatio reali et hec per eam non constituet in supposito relatum et in esse suppositum absolutum in diuinis quod est ... et si in diuinis esset aliquod suppositum absolutum ... compossibile et ... neque non permittit nec intellectus capere ... constituit ... in esse suppositum in diuinis absolutum esset ...

[illegible]

Ratio

qt quod ad 2m

Ratio

[illegible]

Ratio

Contra

Ratio

[illegible]

Ad 2m

[illegible]

[illegible]

qt quod ad 2m

[illegible]

tres aliq concepti relacionibus sint sed esse
una intelligi est ee suppm ergo conceptibus
relacionibus in essencia divina sunt tria supposita
ergo absque relacionibus deitas ergo etc. 3oc
p^{m} id quod divina supposita per quod suppon
productum terminat productorum producentis
sed filius terminat generacionem patris et non sed
prtate relativa ergo di[citur] a patre et non
a prtate relativa a. d. pz quia omne
productum sub racione qua productum dicitur
a producente sed filius pz quia si filius sub
racione filii esset prius termin formali
generacionis non magis generaretur filius
per generacionem quam pater filius est finis productum
generacionis quia non est pr nisi quia est filius
sed ergo filius esset prius termino generacionis
racione filiacionis cum esse prius quam
eius filius pr quod generat se prius
quia generat filium sed ergo acquisitos filia
cionis per generacionem ipsi filio est generacionis sed
acquisitos primum est ipsi pr generacio ergo
Ad istud a. p. pz quia si pater gignens
et genitus non differunt suppo nisi
per relaciones possit idem suppositum gignere
se et cum per generacionem generans sibi acquirit
suum proprium ad aliquod sed genitum quod
si acquirit filio filiacionem per generacionem
gignere filium sic si acquirit patri pr
nitatem per generacionem gignere patrem
Ad p^{m} ar. m. indeterminate necessario ad sed
veri summa non in relacionibus constitui
ut supposita est ee suppositalis et re
ferbilis non est verum similiter in natura divina
sed tamen est verum in creatis ubi relaciones
non constituunt et verum in deceptis non
singulis non potest ee relacio realis
vel dico quod omnis relacio realis vel presup
ponit forma realiter distincta vel ipsa
constituit sic quod relacio realis non
potest ee absque reali distinccione sed quod non
non est quod omnis relacio realis presup
ponit forma ante ee realiter distincta Ad
2^{m} dico quod eadem proprietate relativa pr est
pr et ab ea sibi principiatur et eadem
proprietate filius est filius et ab ea filiacione
est dico sed et cum quaeritur quod non quia sic ca
dem proprietate pr esset pr et ab eo eius filius

no dicat idem proprietate filius non esset aliquis
neque generaretur unum dico quod a. tu ymaginaris
unum filium sed quod in divinis sunt conceptus
aliqui verbis aliquo magis pertinentes quam conve
niunt a racionibus relacionibus et minus
relacionibus sicut est in creatis interpretata
que alia racione quo est aliud alia corpus alia
racione substancia sed non sic est in divinis quia ibi
non conceptus est similiter substancia ... simpliciter
quod ab eo est ut sit essencia ul persona quod sit
sunt res singulares dico ergo quod cum tres
aliqui non sunt stare per essenciam quia per se pr
dicitur cum pr et ab sunt idem quidditative filius
et persona filii sibi et persona sibi
2c. conceddo quod filius a se proprietate quod pr
est ab quia est filius unum sed ab est singulus
quibus pr et filius sum proprium unum ... non
proprium ... et idem huiusmodi proprietate sicut ... pa
Ad 2^{m} necessario ... ad proprietates ... generacionem
vero dico quod in sub proprietate relativa pro
et post sunt tres generacionis ... origi
nali ... sed ... primum ... in
supposito generante ad suppositum generatum ...
quod est filiacio ... ad ...
... primi suppositi generantis ad
suppositum generatum ergo quod generacionem supp
pris generationis. Circa 3a ergo est quod ... productis
suppositis in relacionibus personalibus distinctis sup
positali sunt constitute. Primo quod 3o pat[ris]
... constitutum aliquo ... producitur
... persona sed ... abstrahitur producta ...
... ergo ... non est sed ... primo quod
... abstracta ... et ... ...
... ergo 2o ... sup
positum divinum est relativum ergo ... est
... quod sed ... pz quod ... suppositum
relativum ... constituitur ... relacio
3oc Circa proprietates relativas ... personalitate
divina supposita ergo ... pz ...
... ... divinis ... vni
tate relacio ... ...
... tamen quod suppositum aliquod constituit
... ab aliis ... ...
supposita ergo. Circa ... 3^{m}
... persona divina ... ergo ...
... quod 2^{m} ... ...
quod ad se ... non sed ... pz
... 3 ... 2oc persona

divina dicitur substancia ergo quia tamen quod non
substancia non potest substancia constitui ... pz differencia
... data a Boecio quod persona est ... substancia
... in divina substancia. 3oc omnis relacio
presupponit ... ee id ad quod refertur ipsa
sed id quod refertur relacione divina non est
essencia divina quia ipsa non refertur ...
... suppositum ergo relacio divina presupp.
suppositum divinum ergo ipsum non constituit ergo
Ad a. r. indeterminate ad p^{m} dico quod ...
persona dicitur ad se quia ... supposita non ...
tat relacionem quia potest abstrahi ... abs
et relacio ... dicitur ad se non ...
quod dicitur substancia. Ad 2^{m} dico quod ... diffe
... quod ubi Boecius ponit substanciam ... po
nit ... distinctam quod persona est
... subsistencia ergo ...
3^{m} pz ...
Ad a. m. ... nec ...
ad ... dico quod ... relacio non sit
... suppositali
divinorum cum ... proprietatibus ...
... 2o pz ad ...

Quesitum queritur 2o utrum pri
... in supposito prioritas
sit idem quod activa generacio. Et ar-
guitur quod non quia ... sunt idem ...
potest ... dicitur potest ... pz ... primum
... nec ... sed
... sive prioritas potest dicitur ... aliquo
... quod non potest dicitur generacio
... potest ... essencia quod ... est pr ut
... liber ... sed ...
Damascenus ... et ... essencia non potest generare
... ut ibidem ... essencia divina
non generat nec potest generare ergo generare
et ee pr non sunt idem et per ...
nec prioritas et activa generacio ergo
In oppositum est magister ... qui ait
quod prioritas ... pr est pr quia generat
et ... eadem dicitur prioritas vel generacio
... Resolucio ... quod ...
... Et ... supposito pri
... non est activa generacio. Primo quod 3o
... activa generacio ... ee prius
manente in supposito ... ergo ...
quod ... implicat una et eadem
... desinere ee et non desinere ee
sed ... pz ... desinente actuali
generacione ... generat ... adequate

... est pr ... 2o ... manet
prius ... quod ... pr et filius manent
... generaret actualiter a pre 2c pri
... generaciones generacionem quod est impossibile ergo
2oc Generare est actus primus non est actus
ergo quia ... primum ... ...
et ... et ... non sic sed ... pz quod ad
... quod generare sit actus in creatis
quia ... activa generacio quo generatum active
producitur sed quod ad ... pz quod ...
est ... non ... agente ut
producente ... 3oc
In supposito creato ... lege ... statu
nunc ... activa generacio non potest ee sine
peccato saltem veniali sed prioritas potest ee
sine ... peccato ... prius ... sed
... pz quod ... activa generacio
non potest ee sine copula carnali et carnalis
copula sine aliquo peccato ee non potest ut
ait magister ... 26 ... pro quo
ad ... pz quod non implicat aliquem
ee ... sine ... peccato ... mortali ...
veniali ... fuit ... peccato
... ergo ... a. m. quod ...
3o ... 3^{m} ... filii supposito ... est
gignens et filiatio ergo in creato pater
supposito ... generacio et prioritas ...
... ... gignens ad filium
... generacio ad patrem et ... filiacio ad
filium sic prioritas ad patrem et ... pz
... quod ... est genitum ... ergo ... est
filiatio et gignens et pz ista quia fi
liacio est idem quod filius et gignens est idem
quod genitus ... ee gignitus et filiacio
ergo idem esse prioritatem esse et generacionem
ergo ... pz quod ... filius quod genitus
ergo ... 2oc genitor ... quod prioritas
ergo ... sicut generata ... et abstracta
ergo 3oc ... infertur filium ergo ... Ad
istud ... necessario ...
quod gignitur ... refertur gignitivo
ad genitorem ... generacionis filiacio
... ergo ... Ad 2^{m} necessario ... ad
... quod generacio non abstractum genitoris
... actus ... abstractum ge-
nitoris dico quod ... ergo ... Ad 3^{m}
necessario ... quod generacio non refertur pr
ad filium quia ... genitor geniti genitor
dicitur ... non relativa ergo. 2a q^{o}
... relacio personalis in supposito ... prioritas

et actiua gñac° p² q̃ in eadẽ p̃sona nõ put
poi plẽs p̃d̃cõs icõmicabiles ga pz aũb
q̃ hec quidẽ dauet icõmicabilite p̃ nõ
zc vna p̃sona ẽẽ plẽs p̃sone ul du
p̃sonalitas ẽẽt in eadẽ pna pz qua
q̃ p̃inuitas ẽ p̃d̃cas icõmicabilis fili
et gñare ẽ p̃d̃cas icõmical i p̃sona
pis go si i pẽ p̃inuitas nõ ẽactia
gñac° i pẽ ẽẽt plẽs p̃d̃cẽs icõ
icabiles go ... a° ar pr pri i sẽt
ad sũm gñacõe et p̃inuitẽ ga sut ibi
idẽz tz quia q̃ vnus ẽ tm̃ ĩ vna
i lacõ aũb pz q̃ p̃inuitẽ gñ
tar gñacõe ga ... ind̃ nec
bãz et ... pz nec q̃ actiua gñac°
sut i ... q̃ ẽ in pẽ ad pz
cu d̃ q̃ actiua ẽ ẽ i passa d̃ q̃ actiua
[illegible]

Ad p̃m

Ad 2m

Ad 3m

3a q̃lo

44

Ad p̃m

Ad 2m q̃lo

Ad 3m

2a q̃lo

Ad ar.m

Ad ar.m

Tertia conclusio

esse vel fuisse in tempore preterito. Secundum nec quantum quod videatur actu [illegible] possum intelligere mensura unius [illegible] per actum durationem [illegible] possum videre et intelligere per actum durationem in tempore [illegible] intelligo actu [illegible] Tertia conclusio [illegible] ad propositum [illegible] et [illegible] necesse est [illegible] potentia intellectiva ponere intelligo [illegible] lege et de [illegible] Potentie [illegible] rei absentis producere [illegible] medium [illegible] nulla potentia activa agit actum [illegible]

[illegible]

Consequenter quero 28 utrum respectu unius finalem [illegible] viatori sit evidens [illegible] eviden[illegible] [illegible] finale [illegible]

[illegible]

Solum [illegible] presentem et futurum [illegible] evidenter [illegible]

[illegible]

[illegible] conclusio

Secunda conclusio

Tertia conclusio

Quarta conclusio

[illegible]

Secunda conclusio

46

simo cum videt sibi lesionem inferri et morti appropinquare dimittunt pullos et fugiunt. Ad 10m de birethio dicitur quod birethium non se opponit pro salvatione capitis sed voluntas imperat brachio. Ad 3m de aqua ascendente sursum quod talis actio non est naturalis partis aque sed totius quod intendit se conservare in naturalibus et non vult pati vacuum. Ad 4m dicitur quod oppositum secundum negotium et quantum ad primam dicitur quod non sequitur et est principium similis et perfectior una ... ergo similis est unus sic non sequitur quod ... perfectus sole et sol est unus ergo et ... est unus ... 2m dicitur.

Consequenter queritur 2o utrum certitudo omnium principiorum productiorum esse virtutum viatori sit evidenter cognitum. Ad primum arguitur quod deum esse primum productivum singularis rei quod non est deus est viatori evidenter cognitum, quod quia tamen arguitur, patet quia deus est solus unus arguitur pro... pro quibus pro...ontibus et ad ipsorum probationibus ibidem posuit ergo. In oppositum arguitur quia rationes speciales non esse certas viatori non est evidenter cognitum ergo neque omnium rerum productivum principium, quia tamen sed arguitur, patet quia tamen ... auctoritas viget termino per primum patet quoniam. In hac questione ad quam probando quero. Prima questio est quod aliquid esse eius principium necesse est esse viatori non evidenter cognitum. Patet quia si viator posset habere evidentem notitiam de aliquo ente quod sit necesse esse, hoc quia posset habere per actum interiorem et internum a ratione ... et ... Sed neutro modo ergo et cetera. Patet quia talis notitia de ente vel de ... patet quia utraque actio ... sed ... multotiens est deceptus et errat ... ergo nulli videtur sed cognoscere ... per actum interiorem quod non cognoscit ... per actum ... sentire quod non sentit ... patet de illo quod videndo lumen sed ... videtur duo quod satis patet in eo qui ... contristabat se videre ... et audire ... non ... sed angelum sentire gerebat ergo et cetera. 2a conclusio viator non est evidenter cognitum quod ... differt a sua merita ... 3o sic

Si quo non ... magis videtur de ... et ... sequitur quia ... vel quod est evidenter cognitum notitia intuitiva quod non ... lege ordinata quod deum nemo vidit unquam, nec notitia abstractiva ... quod non potest duci ... per ... cognitionem ... vel quod est per aliquod ... quod non ... quia ... sequitur quod non ... deducant in evidentem notitiam seu cognitionem ... quod ... quod deum ... cognosceret quod non ... ergo ... quod non ... in ... sed ergo ... patet ... viatori evidenter cognitum quod aliquid est contingens ... et quod ... necesse esse ... patet ... Si ... aliquid est contingens quoddam ... contingens ... ab alio non primum ... quod ... augmentum ... primo ... quod non ... esse ... dari ... et ... quod ... et ... processus in infinitum ... statuimus ad unum quod necesse est esse primum et non ab alio. Ergo 2a ... viator tamen evidenter notitiam ... quod supponimus generationes et corruptiones ... necesse esse ergo ... tamen quod ... aliquod ... patet vel suppositum causabile ... ergo per ... ergo ... suppositum ... processus in infinitum vel erit devenire ad aliquod suppositum quod necesse est esse. Ergo 3a ... simplex ... necesse esse ... quod ... necesse esse ... Ad ... ergo ... ad primam ... quod est evidenter cognitum quod ... sit causatum ab aliquo ... quod sit necesse esse ... quod ... processus in infinitum ... collectio ... contingentium ... causata ... ab alio ... ab alio ... et ... multas ... causarum et effectuum ponebat ... magnus ... alias potest dici quod non

sed evidenter cognitum non esse processum in infinitum sed quod potest intelligi duobus vel ... ordinatis ... quod non est evidenter cognitum quod sit processus in infinitum patet ... de ... quod ... ab ... causis ... ordinate infinite processerunt quod infiniti ... Et ... quod tota ista collectio ... est causata ergo ... necesse esse contingens ... primum ... 2m ... quod ... ab aliquo ... causata non ab aliquo ... ergo ... processus in infinitum ... ad aliquod necesse ... tamen est causata quod supponit quod tota sit ... et causata ... quod ... ista collectio potest accipi ... divisim et ... est contingens et causata quod ... istius collectionis ... vel ... et sic non ... contingens ... nec causata nec necessaria patet ... locus est in contingentibus divisim sumendo et sic non possunt esse ... si locus ... quod ... collectionem ... nec est ... nec contingens quia ... non est aliquis ... quod ... nec aliud ... aliquem esse et aliquem non esse ergo. Ad 2m dicitur quod supponimus generationes vel ... per denominationem extrinsecam vel intrinsecam. Suppositum generationis ... denominationem intrinsecam intelligo ... seu ... quod ... generationis ... denominationem extrinsecam ... aliquid generatur vel corrumpitur non est evidenter cognitum esse ... denominationem intrinsecam ... evidenter cognitum esse ... denominationem extrinsecam ... quod aliquid generatur vel corrumpatur ... quod ... generationis et corruptionis ... quod ... non ... quod ... corruptibile ... corruptibile ... aliud ... quod non est evidenter cognitum ... processus in infinitum. Ad 3m dicitur quod ... non ... quod non ... necesse esse ... quod ... non ... esse ... contrarie

vel generationes ... desinunt esse ... 2o ... quod non est ... non ... Contra ... quod sit ... vel corruptibile ... quod corruptibile ... quod ... non ... corruptibile ... sed ... quod ... desperato quod ... desperatio ... aliud ... ergo ... insufficiens ... quod ... corruptibile ... istorum ... ergo ... 2a questio quod aliquid ... esse primum et effectivum ... est a viatore evidenter cognitum. Patet quia ... esse ab aliquo productum non est viatori evidenter cognitum, ergo quia tamen ... patet ... oppositum patet ... et ... non est evidenter cognitum ... primum ergo quia tamen ... patet quod ... et ... 2o ... deducitur ... non ... evidens patet una ... quod sit unum primum ... quod non est processus in infinitum. 2a ... quod ... primum ... effectivum productum ... rei ... non est evidenter cognitum ... 2a quod aliqui theologi ponunt oppositum. 3o viatori non est evidenter cognitum quod ... a deo sit producta ergo quia tamen ... patet ... actu ... vel est actus peccati vel mala volitio non sit a deo ut multi theologi ... ergo. Ad ... quod ... et quod ... quod ... quod voluit ... viatori evidenter esse cognitum deum esse ... aliorum ... ergo. Ad ... dicitur quod ... efficaces ... et ... et ... quod non ... evidentes ... quod viatori non est evidenter cognitum sed ... dicitur quod ... sunt evidentes ... et non ... quod ... et ... ab ... non concludit evidenter ergo. 3a questio est quod aliquid esse conclusivum singularis ... a viatore non est evidenter cognitum. Patet quia viatori non est evidenter cognitum quod deus sit ... conclusiva omnium ...

Rubrics in margins: ... prima ... 2a conclusio ... 3a conclusio ... vel ... ad ... 2m ... 3m ...

a p(at)re vel a fi(li)o vel ab aliq(u)o alio vel a n(ost)ra / ius a
nullo q(uo)d p(atet) nec ab a(li)o a p(at)re et fi(li)o ut(rum)
nec p(ro)ducu(n)t(ur) a fi(li)o ut(rum) nec a p(at)re q(uia) p(ro)-
ducc(i)o(n)es refert(ur) ad p(ro)ductu(m) s(ed) p(ri)m(itas) no(n) re-
fert(ur) ad p(ri)mitate(m) alt(eri)us e(ss)e i(n) talib(us) rela-
cionib(us) p(ro)cessu(s) i(n) infinitu(m) g(ra)t(ia) (Ad) id c(on)-
t(ra) q(ue) ab e(ss)e p(at)ris q(ue) no(n) h(ab)et fi(li)u(m) et q(uo)
s(ed) q(uo)d e(st) fi(li)u(m) g(ra)t(ia) t(u)n(c) q(uia) p(ri)mitas est
res d(i)cta a p(at)re g(ra)t(ia) poss(ibi)l(e) d(eu)s ponere i(n)
aliq(uo) h(abe)re no(n)n(ull)a c(er)ta g(ra)t(ia) e(ss)e pat(er)
et t(ame)n nu(n)q(uam) h(ab)uit fi(li)u(m) (Ad) h(oc) d(ici)t(ur) d(e)s(u)-
de q(uia) poss(ibi)l(e) pat(er) i(n) h(abe)re c(er)ta a d(e)o
(ta)lib(us) e(ss)e f(ili)o et t(ame)n nu(n)q(uam) h(ab)uit p(at)re(m) g(ra)t(ia)
(Ad) q(ue) c(on)tra q(uia) p(ro)venit duo alba et no(n) e(ss)et
s(imi)lia h(oc) i(m)plicat q(uia) d(eu)s poss(ibi)l(e) o(mn)ia
re(rum) d(e)st(ruere) c(on)s(er)vat alb(um) et intellect(us)
angelicu(s) p(otes)t ia(m) iudicare i(st)a e(ss)e s(imi)lia
et h(abe)t p(ro)p(ri)u(m) q(uia) s(imi)litudo no(n) e(st) res d(i)cta
s(ed) no(n) fu(er)it s(imi)lia g(ra)t(ia) (Ad) (con)t(ra) q(ue) ar(gumentu)m (con)t(ra)
relac(i)o(n)e(m) s(imi)l(ite)r mo(d)i fa(ci)t mutac(i)o(n)e(m) c(ir)ca fi-
de(m) mot(um) s(ibi) g(ra)t(ia) t(u)n(c) t(ame)n et a(liu)d p(ro)-
q(uia) p(ri)mitas fa(ci)t mutac(i)o(n)e(m) i(n) p(at)re (Ad) a(liu)d n(on)
p(ro)p(ri)a d(ici)t(ur) c(ir)ca q(uo)d (Ad) (Ad) s(i) s(ibi) p(ro)p(ri)a s(unt)
d(eu)s et p(ro)p(ri)a p(ro)p(ri)a fu(er)it u(tr)iq(ue) g(ra)t(ia)
n(on) mo(d)o c(ir)ca talit(e)r g(ra)t(ia) i(st)a c(on)cernat (Item)
d(ic)o p(ri)mo d(e) f(ili)o i(n) p(ri)mo d(ici)t(ur) e(ss)et
p(ri)mitas p(ro)p(ri)e no(n) fu(er)it ia(m) mut(ati)o e(st) g(ra)t(ia)
(Ad) arguit aureol(us) s(ecun)d(u)m q(uia) i(n) p(er)sonaz
d(i)v(in)a(m) et h(uman)a(m) no(n) e(ss)e reale et reale
u(ni)o g(ra)t(ia) f(ili)u(m) et c(on)cernu(n)t s(ecun)d(u)m q(uia) u(ni)o
v(er)bi d(iv)i(n)i et h(um)a(n)e n(atu)re fuit abet(er)no 2°
ab et(er)no assu(m)psit h(uman)am n(atur)am q(ue) e f(ili)u(m)
g(ra)t(ia) (Ad) (h)oc relac(i)o e(st) acc(i)ns g(ra)t(ia) d(ici)t(ur) a
f(ili)o (Ad) t(u)n(c) et a(liu)d p(ate)t (Ad) (Aug(ustinus))
li(bro) d(e) t(ri)n(ita)te d(e) q(ua)relac(i)o(n)es (Ad) cat(ur)
acc(i)a s(un)t g(ra)t(ia) (Ad) id p(ri)m(u)m ar(gumentu)m re(spon)-
de(n)do a(liu)d ad p(ro)p(ositu)m d(ic)o q(uia) amb(abus) no(n) d(ici)t(ur)
q(uia) p(ri)m(u)s no(n) mutat(ur) p(ro)p(ri)e s(ed) g(ra)t(ia)
(Ad) h(uman)a p(ri)mo q(uia) (Ad) n(on) c(ir)ca p(ri)mo fuit
p(ri)mo g(ra)t(ia) (Ad) ad d(ici)t(ur) d(ic)o d(ici)t(ur) s(ic) p(ri)-
ncipa(li)b(us) e(ss)e h(uman)a p(ro)p(ri)e fuit no(n) fuit
mut(ati)o et g(ra)t(ia) c(on)c(e)do (Ad) id 2(u)m s(ed) ad d(ic)o
a(d) 2(u)m d(ic)o q(uia) u(ni)o e d(ici)t(ur) (con)c(er)na et
acc(i)d(ent)ib(us) q(uia) e(st) m(od)o p(er)sona d(iv)i(n)a et
h(uman)am q(ue) p(er)s(on)a (con)ue(nit) e(st) h(uman)a 2(m) no(n)
g(ra)t(ia) n(on) h(uman)a (Ad) v(er)u(m) d(ic)o q(uia) u(ni)o real(is)
g(ra)t(ia) n(on) e(st) s(ecundu)m g(ra)t(ia) e res d(i)cta ab v-
u(ni)o et no(n) s(ecundu)m g(ra)t(ia) ...
u(ni)t(ur) (Ad) v(er)u(m) q(uia) ip(s)e v(er)bu(m) d(ici)t q(uia)
u(ni)o v(er)bi c(um) n(atur)a h(uman)a e(st) b(e)n(e) ead(em)
res c(um) v(er)bo u(ni)to et n(atur)a h(uman)a q(uia) e(st)
(con)t(ra) s(ecundu)m q(uia) t(ame)n t(a)lib(us) u(ni)sib(us) fuit g(ra)t(ia)

[margin:] q(ue) q(uo)z ar(gumentu)m 2(m)
[margin:] (Ad) 1(m)
[margin:] (Ad) 2(m)
[margin:] (Ad) p(ri)m(u)m
[margin:] (Ad) 2(m)

p(re)d(o)minatu(m) sit q(uia) s(imi)litud(in)es est et h(oc) est
s(imi)l(ite)r d(ici)t(ur) v(er)u(m) id no(n) est u(ni)o attrib(uitur)
s(ecun)d(u)m fuit ac ~~u(ni)ones~~ u(ni)ones h(uman)e
fuit res h(ab)et c(on)t(ra) sive sic intelligat(ur)
sive no(n) c(on)s(ider)a(n)s q(uia) c(on)c(e)do q(uia) n(atur)a u(ni)o sit
res d(i)cta a f(ili)o nec relac(i)o g(ra)t(ia) (Ad) id
a(d) c(um) d(ici)t(ur) u(ni)o n(on) (con)c(e)do q(uia) u(ni)o
u(b)i fuit ab et(er)no s(ed) no(n) fuit ab et(er)no u(ni)o
et n(ecessari)o id q(uo)d infert(ur) g(ra)t(ia) assu(m)p(si)t (con)t(ra) q(uia)
no(n) s(equi)t(ur) d(e)us c(r)eator fuit ab et(er)no g(ra)t(ia)
ab et(er)no c(r)eavit q(uia) lic(et) no(n) c(r)eator fuit
ab et(er)no no(n) t(ame)n ab et(er)no fuit c(r)eator (Ad) id
3(m) n(ecessari)o a(liu)d ad p(ro)p(ositu)m ad Aug(ustinum) d(ic)o q(uia)
relac(i)o sit acc(i)ns p(ote)st du(pliciter) intelligi
u(n)o mo(d)o q(uia) ia(m) res q(ue) e relac(i)o sit acc(i)ns
sit d(ic)o q(uia) ad(e)q(ua) e acc(i)ns ut s(imi)litudo dua(rum)
(con)t(ra) albedi(nu)m et eq(ua)litas dua(rum) q(ua)ntu(m)
(Ad) aliq(ua) q(ue) no(n) e acc(i)ns ut p(ri)mitas
q(ue) e id(em) q(uo)d p(ate)r 2° intell(igi)t (Aug(ustinus))
v(er)u(m) ait ibid(em) q(uia) o(mn)ia q(ue) p(ote)st admitti
fuit acc(i)ns i(n) c(re)atur(is) et id p(ri)mo e(ss)e
et no(n) e(ss)e p(ri)mo d(ici)t(ur) q(uia) p(ri)mitas (con)t(ra)
sibi acc(i)ns et n(on) a(liu)d ut d(ici)t(ur) q(uia)
i(st)a re(spons)io p(re)dicta (con)t(ra) acc(i)ns et no(n) p(otes)t
i(st)e (con)t(ra) p(ri)mo g(ra)t(ia) (Ad) 3(m) a(liu)d g(ra)t(ia) (con)t(ra) relac(i)o
~~3(m) vero no(n) d(ici)t(ur) realit(er) (con)t(ra) a f(ili)o~~
~~(Ad)~~ p(ri)mo (con)t(ra) relac(i)o m(en)sure ad me-
s(ur)atu(m) e v(er)a res a f(ili)o d(i)cta q(uia)
e(ss)et actu infinite res i(n) a(liqu)a (con)t(ra)
(con)t(ra) pedalis q(uan)t(ita)s q(ue) e f(ili)u(m) p(lu)s
q(ua)m q(uia) data pedali q(uan)titate (con)t(ra)
(con)t(ra) medietas ei(us) e i(ll)a p(ar)s (con)t(ra)
d(ici)t(ur) ad to(tu)m et t(ame)n p(ar)tes ei(us) (con)t(ra)
2e i(n) infinitu(m) (Ad) v(er)u(m) n(ecessari)o e q(uia) q(uan)t(itas)
p(er) referat(ur) ad suu(m) to(tu)m vel a(liu)d vel
q(uia) a(liqu)a a(liu)d q(uia) n(atur)a s(ed) e(st) e q(uia) no(n)
p(otes)t d(ici)t(ur) q(uia) n(atur)a n(on) q(uia) aliq(ui)d mag(is) (con)t(ra)
t(er)minata q(uia) v(er)a q(uan)t(ita)s d(ici)t(ur) g(ra)t(ia) (con)t(ra)
q(uia) q(uan)t(ita)s p(ar)s fund(e)t relac(i)o(ne)m p(otes)t ad to(tu)m
s(ecundu)m t(a)lis relac(i)o sit a(liqu)a res d(i)cta s(ed)
(con)t(ra) pedali fuit infinite p(ar)tes g(ra)t(ia)
(con)t(ra) e(ss)et infinite relac(i)o(n)es q(uo)d (con)t(ra)
v(i)de(tu)r f(ili)u(m) (Ad) (con)t(ra) d(ici)t(ur) ar(gumentu)m p(ro)ced(i)t
(con)t(ra) f(ili)a y(m)agi(n)ac(i)o(n)e p(ro)bat e(ni)m q(uia)
p(ar)tes ibi sit actu q(uia) no(n) s(un)t q(uia)
fuit i(n) p(otenti)a g(ra)t(ia) n(on) e q(uia) p(ar)s actu
s(e)p(ar)ata no(n) d(ici)t(ur) p(ar)s s(ed) to(tu)m s(ed) (con)t(ra)
e i(n) p(otenti)a i(n) toto (con)t(ra) d(ici)t(ur) p(ar)s g(ra)t(ia) (con)t(ra)
p(ate)t id(em) q(uia) i(n)finite res e(ss)et p(otenti)a
q(uia) to(tu)m pedale e duplu(m) ad sua(m)
(con)t(ra) medietate(m) (con)t(ra) metas ad sua(m)

[margin:] (Ad) 3(m)
[margin:] (Ad) p(ri)mo q(uo)z ar(gumentu)m
[margin:] 3(m) a(liu)d

medietate(m) 2e in infinitu(m) g(ra)t(ia) infinite (con)t(ra)
du(pl)e p(ro)porc(i)o(n)es e(ss)ent m(en)surati ad m(en)s(uram)
in(fini)ta g(ra)t(ia) (Ad) 4(m) (Ad) q(uo)d e(ss)e v(er)a s(ecundu)m q(uia) mota
v(er)a p(ar)te (con)t(ra) infinite nove res e(ss)e
s(equere)nt ac(qui)site i(n) c(el)o h(oc) (con)t(ra) f(ili)u(m) p(ro)bo q(uia)
q(uia) dista(n)cia e relac(i)o m(en)surati ad me-
s(ur)a(m) g(ra)t(ia) mota v(er)a p(ar)te (con)t(ra) ei ut
infinite dista(n)c(ie) ac(qui)site in c(el)o q(uia) q(uan)t(ita)s
p(er) ali(qu)a(m) distat a c(el)o (con)t(ra) p(ri)mo g(ra)t(ia) (Ad) (con)t(ra)
q(uo)z ar(gumentu)m p(ate)t (Ad) illud q(uo)d e v(er)u(m) o(mn)e (con)t(ra)
v(er)u(m) e(n)s reale s(ed) relac(i)o(n)es 3(m) mo(d)i
fuit h(uius)q(ue) g(ra)t(ia) a(liu)d p(ate)t q(uia) (con)t(ra) no(n) (con)t(ra)
in(con)ve(n)ie(n)tia s(ed) (Ad) 2(m) q(uia) visus (con)t(ra)
iudicat d(e) dista(n)cijs et d(e) (con)t(ra)
corp(or)is (con)t(ra) d(e) u(ni)o(n)e (con)t(ra) et d(e)st(a)nc(ia)
q(uia) o(mn)ia fuit relac(i)o(n)es 3(m) mo(d)i g(ra)t(ia) (con)t(ra)
relac(i)o (con)t(ra) s(ibi) fu(n)d(amen)tu(m) fuit i(n) d(iv)i(n)is p(ot)i(us)
g(ra)t(ia) (con)t(ra) t(u)n(c) c(um) p(er)s(on)a sit realia (con)t(ra)
(con)t(ra) (con)t(ra) ubi e(ss)e d(ivi)di i(n) d(iv)i(n)is
p(er)s(on)a (con)t(ra) (Ad) a(liu)d (con)t(ra) d(ici)t(ur) a(liu)d (con)t(ra)
q(uia) sit i(n) d(iv)i(n)is (con)t(ra) g(ra)t(ia) s(ecundu)m res d(ici)t(ur)
(con)t(ra) (con)t(ra) ad p(ro)p(ositu)m d(ici)t(ur) q(uia) d(ici)t(ur) p(ro)p(ri)us ibi
d(ivi)d(itur) (con)t(ra) d(ici)t(ur) q(uia) (con)t(ra) d(ivi)d(itur) (con)t(ra)
vel p(ro)d(uct)i(v)us (con)t(ra) vel p(ro)d(uct)i(v)us (con)t(ra)
p(ro)d(uct)i(v)us (con)t(ra) (con)t(ra) i(n) relac(i)o(n)e (con)t(ra)
no(n) s(equi)t(ur) (con)t(ra) q(uia) sit a(liqu)a res d(i)cta
s(ed) no(n) s(equi)t(ur) d(eu)s nu(n)c e c(r)eator et
p(ri)us no(n) fuit c(r)eator g(ra)t(ia) c(r)eator est
res d(i)cta a d(e)o g(ra)t(ia) (Ad) 3(m) q(uia) q(uia) d(ivi)d(it)
(con)t(ra) d(ivi)d(it) p(ri)us q(uia) d(ivi)d(it) p(ri)us d(ivi)d(it)
mi(nu)s et q(uia) d(ivi)d(it) mi(nu)s reali(ter) d(ivi)d(it) g(ra)t(ia)
f(ili)u(m) et relac(i)o c(um) d(ivi)d(it) p(ar)te (con)t(ra)
d(ivi)d(it) p(ri)us et mi(nu)s et p(ro)p(ri)us realit(er)
(Ad) id d(ic)o q(uia) q(uia) d(ivi)d(it) (con)t(ra) d(ivi)d(it)
p(ri)us (con)t(ra) v(er)u(m) e c(on)c(e)do q(uia) d(ivi)d(it) s(ed) q(uia)
no(n) d(ivi)d(it) realit(er) n(ec) p(ri)us realit(er) n(ec)
mi(nu)s realit(er) s(ed) p(ro)batio q(uia) ab (con)t(ra) p(ro)-
d(i)ca(tur) v(er)ificat(ur) d(e) u(n)o q(uia) no(n) v(er)ificat(ur)
d(e) religio(ne) 2° c(on)c(e)do q(uia) f(ili)u(m) (con)t(ra) relac(i)o
d(ivi)d(it) mi(nu)s i(d est) ab (con)t(ra) (con)t(ra) inalit(er)
p(ote)st d(e) u(n)o q(uia) no(n) p(ote)st d(e) a(liu)d (Ad) (con)t(ra)
d(ici)t(ur) q(uia) relac(i)o p(ote)st accipi p(ro) (con)t(ra) p(ro)l(ati)
p(otes)t d(ic)o q(uia) no(n) d(ivi)d(it) (con)t(ra) n(ec) p(ri)us n(ec)
mi(nu)s a f(ili)o (Ad) (con)t(ra) (Ad) (con)t(ra) p(ro) (con)t(ra) (con)t(ra)
d(ivi)d(it) (con)t(ra) p(ri)us (con)t(ra) (Ad) (con)t(ra) ali(ud) d(ici)t(ur) q(uia) q(uia)
d(ivi)d(it) p(ri)us e(ss)e c(on)d(ici)t(ur) p(ro) (con)t(ra) d(ivi)d(it) mi(nu)s s(ed)
q(uia) d(ivi)d(it) p(ri)us d(iv)ers(or)u(m) p(ri)nc(ipi)o(rum) no(n) (con)t(ra)
q(uia) d(ivi)d(it) mi(nu)s (Ad) (con)t(ra) (con)t(ra) s(ecundu)m (con)t(ra)
q(uia) p(lu)s d(ivi)d(it) a(liqu)a (con)t(ra) (con)t(ra) (con)t(ra) d(ivi)d(it)

[margin:] 3(m)
[margin:] (Ad) p(ri)mo q(uo)z ar(gumentu)m
[margin:] (Ad) 2(m) a(liu)d
[margin:] (Ad) 2(m) q(uo)z
[margin:] (con)t(ra) (con)t(ra)

P   R 9

49

g(ra)t(ia) (con)t(ra) g(ra)t(ia) (Ad) 3(m) nu(n)c restat v(er)u(m) ad p(ri)m(u)m
ar(gumentu)m (con)t(ra) q(uo)z (con)t(ra) et d(ic)o q(uia) relac(i)o vel
dista(n)cia sit reale ut p(ro)bat ar(gumentu)m s(ed) n(ecessari)o
q(uia) d(ivi)d(u)nt a suo fu(n)dame(n)to et h(oc) no(n) p(ro)-
bat ar(gumentu)m g(ra)t(ia) (Ad) id ar(gumentu)m p(ri)n(cipa)le d(ici)t(ur) q(uia) fu(n)-
dame(n)to manente relac(i)o desi(n)it e(ss)e s(ed) relac(i)o
no(n) desi(n)it e(ss)e sit mutati(on)e (con)t(ra) q(uia) (con)t(ra)
p(otes)t e(ss)e q(uia) no(n) sit (con)t(ra)

Vlt(eri)us seq(ui)t(ur) q(uia) (con)t(ra) 3(m) (Ad) v(er)u(m) (con)t(ra)
genitor suu(m) vnigenitu(m) sp(irit)u(s)
pat(er) valeat dilig(er)e (con)t(ra) ar(gumentu)m
q(uia) no(n) m(eri)tu(m) genitor suu(m) vnigenitu(m) sa-
pi(enti)a genita no(n) val(et) cog(no)sc(er)e g(ra)t(ia) n(on) ip(su)m
p(ro)ducta dilect(io)ne valeat dilig(er)e g(ra)t(ia) n(on)
sp(iritu)s s(anctu)s (con)t(ra) p(ate)t q(uia) sic se h(ab)et dilig(er)e
p(at)ris ad dilect(io)nem p(ro)ducta(m) sicut sapi(enti)a
ad sapi(enti)a(m) genita(m) et (con)t(ra) e(st) p(ate)t q(uia) (con)t(ra)
e dilect(io) p(ro)cede(n)s a p(at)re et f(ili)o g(ra)t(ia)
an(te) p(ate)t p(er) Aug(ustinum) (con)t(ra) d(e) t(rinitate) q(uia) s(ed) pat(er)
sapit sapi(enti)a p(ro)ducta genita c(um) id sit
p(ate)r sap(it) (con)t(ra) e(ss)e p(ri)mo e(ss)et sapi(enti)a geni-
ta 2° p(ate)r e(ss)e genit(us) q(uo)d e f(ili)u(m) g(ra)t(ia) (con)t(ra)
In opp(ositu)m e m(a)g(iste)r s(ententiarum) (con)t(ra) d(ici)t(ur) i(n) (con)t(ra)
sp(iritu)s s(anctu)s d(ici)t(ur) (con)t(ra) sp(iritu)s s(anctu)s e a(mo)r sive
caritas p(at)ris et filij v(er)u(m) Aug(ustinus) i(n) (con)t(ra)
d(e) t(rinitate) ait s(piritu)s s(anctu)s nec p(at)ris e solius n(ec) filij
e solius s(ed) ambor(um) et id i(n)sinuat nob(is) q(ui)a
se invice(m) diligu(n)t nob(is) i(n)sinuat cari(tat)e(m)
g(ra)t(ia) (Ad) (con)t(ra) solvend(um) q(uesti)o(n)e(m) pono (con)t(ra) (con)t(ra)
p(ri)ma (con)t(ra) q(uia) viator caritate g(ra)t(ia) d(e)i dili-
g(er)e (con)t(ra) actu moralit(er) bo(nu)m v(e)l elicite sit
int(ellig)endo s(ecundu)m q(uia) viator caritate d(e)i dilig(er)e
s(ecundu)m caritate(m) p(otes)t d(e)liberare actu (con)formi(ter)
(con)t(ra) r(ati)o(n)i elicite g(ra)t(ia) p(ate)t q(uia) q(uia) (con)t(ra)
(con)t(ra) (con)t(ra) t(a)lib(us) act(us) vocat(ur) moralit(er) bo(nu)s (con)t(ra)
p(ate)t q(uia) t(a)lib(us) caritate (con)t(ra) cogitando
statu(m) suu(m) et d(e)i (con)t(ra) p(otes)t se dispo-
n(er)e ad g(ra)t(ia)m p(otes)t d(e)i (con)t(ra) (con)t(ra) (con)t(ra)
et o(mn)ia i(st)a d(ici)t(ur) (con)t(ra) e(ss)e (con)t(ra) g(ra)t(ia)
(Ad) ac t(a)lib(us) p(otes)t p(ro)p(ri)o suo (con)sule g(ra)t(ia) mo-
ri(tu)r b(e)n(e) ag(er)e g(ra)t(ia) (Ad) 3(m) t(a)lib(us) p(otes)t (con)t(ra) (con)t(ra)
(con)t(ra) moriri bo(nu)m g(ra)t(ia) (con)t(ra) t(u)n(c) q(uia) (con)t(ra)
(con)t(ra) p(otes)t elicite actu (Ad) p(ate)t d(e)i (con)t(ra)
q(uia) (con)t(ra) (con)t(ra) (con)t(ra) (con)t(ra) (con)t(ra) castit(atem) (con)t(ra)
(con)t(ra) (con)t(ra) p(ate)t q(uia) (con)t(ra) narrat (con)t(ra) (con)t(ra) v(er)o
infideli q(uia) (con)t(ra) (con)t(ra) castit(atem) (con)t(ra) c(um) (con)t(ra)
(con)t(ra) (con)t(ra) (con)t(ra) suos (con)t(ra) p(ro)hibuit
familiare(m) sua(m) ne (con)t(ra) (con)t(ra) g(ra)t(ia)
(Ad) (con)t(ra) q(uo)z ar(gumentu)m (con)t(ra) (Ad) nullu(s) act(us) carit(ate)
(con)t(ra) fine (con)t(ra) bo(nu)s et m(eritor)i(us) (con)t(ra) (con)t(ra) act(us)

[margin:] (con)t(ra) 1(m)
[margin:] In opp(ositu)m
[margin:] (Ad) solvend(um) q(uesti)o(n)e(m)
[margin:] (Ad) q(uo)z ar(gumentu)m 2(m)

medietate(m) 2e infinitu(m)

viatoris caritas dei diligere caritas debito
fine go ar² pz aug^m 2 q Julianum
di. c. d fit ab hoīe et no fit ppt .i.d
qd dz si et ut sapia pripit et si ve
deat^r bonum si sn caritate ideo fine petm
e et bo^n pz qr viator no diliges
dm ullum actu suu refert i ipm dm
qr si referret in dm iam ipm dm pl^s
qz actu amaret 2^e ipm diliget 2 pt
si dm no diliget ppt dm no agit
Vn Aug^s deari fine agit qd vo^{lt}
pq destaz iusticiaz fcta e ancilla sue
affectionis qr e a deo gmad i tu vo^t
dq no vo^t ipm ppr dm s ppt co^
modu go Ad 2^m viator caritas gra
no pt dq ue actu bonum incipe nec
inceptu pfice go qua ta et a^{tus}
e anselmu li^o p^a d' pdicatoe Remo
sibi ppt suffic a qd bonum incha
tu pfice m^o i d apli no sumus
sufficientes cogitare dq a nobis
tis Talis no pt primaz d' pecc
velle age^e go qua ta qr actus
vo^l maxie e insite bitus ant pz ad
petro de sido finissie ex d et nulla
tenus dubita n^m honem posse sn
gra primaz age^e go Ad pm d^e
end d^o q intelligo i^o qr caritas di
dilige^e id e qd caritas gra gratu
facite Pro qua e notand qr queda e
gra gratis data et gra coopans
et gra gsumas d^e gra gratis data
qr da^{tur} s^e mit^{is} ut cu gra datur
gteti d' petis qn i si^ugit et ea^{lz}
gra d^e gra cooperans qn ho paca
ppt iuuante opat^r bo et d^e gsua
ta gra qn e in pria Aliter dividi^r
gra s. i incipiete^m pficiete^m et pfe^m
pm thoma i^a 2^e q 13 2 et isti
tum gcedat cu pis qm adit^z
Aliter dividi gra in gra opante^m
et cooperante gra opans d^e ai
d'um amorum morum nalib ad bon
voledu s^e spuale dans diuitibus
indiuiu d^e gra coopans Vn thō
p^a p^e 2^e q. 3^a ar lo 2° dt qr i nob
e dupx actus vnus qn voluntas recipit
bn velle i q^o actu s^e gz cu ut

mota movet et ideo d' s^m qr movet
dicaz vide gra opans et effect^u gra
gratum faciens et gr^a data Cum glatia
faciens e p qd ho gungi^r deo no effective
s^e forma qm p ea ho iustificat^r et
dignus deo efficat^r Cum vo gratis data
e q dat^r qd lz impetret alteri in
dm reducat^r ista pz go predicta Ad ut
ad pm ar^m d^e q debitus sit actus alicuius
pt du^r intelligi Vno qr e finis
tal^s q n^o alq d^e finis ppt qua alq
tal^s possit s^e vite et^ne mt^oia et tal^s
finis e d^e et iste 4 do qr quicumque
actus nus e relatus i fine debitu qz
no e actus rectus et ne^o quoz go nec
no e bonus moraliter sicud no se i^e
op pont se picto p defensione reipub
lice et no ppr dm go no opat^r
meritorie bonum Alio d^e ab finis
debitus alicuius actus qr e tal^s finis qz s^m
et p intem^m circumsepta a^o a^o fine dec
tame recte ratione i^e ppt istu fine^m
debet s^e ita qr i^e finis est causa
sufficiens finalis ad mouend volu^{tez} ad
istud actu 2^e d^o modus qz debitu
fine 2^e ne^o ante et q^{do} quaz d' p^o
fine ante e vim alqm go s^o a^o et 2°
ante e f^m et qua b^o Ad p^m quod
d^o q^o no se^r iste caritas diligere dei
gtuito go no diligit dm qr s^m
talit^e pt q^d dm sup o^ia diligere
ut dt p^a q^o q i q Ad 2^m d^o qr
viator caritas gra gratum faciente pt
aliqd opus bonum moraliter vel n^a
recipe et pfice et ho gra gratis data
Ad 2^m d^o qr voluntas pt velle
peccare t bonus i pcco Ad d^o qr d' pecc
no pt pemite i pcco bonus ut pz
Aug^m Ad 2° d^o qr no e idem velle
face^r primaz et face^r dq p^m suffic
voluntas cu gra gra data Ad 2^m volu^{tas}
cu gra gratifica faciete 2^e pz ex a^{to} ta

Secunda q^o e Utrum viator caritas gratuito
dei diligere i caritate actu no culpabi
lit^e malu pt elice Ista q^o p^o Viat
tor tenet^r gra pt dm diligere s^e
o^ia go qua ta qr di delecta s^e o^ia
nos pt ee culpa qr alis viator tenet^r

qr delibacione ad cuius opp^m 2^e in ca^{ro}
dm diligere no tenet^r sup o^ia delibare
go no pctiz qr tn e oppom p^a prep
ante aut patuit supius q^one) 4 Fac
Infideles pt actu no 2p qua ta et ant^s
pz qr pt licite inimicorum grtie ess pt
servicie prz in suprema necate alias
tenet^r prz no servicie go 3^a pat^z
ante nigro li^o 8^a d^e 17 et sut v^a
aug^m qr ab gra caritas suscipies
flagella ut neg^z xpm et no neg^z
xpm lz no merea^{tur} tn
Contra qz ar^e viator caritas dei
diligere omez actu qz fat facit sine
d'yali go quil^z tal^s malus e culpabilis
qua ta s^e ante pz p glosaz q hec^e a^{te}
p^o sup isto vo ncs pt duob^s dn^s
suire q ait n^l e medu^m qz q facis
v^e amore di a^t s^e uite d'yali facis go
2° ar^o aug^m i q Julianum c^o 2i
omnis actus opus i pcco morali e
quil^z e malus et hec^e ppom e bonus
go mala arbor fat fructu bonu
qd e f^m go 2^a 3° c Alius actus gscit
talitez e demitoris alicuius pene go
qua ta n est malus no est dimitoris
pene ante e nigro li^o 2^e d^e et s^e
v^a gl Impius no debet^r gra sed
pena pe go Ad (re)spondeo ad pm d^e qr
ista glo in q stat ro alicuius a^o ti pt
intelligi du^r Vno qr ac qd fit le
fit amore di a^t fit s^uite d'yali
omne qd facis vel facis ppt amorez
dei vel ppt amorez d'yali et sic no d'
intelligi 2^e ne^e ante Alio pt i
omne qd facis vel pcedit ex vo^{lte}
q e in amore dei et in eius gra e
ex vo^{lte} q e in s^uite d'yali 2^e debz
intelligi glo 2^e gcedo ante et ne^e
quaz qr no se^r i^e e in s^uite d'yali go
o^is actus eius e pccm qr ex i s^uite
d'yali opus pt suo plato licite obe
dire go Ad 2^m d^o qr arbor mala
mitale pt fructus bonos face bon^e
morali Ad 3^m d^o q i a^o au^{tas} ex
po^r s^e d^e et i d apo^s omne qd no est
ex fide pccm e .i. ex infidelite eli
tu e pccm mo no o^is actus infide
lis ex caritate e ex infidelite elicit^{us}
tz s^e ex o^is actus ex pic^{te} elicitus
e demitoris et sibi debet^r pena go

Prima q^o e Utrum inmensus genitor suum vni
genitu spiritu scto patre diligere pr se
omnis dilectio e no pius sue vnicum
gradus cu actus s^e pers s^e s^e tal^s no^s
et vnicum incorporalis genitoris cu suo pro
genito go qua ta clar pz mgro li^o p^o
d^e 10 Ad p^m q^o pat et fili^s go ita e
ta qua placere sabientem quoz necessite
ca^a Ad ait qz spus scus no e pers
solus go ut alio e m pri^o q^o ad
oppom Ite 6 di s^uite c^o 9° ait qr
s^e s^e e quis ingenitus a genito diligit^r
genitus qz genitore suum diligit go clarum
quoz cu^r pt Inmensus genitor suum vnige
nitu diligit ecena sua go no s^e s^e
ante e nigro in q^o q^o d^e et qua
pz qr diligent se s^e s^e vel duabus
dilectoribus qr diligent se semel
s^e s^e et sunt pncipes go Ad vl ia
dilectores est essencial et ho no qr sunt
est q^{is} 3 bus psonis vel nocionalis
et ho no qr tal^s e spiracio actiua q
e s^e s^e go Ad Ad s^e s^e sunt spus scus qui ne^e
nez ad pzez et filiu q^o e s^m genera
liter ad pzez et filiu q^o e f^m tz
qr abstractis eius d' 3 genez liter respectu
q cu addit^r go Ad Respondeo ad p^m ar^m
nc^do quaz qr no se^r pr diligit f^m
ecena sua et s^e s^e go diligit eid bus
vel duabus dilectoribus qr ecena sit
s^e s^e et ecena no sut duo s^e vna i^e
siplima ut dem e supius q 27 q^{la}
3^a Aliter vnde aduali q^e qr quis pr
diligat f^m p ecenaz sua et s^e s^e
s^e s^e s^e qz ex tal^s diligat eid qr dili
git eid p ecenaz suaz s^e nal^r et
s^e s^e q^{ui} s^e no^{sid} et q^e duo gcu^rut
ad vnica dilectez eid diligere idemis
no sit aliud q^z dimitas put vnit
deu psepaz patriaz in ee lato et
data illi sit a^o vnit et s^e s^e e et ita
dimitas ut e ar gnat s^e s^e p manu
vnitalez q^o aliud attigit^r tal^z
data illi go Ad 2^m d^o qr no est
ecenal nec nocional s^e psonal Vn
no intelligi qr s^e s^e dilecto q pr
diligit f^m et e^o sit s^e s^e s^e s^e mel dem
s^e s^e is qr pr et f^m q^o queniut i
vno pn^o spiratis spirato spui s^e s^e
Ad 2^m q^{do} qr spus scus dt genere
s^e no tez s^e dt geneq mediataz ut
et capides quiungut^r talez no talit^r s^e
mediate go Ad p^m ar^m ten oppo^m

Contra qz ar^e viator caritas dei diligere omez actu qz fat facit sine d'yali

Tertia q^o

2 or
2 or
Oppositum

2 or
Ad 2^m
Ad 2^m

ct q^o ar^e 2
2 or
2 or
Ad pm
Ad 2^m
Ad 2^m

2 or
ct q^o ar^{2e}
2 or
2 or
Ru^e ad pm
Ad 2^m
Ad 2^m
Ad pm ar^m ro^m

ad d(ictu)m intell(ectus) genitor res(pondeo) q(uod) licet (verbu)m genitor no(n) sit sapiens sapia genita
fo(rmaliter) tamq(uam) p(er)n(omin)o form(a)li q(uod) t(ame)n no(n) sap(iat)
... se ipsu(m) et alia q(uod) ... mete
sapia genita ul ipso ... no(n) ...
... pone(re) q(uod) ... apparen(s) obiectu(m)
rei intell(ectu)s sit a d(e)o sit ip(su)m sapit
go p(er) se ip(su)m fo(rmaliter) ... sic ad
sape ... et ... ul
... diligit ...
... diligit ... ergo ... ali(ter) p(otes)t d(ici)
... q(uod) sapid(us) q(uod) p(er) fo(rmaliter) ... sapie(n)s id(est)
... sape ... idem ... pat(er)
et i(lle) v(ero) ... sapid(us) ... q(uod) fo(rmaliter)
sapie(n)s ... sapid(us) genita ... est
... q(uod) ... obi(ectum)

[illegible]

Quesitur q(ua)r(t)o ...

[illegible]

Quesitur q(uan)r(t)o ...

[illegible]

dicens q no e sile q iustia et sapia gep- tificat icat int se in ita dina s no sic se habent pimitas et filiacio go. dt paulus q quo hec ppom q mag gso- nu q aliq i alibus diud ipat i aliq- na ia icat q q diud s ipat in cns q sut ia sic sicud hnt gced te- nentes q i-lacio no dt i-lacom q s- dnm sic vna eis pficiens ad pro. q paulus iut dicit q dicentes i-lacones- nas dicit pfectes hnt qut dicit q p- nullos dnm sic alis gcedent q vna eis pfectoz da 2a i-lacones dicunt pfectones q dicit ut paulus q i-lacones dicunt pfectos gcedut q psone diuie nullos dnm sic pertes i-lacom s pimitz et filiacoz co q sut in vna ia illitata go no di- cit ut in iudet pplos sit gstiue dm suppo hnt gced q gnacio

[illegible]

Proppom

Pagina

Rº ad 2m

Ad 2m

Ad 3m

Ad 1m

Ad 3m

Pagina

Ad 1m

Ad 2m

Ad 3m

Rº ad 2m

Ad 3m

Ad 4m

Rº ad 2m

Ad 2m

Ad 3m

Ad 3m

Rº ad 3m

Pagina

[illegible]

d. sic ꝑ pꝫ quia qꝛ ꝑsone diuine … ad statum beatum tu qꝛ ꝑsõe nõ deducunt ꝑfectoꝝ sim' ad eẽnã … aliqua et ꝑgrĩb nec … tu qꝛ ꝑr nõ esse ꝑfẽe beatus … intelligẽtie quas … cẽnaz suã absq ꝑsonalite … tu qꝛ pr intelligẽdo beatẽ … a fide obtinetur ga. In oppositum … essencia nõ pt cognosci a viatore sine ꝑsonis go nec videri beatẽ … ꝑa qo 2e questionis ꝫ quia pꝫ qꝛ cu beatus ꝑfectius et clarius videat diuinaz eẽnaz qꝫ viator ꝑfectius necessario videt quodq3 ꝫ … ipsa … viator go … pono conclusionẽ …

[illegible]

Consequenter queritur 3o An de futuris nondum contingentibus sint euidenter cognita a diuina scientia ...

[illegible]

q[ue]st[io] 9a ar[ticulu]s

2or

3or

Ad primum

Ad 2m

prima ar[ticulu]s

Ad 2m

3or

q[ue]st[io] 9a ar[ticulu]s

Ad 2m

nona ar[ticulu]s

prima ar[ticulu]s

q[ue]st[io] 9a ar[ticulu]s

2or

3or

Ad 2m

Ad 3m

Ad 2m

Ad 3m

2us

3us

Ad 2m

Ad 3m

determinate veritatis significatum sed ambo ergo propositio quae ergo
quod hoc esse futurum contingens est ad[?]
volitum ergo cognitum quia tamen probatum non
volitum nisi cognitum ambo quod aliquod
futurum contingens potest deus velle. Hoc sequitur
quod deus possit facere aliquid ignotum quod
sicut tamen ille futurum produceretur vel quod
cognitione dei et scientia eius vel non
est ignorata produceretur. Contra quia ad[?]
et separatim supponitur quod supposito quod sit
aliquod futurum contingens quandoque est
aliqua quod necessaria sicut deus est necessarium
et deus est necessarium secundum istam quod necessaria
omne futurum est necessarium futurum quod demon-
stratio quomodocumque futurum [illegible]
erit sequitur quod hoc futurum est necessarium fu-
turum contra nullum futurum est contingens [illegible]

[illegible]

60

ad nos e mim peeptile a nob[is] ... ne^o qui[n]t[us] ad p[ro]p[ositu]m p[ro] a[n]s[el]m[u]m ... eff[ectu]s ... reuelata determinata de mee ... et q[uod] n[on] p[otes]t ... ne^o qui[n]t[us] ad p[ro]p[ositu]m ... p[otes]t facere q[uod] ego no[n] legam ... p[otes]t me decipe ... et indeterminata de possibili etc.

Consequenter quinto ... q[uod] immutabilitas diuine p[re]scie[n]tie concludat ... libertatis voluntate co[n]tingentie ... ad ia[m] ... de ueritate eue[n]ie[n]tis ... et hoc de ineeo ... ut ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Marginalia: Viden[tur] ... ; ... ; Ex q[ui]bus ... ; ... ; Boe[tius] ; ...

Lower margin: scita q[ue] ... mensurat[ur]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

facē qn̄ sit p̄destiatꝫ g° nō pt facē
q̄ finalr̄ peccat qūa tꝫ qꝛ ia nō pūt
sil ēē vā q̄ quos sil peccat & fuit
p̄destiatꝫ s̄ aug.ᵉ qꝛ pamo eūm q
sit adulti cōpleeb in omnibꝫ ēēusta
oīb cōcepta q̄ vnꝫ sit p̄destinatꝫ
et aliꝫ nō et peccat p̄fermeatāꝫ aūꝫ
aliꝫ paibꝫ cōcepta p̄destinatāe
vnꝫ et nō aliꝫ sic ca° isto pato
p̄destiatꝫ nūꝫ peccat q̄ p̄stitꝫ u
pt nō peccāe nūꝫ nec patit peccā
nō peccasse nūꝫ aliāb g° nō pa
tit nō fuisse p̄destiatꝫ ...
peccat necāe fuit p̄destiatꝫ ...
aūꝫ s. q̄ p̄destinatꝫ nūꝫ peccat
pꝫ qꝛ p̄destinac̄ ē mag̃ dī bnfi

[illegible]

[illegible]

esse pro adversariis quod multa contingentia fuerunt
preterita, dico quod licet sit impossibile quod aliqua
propositio de inesse revelata sit preterita et non eve-
niat in sensu composito, tamen est possibile in sensu
diviso ...

[illegible]

Contra

[illegible]

Contra

[illegible]

Tercia conclusio

Tercia conclusio est quod aliquod contingens revelatum
fuit quod numquam revelatum fuisse ...

[illegible]

Contra

[illegible]

Contra

[illegible]

Contra

[illegible]

2^a conclusio

[illegible]

Contra

[illegible]

2^a conclusio

[illegible]

versus extrema ergo b est longior a sequitur ergo per consequens quod a sit longior b et ex consequenti manente longitudine utriusque quod implicat ergo / 1o sequitur quod una linea esset equalis alteri et non esset equalis alteri quod implicat

a b ergo consequentia probatur sit a finita ad partem infinita et sit b linea infinita secundum quod solum ab una parte tunc certum est quod a est longior b probo quod non sit longior b quia sit in quadam puncta assignabilis dimidia et ponatur dimidiam partem pedalem ab una parte et secundam ex alia et sit in infinitum ex ex utraque parte et sunt partes pedales infinite b linee quas gerit deus sine rarefactione et condensatione tunc b linea est equalis a ergo / 2o sequitur quod aliqua linea actu procedat finita et infinite quod implicat ergo consequentia quod sit a linea infinita versus extrema terminata ad punctum b et deus condensat qualibet parte cuius vel tunc distabit a linea a ab b puncto finite vel infinite quod finite patet quia non per totum infinitum ergo finite quod actu infinite patet quia per infinita pedalia distat a linea a b puncto ergo infinite distat quod actu per infinita pedalia distat patet quia si a linea condensetur secundum qualibet parte ad [illegible] ergo si quelibet pars linee sit pedalis condensabitur ad pedale quod distabit a b puncto et cum infinita tria pedalia sit in illa linea condensata composito ergo / Contra quartam conclusionem sic dicitur producere lineam infinitam non implicat ergo ipsam potest producere quod [illegible] quod non impugnat potestati divine necessitate linee quod non impugnat potestati divine patet quia in modo temporis proportionali dictis temporibus posset deus lineam augere per pedale quantitate et [illegible] tunc in fine istius temporis linea esset infinita necessario impugnat linee quia non magis impugnat linee augeri in infinitum quam nunc quia non est aut infinitum potest augeri ergo / 2o quanta linea contingit esse in potentia tanta etiam esse in actu ergo cum sit infinita linea in potentia et in actu erit ergo / 3o deus cum creavit quelibet proportionalem partem et qualibet augere ad equalitatem per partes proportionales ergo

[illegible] primum videtur necessario ante ad primum dico quod includit impugnantiam compositione linee utrum per aliquid facta ad quartam / Ad primum dico quod augeri in infinitum non repugnat linee sed tamen linee impugnat quod sit infinita dicens esse quod impugnat divine potestati que infinita est perfecta quod non possit potest producere et quia linea esse infinita non includit maiorem infinitatem quam includit contradictionem ergo et cum probatur quod non impugnat dicitur quod potest in modo per proportionalem accrescere temporibus aliquam lineam producere divisam non tamen posset terminare quia ambas partes proportionales alicuius linee non posset simul accipi in ratione sic tot quot partes / Ad 2m concedo antecedens quia in potentia non potest esse infinita linea ergo neque in actu sed tamen infinita linea est in potentia ex quo non sequitur ergo quod erit aliqua in actu infinita linea ergo / Ad 3m dico quod deus potest augere qualibet parte proportionali ad equalitatem per partem non autem quantitatem [illegible] quia implicat accipere ambas partes proportionales simul ergo / 2a conclusio quod corpus infinitum non valet producere secundum quod contra ergo non esset verum sequitur quod deus posset facere infinitum asinum et infinite quantitatis quod est impossibile ergo patet quia non magis impugnat quod [illegible] de aliqua alia ratione et quantitate probatur quia si faceret asinum infinite quantitatis queritur an quodlibet membrorum esset quantitatis finite vel infinite si finite ergo et totum erit finitum quia [illegible] membra asini sit finita unus si totum finita sed quantitate unicum corpus [illegible] si finitum ergo quodlibet partes eius equaliter toti esset equale quod est contra primum [illegible] quia asinus ubi pedes erunt corpus eius et ubi pedes [illegible] membris / Confirmatur quia unum membrum distaret ab alio infinitum vel finitum si infinitum ergo non posset distare [illegible] pedes a capite quod est contra si finite ergo totum est finitum ergo / 1a sequitur quod finitum esset infinitum et ex consequenti patet quod contrahatur due linee a puncto sic quod linee causent angulum obtusum vel ille linee distant finite vel infinite non finite quia protracte sunt in infinitum non infinite quia clauduntur terminis / Confirmatur si protrahatur due linee continentes angulum aptum magis distant quam due prime linee ergo prima distantia non fuit infinita ergo / 3o sequitur quod deus posset facere aliquod corpus quod non posset moveri [illegible] quantitate vel corpus movetur motu recto quod non quia non esset extra nec circulari patet quia tunc contingeret vacuum partes continue motu circulari ubi ad fuit patet quod in motu circulari [illegible] inconveniens patet quia quelibet pars distat ab alia finite vel infinite si infinite cum infinitum non potest pertransire inconveniens ubi prima pars fuit si finite ergo partes sunt finite et per consequens totum / Ad illam dicit Ricardus de Bononia ordinis fratrum dicit gestis magister de media villa in summa sua tractatu de potentia dei quod non est inconveniens aliquod corpus esse et non moveri utpote de celo empireo 2o dicit quod corpus movetur motu alterationis sed hec solutio non valet cum sua ratione quia licet celum empireum non moveatur tamen deus posset ipsum movere ergo / Ratio 2a valet quia magis derogat potentie divine facere aliquod corpus et ipsum non posse moveri quam quod non faciat ipsum cum implicat contradictionem / Contra quartam dicitur sic agens finitum et limitatum potest producere corpus finitum ergo agens incircumscriptum potestatis infinite producere potest corpus infinitum antecedens patet quia asinus producit asinum et terra plantam sed probatur quia quanta est proportio potentie ad potentiam tanta est proportio effectuum productorum ab una potentia ad effectum productorum ab alia sed si a sit unius gradus virtutis ad producendum aliquem effectum et b duas b poterit duplum effectum producere quam a ergo potentia infinita finitam potentiam excedat infinitum et finita potest producere corpus finitum sequitur quod infinita poterit producere corpus infinitum / 2o ubi [illegible] corpus deus potest producere corpus ergo ille erit infinitum ergo / 3o In omni loco in quo est deus potest creare corpus sed deus est in infinito loco seu imaginario ergo / Ad primum dicitur negando consequentiam ad quantum ad [illegible] potestas finitas et infinitas non tamen potest effectum producere quia tamen excedit effectum potentie finite ipsa excedit potentiam finitam quia talis esset ipsa excedit potentiam finitam quia tamen excedit aliquid causaliter deus quia tamen excedit aliquid quod implicat / 2o dico quod licet deus possit producere effectum quod si ex finitis potest producere effectum condicium quantitatem quod deus causaret infinitum / Ad 2m dicitur quod deus potest facere corpus maius dato sed non dabili quia hoc implicat / Ad 3m dicitur quod deus non est nec fuit nec erit nisi sit vel erit in situ loco / 2o dico quod deus ante creationem mundi non fuit in loco aliquo imaginario sed in seipso ut dicit magister sententiarum / 2a conclusio quod incausatum esse multitudinem infinitam non valet producere / 1a quod incausatum esse non potest tantam multitudinem producere quin maiorem valeat producere quod non potest producere multitudinem infinitam quia tamen esset multitudine infinita nunquam potest esse maior et antecedens quia ad multitudinem quam deus potest facere potest deus unitatem addere ergo / 1o sequitur quod posset facere quod implicat contradictionem quia tamen quod posset facere duas infinitas multitudines quarum una non excedit aliam ut est casus quod deus creat una a linea infinite excedit quia una excedit ab alia in infinitum ergo excedit aliam infinitum / 2o [illegible] quod deus creat infinitas [illegible] et cuilibet creaturam unitatem et illi quod secundam partem distat et accipiet 2am et quartam accipiat 3am 2o in infinitum tunc sunt infinite unitates et infinite [illegible] et ex fuerunt infinite unitates quia tot sunt decepte quot dimisse ergo plures sunt quam infinite unitates / Confirmatur faciat deus multitudinem datam dequa multitudine sit una sit creata ad perfectionem [illegible] et tunc tot sit creature quot perfectiones quantum creature sunt finite vel infinite si finite ergo totum ista multitudo est finita quia eadem ratione perfectiones sunt finite si infinite et perfectiones sunt infinite ergo plures sunt in multitudine quam infinite ergo / Contra quartam conclusionem Pauli Venetiis deus potest ista causare successive ergo et simul ergo etiam potest facere multitudinem

Marginalia (left margin, left-hand page): a b; contra quartam conclusionem; 2o; 3o; Ad primum

Marginalia (right-hand page): Ad primum; Ad secundum 2m; Ad 3m; 2a conclusio; contra quartam conclusionem; Ad 2m; Ad 3m; contra quartam conclusionem

Rõe

3ões

mltine infiitez pz aus qz pt mo abcto
ssuac et ai dic una auz tercac et
pa qua pz qz qngz pmanetea pt
face successiue ees pt sil qz cuj sil
tas no i-pugnat ceps 2a qua dz se
no e / 3e pees put qnital infinite
i diuidaus go qua pz qz vtq pme
agetib opcedit qnitatez nec spe
dnp3 qz no e definata ad eid
nuny go / 4e pa di qnet sinul
qpt infita go pt infita sil pdu
ce qua tz et aus qz si no psil
ita diceres q' cem ess i-fite d
qz pt infita pducere sucue afmat
pt eid in mltz ne pducelud a do est
pcessus in ifinitu go qua tz qz i mlti
tudie ifita sr e ssitq stata aus qz
als ess definata mltido vlt qua

[illegible]

[illegible]

3a c(on)cl(usi)o

[illegible]

Ad 2m

Ad 3m

Tercia c(on)cl(usi)o

Consequenter quaeritur utrum aliqua realiter distincta voluntas in divinis ab essentia divina sit conceda[nda]. Et arguitur quod sic: voluntas potest cognosci non cognita essentia, quod patet quia multi volentes cognoscentes de voluntate non cognoscunt essentiam, et econverso; [ergo] patet de angelis qui cognoscunt divinam essentiam non voluntatem, quia infinitam voluntatem dei non cognoscunt comprehensive, [illegible] In oppositum est magister libro primo distinctione [illegible] voluntate et omnibus [illegible]

Nulla realiter distincta voluntas intellectus et essentia distinguitur a divina essentia concedenda.

[illegible]

Inorg

3a conclusio

3a qo art

2oc

[illegible]

pulcre [illegible] angeli [illegible] cognoscunt divinam voluntatem non [illegible] effectum divinae voluntatis [illegible] divina voluntas [illegible] effectus divinae voluntatis [illegible]

Consequenter quaeritur utrum voluntas sic intelligatur peccatum a viatore sive velit positive. Arguitur quod deus vult omnem actum sive [illegible] quia aliquis fuit actus mali quod [illegible] potest [illegible] In oppositum [illegible] deus non vult mala [illegible] vult mala non [illegible]

Pro qua voluntas creata intelligitur ipsum peccatum sub ratione peccati proprie sic non potest velle positive.

[illegible]

Inorg

3a conclusio

qt qo art

2oc

3oc

Corollarium

Corollarium

[illegible]

ex bonitate si velit

Arg(umentu)m
2a concl(usi)o

[illegible]

3a ar(gumentu)m
2o
3o
Ar(gumentu)m
Ar(gumentu)m

[illegible]

Ar(gumentu)m

[illegible]

Ar(gumentu)m

[illegible]

Contra

Contra 2m

Contra 3m

no vult mala no fi[eri] p[ro]p[ter] an[tecedens] q[uia] si vellet
ea no fi[eri] no fierent q[uia] n[ihi]l p[ot]est fi[eri] contra
voluntatem ei[us] d[icit] mag[iste]r in libro q[uod] o[mn]e
q[uo]d deus no[n] vult fi[eri] no[n] p[ot]est fi[eri] p[ro]p[ter] q[uo]d q[uia]
q[uia] n[ecess]a[ri]o opposita et p[ro]pposita fi[eri] co[n]p-
posse d[ic]unt s[ed] no[n] e[st] no[n] album ergo
... [illegible]
go vult fi[eri] [Contra] p[ri]m[u]m d[icitu]r n[ec]e[ss]o q[uon]iam
q[uia] in celo no[n] fuisset n[ec] fuit
culpa ... deus ... ad iusticia
potuit ... ea ...
... [illegible]

[illegible]

2a conclusio

[illegible]

92

[illegible]

pt face go q° va t3a q2 q̄cqd ia deg
~~pt face deg~~ facit q̄ ab etno se fcturu
voluit facere (et) reb ita bonas fe-
cit q̄lit ab etno bonas eas voluit
face si g° fuit ee pla (et) meliora
q̄ fuit s2 voltas sua p3 p3 ps
aut p mgrm li° p° di° 43 et
2 p° di° 44 [illegible] posset pbari 2 ps
sic res pt [illegible] ee quali- deg ab
etno voluit ee go t3a q2 aliq°
n̄ ess3 id q° vm n̄ tollat2 voltas
lib̄tas [illegible] go 4m q° ar2 sic
dei velle e efficax et imutle go
res n̄ pt alit ee q̄lit ds ab
etno voluit eas ee p2 q̄n q̄s
velle dei ē imutle n̄ pt aliq
ali- velle q̄ voluit ab etno et
cu hoc sit ē efficax res n̄ potest
alit ee q̄ ei9 velle aut3 pma-
gister [illegible] di° 4 pi° 4° [illegible]
ponat q° deus ab etno voluit
hoc petru ss̄- ee si q° ē vm go
hoc petrus pt ali- ee post2 ē ee
q2 pali porta mee 2° q° porto
ut q° petrus nūc ē tali- quali-
deg eu ab etno voluit ee si h°
ē q̄ mgr i p° di° 4 pi di°
voltas quo dist efficax ē ut
faciat omne qd velit et nl
fiat qd nolit go [illegible] ad necesse
ē ssi- res ee q̄lit ds wlt eas
ee go t3a q2 ee id qd ds wlt
ab etno voluit (et) qd ē nece ssi-
ee n̄ pt ali- ee go ut p3 p
mgrm li° p° di° 4 [illegible] appates
[illegible] apli vult ome homines
saluos fieri [illegible] q° nq fiat saluus
nisi que wlt saluari [illegible] ad p°po-
nē ingandg ē ut velit q° ne-
cesse ē si si voluit [illegible] unde
q° omnes i° difficultates soluit
p ssem [illegible] (et) dis̄u sed supius
visū ē d̄ psciā dei go [illegible]
d° q° ei iminebit divi velle stat
ipm nunq voluisse qd ab etno
voluit sed eu iminebit dme p-
scie stat q̄ nunq psciuisse qd

ab etno psciuit ut dcm ē q̄sic 2
q̄s 42 [illegible] 2m do q° licet deus
ab etno voluit petru ssi- ee
tn stat q° pe potuit ali- ee
in ssu diviso n̄ in ssu qto [illegible]
2m q° dus est in ssu diviso si n̄
i ssu qto sed nece ē petru mo-
uere qm ē et tn cu hoc stat q°
ctingeret moueat et q° posset
n̄ moueri ee i oposito si deus
wlt h° nece ē h° fi 2m eu
hoc stat q° possi n̄ fi q2 ab
ē ctingens s° q° deg velit h°
fi go [illegible] ad 3am de q° res
ssi- q2 ee qlit eas deg ab etno
voluit ee p2 q° pe dmtis
res ssi- q2 ee qualit deus
fit eas go t3a q2 deg ssi- res
pcise fecit ee qlit eas deus
ab etno voluit ee aut3 pau-
3 dmte et allega2 a mgro
di° 4 pi° [illegible] tales di° ē eas om
[illegible] atz macam uel n̄ fit q°
~~[illegible]~~ dmtiore atq
nlli aula sumi impator
cgdiat [illegible] h° sc2 q° deus
n̄ sm ē eu reb si q° ois
mod sse vl macam [illegible]
res qualz ssi- fit ee qlit
ē go [illegible] ad solutiois dc est
ē go [illegible] ad h° replicat res
ali- ee q° deg ab etno psciuit
ee in ssu q° go [illegible]
q°z ar2 [illegible] go ei vā sc
q° deg velz adulter h° sm
go [illegible] ad sc2 q° nl defectuo-
sū ei z i modo q° sm h° a
q2 dicit q° deg ab etno volu-
it fieri h° et ordinata
go n̄ defectuosa go [illegible] ad
go deg ei eu actq adulterij
go sm t3a q2 ad qd ē ds ab
[illegible] voluit actq adulterij ē
go voluit go [illegible] q° ei9 eu
[illegible] sm ne2 qd s° q° ds velit h°
adul di- i q° ipm odiat h°
sc2 go soz wlt ssi- ee qlit ee

deus ab etno noluit ipm ee, nc sc2 sc2
ē ssi- quar deus ab etno noluit deus ee
go n̄ ē ssi- quar deus n̄ voluit ipz
ee sed n̄ sc2 pctm fuit q° deg n̄ wlt
fi go n̄ fuit ssi- qlit deus wlt fi
q2 pctm fuit nec volete ds nc no-
lente ut ait mgr di° 4 6 pi [illegible]
2m d° q° multi fuit defectus in modo n̄
q° h° q° deus res velit ee si q° h°
q° vlt h° sz aliqlit ea qlit eas
deus ab etno n̄ voluit ee ut q̄h
pctm ee qd deus nc wlt ee nc wlt
n̄ ee sed n̄ wlt ee p mgrm sed suppo
q° voltas mea sit te ee i statu gre
et wlt te n̄ ee in pctm mortali et
nc ad tua te pcise velit (et) eu h°
tu faciās actu indi-nter te ssi- q°s
ee quar te nolo gre ee nc aliq-
tu q°s ee qlit volo te gre n̄ ee
et eu h° stat q° aliqlit q°s ee q-
lit n̄ volo te gre ee [illegible] ali- d2
ad i° dus acta q° ssi- ee pt capi
dur uno ut noiar ut dnat ab
aliq° poitus q° ē aliq ul modo
rei poitum sit et isto° intelligitur
q° nec acta q° h° militat [illegible]
ut dnat ab aliq eueta pud ee
ul diffrmite et isto° n̄ inte2 go
2e acta peedunt [illegible] 2m q° q°
deg ē ead actq adulterij ut eas est
[illegible] ul ē ead tales 2e n̄ ds iputar
soli ul pectal go ē puor ead q° soz
tue eqm aliq actq a duabq caus
ab vna puor ab aa mig puor sc
actq sit bong magf ds iputari pu-
cipalior q° mig puor et sli- si sit
malq p3 q2 ca mig pulis agit m
vlt magf pulis go i° actq magf
ds iputar ds q° soz q° sm q2 tue
deg ē adult magf q3 soz [illegible] dicitur
sc ea pulis obligatur ad i actu
n̄ pducend sed ead mig pulis (et) is
q2 h° aliqlit ad aliq fac et ad aliq
obmittend obliga2 i° pectat cmittend
et obmittend deus aut q2 nemi ob-
liga2 ad obmittend nc cmittend ideo
nc pt nc sc pectare pt sic dico q°
is gelidt d ead puaz obligata
ad oppom i° q° fat ul obmittit
eq° n̄ ē deg go [illegible] ad ar-m i° puo
q°b nec° omnes ad dctm apl' i-ndit

mgr di° 4 6 d [illegible] vlt omnes homines saluos
fi tamen si dicit nullum hoiez wlt sal-
ui fi' q2 ipe noluit aliq saluū fi
[illegible] alit dcm apli intel2 d° gnibq
singloz n̄ d° sm- gnum go

[C]onsequent quitz 4 q° (et) vltio
[V]trz quelz tenet ssi- velle
ee qualit deus wlt eu ee
et ar2 q° n̄ quelz te2 sc velle hm
ee go n̄ tali ee quar deg wlt eu
ee quia tz q2 deus n̄ quelz wlt hm
ee q2 n̄ dapnatos aut3 q2 nq te2
velle qd n̄ pt velle n̄ pt velle
se hm n̄ ee ut ait aug ethi° et alle-
gat2 amgro li° 2 di° 2 7 d nequi
volutē ē a lib̄a dedd n̄ ē q° hm ee
et volug nec ee miseri n̄ sm n̄
volug sz nec velle possug h° ds p3
mgrm li° 4 di° 4 q vbi mgr- dicit
q° omnes hoies nat hm volunt ee go

[I]n oppom ar2 q° quelz te2 velle qlit
ē iustu velle si quelz hoiez talit
ee qualit deg wlt eu ee ē iustu
ee alit deus eet iniustq go [illegible]
ē nondq q° ssi- ee acta q° n̄ sm ut
dnoiat2 ab aliq° poitue si ut
dnoiat2 ab aliqua puatioe eareia
ul defrmit2 [illegible] pro solutione homi
pono quo [illegible] go ē q° aliqua ca-
tura i° lez deus ssi- wlt ee qlit
ipa n̄ pt velle ee [illegible] q° p° deg
wlt dapnatos q° miseros ee [illegible] t3a
q2 dapnati h° n̄ put velle ee ale
posset delectari in suma miseria p3
aug et allega2 a mgro li° p° di°
eo ade qd dilig2 ut delectaz siti
gerit ut delectā ē cplacē a in i° di-
lectā si quiē ē sm q2 tue poss hm d-
lectari sed hoc eu sola ipos vol eā
cogitāē abs suffiat ad ponend omes
actu suu sibi posseletz [illegible] possit
volūtas velle intesē a miseriaz 2 sic
intesē delectari go [illegible] ad sc2 q° dapte
posset sua miseriaz dimiue imo
tot tollē q2 volūtas miseriē fat eu
tollerabiliore et magf volūtas eit
tollerabilior eu pe ca pt finita
poss intendi actq delectatois 2° ulla
essz sibi pe go [illegible] ad nulla pt iudi-
care suaz miseriaz sibi ee hm omis-
di go aut3 q2 si diligeret sibi ee [illegible]

quod non sit bonum summe miserie tamen propter pas[sionem] ... in dicto capitulo quarto capitulo 22 dicit quod ea ... commode et misericorditer a voluntate. Ergo / [Contra] tamen voluntas non potest velle suam miseriam, et tamen ... quod potest recte diligere suam summam miseriam. In capitulo quo dare est ... eligendo vel non esse vel esse miserum esse ut ... quod eligere esse miserum esse ut ... pertinet augustinus 3o de libero arbitrio capitulo ... [Ad] primum dicendum quod intellectus potest representare ... ergo / [ad] secundum miseriam voluntati sub ratione boni ... summam miseriam utputa mitem ... quod dum ... sub ratione boni voluntas possit velle ... sic sub ratione ... voluntas potest presentare voluntati quod ... ipsam miseriam potest presentare voluntati quod ... ipsam ... ergo ... quod ... et ... voluntas ... ipsam ... miseriam ... ipsam dicit velle sicut ... ratione ipsam dicit velle ... possit ... quod ... velle ... ut bonum ... voluntas potest ... velle ... quod ... voluntas ... bonum ... voluntas potest ... eligere ergo / [ad] ... quod potest velle ... potest se velle ... quod ... potest apparere ... [illegible] ... vellet esse ... [illegible] ... ratio ... voluntas potest ... miserum esse ... voluntas potest ... velle ut ... velle ergo [Ad] ... velle ut ... velle ... miseriam suam potest eligere ... ad ... quod ... sibi ... quod ... potest eligere non esse in capitulo ... eligendo ... miserum esse vel non esse [illegible] ... eligendo ... eligere non esse ... sub ratione miserie ... [Ad] ... defectus ... nullus potest iudicare summam miseriam eligendam ... sufficit ... sicut ... nullus ... commode sicut ... non ... clare videt ... potest iudicare ... aliquid esse ... malum in ipso ... sufficit illud ... quod voluntas ... [illegible]

... possit ... non ... [Ad] ... potest appetere ... ad ... quod ... non ... potest ... nisi iudicet ... sibi ... commode ... sicut ... non eligit ... miseriam ... eligit ... miserie ... in summa miseria ... effectus ... quod talis potest velle esse ... non intelligit actualiter quod ... miserie ergo

Ad quod est aliquis potest velle agere ... contra deus non ipsum velit agere

quod sic quia potest velle difformiter ... quod deus non potest velle agere ... in capitulo quod potest velle ... talis ... ergo / ... quod ... [Contra] ... preceptum ergo ... quod aliquis possit ... velle difformiter agere ... peccatum ... ita ut ... voluntate beneplaciti ... aliquo ... qualitercumque ... deus vult ... esse bonum ... deus vult esse bonum quod est ... aliquod peccatum ... capitulo ... ubi ait ... mala sit non fuit ... ut ... sit bonum ergo ... deus vult ... ergo / ... voluntas ... tractatus an aliquid ... debeat esse ... an iudicabis ... non debet esse ... bonitas ... et ... permittit ... et ... esse ... concludit ... et deus non esse ... esse ... ad ... permittit deus non esse ... mala voluntate ... fit ergo ... deus agit et ... esse ... deus fit ... de libero arbitrio capitulo ... deus agit in cordibus ... malorum ... vult ... et ... ... Salomonis ... suscitavit deus spiritum philistiorum ut

ascenderunt in ... et ... et ... augustinus agit enim ... in cordibus ... malorum ... voluntas eorum ... ad ... ergo ... ad ... [Ad] ... parte ... quod ... bonum ... sub quo ... nec ... [Ad] ... solutionem ... [Ad] ... quando ... apparenter ... deus permittit ut ... qualitercumque deus esse ... iniustum esse et nec ... [Si] aut apparebit ... deus ... permitti ... qualitercumque deus esse ... permittit esse ... [Ad] Anselmus ... quod ... intelligit ... quod mala que permittit deus non fuit imputabilia quia ... deus permittit ... non ... obligare ... imputabilia ... obligat ad ipsa mala non permittendo vel ... [Ad] ... nec ... quia deus nullus peccatum facere velle potest [Ad] augustinus ... quod ... actu quod deus vult ... in cordibus malorum ... eosdem ... ad ... actus ... ad difformitatem ... non ... effectum ... defectus ... augustinus ... agit enim ... in cordibus ... malorum ... voluntas ... ergo

[Ad] quod est ... quod ... talis velle esse qualis deus vult eum velle esse

... qualis ... talis ... reddere ... sibi debitum ... et velle ... vult eum velle ... quia ... debemus deo ... ut voluntas ... subiecta divine voluntati ... per Anselmum ... deus ... quod ... talis velle esse qualis deus sibi precipit eum velle esse ... precipit nos velle esse qualis vult nos velle esse ergo ... ad precepta divina obligamur ... quia si precipit nos ... velle esse qualis non vult nos velle esse ... precipit quod nos facere nollemus ... nos precipit ... voluntatem velle facere quod non ... [illegible] ... quis ... velle sive ... velle non potest iustus esse sed sine

talis velle qualis deus vult eum velle ... non potest quamvis iustus esse ergo ... per ... [Ad] ... deus ... quod ... iustus esse ... ut ... quod vult te velle ... [Contra] ... potest ... nullus tenetur facere ... quod ... contra ... vult peccare et ... velle peccare ... peccat ... capitulo quod deus ... licet ... velle ... precipit potest ... quod ... non deus ... non tenetur facere ... quod deus ... vult velle ... nullus tenetur facere quod nullus potest facere ... in capitulo quibus nullus potest facere ... deus vult eum velle facere ... potest ... capitulo ... quod deus velit voluntate ... velit ... precipit ... quod ... ... possit ... defectus ... precepti ... ut immolaret filium suum quod ... voluntate ... nolunt ... in isto capitulo ... non ... non ... precepti ... quod deus vult eum ... velle facere ... non tenetur velle ... quod deus vult eum velle facere ... ergo tenetur velle facere quod nullus potest facere ... quod deus vult non ... nullus potest facere ut ... obligatur ad ipsa ... ergo ... voluntas ... nullus potest ... conformando ... et ... conformitas ... in ... non ... conformitas ... et attingit ... quod conformitas ... comparatione ... nos et ... nullus potest ... quod ... sed ... nos non ... [Ad] ... apparenter ... deum ... precipit ... qualiter potest ... conformitas ... per ... non tenetur facere ... conformitatem ... preceptum ... conformitatem ... deponere quia ... contrarie ... qualiter potest ... quod ... potest ... possit esse quod ... conformia

Sit pplexus alias videbit' go [illegible] ne'
aci' vbi lix nq tenea' facē qd no pt
facē qr nq ad ipale obligā' g tn m
cau q's te' velle qd no pt facē q'
id facē sit ipale sibi no tn velle id
facē ē sibi ipale sic in ca' quo q's vidēt
inuicētez occidi poto q no possz cu
liberare tn tenet' cu velle libare ad
hoc qformet do lix in 1o ca' poz no
possz occid' fm sua pt tn velle cu
occid' si dicis artado cay pot q sta
te 1o pcepto dei nolit gēce adact'
valituz poz te ipale [illegible] ci velle
id dei vt cu velle, do q q 1a
addita repugnat casu posto qm ipale
ē q deus faciat ācui qd sibi āmo ē ipo
ssibile scd' ē ipale iusta lege aliquē
ad ipossibile obligare go/ccs pt dici q
stat q aliq's ex pcepto sibi data p
om' incet' tn q's sibi pceptu facē ē
ipale scz tn cu q' stat q iplet pceptu
sibi ad'a datu go [illegible] nec aūs
ad p'az do q dicē ē conformitas ista
ad re vna in ecīndo aliā ē imita
do d' p'a qformite aūs ē vm 2o p
cedut cu q pbaccōes sut quia est
fa/ d' 2 qformite aūs ē fm qua
vd' go [illegible] in pmo qonis q
d' quāz te' tū velle ce qlit iustu
ē ce d' p'o q vn ē si sit sibi tū
pale velle fz in ca' alitq in se est
iustu ce utputa peccatū suma iu
scia ce qd tn pccid de se ē ipo
ssibile velle ut dicit p'a qo Bug
qonis [illegible] d' p'd dt mgr d' [illegible]
Aliq ē bom in se qd tn alicui no
ē bom sit aliq in se ē iustu qd
tn a'cui ipm velle no ē iustu ut
puta qr ipale et vidit cu suma
felicitate ā[illegible] go q nq te' tū
velle ce qlit' ce sibi no pt ce
bom ul comod cu q'o cuiz sit ipo
ssibile qr no te' q'o ē iustu si
et d' q vt q'o si go volutas cā
ta dz q'o velle qr alia ē iustu
si et qd deus vt si iuste tn vo
cāta no pt q'o velle pz d' misca
dapnatoib ē iustu si pt pecm
et quia vult deus si tn volūt na

pt eam velle go ul [illegible] Et sic ē
finis istiq qonis et p qn's totiq
primi libri sup mag'm ch[illegible] an[illegible]

Circa maam sc'di lib' sma-
ru querit' pmo Vtr
ab eternitate ce p cacom
fuit posle ab eterno mud
pcessisse. Arguit q
no qr ad pte aff' ita
sequit' iplicaco qdicenti go ipa
ē fla et om vm quatz et aūs
qr adicaz te' p'o q mud' potuit
ce ab eterno p cacoz te' eq q no
potuit ce ab eterno p cacoz qr
ce qd pducat' p cacoz incipit
ce [illegible] no ce pz qr cau est
d' no aliq facē qd pz [illegible]
d' p'a Cōne at qd capt ce
p q no ce incipit ce et ce qd
incipit ce ē tpale et no eternū
go a p'o ad vltim q si mud'
potuit ab eo pduci ab et' pca
caz q 1o mo no potuit dici et [illegible]
go [illegible] oppom arr' no inq em
d' q ab eterno fuit potēs mud pdu
cē q pacā fuit go qua tz qr pacā
potuit mud pducē et aūs qr
ei p'o ab eterno fuit incessa [illegible]
d'o inoiz p' liber panccdo [illegible]
[illegible] ma qo ē ccz n etz vz dista
ab meato ce [illegible] vm ab eterno [illegible] pre
fuisse pt qo zr. p'o ē no ce cuig
vci ab meato ce d' pcessit sui
ce go nāz tēz vm ē vm ab
et' pfuisse quadz qr id quod
pfuit ab eterno nuqz fuit no
ce ē pqub nm tē fuit no
ce cuitez sui ce et aūs p'
qr aib v'es d' ta ab eterno esse
[illegible] cāta go cuz vci no ce pre
cessit ce aūs [illegible] mgr li 2o
d' 2. d. Ubi em scd'a q deus
no ē/ ē cāta et q cāta no ē
ē deus qua pz [illegible] aug'
q ad simplicitud differens cā
tura dt [illegible] cāta ē eo qr ac
potat' di ste qr no ce pdita
ē eq sba [illegible] p migr'
li 2 d' pa d' [illegible] creac' est
d' in [illegible] aq facē go cuz qd
cāta ē no esse pcessit ce go

[illegible] sic Vllum [illegible] ab eterno ce cuiq
ne' cuiq q ē d' q go nec aliq tale
ab et' pfuit aūs ep dicit migr li o
p'o d' q [illegible] p [illegible] Aug' in q d'
sid' ad petr d' deus qui sit inita
ipe et summe ē dedit reb' a se
creatis ce et no sit eā et sine
inita fuerit iqz na tāta cuiq
ne' ce cuiq ē d's/ubi sma [illegible]
Aug' vid' in q'o qsiste q si cāta
ess' sit initā fut ce cuiq ne' cuiq
ē deus go [illegible] pcede [illegible] ab
eterno ce ē ab eo sepale go pz
aūs qr q dz tē pt d' q [illegible]
redige qua [illegible] p [illegible] aug' q
circu pstētez qstalitez [illegible]
p [illegible] q eterna no pūt ce sepalia
go aliq cāta fuissz et a dina
scia no possz sepair go [illegible] Dm
qz ar' pt Deus ab eterno intelt
[illegible] rez cāabiles go qua tz
qr ie eene intellce ab eterno no fuerit
ab eterno ipm intēlu ce qr si te deq
ab eterno no intel' aliud a se et si d
a se no intelt te no intelt res cāabi
les pz qr quitq ipe ē ē oia qd
ipe et sunt icabile go/ si intel' res
icabiles intel' aliq qd no erat
sui ce [illegible] aūs ē om [illegible]
Confirmat' qr deus ab eterno nouit
vniu'sa oia q nouit fm Aug'
Iz d' fm' no ali' nouit fcd' [illegible]
fienda [illegible] nouit res a se [illegible]
go ab eterno go [illegible] Nichil sule no
ens dem d' iplicatib qdicto est
mag' no ens [illegible] dem d' comnib cā
bilib eo q ipe eene habuerunt
in ea conplact [illegible] q pdua
biles m ce ipa vo iplicatia nllo
go nl ul no ens dem d' eenenb cā
bilib ē mq no ens go aliquo eb
pz qr maig [illegible] in q te' diz ens [illegible]
tē no ens ul n' fuit ab eterno go
[illegible] p'o aetia fuit ab eterno qr dei
p'o go p'o paua pz qua qr ista
fuit relata et relata pota se po' it
et pcepta se pimit [illegible] p'o paua no
potuit ce ipm incātu ce go fuit
aliq ab et' [illegible] [illegible] ista qo pt qsma

autoritatibus probari quod potuit mundus fuisse ab eterno. 8 probatur quia sicut dicit Augustinus [...] si deus de novo produxisset mundum deus fuisset mutabilis quod est falsum. Item autem Augustinus in libro soliloquiorum [...] de immortalitate anime et de fide ad [...] et in doctrina christiana capitulo 1°. Volt quod licet [...] ponentes duo [...] sunt necessaria set eterne et [...] necessario fuit [...] sicut probat talis anime immortalitate [...] eternitate [...] in [...] eternitate [...] solilogiorum [...] veritatibus [...] Item primum [...]

[...] deus ab eterno intelligit rerum [...] quia non erat [...] deus [...] aliud ab ipso [...] non [...] in actu [...] erat [...] actu non erat [...] a rebus [...] aliquid [...] Item [...] deus non aliter [...] fienda [...] magis [...] non [...] tamen fienda [...] cognoscit [...] fienda esse fienda [...] Item 2m [...] non [...] magis [...] negat [...] negationis [...] negationis [...] Item aliquid [...] non ponitur [...] non potest ipsum [...] Item aliquid nec [...] non [...] repugnantiam [...] includit [...] repugnantia [...] non est [...] ista [...] non est [...] maior negatio [...] ista [...] non [...] ista [...] non est [...] pluribus [...] non [...] maior [...] non est [...] ista [...] non est [...] pluribus [...] et magis non ens [...] pluribus

[...] non ens [...] in [...] quodlibet [...] non ens. Item 2m [...] quod potentia activa et passiva sunt [...] actio agit et passiva patitur ab eterno aut non fuit potentia activa agens [...] 2° [...] activa et passiva sunt [...] activa [...] Item primum [...] deus [...] non [...] deus de novo produxit mundum [...] deus agit [...] agit [...] agit [...] deus [...] passiva [...] deus non [...] aliquid [...] aliud [...] 2° [...] agit [...] libere agit quicquid agit. Item [...] Augustinus [...] liberum arbitrium [...] capitulo 2 [...] quod [...] ante [...] non fuit [...] deus [...] non fuit [...] mundum ab eterno precessisse [...] Item [...] ad [...] precessisse [...] ab eterno [...] potuit [...] potuit [...] duos lapides et [...] infinita [...] magnitudo et [...] multitudo [...] multitudo [...] eternitas [...] infinita [...] ab eterno [...] fluxisset [...]

quorum [...] Adam [...] et [...] fluxisset infinita [...] anima [...] fuisset [...] generationes [...] fuit [...] Adam usque nunc fuit finita [...] Adam non fuit ab eterno quod est contra positum. Item primo [...] tempus fuisset ab eterno [...] infinitum [...] finitum [...] infinitum [...] finitum omne [...] infinitum sed omne tempus usque [...] omne tempus quod fuit est finitum et similiter [...] infinitum quod ab eterno fuit [...] simul erit finitum et infinitum. [...] Item [...] si deus potuit mundum facere ab eterno ponatur quod creasset lapidem [...] ab eterno et [...] lapis non quiescat in [...] violenter [...] descendisset ad terram [...] tempus in quo lapis [...] fuit in terra [...] lapidis fluxit tempus finitum vel infinitum non infinitum [...] finitum [...] infinitum [...] lapidis [...] tempus finitum [...] lapis non fuit [...] ab eterno [...] deus [...] lapidem ab eterno [...] ante lapsum tempus infinitum [...] in lapide [...] tempus infinitum [...] agit [...] tempus infinitum potuit [...] lapide [...] fluxit tempus finitum [...] lapis non fuit [...] ab eterno [...] si deus [...] ab eterno lapidem [...] tempus [...] duos menses [...] aliquis lapis [...] duos menses [...] non fuisset ab eterno [...] Item [...] si deus potuit ab eterno [...]

[...] ponatur quod [...] Adam et Evam et quod ante Adam et Evam [...] potuisset generasse filios [...] tempus [...] infinitum [...] infinitum quod fuisset [...] tunc [...] tempus in quo [...] genuissent et arguo ut prius de lapide. [...] Item principaliter ad quartum [...] deus non potuit mundum produxisse de necessitate ergo nec ab eterno [...] deus [...] necessitate [...] non esse deus [...] si fecisset mundum ab eterno [...] necessitate [...] potuisset non fecisse [...] aut potuisset non fecisse [...] fecisset et [...] non [...] ab eterno [...] actualiter fecisset et [...] non quia omne quod est [...] necesse [...] aut [...] fecisset et [...] non quia omne [...] necesse [...] Item [...] ista [...] quod [...] non [...] ab eterno [...] potuit [...] Contra [...] Item [...] deus potuit mundum producere [...] ab eterno [...] eternitatis [...] quod possit dari deus potuit mundum facere [...] Item [...] causatum [...] effectum [...] deus [...] multo maioris perfectionis quam causatum [...] deus [...] producere [...] effectum ab eterno [...] Augustinus [...] si [...] fuisset ab eterno [...] splendor [...] fuisset ab eterno. Item [...] fuisset in pulvere [...] fuisset vestigium [...] dubitatur [...] Item [...] 26 super Johannem [...] si [...] ab eterno fuisset [...] ab eterno [...] Item [...] repugnat [...] ut probat [...] capitulo [...] 12 [...] effectum [...] in actu [...] Item [...] collective vel [...] collective [...] possit mundum producere [...] quod [...] potuit mundum producere [...]

[illegible]

Ad 2m

Ad 3m

Tertia questio

Ad primum

[illegible]

[illegible]

Ad 2m

Ad 3m

[illegible]

esse perfectum ergo etc. Ad argumentum in oppositum dicitur
per adversa quod licet ab eterno deus fuit
ita potens sicud nunc non tamen ab eterno
potuit aliquid creare non propter suam impo-
tentiam sed propter sui inpugnantiam ut osten-
ditur dicta prima questione adducta ergo

Consequenter queritur 2° Utrum
cuiuslibet rei create productio sit
realiter eadem quod eius conservatio

Et arguitur quod non quia quandoque aliqua res
conservatur tunc ipsa creatur ergo quandoque [illegible]
[illegible] quia nunc desinit esse [illegible] conserva-
[illegible] nunc non creatur vel producitur [illegible]
esse [illegible] in [illegible] sed [illegible] quibus
non esset rerum permanentium quod est [illegible]

In oppositum dicitur aliquam rei permanentis
productio est eadem realiter quod conservatio
ergo [illegible] quod non est [illegible]
[illegible] de aliarum permanentium creata [illegible]
[illegible] per Augustinum super genesim 7 ad litteram
[illegible] quod [illegible] non est lucidum factum
sed fit lucidum lucidatus [illegible]
est rerum permanentium ergo Pro solutione
questionis pono conclusiones. Prima est quod nulla
creatura potest aliquid producere in instanti pas-
sive subito [illegible] 3° hoc Si aliqua
creatura posset aliquid producere subito [illegible]
[illegible] per [illegible] in producendo [illegible]
[illegible] aliarum potentiarum ceteris paribus quibus
[illegible] sed [illegible] quod capio potentiam
quam pono posse producere aliquid in instanti
et sit a et capio aliam potentiam illud
idem posse producere in tempore [illegible] et sit
b modo certum est quod b non excedit ab a
in infinitum [illegible] sit creatum [illegible]
excedit ergo [illegible] proportione sit quod in [illegible]
tunc capio aliam potentiam in duplo [illegible]
b et sit c tunc certum est quod c poterit
illud producere [illegible] in [illegible] tempore quam b
Iste accipio aliam potentiam in [illegible] a [illegible]
b et sit d certum est quod d potest illud
producere [illegible] in decuplo [illegible]
tempore quam b ergo non in instanti sed [illegible]
a potest id producere in instanti et d etc. [illegible]
[illegible] quam a ergo [illegible] quod d sit [illegible]
[illegible] quam a quia a excedit b [illegible]
[illegible] d et excedit b in decuplo ergo
Hec [illegible] rerum producta ab aliqua potentia

Finita in aliqua mensura posset produci
a maiori potentia in minori mensura [illegible]
[illegible] de se [illegible] est sed quia [illegible] quod aliqua
creatura aliquid possit producere in instanti [illegible]
quod sicut deus [illegible] creaturam maiorem [illegible]
[illegible] et ista 2a posset idem producere
[illegible] mensura quod fit quod implicat ergo
Hec si aliqua creatura [illegible] aliqua
[illegible] posset esse virtutis infinite
[illegible] quod [illegible] de [illegible] ad li-
[illegible] non [illegible] destruere et quando
[illegible] quod posse agere in aliquo tempore est
[illegible] virtutis et [illegible] virtutis
ergo etc. [illegible] sicut [illegible]
quia [illegible] est [illegible] motus et
[illegible] et velocitate motus et
[illegible] motus [illegible] motus
[illegible] et velocitate motus [illegible] temporibus
in quo [illegible] Contra quedam dicta
3a hoc Aliquis motus [illegible]
[illegible] potest fieri in instanti ergo quando
[illegible] motus et 2 [illegible]
et creata [illegible] capio enim aliquid
[illegible] quod sufficit descendere per aliquod
[illegible] in [illegible] et capio aliam
[illegible] sibi addatur faciet id
descendere in medio [illegible] tunc
[illegible] tota gravitas [illegible] sit a
fiat id descendere in medio [illegible] ergo
[illegible] gravitas addita ad a [illegible]
id descendere in instanti quando quod [illegible]
a gravitas diminuit [illegible]
addita illi [illegible] ergo et equalis [illegible]
gravitas aliam [illegible]
[illegible] id [illegible] non [illegible]
duabus [illegible] equales [illegible]
quod vel [illegible] de tempore [illegible]
quando quod 2 gravitas [illegible]
[illegible] prima [illegible]
[illegible] quod passio [illegible] naturali
[illegible] Hec agens naturale
potest introducere in instanti formam
[illegible] ergo [illegible]
[illegible] quod capio duo contraria
[illegible] que [illegible]
non possit esse [illegible] alterum [illegible]
et sit [illegible] frigiditas et
caliditas sit nunc [illegible]

[illegible] frigiditate pono tunc quod aliquod
agens approximetur illi subiecto ad corrumpendum
frigiditatem et introducendum caliditatem
tunc capio totum tempus in quo caliditas est
in isto subiecto et totum tempus in quo est frigiditas
certum est quod ista tempora sunt immediata sit [illegible]
[illegible] duo tempora et sit a [illegible]
subiectum in a est caliditas aut frigiditas sed
caliditas [illegible]
ubi caliditas introducta [illegible]
[illegible] fuit in ipsa nec aliquo [illegible]
aut in a [illegible] ubi est frigiditas [illegible]
a corrumpitur antequam tota caliditas
introducatur et [illegible] corrumpitur [illegible]
totum ergo [illegible] a [illegible] in isto subiecto est fri-
giditas ergo totum tempus acceptum non
fuit totum tempus in quo fuit frigiditas
quod est contra positum ergo etc. [illegible] a
[illegible] sit caliditas [illegible] introducta in
illo subiecto in quo numquam fuit ante
nec aliquo [illegible] ergo [illegible] producta [illegible]
[illegible] potest intelligere [illegible]
ergo [illegible] per [illegible]
[illegible] 28 [illegible] quod intellectus [illegible]
[illegible] et fit in instanti [illegible]
[illegible] alia [illegible] ergo Unde
ad dicta [illegible] quod si aliqui probant
quod aliqua creatura possit aliquid producere
in instanti sed non [illegible]
[illegible] ad singulas [illegible]
[illegible] ad [illegible] ergo
[illegible] gravitas a addita
[illegible] descendere in [illegible] ergo [illegible]
[illegible] id descendere in instanti [illegible]
sufficit quod 2 gravitas [illegible]
descendere ita quod si [illegible] movebatur
[illegible] proportione dupla per
[illegible] a movebitur a proportione
[illegible] quod per [illegible]
[illegible] ad a movebitur a proportione
[illegible] non in instanti ergo [illegible]
[illegible] capiatur totum tempus [illegible] frigi-
ditas in [illegible] et [illegible] caliditas et
[illegible] dico quod ista duo tempora
sunt [illegible] in [illegible] erit
frigiditas [illegible] et ita frigiditas cor-
rumpetur [illegible] et erit [illegible]
[illegible] calefactionis [illegible] Ista [illegible]
acquiritur [illegible] ergo [illegible]
[illegible] capit [illegible] per tempore [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible]
diminuta [illegible] quod [illegible] intellectus

magis perficit [illegible] et [illegible]
[illegible] per [illegible] ergo Tertia
est quod deus non potest aliquid producere in in-
stanti [illegible] intelligo [illegible] quod
supposito quod [illegible] producta sit eadem quod eius con-
servatio ut dicit 3a ergo [illegible]
deus [illegible] creaturam potest [illegible] conservare [illegible]
[illegible] 3a hoc Si sic tunc aliqua res [illegible]
[illegible] et non esse quod implicat [illegible]
quod si deus posset producere et conservare a
[illegible] tunc [illegible] annichilabit a
in instanti aut in tempore [illegible] annichilabit
[illegible] non fuit [illegible]
[illegible] in instanti aut in eodem [illegible] producit
a aut in [illegible] in [illegible] sit
[illegible] ergo a durabit per tempus [illegible]
[illegible] ergo Hec sit a una angeli
[illegible] et quod [illegible] sit [illegible]
[illegible] sit annichilatio angeli
[illegible] ergo [illegible]
[illegible] et annichilatur quod implicat [illegible]
quando quod [illegible] duo [illegible] non [illegible]
[illegible] mediata [illegible] quod [illegible] fit in instanti
[illegible] sit in eodem instanti [illegible]
[illegible] sit annichilatio angeli a [illegible]
distat a principio [illegible] a fine [illegible] ma-
gis distat a fine quam a principio [illegible]
a principio quam a fine [illegible] ergo [illegible]
[illegible] magis distat
a fine ergo [illegible] ergo [illegible]
[illegible] quod implicat
Si magis distat a principio quam a fine [illegible]
[illegible] non [illegible] distantiam [illegible] quod magis
distabat [illegible] ergo [illegible]
[illegible] et annichilationis [illegible] ergo a
angelus non durat [illegible] ergo Hec
producit deus in [illegible] instanti [illegible] quod [illegible]
durabit per tempus sit a [illegible] et
[illegible] non [illegible] ergo corrumpetur vel annichi-
labitur tunc [illegible] aut corrumpetur aut
annichilabitur angelus [illegible]
Si non ergo [illegible] per tempus [illegible] vel
corrumpetur vel annichilabitur angelus [illegible]
[illegible] in tempore vel in instanti nec [illegible]
[illegible] quod antequam [illegible] non [illegible] neque tempore
Contra quedam dicta 3a hoc Aliqua
[illegible] potest [illegible] ergo quando
[illegible] potest a deo produci [illegible]
[illegible] quod sit duce [illegible]
[illegible] una sit pedalis [illegible] alia bipedalis
[illegible] et quod [illegible] manente [illegible] sua linea
a [illegible] moveatur [illegible] usque ad [illegible]

Marginalia: [illegible]; Prima conclusio; [illegible]; Secunda conclusio; [illegible]; Tertia conclusio; [illegible]

bipedalem fuit dicit e quia aliquid est equalis
b quia aliquid est bipedalis et non n p c quia
si p tpe non fuisset aucta mo[tu]s quantitas h p
tempus accuisset in quantitate bipedali quod e
q. ponitum quia / 2ae ...

[illegible]

2ae

3ae

Probatio

Probatio

Probatio

Tertia conclusio

[illegible]

[illegible]

3ae

Probatio

[illegible]

[illegible]

Probatio

et non ipse ergo quia tamen secundum antiquos possibilitatem
de primus ... li° p° ca° 6. ¶ Tempus
non ad eas creaturas que supra celum sunt
sed ad eas que sub celo sunt proprie commensu-
ratur non enim angeli accidunt tempora vel
succedunt secundum nos quod per eorum vsum
¶ Ex quibus videtur patet quod angeli non
mensurantur tempore sed nec eternitate quia te-
neant etiam ergo oportet quod mensurantur evo
patet quia quod doctores nullam aliam
mensuram ponunt nisi eternitatem evum et tempus

In oppositum arguitur

¶ In oppositum arguitur quia non est mensura
distinguibilis diversa ab eternitate et tempore ergo
quia tamen quod cum dicitur angeli non mensurantur
eternitate ergo quod mensurantur tempore et per-
pensus per alia conclusio prima et ante est
quod supra 3. 4. ... de causis de ia ...
... de duabus formis sunt due species
quarum una est etiam alia vel temporalis
vna status contra alia quod motus proprie
mensura eternitatem et temporalem non est
dare aliam ergo ¶ Ad solutionem questionis
pono 3es conclusiones ¶ Prima conclusio quod motus

Prima conclusio

realiter differt a tempore et econtra ¶ Secunda
quod tempus et motus sunt diverse proprie-
tates ergo differunt quia tamen quod quarum
proprietates differunt realiter et ipsa inter
se differunt realiter sed ambo quod proprie-
tates motus sunt velox et tardius
non autem sunt temporis ¶ Confirmatur quod
temporis et motus sunt contrarie differentie
patet quod motus est actus entis in potentia
secundum quod in potentia et tempus non
numerus motus secundum prius et posterius
perfectio ergo ¶ 3a quod tempus est actus motus
cum sit forma eius et numerus id est numerus
est actus numerati ergo quia tamen quod quod-
cumque actus differt a sua forma et ante
est conclusio ... 130 ... probatur ¶ Con-
firmatur quia videmus ad motum ...
... in actu tempore ... motus ...
... vnum motum ... duo
... vnum aliquem motum ...
quod vnum motum et velocitas ... sed quod
non possit contingere ... realiter
tempus et motus ... aut confirmatur
probat de motu ... mensurari sed non
de motu ... ergo ¶ 4a et est
... quod perfectio ... de tempore

... 14 ... quia si tempus esset idem motui
aut esset idem ... motui ... motui primo
¶ Si ... motui tunc sic sunt plures motus
et adhuc ... ut motus sursum et
deorsum sic plura essent simul tempora et ad
invicem contraria quod est falsum ¶ Si autem tempus
esset idem motui primo siue motui celi
tunc si plures essent celi essent plura
... tempora simul ... tempora
quod tunc plures essent motus ... ¶ Confirmatur
quod ad cessationem primi motus non
... cessaret tempus ergo quia tamen
secundum antiquos quod tempore Josue quando victoriam
... bellum ... motus primus cessavit
stante sole non tamen cessavit tempus
... de ... Augustinus xi confessionum ...
... sol stabat et tempore ... ergo
¶ Confirmatur ... 3o ... prius
et posterius in motu sunt ... motus ...
sunt plures ... sed tempus est prius et posterius
in motu secundum quod numerata sunt ...
ergo tempus est idem quod motus ¶ Confirmatur
quod tempus est numerus motus et non ...
... sed numerus numeratus secundum ...
... sed numerus numerans est ...
numerata et quod numerans est motus ...
tempus est numerus motus ergo tempore ...
quod motus ergo ¶ 2a ... ¶ ... tempore ...
... a motu quia ... tempore ...
realiter ... ut ...
... quod nulla ... quod ponitur
... ex ... adhuc tempus ...
et ex post ... motus ¶ Si sit ...
... differt a motu ...
... tempore ...
... realiter ... tunc ...
... duratione ...
... aut durat
tempus ... mensuratur
... ¶ Si ... ¶ Si 2o ... quod
est de motu ... in infinitum
... ¶ ... quod ... tempus
est ... realiter differens a motu
... sit actus ... in aliquo ...
et non ... in aliquo ut ...
... motu et non ...
... motu ... tempus ...

tamen in ... quod est ... quod tunc si
essent duo primi motus vel oporteret quod
... essent ... duobus tamen
in ... vel ... cum non est maior
... de vno quam de alio ... cum ad ces-
sationem ... cessaret actus ... ad cessationem
primi motus cessaret tempus quod tamen fuit
secundum tempore Josue ut dictum est supra ¶ ...
arguitur ... sicut se habet quantitas ad ... cor-
poream sic se habet tempus ad motum sed
quantitas ... corporea ... ¶ Quod ...
... tempus ... quod motus
... quod ... motus mensuratur
per tempus sic ... corporea mensuratur
per suam quantitatem ... quod cum quantitas
sit continuitas ... corporalis et ipsa
... corporalis sit ... vnde
nomen per suam continuitatem ... quod ipsa
continuitas sit ipsa ... quod ...
perfectum et ... vnaquaque
... est vna nomen per suam ...
¶ Confirmatur ... quod si quantitas est
aliud a ... corporea aut est prius
... ipsa posterior ...
... aut posterius non prius quam
quantitatis ... in quo est quod
... prius quam ... sed differt
realiter a ... aliquo ...
quantitas ... in ...
aliquo posterius quam ... non est prius
quam prius nisi per quantitatem et ita sed
... aliquo a ... est ... possibile
... non autem ... a ...
prius ... quod est ... prius quam prius
restat ergo quod non sit ... a ...
ergo ¶ ... primum videtur ... quod ...
prius et posterius in motu dupliciter
... vno ut ... in toto ¶ Alio ut
actus in ... ¶ Dico ergo quod prius et
posterius in motu ut ... in toto sunt
ipse motus quia ambo sunt ... eius
et illud ... prius et posterius non est
idem tempore prius ... et posterius in motu
ut actus in ... non sunt ipse mo-
tus nec ... eius sed sunt ... tempus
... et mensura ... motus
et ... motus et ... 2o
... prius et ... quod tempore est prius
et posterius in motu et non ...
¶ Ad confirmationem ... quod tempus non est

numerus numeratus sed est numerus quo ipse motus
qui est numerus quo motus numeratur et mensu-
ratur est numerus numeratus prius et posterius in mo-
tu tamen actus in ... et est idem quod in
prius et posterius sed ... prius et po-
sterius in motu non sunt plures motus ut
dictum est statim ¶ ... dico quod tempus
... aliquid est in anima et ... aliquid est ...
... quod ... de tempore ...
... quod tempus ... aliud est quod prius et posterius
in motu ... quod sunt numerata et non ...
quod sit ... tempus ... ad illud
quod est prius et posterius in motu est ...
... ad numerationem eius prius et posterius
est in anima ... ergo ... quod non sit
in anima quod non ... esset ... tempus ad
... quod ... est ... ad ... prius
est et posterius in motu sed non ... ad
numerationem eius prius et posterius quam ...
est de integritate temporis et ... numerat
ad hoc requisita tempus ... in anima

Videm

... Augustinus xi confessionum ca° 15 dicit quod preteritum
tempus preteritum et futurum non sunt nisi in anima
... preteritum est presens memoria preteritorum
presens est presens presentium ... futurum
est presens expectatio futurorum ¶ Et ... ver-
... arguitur quod si est aliquid ... differt
a motu ... durationem ... quod
tempus non durat tamen ... ut
quod quod de omnibus ... duratio nec
mensuratur ... sed est aliis mensura
¶ Et vltima ... dico quod in
... motu est tamen in ... et ... an-
... quod non quod si esset duo motus
primi vel tunc tempore multiplicaretur vel
... actus esset in duobus ... vel in ...
dico quod si esset duo primi motus adhuc
... possent facere quod tempus esset ...
in vno et non in alio et tunc esset
... de vno quam de alio ...
... 2° dico quod ... possent
... facere vnum actum in duobus ...
... facere aliud ... ultimus
... quod non sit in ... motu tamen ...
... aliquam cessaret tempus dico quod
non est ... conservare actum ...
... ¶ Ad 3m ...

Videm

... quantitas est ad realiter a ... cor-
... dico quod ... corporea non est vna
... per quantitatem ... actu
quod si ... adhuc

est una et non simul presentia ita [illegible]
confirmacionem dicendum quod continuitas posterius est in [illegible]
[illegible]

Eviternitas

Evum

Tempus

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ꝙ qrꝫ cuiꝰ nō est mēsura actu infinita g° aīe
motu ꝺ qꝛ n° actu ē infinitū nisi s° ꝺꝺ
pᵃ gnā qꝛ cū ꝺnd° cui sit sine fine si
nō esset ibiꝺ aꝺꝺiꝺ et successio ī ptibus
tūc esset mēsura actu infinita s̄ꝺ posito q
tp̄us fluat in fine si ponꝰ q̄ oēs
ptes cuiꝰꝺ futi actiꝺo esset sit iꝺisp-
bilit tūc tp̄us esset actu infim̄ sit ī
apposito ē g°/ Ꝯoe ꝺi in eius nō sit suc-
cessio g° ibi ē solū vnū ꝯ nō val-
atu 2e in eoꝺ oti nō valato aliq°
ma ē ro ꝯfuatiō angli ꝭ q° ē ꝑm
qꝛ aꝺ q° ꝯe q angelꝰ beatꝰ mēru-
it sua btitē in oti fui ee sic qꝛ
malꝰ peccauit ī p° instati fui esse
Alii quilꝫ angelus cuic agit ag-
in p° oti fui ee ꝯnc ista patet
qꝛ nō ē insi vnū ꝺ ee angli
pte et nō aliuꝺ et aliuꝺ g° quilꝫ
agit ī eoꝺ oti agit g° Ad ꝭ vir-
tutas ꝺomini aꝺ marcellā et po
ī gl° ꝯꝯo 3 ꝺ in ei catꝰ fuit
pt̄ita et futurū qꝛ sol° ꝺs ē q nō
nouit fuisse nec fore ꝯtē aug°
11 ꝯfess° ca° 12 ait pnūs ꝺ sisse
esset pnūs et in pt̄itū nō trsiret
iā nō ea tpūs ꝭ etnitas Eoꝺ mo-
pt argui ꝺ nūc cui Ad pⁿm nec
aīs aꝺ p³aꝫ pꝫ ꝺ° q angelꝰ ꝯt
tm̄ sit suū ee nec aliqᵈ ꝯptat
ꝺ suo ee assumeꝺ aꝺ ꝺs et eū ꝯserᵃ
g° nō inꝺiget ꝺi ꝯfuatōe nec
ꝯnā q licꝫ nō inꝺigeat ꝺs aꝺ ac-
cipienꝺ nō tn̄ ꝯpa in inꝺiget ꝯ
ꝯfuatōe ia3 ꝯiti Ad 2ᵃꝫ peccatū
sī qꝫ tenet q quilꝫ ꝯꝫ ꝯm̄ eius
tc ꝺicit q cui angli ꝺesinit aꝺ
ee ꝯpꝫ angli s̄ꝺ actꝰ ꝯm̄ aꝺ
ꝺesinenꝺ sui scꝫ et angelꝰ ꝯt
ee in suo eius et in eoꝺ nūc sui
ee ꝭ nō ee angli corrupti siue
ꝺnutꝯplati nō ē ī eoꝺ nūc ī q°
ꝯat sui ee qꝛ iᵈ ꝯ postea iam
ꝯficit ee cū angelo Et si arguis
nō ee angli nō est in eoꝺ oti
in quo ꝯat sui ee g° ē ī alio
et ī aꝺ nec q iᵈ nō ee nō habꝫ
aliqᵈ eiuꝰ uel nūc ꝯ mēsura
sua ꝭ tn̄ pt ee cū eius altius
angeli Ibi at qꝫ ꝺicat q om̄ cui

finis ē vnū cui tūc ꝺicit q angelꝰ
ꝺicitꝰ ī eoꝺ oti ꝯicit ee et nō ꝯꝯe
nec ꝯ° iplicat ꝺ oti pmanēti ꝯ
stabili ꝭ tn̄ ꝺ oti capti et iꝺispli-
cabili s̄ꝺ 2 ꝺ tp̄io Ad 2m nec
ꝯnāꝫ aꝺ p°ꝫ ꝺs q nō ē ple ꝺ tp̄e
et ꝺe eius qui tp̄us ē successiuē
cum nō Et si ꝺicatꝰ q si tp̄us
fluat in fine q si qꝫ ponat
oēs ptes sil esset tp̄us actu
ī fīm ꝭ inꝺe iplicat qꝛ sī aꝺ
ptes tp̄is esset sil tūc tp̄e nō
esset tp̄e Ad 3m q° q tc̄ ꝯfuia
cū angli ect ī eoꝺ oti et eū
ꝯbas q nō qꝛ tūc angelicꝰ
meruisset ī p° oti ꝯf° Ꝯ
oēs ꝯtes ꝯpantꝰ fuit qꝛ ꝺu-
plice ꝯm̄ ī vno sī nō et ī ꝺe
s̄ꝺ ple ꝺnūq ꝯꝫ ꝺ ē angelꝰ
meruit ī p° oti sui ee ī anl°
ꝯnꝰ ī p° oti sui ee meruit
uel q multū anli fuit eū p°
oti ee anli et ꝯtē ꝯꝫ ē ꝺerꝫ
qꝛ q°e ꝯpe ē iᵈ inmet ꝺ cui q°
ꝯiūt anlꝰ ī p° oti sui ee Aliꝯ
ꝯꝫ ꝺ q multū angli fuit ī p°
oti ee anli et ꝯ ꝯꝫ ꝺ ꝯtus
qꝛ licet ee anli mēsurat eius
tn̄ actꝰ eꝰ q sīt vaꝺalꝰ et
viuialꝰ mēsurātꝰ tp̄e 2e multi
anli fuit tꝯale 2e ꝺ anulꝰ
actibꝰ aliꝯ anli q°ꝺo q sī tn̄
ꝺ resistatꝰ aꝺ ee anli q anlꝰ
ī p° oti sui ee peccauit et q°ꝺ
angelꝰ gabriel ī p° oti sui
sui ee mariā ꝯginē salutat
Ꝯi aūt tn̄ ꝺ ī resistatꝰ aꝺ actꝰ
ꝯpꝫ angeli tūc ꝯtcꝰ ꝯpacꝰ
sīt ple Ad arm ī oppositū
ī p° ꝯmꝰ ꝯnis sēm ꝺeiꝰ ē in
fine 2 ꝯꝺꝰ 2e

Quinquaginta quinta questio
circa anli localitatem An
ꝯ sit alicubi Et arᵗ q
nō qꝛ angelꝰ nō ē corpus
g° q°ꝺ ē nō qꝛ sm̄ ꝺoctrinā
ī lib° ꝺe ebꝺomaꝺibꝰ ꝯib° om̄
ꝯceptiō ē incorpeā in loco nō ee
anlꝰ ꝯ om̄s ꝯꝯcatꝰ ꝺ q°e

ma loquentes et ma°ꝯ ꝯ magr° li°
2° ꝺe 2 g° In ꝯm̄ arᵗ ꝯ ꝺama-
scenū li° 2° ca° 2° ꝺ ꝯ angeli
cū sit in celo nō sūt in terra ꝫ ꝯꝫ
ꝺe qꝛ mouetꝰ ꝺe loco aꝺ locū
g° sūt in loco quia tn̄ aīs ē mᵗ
li° p° ꝺe 3 Ꝯ soluce ꝯomis
ponis q°ꝺ Ꝯtū g° ē ꝯꝫ ꝯꝺ
angli verū ē in loco ꝺiffibiliꝰ ꝯꝫ
q°ꝫ ꝯꝯerit tn̄ paulꝰ ꝺ par-isio
in ꝯꝯꝫ ꝯm̄ ꝯte ꝺe gentꝯ ꝺmate
ca-li li° 2° q°e 2 ar-li q°e
q°ꝫ ꝯbo 3r Ꝯoc Supponenꝺo
q anlꝰ sit in loco ut ipse co-
ceꝺit et oēs aliꝯ ꝯceꝺūt ar-
guis sīc angelꝰ uel est s̄ꝺm
q ꝯꝫ ē in loco g° q°ꝺ ꝯ qꝛ
ꝯꝫ locꝰ ē ꝺiuisibil° ꝯꝫ qꝛ aīs
locꝰ ē supficiꝰ corpis ꝯtinētis
l° ꝯꝯꝫ et in ꝯꝺictꝯ aīs at
supficiꝰ ē ꝺiuisibilis g° 2°
sīc s̄ꝺa ꝺꝺ ē in loco ꝺiffibili
g° quia tn̄ qꝛ ꝯpua ꝯꝺ gīe
angelꝰ nō pōt in loco ꝺiuisibili
qꝛ ē s̄ꝺa sinꝰ ꝯ ꝭ multo magꝯ
s̄ꝺa ꝺni ꝯ ꝯmꝰ ꝯ s̄ꝺa anli
sī g° s̄ꝺa ꝺꝺ ē in loco ꝺiffibili
nō ꝺe ꝯcate eꝰ sinᵗᵉ multo
fortius s̄ꝺa angli ꝭ aīs
qꝛ ꝺeus ē in aꝺ loca li° ꝯ°
ꝺe 3 g° et in loco ꝺiuisibili
3° Ꝯꝺa anli ē in loco et
nō in loco ī ꝺiuisibili g° ī loco ꝺi-
uisibili quia tn̄ et aīs 2 qꝛ sī eꝫ
ī loco ī ꝺiuisibili nūqꝫ posset mo-
ueꝺ localit nec ꝯtinꝯe aliqᵈ
spaciū nisi sīgꝫ puncta ī
ꝯnita g° nisi ꝯꝯe et ꝯꝯe
ī loco ī ꝺiuisibili 2e ect actu ī-
finitū q°ꝺ ē ꝯtrꝯ Ꝯꝫ aꝺ ꝯtaꝯ
ꝯm̄ vnꝺꝫ paulꝰ ubi sup ꝺᵗ
q nō aꝫ q sī anlꝰ ect ī lo-
co ī ꝺiuisibili et mouetꝰ localit
q ꝯgꝫ ꝯꝯtā puncta s̄ꝺ nec
aliqᵈ corpale mōle ꝯtinsꝯ
ꝺo aliqᵈ spaciū aꝫ qꝛ ꝯꝯꝫ ꝯꝯ-
nitas ptcꝰ in spacio ꝭ ꝯ°

nō soluit qꝛ in nō spacio sūt ī ꝯꝯ
ptcꝰ mōli corpali equales sicut
ī eo spacio sūt infinite ptcꝰ eqlcꝰ
loco angli posito q sit in loco ī ꝺi-
uisibili iꝰ nō ē ple Ꝯn soluco q ꝯꝯ
inꝺuca pt sic q°ꝺꝫ mōle corpale
motū ꝯ aliqᵈ spaciū ꝯꝯꝯ oēs
ptcꝰ eiꝰ spacij sibi eqlcꝰ g° et
angelꝰ quia ē nō ꝯ soluꝯꝫ
ꝯꝯꝫ ꝭ ī spacio q°ꝺꝫ sūt ī ꝯꝯꝯ
ptcꝰ angelo eqlcꝰ posito q anᵍ
gelꝰ sit in loco ī ꝺiuisibili g° Ꝯꝯ
q°ꝫ arᵗ sīc paulꝰ 3r Ꝯo anlꝰ
ē ī ꝺiuisibil° g° ē in loco ī ꝺiuisibili
pꝫ quia ꝯ ꝯꝯm̄ ꝯo ꝺe aīa ꝯꝯ
ꝯꝯꝯ locꝰ ē ī ꝺiuisibil° et ipa sīt
ī ꝺiuisibilia anlꝫ ꝺe se Ꝯꝯfirmatꝰ
qꝛ locꝰ ē eqlis locato ꝯ ꝯꝯ
ꝯꝯ ꝯꝯꝯ g° 2ᵃ ꝯꝯm̄ ē ꝺicꝺ
q anlꝰ ē ꝯꝯ et ubi nō ē ī eo
loco et ī iᵈ nō tūc q°ꝺ an sibi
ꝯꝯꝯꝫ locꝰ ī ꝺiuisibil° et ꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯ
vel ꝺiuisibil° 2e anlꝰ nō replet
totū locū suū q°ꝺ ꝯbo qꝛ tūc
ꝯꝯꝯ locꝰ ꝯꝯꝯꝯꝯ ꝯꝯat ꝺiuisibilcꝰ
ptcꝰ sī anlꝰ ī-plet oēs illas
ptcꝰ posse ꝺiuiꝺi sīm oēs iāꝰ
ptcꝰ q°ꝺ ē sīm g° 3ᵃc locꝰ
angli nō ē ꝺiuisibil° g° q°ꝺ pꝫ
ꝭ aīsꝫ qꝛ tūc actꝰ ꝺiuisibile
esset ī spacio inꝺiuisibili q°ꝺ ē sīm Ad
ꝯtā vnꝺꝫ Et ꝯsoluce ar-ꝯꝯ
ꝯꝯꝯꝯ q aliꝯ s̄ꝺa ꝯꝯta ꝺicꝯ
ee in loco ꝺur Ꝯmo ꝯcise ī ac
limitatoꝯ sue nec ꝯꝯ ꝯꝯ nō sī
na eꝯ ē limitata ꝯmata et
ꝯꝯꝯ iꝰ nō ē patet reple totū
2e ꝺeffinat sibi vnū locū q°ꝺ
nō aliū et ꝯꝯꝯ ꝯꝯ spualia
ꝯꝯꝯ sīt in loco ut angelꝰ et
aīa Alio ī ꝯꝯe limitatōibꝰ
sue nec et cū g° nec ꝯꝯ ꝯꝯꝯ
ꝺiuisionibꝰ et ꝯꝯꝯ et ꝯꝯꝯ
aīa corpalia sīt in loco Et ꝯ
q° aꝺ ꝯꝯꝯ Ad ꝯm̄ nec ꝯꝯꝫ aꝺ
ꝯꝯm̄ ꝺo q loquitꝰ ꝺe ꝯꝯꝯ q sūt
ī loco 3ᵒ ꝯꝯꝯ nō ē anlꝰ nec aīa

[Lo]quitur ad 2m

Ad 3m

2a conclusio

q(ui)a ... sit unu(m) ... in ... na(tura) ... intellectu
sit simplex et indivisibilis licet angelus in actu
pat(itur) locu(m) divisibile(m) tamen s(ed) q(uod) occupat
corpus p(ro)p(ter) ... informatu(m) et ... sit ...
... corporis et ... no(n) e(st) ... nata
... angelu(m) vel angelu(m) unu(m) loco d(iv)isibili
locari q(uia) ... unu(m) corpus divisibile ...
tu(m) ... maiorem et minorem sit 2 unus
q(uo)d ... est i(m)p(ossi)b(i)le ergo ... ergo Ad
2m q(ue) d(icitu)r q(uod) locus ... angelus
e(st) divisibilis ... q(uod) ... possit ...
... omnibus ... et ... illas
dividi ... ergo ... q(uia) ...
... intellectiva sit in loco divisibili
informando corpus divisibile no(n) ...
e(st) divisibilis Ad 3m ... angelus et
ad p(ro)bationem ... q(uod) no(n) s(un)t accidentia divisibilia
... in ... q(uia) locus no(n)
e(st) in ... actus in ... ut ...
nat(ur)a ... locus sit ...
corporis ambientis et no(n) corporis locati

Secunda q(uaestio) e(st) ut(rum) unus angelus possit esse
simul et aliquo in diversis locis ... q(uo)d
q(uia) unu(m) corpus possit simul esse in diversis
locis ergo ... angelus ... q(uia)
... possit ... in eodem loco ut ...
... in sua natura ergo et unu(m) corpus
in diversis locis istud angelus ... q(uo)da(m)
... lib(ro) ... q. 12 ...
... et ... ergo ...
natura intellectiva p(otes)t esse ... in diver-
sis locis ergo ... q(uia) ipsa
... corporis ... ergo
et in diversis locis ... et ...
ergo ... plures angeli possunt esse in
eodem loco ... ergo ... q(uia) ...
difficultas e(st) utrobique ... angelus
... no(n) sit corpus no(n) ...
... sibi adinvicem repugnantes
et sic unu(m) ... no(n) i(m)pedit Contra
... angelus p(otes)t esse
simul in diversis locis ergo ubique ...
no(n) q(uia) no(n) magis repugnat eum esse
... locis q(ua)m in duobus et ...
... infinitu(m) ergo q(uia) ...
repugnantie q(ue) possit assignari de ce(r)-
tu(m) locis ... possit assignari
de duobus ... tu(m) q(uia) esse
... ubique e(st) ... dei ... si unus
angelus ... possit esse ubique ...

possit moveri cu(m) ... sit ab uno
loco in a(li)um ... angelus e(st) ... q(uia) ...
aliqua ... immutabilis ergo ...
... no(n) p(otes)t ... et ...
ergo angelus ... implicat et ...
... q(uod) angelus ... sit ...
et ... possit ... in ...
istu(m) locu(m) et ... iste ...
... et ... locu(m) ...
... et ... ibid(em) ...
angelus ... ad ...
et ... ergo ... ad ...
... implicat ... ergo
... angelus ...
... et ... aliq(ui)d
... et ibi no(n) ... aliq(ui)d ...
... et ibi no(n) ... et
no(n) ... aget et no(n) aget
... implicat et multa ...
... adduci ergo ... ad ar-
gumentu(m) ... q(uod) ... angelus
... possit esse ubique
... q(uod) angelus ... ab ...
... potest ... dei ...
q(uod) sit ubique et cu(m) ... q(uod) sit ...
... q(uod) esse ubique ... dei ...
... esse ubique ... repugnantia
no(n) ... ubique e(st) ... dei ...
esse ubique ... repugnantia no(n)
... ubique p(otes)t angelus ...
... ubique ...
... repugnat ... no(n) esse
ubique angelus ... repugnat ...
sit ubique et ... q(uia) ...
... ubique ... potentia
... ubique ... no(n) esse ubique
possit ... locu(m) ...
q(uia) p(otes)t istu(m) locu(m) ...
... no(n) e(st) ... lo-
co et ... no(n) ubique ...
... ubique ... locu(m)
... e(st) ... et ...
istu(m) locu(m) adhuc ... ubique ...
... loco ... d(icitu)r ...
esse ubique no(n) ... q(uod) p(otes)t
... aliq(ue)m locu(m) ...
... no(n) e(st) ergo Ad 2m
... q(uod) si aliq(ui)s an(gelus)
... ubique ... possit moveri de

... p(ri)mo ... q(uod) possit moveri motu ...
... q(uia) ... ipsum posse no(n) esse
ubique 2o adhuc in eo ... ad
motu(m) no(n) ... ad ... ad
... Ad 2m ... ad p(ro)bationem d(icitu)r
q(uod) ... implicat ... no(n) e(st) possibile
... sit ... et ...
... q(uod) ... sit et ... no(n) e(st)
possibile ... simul ...
... et ... simul ...
... ... supp(osi)t(um)
q(uo)d ... ergo Ad 3m ne-
gandum ad p(ro)bationem concesso q(uod) unus angelus
sit ... et ... et q(uod) ... aliquid
... et ibi no(n) et ... agere
adhuc no(n) ... q(uia) no(n) ...
q(uod) iste angelus ... et
no(n) ... ... est
... q(uod) angelus ... aliq(ui)d ...
... et ... q(uod)
angelus ... aliq(ui)d ... cu(m)
sit ... angelus ... et ibi ...
q(uod) ... angelus aliq(ui)d ... et no(n)
... aliq(ui)d agit et ... no(n)
agit Ista aut(em) in no(n) ...
... aut implicationibus appare(n)-
tibus ... in diversis locis ple-
nius ... in ...

Tertia q(uaestio) e(st) ut(rum) angelus movea(tu)r de lo-
co ad locu(m) in mensura discreta s(ed)
in t(em)p(o)re ... Ar(guitur) 3a ... angelus
moveatur ... de loco ad locu(m) ergo
... q(uia) i(m)p(ossi)b(i)le ... motu(m) loca-
le ... in t(em)p(o)re ... 2 ...
... q(uia) ... motus esset ...
... motus no(n) ... successi-
vus ... angelus ...
... Luc(e) ...
Ecce ... angelus Gabriel qui
asto ante Deu(m) ... ad nos
venimus ... plus ...
... ut ... Deu(m) ...
... contemplacionem assistat ...
alie ... dicentes angelos
de loco ad locu(m) moveri ...
... p(otes)t moveri de loco ad
locu(m) ... mensura discreta ...
... q(uia) no(n) ...
... angelus ...

... angelu(m) no(n) moveri successive ...
impossibile e(st) ... ergo ...
... impossibile ... m ...
moveri successive ... angelus q(uia) ...
... de isto loco ad ... et
... in eod(em) t(em)p(o)re et in ead(em) suc-
cessione mo(vetur) de isto loco ad ...
... q(uia) no(n) ... recedit de isto loco
ad ... q(uia) ... nec ...
... in ... motu ... e(st) ...
... possit ... q(uod) angelus
possit moveri ... no(n) ... assump-
to corpore Ideo arguo ... q(uod) angelus
... assumpto corpore possit moveri suc-
cessive ... angeli ... e(st) in lo-
co divisibili ergo p(otes)t moveri successive
et divisibiliter ... ergo ...
... no(n) ... q(ui)d e(st) in loco divisibili
... ad aliu(m) ... moveri ... di-
mittit ... loci ... tamen ... motus
no(n) possit ... dicens q(uod)
... supponunt q(uod) angelus ... assump-
to corpore possit moveri de loco ad lo-
cu(m) ... q(uod) ... possit
... anima separata p(otes)t moveri de loco ad
locu(m) nullu(m) corpus assumendo ergo angelus
... q(uia) ... anima ... ad
... angelus descendit de loco ...
... assumpto corpore ... nullo ...
... aliquo ... angelus ...
assumet corpus ... vel alienu(m) ...
e(st) q(uod) no(n) alienu(m) nec ... cu(m) ...
in sepulchrum descendit ... ad as-
sumendum corpus ... nec ... assump-
to corpore ergo ... Contra ... ar(guitur) 3 ...
... ad angelu(m) moveri successive
et in t(em)p(o)re ... ergo ...
angelus q(uia) ad ... aliq(ui)d ... actu ...
... successive unu(m) ... aliud in ...
t(em)p(o)re ... et ... q(uod)
implicat q(uod) ... unu(m) ... et ...
... aliud in ... et
... requirit ... aliq(ui)d ...
... et ...
... infinita ...
... Quarta ...
... infinitu(m) ... p(ro)bo q(uod)
... q(uia) ... q(uod) aliq(ui)d
... de uno loco ad aliu(m)

Quarta q(uaestio) an(gelus) ...

successiue qui pertranseat omnia spacia sibi eq-
lia et media inter duo loca extrema quorum
unum est extra aliud sed quod unum pertranseat et
sequitur prius spacia aliud secundum medium quorum
duo distantia sunt talia spacia angelus
equalia cum angelus sit indivisibilis
et in quibus spacia continuus sit infinita
indivisibilia ergo / Tertio arguitur divisibile
non potest esse in spacio indivisibili ergo etc
Licet cum angelus sit indivisibilis et eius
motus successiuus sit divisibilis sicut angelus
mouetur successiue talis motus scilicet
est in angelis cum subiectum motus sit ipsum
mobile ergo / Quarto angelus in suis mo-
tibus non est in instanti ergo patet quod probatio
quod si est dare vacuum motus secundum ipsum
quod ibi nulla est resistentia sed angelus quod
angelus est spiritus aut corpus non
resistit quod unum corpus alteri non
[illegible]

Ad 2m

Ad 3m

at in ipsis diuisa ergo Ad confirmaciam dicitur quod
de libertate in natura pura eciam dicendum et natura
angelica non recipit diuisionem potest ipsi
potest sicut potest aut non et de nolis de quibus
auctor loquitur Ad 2m dicitur quod de
petro commissum posset esse ipsius peccantis
aliquid de bono suo diminuit sicut quod
fuit id bonum esse magis quam an fuerat
sed non sic diminuisset petrum sed petrum in primo
esse esse sed id alii diminuisset quod fecisset
id bonum esse magis quam alias fuisset
si petrum non fuisset Ad 2m dicitur
quod id argumentum ita concludit de qualibet de
quod sed de primo quod in errore racione
peccati esset quod malicia in voluntate et peccatis
pene an petrum modo cum est quod sed
in primo instanti inoucnientibus est penam
peccati etc sic esset de quolibet alio
quod petrum quod angelus in primo peccasset
sed primum petrum suum non peccasset
etc. quod esset peccatum Ad primum dicitur quod potest
mala est ignorancia dicitur quod ibi accipitur
ignorancia non pro peccato sed esset
pro nesciencia cum est aut quod non dicitur
nescia est peccatum Ad 2m quod dicitur quod ita
quod concedit peccatum quod 2a causa dicitur quod
non quia ergo potest quod nulla creatura
potest aliquid producere posse pro sua
pena quod angelus peccasset in primo instanti
sui esse adhuc non sequitur quod peccasset
posse per se 2a ibi utraque conclusio
Ad dictum anselmi dicitur quod voluntas non
potest esse primum actu absque ducere ad gaudium
dicitur felicitatem dicitur adam Ad ad
dictum anselmi dicitur quod voluntas non potest
peccare nisi post acceptam iusticiam dicitur
quod iusticia spectat quod iniusticia
voluntatis est duplex per se est formalis
et in sed inherentes ut est caritas uel
gratia et de ista cum est quod non intelligit
quod paganus qui nunquam habuit talem
iusticiam potest peccare Alia est iusticia
virtualis et ista semper est potestas siue
libertas voluntatis que potest actu suum dirigere
secundum racionis conformacionem et dictamen recte racionis
et est ipsius anselmi istud quod voluntas non
potest peccare nisi prius accepta iusticia
i. non prius potest voluntas peccare quam potest
potens et libera ad conformandum actum
suum recto dictamini etc tamen cum quod stat

quod in eodem instanti in quo habet tales potestates et
libertatem potest peccare et cum est quod
tales potestates habet in primo instanti sui esse

4a questio est utrum spiritus angelicus
in primo instanti sui esse potuit mereri et
beatus et ita potest dici de spiritu quolibet
quod 4a 2a pro hoc spiritus angelicus in
primo instanti sui esse potuit esse dilectione
ad actum meritorium requisita ergo probatur
quia quod omnia concurrunt secundum sanctum Augustinum
quod anima ad actum meritorium sufficiat
libertas arbitrii cum gratia gratum
faciente quam in primo instanti esse angeli
sibi fuerunt possibilia ergo 2a et angelus
in primo instanti sui esse potuit deum
cognoscere diligere ergo quia sed ante
quod pro quacumque instanti potuit deum
videre pro eodem instanti potuit cum diligere
sed ergo primo instanti potuit deum videre
quod aliter nec alia quod in primo instanti suo
esse deum vidisset 2a patet in esse
ita non fuisset beatus ergo Confirmatur
quod voluntas suum in bonum quam in clare
cognitum non potuit non diligere ut
patet 3a phisicorum quod causa prima libere
ergo et sic voluntas angelica sed in primo
instanti potuit deum clare videre ergo et
diligere ergo et mereri ergo 3a et angelus
in primo instanti sui esse potuit obedire
ut dicit quod potuit tenebras facere ergo et
mereri probatur quia maiorem fuisset
caritatem quod fuit possibile quod aliis facere
pro quam id quod tenebras facere meretur
sed angelus quod alias fuisset obligatus
ad sibi impossibile quod est contra textum iuris
libro 6 de regulis iuris Ad ista ergo
potest confirmari quod secundum magistrum super
meruit in primo instanti sue creacionis libro
2a dicitur 18 Contra ergo ar-
guitur pro hoc spiritus angelicus nec
potuit nec potuit mereri in aliquo
instanti primo ergo quia quod primum
sui esse est aliquod primum sed ante
quod si sic sequitur quod duo merita essent
equalia cuilibet aliis partibus quorum unum
cum tempore et aliud in instanti quia
quod tunc non posset continuare me-
rita per tempus quantum quia quod potest mereri
in aliquo instanti primo sit gratia complexio

quod in aliquo instanti primo meretur et continuet eo
formiter meritum suum per horam sequentem
que sit .b. tunc quero uel ergo meritum suum est
magis meritum in fine .b. quam fuit in 10
instanti primo uel minus uel equale si minus uel
equale contra prepositum si magis et tunc uel
in infinitum et tunc erit amplius in
multo perfectum non valet 2a sibi non perficit
continuare id meritum per ita horam uel
sem finite sic ergo quod in duplo sit
tunc medietas ei totius meriti per horam
continuati est tunc sit id totum meritum equa-
liter excedit medietatem suam et meritum
quod fuit in primo instanti ergo medietas illius
meriti que est acquisita temporaliter et meritum quod fuit
in primo instanti sunt equalia ergo meritum temporale
et instantaneum ceteris paribus erunt
equalia quod fuit probandum ergo 3a Et 4a
est vero sequitur quod aliquis mereri posset
per horam motu infinito primum facere
infinitum quantum in quia id non posset nec
natura capere nec deus producere probatur quia
quia volo quod talis angelus merentur in
primo instanti suum continuet meritum suum per
horam sequentem ut intendat continue
per horam meritum suum tunc sic arguo illo
instanti primo sibi debetur aliquod premium
ita eciam pro quolibet instanti posteriori illius
temporis aut ergo pro quolibet instanti sequenti
debetur sibi premium equale uel semper
magis et magis uel semper minus et minus si

equale tunc in fine illius hore essent
infinita infinita equalia uel aliquod dispo-
situm quod infinitis equalibus multis non com-
municantibus et per quas infinita esset
infinitum Et per magis et magis tanto
magis sequitur Et semper minus et minus idem
sequitur quod probo quia capio aliquod dum
fine temporis primo instanti debetur aliquod
premium et pro quolibet proportionabiliter magis et
infinita instantia precesserit ergo premium
corporis oppositum erit infinitum ergo 3a Ad
Ad omne meritum necesse generit libe-
rum arbitrium ergo quia tunc quod non
quod est in primo instanti esse actu et libero
arbitrio cuius cum libero arbitrio
non pertineat ad preteritum nec ad presens
sed tantum ad futurum ut dicit magister libro 2o
dicitur 27 et ambrosius per eundem libro 2o dicitur

2a Ad primum dicitur nec dicitur quia et potest
dicitur quod id non sequitur sicut quod duo merita essent
equalia quia licet dicatur quod quis possit
mereri in primo instanti non tamen concedo quod posset per se
quod tamen supponit tale posse acti ad sui de-
tur possit mereri in primo instanti licet non possit per se
quia quando si aliquid premium in tanto instanti de-
betur sibi et sic arguis ut prius si
non ergo in 10 instanti non meretur dicitur quod
quod in primo instanti potuit mereri non tamen
possit per se sicut primo instanti sibi debetur
premium aliquod non tamen ut est meritum p-
primum ut est meritum temporale sed accep-
tum per se ut in primo instanti Ad 2m dicitur per te sic
tu in primo instanti id supponit quod possit mereri
quod arguo in quod nego ergo Ad 3m
posse per se quod nego ergo Ad 3m
dicitur quod liberum arbitrium non solum
ad futurum se extendit primo eciam
ad presens quia aliter voluntas nunquam li-
bere aliquid faceret quia nunquam aliquid
fit libere nisi quando actualiter fit ideo Ad
magistrum dicitur quod non vult dicere quod liberum
arbitrium non extendat se i. non est
in potestate liberi arbitrii aliquid non
facere quod id primum facit et quando in
faciendo id ergo non sequitur quando libere
[illegible] et dicitur ergo non sequitur quando libere
id faciat quando id facit et possit
id non facere in sensu diviso ergo 3a

Ad primum dicitur

Ad 2m

Ad 3m

5a questio est utrum angelus malus sui casus
potuit esse premius et accipio hic
premium non pro pena et infallibili causa
sed que tunc non fuit contingentia
possent prevenire sic sed per aliqua
inclinaciones fieri aliquam rei fuisse
inclinacionem ergo 2a pro hoc dicitur bonus an-
gelus potuit inclinare eam suum
antequam caderet ergo quia tunc et ab
principio quod quecumque inclinacio de eius
creature potest aliquid inclinare predicta
inclinacio causa alterius creature capacis
inclinacionis id potest inclinare
talis inclinacionis id potest inclinare
prestanti quia alia maiorem habet
potestatem duos super vnam creaturam
sed super creaturam sed cum lucifer an-
tequam caderet potuit ergo inclinare
licet cum michaele et lucifer erat inclinacionis capax
ut michael

5a questio

primus forte magis capax angelus revelacionis quam aliquis alius angelus quia omnibus aliis fuit excellencior. Contra ut ait Magister libro 2° distinctione 6. Ergo etc. Responsio: quamvis casus et innocencia deus potest casum suum revelare ergo patet quod quia non magis est hoc inconveniens de angelo casuro quam de homine primo. Dicta inconveniencia que possunt adduci de lucifero possunt adduci de homine innocente. Sed antecedens patet quia post casum deus revelavit casum suum in canticis 2° et petrus etiam tunc immo illum cum modicum ante eius peccatum sibi et aliis dixit propter vos. Ergo. Hic ante casum lucifer potuit deus tamen suum revelare et istam sentenciam sibi angelus ergo quia quod si istam sentenciam cognovisset se casurum et ambo quia ad illud nullum inconveniens sed non plus sed si istam sentenciam deus fecisset et ipse michaeli permisisset ut in compositum posuisset ergo. Contra quod arguitur

Paulus de parisio libro 2° questione 3 articulo 3° arguit sic: quandocumque est certus de aliquo malo necesse est ipsum desperare de bono opposito sed deus non potuit luciferum ante casum suum de salute sua facere desperare ergo nec ei potuit casum suum revelare. Ergo. Responsio ad articulum. Anselmus de casu dyaboli capitulo 21. Si angelus in bona voluntate stans presciebat se casurum aut volebat quod ita fieret aut nolebat. Si cum prescia voluntate fiebat tendendi in mala voluntate ... Si autem presciebat se casurum et nolebat tanto miserior erat dolendo quanto stare nolebat ac tanto iustior erat quanto magis stare volebat. Quo iustior debebat esse felicior. Ergo si nolendo presciebat se casurum tanto erat miserior quanto debebat esse felicior. Ergo. Hoc. Si angelus potuisset fuisse prescius sui casus et in voluntate voluisset et non potuisset et quod est falsum quia adhuc sequitur quod necessario peccasset aut potuisset et noluisset. 2° sequitur quod ante eam peccasset. Ergo. Ad 3m dico quod desperacio dicitur dupliciter: et nunc simpliciter et nunc sub actu desperacionis contra vel abstinacionis. Illo modo nunc non sperare bonum esse eternum sed non spero

Dico ergo quod si fuisset prescius sui casus desperasset de bono opposito nec tamen necesse fuisset ipsum desperasse quamvis est impossibile istos dum aliquem de sua salute facere desperare. Hoc est facere aliquem per quod aliquis aptius non speravit de sua salute. Ad 2m dico quod articulus aselmi arguit de casu si quod non prescivit casum suum quod cadendo sed quia articulus procedunt ad ... cadere ergo non potuit prescire. Ideo dico quod si angelus fuisset sui casus prescius quod pro tempore ante eam presciebat se casurum et nolebat cadere sed in puncto casus voluit cadere. Et si dicitur quod si nolebat cadere tanto magis fuerit 2° etiam de miseria pene sed non est. Et cum redditur quod quanto magis volebat stare tanto iustior erat quando et cum dicitur ergo tanto miserior erat ... quod tanto debebat esse felicior quando quod tanto miserior erat in actu miseria pene miserior debebat propter quanto prius peccatum ... ca esse felicior sed in eadem miseria bona voluntate prestitisset sed patet in martiribus quod quanto maiora tormenta paciebantur tanto fuit miseriores et si diceretur quod 2m istam miseriorem in ipso angelo miseria pene precessisset culpam 2° de quibus fuisset punitor angelus quam angelus peccaret cum deus non punit a ... ut ait magister libro 2° distinctione 36. Respondetur dico quod non actualiter dicitur. Uno modo ut dicitur a puniendo 2° quod punit nunc in aliquo precedit culpam nunc de aliquo. Aliud puniit antequam ipse peccaret. Alio modo dicitur a paciendo et non est inconveniens aliquam penam esse sine culpa quod licet deus non puniat ... ut sit iniuria augmentacio in ... ut in iob. Deus non quod deus ... vel non fuisset punitor sed ... pacior angelus afflictus. Ad 3m dico quod si angelus fuisset sui casus prescius quod ... fuisset sui tamen cum voluntate potuisset et voluisset sed in puncto casus voluntate voluisset sed noluisset. Ergo. Ad arguendum in capitulo in principio quod ... dico quod ... actu volendi nunc potest voluntas ... a se ... sed nunc aliquem alium. Ergo dicitur

quod angelus probat quod nullus a se et a ... sic equivoce movet se ad volendum aliquid prius vult ita se movere. Dico quod quicumque aliquid vult prius vult se velle sed non alio et ad actu volendi quamquam vult aliquid vult se velle in ... volendo ergo 2° et 3° questio de quo etc.

Consequenter queritur utrum actu virtuoso primo obstinati angeli valeant elicere et arguitur quod non quia obstinati in ... non possunt actum malum elicere ergo quia tamen quod sicut sunt boni ad confirmacionem in bono ita mali ad obstinacionem in malo antecedens patet quia alias confirmati non esset. Ergo. In oppositum arguitur obstinati angeli sunt liberi arbitrii ergo quia tamen quod ... ad bonum et ad malum ... ad neutrum potest cogi per magistrum libro 2° distinctione 27 sed ambo per magistrum libro 2° distinctione ... quod omnes angeli mali liberi arbitrii sunt. Ergo. Pro solucione questionis pono tres conclusiones. Prima quod ... non ... ut aliud ... potest in ... ... perfecte patet ... ... quod nunc ... voluntas volens tenere medium inter duo vicia ... ipsum medium ... tenet ... et quod gloria de ... distinctione 2 ... de causa dicitur ... quod sit ... medium vel ... ergo. Responsio: non ... quilibet peccando ... vult ... ergo ... quod non est magis ... est ipsum ... quod alias sequitur quod esset duo ... plus ... ad quod implicat ... et ... Nec sic ... quod ... plus velit ... ita quod ... velit ... ac ... et ... velit ... ac ... et ... sequitur quod ... plus ... ad ... Confirmatur ... inter duos ... ad ... velit in ... perfecte ergo. Hoc si quod non ... sequitur quod ... ad ... possit ... quod ... possit facere patrem dei filio ... quod audientes non sustinent et

quod patet quia ... sit quod velle ... Contra ... arguitur sic tamen ... peccat ... vult peccare ergo quia tamen quod ... in isto ... peccare et ... articulo ... augustinus de libero arbitrio capitulo ... sed tamen ... vult et non peccat ... quod vult et faciat et potest et ... et non ... facultate adulterandi cum uxore aliena ... si tamen ... Si quis non ... quod ... sola voluntate ... voluntate in ... ergo ... si quis vellet committere a gradu peccatum ... quod si a gradu ... et ... volens peccare a gradu ... peccat a gradu ergo. Responsio infinitum est ... voluntate ... a gradu ergo infinitum ... velle ... voluntas ... velle ... a gradu ... voluntas ... ipsa ... a gradu ... ipsa ... a gradu ... quod ... infinitum sit ... quod ... a gradu quod ... gradus ... duplus ad a et c gradus sub ... duplus ad b gradus 2° ... in duplo est minus ... et in duplo ... et ita in ... in infinitum ... minus ... volens non ... et ... ergo infinitum ... Hoc quod ... augustinus ... a ergo. Hoc quod ... augustinus ... capitulo 8 ... in ... non est aliud ... velle ... et velle ... ergo et ... velle ... ergo ... et velle ... sit ... Ad ... quod ... peccat ... ut sit ... tamen gradu et ... peccati ... et non potest ... ut sit ... et ... peccati quod vult et non potest ... 2° ... est ...

Ad 2m

r[illegible] ul[illegible] q[ue] q[uo]z / Ad 2m q[uo]d q[uando]
mutatur z in infinitu[m] [illegible] ne [illegible]
lutatus [illegible] ea[illegible] sub a g[ra]du / Ad p[ri]m[um]
q[uo]d [illegible] suppo[n]it duo [illegible] p[rim]o q[uod]
aliq[ui]s poss[it] i[n] ta[n]q[uam] [illegible] e [illegible]
g[ra]du [illegible] q[uo]d e [illegible] si ab
[illegible] sit albu[m] et sub n[on] g[ra]du sit albus
2o suppo[n]it q[uod] sit a gradu certus
[illegible] g[ra]dus [illegible] q[uo]d e
[illegible] a gradus [illegible] et
[illegible] n[on] [illegible] gradus nec aliqua [illegible]
[illegible] ad aliq[ua]e inferiore g[ra]
du / Ad 2m n[on] i[n] aliqua velle [illegible]
[illegible] illuc p[er]venire [illegible] velle
[illegible] illuc [illegible] p[er]venire / Et ea
e q[uia] ad [illegible] suffi[ci]t g[rati]a q[uam]q[uam] [illegible]
[illegible] q[uem] d[icitu]r pe[tr]us d[icitu]r 2a / q[uod] d[icitu]r
[illegible] et [illegible] caritas suf
ficit ad vita[m] et [illegible] [illegible] ad
[illegible] velle [illegible] ul ad su[m]me velle
[illegible] n[on] suffi[ci]t [illegible] caritas g[rati]a / 1a q[uestio]
[illegible] actu virtuosu[m] p[ro]me obstinati

Ad 3m

angeli n[on] p[oss]unt elicere / [illegible] q[uo]z [illegible]
et intelligo [illegible] de ob[stin]ati a[n]g[e]li p[er]
obstinati angeli nec umq[uam] [illegible] i[n] sta
tu g[rati]e g[rati]a nec penitent n[on] penite[n]
[illegible] p[ro]z q[ui]a q[uia] n[on] aliq[ui]s g[rati]a
[illegible] aliq[uo] merito pecca[to] [illegible] sed [illegible]
pe[tr]us d[icitu]r 2a p[ri]ma [illegible] pecca[t] p[ri]ma et
[illegible] aliis capitulis i[n] mete sequentibus
[illegible] q[uia] ali[illegible] [illegible] i[n] statu salutis
et [illegible] n[on] [illegible] dapnati g[rati]a / 1ac
Angeli mali sunt [illegible] statu vie et
i[n] [illegible] g[rati]a penite[n]t n[on] p[oss]unt p[ro]z q[ui]a
q[uia] penite[n]tia e via p[er]ti[ne]ndi ad [illegible]
[illegible] q[uia] [illegible] p[er] morte[m] [illegible]
statu vite sic demonib[us] p[ost] lapsu[m]
[illegible] statu vite sunt [illegible] / Unde

Ad 4m

Damascenus li[bro] 2o ca[pitulo] [illegible] d[icit] [illegible]
e [illegible] mors q[uo]d fuit [illegible]
[illegible] q[uia] usq[ue] ad lapsu[m] [illegible]
[illegible] ut q[uod] vellet stare
et q[uod] nollet [illegible] g[rati]a / 1o sic

Ad 5m

Obstinati angeli p[oss]unt h[abe]re bona[m]
vol[unta]tem [illegible] velle g[rati]a p[ro]z q[ui]a et
a[n]g[e]l[u]s [illegible] li[bro] 2o d[icitu]r [illegible] [illegible]
Ut mali angeli p[er] malicia[m] [illegible]
[illegible] obstinati q[uod] bona vol[unta]te [illegible]
sive bo[nu]m velle n[on] vellet [illegible]
sic q[uod] [illegible] voluit voluit enim ali-

[illegible] q[uo]d d[eu]s vo[lui]t [illegible] et illud [illegible]
bo[nu]m e[ss]e iustu[m] [illegible] n[on] t[ame]n [illegible] illud
[illegible] vol[unta]te voluit n[on] b[onu]m g[rati]a / Contra
q[uo]z ar[gumentu]m [illegible] hoc obstinati demones
aliq[ua]n[do] salvabu[n]t[ur] g[rati]a aliq[ui] penite
[illegible] et penitere [illegible] p[atet]
q[uia] [illegible] adq[ui]situ[m] [illegible] magno [illegible]
[illegible] p[ro]pria ad [illegible]
[illegible] p[er]venire [illegible]
[illegible] p[er] [illegible] [illegible] pec
[illegible] / [illegible] ab[illegible] [illegible]
deus [illegible] i[n] ira sua [illegible]
suas [illegible] [illegible] i[n] ira sua
si i[n]p[er]fect[illegible] [illegible] dapnat[illegible] g[rati]a
/ [illegible] g[rati]a [illegible] p[ro]bat [illegible] sic q[uod] [illegible]
[illegible] oracio orat [illegible] suis
[illegible] i[n] statu i[n]p[er]fectis adhuc
[illegible] g[rati]a tota [illegible] faciet [illegible] cu[m]
[illegible] et [illegible] dapnati [illegible]
[illegible] g[rati]a [illegible]
[illegible] orabu[n]t [illegible] [illegible]
exaudiet q[uia] q[ui]cu[m]q[ue] orando petet
b[onu]m [illegible] iuste petet ali[illegible]
[illegible] aut petita iusta exaudiet

Ad 1m

g[rati]a / 1oc obstinatio demonu[m] est
violenta et q[uod] [illegible] g[rati]a aliq[ui]
cessabit p[ro]z a[nte]s p[er] Damascenu[m]
li[bro] 2o ca[pitulo] [illegible] d[icit] / Quia malicia e[st] [contra]
na[tura]m [illegible] [illegible] p[ro]z q[ui]a q[uia]
[illegible] violenta [illegible] [illegible] e[ss]e [illegible]
2m [illegible] 2a [illegible] et [illegible]

Ad 2m

sic ip[s]o[rum] obstinatio aliq[ua]n[do] cessa
[bi]t g[rati]a aliq[ui] penitebu[n]t p[ro]z q[ui]a
manete [illegible] ma[ne]t obstinatio
g[rati]a / 1oc n[on] [illegible] e ita ad[illegible]

Ad 3m

a [illegible] passit aliq[uo]d [illegible]
[illegible] et [illegible] g[rati]a n[on] voluntas est
ita [illegible] a bono [illegible] passit ali
[illegible] b[onu]m velle et [illegible] p[ro]z q[ui]a q[uia]
[illegible] ad [illegible] sit [illegible]
ad b[onu]m a[nte]s p[ro]z q[uia] [illegible]
[illegible] ut [illegible] sic [illegible] ad
[illegible] i[n] da[m]nis / Un[de]
[illegible] [illegible] viatoris [illegible] dapti
[illegible] c[on]sistat [illegible] obsti
nati angeli p[oss]unt velle aliq[uo]d
b[onu]m et [illegible] g[rati]a virtuose velle
g[rati]a [illegible] / Confirmat q[uia] p[oss]unt
h[abe]re actu virtuosu[m] q[uia] h[abe]nt actu[m]

Ad 4m

fidei q[uod] e virtuosu[m] q[uia] demones credunt [illegible]
Ad p[ri]m[um] d[icitu]r [illegible] a[nte]s q[uod] [illegible] e [contra]
[illegible] a[ugustinus] 22 [illegible] ca[pitulo] [illegible] [illegible] / Sicut [illegible] sup
[illegible] / Ad p[ro]z g[rati]a [illegible] ad [illegible]
q[uod] ibi loq[ui]t[ur] [illegible] d[e]i [illegible] illor[um]
q[ui] sunt via[tores] [illegible] q[uod] licet dapnatoru[m]
pe[n]e sit [illegible] n[on] e t[ame]n [illegible] d[e]i [illegible]
[illegible] q[ui]a [illegible] p[oss]unt [illegible]
[illegible] / Ad [illegible] q[uod] [illegible] n[on] orat
[illegible] dapnat[illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] et suppo[n]e ipos [illegible] libe
[illegible] sit nec [illegible] orat n[on]
orabu[n]t orat t[ame]n [illegible] viatoris [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
i[n] [illegible] statu q[uod] passit [illegible] ipso[rum]
p[ro]ficere qualis n[on] e status dapna
toru[m] / Ad 2m d[icitu]r q[uod] [illegible] viole

Ad 5m

[illegible] e [illegible]
q[uia] [illegible] agit [illegible] e [illegible] ad me
lius et ad [illegible] q[ui]ete [illegible]
i[n]pediat[ur] [illegible] aut impedi[illegible]
aliq[uo] agere [illegible] q[uod] [illegible]
e violent[illegible] sub culpa [illegible] q[uod]
voluntarie / Et ad da[m]p[natos] [illegible] q[uod] culpa
n[on] e [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] sua [illegible]
sed malu[m] [illegible] bono n[on] t[ame]n malu[m]
n[on] e [illegible] i[n] bono [illegible] [contra]
na[tura]m q[uia] e [illegible] et [illegible]
[illegible] ad b[onu]m [illegible] ul [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] [illegible] q[uia] [illegible]
[illegible] n[on] i[n]sit aliq[uo]d impedi[illegible]
ut lapides descende[re] / Alio aliq[uo]d
d[icitu]r [illegible] ad q[uo]d q[uod] [illegible] ordinatur
[illegible] sic [illegible] e [illegible]
[illegible] / Dico q[uod] [illegible] q[uo]d [illegible]
[illegible] n[on] p[otes]t [illegible] [illegible]
i[n]sit i[m]pedime[n]tu[m] [illegible] / In [illegible]
le aut q[uo]d [illegible] / 1o [illegible] p[otes]t
ee [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ignorantie [illegible]

Ad 3m

[illegible] ad [illegible] ordinat[illegible] et [illegible]
[illegible] et male agere e [illegible]
[illegible] et q[uod] [illegible] / Ad
3m d[icitu]r [illegible] q[uia] [illegible]
ad [illegible] aliq[uo]d b[onu]m [illegible]
ad [illegible] aliq[uo]d [illegible]
ad h[oc] q[uod] aliq[uo]d [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] n[on] sufficit
[illegible] e[vi]de[n]cia [illegible] intellectui [illegible]

q[uia] t[ame]n [illegible] q[uod] e[vi]de[n]cia [illegible] ad
[illegible] [illegible] sufficiat ad bo[nu]m
et bone velle q[uod] bo[nu]m [illegible]
q[uia] [illegible] n[on] sic [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] / Et [illegible] d[icitu]r q[uod] [illegible]
ad [illegible] q[uod] [illegible] e [illegible] ad
g[rati]a q[uod] [illegible] e [illegible] ita bo[nu]m
e [illegible] q[uod] [illegible] n[on] [illegible] ad q[uo]d q[uod] [illegible]
[illegible] fec[illegible] i[n] bo[nu]m sed [illegible]
i[n] [illegible] / Ad [illegible] d[icitu]r q[uod] n[on] h[abe]re
actu[m] virtuosu[m] nec actu[m] fidei q[uia] [illegible]
[illegible] [illegible] n[on] t[ame]n credit
i[n] [illegible] q[uia] [illegible] e actu[m]
fidei g[rati]a / 3a q[uestio] e [illegible] actu[m] virtu[tis]
sed malicie angeli [illegible] i[n] glo[ria]
n[on] p[oss]unt elicere / [illegible]

p[ro] 3

Dicti angeli n[on] h[abe]nt pena[m]
g[rati]a nec timore[m] p[ro]z a[nte]s q[uia] [illegible]
[illegible] esset p[ro]z q[ui]a q[uia] timor pec[cati]
[illegible] fuc [illegible] h[abe]nt timere
g[rati]a actu[m] / Vicosu[m] n[on] p[oss]unt elicere
p[ro]z q[ui]a q[uia] si p[oss]unt vitiosu[m] actu[m]
elicere [illegible] [illegible] ca[pitulo]
dubitare et [illegible] dubitatio n[on] p[otes]t
[illegible] timore g[rati]a nec [illegible] g[rati]a

Ad 1m

/ 1oc i[m]mutabilitas i[n] bono [illegible]
[illegible] [illegible] angeli sunt [illegible] g[rati]a
et i[m]mutabiles i[n] bono [illegible] sunt
i[m]mutab[illegible] i[n] [illegible] g[rati]a vicosu[m] actu[m]
n[on] p[oss]unt elicere g[rati]a / 1a p[ro]z au[ctoritate]
Aug[ustini] li[bro] [illegible] [illegible] / [illegible] angeli
[illegible] confirmati
[illegible] peccare nequeunt / [illegible]
[illegible] q[uia] peccare [illegible] [illegible] angeli
[illegible] peccare potuerunt n[on] t[ame]n
[illegible] liberu[m] arbitriu[m] [illegible] sit debilius
debilitu[m] [illegible] [illegible] ita [illegible] confirma

Ad 2m

[illegible] n[on] passit [illegible]
[illegible] ut [illegible] n[on] e [illegible] libero
angelu[m] peccare q[uo]d n[on] e [illegible] libero
arbitrio [illegible] q[uod] g[rati]a d[e]i [illegible] / Con
q[uo]z ar[gumentu]m [illegible] hoc [illegible] aliq[ui]s e libe
[illegible] tota mag[is] [illegible] determinatu[m] [illegible]
[illegible] p[ro]z q[uia] [illegible] q[uod] malia
[illegible] esset mag[is] libera [illegible] q[uod] [illegible]
mag[is] ad una[m] p[ar]te[m] determinata [illegible]
liberu[m] arbitriu[m] [illegible] i[n] [illegible] [illegible] est
liberiu[s] [illegible] ipso[rum] confirmato[rum] [illegible] ut
d[icit] mag[iste]r li[bro] 2o d[istinctione] [illegible] g[rati]a [illegible] i[n] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

corpus... [illegible]

2ᵒ

3ᵒ

Quinto

[illegible]

substantie tamen... [illegible]

Consequenter queritur... [illegible]

[illegible]

Primo

2ᵒ

3ᵒ

4ᵒ

patitur ideo recipiendo secundum autem quia cum agens inquantum agens sit in actu omne quod patitur recipit aliquid inquantum huiusmodi sit in potentia quia inquantum est in actu est in potentia ... et contradictio ... agens inquantum agens patitur seu aliquid recipit nec ... dicere quod ... ... actiua et receptiua quia licet ... sit ... non tamen agit secundum quod est passiua ... receptiua vel ad passionem nec patitur ... quod agens ... / Hoc actio agentis est actus actiui ... ... actus actiuam ... potentiam ... disposita et ... non potest intelligi ... actu ... actiui et passiui ... quia intelligitur ... actu ... est actio / Ista ... actu et motu ... passio ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Consequenter queritur utrum in aliquo corpore sit forma substantialis alia quam anima intellectiva ab intellectiva. Dicitur quod anima intellectiva est actus corporis physici potentia vitam habentis, ergo quando patet quod omne corpus physicum organizatum est aliquid in actu et per consequens aliquam formam substantialem habet, ergo anima intellectiva talis corporis sit forma substantialis, quod ibi est alia forma ab anima intellectiva.

Contra: per philosophum 2° de anima, genus in anima ... ipse est unum ... in quantum corpore ... secundum unam substantialem formam, sed anima intellectiva ... [illegible]

[illegible]

Unitas

[illegible]

sit magis quantitas quam alia sic forte sit aer
Confirmatur quia forma non suscipit magis
nec minus ut patet per philosophum in predicamentis
[illegible] dicitur nec [illegible] eadem parte
[illegible] acquirere [illegible]
tando [illegible] alii [illegible]
[illegible] in forma et alii in accidentibus na[turalibus]
[illegible] formis accidentibus [illegible]
[illegible] in diversis partibus sit illa
magis et minus participare [illegible]
[illegible] in duobus gradibus [illegible]
magis intendi et magis [illegible]
[illegible] potest [illegible] acquirere [illegible]

[illegible]

gt q° ar°

(et) fi. ca. fideli q° 2° (...) [illegible]
Aug° i lib° de (...) aie d. Omn(ium)
(...) dicit (...) (...) alys natur(a)
(...) [illegible]

[illegible]

2°

[illegible]

3°

[illegible]

Ad p(rimum)

[illegible]

Ad 2m

Ad 3m

[illegible]

Ad p(rimum)

[illegible]

Ad 2m

Ad 3m

[illegible]

q(uia) ali(qua) infirmitas vel ignorancia p(re)cessit
omnes culpa 2o d(e)i(n)de q(ui)bus fuissent vlter(ius)
q(uo)d h(oc) pecc(atu)m q(uo)d e(st) f(acto)r(um) [illegible] q(ui)a q(uod) ac
pecc(atu)m aut e(st) ex infirmitate aut ex ignora(n)-
cia aut ex malicia si q(ui)a pecc(atu)m ad
[illegible] n(on) potuit esse duob(us) modis p(ri)ob(us)
ergo [illegible] fuit ex malicia [illegible] volu(n)-
taria s(ed) o(mn)e pecc(atu)m t(a)le e(st) pecc(atu)m mor-
tale [illegible] ut d(icitu)r in can. d(isti)nc(tione) 27 [illegible]
nullu(m) pecc(atu)m a d(e)o e(st) veniale quod
n(on) fiat mortale du(m) placet ergo etc.
[illegible] ar(gumen)t(a) pecc(atu)m veniale e(st) [illegible]
[illegible] q(uam) mortale ergo q(ui)a p(ro)p(ter) q(uod)
[illegible] fuit a d(e)o creatu(m) [illegible]
p(er) pecc(atu)m potuit [illegible] ymo oppor-
tuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] d(e)i(n)de [illegible]
[illegible] [illegible] ergo et peccac(i)o pu(n)is ve-
[illegible] q(uam) mortalis [illegible] [illegible]
[illegible] e(st) [illegible] [illegible] dic(it) [illegible] [illegible]
[illegible] d(e) [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
q(uo)dlibeto q. 16 [illegible] aliq(uo)d pecc(atu)m dic(itu)r
veniale [illegible] [illegible] q(ui)a veniale
[illegible] et h(oc) veniale d(icitu)r ab eue(n)-
[illegible] [illegible] in h(oc) dic(itu)r veniale a morta-
li [illegible] veniale p(ot)est [illegible] 2o d(icitu)r
veniale q(uia) h(abe)t [illegible] veniale [illegible]
[illegible] q(uo)d pecc(atu)m e(st) ex infirmitate vel ex ig-
norancia q(uo)d pecc(atu)m [illegible] diminuit [illegible]
d(icitu)r veniale [illegible] q(ui)a [illegible] aliquam
[illegible] q(uod) pecc(atu)m diminuit [illegible] [illegible]
dic(itu)r mortale a veniale q(uia) ex multa
mortalia [illegible] ex [illegible] vel
ignorancia 3o d(icitu)r veniale [illegible]
[illegible] [illegible] p(ro)cedit in actu [illegible]
[illegible] deliberat ut fuit motus sub-
iti et surrepticij et t(a)le d(icitu)r venia-
le ex imp(er)fecc(i)o(n)e actus [illegible] aut ex p(ar)te
[illegible] [illegible] s(ed) [illegible] [illegible] at
tui stati e(st) mortale 4o d(icitu)r veniale
q(uia) [illegible] e(st) ex se veniale n(on) [illegible]
ymo [illegible] de se veniale [illegible] et
[illegible] pene et h(oc) e(st) veniale [illegible]
[illegible] q(uo)d de se d(icitu)r [illegible] mortale cu(m) de se
debe(n)t p(er) se [illegible] [illegible] ut ait [illegible]
l(ibr)o 2o d(isti)nc(tione) 42 et h(oc) d(icitu)r veniale ex
gen(er)e et de tali veniali intendo lo-
qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

q(ua)r(e) p(ot)est culpabiliter peccare saltem
venialiter p(ro)b(atu)r q(ui)a pecc(atu)m [illegible] p(ot)est
esse veniale p(ro)b(atu)r q(uia) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] p(ot)est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] p(atet) de paulo ap(osto)lo [illegible]
e(st) in [illegible] [illegible] p(atet) [illegible] [illegible]
[illegible] q(uo)d e(st) [illegible] [illegible] e(st)
[illegible] pecc(atu)m ut ait [illegible] l(ibr)o 2o
d(isti)nc(tione) 2a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pecc(atu)m n(on) e(st) mortale ergo [illegible] q(uod)
[illegible] in [illegible] p(ot)est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ergo [illegible] d(e) ab-
raham ysaac et iacob p(atet) q(ui)a
[illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] ut ait [illegible] l(ibr)o d(isti)nc(tione) 26
in [illegible] aut [illegible] n(on) e(st) [illegible]
ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] p(ro)lege ergo q(ui)a p(atet) q(uia) p(ot)est
p(ro)lege statu matrimonij [illegible] [illegible]
[illegible] et p(atet) q(ui)a q(uia) [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo
aliq(ua)l(ite)r peccat et n(on) mortaliter
[illegible] ali(quo) [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] qualitu(m) [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible]
[illegible] peccat mortaliter q(ui)a [illegible] [illegible]
q(uia) [illegible] pecc(atu)m sine [illegible]
sine [illegible] a d(e)o e(st) p(ro)hibitu(m) q(uia)
[illegible] malu(m) et pecc(atu)m [illegible]
[illegible] si [illegible] aliq(uo)d pecc(atu)m [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a d(e)o [illegible]
p(ro)hibitu(m) [illegible] [illegible] [illegible]
posset dispensare [illegible] et
si [illegible] [illegible] licite [illegible] illud
t(a)le pecc(atu)m [illegible] [illegible] [illegible]
ergo 3o pecc(atu)m veniale n(on)
p(ot)est caritate(m) minue(re) ergo p(atet)
[illegible] q(uia) caritas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si pecc(atu)m veniale [illegible]
caritate(m) minue(re) [illegible] [illegible] [illegible]
posset pecc(at)a venialia multiplicari
q(uo)d [illegible] [illegible] tolleret [illegible] [illegible]
q(uo)d [illegible] q(ui)a [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] peccare [illegible] [illegible] [illegible]
an [illegible] pecc(at)o [illegible] e(st) [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] n(on) [illegible] [illegible] [illegible] pecc(at)o
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] apud d(eu)m peccati

et n(on) peccat q(uo)d n(on) [illegible] ergo [illegible] [illegible] [illegible]
e(st) [illegible] [illegible] [illegible] pecc(atu)m veniale [illegible]
[illegible] ergo sua caritas e(st) diminuta p(atet) [illegible]
q(ui)a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] s(ed) [illegible] caritas n(on) p(ot)est esse diminuta [illegible]
p(er) veniale [illegible] nullu(m) pecc(atu)m aliud [illegible]
in [illegible] ut p(atet) [illegible] ergo [illegible] nullu(m) e(st)
[illegible] p(ot)est esse pecc(atu)m veniale [illegible] [illegible] ergo [illegible]
[illegible] et [illegible] multiplicat [illegible] o(mn)e pecc(atu)m
q(uo)dcu(m)q(ue) sit [illegible] saltem actuale e(st) volunta-
[illegible] 2 q. 1 [illegible] ergo p(atet) q(ui)a q(uod) o(mn)e p(ec)-
c(atu)m voluntariu(m) e(st) mortale ut ait ma-
[illegible] 2o d(isti)nc(tione) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in can. d(isti)nc(tione) 27 [illegible] ut allegatu(m) est
[illegible] q. in p(ri)mo ar(gumen)to [illegible] [illegible]
[illegible] aliq(uo)d [illegible] [illegible] pecc(atu)m [illegible]
veniale [illegible] aut [illegible] [illegible] a mor-
tali i(n)finitu(m) vel [illegible] finite n(on) i(n)fi-
nitu(m) q(ui)a [illegible] [illegible] pecc(atu)m [illegible] mortale [illegible]
finitu(m) nullu(m) aliud infinite p(ot)est [illegible]
s(ed) [illegible] finite ergo aliq(uo)d [illegible] [illegible]
q(uo)d e(st) [illegible] q(uia) [illegible] aliq(uo)d [illegible] pecc(at)a ve-
nalia [illegible] [illegible] [illegible] malicia
[illegible] mortali et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mortali [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aug. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] q. [illegible] q(uia) n(on) e(st) negand(um) [illegible] nobis
[illegible] ut nullu(m) [illegible] pecc(atu)m [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et dispensac(i)o(n)e
[illegible] 7 [illegible] q(uod) o(mn)e pecc(atu)m [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ca(pitulo) 2o [illegible] q(uia) ista [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] o(mn)e pecc(atu)m [illegible]
quib(us) [illegible] p(atet) q(uia) o(mn)e pecc(atu)m [illegible]
[illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] mortale ergo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] q(ui)a e(st) [illegible] q(uia) aliq(uo)d
fuit a d(e)o p(ro)hibitu(m) [illegible] [illegible] aliqua
[illegible] [illegible] peccati mortalis [illegible] [illegible] [illegible]
peccati venialis [illegible] aut [illegible] [illegible]
p(ro)hibito(rum) peccat mortaliter et peccat
[illegible] [illegible] peccat p(ot)est venialiter
[illegible] h(oc) [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible]
et dispensac(i)o(n)e ca(pitulo) [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] e(st) pecc(atu)m mortale
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
l(ibr)o [illegible] q. 21 [illegible] 2a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] q(uia) o(mn)e pecc(atu)m
e(st) voluntariu(m) [illegible] [illegible] q(uia) [illegible] [illegible] [illegible]
intelligi d(e) pecc(at)o veniali [illegible] p(ot)est

dici q(uo)d o(mn)e pecc(atu)m saltem actuale aliq(uo)
e(st) voluntariu(m) vel [illegible] vel interp(re)tative
et cu(m) d(icitu)r q(uod) o(mn)e pecc(atu)m voluntariu(m) est
mortale [illegible] pecc(atu)m voluntariu(m) ab-
[illegible] deliberac(i)o(n)e [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] mortalia n(on) [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q(uia) loquit(ur) d(e) [illegible] [illegible]
[illegible] d(e) mortali [illegible] [illegible] q(uia)
[illegible] [illegible] [illegible] e(st) mortale pecc(atu)m [illegible]
[illegible] q(uia) loquitur d(e) voluntate [illegible]
ex deliberac(i)o(n)e [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ex deliberac(i)o(n)e [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad aut(em) canone(m) q(uia) [illegible] nullu(m) [illegible]
[illegible] veniale q(uo)d [illegible] [illegible] mortale du(m)
placet s(cilicet) ex deliberac(i)o(n)e et [illegible]
[illegible] pecc(atu)m mortale [illegible] [illegible] placere
et esse [illegible] [illegible] [illegible] deliberac(i)o(n)e
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
mortale [illegible] veniale [illegible]
p(ot)est [illegible] intelligi [illegible] q(uia) illud [illegible]
cedat [illegible] [illegible] i(n)finitu(m) 2o dico
q(uia) nullu(m) finitu(m) [illegible] [illegible] i(n)fi-
nitu(m) p(ot)est [illegible] [illegible] mortale [illegible]
[illegible] veniale [illegible] q(uia) [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 2o [illegible] q(uia) aliq(uo)d finitu(m) [illegible]
[illegible] i(n)finitu(m) aliud et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
2o mortale [illegible] veniale [illegible] [illegible]
[illegible] p(atet) q(uia) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in pecc(at)o mortali
p(ot)est [illegible] [illegible] peccare [illegible] venialit(er)
[illegible] q(uia) p(ot)est aliq(uo)d pecc(atu)m [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] veniale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] p(ot)est [illegible] peccare venia(liter) ergo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q(ui)a [illegible]
q(uia) [illegible] sit [illegible] et [illegible] [illegible] mortali
[illegible] [illegible] [illegible] pecc(atu)m veniale [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
q(uia) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] peccat [illegible] [illegible] ergo et
[illegible] [illegible] [illegible] peccat [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] p(atet) q(ui)a q(uia) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pecc(atu)m [illegible] [illegible] q(uia) [illegible]
[illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si ergo pecc(atu)m [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et pecc(atu)m [illegible] [illegible] veniale
[illegible] q(uia) [illegible] [illegible] pecc(atu)m [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mortali p(ot)est [illegible] aliq(uo)d [illegible]
[illegible] [illegible] ergo [illegible] p(atet) q(uia) p(ot)est [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
p(atet) [illegible] [illegible] [illegible] pecc(atu)m veniale mortali

cum utrumque sit malum sed stat apud [illegible] de genere et mortale cum unum sit bonum in aliquo malum. Ergo. [A]d 3am liberum arbitrium conversum in mortali per ipsum peccatum non vertitur ad ipsum bonum agendum vel ad peccandum mortaliter [illegible] potest peccare venialiter, patet, quia cum ipso maneat liberum arbitrium et in ipso remanet una libertas quae est [illegible] averti a libertate [illegible] cogi potest ut ait magister libro 2° distinctione [illegible] sua quia nullum meum potest dare mihi [illegible] apud [illegible] et peccatum mortale nisi ipsum peccatum veniale. Ergo. [C]ontra quod arguitur 3° (?) [illegible] magister Gerardus ordinis fratrum [illegible] de [illegible] quodlibeto 2° q. 16 articulo [illegible] accepit cum [illegible] in peccato mortali puta [illegible] et [illegible] statuit sibi finem [illegible] sibi [illegible] et [illegible] infideles [illegible] omnes actus suos actu vel [illegible] in fine quem sibi statuit [illegible] vel non [illegible] quod [illegible] actu peccat mortaliter [illegible] actus in finem malum et indebitum sed non ergo [illegible] peccat mortaliter [illegible] actu [illegible] quod [illegible] sua dictat sibi quod [illegible] in fine agens aut [illegible] id quod [illegible] sua dictat sibi de necessitate [illegible] licet sit [illegible] peccat mortaliter quia [illegible] quod sit [illegible] edificat ad [illegible] tum ergo non sit [illegible] de [illegible] in uno quam de aliis [illegible] peccato mortali [illegible].

[H]ac ad [illegible] in peccato mortali peccare posse venialiter [illegible] ergo [illegible] quia [illegible] vel [illegible] posse [illegible] aut [illegible] quod [illegible] sit in peccato mortali [illegible] peccare venialiter quis [illegible] quod mortaliter [illegible] in statu isto [illegible] in peccato mortali et veniali [illegible] descendit ad infernum [illegible] ad infernum [illegible] quis aut [illegible] punietur pro isto peccato veniali [illegible] non [illegible] non [illegible] id [illegible] non [illegible] peccatum [illegible] dimittetur quod [illegible] peccatum [illegible] non [illegible] aut [illegible] temporali aut [illegible] non [illegible] ista [illegible] aliquam [illegible] et [illegible] aliquam [illegible] liberaretur [illegible] in inferno [illegible] quod est [illegible] in inferno nulla est [illegible] non [illegible] quia [illegible]

punietur ultimo [illegible] et peccato veniali [illegible] debetur pena temporalis ut ait magister libro 4° distinctione [illegible] ergo [illegible] [illegible] peccato mortali [illegible] mortaliter ergo mortale [illegible] peccatum mortaliter ergo non potest posse peccare venialiter patet [illegible] quia [illegible] augetur peccatum [illegible] mortale ergo [illegible] peccat [illegible] patet ista [illegible] quia [illegible] augmentum peccati mortalis est peccatum mortale [illegible] patet quia [illegible] in peccato mortali [illegible] reddit [illegible] ut [illegible] distinctione [illegible] et [illegible] et de peccato [illegible] distinctione [illegible] ergo [illegible] [illegible] infidelis [illegible] statuit sibi finem indebitum [illegible] et [illegible] mortali [illegible] sine [illegible] informe et mortali [illegible] non [illegible] quod [illegible] concludit [illegible] [illegible] infidelis [illegible] actum suum debet referre ad [illegible] debitum vel actualiter vel [illegible] actu suo peccabit mortaliter ut [illegible] [illegible] quod [illegible] non [illegible] quod [illegible] sibi actus [illegible] indebitum finem [illegible] referri debeat [illegible] quod aliquis [illegible] quod aliqui [illegible] naturali vel [illegible] cum [illegible] ipso [illegible] et [illegible] passet [illegible] tamen [illegible] peccat [illegible] esset licita [illegible] ut deducit articulo [illegible] [illegible] 2um nego [illegible] patet [illegible] quod [illegible] peccatum [illegible] in infernum [illegible] temporali et [illegible] non est [illegible] quo ad peccatum mortale vel quo ad penam peccati mortalis [illegible] quod decedit [illegible] venialis vel mortalis [illegible] peccatum mortale [illegible] et confessus [illegible] eterna [illegible] temporalis sit [illegible] pena [illegible] peccatum mortale [illegible] et [illegible] decedit [illegible] penam [illegible] et non plus [illegible] pro peccato [illegible] vel ultra [illegible] aliud [illegible] [illegible] 3um [illegible] quod aliud [illegible] quod [illegible] in peccato mortali passet

posse peccare venialiter vel quod possit peccare aliquo peccato quod sit posse veniale [illegible] articulum et aliud concedo 2m [illegible] nego 2° intelligi ergo [illegible] [illegible] ergo [illegible] quod est [illegible] Adam in statu innocentie [illegible] culpabiliter potuit peccare posse venialiter [illegible] ergo viator in statu [illegible] et [illegible] sibi [illegible] de lege [illegible] potest peccare venialiter ergo [illegible] [illegible] in [illegible] sua [illegible] dicit [illegible] peccatum non [illegible] et [illegible] quia non [illegible] ultimo fini [illegible] vel iustitia originali [illegible] Adam [illegible] viatori ergo [H]oc [illegible] peccatum Adam potuit esse mortale ergo [illegible] quia [illegible] sit [illegible] quia [illegible] innocentie magis impugnavit peccatum mortale quam veniale ergo [H]ac [illegible] potuit Adam aliquid [illegible] statu innocentie [illegible] quod [illegible] cadit [illegible] consilia [illegible] non sub precepto ergo [illegible] quia transgressio consiliorum non obligat ad peccatum mortale nec [illegible] obligasset [illegible] quia non [illegible] potuit [illegible] [illegible] passet [illegible] aut potest ergo [illegible] forte dicas [illegible] quod [illegible] utputa religiosis sint precepta sic quod transgressio consiliorum est sibi peccatum mortale Adam [illegible] sunt in statu professio ergo [illegible] non valet quia si [illegible] professo utputa religiosis [illegible] cadat sub precepto [illegible] non est [illegible] ratione [illegible] professionis [illegible] voluntarie obligationis quod [illegible] quia [illegible] quod [illegible] in statu [illegible] tu [illegible] dicas [illegible] nisi se per votum obligaverit ad [illegible] ut de Abigail et David ergo [C]ontra quod articulo 3 [illegible] Impossibile fuit peccatum [illegible] stare cum summa [illegible] ergo [illegible] fuit [illegible] veniale posse [illegible] quia [illegible] quia peccatum veniale non [illegible] cum [illegible] non possit [illegible] ergo [illegible] quod fuit mortale [H]oc [illegible] peccato Adam [illegible] aliquid [illegible] mortale [illegible] quia [illegible] peccatum [illegible] pena [illegible] peccatum sit [illegible] quia si [illegible] peccato Adam [illegible] ergo Adam [illegible] peccato [illegible] fuit passibile [illegible] quia [illegible] passibile [illegible] fuit et Adam [illegible] peccato [illegible] fuit passibile ergo et mortalis [illegible] primum

peccatum [illegible] fuit mortale ergo [H]oc peccatum primum Adam [illegible] fuit [illegible] superiorum ergo et mortale [illegible] quia peccatum mortale est quedam [illegible] virium superiorum et veniale virium inferiorum [illegible] quia [illegible] viribus superioribus [illegible] in viribus [illegible] nulla est obligatio quia non est [illegible] in viribus inferioribus nisi [illegible] in superioribus ergo [illegible] primum [illegible] et si arguatur quod cum summa [illegible] nulla potest stare obligatio [illegible] cum summa [illegible] potest stare obligatio peccati venialis quia veniale [illegible] non [illegible] potest stare cum summa [illegible] originali et si dicatur [illegible] ergo veniale [illegible] stare cum [illegible] quia [illegible] non est [illegible] quia viator [illegible] in summa [illegible] non [illegible] preceptum [illegible] non peccare venialiter [illegible] aut [illegible] preceptum [illegible] non [illegible] quia [illegible] preceptum [illegible] non est [illegible] peccare [illegible] viatoris et [illegible] ergo [illegible] 2um nec [illegible] quia si sibi debebatur [illegible] ergo erat passibilis [illegible] et [illegible] ergo et mortalis nec [illegible] ista [illegible] negative [illegible] potest [illegible] [illegible] 3um concedo [illegible] et nec [illegible] quia non [illegible] inferior [illegible] peccatum mortale [illegible] distinguit veniale a mortali [illegible] quod posse quod veniale [illegible] inferior et mortale in superior [illegible] [illegible] in superiori sit mortale peccatum non [illegible] est [illegible] et [illegible] in superiori potest esse quod posse est veniale utputa subita [illegible] de quo sit [illegible] vel [illegible] sit [illegible] aut [illegible] subiti [illegible] deliberatione non sit peccatum mortale [illegible] articulum primum [illegible] et [illegible] articulo [illegible] [illegible] 22 et 23 [illegible]

[Q]uoniam [illegible] a peccati mortalis macula [illegible] [illegible] gratia [illegible] articulum [illegible] Augustini in [illegible] novi et veteris testamenti [illegible] non fuit [illegible] non [illegible]

[Margin:] Ad 3um; [illegible]; Contra; [illegible] 3a conclusio; [illegible]; [illegible]; [illegible] articulo 3; [illegible]; Contra; Contra; [illegible] primum [illegible]; [illegible] 2um; [illegible] 3um; [illegible]; articulo [illegible]

go ignorantia petm excusat. In oppositum ar-
guitur aug^i in eodem libro dicit quod non omnis
ignorans immunis est a culpa sed ille qui ... po-
tuit discere et non dedit operam ideo se-
cit negligenter ... luxuria amaliis
...ta inexcusabilis est admittere ...
non ergo ignorantia excusat petm a
culpa ergo a peti mortalis macula non
excusat ... ignorantia. Ad hoc
... evidentiam est sciendum secundum petrum
de tarantasia libro 2 dis 22 q. 1
ignorantia est triplex. Prima est ignorantia
simplex negacionis et ... simplex ter-
minus nesciencia et ista est in angelis
... aliquorum. Secunda est ignorantia
pravae dispositionis et ... que pravitate
illorum ... tenetur scire. Tercia est
ignorantia dispositionis et ... est
... ut ... vitii ...
... Pono tres conclusiones. Prima quod
... non excusat a peti macula ...
pravae dispositionis ignorantia ... quia 3a ...
impossibile est illi ignorantiae aliquem esse
ignorantem ... non peccat quia ...
... quod aliis ignorantibus ... tenetur scire
... aliquod ad quod obligatur ... f.
... vel fuit ... aut illius ...
... quod non est in potestate sua illam
... aut quod est in potestate sua sed
... illud non ... non potest dicere ...
quod ... obligetur ... ad ta-
lem ... tunc obligaretur ad
impossibile quod est ... juris libro
... et tunc arguitur ... ista ...
vel scientia quam tenetur scire quod ipsam non
... ergo peccat ... quam
... hoc. Secunda quod tenetur scire
... Quod ista ignorantia excusaret a
peti macula ... ex
... et insolubilia ... secundum
... ignorantia non sic potest esse
... et insolubilia ergo ...
quod ... est quod ignorantia affectata ...
vel ... non excusat sed magis
auget quia ibi addit malum malo
... quod aliter tenetur ... scire quod
... est ... quod est a
... allegatum ergo ...
... quod tenetur non facere vel ...
... quod tenetur non dimittere peccat
... ignorans quod tenetur scire peccat
... ultimo quia est nota ...
... peccare ... petm excusat sed

... est ... sed ... quia ...
potest non facere quod tenetur facere vel dimittere
quod non tenetur dimittere et ... sciente
nisi ... ... cum actu ...
... actu ... ita quod ... de-
mente Ambrosii et ... in glosa ...
peccatis ... tu ... permittit
... tu ... de ... quam est
... ignorantia non potest
intelligi nisi ... quod ... scire ...
... Cum ista quo ar 31 ...
... illa ignorantia non excusaret a peccato
peti mortalis ... quod ... peccatum ma-
... Aug^9 ... ad petm
... voluntarium ... a nigro
libro 20 d ... quia ... unum
puerum statim natum et ... qui
... et in aliquo
loco secreto custodiatur usque ad ...
... quod ... audiat loqui
... de ... et tunc ... est
... ignorat articulos fidei ...
... non credit ... ergo ...
an ... excusatur a peccato infidelita-
tis ... ignorantiam quam sic ignorat
articulos quos tenetur scire et ...
... non excusat sed peccat
... quod peccabit mortaliter ... erat
... in potestate sua ...
... articulos scire nec ...
Insinuatur ... rusticus ... in
missa elevat hostiam non consecratam
et tu adorabis eam ut consecratam tunc quo
an excusaris illa ignorantia et hoc ...
aut non et tunc ... quod debes ... dubi-
tare de peccato adorando hostiam quam
credis consecratam et ... non adorare
... quicumque dubitat de aliquo an ...
sit petm et ... illa dubitatione
... agens corpus peccat ... si ...
illa ignorantia non excusaret a peti
macula ... quod quilibet ...
cura ... quod ignorat ...
... ad curam ...
... officio suo sine ... Juris ...
... peccatum ... quam
... illius multa dimittit quae non ...
dimittere vel ... aquorum ...
non potest excusari ... excusaret ...
... ignorantiam ... est ... non
... aliquid ... quod ...

Sufficit ad cognoscendum ... de ...
salutis ad corpus officia pertinencia et ...
... transgressio non est imputabilis ...
... Hoc ... quod ... unum
actum ... tenetur non ...
ignorat quod teneatur id non ...
quod ... teneatur non ignorat sic ... quod
si ... ipse scit quod istum actum tenetur
non ... ipsum non ...
... non peccat ignorantia ... ab
quod ... peccat ... ergo
non peccat quia patet ... aug ... de spiritu
et anima ... affectus ... apo-
... allegatur a nigro
libro de ... ista quo ... de mente an-
selmi ca 22 ... alius
... non debet velle quod ...
... noluit quod ... non de-
bet velle ... et ita ...
... dicta ... ergo ...
quod ... in baptismo fuit
... et virtutes ut ... in ... fi-
dei et ... fidei ... caritatis ...
sibi fuit infusa quod ... dicit ...
... non potuisset ... ad usum liberi
arbitrii pervenit ... sufficien-
... articulis et quia in pote-
state sua fuit ... peti non po-
... et in potestate sua fuit ...
... articulos fidei ... Ad ...
... quod non procedit de ignorantia ...
... de qua loquitur ... quia ... tenetur
scire an in hostia elevata sit corpus
... quod ... est ... teneatur
scire quod ... a ... fuerit
... quod ibi est corpus ... et ideo
... quod illa excusabit a peccato ...
... et non ... secundum
negacionis vel dispositionis ... Ad
... quod illis ... peccat et ...
... quod ... est cum ... ista ...
... ad officia ... salutis ... peccat
... quod ... non peccat ... quod iste non
... sed ... quod ... officium assumpsit
vel retinet ad quod ydoneum se non esse
... Ad ... quod illis istum ...
mittendo actum peccat et ... quod illis
... aut peccat non ... quod ...
... sed ... quod voluntate ...
... sed debet ... actum non ...

quae ... et ... aug^i
... de ... libro ... de ignorantia
... et insolubilia ... non potest
esse ignorantia ... Ad quo est
... excusat a peti macula
... et ... ignorantia
... ar 31 ... quo ... non
potest peccare ... vitare posset
... ignorantia ... nullus
peccat ... quia ... ignorantiam
... potest vitare et ... quia
... voluntarie peccat ut dicit magister
... libro 2o dis 2 ... non ... illa
ignorantia peccat in aliquo actu ...
illa ignorantia ... vel omissio
ergo illa ignorantia excusat petm ...
... quia aliquis ... illa ignorantia
... petm nisi ... ipsa ignorantia ...
excusatur ... pono quod aliquis ...
... clericum ... ignorantia
... ignorabat clericum ... et quod
an in ... peccat aut non
... cum ... ad ... ipsum
a peccato possit excusare nisi dicta
ignorantia ... peccat ... non vult
se peccare nec ... nec ... ergo
non peccat ... quia ... petm est
... voluntarium ut ... quo ...
ca ... 30 ... peccabit ... quod
... non peccat sed a ... ignorantia
excusatur et ... suspensione
... clerici non ... iuste ...
... vitare ergo ... non peccat ...
quia ... petm ... velle vitare ...
... non potest velle iuste vitare
... non potest cognoscere se debere vitare
quod non potest ... cognoscere ... cu
... sed ... ignorantia ... peccatum
... de mente magistri
... quo ... est ...
libro 2o dis 22 ... ignorantia ... ...
... ignorantia non excusat
... a peccato ... et non
... excusat ... et
... nec ... nescitur
nec ... sic ...
... plene excusat ... for-
tasse ut ... Ad
quo ar 3r ... illa ignorantia
excusaret a peti macula ... quod ...
... in plena ...

[illegible]

Scot

Scot

Scot

Scot

Ad primum

sit quod sine ista non esset peccatum non sic de ignorantia. Ad 2m dico quod licet ignorantia talis sit quoddam malum tamen in casu peccati est circumstantia bona et non mala. Sic ergo licet scientia de se sit quoddam bonum tamen in casu peccati est circumstantia mala augens peccatum et hoc quia non facit scientia … [illegible]

Ad 2m

Ad 3m

Ad anselmum

Ad aliud

Consequenter quaeritur … utrum liberum arbitrium hominis per temptationem aliqua … [illegible]

p dl peccare eā quodlz vin qz eā prim ei ceni ē q eā pa pria nāi no possit eūrrē et assim qz eqlit mtcq nalit ggseet eā va si plie eqlit esset ptata qo aut pt face deus go / hoc deus pt fac liberz hois arbitriu sin eō eo qd no ē / de cuus nā uel ee ga ano ē ustu qz qo gdictōz no ipplicat et qnā qz posse peccare no ē libtas nec ps libtaut ait anselus d' libero arbitrio ge / hoc liberz hoiz arbitriu ee p nāz ipeccabile no ipugnat dd nec libertati ga quā q p' ano ipo q no ipugnat dd pz qa cu ipā quatuor no iplicat gdictōm passit face et qd no ipugnat ne libertas pz qz liberz ē arbitriu no posse peccare qz potes peccare ut ait magr lio 2o de 27 / Oppositum gcl' istenet ven pr paulus lo palusio ar dō sm sm me d' geilis me d' mate car lo lio 2 q ll ar 2 4 q ipcz qz adducit quasd rones p et soluit eas demde adducit alias g eō qs forte eputat isolubiles et is illas nūc adducā et eas dissolua / po arnt pt supposito q ista sit va oīs votas pt appete qmodo et ista plr oīs vo lūtas pt sibi appete qd cūmodo te ar't pt oīs voluntas ē q no ncīs eō ngit appete qmodo et appete istē pt appete vini sz alio ncpu qmod pūc istē sz ina ista ista duo st nemea quieta cpm na votas ē hoc sm q appetit ē ista si sola forma go oīs voluntas cāta pt no ista sibi appete comod sz hoc ē peccare go hoc ars na q m appetitu no est sacata nec gcta pt aliq appete no ia dic ad id mq q gctat sz na votas cāta op pur nalib ē gcta et sacata qz no pt gctai ii isnno bons acta go / 2o votas cāta dē sto na ē ipeccabilis p nāz ga no pt ee pz ans sz p' qua qz st' eā vota ni addetr ul aliq qui ni pt q tūc eadē pt gctat ul gretr nūc st pus et pus potuit peccare go nūc si addetr aliq id erit aliqd bom 4 pt no erit ipeccabil p nāz / Confirmat q pt ella votas ē dnā suorz ac tuu go pt peccare pz qna qz votas corpo q cāta ē dz ad sus iatonz sz ē dna suorz actuu pt id no idde

2 pgnes gessire ans pz qo mete z paulum 3 d' libero arbitrio d nec votis ee potu si sin pstate sz go / Ad pm d2 ad ho q ipā ē va dēo sz si deus facet vola ul liberz hois arbitriu qd peccat hos p nāz ipeccalez tūc dico q in tli vole ista duo esset nemea quieta manere na tlis voluntas si appete sibi qmodo et ista appete et ad paz cu d2 q nulla votas pter paz q hoc sm qd appetit ē ista dō q vin est dēo sz cu ho stat q pole pt ee vin / Ad 2m dō q gar q sic ē va dēo d' pole at p dē potēcz appom pt ee qui si d' fecit deus q volūtas nā incliat ad bom ul apparens bom ita poss facē q ipā nā gsfeet qd ē in se bom et qd ē sm apparens bom et q sm bonu ī se appeterē et p quus cu appete bom et no ī ordie ad fine vltim no pt in se bom sed sm apparens bom pt face q pt no appete poss go / Ad 3m q dō qpar m esse bom cod° pbaret q deus posset face aliqua meliore nāz qz fecit qd ē q mgrm lio po d de duo ga ad ar'm q si facet vo ipecalez p nāz ne vo i meqil addet sz sm mtlis nā go dē ecē ad bam intlibr mclmacē 4 diget / Ad gfinatōnē qnāz ad paz do q tlis votas sit ipecā p nāz esset dna suorz actuu sm non quod libte gdicciōs ut supposuit ar'm sz libertate gplaceē cpm ut fuit dēm i ristē ad tenes q paz qz q q tlis votas ē sormar libea libtate gplacē no libte gdicciōs / Ad go 2 q liberz hois arbitriu no dt aliqua aīe cūte gsiudme ul podz sz ipā met aīe ecnaz .i. q liberz arbitriu ipamet aīe ecnā pz 3r / po pt liberz hois arbitriu dē ī et potest eagsce et elice go pz qna qz na aīa ē in hac ie ab aīe ecnā q ista duo poss facē nec si mteq pz et votas ponat aīe ecnā pz q sola aīa pt cagsce et elige et si no ponat dē pōe ab aīe ecn pz q neutra iaz duaz pōz pt id duo sz mteq sm qz cagsce votas vo elige sz ambz p mgrz lio 2o d 25 d q liberz arbitriu ē discenē mt bom et malu et

Discretiōm cnūs boī et mali q malū ē agē eliat aliq vo qd bonū ē go / hoc si liberz arbitriu hōis esse aliq cptu ab essentia aīe aut esse aliq sba et gāno qz tūc illud qd vē ē sba nulli accidt sz ī pfecz nec id possit ee in aīa nc aīa in ipo / aut ē qddaz accis et hō no qz tūc poss facē aīaz ronalez sine arbitrio et possit facē eam sine accite sed hoc ē fm qz cu ipā aīa no ēnus liberz arbitriu no esse cuus sit cu illa q mo ē sē hoīs ia ia no dicet aīa hoīs go / hoc liberz arbitriu no psupponit ecnaz aīe nec na nc tpe nec digne nc eō go qna tz qz oīs res ab aīa dcta si aliquē ordinē de ad iaz aliquo poco psupponit aliaz ul psuppoe ab alia cu go liberz arbitriu si sit res dcta ab aīa dictat de quē ordinē cu aīa go aliqmo aīaz psupponet ul ab ipā aīa psupponitur pz ans qz alr ez pole dm aīaz ronalez facē q no ez liberz arbitriu qd ē fm cu aīa sit ecnar intellis et votas ut3 lio po q 8 et p qnus sit fē et essentialr libea / Con qoz ar 2r hoc liberz arbitriu est quidā aīe ptus go qna tz et p' ans mltu / pmo ē illud quo aīa facilit op nt in actu suu ē cuus ptus liberu arbitriu ē quigdi pz aōz qz id ronē ptutes morales vocant ptus qua ptus ias facir opat et io dt pfus 2 ethicor q id qd aliqr .i. faciliter agimus ē ptus sz boz p' qz liberu arbitriu facultate ē facilitē ad opa ēcēs ipartat ptcgd et liberz d2 / 2o p' id ans p / Ann d' libero arbitrio dicitez q liberz arbitriu ē cu libeo sui / hoc p' pt id ans qz q potenalis opat iactu gcat op eo q pō sz qd facile opat hz op ptu supaddito cu go liberz arbitriu facile gocat in actu videtr q sit quidā ptus go / hoc ad pnlē ar' si liberz arbitriu ē qdd pō et ptus aīe go pz qna qz na vcz cāta pt sua ptus 2 pō ans pz pō autē mgrz lio 2o d 2 6 d' / Illa go aīe pō q velle bom vel malu pt vtrūqz discēnes liberum arbitriu nūcipa / 2o p' id qz illud

ē aīe potēcia p quod aīa pt aliqd liberz arbitriu ē quigdi na p ipm pt qz p ipm pt peccare et op adamate gta mer et bom elige ut ondit lio 2o de 2 8 go / hoc liberz hoīs arbitriu no ē votas nec mteq go qna pz qz ipā votas est et mtellius sut ipāmet aīe essentia pt libro po q 8 sz ans p' qz votas et mteq se gnt ad ptita pnta pnta et futa qm possum velle aliquod ptitu ptisse et plr hō intellige sc d' pnti et futo liberz aut arbitriu no se hz ad ptim nec ad pns ut ait mgr lio 2o d 17 / Ad pm ne ans ad paz pbacoz do q liberz arbitriu no ē illud q aīa facilit opat sz id qd opat q sit ipāmet aīe ecnā / Ad autē vnqdi do q ipē votat liberz arbitriu ptud no qpē sz filitē qz em pō mete ptu facilis opat qz sm et ipm liberz arbitriu facite opat actu suu io hāc silite vocat ipm ptud / Ad 3az pbacoz pt dici sicud ad paz qz licz liberz hoīs arbitriu sit id qd facile gcit in actu suu no tn id quo sic ē ptus / Ad 2m pnlē do q acci do potēcz vbute ici supaddita nec ans sed dcā do poaz p ie potente gcedo ans et nec qnaz / Ad autē mgrz d° q ia pō q ipā pt velle bom ul malu ē liberz arbitriu pt i dz intellige .i. ia res q hō pt velle bom ul malu et ia res ē sm ee aīe / Ad 2az paz dō q liberz arbitriu no ē id quo aīa aliq pt tanqz p mem aliquod sz ē ipā met aīa q pt / Ad 3m nec ans actu do vole et intellem p ie q ē votas et intellius no tn p ee notat ad paz qz intellius et votas se gnt ī i ptiti et no liberz arbitriu dē q id q accipio intellectu et votez p tli ee cu sub gnotatu io no pbas ans in quo ipm debes pbare qz no accipio mtcm no pūt p ie q ē mteq sz p ie ia gnotate actu intelligedi plr et vole / Vn dō pd no st' actq aīe ut nomat votas ē volicō actq aīe ut noiat mteq no ē volicō go votas no ē mteq

Ro
3o
1 po ar'
Ro
3o
Ad p^m
Ad 3m
Ro
3o
It q^3 ar'
Ro
3o
Ad p^m
Ad 2^m

sit non solum in potentia sed etiam actu ut nominatur voluntas vel intellectus sic competit ad potentiam et etiam actu ut nominatur liberum arbitrium non sic competit ad potentiam quia intellectus et voluntas non sunt idem quod liberum arbitrium quia

Tercia conclusio

Tercia conclusio est quod liberum arbitrium difficultari non potest per temptationem aliquam. Probatur quia 3a ratione: Hoc liberum quoddam arbitrium non potest per aliquid minui ergo nec difficultari. Antecedens patet quia difficultas ad aliquid operandum inminuit idem libertatem. Nam liber dicitur facere quod cum difficultate facimus et quod sine difficultate sed ambo est. Bernardus in libro de libero arbitrio dicit: liberum arbitrium sicut divina dignitas non patitur vel defectum. Item liberum arbitrium nec peccato nec miseria amittitur vel diminuitur. Hanc idem tenet Alexander de Hales libro 2o q. [illegible] 22. Hoc liberum arbitrium quoddam non potest [illegible] morali peccato ergo [illegible] 17 q. [illegible] et [illegible] de [illegible] probatur quia quamvis aliqua temptatio possit difficultare liberum arbitrium quia tunc quanto temptatio fortior tanto magis difficultaretur ad sibi resistendum ergo cum fortitudo ipsius temptationis possit duplicari triplicari et in infinitum posset devenire ad talem fortitudinem quod voluntas non sit in virtute sua resistere ipsi temptationi actu illo posset elicere et per consequens temptationi non resistere et per consequens peccaret invite quod fuit probandum. Hoc liberum quoddam arbitrium per aliquam temptationem possit difficultari patet quia sic fieret defectus et quia an liberum arbitrium posset ipsam difficultatem temptationis animo a se repellere aut non. Si potest ergo non potest difficultari quia [illegible] difficultas et tunc sit [illegible] difficultas ergo non difficultatur quia tunc non [illegible] quia [illegible] se velle. Si dicit non potest ipsam difficultatem a se repellere et velit eam repellere ergo cogitur eam sustinere et per consequens liberum arbitrium posset cogi quod negat magister libro 2o di. 17 q.

Contra quod arguitur: Hoc liberum arbitrium facilius elicit actum virtuosum sine temptatione ad oppositum quam cum ipsa ergo quandoque et ambo datum oppositum. Hoc facilius est hoc velle sine tali castitatem [illegible] temptationem et absente abiecta delectabili quam cum temptatione et quam [illegible] delectabile presens

puta mulierem ut apparet quia. Confirmatur quia velle servare temptationem castitatem presente temptatione est magis meritorium quam sine quod non esset nisi difficilius esset ergo. Hoc temptationi resistit liberum arbitrium ad actum oppositum eliciendum ergo et ipsum difficultatur quia [illegible] et ambo quia temptatio liberum arbitrium [illegible] ad actum eliciendum ergo et sibi resistit quia patet et ambo est apostoli ad Galathas: Caro enim concupiscit adversus spiritum et spiritus concupiscit [illegible] cum tanta [illegible] spiritum concupiscere quod vult ipsam rebellionem superare ergo. Hoc liberum arbitrium difficilius resistit concupiscentie vel temptationi maiori quam [illegible] quia [illegible] quia [illegible] magis tanto magis voluntas ad illud allicitur et [illegible] magis allicitur tanto minus fortiter potest resistere sibi. In datum oppositum quod difficilius quis vult posse delectabilia quam [illegible] et [illegible] vim quam [illegible] ergo. Ad articulum evidentia est sciendum quod actus liberi arbitrii est duplex scilicet unus qui ab ipso dependet imperative et [illegible] actus qui dicitur liberi ut puta velle et nolle vel respuere. Alius actus non imperative dependet ab ipso sed dicitur actus eius liberi ut est letari et tristari etc. et est actus 2us qui liberum non [illegible] et ad ipsum liberum arbitrium potest difficultari et fortiter cogi. Hoc: Hoc ad primum articulum nec ambo de primo actu ad [illegible] quod oppositum non datur quod [illegible] facilius possit velle continere castitatem absente temptatione [illegible] datum oppositum quod non ita faciliter delectatur in illo actu presente temptatione ad oppositum sicud absente quia ipsa temptatio inclinat ad delectationem obiecti de quo est temptatio et per consequens aliquantulum retrahit ad eliciendum oppositum. Ad confirmationem dico quod velle servare castitatem presente temptatione [illegible] parvuli est magis meritorium quam absente temptatione [illegible] quod quo velle sit difficilius [illegible] quia presente temptatione [illegible] actu [illegible] ipsa de temptatione quam non [illegible] ipsa absente ergo. Ad 2m dico [illegible] ab [illegible] de primo actu ad potentiam datum quod non sit tantum sibi resistit [illegible] concupiscit adversus spiritum ergo sibi resistit sed non sit concupiscentia in illa

quod [illegible] vocatur resisto vel [illegible] volendo difficultatem inducens. Ad glosam dico quod cum caro adversus spiritum concupiscit quod illam rebellionem superare difficile est sed cum delectatione quia quod non sit difficile velle eam superare vel difficile illam rebellionem superare quia ad membra inferiora quod cum aliqua difficultate [illegible] obtemperant et obediunt voluntati.

Ad 3m

Ad 3m nego ambo de primo actu liberi arbitrii ad potentiam probatur quod solum de 2o actu qui est delectari et tristari. Ad [illegible] quia [illegible] in primo patet idem quia liberum arbitrium delectabilius elicit unum actum quam ad actum [illegible] quam quo ad alium non tamen facilius ergo de 26 et 20 in quibus magister premittit agere de libero arbitrio per [illegible] ad actum meritorium etc.

Consequenter queritur 12o utrum liberum arbitrium cum qualibet [illegible] producat quemlibet actum suum meritorium. Et arguitur quod non quia liberum arbitrium non minori difficultate potest deum [illegible] diligere quam martirium pro fide Christi sustinere quia patet quia ut [illegible] utrumque actum meritorius sit sed ambo quia actus primus inducit magnam delectationem 2us autem actus magnum timorem ergo et patet ista quia [illegible] Aristotelis 3 ethicorum dicit quod difficilius est terribilia sustinere quam a delectabilibus abstinere. Sed difficilius est a delectabilibus abstinere quam delectabilia [illegible] ergo de primo ad ultimum difficilius est terribilia sustinere quam delectabilia [illegible] ergo.

In oppositum

In oppositum arguitur sic liberum arbitrium nullo modo potest augeri nec minui ergo quia [illegible] sed [illegible] quod si posset augeri hoc maxime esset per actum meritorium sed posset minui hoc minueretur per peccatum sed hoc non. Item Bernardus in de libero arbitrio dicit manet libertas voluntatis ubi est captivitas mentis tam plena in malis quam in bonis. In ista solutione questionis

Prima conclusio

pono tres conclusiones. Prima conclusio est quod liberum arbitrium cum parvo conatu gratie vel magno equaliter libere producit actum suum meritorium. Probatur quia 3a ratione: Hoc liberum arbitrium non potest difficultari ad actum meritorium ergo patet quia quod si magis libere eliceret actum cum aliquo conatu gratie vel cum minori ergo eliciendo actum [illegible] cum [illegible] conatu aliqua difficultate pateretur quod non est dicendum ergo esset libere eliceret cum uno sicud cum alio sed ambo

quod cum sit unus [illegible] si posset difficultari posset et cogi quod est contra 2o libro di. 27 q. Hoc liberum arbitrium non potest cum [illegible] producere actum suum meritorium cum aliqua [illegible] quia nec facilius nec equaliter libere producat cum [illegible] et aliqua sine [illegible] sunt quia si facilius vel liberius produceret cum aliqua vel cum [illegible] gratia actum meritorium et per consequens [illegible] posset circumscribi producere cum aliqua [illegible] ambo quia quamquam maxima successiva vel [illegible] quia potest cum aliqua gratia actum meritorium producere [illegible] potest cum [illegible] quia [illegible] oppositum sed quia aliqua est mensura in qua voluntas cum [illegible] parva gratia [illegible] non possit quod est secundum. Hoc liberum arbitrium equaliter est [illegible] sine gratia et in [illegible] maiore gratia quia [illegible] et ambo patet Bernardus in libro de libero arbitrio dicit manet voluntatis libertas ubi captivitas mentis tam est in illis quam in bonis [illegible] quod dicitur sit liberum arbitrium [illegible] in bono et magis bona ergo.

9a conclusio ar[guitur]

Contra quod arguitur sit liberum arbitrium cum [illegible] et [illegible] gratie gratie non potest [illegible] producere ergo [illegible] actum suum meritorium producere ergo non [illegible] libere quando [illegible] quia ubi est equalitas [illegible] liberas sed ambo quia [illegible] gratie [illegible] voluntas naturalis ad [illegible] actum meritorium difficultabitur [illegible] ad actum [illegible] ergo [illegible] tunc sit cum maiore gratia magis [illegible] ad actum meritorium et magis difficultatur ad eius oppositum quam cum [illegible] ergo non [illegible] libere sic quia ad actum meritorium sed cum [illegible]. Hoc liberum arbitrium cum [illegible] gratia et [illegible] non potest elicere [illegible] libere actum demeritorium ergo patet quia quod sunt equaliter libera ad unum actum equaliter sunt [illegible] libera ad eius oppositum quia [illegible] quod non magis [illegible] ad unam partem quam ad aliam et per consequens non [illegible] libere sed ambo patet [illegible] non cum [illegible] in parva gratia facilius [illegible] temptationi quam cum magna quia cum gratia [illegible] mereretur in bono [illegible] et [illegible] gratia quia ipsum in bono magis [illegible]. Hoc [illegible] quia [illegible] quod cum parva gratia [illegible] facilius possit mori pro Christo [illegible] cum magna [illegible] et [illegible] et [illegible] oppositum [illegible] ergo [illegible] evidentia est [illegible] quod actus meritorius liberi arbitrii

2o

3o

e dupl' Primo q e mitoriū et ppe ꝛ pot
ut velle bonū pūr assentire i gra
et respue malu. Aliud e mitoriū
quo et no pot ut actꝰ optior sine
spatꝰ qo aut laquit dactu ipo
pri li mitolo no de alio. Ad 2m qñ
ad prm dum nec ans ad pz dō q
si aliqd gcludit sm gcludit q li
berū arbitriū no eēt libe eliciat
actu mitoriū adl gra sicud cu
eod et qo libe dūe ꝰ ng de lib
tate gdiccois ul gplace e d q nūc
mit qo ul ali e bonū q gra
inclinat liberū arbitriū ad mitoriū
actu sic iclinat ad frequencius me
ritū ul intensius ꝰ no ad liberiꝰ

Ad 2m nec ans d pō actu libe
ri arbitrii q e velle ul nolle ad
pōz eē dō q coopgena no docet
tm eē libe et eē facilē gcomꝰ
i gra mag posset gsentire tepta
ciōi sed gcomꝰ in parua gō ad
pm actu liberi arbitrii eliciendum
sꝰ ly daq qo ad 2m si qa ad act
speatu q difficiliꝰ inclina ꝛ actꝰ
optiores gcomꝰ gtu intensius
gsentiūt teptacōi eē gcomꝰ paruu
gtu gre et si dz q gra eē mete
in bona gfinac dō q no p statu
vie nec eē ad qo sc gm ipm eē
liber libertate cenali q e libtas
pase coaccoi oppata. Ad 3m gcedo
q gcomꝰ pudz gra eē libe potest
velle martiriū pro sustinē sicud
gcomꝰ magnus ꝰ no eē ly potest
sustine q i tpo no cetu gsona
int vires inferiores et superiores
pō i gnte aos gra. Ad 4m dō q
oppositū no daq coopgenꝰ dactu pō
liberi arbitrii ppe mitolo sed eē
d alio actu spata q e ipm mitol
riq qnt pō parte g pale q comꝰ
speto morti qo ad actu pri llo
liberi arbitrii q e velle eē li
be pt velle sustine mortē p
xpo sed gcomꝰ in suma gra licz
no mitole. Cu eē facit vnꝰ pa
ganꝰ acceptat mortē p ydolo
suo sed vnꝰ ȝeanꝰ i gcomꝰ i gra
pō licz no mitole. Ad 4m gōe
ꝰ liberū arbitriū eē libe cum
gtu oppoito sed pō eliciat actum
suu mitoriū ut pꝫ qō assuctꝰ ad

Lasciviaz d qo acquisivit sibi gtud velle
ad statu gre cū e q eū gtꝰ sit
difficultas mol q no statim amittit
dem gtud. Ad 4m d eē dō q eē libe
pt elicē actu mitoriū gtineat si
ti iny appoitū gtet gtium x 2 oz
Hoc gcomꝰ in gtu gre eē libe
pt actu vtuosu elicē sed gcomꝰ sine gra
go gra pz q no mīg retrahit gtꝰ
gre ab actu vicioso q facit gtus
viciosus ab actu vtuoso ꝰ x q si no
eē libe posse qo peccat cū gra sed
sꝰ mīg libe sc q p petm sui
cadet a statu gre q ille petm sui
eē mīg ipudētaq q mīg libe pecc
set qꝫ peccat sic peccat na precedente
gra gnom eū gra sit trussa a
peccatiꝫ de mag obligat ꝛ p gnꝰ
petm sequens aggravat gō. Hac
Si q no eē ca qo sam fsiz q
gtus viciosus difficultatz liberi
arbitrii gcomꝰ i gra ad actum
vtuosu ꝰ gnom dō x q si petm
difficultatz cū e gtꝰ posset dupli
et tplic zc ꝰ fine sc q posset
spale libm arbitriu gcomꝰ i gra
ad actu vtuosu pz ista qua qua
vtus liberi arbitrii eē sit gdōz
cātu et cātua e sita ꝰ quomꝰ
Hoc gtꝰ viciosus i ca no potest
tolle libm arbitriū nec pte eiꝰ
gō pz qua q si eq̄lit manz libm
arbitriū eē tēd gtu et ꝰ sc q eē
eē libe pt actu suū elicē ꝰ cū
tēd gtu et ꝰ ꝰ ans q gra no
tollit libm arbitriū nec eē pte
gō nec gtꝰ viciosus pz qua q
no mīg inclinat gra libm ar
bitriu si ab gtꝰ posset inclinat
ipm ad vna ptez q faciat gtꝰ
viciosus ad aliaz et hec e mītes.
Utrū d libero arbitrio dctꝰ. Quaret
libtas vol ubi e captivitas
eē plē in eē in bonis
qꝫ ar 3 p monachū Hac gtꝰ
inclinat volez ad actu gfilez ill
ex quibꝰ gnat gō difficultat
volez ad actu oppoiū ac gō gtꝰ
viciosus gnet ex actibꝰ viciosis diffi
cultatē volez ad actꝰ vtuosos pz
qua q i ipm iclinat vol ad vmoloꝰ

hm ipam mag retrahit ab alia. Resp
q nisi gtꝰ retrahit ab actibꝰ oppoitꝰ
ꝛ ad similes actꝰ inclinaret id ex quibꝰ gna
amo fuist gnet q no appetiz alia
id quae gnet gō. Hac q si gtꝰ
no inclinat ad gsilez actꝰ ꝛ diffi
cultatz ad oppoitas tuc na assuetꝰ
malu reduceret ul difficultatz vole
ad volēd qd e bonū sm dictame rect
rōnis quom et q coopgenaz gō. Hac
gtꝰ viciosus ncitat vole ad actu vicio
sum gō ipam difficultat et itrahit
ab actu vtuoso et mitolo qnaz et
ans p Gregoriū rōne gpanet id
qt arbor bā fructꝰ bōos fact ꝛc
d. Culpa in gsuetudine ducta ita ob
ligat metez ut nuqꝫ surge posset
amat et labi q ubi sponte dum
psistit dū noluit coacta cadit. Id
gō ubi e. Ysidorꝰ d sumo bono dicit
Et cogitacō pariat delectaz delectacō
gsensū gsensꝰ opacaz opacō gsue
tudine gsuetudo ncitatez. Ad prm qō
q gtꝰ inclinat vole no ad liberiꝰ
ul mīg libe volēd ꝰ ad frequēcius
ul intensiꝰ ul delectabilius gsilēs
actꝰ illis ex quibꝰ gnat eliciend
et ad gtria itrahit ab oppoitis sed
ex qō no sc qn eē libe eliciat
actu suū p̄m s velle ul nolle sed
gmō ad gfinacōz dō. Ad 2m gcedo
q assuetꝰ ad malu ul gtꝰ gtꝰ
tꝰ viciosus no difficultat vole
ad volēd qd bonū e sm dictame
rcte rōnis ꝰ ly difficultat ad
gcocaz opꝰ boi volut q assue
tꝰ ad mala opa no ita facilit
et delectabilit opat bō ill ota
sed no assuetꝰ ad mala licz eq
facit iā posse velle et qō ui dvi
genes velle si eplaz ad iōnes
d q no statu cu volez gtinet qꝫ
adutit ad bōos vsꝰ bona eē zꝫ sub
sc vol ta eē p impedimēto quint
corpꝰ vō tardu e gō. Ad 3m
nec ans ad ꝓgrꝰ dō q aut dicet
q assuetꝰ ad malē opandū no pt
facit surge ad bona opis gtri opi
viciosis licz facit qo pt velle ꝛ tu
dt q ꝰ tūs volas eadet acip eadem
ꝓdifficultē no qnd ofate in actu
phi ipiꝰ volꝰ q e velle ꝰ i actu

speato q e in opaꝰ. Ad 4m ysidorꝰ dō q
dt q gsuetudo inducit ncitatez q deceipt
ncitate x difficultē ad am sed qn quis
fugit voled ipm inficē diciumq eo
actꝰ ul ncitatꝫ fugit no q cadete
volunt fuge ꝰ q eū aliq difficultē
inclina abcedisset vol si imane
voluisset. Ad 3a qo e eē liberū arbitriū
quis eēa gdōz aliqū eē libe eliciat
actu suū mitoriū x qo 3 Hoc
liberū arbitriū eē libe eliciat actu
mitoriū sui cū magnꝰ gtu gre
sicud cu parvus et cu gtu vicioso
sed sm ipō gō pz ans ex duabus
pōis gclꝰ ꝰ qua x q si liberū
arbitriū ab aliqo posset difficultari
ad actu suū mag posset difficultari
ab gtu gpute a ipō fact q ab aliō
sibi gtrarieto gō. Hoc si liberū
arbitriū vane a eq ab i actu suo
mitolo difficultate posset pati eū
eiꝰ pte sit sita sc q posset gtra
gitali aliqd a d abiq ipm antiq ex
cadēs q p ipm liberū arbitriū
ad actu mitoriū ncitat quibꝰ
et pz qua q tlē abiq vincet
facultate eiꝰ et superat gō
Hoc Si aliqd abiq posset minue
libtate vol ad actu mitoriū eēa
ipm gnd qō maxie eē deꝰ pz
qua q eū deꝰ sit summꝰ bonū
et infinitꝫ excedit ceta bona
p omibꝰ aliis bonꝰ bonitē ad se
trahit et inclinat et p gnꝰ si
aliqd abiq libtate gtet minue
qō maxie faceret deꝰ sꝫ deꝰ qō
no facit q tuc volas mīg libe
posset dilige deū qꝫ alia et sic
actꝰ dilectionis dei eē sibi mīg ipu
tabilis et p gnꝰ mīg meritoriꝰ
qd e fm. Dn qꝫ ar 3
Hoc Exleapis mealiū gcomitez
i gra eūq liberū arbitriū eli
cit duos actꝰ mitorios exp pmꝰ
sit velle mori p fide. 2ꝰ sit nolle
eliciē inficē iste actꝰ sc mitoriū
q fit i gra 2m indiciū i recte
rōnis qo supponitur tuc ar 2 sit
virtuꝰ ex libera sua arbitrii no
pt sta elicē corp duorum Actiū eē
libe gō nc eēs duos actꝰ elicit

Ad 2m
Ad 3m
4a gclō
3a gclō
Vt qꝫ ar 2

3o

Ad pm

Ad 2m

Ad 2m

Ad 2m

2a conclo

Salvari:

Nullus pt saluari sine gra in statu nature lapse qd aug e apli dicentis gra dei vita eterna. Et pz qua qz si quis posset quodlibet petm vitare sine gra qd sine gra posset ee sine omni pecco et tunc si talis moreret in tali statu no eet dap natus qz sine oi pecco qd et salvatus et hoc sine gra nec valet si dicat qz eodem posset argui de adam in statu innocencie qz deus in statu pudit ipm non morituz sit aut no esset in pposito. Hoc nullus in pecco opus pt vitare augmentu eius peti qd patz qua quamdiu statu nature lapse oib qz sine gra est in pecco ut dictu e et tc qz augmentu peti no fit nisi p petm [illegible] aug qz psuerancia i pecco aggc ipm petm agravat ut [illegible] et eet de pma [illegible] quod [illegible] arbitrium angelorum et in glo [illegible]

[illegible]

Sequitur ... liberum arbitrium ... [illegible]

preat peccati illius obmissionis et secundum primum membrum istius divisionis pro secunda ista quo ad penas secundum membrum procedunt cum autoritate et autores qui videntur apparenter dicere. Ad aliam tamen in principio quod secundum primum patet clare per cum dictum dicere.

Consequenter quantum ad secundum dicitur quod per carnis concubitum contrahat peccatum originale vicium. Videtur quod non quia si per carnem peccatum originale esset ...

[illegible]

Ad oppositum

2a ratio

[illegible]

4a quaestio articulo 2o

[illegible]

[illegible]

2o

3o

no sit ex trāsduce nō patit sibi a d'
petm a parētib9 ineē nā si petm
parētes trāsducet' in plez nō trās
ducto ipius peti sed qa migraret
actus d'slis in sciltm / Iste pat5 qe
poss argui aut petm orgmale
ptralhi' nāt aut voluntarie nō nāt
qz ex illis que insūt a nā n9 est
cāmadg si voluntarium qe q petm ac
tuale / Vnde sic ad arta / ad pm
nes dat q deus poss cāre maz
sine plez .i. qz in nā p ppagacoē
geīta ē āqua ... ex pctō p' gol
dmata que vītab feditas nō ē cecz
efficacez si sm defficacez necesso in
q pt siner qualite patitur q e
i nā geīta p ppagacoē fueit ita
qua carnet hic nec arti q° et
ita qz fuit aliq ɋltas i nā ge
nita forz peti feditas silb9 vs
ɋlitas i nā cāta ns forz fedi
tas nec effectus libidinis to aia
ex quacione cū nā geīta trasbet
petm orgmale et nō ex quacione
cū nā sic ē / Ad 2ndaz go q p
cedit fm pcatz de ablāz et nō scdm
ordinatez ut intelligit q° / Ad 2m
ne' dub adpaz vndz Catholicus
in magro li° 2° d° 3° d q cū dō
dixit pq lapsu Cresite et mlt
plicamini nō fuit nouu ppti dctaz
s ppti apn° dati cōmutatōs ut
i capitulacōe q qui ppptu fuerat
s ān lapsū in gclo potuit sic pne
pctō / Ad 2ndaz d° q nupcie sūt
bone et nō dāpnabiles qz ex nup
tijs nequa ɋgdu nō sic petm or
gmale si ex malo libidinis et cō
cupiscēcie qd a nupcijs cōpitur
cū qd pz i statu inocēcie sine li
mals fuisset et ex sic illic malū
nō includit / Ad 3m lz apud
multos sit ɋtrouisia an s. aia sit
ex trāsduce ul nō d° tn q nō
ē ex trāsduce et de hoc ponaz
3az qoz scz q ē a solo deo cēati
q qz deus cēat eā ipius peti
nō et tn p' qz ine actū 2cs
D° q vnū ē q ad ī° qd ine actu
pūtz nō q ad ipscrōz 2si dicat

q quercz aie cū carne ē causa
illis peti illis aut quercz ē a deo
D° q nec cāti aie nec quercz
ē cā illis peti qz d' sic sine illa
petā sut ce ut ē d' carne aie
adē et q sz petm feditas i carne
sequs et ista nō ē a deo s a pctō
pmi parētis / Ad 2ndaz nec
gnaz et ad pbacoz d° q orgmale sit
vnu sm s° q petm orgmale sit
vnu aiab9 pasitm et q sit vnu
nūs i gnante et genito q ambo
sut pctā / Et i ad ad d' petm or
gmale aut ɋlipt' nāt d' volu
tate d° q vtroqz mō si intelligē
do q ɋlipit nāt si p nālez ppa
gacoz et nō nāt si ex codicoz
pc qdiz et d° q ɋlit' voluntale
nō qz ɋlat' pactuale vo tez
pmuli si pmi parētis ut ait
magr li° 2° d° 3° / Ad 4m qo pz
p 3m ar-tū petm / q pcetez qoz
est q aia sōlib9 geīti a gnante
nō trāsduct' in filiu abes genitud
p° 3r / Et pc quelz vō lib aie
a deo pse ex nichilo cēat go pz
quod et arbs ē expsse magr ex
ponens i d. p° / In sūt
aiab singulati-i singlaib ... ex
nichilo nō ex ada ut quidā di
cut putatūo aiab ex trāduce
/ Ac appar qab ē ɋtrariū go q
hs et anb ē magr li° 2° d° 3°
/ Vbi vetaca opione dt nō petm
aiaz si cū carne ex trāsduce ce
ait qō aut fideib lēaci ipsūt
et tamē adūsa viti dāpnat
q fideib nō aiaz si carne sola
ex trāsduce ce admittit q° ex
/ Ait magr d° ē 2 ca° vlti d° q
admoz nullus corpq dē corpe
vl trāsductū fuit ista putauerit
aliq ipius aiaz dē vi aia p ppaga
coz et so aiab pt paz trāsdu
cab ce sed corp9 / Alij putauerit
pl ōmb aiab abinicō cātab lēat
aut fideib n' sil n' trāsduce fcab

ee aiab dag si in corpibus seiatz atq
formalz infudi ex infudēdo cāre
/ Hec q° ē pceptaz ut vā et lēata
dtimata qo p' anb p d° et sp
32 q. 2 ca° / Si qs pcusserit et
sut vā sn augsi i qsmbg noui
et veterg testamēti qz di /
Iaz forto corpi dat' aia nō in
cōceptu corporis nascit' cū sese
dūata nā si tū sese et aia
cōsistit ex aia mīte aie cotidie
c paviut cū sese sēnyon quod
nō pficit nalis vbi glo ... dia
vta ppaita ex psis declaratus
ait / Quod scire dicūt aiaz cū
ex aia ex trāsduce .i. ex paticu
nia .i. ex aia gnantis et nasci cū
corpe fide ē cēatu corpq ex cor
pe / Alij meruit' aiab cātab ee i pl
indi corporibus celū et infudi cor
pibg ex q i-splucez et / Vn i-dure
ad ppab stellab si bn vixerit
fide aut nia ē q cottidie dō
nouab cāt aiab et infudit no
uab nouis corpibg et infudē
do cāt et cēando infudit h°
/ Con qoz ar' 3° / Hoc
ha pt gnare sibi silē qo pz
anb qz vniqdqz pfectm ē cū
sibi silē gnare pt 3° met' cū
qo ha sit pfeccez aijnus et cōmq
gnat sibi silez nulla facieib ho
pafit q° et gna pz qz ho gscat
ex corpe et aia ut hēt' in ele d°
sima / S. et si sa. ca° po / Et ɋ
finat' qz ho pt gnare ho
2' pbū' ga et introduce aiaz ro
ēz gna qz introductio vltie fore
pt d° gna° et ro si ha nō pt
introducere vltiaz form si form
dē ipsq dicet q deg gnat ho
mines / Et ap ho qd ē sm / Et ɋ
finat' ho qz i d' gnatoe vnuāz
gnatoib dat sua sform et ex q
gnata gna° ɋlē ē vnica / 2° ac
suppcta ep cū nā sut ...
pōta ad susceptoz aie q deg nō
ifudat ... aiaz aiiz dimiss

sedib caus in sua nā ppa sed
pmittit eā cresce et angeri 2m
naz suaz sicud eēm pus crescebit
ex aliq vtute minustra ita et
crescet et hic cū nā i° hēt for
maz corp quasi sclmcamēta et
ɋptez et etate q nāt ɋplet nō
ē dubiū q nā appelletur illaz
maz et vnuet ut pus ex p qu9
fuerit al et hic qd ul ect al
12 i° li° ho nō qz nec leca nec
cāp 2° d' singlis rebz / Vc
i° nale 2° ex ho et p gnus heet aiaz
... i° li° lez si quitq illis hēt hēt
a parētibq ex trāsduce g / Ioc
/ Qe deus de nichilo cāret aiab
sifiozo sc' q i° a° aie nō hent
petm i pni° sui ee ul q deus
ex actū- peti quazp vtoqz est
sm et p' gna p moz ar-d ma
gistri li° 2° d° ē 2 / Vbi p'bat q
angeli nō fuert cāti mali qz
deg alr- fuisset actū- eq malicie
dt ēm augq sed nō pt cāter
optimq actū- malq ee ɋ ro
tery boy cat ē q ipo tom
ciat go sili- cāt aia pmuli
i sua cāoe p° a ad ho ex vid'
topz sepli gen 2° / Vbi d'
/ Requievit deus die septimo 2cs
vbi glo augi i q. ad ɋrasud q.
li vegesē d' deq 2cs / Vnde qui
in li° p° q p° a or-dmals q pz
/ Ista alius topz hēt ex a
q° / Vbi d' deus aie iste que
egresse sūt d' femore iacob 2cs
ex qubz vis pz q aie trāsdu
cāt' ex parētibq / Ad ...
sm quedā q ho pt gnare s
sic quo ad ɋa gnalia et cōducera
.. d' po ine cāgi na ē aia ro lis
et ro si pāz nō gnat ho ne ex
pfectoe hois s q ipa nō ē de po
ine cōduce' nec gnat' et ad gfez
cū d' q ho pt gnare hoiem d°
q vnū ē sic intedo q si gna
pt dispone' maz tli dispasitoe
p ad ce talis dispsacoe introdu
cit forma hois / Et tc cū d' q ho

C 1
107

[col. a]

... gnaret ... q no qua-
gtia° ... no attedit penes ...
... spetiem ... no sit gratia lic(et)
... penes dispositiones introduc-
tas ... ad quas ... ac(tu) infu-
sis et ... gratia ... / Ad aliaz
... do q ... gratiae ... innota
gratis dat ... sua ... et
... si ... sit ... gratiaz ...
... s. aut no sufficit q dis-
ponat ... sufficie(n)t(er) ad illius
formaz ... gratiaz ... 2m
[margin: Ad 2m]
... / Ad 2m do q ... in
... dispositio ad ...
... si ... no ...
... q ... amplius no ...
... q ... fuit
... et ... fuit
... sine ... ut ... inf-
... et ... amato isto fine
... dimitteret ... q agebat ...
... fine / Ad 3m do q ...
[margin: Ad 3m]
... ad ... primos ar ...
... de angel(is) do q no e ...
... augmentata in sua ...
... no fuit infusa ...
... culpe ... actua
... infunde(re) in ... ppagata
... si ... ca-
... poena ... in ... in ...
et ... q ...
... et ... illa
... in ... loca
... fuisset ... mod
et aliud ... / Ad ... gen
... q ... de ... et
ad glam ... fuit ... in
... ubi allegat / Ad aliaz
... do q ... iste ...
... de ... q
... ut ... aug. ... 6
/ Ad ... in ...
... 3m ... 2m ... facti
Consequenter quer(itur) ... petum
... originale ... baptismo
dimittat integr(al)it(er) / Et ar-
q no ... baptismo no restituit
originalis iustitia ... q ...

[col. b]

... a ... in ... et
et ... q in baptismo no restituit
... ad statu ... innocentie ad ...
... mgr in li° 2 d. 32 ...
ponendo ... / ... q ... ip-
so originali peto pt peccare ve-
niar ... poc ... pt ... a
... et ... go ...
q ... no peccaret ...
... q ... q
... no pt ee sine peto ut ...
mgr li° 2° d. 21 ... peccaret ...
veniar / hoc ... in peto mortali
pt peccare ... veniar go ... q
petum mortale no ... ul
disponit ... ad petum ... mortale
q ... originale ... multo
plus et ... fuit pbatum
... q ... / hoc ... in
... pt peccare ... ... go ...
... fuit ... q ...
... q ... q ...
... in ... committat ... petum
veniale ... dicat mendacium ...
... et ... sit ... origina-
li et ... actu et ...
... / Et ... aut ...
peccabit ... veniar et ...
aut mortalit(er) et ... q aut peccat
mortalit(er) q ... actu q ...
e petum mortale et ... no q ...
... no poss ... actu no peccat
mortalit(er) aut ... aggr-
... petum et ... no q magis aggr-
... e in peto ... sit ...
... / Contra ... ar. 3 ...
... go sit ... pono q ...
... originali solo peccat ...
peto veniali et q hoc ... decedat
... pe pt ee debita
... go ... petum ... no ...
possibile ... q ... e petum
sine pe debita ... ad
... debitus
... peto ... q no punire ...
q pe ... no debet ...
mortali ... purgatorio q ... pe
... debet ... no sut ...
... peto originali ... limbo q
... pe dapni q ... pena
debita p veniali / ... supposito q ...
... in peto originali ...

[col. c]

... ab ... peto actuali ...
veniali ... mortali ... no ... pvenit
ad tempus discretionis aut deliberabit
de statu suo et debito fine ...
no ... no go peccat mortalit(er) et no ...
veniar ... q committit ... quod ...
... salutis / ... aut eliget sibi
debitu fine ... statu ... ab ...
... no pt amplius ... solo ...
peccare ... originar / aut elegit ...
fine indebitu ... peccat ...
et no ... veniar go / hoc ar-
... doctor q supponit q petum ...
no ... nascens ...
... alicuius ... qd quid petum ...
... liberi arbitrii ...
...
arbitrii ... pvenit ... ipm ad
bonu ... et ... no
... liberu arbitriu adulti
... mortalit(er) peccatur ... arbitrio ...
... se ... / hoc supposito ...
... ar. ... in solo ...
... motor ... dei ... libe-
ru arbitriu pvenit ...
... contemptu et rebellione
... peccat mortalit(er) ...
... et ... statim ... originali
veniar ... no ... pt ... sus
peto peccare ... veniar / ... do ad
... ad ... q ego ... sal-
... medio ... q in ... loco
sit ... purgatorium et ... / ... elli
... inferno ... pe ... pu-
... / ... purgatorio ...
... in limbo ... nullaz pena ... pa-
... dapni ... do q ... in
... loco pvenit ... ad peccaz dapni
... originale et pe ...
... veniale / ut ... fuit ... lo-
... do q in ... loco ... posset ... q
... pvenit ... debita ... predicto
[margin: Ad 2m]
/ Ad 2m ... concludit ...
... peto mortali ... posset peccare
veniar q ... statim ... deliberare
de salute sua si no ... peccat mor-
talit(er) ... statim ... peto ...
deliberare ... in ... et ...
... posset peccare veniar / Et ... ad
... q ... deliberare ve-
... q deliberare no pt ... pt ...
...
... omisso ... deliberatione ...

[col. d]

... ad mortale q potest veniar peccare
q in ista mora deliberationis potest
insurgere aliquis motus ... posset
ad petum veniale / Ad 3m ...
... q ... de ... do q
... pt ... subito eligere an sit
... motor ... ul no ... poto
q possit subito ... no tenet
... pe ... mortalis ... te-
deliberare ... gl ...
... om ... pbate ...
an ... sit et ... in ... mo-
... deliberatois potest insurgere
... motus venialis / ... hoc ...
[margin: 2a conclusio]
... peto decedentes no
patiuntur penam ... pena ...
... 3a ... decedentes ...
originali no peccaverunt ... aliquo
... go ... q ...
... q pecca(n)t ut ...
... ... pe ... decedit ...
... 2 ... ul ...
q ... no decedit in solo ...
/ hoc / An peto ... no e ... ad
bonu commutale ... a
bono ... go ... q ... pe
debeat ... culpe et ...
peccat peto mortali actuali ...
... bono ... et
... ad ... commutale debet pe-
... dapni ... visione ...
... et pe ...
... ubi est
... et ... peto ... debet
... et no ...
pe dapni et ... / hoc peto
... dapni ... e ... et ...
dapni ... pe ...
pe dapni ... debet ... pe
q ... peto debet ...
ut ... in tenebris ...
... e ... q in ...
... ut ... li° 2°
... q ...
... originali ...
... dapnabuntur ...
... malis ... pe-
nullaz ... visione dei ...
... / Contra ... ar. 3
[margin: Contra ... ar.]
... debet decedentes
... originali q decedit sine
... peto mortali veniali ut originali
... q aliter ...
peccandi et no peccandi ...

q deus tenet vult puerum in solo origi- nali-
bus abesse alii et si in gracia ut fuit
adam in statu innocencie ac perpetuis
gratie et volo q talis decedat in isto
statu tunc sic isti decedenti sine
omni peccato debet pena dampni s. carencia
visionis quod patet q nusquam gracia potest
consequi iam visionem ergo ac pena debetur
decedenti in solo originali q sit
pena dampni sed non potest esse ac pena
dampni nisi addatur pena sensus / Ad
non minus secundum iusticiam puniendum est peccatum
actuale quam secundum peccatum sed peccatum
originale in aliquo quod est eius secundum
acto ipsa seminaliter propagata ergo ipsa
racio est puniendum sicut et aliud sed
racio non potest puniri nisi per penam
sensus ergo / Ad decedens in solo peccato
et veniali punitur eterna pena sensus ergo patet
quia q pena sensus eterna non debetur veniali
peccato ante q talis decedat punitur pena eterna
propter originale et pena sensus propter veniale sed
in nullo loco potest quis puniri pena eterna et
pena sensus nisi in inferno / Pro ista parte
sunt due auctoritates in quibus maxime se
fundat hec tenentes prima est Augustini in
libro de fide ad petrum capitulo 27 quod firmis-
sime tene et nullatenus dubites non
solum homines iam utentes racione verum eciam et
parvulos qui vel in uteris matrum vivere
incipiunt et ibi moriuntur sive
iam de matribus nati sine sacramento bap-
tismi de hoc seculo transeunt ignis eterni
supplicio puniendos / Secunda auctoritas
est Gregorii 9 moralium exponentis illud
Job multiplicabit vulnera mea sine
causa dicit quos a culpa originali sacra-
menta non liberant et hic nichil operati (?) proprio
egerunt ibi ad tormenta perveni-
unt et reddit rationem quia hoc tantum
perpetuant (?) quod nichil ex propria volun-
tate fecerunt sed tormenta nonnisi pena
sensus / Secundo dico secundum doctores quod ante in-
firmitatem (?) si decedens in solo peccato non
debetur pena sensus sed ipsum alii doctores in bono
sensu dicunt q talis decedens in solo ori-
ginali punitur pena dampni pena scilicet
q carebit visione dei / Sed alius
decedens in peccato carebit vi-
sione dei sed in carencia decedenti cum
originali est pena quia est pro peccato
debita dicendum est q peccato q talis
carencia utique esset, sequitur pena quod tamen non

nos credo tamen tales quod decedens in originali magis
puniatur dampni pena quam alius qui grate (?)
aliqua pena dampni qua non carent
scilicet carenciam originalis iusticie qua alii non carent
[illegible] 2m concedo q tales puniuntur sed non pena
dampni [illegible] sed ad alia puniuntur pena dampni
sensus pro solo originali (?)
in peccato quod caret visione dei et frui-
cione dei et dotibus anime sic et cor-
poris puniuntur pena dampni quia carebunt dotibus
corporis et gloria redundante in corpore ex gloria
anime / Ad 3m patet in responsione ad primum
argumentum et per eandem patet ad omnia
auctoritates et ad omnes auctoritates vel
dicta q accipiunt penam ignis vel
supplicium vel tormentum et similia
pro ista quod est carencia dicit quod et
2e expositores dicunt et (?)
in eo ita excellentissime locutum
est doctorum est propter excessivos sicut pelagi-
anos et iulianum qui negaverunt pueros
contrahere originale peccatum et quod per
visionem propter quod est sicut per terram [illegible]
detestabiliorem reddat ipsos errores
contra predictos errores sunt acri- ter (?) in-
secutus quos sunt et non in sensu quo
[illegible] sicut idem [illegible] mea doct-
rina et multa similia / 1 Ad 3m
non est mea et multa similia decedens
quod 2 in solo originali decedens
dicitur non affliguntur interius tristabilitate
i. q non patiuntur penam spiritualem
afflictionis interioris vel doloris
3o post illud pena et mitissima quod
anima est de q. d. l. 2 ignorante pro sa-
q tristitia et dolor interior i. [illegible]
3 invenitur penis sed sicut pena sensus [illegible]
opposita delectacionis in vita opposita est
est magis bona et hec defectus [illegible]
delectacionis in illa apta pena sensus et
supposita quod tristitia sit offensio
ab quibus rebus quibus nobis nolentibus
accidunt ut vult augustinus j. de civitate
dei capitulo 17 sunt et cetera pro 2o / Tunc vo-
lunt ad quod deus non vult eos vel
sunt ad quod deus non vult eos vel-
le actualiter peccant pro qua velle
sic voluntas dei est peccatum et aspera
dicitur / Ergo parvuli in solo ori-
ginali decedentes si tristarentur de
carencia divina vellent aliquid quod deus
non vult eos velle sed peccarent actu-
aliter quod est contra / Ad 4m in solo originali

decedentes non sunt desperati quia patet ante
quam tunc peccarent vel peccassent peccato
in spiritum sanctum quod est gravissimum quod est finis
sed patet quia quamvis tristantur de carencia
alicuius finis sed sciant se in fine numquam
consequi posse desperant tamen in fine quia
sunt parvuli tristatur de carencia visionis
divine cum cognicione naturali quod debet esse
separate vigeat et sciat se posse
numquam consequi deum visionem desperant quia
Contra quia desperacio non est solum
culpa sed maxima pena et acerbissima
quia ipsa pena non est mitissima quod est
quod dicitur de q. d. l. ignorante / Contra
quia arguitur 3o primo parvuli de-
cedentes in solo originali habent ap-
petitum naturalem ad deum videndum et
ipso fruendum quia patet quia omne quod
naturaliter appetitur si non habetur causat
sensus (?) afflictionem et dolorem in
appetitu ergo et cetera patet quod parvuli
talis tamen cum prodotati naturali cog-
nicione perfecta et resurget in debita
etate perfectiori naturam suam ordinatam
ad visionem et fruicionem dei quia iam naturaliter
appetet tum quia iam non consequentur quia
tristabuntur / Ad 3m appetitum separacionis
ab eo q quod causat est maxime tristicie
et afflictionis sed tales pueri naturaliter
dum [illegible] quia eius sciunt se separatos
separatos ab ipso videtur q hoc non pos-
sit esse sine afflictione / Ad sicut
pueri baptizati sciunt deum unitum sibi
ita sciunt non baptizati deum dimissum
esse sed puer baptizatus gaudet propter unitum
Deo quia et non baptizatus dolet propter dimis-
sum esse quia / Secundo respondendo ad primum dico
q tales pueri non appetunt dei vi-
sionem et fruicionem actu absolute et abs-
que condicione sed sub condicione scilicet si eam
possent et placeret deo frustra autem
talis desiderium non parit dolorem
maxime cum tale desiderium frustra
et non propter suum demeritum et propter actum
voluntatis quia nemo unus in iusticia vellet
esse / Impatiens libet si possibile est
non tamen dolet nec tristatur quia non est
quia videt se ad hoc numquam consequi ap-
tum nec gratia (?) et hoc sibi non esse possibile

sibi imposita / Ad 4m secundum dicta quod [illegible] esse
sed propter demerita esset ab isto sic causa
separati et aliquid consequentur facultatem
ad consequendum naturalem quietem tamen iste gracia ac
sunt in parvulis sic decedentibus quia
Ad 5m dico q non est simile quia sicut
apostolus ad Romanos 5 magis est donum
quam peccatum Ade et ideo sed si pueri
baptizati gaudent propter unitum deo quia non
baptizati dolent propter demeritum Ade
Ex quibus patet responsio ad questionem quia
peccatum contractum originale in baptismo
dimittitur integraliter quia decedens in peccato
originali carent visione dei ut multociens
allegatum est / Sed decedens statim post
baptismum non carent tali visione quia talis
non decedit in originali patet per sanctos
de peccatis capitulo debitum / Ad primum argumentum
in principio quando nos querimus et ad primum
cum dicitur q peccatum non removetur
ab aliquo sed non per [illegible] oppositum collacionem
necessario primo dico q potest removeri secundum
diffinicionem debitum inesse et sic iustitia opposita
peccatum baptismum iustitia originalis est
esse debito et ideo quia id carens est
peccatum (?) sed [illegible] per baptismum talis originalis
iniustitia cessat est debita esse et statim
sibi fit gracia baptismi in esse debito
et ideo per baptismum ista iniustitia originalis
non peccat licet ipsa careat quantum
de peccato actuali vide decretum de [illegible] 2 et
2 quantum ut supra

Utrumque quantum valeat viator
sine actu valeat moraliter
deficere / 2o qo q potest mo-
raliter deficere peccato per omissionem
quia patet quia q in peccatum in solo ne-
gacione dicti actus dicitur consistere potest quis
moraliter deficere / Ad oppositum ar-
moraliter deficere
sic non potest quis moraliter deficere
sine actu voluntatis quia patet quia si sic ante
peccatum voluntarium adde malum
quod si non voluntarium tamen non est
peccatum patet per augustinum primo retractationum
Respondendo ponendo diversas 3 distinctiones prima
est quod actus quidam dicitur voluntarius
actu vel ad peccatum addendum 2 2a
distinctio iste actus dicitur non est peccatum
quia patet quia nichil quod non est peccatum
additum ne quaquam peccato fit illud
nichil peccatum sed nichil quod non est absolute

Adam (?)

Adam (?)

2o (?)

3o (?)

Contra 3o (?)

Ad 2m

Ad 2m (?)

2 ar (?)

3e (?)

Adam (?)

Adam (?)

ar nostra (?)

2 argumenta (?)

sptio (?)

200

300

addm̄ azm̄i fac̄t ip̄m ...

et sicud n̄ qd ē ecātas ul' diffōrmitas,

additū eq̄āti ul' diffōrmiti facit aq̄

eq̄ālis ul' diffōrmitas et pz̄ ...

[illegible]

[illegible]

Sequit^r pt in i(n)finitu(m) diuidi g(er)o e(st) infinitu(m)
p(ro)b(atur) no(n) s(ecundu)m corpus pedale in infinitu(m)
pt diuidi g(er)o e(st) infinitu(m). Ad 2m n(on)
(con)tra ad p(ro)p(ositum) cu(m) d(icitu)r q(uod) si peccatum pauli e(st)
malicie fite p(ro)p(ter) fuit poss(et) remitti
ad 2(m) et (con)s(equen)s ad 2(m) ... usq(ue)
... malic(ie) ad sola obmissione(m)
... q(uod) no(n) s(ecundu)m ... obmissio foret ...
... et ... cu(m) isto actu
... no(n) e(st) v(er)u(m) et io no(n) s(ecundu)m ar(gumentu)m. Eo
... pt argu(ere) d(e) pecc(ato) mortali ... veniale.
Ad 3m d(icitu)r q(uod) ... 3 ...
Bo(nu)m d(icitu)r du(pliciter): vno m(odo) d(icitu)r voluntarium
actus ip(s)i(us) vo(lun)t(atis) vel q(uo)d cadit s(u)b actu
passiuo ei(us). Alio m(odo) d(icitu)r voluntarium q(uo)d
e(st) i(n) p(otes)tate voluntatis ut fiat vel no(n)
fiat et isto m(odo) ip(su)m nolle pt dici vo-
luntarium ... i(n) p(otes)tate e(st) uelle uel
nolle ...

[illegible]

Marginalia: Contra 2m; Contra 3m; 3a (con)cl(usio); 2or; 3or; 1or; Contra 4m

ad 2m et voluntas creata est debitrix alicuius actus eius et deus non tenetur conservare talis veritudinis vel ipsum peccatum quantum ad ipsum actum ut est alterius voluntatis creata et non ut est a deo vel aliter et breviter dico quod peccatum est [illegible] consequens ad talem actum sicut talis actus est factus malo fine et mala intentione vel absque recta dictamine sic autem actus a deo esse non potest secundum sanctum [illegible] creata. Ad confirmationem patet idem. Ad 2m

[illegible]

Peccatum [margin]
Peccatum [margin]
Augustinus [margin]
Hoc [margin]
Hoc [margin]
Hoc [margin]
Hoc [margin]
Hoc [margin]
Augustinus [margin]
Hoc [margin]
Hoc [margin]
Peccatum [margin]
Peccatum [margin]

pmittit peccatorem in manus peccati eadem est et in omnia mala sequentia. Item intellige de pe. Apponere iniquitatem super iniquitatem [illegible] in psalmo. Quamvis in [illegible] quod peccatum esse penas peccati potest intelligi dupliciter. Uno modo quod unum peccatum sit pena alterius sit quod unum peccatum puniat sub [illegible] et hoc non concedo et isto modo procedit arguendo. Alio modo quod peccatum sit pena peccati id est quod propter peccatum precedens iuste a deo tales permittitur in illud peccatum cadere et concedo [illegible] isto modo procedit [illegible]

Consequenter quero utrum quelibet voluntas actus liber fiat contra conscientiam sibi imputetur ad peccatum. Et arguitur quod non. Omnis voluntas [illegible] actio libere eliciens secundum conscientiam sibi imputatur ad meritum [illegible] patet quia alias paganus adorans [illegible] idola [illegible] secundum conscientiam [illegible] Ad oppositum dicitur sit omnis libere agens contra conscientiam vult male facere [illegible] quia vult facere id quod credit non esse faciendum [illegible] conscientia sua est ad oppositum. Respondeo [illegible] quod secundum verum conscientiam esse [illegible] conscientia non esse [illegible]

[illegible]

Gregorius super moralia [illegible] ubi [illegible] duo [illegible] Job et innuit quod sunt impugnanda quod [illegible] quod aliquod peccatum esset quod non [illegible] conscientiam [illegible] peccatum [illegible] tibi o custos hominum [illegible] me cor meum [illegible] Gregorius [illegible] opus et irreprehensibilitas cordis. Hoc [illegible] faciens secundum conscientiam suam [illegible] mandata [illegible] in canonica sua [illegible] Si cor nostrum non reprehenderit nos fiduciam habemus ad deum quoniam mandata eius custodimus et que beneplacita sunt coram eo facimus [illegible] Si cor nostrum non reprehenderit nos mandata dei custodimus [illegible] possit stare cum hoc quod cor reprehendat [illegible] conscientiam [illegible] Et confirmatur [illegible] opera [illegible] mala [illegible] et laudata [illegible] secundum conscientiam [illegible] destruxit et in hoc eum laudat [illegible] Judith [illegible] conscientia indicavit esse [illegible]

[illegible]

libe fca q ɋsciam sibi iputat ꝯ pcc ma-
lam ꝑ ʒ et po sc dib libe ages item
in se liata ardens cam face iliata pc-
cat go pz qua qz q° no pt puenire
n ꝯ q° q̄ aget ɋ ɋsciam ʒ ans pz ꝑ
ad corin 8 ubi narrat ꝯ quibusdam
q̄ manducabat cibos uo ydolaticos po-
uo liatos ʒ qz ꝯscibat ipos fac̄ ptos
et pcnis no credes ꝯ de ipis mandu-
cabat ꝯ polluebat et polluco no
fit nisi ꝑ pctm 2 Et facit opus
in se bonu credens tn illud face ma-
lu pccat go pz qua ut pz ꝑ glo
sup id apli ad ro 14 Ome qd
no e ex fide pctm e 1 ome qd ad
ɋsciam ptinet si ali fiat ꝯ apls
ee pctm ꝑsuis cum fiat qd bonum ʒ
et se no ee fac credit pctm est
1 Et h° id pz gloam sup eod ubo
ꝯ ome qd no ex fide e pctm est
1 ome qd ꝯ q ɋsciaz pctm e 4 Con
quaz ar ʒr sicut pono cum qz sez
quis in pcto ꝗcat erronea ɋsciaz
q sibi dictet q no dz pcuc ꝯ pcco
tuc vale q sez faciat q ɋsciam
suaz et pcuteat ꝯ pcco tuc argu
sic sez fado q ɋsciam sua nec ʒ
go no pccat quod no ʒ pz ans qz
fado q ɋsciam sua pcuteat ꝯ pcco ʒ
penitere ʒ actu meritoi9 go 1 Et q
iudei fecerud ꝯ aliquibus fuit ꝯ fco habebat
ɋsciaz q ꝗpus erat trasgressor legis
et ꝑ h° q erat dignus morte ita q
ɋsciā eorum dictabat eis q debent
ꝑpm occide Tunc arguo tc tibus
licitu erat ꝑpm occidere ꝯ no occide
ipm no potuit eis ee licitu qz te
no peccasset ipm occidendo 2 pcus
quanto etiam ꝗpus ꝯ pcis pater
ꝑ ee ill h° pctm go aliud ꝯdicem
erat eis licitu s no occide ꝑpm
ʒ no occide ꝑpm erat ɋ ɋsciam
eorum et ꝑ quis no peccasset sic fa-
ciendo 1 Confirmatur iudicet ad q cu
mulier alta ꝯ committendo adulteriu nc
ipa se interficiat et ipa cum tc est
licitu adulteriu ꝯ no no ꝑm q n
pctm pt ee licitu go ꝯ s e sibi li-
citu s no adultare et h° ʒ ɋ ɋsciaz
suaz go ꝯ 3 Et iudicet ad q a
sit fac q ɋsciaz suaz tunc sic arg-
uo aut a e fac ab ipo ꝯ no si
q e sibi licitu face ɋ ɋsciaz et pcus

no peccabit et ꝯ ꝑpm [ꝯ]i at
no sit sibi licitu face ɋ ɋsciā
go pt face licite ɋ ɋsciaz pz
qz ꝑ eam sum ɋsciā suae ɋ a
e fac ɋ ɋsciaz 1 Ad h° do ad [...]
ꝑpm q eaz explicat s q faciat ɋ
ɋsciaz et pcuteat ꝯ pcco tc
qz sic ages ɋ ɋsciaz pccat
ut dt go ʒ aut pccatus potest
ꝑmaz face cu pcco no posset
ee vera pma ʒ go ad ut fertur
ꝯ pe ꝯ 1 ʒ Et ca° pcco pma
1 Ad 2m q stante tli ɋscia velle
interfice ꝑpm fuisset eis pctm q
ꝯ se fuisset opus ꝑhibitu et iustu
Cui nolle interfice ꝑpm fuisset
eis pctm q ɋ ɋsciaz eorum
Et si dicis cu go viui eorum ꝑ
opportuerit eos elige scz q̄ ꝑ
cabut ꝯ q no vero peccaverunt
qz ɋsciam erronea qua habebant
depone debebat ꝯ pctm vitare
potuisset ʒ stante tli ɋscia bi
vin e q pctm no poterat vitare
1 Ad 3m dico codo q l stante
tli ɋscia adulterando peccat ʒ tc
eadē ɋsciaz pccat depone ꝯ pctm
potest vitare 1 Ad 3m ꝯ codo
q stante tli ɋscia no licz eis
face ꝑ nec ɋ et io eaz debet ꝯ
pone 1 Ad 4m ꝑ pn° q foetm ꝯ pctm
nec quaz et io e qz ad pctm
ꝑm liberis aroitriu suffit ꝑse
ipm ad demitu ʒ no ad merito
ut dt magr li° 2° d° ꝯ
ꝯ q s et ꝯ quit quu ꝯ
Vnsequenter queritur ꝯ
ome opus infideliu sit
reputa ad demitu et arguitur
q no qz tcs put liate velle
dedic fidez ꝯ go pz qua qz
nl ꝑ pt liate reputat ad demerit
vitu ʒ pz ans qz h° pcpit
quib ꝑ apls ut ipa fidem
pdicaret ꝯ infidelibus ꝯ ꝯ
ꝯ istis pdicate cluum ꝯ ꝯ
ꝑ ꝯ dt apls act ʒ Ad oppo
vertim ad gentes ʒ ꝯ
ꝯ apls ad ro 14 ꝯ
qd no e ex fide pctm ꝯ
ponedo 3 ꝯ ʒ ꝯ
aliqd opus infideliu ꝯ
eis pmi pt ee merito ꝯ
3 Et ꝑ ꝯ ome opus malu ꝯ

que dampnatus tpalis pene e demeritoriu
go ome opus ꝑ que bonu acq pre-
mij tpalis ul etiam e meritoriu appa-
ret ans qz ome tle ul e pctm mo-
rtale ul veniale et ois tle correrund
aqua pen fm magrm li° 2 d° 42
Et pz qua qz alit deus esset pmia-
ad puniend mala ʒ ad premiad bo-
qd tn derogat sue boti Tale q
ome opus bonu ꝯ que dampnu pmij e
meritoriu go aliqd opus infideliu pz
qua qz cu ipi eꝯ opa bo ꝯ que po-
sunt face ut paste famelliti sepe
mag vacare sapie ut eꝯ i ꝑpibus
1 Et ꝯ qumlz mercenarius dignus est
mercede sua go ans e ipus ꝯ
lict ꝑ et pz qua q vnus infidel
pt alti serue tamꝗ mercenarius
cuius nus aut dicet ꝯ tle ꝯ
pt operans aliqua merced ʒ me-
ret et ꝑ pns aliqd pmiu tpale
salte go 3 Et ista q° pz ꝯ obste-
tricibus egiptiorum q vni dm non
occiderunt tn qz puerros hebreorum ꝯ
naverunt aliqd pmiu tpale me-
ruerunt qz ipt ipsorum opus deus
benfecit illis et edificavit illis
domos ut ꝯ exo ꝯ et multa
alia slia reputur in scriptura 1 Con
ꝯ dr tri ꝯ Vllm pctm
aliq pmiu possit ee meritoriu
go pz ans qz pcco no debet ꝯ
pe ꝑ qua qz ome qd no ꝯ
fide e pctm e ad ro 14 Ite
Augus i decreto inoccta ꝯ alle-
gat a magr li° 2° d° ꝯ 1 Et
omnis infideliu vita pctm e et
nichil bonu ꝯ sumo bono ꝯ
cm deꝯ agmos eterne ꝯ falsa
vtus e eꝯ in optis moribus
Et concludit ibi magr cum go fide
et caritas no est eis cu acto
ʒ pctm 1 Ad ꝯ Vllm opus infide-
liu e pctm et virtuosu go pz qa
qz ome opus qd no e vicu et
virtuosu vel e malu et tle non
debet pmiu vel indiret ꝯ sili-
ter tli qz ali no esset indiret
ʒ tribuz ꝯ aug et allegat a ma-
gistro li° 2° d° 38 ca° ꝯ ꝯ
ꝯ q ꝯ sic votas ꝯ ꝯ sit

vera sine qua ꝯ ꝯ bone vol
e ꝯ vita eterna ꝯ ꝯ ꝯ
vo ꝯ e aliꝯ ꝯ in quo no dz
ꝯ Tunc sic na ꝯ infideliu
ꝯ ꝯ fine ꝑpm dm vim go na ꝯ
e ꝯ et ꝑ pns ullm opus eius
e pctm ʒ Et ꝯ ꝯ p aug in de
morib eccle ꝯ ꝯ ꝯ
sed nec vera asserit qd summi
di amore sup omnia no ꝯ
3 Et ꝯ infidelis e impius go
pz qua ꝑ magrm li° 2 d° 26
ꝯ ꝯ q ꝑ mitud impij no
debet nisi pe 1 Ad ꝯ ad ꝑm
nec quaz ad ꝯ ꝯ q no ꝯ
actus infideliu e pctm Et ad tex
apli ꝯ q ꝯ ꝑm ꝯ ꝯ
ꝯ 1 Ome qd no ex fide
i ome qd fit ɋ ɋsciaz pctm ʒ
2 Et ome qd no e ex fide i ꝯ
ʒ ɋ fide ul qd ꝯ ex infidelitate
pctm ʒ 3 Et ome qd no ex fide
pctm e i cu pcco sic ul in pcto
pctm ʒ qz ome tle fit cu pcco
infidelitatis et eo omnibus ꝯ
ꝯ stat q aliqd ꝯ
ꝯ no ʒ Ad aute augustini
ꝯ codo et cu dt q s ꝯ
e ꝯ in bonis moribus ꝯ q vocat
bonos mores infideliu ꝯ
no q pctm no q pctm sint ʒ
qz no faciunt eos vere virtuosos Ad
2m ꝯ q nullum opus infideliu est
pctm nec virtuosu et h° ꝯ ꝯ
q e ꝯ ꝯ pt in ee ꝯ
ꝯ moali et ꝑ pns ꝯ ꝯ q
nullm pmiu etiam e meritoriu ʒ bn
pt ee aliꝯ tpalis ꝯ ꝯ
codo 1 Ad 3m ꝯ quaz ad ꝯ
ꝯ q ꝯ q mitud impij 1
ꝯ opibus impij ꝯ ꝯ e ꝯ
q ꝯ ꝯ debet pe ꝯ
q ꝯ stat q aliꝯ opibus eius q non
ꝯ ꝯ aliqd pmiu
tpale debeat 1 Et q mito impij
debet pe 1 no obstantibus ꝯ
ꝯ opibus ipij ul ꝯ ʒ tn ꝯ
ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ pe ꝯ
Consequenter ꝯ e ꝯ aliqd opus infide-
liu aliꝯ pene ꝑ pcco debite
pt ee satisfactio ꝑ ʒr ꝯ po
no cum q vnus infidelis commisit

2oc
ꝑt q ꝯ ar ꝯ
2oc
ꝯ
3oc
ꝯ ad ꝑm
ꝯ qd no est ꝯ fide pctm est
1
2
3
Ad 2m
Ad 3m
2a ꝯ

petm fornicationis de quo peniteat et confiteatur et post ... pe eterna an sibi dimissa
e commutata in temporalem virtute penitentie po...
pto q modo pe illi pecca debita sit ...
ieiunium tri... dierum quo facto iste effica...
at infidelis fuit ... Iste infidel...
pt ieiunium triu dierum facere ... et
pena a ... deo debita satisfacere
... q ... nulla ... pe debet
illi pecc... alis si ... debet illi pec-
cato ... confesso ... infidelitatis
pcti admitti ... ... petm
illud ... ...
... Hoc infidelis ... suis ... pecc...
veniali pt satisfacere ... nota
... q pecc... veniali ... debet

[illegible]

[...] pt q̃ adimpleta sim q̃
competit statui viatoris et ad q̃
obligatur in via et nō ad perfe-
ctionem implecionis prime / et sic
finis summa questionis et per consequens
tocius libri secundi summarum //
Laus et honor deo omnipotenti vna
cum matre eius virgine gloriosa Amen

Incipit tabula

Primi libri summarum tituli prima

Incipit tabula

omnium sexti libri [illegible] [illegible]

Incipit tabula
Tercii libri sententiarum

·gra·
·Sua·

V. Virtutes morales an sit adinvicem inseparabiliter sint adinvicem.

V. Mendacium [illegible] voluntarium alium possit esse licitum.

Incipit Tabula quarti libri Sum[marum]

Ablu[cio]

V. Absque sacramentis quis viator possit ad meritum proficere ex voluntate.

V. Nove legis sacramenta sint gratie quam conferunt effective causa.

V. Varians formam baptismi impediat in baptizato effectum sacramenti.

V. Aqua simplex atque pura sit baptismi propria materia.

V. Minister baptismi existens malus in baptizato baptismi impediat efficaciam.

V. Baptismi efficacia in baptizato deleatur singuli peccati macula.

V. Caracter baptismi puerulo in matris utero existenti possit imprimi.

Firm[acio]

V. Sacramentum confirmacionis sit necessarium ad salutem baptizati.

V. In sacramento eucharistie contineatur verum corpus Christi quod pro nobis sumpsit de Maria virgine.

V. Forma verborum in consecracione corporis prolata debet esse vera.

V. Panis triticeus solum sit in hoc sacramento debita materia.

V. Sacerdotis consecrantis prava intencio impediat huius sacramenti efficaciam.

V. Eucharistie accidencia sint in sacramento sine subiecto existencia.

V. Idem corpus domini numero possit esse in celo et hic in Eucharistie sacramento.

Dolet

V. Sacramentum salutare penitencie requiratur necessario ad delecionem criminalis macule.

V. Viator per actum salutare penitencie de condigno pro peccato possit deo satisfacere.

V. Aliquis possit esse in vera penitencia alicui re iniuste per ipsum ablata non restituta.

V. Perceptori usurario requiratur necessario usurarum restitucio.

V. Peccatorum omnium sacerdoti confessio ad salutem peccatoris requiratur necessario.

V. Potestas clavium ecclesie se extendit ad dimissionem criminalis macule.

V. Peccata in confessione tacita in aliquo casu revelare sit sacerdoti licitum.

V. In extremis vite sera penitencia [illegible] dimittatur mortalia.

V. Per penitenciam dimissa venia revertatur ad peccatum veniale.

Ungitur

V. Extreme unccionis salutare sacramentum a Christo immediate sit institutum.

ordo

V. In ecclesie ordinibus sit precise septenarius numerus.

V. Defectus [illegible] impediat suscepcionem sacri ordinis.

V. Peccatum homicidii impediat suscepcionem sacrorum ordinum.

V. Condicio servitutis in persona impediat suscepcionem sacri ordinis.

V. Infamia canonica iuris infamem repellat a suscepcione sacri ordinis.

V. Sacri ordinis collacio possit dari ab episcopo heretico.

Coniugio

V. Matrimonii actualis carnalis copula sit [illegible] meritoria.

V. Ad matrimonium viri et mulieris contrahendum requiritur naturalis copula [illegible] consensus in mutuum amorem

V. Patres filios suos licite ad matrimonium contrahendum possunt cogere.

V. Consensus coactus matrimonii carnalis sequente copula validum efficiat coniugium

V. Corporis carnalis [illegible] contractus animum efficiant sacramentum matrimonii

V. Sacer ordo [illegible] impediat copulationem coniugalem fiendam

V. Liber cum ancilla licite matrimonium valeat contrahere

V. Impotentia ad reddendum carnale debitum impediat contractum matrimonii

V. Votum solemne continentie impediat matrimonium legaliter contrahendum

V. Tamen omne votum licite papa possit dispensare

In ultimo temporis iudicio quilibet defunctus resurget idem in numero.

V. In resurrectione qualibet omnis resurget toto quantitate [illegible] fuit de integritate sue corpore

V. In defectibus corporum [illegible] sit nullus appetitus ad resurrectionis facta

V. In obscuro infernali carcere corporales ignes in spiritus separatos possunt agere

V. Non anime separate [illegible] possunt intelligere circa [illegible] quam [illegible] cognitum

V. In extrema iudicis sententia misericordia possit stare cum iustitia

V. Civitas sanctorum [illegible] requiret [illegible] ad perfectam quietem animi.

Circa initium tercii libri queritur hoc dubium scilicet utrum verbum filius patris equaliter potuit assumere naturam [illegible]

[illegible]

et quod non cum quelibet agat ad assumendum [illegible] ab alia assumeret et ab alia non et quod non quelibet agit [illegible] ad [illegible] in potentia obedienciali [illegible]

[illegible]

Ad 2m

creato ad incarnationem in hac materia. // Ad 2m dico quod illud argumentum probat habere duplicem sensum. Primus est quod natura humana a verbo substantificata est substantificata quantum est de se substantificabilis, quia ista natura substantificata est actu quoniam substantia; et 2m omnem modum quo substantificabilis est 2° modo negatur et necessario argumentum quod natura humana assumpta a verbo non est substantificata per omnem modum quo substantificabilis est, quia non est substantificata quia a patre et spiritu sancto substantiari [illegible] ut esse quod illa non est substantificata secundum omnem substantiationem, scilicet ubi quantum substantiabilis est. 2° modo argumentum et necessario negatur, et ad illud primum procedit probatio argumenti. // Ad 3m

Ad 3m nego consequentiam et quod illud quod non potest esse supposita infinita talia alia sit supposita divina; sed bene quod in omnibus illis suppositis potest ista natura esse et in infinitis, si essent possibilia ista esse, tunc quod unio eius nunc ad unum tale suppositum non excludit eius unionem nunc ad quodlibet aliud tale. // Ad Anselmum dico quod intentio sua est quod tres personae non possunt eundem hominem assumere ad unitatem personae sic quod tres personae assumant eam naturam una sola personaliter, et illud concedo, quod filio incarnato ipso personaliter est secundum eandem personalitatem alia persona incarnari, quia tunc ut concludit ipse Anselmus ibidem incarnationem ubi tunc plures personae divinae essent una persona. Sed quod eadem natura non posset assumi ad diversas personalitates ut a patre ad personalitatem patris et a filio ad personalitatem filii ut intendit, hoc non negat ipse Anselmus. //

2a q°

Secunda quaestio est utrum una eadem persona divina plures naturas humanas possit assumere. Probatur quaestio 3r. Primo: una et eadem persona divina potest simul esse actu suppositum naturae divinae et naturae humanae; ergo et duarum naturarum humanarum; ergo et duas naturas humanas simul assumere. Probatur antecedens quia sic de facto est de persona filii; et probatur consequentia quia prius videtur impugnare duae naturae humanae ad invicem quam natura humana et divina et per consequens magis eas in eodem supposito substantificari, et ultra quia non est de se. //

2°

Secundo: sit a natura humana de facto assumpta a verbo et sit b alia natura non assumpta; tunc arguo: sic b potest assumi a verbo a non assumpto; ergo et modo potest assumi a assumpto a verbo, et per consequens a et b simul puta assumpte a verbo. Antecedens patet quia [illegible] verbum i.e. b sicut i.e. a, et aequaliter in potentia obedientiali ad ipsum verbum erat a et b. Sed probatur consequentia quia quod per hoc quod a est assumptio a verbo nunc potentia obedientialis b est diminuta, nunc potentia assumendi verbi et in verbo b est diminuta, cum ipsum a non potest adaequare totam potentiam verbi. Ergo. Et confirmatur quia quod b assumatur a verbo iam assumpto a non est impugnans nec ex parte verbi nec ex parte ipsius b. Ergo. //

3°

Tertio: manente assumpta natura humana a verbo assumpta potest pater aliam naturam humanam assumere; ergo et verbum manente prima. Probatur antecedens quia non plus impugnat patrem incarnari quam verbum filio. Et probatur consequentia quia eadem videtur manere in filio quae est in patre, et per primam assumptionem non est potentia filii exhausta; ergo adhuc potest aliam naturam assumere sicut prius potuit. //

Contra q°

Contra quaestionem arguitur 3r. Primo: si una persona divina posset simul plures naturas humanas assumere, tunc aut illa persona esset unus homo aut plures; non unus quia unus homo solum habet unam animam et unum corpus, sed illa haberet plures animas et plura corpora; nec plures quia pluralitas naturarum arguit pluralitatem suppositorum, sed hic non esset plura supposita. Ergo.

Confirmatur

Et confirmatur quia esse homines est proprie personarum, sed una persona divina non potest esse plures personae; ergo nec plures homines; ergo nec plures habere humanitates. //

2°

Secundo: impossibile est duo accidentia eiusdem speciei esse in eodem subiecto; ergo. Probatur consequentia quia non magis impugnat duae naturae in eodem supposito quam duo talia accidentia in eodem subiecto. //

Confirmatur

Et confirmatur quia natura humana non plurificatur nisi per suppositorum plurificationem; verbi gratia intelligatur natura humana ut abstracta a Petro et a Paulo, concipitur ut una et non plurificata. //

3°

3°: Si sic, sequeretur quod idem posset esse matrem suipsius; consequens est impossibile quia tunc idem posset seipsum gignere, quod est impossibile ut ait Augustinus 1 de trinitate c. 1. Et probatur consequentia quia si verbum potest plures humanitates assumere, volo quod cum non sit ratio quare una quam alia, quod assumat humanitatem beatae virginis statim post assumptionem; tunc arguo sic: homo scilicet a verbo assumptus est genitus a beata Maria, sed ille homo est beata Maria; ergo beata Maria est genita a seipsa. Et similiter possem probare quod filia posset patrem gignere et filia esset antiquior patre, scilicet posito quod verbum assumeret humanitatem Joachim patris beatae Mariae; tunc Joachim esset filius dei et filius dei esset genitus a beata Maria, ergo Joachim; sed beata Maria est filia Joachim; ergo [illegible]

Ad 1m

Respondendo ad primum dico quod ista persona nec esset unus homo nec plures homines, prout hoc nomen homo includit naturam humanam cum supposito, quia quod sit unus homo requirit unitatem suppositi et naturae, et plures requirunt pluralitatem suppositorum et naturarum; 2m non, sed diceretur unus homo non plures sed unum suppositum in pluribus naturis humanis. Si autem hoc nomen homo supponat solum pro natura humana, tunc dico quod est plures homines. Et si supponit solum pro supposito, dico quod est solum unus. Unde ista divisio aut unus homo aut plures non est immediata, sed est dare medium, scilicet aut suppositum in pluribus naturis aut una natura in pluribus suppositis. //

Ad confirmationem

Ad confirmationem dico et concedo quod esse homines est esse personas quando supponit pro supposito naturae humanae, et similiter quod esse plures homines ut sic hoc nomen homo dicit naturam cum supposito est esse plures personas. Sed ut dictum est, si filius dei assumeret plures naturas, non tamen iste posset dici plures homines. //

Ad 2m

Ad secundum quantumcumque sit de antecedente, imputo secundum necessario consequentiam, et illud est quia de subiecto accidentis limitatum est et illud non potest esse totum secundum unum et totum secundum alterum; ubi quod suppositum creatum limitatum est, illud duae naturae eiusdem speciei non possunt simul esse in uno supposito creato. Sed divinum suppositum est immensum et illimitatum; illud filius dei sicut ita suppositum unius naturae humanae quod totum potest esse suppositum alterius, ita quod licet istae duae naturae simul essent in eodem supposito, non tamen oporteret esse in eodem loco. //

Ad confirmationem

Ad confirmationem dico quod natura humana potest plurificari absque plurificatione suppositorum quia sufficit ad eius plurificationem individuorum; non autem omnis natura humana quae est individuum est suppositum, sicut hic patet de natura assumpta a verbo. Et dico quod si plures humanitates essent assumptae, quod esset plures non quod plura essent supposita sed quod plura individua. //

Ad 3m

Ad 3m nego consequentiam; ad probationem admitto quod statim post assumptionem verbi quod verbum assumat humanitatem beatae Mariae, et tunc cum arguis hic homo assumptus a verbo est genitus a beata Maria, dico quod verbum non assumpsit personam sed naturam; illud per hoc hic homo assumptus a verbo tu non debes denominare nisi naturam humanam assumptam. Tunc quando dicis hic homo assumptus a verbo est genitus a beata Maria, quando per hoc homo denominas humanitatem Christi assumptam a verbo; si autem denominas humanitatem beatae Mariae, nego. Cum dicis sed hic homo est beata Maria, patet quod est falsum quia ista Christi humanitas non est beata Maria, posito quod non esset eodem supposito suppositata. Et eodem modo est dicendum ad aliud quo ducebatur probando quod filia posset patrem suum generare. //

q° 3a

Tertia quaestio est utrum verbum divinum sine patre potuit naturam humanam assumere. Probatur quaestio 3r.

Primo: verbum divinum potuit mitti sine patre, ergo et carnem assumere sine patre. Probatur consequentia quia verbi missio idem est quod eius incarnatio. Unde magister libro 3° dist. 1 in principio: Filii missio est ipsa incarnatio; eo enim missus est quo in forma hominis mundo visibiliter apparuit. Et antecedens est magistri libro 1 dist. 15 in multis locis eiusdem. //

2°

Secundo: decebat congruum fuit filium naturam assumere sine patre; ergo. Probatur consequentia quia quod decet quod deus congruit et decenter, hoc iam possibile est, et de tali deo est possibile. Et antecedens potest videri libro Anselmi libro 2 Cur deus homo c. 9, et hoc idem probat magister libro 3 dist. 1 in multis locis. //

3°

Tertio: de facto verbum carnem assumpsit et non pater; ergo. Patet consequentia quia non patet argumentum solum per verbum contra fidem est vel glossa verbum et non pater nec spiritus sanctus secundum quod solum verbum humanitatem assumpsit. //

Contra q°

Contra quaestionem arguitur 3r. Primo: si quod esset verum sequeretur quod verbum divinum potuisset maiorem esse [illegible] ens quoddam quod sequens est quod [illegible] fuisset nunc. Probatur consequentia quia si verbum potuit naturam humanam assumere sine patre, cum ipse pater ab eterno non assumpsit, ergo potuit ipsam maiorem assumere; ergo potuit [illegible] esse homo, sed homo est aliquid; ergo potuit maiorem [illegible] quam deus est ens, quod potuit maiorem esse ens, et patet istud quod contra assumptionem [illegible] //

2°

2°: verbum divinum non potest nec potuit naturam humanam assumere sine patre. Probatur antecedens quia si sic sequeretur multa inconvenientia. Primo quod aliqua mulier posset habere novum filium nulla mutatione facta in ipsa. Probatur quia si verbum potuit naturam humanam assumere, potest quod ipsam assumpsit in utero beatae virginis, sed de facto fuit quod verbum iam naturam potuit assumere eandem; verbum posset ita dimittere quod dimissa ipsa esset homo, et de isto homine esset verum dicere iste homo fuit genitus a beata Maria, quod est filius eius et non filius est et filius beatae virginis, patet quod ab ea fuit genitus, et tunc dei filius non esset iste homo; ergo beata Maria haberet duos filios, sed prius non habebat nisi unum; ergo nulla mutatione in ipsa facta novum filium ipsa haberet. Secundo quod posset esse filius suipsius, quia pono quod filius dei assumpsisset naturam beatae virginis et [illegible]

Utrum si Adam in originali permansisset innocentia, verbum carnem assumpsisset unione ypostatica.

Et arguitur quod non quia nulla causa fuit incarnationis nisi peccatores salvos facere. Consequentia patet quia quia si Adam in originali permansisset innocentia nullus fuisset peccator, cuius autem oppositum ponit glosa super 1 ad Thimotheum 1: "Christus venit in mundum peccatores salvos facere"; dicit non alia causa veniendi fuit Christo domino nisi peccatores salvos facere.

Ad oppositum arguitur: incarnatio non est de perfectione universi. Consequentia patet quia quia si Christus non fuisset incarnatus defuisset universo de sua perfectione, quod non mala non sunt necessaria ad perfectionem boni, peccata non sunt necessaria perfectioni universi ... notum est. Respondendo pono 3 conclusiones. Prima quod verbum increatum divinam naturam potuit assumere in unione ypostatica.

Patet 3a conclusio. Contradictionem non includit naturam increatam divinam unitam esse verbo in unione ypostatica, ergo patet quia quia ...

ut i sbo ipos dt e p'ta dcpia dmam
ee sbm alicuius acci^tl sd q infozmet
alicq acci^te lapis ul azing pt ee
in aliq^o ut i supp^to absq eo q sit in
ipo ut sbo / p^a at dma cuiuslibet illig
nec eate possit ee sbm pt tn esse
supp^m 2^e q acci^b sic assui includit
ypo^le et no aliq alia na sbalis lz
no ibks et id est sile / Qa g^o e
i. 4 vm pt na^z equa^az ypo^ce assumi
absq ipis nec assupte fruicoe btifica
[illegible]

Tho[mas] sup[er] 3° se[ntentiarum] di[stinctione] xliii ar[ticulo] ... in solucio[ne] 3ii arti[culi] d[icit] q[uod] p[ro]uitas intendi[tu]r p[er] i[n]c[re]ssu[m] a g[e]n[er]o ... et ideo p[otes]t aliquid contin[u]e ... puerit[i]a ... in rebus creat[is] ... nulla ... peccati ... Et tal[is] fuit p[ro]uitas b[ea]te v[ir]g[inis] que a pecto origi[nali] et actuali im[m]unis fuit ... sub deo ... in ea pot[enti]a ad peccand[um] ... bonu[m] ... Vnde ... q[ui] in ... distat ... bonu[m] ...

[illegible]

volo facere mencione[m]. Con[tra] q[uo]d ar[gumentum] 3m ... b[ea]ta v[ir]go multas pe[n]as (?) ... fuit ... in origi[nali] concepta fuit ... p[ate]t q[ui]a p[er] Aug[ustinum] li[bro] i retractacion[um] c[apitulo] 8 ... Omnis pena si iusta est p[ro] pecc[at]o inflicta e[st] ... si multas penas ... ipas p[ro] pecc[at]o ... non p[ro] ... g[o] p[ro] originali ... passa fuit ... et dolo ... filij sui ... Luc[e] 2 et tuam ipsius ... p[re]dictis ... concepit ... Aug[ustinus] in de p[er]fectione iusticie ... fuisse ... non ... sit ...

[illegible]

preservata. Ad 4m solutio omnium dictorum
autem est sciendum quod conceptio est duplex,
conceptio seminis et conceptio hominis. Conceptio
seminis fit cum per coniunctionem anima semi-
nis concepto semine infunditur. Post
conceptionem seminis anima seminis sic concepto
a deo infunditur. Item notandum quod peccatum
originale contrahitur duobus modis scilicet carnis et
essentie. Carnis scilicet qui est ipsa qualitas
morbida et fetida in conceptu ex qua per-
ca anima in coniunctione cum tali concepto
maculatur. Et isto modo peccatum originale
solum contrahitur in conceptu seminis et ipse est
[illegible] peccatum originale qualitas enim talis
in conceptu nullum peccatum est cum semine
concepto caret anima tunc et per consequens peccatum
esse non possit. Sed secundum essentiam contrahitur
peccatum originale cum ex coniunctione
anime cum conceptu fetido maculat ipsa
anima et peccatum originale secundum essentiam solum
contrahitur in conceptione hominis. Ad modo quando
quod beata virgo fuit sanctificata concepta in
originali ipse est secundum carnem et in conceptu
seminis. Et hoc voluit doctor probare auctoritates
cum ipse loquendo de peccato originali
non fuit in ipso concepta quia non in
conceptu hominis contraxit essentiam talis
peccati. Et ideo est quia ante infusionem
anime deus iam materiam a pravitatibus [illegible]
virginis sanctitatem ab omni purgavit ma-
cula et ideo ex coniunctione anime cum ea
materia illius peccati contraxit maculam.
Secundo intelligitur quod ista. Ad auctoritates apostoli
(Ad auctoritatem in principio) in principio adductas ad eum dico quod
loquitur de peccato [illegible] et non secundum essentiam
et de lege communi non de privilegio
speciali [illegible].

Utrum hec enunciatio deus factus
est homo sit vera propositio. Et arguitur
quod non quia si esset vera sequeretur
quod deus esset factus [illegible] et patet quia
quia in simili sicut sortes factus est homo igitur
sortes est factus, ita [illegible] in proposito deus
factus est homo ergo deus est factus quia nulla
[illegible] in simili. (Ad oppositum) Ad oppositum est auctoritas
ecclesie que cantat in symbolo incar-
natus de spiritu sancto. Et homo factus est. Filius
autem dei est deus ergo etc. [illegible] pro hoc 3 quodlibet
(Prima conclusio) Prima est hec enunciatio deus
est homo est vera propositio. [illegible]
[illegible] et aliquo tertio predicatur de se
invicem predicantur [illegible] deus et homo predicantur
de aliquo tertio [illegible] de se invicem predicantur [illegible]

[illegible] predicantur homo de deo [illegible] potest [illegible]
[illegible] ad se [illegible]
[illegible] et eidem eadem inter se [illegible]
quia [illegible] est vera propositio deus et [illegible]
est homo ergo. (2o) [illegible] denominato filio virginis
[illegible] filius virginis est deus. Et [illegible] filius virginis
homo ergo [illegible] deus est homo. [illegible]
est deus [illegible] homo est [illegible] filius virginis ergo deus est
homo et patet [illegible] oppositum
(3o) 3o patet auctoritatibus [illegible] Augustini [illegible]
[illegible] fuit [illegible] ut et deus
[illegible] homo et [illegible]
[illegible]
[illegible] omnis [illegible]
[illegible] deus et homo [illegible]
ut [illegible] ad se invicem predicantur non
[illegible] deum [illegible] hominem et hominem deum
[illegible] (4o) [illegible]
auctoritate [illegible] libro 3 de [illegible] Con-
tra [illegible] arguitur [illegible] si ista sit vera deus
est homo [illegible]
[illegible] ad se et absolute [illegible] ad
[illegible] et [illegible] non aliqui [illegible]
ad [illegible] quia homo quod est ibi [illegible] non [illegible]
correlativum sibi correspondens. Nec [illegible]
ad se et absolute quia [illegible] Augustini
[illegible] quod [illegible] ad se
est [illegible] toti trinitati [illegible] homo
[illegible] ut ad se et absolute [illegible]
[illegible] (2o) [illegible]
[illegible]
[illegible] (2o) [illegible] ista
propositio esset vera deus est homo [illegible] esset vera [illegible]
[illegible] non potest esse vera [illegible]
[illegible] non [illegible] deus et homo [illegible]
esse accidentia [illegible] Nec potest esse vera
[illegible] quod
[illegible]
[illegible] (3o)
[illegible] homo deus est homo
homo [illegible] deus [illegible] predica-
[illegible] deus [illegible] esset vera [illegible] homo
[illegible] (4o)
[illegible] deus est homo
[illegible]
[illegible]
[illegible] ut in supposito [illegible]
apta nata esse in supposito [illegible]
deus est natura [illegible] in supposito [illegible] apta
nata esse in supposito [illegible]
homo [illegible] dico quod [illegible]
[illegible] ut ad se et ut [illegible]
[illegible] Augustini [illegible] quod [illegible]
[illegible] in divinis [illegible]

ad se quod [illegible] intrinseca [illegible] divine
homo autem [illegible] predicatur ad se non est [illegible]
[illegible] intrinseca [illegible] divine. Vel aliter
posset dici [illegible] quod [illegible]
non predicatur relative ut in relatum est [illegible]
[illegible] implicat in relatione [illegible] ad
[illegible] quia [illegible] unionem [illegible] ad [illegible]
[illegible] unio est relatio [illegible] Augustini autem [illegible]
(Ad 2m) [illegible] que [illegible] dicitur ad se [illegible]
relationem non implicat. Ad 2m [illegible]
Richardus [illegible] c 4 homo [illegible] predicatur [illegible]
[illegible] dicitur [illegible]
[illegible] autem [illegible] est [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] sub [illegible]
[illegible] ipsi [illegible] non est
in proposito. Vel posset dici quod est [illegible]
[illegible] homo sit [illegible]
(Ad 3m) [illegible] potest esse [illegible]
[illegible] Ad 3m [illegible] autem [illegible]
[illegible] quod [illegible] deus est homo
[illegible] quod importatur [illegible] suppositum ipsius [illegible]
[illegible] sub alio [illegible]
[illegible] importatur divinum suppositum ut
suppositat [illegible] naturam [illegible] divinum
suppositum supponit non cum [illegible] suppo-
sitationis [illegible] cum [illegible]
[illegible] suppositationis ita ut sit [illegible]
deus est homo [illegible] filius dei qui est deus est filius
dei [illegible] suppositationis [illegible] naturam et est similis
modus loquendi cum dicimus petrus est
homo [illegible] petrus est suppositum [illegible]
[illegible] illius propositionis [illegible] stat
[illegible] supposito [illegible] ipsemet
deus [illegible] stat pro
[illegible] natura in obliquo quod patet in [illegible]
[illegible] deus est homo [illegible] filius dei [illegible] est
suppositum [illegible]. (2a) 2a [illegible] hec
enunciatio deus factus est homo est vera propositio
(2o) [illegible] deus est homo
[illegible] deus non fuit homo [illegible] deus factus est homo
[illegible] non est et [illegible] deus non
[illegible] fuit homo quia non ante [illegible]
est homo ut [illegible] quod fit homo est
[illegible] incarnationem [illegible] fuit dei et
totius [illegible] ut [illegible] libro 3 [illegible]
(3o) [illegible] pro [illegible]
Augustini [illegible] ibi [illegible] accipitur [illegible] homo
et [illegible] Johannis 1. 3o et probatur
auctoritate Augustini [illegible] 16 [illegible]
fuit [illegible] hominem [illegible]
[illegible] deum. Item [illegible] probat et declarat
[illegible] libro 3 [illegible] 6. Item [illegible]

[illegible] symbolo et homo factus est. Contra [illegible]
arguitur [illegible] deus factus est homo [illegible]
deus mutatus est [illegible] deus [illegible]
sit immutabilis libro 1 [illegible] 8 et [illegible]
quia si deus factus est homo ergo est mutatus ad
[illegible] quia est non et [illegible] quia
[illegible] aliquid [illegible]
[illegible] factus cum [illegible] est [illegible]
[illegible] mutatus ad [illegible] ut [illegible]
[illegible] factus est albus [illegible] mutatus est ad
albedinem [illegible] proposito si deus factus
est homo [illegible] deus mutatus est ad [illegible]
(2o) Et confirmatur quia omnis facta [illegible]
[illegible] 2o [illegible] deus
factus est homo [illegible] supponit [illegible]
[illegible] non
[illegible] quia [illegible] deus factus
esse creatura 2o deus esse creatura
[illegible] Nec [illegible] creata
quia tunc esset factus aliquid creatum
(Confirmatur) [illegible] creatum et [illegible]
deus autem non est factus deus. Et confirmatur
quia [illegible] deus est factus homo ergo deus [illegible]
factus deus [illegible] quia si deus est factus
homo non est factus [illegible] homo [illegible] est [illegible]
(3o) [illegible] est deus [illegible] 3o homo non est
factus deus ergo deus non est factus homo
patet quia [illegible] simul [illegible]
[illegible] quia si [illegible] homo factus est deus
[illegible] homo factus est deus [illegible]
quia [illegible] homo factus est
deus [illegible] iste homo qui est filius dei factus
est deus quia [illegible] oppositorum
[illegible] homo factus est deus [illegible] homo est filius dei
[illegible] filius dei [illegible] factus est deus
[illegible] et [illegible] quia ad [illegible]
[illegible] aliquid [illegible]
in [illegible]
[illegible] quod [illegible] procedit de facto
[illegible] naturalis quia [illegible] agens presupponit
passum quod [illegible] quod est [illegible] ad
[illegible] et per actionem agentis fit in actu
[illegible] quod [illegible] potentia in actu
[illegible] Sed non procedit de factione agentis
[illegible] quod sunt factum [illegible] passum
presupponit quod sit [illegible] ad [illegible]
[illegible] non [illegible] anima est facta [illegible]
est [illegible] quod mutatur [illegible] est
in potentia ad [illegible] anima autem [illegible]
fit non erat et per consequens non erat in
potentia ad aliquam [illegible]. Modo in proposito
agens [illegible] non presupponebat in ista
unione [illegible] aliquid potentie ad [illegible]
sed ad unionem quia in non presupponebat

natura humana quia anima illa unitur ut erat nunc corpus tamen potest esse in aliquo tempore inducti per illa facta quia non habet quod inductus potest esse sed incipientibus ipsi vel unientibus. 2° ibi non fuit transitus de potentia ad actum et per consequens nunc mutatio aliqua. Contra conclusionem 2am probatur per idem. Ad 2m dico quod hic homo ibi supponit in recto pro aliquo incarnato ut dicebat in solutione tertii articuli quia probat conclusionem nunc oportet quod propositio velit quod deus sit factus aliquid incarnatum nunc quod de novo cepit esse aliquid incarnatum sed sufficit quod deus sit aliquid incarnatum quod de novo est homo vel quod de novo supportat naturam humanam quam prius non supportabat. Unde cum ista forte est facta actio non requirit quod forte sit factus forte albus ibidem supponit pro forte sed sufficit quod forte sit aliquid quod de novo informatur albedine. Contra conclusionem 3am arguitur sic: quando dicitur deus factus est homo ergo deus factus est deus necessario. Et ad primum dico quod deus factus est homo quia deus sibi univit naturam humanam quae est in se non autem quod sit factus suppositum in natura. Modo dico quod sit actio homo per naturam humanam unitam quae in non est deus. Contra 3m necessario quam ad primum dico quod ista homo non est factus deus non convertitur in istam deus non est factus homo nunc sed convertitur sicut per conversionem cum sit indefinita negativa et tamen convertitur in istam non deus non est factus nullus homo quod dicitur. Tertio conclusio 2 quod hec enunciatio homo est factus deus non est vera probatur quia 3 patet. Nullus homo est factus deus ergo homo non est factus deus, probatur quia ad veritatem cuiuslibet indefinite requiritur aliqua particularis vera in eisdem terminis. Sed constat quod nullus homo sit factus deus nec particularis in eisdem terminis in propositis homo est factus deus potest esse vera quia ad veritatem universalis necesse requiritur quod quelibet eius particularis sit vera, ergo probatur antecedens quia nunc iste homo est factus deus nunc 1e 2e de singularibus ergo et probatur antecedens quia cum hic homo sic dicitur suppositum humane nature et nullum tale sit factum deus secundum propositum ergo. 2a: homo non est deificatus ergo homo non est factus deus, probatur quia si sit factus deus ergo quod homo sit deificatus et antecedens

est Damascenus libro 3 capitulo 2 dicens non dicimus hominem deificatum ergo. 3° sic: si ista esset vera homo est factus deus aut hic homo supponit pro natura humana aut pro supposito nature humane aut pro utroque simul. Sed omnibus modis est falsa ergo. Probatur minor: si supponit pro natura humana est falsa quia natura humana non est facta deus quia natura humana est immutabilis et deus non. Item si supponit pro supposito ipsius est falsa quia illud suppositum est deus, deus autem non est factus deus. Si autem supponit pro utroque eodem modo est falsa quia tunc sensus est quod homo quo ad naturam humanam et ad suppositum sit factus deus quorum utrumque falsum est ut statim dictum est. Contra conclusionem arguitur 3° sic: deus factus est homo ergo homo factus est deus, probatur quia per conversionem simpliciter, antecedens autem est precedentis conclusionis. 2° sic: Incarnatio non frustra suo fine, ergo homo est factus deus. Probatur antecedens quia deus et natura nihil agunt frustra. Probatur quia auctoritas ecclesie quae in sermone qui legitur in festo corporis christi cantat de unigenitus filius dei sue divinitatis volens nos esse participes naturam nostram assumpsit ut homines deos faceret factus est homo. 3° sic arguendo per formam articuli primi adducti ad 2am conclusionem: per actionem dei homo est deus postquam non fuit deus ergo homo factus est deus, probatur quia quod eodem modo arguendi et probatur antecedens quia homo non semper fuit deus et per incarnationem est deus, incarnatio autem est operatio dei ergo. Contra hanc faciunt auctoritates sanctorum qui inducunt concedunt istam homo est factus deus sicut ista deus est factus homo ut dicit magister libro 3 distinctione 6 unde et Augustinus primo de trinitate capitulo 13 loquens de assumptione humane nature dicit quod talis erat assumptio ista quae deum hominem faceret et hominem deum. Ad primum contra conclusionem necessario quam ad primum dico quod ista deus factus est homo non convertitur in istam homo est factus deus sed in istam quod factus est homo factus est deus. Sic nunc ita homo est factus sed aliquis est factus homo et aliquis factus albus est homo et ita est in proposito. Ricardi de mediavilla libro 3 distinctione. Ad 2m necessario quam ad auctoritatem illam dico quod naturam nostram assumpsit ut homines deos faceret non per essentiam nec per unionem ypostaticam sed solum per participationem gratie et glorie sicut illud ego dixi dii estis et sic nunc ad propositum. Ad 3m necessario quam ad probationem dico quod non

est simile de unione arguendi et de alio quoniam per actionem dei deus sit homo quod deus quando aliquando fuit deus non fuit homo. Sed per actionem dei modo est homo et tamen secundo quod deus factus sit homo. Sed non sic est in proposito quia licet per actionem dei homo sit deus quando non erat deus tamen non potest dici quod homo sit factus deus quia nunquam homo ille fuit quando esset deus sit aliquando deus fuit sed non erat homo et ideo quia quando aliquid potest dici factum aliquid factus cum hic est et ad veritatem cuius propositionis exigitur quod secundum aliquando fuit et de ipso non potuit id predicari prius vel verum sicut de mente creat animam humanam non est verum dicere quod anima ideo facta est quia nunquam fuit quando esset realis sed dicitur quod facta est anima rationalis. Unde in proposito. Contra argumentum et ad omnes auctoritates sanctorum respondet Richardus ubi supra dicit quod sancti et doctores in hac materia magis attendunt realitatem quam locutionis proprietatem. Unde cum dicunt istam homo est factus deus non quod ita sit vera secundum proprietatem locutionis sed quia per istam intendunt hunc sensum homo est factus deus id est factus est ut homo sit deus et ita est vera vel possumus dicere quod ista propositio probata a sanctis doctoribus homo est factus deus est vera in sensu in quo sancti ipsam faciunt sed non in sensu quem ipsa propositio de se facit. Contra articulum in dicto in primo conclusione necessario quam ad primum dicendum secundum Scotum distinctione 8 quod non est simile quia forte esse factum hominem est forte esse prius et ideo forte non potuit sine homo quod simpliciter non sit. Sic autem deum esse hominem est prius esse dei ideo non est simile etc.

Utrum anima christi potuit mortaliter deficere manente ipsius cum verbo unione ypostatica. Et arguitur quod sic quia talis anima potuit mereri manente tali unione ergo probatur quia quia mereri et demereri cum sint opposita sunt circa idem. Antecedens autem patet quia christus meruit et sibi et nobis ut dicit magister libro 3 distinctione 18. Contra est determinatio magistri libro 3 distinctione 12.

In ista questione primo ponam 3 conclusiones secundum 3 uniones quibus ymaginor christi animam cum verbo fuisse unitam. Fuit enim unita per gratiam, per gloriam et per unionem ypostaticam. Prima conclusio quo ad primam unionem scilicet christi anima non potuit mortaliter deficere manente ipsius cum verbo unione gratuita vel per gratiam. Probatur quia 3 potest. Anima christi non potuit in simul a deo esse odita et dilecta accepta ad vitam eternam et non accepta grata et non grata ergo. Probatur antecedens quia omnis anima coniuncta cum deo unita per gratiam et a deo accepta grata et dilecta et per omne peccatum mortale odita et est non accepta non grata et odita et antecedens apparet quia omnino opposita contradictionem implicat. 2° sic: nunquam in simul potest anima divina precepta adimplere et mortaliter peccare ergo. Probatur antecedens quia anima christi et quelibet alia quando vero quod cum verbo est unita per gratiam adimplet divina mandata iuxta verbum salvatoris Johannis 14 dicentis: Qui diligit me sermonem meum servabit, et Johannis 1: In hoc cognoscimus quoniam cognovimus eum si mandata eius faciamus. Sed antecedens apparet quia aliter vel divina precepta adimplendo esset peccatum quod est falsum vel ipsa precepta non essent sufficientia ad consequendam vitam eternam nec peccatum quod est falsum. 3° sic: nullus potest in simul esse in peccato mortali et in gratia ergo, probatur quia peccans mortaliter est in peccato mortali et unitus cum verbo per gratiam est in gratia; antecedens autem probatur quia nunquam divinam gratiam sine gratuita facultate potest accipere nisi prius a viciis purgatus fuerit ut dicitur in decretis de penitentia distinctione 1. Contra conclusionem arguitur 3° sic: idem actus numero potest esse meritorius vite eterne et peccatum mortale ergo anima christi vel alia unita cum verbo per gratiam potest mortaliter deficere. Probatur quia non magis in anima repugnat peccatum mortale et gratia quam in eodem actu faciat meritum et peccatum. Et arguitur antecedens quia accipio actum illum eundem numero quod potest esse meritorius et demeritorius et sit a anima autem eliciens talem actum sit b tunc arguo a eliciatur a b est meritorius ergo b est in gratia et a eliciatur a b est peccatum mortale ergo b peccat mortaliter. Sed b in simul eliciat ipsum a cum a sit idem actus numero ergo b in simul est in gratia et peccat mortaliter. Sed probatur antecedens quia posito quod forte sit in gratia precipiat sibi prelatus suus quod oret in ecclesia per mediam horam et quod sub pena peccati mortalis in fine illius medie hore recedat ab ecclesia tunc forte vadat ad ecclesiam ut impleat preceptum et incipiat actum orandi quem cum perseverantia continuet ultra medietatem hore tunc certum est quod ille actus est idem numero ante medietatem hore et post cum sit continuatus. Sed ante medietatem hore

9º

Fuit meritori9 et p9 fuit petm moale qr
cat acty i pugnat licito pcepto go
Et qfinat qr ide acty nuo pt esse
meritori9 et demeritori9 qd p̄r pono q ser
sn gra diligat dm sup oia qd est
pole ut patuit qoe p̄a q 19 pr
et qtinuet illu actu dilectois per
hora sic tn q i mediete qoe deg
forti infudat graz tc ie acty ide
nuo an mediete hoe no fuit me
ritori9 qr fuit sn gra et p9 medi
etate fuit meritori9 qr fuit i gra
go // 2oe aia vnita cu vo p graz
pt velle morlit defice go qa pz
qr velle morlit deffice e de facto
morlit peccare / Sz ans pz qr volu
tas i gra e eq libera ad oes acty
suos sc sn gra et p qns quelibz
actu que pt elice sn gra pt elice
et i gra // 3oe q i morli pcto
pt meri vita etna g pz qa qd
n9 sn gra pt meri vita etnaz
ut d m lio 2o di 2 A Et ans pz
sc i pcto morli pt tatu bom
meri qntu bom e vita etna g pz
qa et p̄r ans qr pt meri dimi
nutoz pene et dapnacois etne Sz
equalz tlis pene et dapnacois diminu
e tatu bom qntu vita etna pz qr
a dimiuco e tatu bo qntu i a por
co pene diminuta e mala Sz qlz
porco pene sit diminuta e tantu
mala qntu vita etna e bo qd pz
qr qlz tlis porco includit puacom
vite etne quelz at puaco e tatu
mala qntu e bom qd puat. sm
Ansel i lio Cur de9 ho c 18 g //

Ad p̄m nego qaz ad p̄ oz dico p̄o
q nuq i pugt merito et petm i vno
actu nuo qz gra et petm morle
i sil in vna aia et ro e qr ie acty
ide nuo e duis ab cu heat pte
et pte pore et posteriore et io sm
vna pte pt ee meritori9 et s alia
demeritori9 / aia at cu dino iduisi
no pt s vna pte ee sb gra et s
alia sub pcco / dico ecm q si qced
ret q ie met acty ide nuo eet idi
uisibis sicut cenz sc e aia no tn ply
reqiret nisi q ide acty p tpe qti
nuaty i vna pte tpis eet demito
ri9 et i alia meritori9 et no q sil
eet meritori9 et demeritori9 et sic n
essz ad ppotu qr coio qcedo de aia

q ipa i vna pte tpis pt ee i gra et
i alia peccare morlit et no in simul
Eodemmodo dico ad qf oz // Ad 2m nego
ans in sensu qposito licz sit vm i sensu
diuiso // Ad 3m nego ans ad p̄ oz qced
sa to deduco usq ad im puctu vbi
d q quelz porco pene etne e ita ma
la sd vita etna e bo. nego qr ia puao
e magis mala qz boi posito pt bona
n ecc tatu ut satis deduxi i p̄t mo
Ad Ansel dico q accipit hij tantu
et qntu ppore solu / 2a qo e q
x aia no potuit morlit defice
manete ipi9 cu vo vnioe beatifica
p̄r q o 3r Pro q oe beatifica aia obstinata
i malo dapnata no pt meritoie pfice
g o nc beata aia pt morlit defice pz
qa qr aia beta no mig i bono est
qfinata qz aia dapta i malo et
ans e m lio 2 di A d. 4 mali
angli obstinati i malo volutate
bona elice no put no at maior e
ro de itl qz de alijs diabz dapte
/ 2oe Angli beta manete ipoz beti
no put morlit defice go pz qa
qr si coz beatido e ro et ca qr no
put morlit defice cade ro e lt
et de qlz beta aia ans at fuit
supi9 pbatio mtr lio 2 q 6 qoe 3
// 3oe m aia vnita deo p graz no
pt morlit defice g qa pz qr vnio
cu do p glaz includit vnioez p graz
nup vm apli d gra at dei vita
etna Et qfinat qr s m lio 2 d 9
Ille pslid e beatus q hz qcq vult et
n mali vult / go p oppm q aliquid
mali vult ie pso e beatus Sz ois peccas
morlit aliq mali vult go zc // g
q oz ar 3r Pro oe, qns volutas seu
pso opatio et elicitio qtinget pt
peccare Sz volutas sive aia ho uel
angli altig vnita cu vo p gloam
e huiq go pz ar qr cuiqs q qtinge
opatio e pt omez sui actu futu
obmitte qtinget. Sz si pt oez suu
actu qtigent obmitte pt peccare
p qr tuc pt obmitte di dilectoz
tlis at obmissio e petm morle g
Sz bor pz qr no mig e libea vol
aie bte qz no bte // 2oe qcriut q
pt ds si vult id tlie sim pt Sz
aia vnita cu vo p glaz pt peccare
si vult go simr pt peccare, ans aor

ad 27

ad 27

3º

qr ia simr dicim9 posse q possumus
cu volum9 sc simr possu dilige qr
si volo possu dilige, bor pz quia
aia si vult peccare pt peccare // 3oe
Aia xpi manete vo vnita coino
q o fuit vnita potuit peccare go
pz qna qr ipa cuit vo vnita p
glaz / p̄r qns qr x potuit meti
qr pdixit dixit peto ter me nega
bis petr9 potuit ipm no negare
g o et x potuit mentiri pz qna
qr si de facto petr9 no negasset ip
de facto xpus fuisset mentitus go si
petr9 potuit no negare ipm x
potuit mentiri, et pz ita qna
qr qn ad aliqm ppom de inee
sc aia de inee tuc d cisd tris
ad ia3 de poli sc aia de poli zc
p̄r ans ep a o qr Joh 8 dixit
xpus iudeis de pre si dixero
qr no noui eu ero silis vobis
mendax Sz hc pt dice qr d facto
hc dixit qm tom ia3 ppoz dixit
go et pter eiq dixit qualz //

Ad hc ecm fat auctor ydi stetu
de fio prdige d Solq de9 e i que
petm cade no pt. aia at xpi
vel quelz aia deo vnita p graz
no est de9 Ad hc ecm put addu
ci 3 ronee supi9 fce lio 2o q 6
q q o 3 3 qr ibide vide cu suis
solucoibus // Ro p̄m nego ad
ad p̄oz dico licz qdlz futu qtiges
pro opatia abte obmitti valeat tn
no opatia vnita cu vo p glaz qr
i spa e tata inclia et qfinato
ad bom q n indicat aliq ee fa
ciend sub pte pca no eet sc pole
q id obmitteret sd als dicebam
no obstate q de9 qdlz opa se li
be et qtinget qsuat et pt no
qsuac abte tn ad supposito no pt
aliqm creaturaz no qsuac sd pote
q aia petri sit etna beta deus
no pt ipaz no qsuac, hc i ppoto
licet quelz vo libe pducat actu
suu et qtinget tn suppo q sit
beta actu suu elicit utpu dilectoz
dei que no pt no elice // Ad 2m
nego ans qr p ia3 ep pbaret q
de9 posset peccare sc ai do czuit q

128

pt de9 si vult id pt simr Sz de9 pt
peccare si vult g o zc et aor e fal et si
iuciat ab aliquo doctore ul pso po
sita tc sic dz intelligi czuitq pt
ds si vult id simr pt qn s le id
d facto pt velle / p hc dico ad bocz
qr de9 de facto no pt velle peccare
Sibi nc aia beta statu sua beti ne
// Ad 3m nego ans / ad p̄ oz dico ut
dixi lio 1 q 22 i solucoe 2 arti
q 2a qoz q no sc petr9 potuit
no negare x m go xpc potuit
mentiri qr ut d m lio 3 di 3 9
mentiri e q mente ire pt at i ill
vis qn dixit pet ter me ne bis
no dixit q mente qr i vo videbt
de inee sic ee futu et d posli
qd alit poterat ee futu / dico
ecm q no sc Si petr9 no nega
sset x m xpus fuisset mentitus g si
petr9 potuit no negare xpm
xpc potuit mentiri vm dico q ia
regula ibide posita no e vli va
vo do insta q qr etio e q mo
sic lego q possio no lege, tc sc
Si de facto no legerem do me volete
lege vo dei frustraretur no tn sc
i eisd tris ad ia3 de poli d a de
poli qr no sc possu no lege do
me volete lege go vo di pt
frustrari, na ans e d facto vm
et qns e sim f m // Ad aliaz
pbatoz qr x dixit si dixero qr
no noui eu zc dico q xpc no
loquebat d dice assertiue et no
dixit no noui eu qr no asseruit
et qn p̄r qr d facto dixit tom ia3
ppoz q do ca do p pfire no at ca do
dice p asserere // Ad dem idi dico
q inteit q solq de9 e i q petm
cade no pt p naz sua ppeiz, no
si aia beta no pt peccare hc no hz
p sua naz Sz p di graz et colla
tata glaz / 3a qo e qr xpi aia
no pt morlit defice manete ipi9
cu vo vnioe ypostatica p̄r 3r
q o Primo supponit aie xpi vbo
ypostatice vnito no potuit peccare g
n aia xpi vo vnita pz qa qr
si ia aia sit vnita potuisset peccare
go et ei9 suppm qr s psm p mee
attribt sc suppositis, et pz ans qr

ad 3m

3 9º

Supp^m illius aie erat v'bum; v'bum
aut nullo^s peccare potuit // 2° sic. Quo
xpus no potuit peccare g^a n^c ei^9 aia
sic manente ei^9 vnioe ypo^ca potu-
it peccare; p3 g^a q2 ad i^a3 aiaz p'ti-
nere sc3 ... ei^9 e ia aia peccare
Sicut ad aiaz p'tinet peccare sc3 p^o
peccare, et p3 ans q2 ... includit
supp^m ... sz supp^m i^9 ...
erat v'bu ... peccare no potuit
... // 3° sic ad ... determinato
m. li^o 3. d^o 12 c. ... no ...
... ad ... an ...
potuit peccare ... dest
... an ... an
... agat. Si aut de p'sona
[illegible]

caritatis dedit vel dare disposuit. Uel sic, q.
a sua conceptione habuit tantam gratiam finaliter
quantam deus nobis dare disposuit, quod tamen non
conveniat a conceptione mea. Sed in gratia post-
modum perficimus per bona opera quod gratia meret
augeri ut aucta mereatur perfici. Sed ad
tantum gradum quantum deus nobis dare dispo-
suit, propius aut a principio sue conceptionis
tantam gratiam habuit quantam sibi unquam
dare disposuit. Exemplo de anima Christi
intellecto unquam. Secundo de finibus. Ad 2m
dico quod nullius anime capacitas est infinita
ut ostendit libro 3o questio prima q. 8. Ad 1m et
ad primum dicitur quod in anima Christi fuit sua infinita
necessario. Immo dico quod cum omnis caritas sit
finita quod sua anima christi secundum ipsam quam informaverat
mas fuit finita. Nec est impossibile quod finitam
suam intelligere infinita si esset sic
non est impossibile per finitum actum cognoscere
quod cognoscere deum et per finitam dilectionem deum
infinitum diligere. Ad 3m quando quod gratia
anime Christi vere fuit mensurata, ad auctoritatem
quod non est datus spiritus ad mensuram,
dico quod Christo vero Ioh. 3m ubi ostendit
dicitur in tertio et secundum ad omnes dicit fidei
adoptionis hec q. s. quod propius habuit
in se omnes operationes spiritus sancti quas enumerat
apostolus 1 Chor. 12, et ideo quasi omnes habuit dicitur
ipsum spiritum habuisse sine mensura. Nullus autem
aliorum hominum unquam omnes illas habuit sed
eorum aliquas habuit, et ideo omnes alii spiritum
dicuntur habuisse ad mensuram. Et hoc est
quod posse intelligi Greg. 2 q. moral.
quod nullus hominum omnes operationes spiritus sancti
habuit nisi solus mediator dei et hominum
cuius est idem spiritus qui de patre ante secula
procedit. Alius namque hominum prophetiam,
alius scientiam, alius virtutes, alius gratiam
linguarum, alius interpretationem sermonum
distribuentis spiritus accepit. Ad
quartam vero cum tamen eius s. s. inveniatur
necessario pertingit, at vero conditor noster infir-
ma nostra suscepit sicut se habet ad
s. s. virtutes ostendit. Ad confirmationem
per Anselmum dico non intelligit quod illud
ultimum Christi fuit formaliter infinitum sed solum
quod processit a supposito infinito et ideo non
potest habere parem alio. Si enim intelle-
xisset ipsum meritum fuisse formaliter infinitum
quod procedebat a gratia caritatis finita quod esset
in Christi anima non deposuisse quod tale meritum
non posset esse parem alteris quia illi anime
Christi deus dedisset gratiam infinitam. Ergo quia

esset infinitum extremo potuisset unum produ-
cere iam dare. 2o tale ultimum producere
potuisset fuisse quod ipse negat. Ad
auctoritatem Augustini dico quod non secundum est summa
gratia quod non infinita sed non secundum est
summus pontifex quod est infinitus pontifex.
Secunda questio est utrum in beata Christi anima
non potuit a deo poni infinita gratia. Quod
posse sic nullam formam infinite intensam
potest facere quod patet quia si gratia infinita
esset in anima Christi iam necessario esset quedam forma
infinite intensa. Sed primum arguitur quia si deus
potest formam infinite intensam facere posset
quod faciat infinitam quam de facto et potest iam autem sed
probo quod ante non fit formam intensam infinite
sicut nulla forma cuius ultimum et in suc
intensionis est infinita intensione. Et a
est quod distinguo ergo et quod patet assumptio quod infinitas
intensiva negat ultimum et in illius
intensionis quod infinito sed quod quod impugnat
finis et terminus. Sed probatur quod autem
est in tanto sive intensionis vel non. Si potest
concedere positum. Si non ergo ultimum potest
intendi et si ultimum potest intendi ergo
non est intensa infinite cum infinito non potest
fieri additio. 2o quia si deus in anima
potuit gratiam infinitam ponere accipio
iam infinitam gratiam et potest a te sic
deus ab ea potuit auferre aliquem gradum
tunc quero de gratia que remanebit utrum sit
finita vel infinita. Si finita ergo et prius
fuit finita, probo quia si in gradus ablatus
sibi denuo immittatur adhuc erit finita
quia finitum additum finito non facit infinitum.
Si infinita quod infinito non potest fieri additio.
Sed talis gratie deus potest aliquid addere quod probo
quod sicut eundem gradum amovit ita potest illum
iterum reponere. Ad hoc deus non potest in illa
anima summam gratiam ponere ergo nec infinitam
quam non sit. Probatur quod summam gratiam dare
est impossibile quia si posset dare talem et
gratia que non posset excedi ab ea gratia
alia a qua esset ex tunc forma a parte
agentis vel ex parte suscipientis. Sed non potest
dari status tunc forma per gratiam vel aliud
quod ista forma sicut caritas et gratia est spiritualis
quedam participatio divine caritatis vel gratie
quod cum in gratia caritas et caritas desistet
a caritate divina in infinitum non potest dari
eius status ultimus quod in infinitum non possit
procedi ex parte eiusmodi forme. Nec etiam
ex parte agentis cum ipsum sit infinite
immense virtutis. Nec ex parte suscipientis
quia caritas ampliat sinum sed sic quod quanto
caritas amore est tanto magis anima est
disposita ad susceptionem maioris gratie.

Contra questio 3a articulo 2o. Primo quod deus potest
creare gratiam infinitam quod patet primo arguitur quod quelibet
gratia creabilis distare videtur ab intellectu
divino quod videtur omnia possibilia sicut quero quod
cum videt actum gratiam creabilem an videat
eam distare per infinitos gradus in medio eius
quantum a gratia anime Christi vel solum videt
eam distare per certos gradus. Si videt eam
distare solum per certos gradus et finitos
ergo in gratia non est processus in infinitum
quod est contra probationem 3am quam supra. Si autem
videt eam distare per gradus infinitos ergo
videt aliquem gradum istum interius alte-
rum quam gradus quem videt distare per
finitos a gratia anime Christi et tunc arguitur
videt aliquem gradum gratie creabilem infinitum
ergo tunc potest creare patet quia quod de creabile
quod deus videt creare potest. Et confirmatur
quod secundum philosophum 3 physicorum continuum aliquid potest
esse in potentia tantum potest esse in actu. 2o
quantitatem creabilem deus potest creare tantam gratiam
potest creare, ita est notum quod per tunc talem
in sensu potest ergo in esse, quantitatem potest
creare tantam esse, tunc quero an gratia
quam creat est finita et tunc sequitur quod deus
potest creare quantum possibile quod est finitum vel
infinita et habetur propositum. 3o sic angelus
habet gratiam infinitam ergo patet quia quod anima
Christi est deo quolibet angelo gloriosior.
Sed primum arguitur quod secundum Augustinum 13 de Trinitate c. 7
beatus est qui habet quidquid vult et nihil mali
vult. Sed autem non intendimus de velle ac-
tuali quia tunc aliquis sanctus in via posset
esse beatus per aliquod tempus quia pro isto potest habere
quidquid vult ergo intendimus de posse velle ut
sic habeat quidquid possit ire velle.
Sed Michael est beatus ergo habet quidquid
potest ire velle. Sed ire potest velle
tantam gratiam quantam natura eius potest capere quod
patet quia velle liberum est ratione quam con-
sequitur naturali voluntati quod sic est verum naturaliter
autem voluntas Michaelis est ad concordandum
tantam gratiam quantam eius natura potest capere.
Ad primum dicendum primo nec tamen ad primum dico
quod eodem possibile primo quod deus actualiter
possit dividere continuum vel de facto divisisse
continuum ipsum est duplex quod implicat, sed
dico quod intellectus divinus quemlibet gradum
gratie creabilis videt quod nullus est gradus quod
non videat, sed non videt quemlibet gradum
quod non potest tot creare quin plures possit
creare. Vel dico quod omnes gradus creabiles
videt communiter quod sunt creabiles. Sed sic sunt
creabiles quod nullus est summus creabilis.
Ad confirmationem philosophi dico quod auctoritas

philosophi concludit quod infinitum caritate contingit
esse. Sed sic quod quamque data actualiter deus potest
dare. Sed non contingit caritatem actu esse infi-
nitam. Ad 2m dico quod ita propositio continua
caritatem deus potest creare tantam potest creare
quod dicitur hoc in uno est quod omnem caritatem et
gradum caritatis quam deus de facto potest
creare illum potest creare et in est verum
exemplo non sequitur quod de facto possit in esse
poni omnem quam potest creare. Nullus enim omnem
caritatem a deo creabilem deus de facto potest creare
et in hoc sumitur consequens. Sed dico quod deus possit
de facto ponere omnem tempus ipsum quod potest creare
vel quod de facto ponat in esse diversitatem
continuam quam potest facere quia hoc sic potest in esse
implicat et est quod natura talis rei et
divine potentie. Sic eodem modo de omni forma
in infinitum augmentabili. Ad 3m ne-
gatur. Ad primum dico quod in auctoritate beatus
est qui habet quidquid vult intendit de velle
actuali non de posse velle quia
forte beatus Petrus possit ire velle
plura merita accepisse quam fecit et fer-
ventius deo servisse hoc tamen non habet et sic
beatus. Nec quod hoc sequitur quod aliquis in vita po-
sset per aliquod tempus esse beatus quia in via
nullus habet quidquid vult actualiter quia actualiter
quilibet vult esse beatus saltem voluntate naturali.
3a questio est utrum deus non est dare summam gratiam
quam possit capere anima viatoris anima.
Quod quod 3o primo sic nullius primi via-
toris anima tamen potest mereri quam aliquis
possit mereri ergo patet quia quod si esset
dare summam gratiam quam aliquis via-
toris anima possit capere tunc esse esset
dare et summum meritum cum meritum et
gratia sit in se proportionalia. Sic quod Augustinus
meritatur unum inferius augmentatur aliquid.
Et primum arguitur quia quanto viatoris anima
est in maiori merito tanto magis est
disposita ad magis merendum. 2o
quia si esset dare summam gratiam quam
aliqua anima posset capere pono quod
deus mereretur iam gratiam et iam de facto
habeat eam, tunc quero an adhuc po-
ssit aliquam gratiam accipere vel non. Si
sic habetur propositum. Si non tunc sequitur quod
opera eius maxime caritate procedentia et
maxime laudabilia et virtuosa essent
inutilia premialia quod est falsum et patet quod
quia post hoc talis non posset maiorem gratiam
recipere sequitur quod non posset esse in merito
perfectus nec profectus in primo. 3o non
est dare summum gradum peccati vel malitie.

ad 2m ad 3m ad 4m 28 3o 2o 3o 3a

q° viatoris aia possit deficere g° n°
summa gratiam quam possit capere / p3
q[uestio] / Sz p² ans qr si ttas gdq posst
dari volo q sor sit i tanto pecco et
qmittat unum homicidium, et ques
tur a' sor est in tanto pecco sicut
p' a' tam uel i bo / Si d² q pec
i celesti uel minori / q qr tc se q² pecco
nouo qt nouit no difforiq' qd
iplicat Si dicas q i maiori se
ppom s q prus no fuit i summo g
du qr summo no pt fi addicio / Ista
q° e de mete Aug et po° i Can
de pe d 2 Caritas v d² q p
fassia caui i hac vita hri no pt
qr quoqs caritate hita pt hri maior
hoc acte e de mete Can i clame
tinis q almados cuius otu talqz
hetici e qdepta / Con q°z ar
3° hoc deq gratiam istam pt face g
p3 qa qr omnez gratiam q pt face
pt i viatoris aia pone Si at s
dare talez gratiam istam bn se g° et
summaz / Sz p² ans qr no repugt
nec specifice gre qtitd e de se q
tali mfite indiduus ciui qr na
sua specia no detiar ad aquec qtu
et fitu minim po at p² agetis no
e inior qitabile cuiuscuiqz nc
spec g° // 2°c capacitas aie e
fita g° som fitu pt cape g° e
dare summum gdu gre q pt cape
q° note se Sz ans p3 li° p° q
2 · 1 · q°c pa // 3°c conuttit deq
pt face successiue pt i pt face
n sit i-pugnans sil · i effctu Sz
deq pt face successiue istos gdq
cai si i aia viatoris q no icludut
i sil tc i-pugnanz go et simul
Sz infiti gdq talez facient vna
summaz caitez go tc / Hoc vi² ee
de intecione Aug i Enchi · c · vlt
d · minuit cupiditas esfecte caite
donec veiat ad tanta magne q
aior ee no possit // Ro ad pm
nc ans / ad p³ dico q po p¹
agetis no e bor q³ sit qitabilitas
ctuiq nc spec io dico q eo mo
q° na specia gre ut quecq alia
e qitalis q illos deq pt face
iaz naz qitai modo sic e q na
specia gre in fi i idiuidus e qital

sed no tot q plibus et io deq no tot
gdq gre pt pducere qu plures posst
Sz na na e qitalis indiduus i fit
et io individua i fita deq no pt p
ducere licz i fita individua pducere po
sset // Ad 2m dico q capacitas
fita infita pt cape no tn q lz
capacitas cata est fita et p q capa
fite qlz tn deid capt ad deq pt
vbiqz vn nc° istud q az q capa
citas e fita g° no pt cap i fita
b° istud q capacitas e fita g° no
pt i cape act° d' q plcq viud
li° p° d° & A q°c / Ad 3m
nc° b°c qr dico q gdq gre
i sil sit infiti includit i-pugnaz
qr ad infitu i nuo ul i mag
i pfcioe s° i-pugna et qdicco ut
deduxi i p° i ma d' infito // Ad
auc Aug dico q caritas mai
ul vna acr a'a dr pt intelligi
vnu° vna pt dici maior a'a q
inis pmpta cupite q p3 p
Aug i li° d 3 q 9 3 d d tcr
metid cai s e diminu° cupidi
pfco at vbi n° cupiditas et illos
pt esse maior qr ipmpta cupite
sd e caritas pme In via at illo
no pt ee maior qr no pt to cua
cuai a cupite Et illos intelligit
btus Aug ut opposite p3 q vbi
sus d minui cupiditas efecte
caite donec veiat ad tata mag
tudie tc / Illos vna d² ait
a'a qr intesior ctullos pt esse
maior tlis caitas nc i via nc in
pria qu quecq gdu dato posst
deq intesiore pducere 2c sn fine
et illos no accipt Aug caitate
maioraz // Ad ar° i°° oti i pri q
p3 q sit ddm psolucoz p' i ar
q p'az q°z tc Sz q°

Vtru bta xpi aia i vbo qgsat tota
cat oia que qgsat i cata
ta sapia. Et ar° q no
qr no qgsat dic iudicy g° qa
no qr im die qgsat i cata sapia
cu oia nuda sit et apta ad Hebr°
iiij° ans at p3 q t | 3 d de dic
at io nes sit neqz angli neqz fis
n sos pri g° / Ro ctd at e ay
li° 3 d | 2 d dccim° aiaz xpi
p sapiaz gtis datad i v° di cu
vnita e p qd ea pfec intg oia

qve deus fecit tc / Respodes po
3 · q°c / Pma e et bta x aia
eod ac° quo videt vbm videt z alia
i ipo i-lucca · i eod ac° videt vbm
et catuas in vo / p² q° z° p° e
eod actu q° quo videt specim vi
det ia q in ipo sut i-lucca g°
et eod actu q° x aia ul altq
bti videt vbm vbm videt i ipo vbo
oia i-lucca / qa p3 qr inuq pfca
et eent vbm diuid e creatiaz
i-pntatiq eqz specim catu ymo
mlto claiq et pfeciuz qm Sap
6 · est specim sn macla / ans
at doz oppugat / 2° s visos
q aia x ul altq bti videt bbum
et visos q videt catuas i ipo
i-lucccos est id obm id sbm
et cade mesua g° et actq est
id et vnq / qa p3 qr actq vi
dedi ul intelligedi no mult n
penes oba ul penes mesua
ul penes sbm ul penes ioz vedi
Sz p° ans p° em visios q aia
xpi videt vbm et catuas e id obm
s ipmmet vbm / p3 qr si ibi ess di
stictu obm a vo ia videt catura
i p° gne 2c visio catuaz i vo sit
vespina et no matutia qd e q
Aug s sup gen ad litt / Ite eq
dem e vnu sm sbm · s · ipa x
aia q e sbm eq visios / Ite cade
mesua qr sil videt sc em ad vi
sione catudz in vo pmet desi
ne vide vbm nuqz aia x catuas
possz vide i vo qd e fm / Ite per
cande icom q videt vbm videt ca
tuas in vo qr si videt catuas i
vo p spas ioncs coz no p iom
vi tc eas videt i p° gne z no
i vo g° / 3°c relatia i qz in qq di
eod ac° qgscut g° p3 qa qr vide
catuas i vo e vide vbm inquitu
e exemplar catuaz Sz exe
plar d² i-latie ad exemplatum
g° vnico intc exemplar cu exe
plato / p3 ans qr eod ac° q° intc
sor pr intc ipm hre sim et qit
intc et fiq / p't qd dt ar'les in
pntis q i-latia sit sil na · i · i nali
intelligeca / Cont q°z ar 3r
pmo sic visio q aia x ul altq
bti videt vbm pt sepai a visione

q q videt catuas in vo g no est
cade visio g° no eod actu tc / qa
no qr id no pt sepai a scipo Sz
p² ans qr cu vbm sit specim vo
lutaie maifestat ea q videt in
ipo et ea volutaie pt onde z no
onde // Et qfmat qr visio vbi e ca
visios catuaz i vo id at no pt
esse ca suipq / 2°c catue vise
i vo no videt int se eode actu
g° n° i bo p3 q°a qr i 3° videt
eod actu Sz q int se eod ac° vi
deant p i-az pti p° ptip oz
cuiqz vbm et eid sit ead ac / Sz p²
ans qr si videt eod ac° i tc tc
ans catue sil et insepar videt
et ulla i btis possz poi i-ucla° ul
illua° uel i anglis qa qlz videt
oia i vo visibia qd e fm / 3° sic
aia x ul altq bti no btificat pac
q° videt catuas i vo g° no eode ac
videt vbm z catuas i vo / p3 q°a qr
pactu i q° videt vbm btificat ipo
at e aliq i sil p eude ac btific n
et no btificn / Sz p3 ans qr tc cate
vise i vo esset obm mre fruicois
debite qd e fm qr solq deq tle
obm ee pt ut onsm sut i p'a q
Et qfmat qr si eod ac° aia xpi
videt vbm et catuas i vbo tc id
ess actq i-cuis et i-fleq qnis fm
et p² qa qr aia x i vo videt se
vide dimaz eenc tlis at visio
e actq i-fleq visio at vi e actq
rcus // Ro ad pm nc° ans ad
p°z dico q°d q vbm volutaie ond
Sz catuas et pt no onde Et q q
no s² q a° et a° ac° q videt vbm
et catuas Sz som eod ac° q° quis
videt inic vbm et catuas pt vide
vbm et no catuas et q° q°do Sid
eod ac° q° q diligt deu sc oia
pt no dilige deu sn oia utz i
ca pu q sor diligt deu sr oia
sit ia dilecco a et sit p gdum dilecco
at q se diligt sit b et sit ix g
dum / tc clat e q sor pt intedere
b usqz ad x i gdq no vaiato a
q° fco dilecco a q prus fuit dilecco
di sr oia no vaiata inic no est
dilecco di sup oia // Ad 2m dico
q visio vi no e ca visios crea
turaz i vo tc sc ead visio licz

ad 2m

ipm vm sit ca ut code actu q quis
videt videat caturas in vo // ad
2m dico q creature q videt i vo
code actu videt mt se / ad 3m dico
q no sz iste cature cod actu videt
i vo go msil et msepabi videt
in vo Bid no sz sd stati dom z cod
actu vide vm et cature i vo g vm
et cature i ipo msil et separ videt
qz q visio q e istaz dualz catu
raz in vo no vaiata no pt esse
visio vnig cature et no altig // ad
3m nc gaz ad 3m dico q cod actu

ad 3m

q aia bta vidz vm et caturas bti
fica z Btifica i actu q catuas
vidz i vo s no q lc q 1o actu ca
tuas vidz i vo Bz q slc pslo q actu
1o vidz vm // Ad qfirmaz dico q

ad qfirmaz

qcesso q aia xpi no cod actu quo
vidz vm vidz se vide vm no sz
q no cod actu q vidz vm no vi
deat catuas i vo visioe s q est
actu vtus Vn licet cod actu vidat
vm et seipaz in vo no tn oz q
cod actu videat vm et i vo vide
at se vide vm // Vel pt dici q
ill actus nuo sit vtus z isteqntis
s p dusas ronces // 2 q e q bta

2 q

q aia videdo ibu no ntio videt
ceta i ipo i-luceta p3 q 3r p oc
aia xpi et cuglz altig pt ee pfte
bta videdo vm pa p i dyb cature
i ipo i-lucentibg g p3 q / Bz ans
p qz bti cature no e melior
btu nc catore cator at suffit bti
ficat i ceu et i vo suo sz ao q
tuqz obo sedaio g // 2o sic deus

2o

voledo vm suu no ntio wt ceta
i ipo i-luceta go ondendo ceu az
sua ut vm no ntio ondt i ipo
i-luceta / et p qns aia cuglz bti
bn pt vide vm no videdo i ipo
i-luceta q p3 qz no maioi ntcte
deg onso vo ondt ceta qz voledo
vm velit ceta cu ng actu ipatu
sit magi ntio qz imperas et p3
ans qz deg ntio wt ceu az sua
et vm suu me at libe et qtiget
wt ceta oia cu adop nl agat ntio
// 3o angli bti msioies videdo

3o

vm no viderit x meataz g p3 q
qz si x aia nl altiy bti ntio vi
so vo videt ceta i ipo i-luceta

cade i one et quilz anglg btus tur
xpi meatio tpe q sca fuit i-luces
esse i vo sz q qlz anglus btus
vides vm ipaz vidisse / Bz p ans
p glom Jo sup vm Isa 63 cap
e q veit de edom tinctis vestibus
ac dt q aliq angli misti in meatio
no sciuerit done xpi pa r pio
ascesio qsummata fuit // Confirmat
ai 3r p oc Vbu z ceta i ipo i-lu
ceta vnica visioe ondut aie x
et cuglz altig bti g viso vo ntio
videt ab aia bti ceta i ipo i-lu
ceta p3 q q vnica onsioe ondut
onso illo p q ceta ondut omia
a ondut // ans at p3 q p pa ti qd
Et qfirmat qz potta roy formli
onsoib duug obi ntio ondut
i obm / Bz cade roy formali
vide vm z a q i ipo i-luceat
qz cod actu formli g // 2o aia
xpi et cuglz altig bti e pfte
qctata g p3 q qz desideriu
cuglz aie pfte qctate ntio sta
te qctatoe adiplet p3 qz dao m
q no sit adipletu sz g q tlib
aia pfte no e qcta q no qz
oia q desideat desideria at cuglz
bti ipmo cuglz hois e oia scie
g no stat q qs sit btus et no
sciat oia / p3 ans qz btus e q qz
quitqz wt et nl mali wt / Et qfirmat
qz qlz qppit i scipo q vellz sce
oia g i vo videt oia qz oi ipo
e btus et qpipo q e bta habz
qtcqz wt e oipo q vidz vm scit
oia // Fcao aia x et cuglz altig
bti videt vm vidz ipm sd est
go vidz vm ut e exeplar caturar
tut sz aia x videt vm ntio vidz
ipm ut exeplar om catuaz ergo
ntio vidz oes catuas / p3 ita q
qz exeplar et qexeplatu cu sit
i-latia vno viso a ntio videt
viso vo ntio oes catua videt
z p m ans p3 q no stat aliqua
aiaz ee btaz et no vide vm sicuti
s qz tc i sil aia possz ee bta z
decapi q e f m // Ad pm ad p m
ne gaz ad 2m dico q lig ca
q vnica onsioe ondut qtate
q ia q p qac onsioz ondut vm
no possit ondi sn a q qz i vnica
ita

ad 2m

ad 3m

1 q

onsio que est illoz pt ee onsio
vnig et no altig // ad p illa onsioz
pt vnu ondi sine ao // Ad qfirmaz
p3 p ide // Ad 2m de desideio na
li dico q qlz desideat oia scie
i hitu sic s q qi wt posst scie
s no i actu / btus at videns vm
q mo scit oia qcuqz wt modo
el pfecoie et faciliori qz sciet
p hitud infusid qz qcqz wt scie
deg sibi i-euclat et ondit / btus
at no wt oia actualit scie
s pm q deus wt eu velle scie
// Ad 3m dico q btm vide vbu
divnu sicuti e pt dupliciter intelligi
vno q videat ipm et no sub
alio qz ipm e 2e qdo ppoz Bz
nc gaz alio s q videat vm
sb oi rone et oi mo z pfcoe q
cognosci pt 2e qdo gaz z nc ao
qz no ex eo q qs vidz vm vidz
ipm sb oi mo et rone q vide i
pt ut p3 de anglis q an asce
sioz videbat vm / sz no sb roe
q e dat specm et exeplar itar
conis xpi qz tc ipaz itar conm
cognouisset q e f m // 3 q est

3 q

z bta x aia no vidz i vo oia
q vidz meata sapia / p q 3r
p o sic. bta x aia no est vtutis
insitie g i vo no vidz isita go
no vidz oia q vidz meata sa
piecia / p q p3 qz maior
vtutis et pfcois ntie requit ad
videndu duo sil et eqz clare
qz ad videdu so m vnu / et ao r
ad videdu tm qz duo 2e vltig g
ad videndu infita i a q vno icpit
vtutis z pfcois nisita / Bz 1a q p3
qz 1a que vidz i vo meata sapi
encia st i sita qz vidz oia po
ssiblia p ipm sz q i no eto z
simito nito st detimata / z p m
ans p3 qz nla catua e vtutis
isite / s nc pfcois isite / bta at
xpi aia e quedad catura g //
Aia x no ita clae vidz vm
s vm vidz seipm / g nc vidz
oia ref / p3 q qz qnto ca a q
isitoz exeplar claig videt tato

2o

plues effcus eig sil i actu videt
vel vide put / diuid at vm est
insitoz exemplar qz om que
deus pduce pt / Et ans p3 p
m lio 3 de p ia / Et qfirmat qz
aia x no ita clae vidz vm s ipa
meata sapia g no vidz oia q
vidz ipa meata sapia // ans p3
p m ut s et p 2 q qz si ita clae
no vidz g m aliqo gdu pfecoi
vidz vm seipm qz ipm videat
xpi aia go im gdu pfectiorz
no vidz xpi aia aliter videt
omes gdu pfecois q vidz deg
et p qns ita pfte item vidz s
deus // 3o e bta catue no pt
eqri i aliqo scie catoris g p3 q
qz si aia xpi oia sciet qscit
vm coipo tpet sciam eqlem
q ad miny scatoz scie catoris
qsta q e de mete glose sr 1o
pst. mirabilis sca e scia tua
qz me rc d go vnitg diue
nc pbi no pt eqri i scia g
aliq ul a q gdu pfecois qscit
diuina na q no qgsat x aia //
Con go z ai 3r p oc Bta xpi
aia cogscit oia q vidz aima
q vidz meata sapia / p3 q qz
meata sapia no pt scie plua
qz oia / Bz ans p qz x aia
amat oe bom g cogscit ome
bom p3 q qz iuisa dilige pos
sumg icogta at neqqm ut ait
Aug 10 de t. tc / sic aia x cog
scit ome bom g cogscit oe ma
lu p3 q qz nco bom qgscit
n q scit bom a malo disene q
qs face no pt sn mali cogscoe
tc sic aia x cogscit oe bom et
ome malu g cogscit oia // 2o
sic xpus scit oia q deg scit g
p3 q qz ng scit aliq q aia no
scit g si xpus scit oia q deg oz
q aia eig sciat oia q deg et
p3 ans qz xpus cu sit psona
qda et no cata ide e q deus
// 3o ai ant bg pa e glo sr 1o
Appoc 7 dignus e agnus qui
occisg e acipe vtez z sapiaz
rc d. acipe sciaz i. om icaz
qgtcam sd et vm sibi vnitu

9 q

3o

2o

3o

Item ad Colossenses 2o in Christo sunt omnes thesauri sapientie et scientie Dei absconditi; ergo et scientia omnium que unquam sciet. Item ad hoc est magister libro 3o distinctione 14 capitulo 1 probans rationibus et auctoritatibus.

2o. Respondeo ad primum nunc omnibus ad primum dico quod pro ista ratione probatur quod omnis in gratia sine usu liberi arbitrii cognoscet omnia, quia talis diligit omnia bona et odit omnia mala. Ideo dico ad primum quod sicut anima angelorum confirmata in gratia omnia bona que novit in simul et distincte diligit in simul et distincte, et anima que solum novit confuse et in universali diligit in universali et confuse. Sic etiam anima Christi diligit omnia bona et odit omnia mala in singulari vel in universali, et ex hoc non sequitur quod cognoscat omnia in simul. Dico etiam quod posito quod Christi anima cognoscat omnia bona que sunt, fuerunt vel futura sunt, et similiter omnia mala, non tamen sequitur quod cognoscat omnia que cognoscit Verbum, quia Verbum scientia simplicis notitie cognoscit multa possibilia fore que tamen non fuerunt nec sunt nec futura sunt.

ad 2m

Ad 2m dico quod Christus noverat duas naturas ad invicem unitas, scilicet divinam et humanam. Et ideo dico quod licet sic quod noverat vel cognovit naturam humanam non sciret omnia que Verbum, sed aliter quod noverat vel cognovit divinam sciret omnia que Verbum. Et cum dicis quod nullus scit aliquid quod eius anima ignorat, quod dico quod 1o quod sciret ita quod sciret propter eam animam. Modo dico quod hoc inconveniens est. Unde non sciret ita propter animam, quod est quasi extranea, scilicet aliter esset de animabus quibus que nec divinitate sunt unita, quod ipsorum anima sciret talia.

ad 3m

Ad 3m ad primam auctoritatem dico quod ibi glossa sic dicit exponit: scilicet quod agnus qui occisus est dignus est accipere scientiam omnium rerum secundum quod et unum sibi unitum, id est scientiam illius rei que continet omnes res, quod continet scilicet Deus. Vel dignus est accipere scientiam omnium rerum secundum Verbum sibi unitum omnium rerum quas Verbum cognoscit scientia visionis. Sed tamen non sequitur quod cognoscat omnia que Verbum cognoscit scientia visionis, sed cognoscit omnia que Verbum, quia multa cognoscit Verbum scientia simplicis intelligentie que non cognoscit scientia visionis. Ad auctoritatem apostoli quod in Christo sunt omnes thesauri etc. dico quod intelligitur dicere quod in Christo sunt in quantum Christus est ipsum Verbum per unionem ypostaticam, quod Verbum est omnis sapientia et scientia abscondita. Vel dico quod loquitur de scientia visionis et sapientia, non autem de sapientia Dei simplicis notitie vel scientia. Ad magistrum dico eodem modo quod intelligit quod anima Christi sciret omnia que Verbum scit scientia visionis, sed non quod sciret omnia que Verbum scit scientia simplicis intelligentie. Et sic patet etc.

Utrum pro peccato primi hominis potuerit Deus satisfacere. Et arguitur quod non, quia pro eo pro quo pro tanto bono quanto malo fuit peccatum primi hominis pro ipso peccato Deo reddere, ergo etc. De ipso peccato satisfacere, quod videtur non; et arguitur primo, quia pro Deo reddere dilectionem caritatis quod est tantum bonum quantum malum est aliquod peccatum, ut est in libro 2 questione 16 articulo 2. Ad oppositum arguitur quia nullus homo reddere potest Deo aliquod tantum bonum quantum peccatum primi hominis sit malum, alias possit Deo in debitum pro dicto peccato reddere, ergo nec satisfacere. Patet quia satisfactio est equivalentis boni alias indebiti redditio, ut habetur libro 2 questione 16 articulo 1o; et antecedens patet quia omne bonum quod potest aliquis pro illo peccato Deo reddere etiam posito quod illud peccatum non fuisset, Deo esset debitum ratione sue creationis et conservationis etc.

Pro solutione pono 3 conclusiones. Prima est quod de iustitia peccatum primi hominis sine satisfactione non valuit dimitti.

9o ista

2a. Probatur quia divina iustitia non potest aliquid dimittere inordinatum, sed nec peccatum sine satisfactione, patet quia peccatum si non punitur inordinatum dimittitur, quia sola ordinat ad gloriam ita peccatum ad penam. Et probatur antecedens, quia divinam iustitiam non decet peccatum dimittere inordinatum, ergo non potest, consequentia patet quia inconveniens non convenit Deo et impossibile, secundum Anselmum. 2o sic non potest similiter esse apud Deum peccanti et non peccanti; ergo nec divina iustitia peccatum primi hominis sine satisfactione potest dimittere. Patet consequentia quia si divina iustitia peccatum dimitteret sine satisfactione, ipsum dimitteret sine punitione, et per consequens non plus puniret peccantem quam non peccantem; et patet antecedens quia iustitie divine cuius est unicuique tribuere secundum opera sua non congruit quod equaliter tribuat peccanti et non peccanti.

3o

3o sic iniustitia non potest esse liberior quam iustitia, ergo patet consequentia, quia secundum Anselmum si peccatum dimitteretur et non puniretur nulli legi subiaceret, ergo liberior esset iniustitia quam iustitia. Sed consequens est falsum, ergo necesse est peccatum alicui legi subiacere, necesse est quod ad ipsum sequatur damnatio vel quod fiat pro eo satisfactio. Et probatur antecedens, quia si iniustitia esset liberior quam iustitia, tunc iniustitia nulli legi subiaceret, quod est falsum, quia esset Deo similis qui nulli legi subiacet. Ista conclusio patet dicto 3o: nullus potest aliquid peccato sive parvo sive magno ad eternitatem sine pena posse pervenire. Item patet quia ubi non est pecti satisfactio ibi non est peccati contritio, et ubi non est peccati contritio ibi est peccati obstinatio. Sed contradictionem implicat peccatum alicui fore dimissum et ipsum in eodem peccato fore obstinatum; ergo ista conclusio est Willelmi de Gallia libro 3 questione 16.

9a 3

Contra 9am articulum 3m posito quod peccatum sine satisfactione dimittere est perfectionis, ergo hoc Dei iustitia potest facere. Patet consequentia quia quicquid perfectionis est Deo attribui debet, ut dicit Anselmus Monologion capitulo 17. Sed probatur antecedens quia homo laudatur si sine satisfactione sibi peccanti peccatum dimittat; nullus autem laudatur nisi de aliquo quod sit perfectionis homini facere. Si igitur dimittere homini multo fortius convenit immense Dei qui in infinitum minus lesus cedit.

9o

Et confirmatur quia nulla benignitas Dei cogitari potest maior benignitate in homine est ut iniuriam sibi illatam sponte et sine satisfactione dimittat, ergo.

2o

2o sic Deus nobis precepit peccata sine satisfactione proximis dimittere, ergo et ipse hoc potest ymmo tenetur facere. Patet quia quia iustum est ut decet ut conditor legis licet sit solutus a lege quod legem quam aliis condidit ipse observet ut habetur 2 di questione 1 Considerandum et capitulo 10 et libro 1o titulo 2 de constitutionibus. Cum omnibus et cetera populus quam novam legem dedit ipsam prius observet, 2 di questione 1. Ideo probatur antecedens auctoritate domini: nisi impartans ait dimittite et dimittetur vobis etc.

9f

Et confirmatur quia Deus nulli legi subiacet, ergo peccatum sine satisfactione potest dimittere absque iniuria alicuius legis.

3o

3o Deus potest velle peccatum sine satisfactione dimittere, ergo patet quia quicquid potest velle est iustum, et omne quod est iustum ipse Deus potest facere. Et probatur antecedens quia Deum hoc velle contradictionem non implicat.

2o

Ad primum dico quod licet dimittere peccatum sine satisfactione sit perfectionis in persona privata, non tamen est perfectionis in persona publica utpote in iudice a quo equitatis iuris in illo esset imperfectionis; et ideo cum Deus sit summus et omnium iudex hoc facere in eo non esset perfectionis sed imperfectionis esset. Et ideo hoc facere non potest. Ad confirmationem patet per idem, quod licet sit benignitas in homine privato dimittere offensam sine satisfactione, non tamen est benignitas in homine publico, ymmo esset fatuitas, quia ut ait Crisostomus super Matheum: misericordia sine iustitia non est virtus sed fatuitas. Et ideo nec hoc esset benignitas in Deo quia concluderet suam ordinatissimam iustitiam. Dico etiam ad articulum et ad confirmationem quod si aliquid concluderet non solum concluderet quod Deus hoc posset sed quod de facto Deus omne peccatum sine satisfactione dimitteret, quia omne quod est perfectionis non solum Deo potest attribui sed sibi de facto attribuitur.

ad 2m

Ad 2m dico quod Deus precepit peccatum dimittere sine satisfactione hominibus privatis non autem dominis et iudicibus et publicis personis. Et ideo cum ipse sit iudex omnium et dominus ad ipsum non spectat hoc observare. Ad confirmationem dico quod licet Deus sit liber et nulli subiaceat legi, non tamen potest peccatum sine satisfactione dimittere, quia licet hoc non sit contra aliquam legem cui Deus subiciatur, est tamen contra legem que ipsa Dei iustitia et ipse Deus est. Sed dicimus quod Deus non potest peccare non quia hoc non possit facere contra aliquam legem cui ipse subiciatur, sed quia non potest facere contra legem que ipse met est.

ad 3m

Ad 3m nego antecedens ad primum, quia non implicat Deum hoc velle. Dico quod ymo, quia Deum velle peccatum sine satisfactione dimittere est facere contra suam iustitiam ordinatam. Sed Deum facere contra suam iustitiam est Deum male facere, sed Deum male facere implicat Deum non esse Deum, ergo.

2a 9o

2o quod est quod nullus homo de peccato suo prius quam se potest Deo satisfacere. Probatur quia 3o posito nullus homo constitutus in peccato quod se a suo peccato potest se liberare, ergo nec pro peccato suo Deo satisfacere. Patet

ha q satisfac p pcco e se a debito
pcti libare / et p anb q n9 sine
gra a pcco pt se libare g / pz q
q n9 ho sz ops se gram h a deo q
sol9 de9 gram inspirat ut ait m
lio 2 dp 2 A / Sz p anb q nll9
pt se a pcco liberare sn pma ut
het d pe dp 3 Nemmez / Sz pmaz
nll9 pt hre sn gra ut hc d pe
dp 3 pma g / 2o c Nll9 ho q
se pt deo tantu bom reddere p pcco
suo / p 1o bono sibi fuisse licitu p
care g nc deo p pcco suo satisfa
ce / pz q q ad satisfcoz alicui9
offense requirit tanti boi reddicio
qntu e bom p q9 illez offensaz
no debuit qmitte / Sz p anb q
ho p pcco suo no pt deo reddere n
bom catu et fitu Sz p nllo tali
bonitate potuit deu offende teste
Ansel po Cur de9 ho c 21 d
p di eo q de9 no est int9 aspcm
q deu face no lz / Et qfirmat
q nll9 ho pt deo tantu bonu
reddere q p 1o bono pcae ei esse
licitu go / 3o pt ho nllm bom
ops se hit qd p pcco suo pt deo
reddere g / pz q q ad satisfcoz
ops se de aliq9 pcco requirit q op
se sn alicui9 aiutorio aliq9 p dicto
pcco possit reddere / et anb pz q
nllm bom pt ho a se n adiuue
a dna gra q liberu arbitriu
sn gra no pt velle bom ut ait
m lio 2 dp 2 X / Istius qois est
Ven Ansel po Cur de9 ho i mlt
calib et maxie c xi d non sa
tisfacit deo p pcco nisi reddas ad
maius q sit id p q9 pcae no de
bueras / Con q3 ar 3 po c
ho p pcco te deo ops satisfac
go et pt ops se satisfac g pz
q nll9 te ad ipole lio 6 de i
iur / Et anb pz q alit peto
no pcaret no satisfacie d pcco
suo qd e f m / 2o c Nlla iusticia
exigit ab aliq9 aliqd qd sit sup
posse ei9 / Sz suma dei iusticia
exigit ab hoie satisfcoz d pcco
go satisfac p pcco no e sup posse
hois / ar pz q oib lex dz esse
possibilis ut het in decretis dp X

cit / et bor de se no e / et het a d
dz X perpicte et directe agite
pmaz / tuc st satisfac p pcco no
e sup posse hois go ho hc ops se
pt face pz q q quelz ic hc
ops se state gnali dei influencia
pt face qd no opatr sup posse
3o c ho ops se p liberu arbitriu
pt qteri veniaz d pcco suo g de
ipo satisfac pz q q ut dcm
e i p a qoe petm no pt dimitti
sn satisfcoe / et p anb q ho
p liberu arbitriu pt qfuge ad d
miaz g o z d pcco qsequi veniaz / anb
noto e h pz q p aplm ad thy 2
de9 scipm negare no pt / vbi
gls Aug de9 cu sit iusti9 non
pt negare sua miaz pcantib9
Ad pm neo anb vn dico q
licet ho teneat satisfac p pcco
no tn te ops se solo satisfac / q
hc e ipole / h te satisfac oi a d
s cu dei gra 2c qdo cp ho cu d
gra d pcco suo pt satisfac / Et
si d q q dei gra no est i ptate
sua g o te ad ipole / dico q lz in
ptate hois no sit dei gra tn i
ptate e face qd in se e ut se
ad graz disponat quo fco deus
statim graz sua gts donat / Ad
2m pz p idz / vel pt dici ut dt
Allegor d hal lio 3o q xi q nlla
iusticia nc de9 exigit ab aliq9 qd est
sup posse suu distingwendo e q duo
duo est posse / est em posse po
activa et e posse po susceptiua
pt em ho susipe graz q suscepta
est ptatez satisfaciedi d petis / N
si de9 exigit ab hoie satisfcidez
no exigit sup posse hois hoc
mo dcm / Si at exigit ab hoie q
e i pcco satisfcoz qnuis i hoie
no sit posse satisfac po activa / est tn i
eo posse satisfaciedi po pri
no e t q ens / q hc accidit ex
culpa sua defcu hois recuperare
negligetis susipe facultate
faciendi q e ex gra / Sz tn vide
in q p a soluco sit mer ista
vel ista qd ista / Ad 3m nego
anb / ad p az dico q lz de9 ex
sua libera ordinacoe z mia no posset

scipm negare qn patet z accedenti
det graz cu q ho pt satisfac no
tn sr q ho pse possit satisfac vl
veniaz de pcco hre h solucet ex dei
gra / Et io e q si hoi ad deu cofugi
enti q i se e de9 dz graz q c tn no
fat ex digte hois vl opib9 ei9 faci
entis qd in se e h ps m ex libtate sue
bonitas / Et io no sr / Si ho fat qd
i se e de9 dat ei graz g o pt pse
satisfac / Sz bn sr q pt satisfac
cu gra qm de9 sibi dedit qua s
nd dedisse n qd i se cat fecisse /
Q 4o e cy nll9 pur9 ho p pcco pri
hois potuit deo satisfac / p q 3a
po pte p Ansel po Cur de9 homo
c ix ho no pt deo satisfac nisi
reddat do qd a deo abstulit / Sz ho
p pm petm abstulit deo qntu de
hoie de9 pposueat face / pposuit
em de9 de hoib9 iust supple
men electoz et hc no pt deo p
cator ho reddere q pecor ho pcato
rez iustificare no dz / nc dicunt q
alij ho innoces no descendes ab ada
p morte redemisse nos / q te esse9
tantu obligati isti hoi p redepcoe
qntu deo p creacoe et pcaris qd e
ipole / 2o pt Argunt id po Cur
de9 ho c 21 Nll9 pt satisfac
p pcco nisi reddat aliqd maius p
pcco q3 sit id p q9 petm no debet
face / Sz p nc at deu dz aliqs
petm face g o n9 pt de pcco deo
satisfac n reddat aliqd maius q3
qd e at deu / Sz n9 pur9 ho te
bonu pt deo reddere g o / 3o pt id
argunt po Cur de9 ho c 20 Di
cit reddat deo id qd te reddere etsi
si n9 pecasset no satisfacit p pcco pz
q ad aliqd te q pccat ad qd no
te si no pecasset / Sz ho q3 pur9
quecq pt et scipm dat deo etc
si no pecasset go si n9 reddat aliqd
pl9 q3 quecq pt et scipm non
satisfacit p pcco / Sz n9 pt deo pl9
reddere q3 quecq pt et scipm go
n9 ho p pcco pt satisfac / Ista
e oppsite detiao Ven Ansel 2o
Cur de9 ho c 16 d discipulo vide
quo ratis necitas ondat ex hoie
pficiedam ee sumaz civitate nisi s

posse nisi p remissioz peccoz q n9
ho pt hre nisi p hoiez q id ipe sit
de9 go / Con q3 ar 3 po c ab
pur9 ho mediate dei gra pt satisfa
ce d maiori pcco q3 fuit petm pmi
hois go et de 1o pz q Sz p anb
q quelz ho p gram sibi data pt
satisfac d pcco suo quolz mortali
actuali q alit no posset salvari qdlz
at mortale actuale e maius petm
q3 orile qd fuit petm p hois pz
q maior pe puit / Qdlz em at
tuale mortale puit pe ppe dapni
orile at som pe dapni ut patuit
lio 2 q 1 / 1 qoe 2 / 2o c petm pmi
hois fuit finitu intesiue et exten
go et pur9 ho p ipo pt satisfac
pz q q na iusticia pl9 exigit i pe
q3 commissu fuit i culpa g o sibi
correndz solu pe et satisfco fita
Sz illez pt pur9 ho face go
3o pt via glo sr io ad 2o / I
iustificati i sang ipi9 ait q i
dyal9 misit manu i x m et pcia
cu mal q n dig m morte qrebat
io dig m fuit ut debitores quos
tenebat liberi dimittent / Ex hc
ar sic / Si qr sit bo io qre dyab9
iuste pdidit hoies q pcia morte
te cui9 q n dig m morte qrebat
eade rone si dyab9 pecasset
morte dignu maie mors illius
satisfecisset p pcco pz q q cec
ugo maia n digm morte geuit
pz q nllm petm nc actuale vl
gradet oib9 nc orile ut ptnt t
q 3 q oe 3 / Respo no pm dico q
petm actuale mortale no e maius
q3 fuit petm pmi hois ut pz p
m lio 2 dp 33 / Et cu p q orile
petm e petm p hois / dico q lz
i nob sit singlare tn i ada fuit
actuale / dico z q pur9 homo
satisfac p pcco suo actuali mortali
me te dei gra pt dupr intelligi
vno q satisfco vl opa hoins
i gra fca sit ops se et ex pte sua
suffins recopensaco p pcco / Z dico
q nll9 ho d pcco pt satisfac
qd pz / q ut ondm e p Ansel
an ho ad q se nll9 ho q3 aliqd
qd p pcco suo pt deo reddere
qd etc absq pcco no te deo
reddere / Aliq pt intelligi q thic

opa° vel satisfco sit suffi^ns recompesaco p pcco ex pte dei acceptat q2 si tlis opacoz fcaz ex gra dei gratis accep tat p sufficiete satisfcoe pcci ac si aliunde no fuiss debita / 2° q2 qo q cs mcte gra pt satisfface d pcco suo actuali et tc q2 sic dei ordiat eius opa ad deum acceptac / Et silr dico q si deus placuiss accepisse ymolacoz ysaac p pcco primi hois q ia illos fuiss suffi^ns satisfco q2 z alio modo mre libatois fuiss possibilis ut dr m' li° 3 d° 2 a / Sz q tc no sc? go puis hs p dco pcco pt satisfface z tc q2 deus nllaz opacoz puri hois p io pcco ordinat accepiz / Dico 3° q no sc qs pt satisfface p actuali go p orili q2 pctm actuale z op vico pprie / orile vo e q vco ne et io no sc si qs pt satisfface p actuali q eciam possit satisfface p orili / Ad 2m dico q si qcedat q fita satisfco cor respondz illi pcco q2 finitu e no tn sc q p io puis hs pt satisfface q2 po q sola ord diuia de sic essz satisfco suffi^ns p io pcco apportet tn q si qs p tlis vellz satisfface do q tlis aliunde in ia ordie no eet debitor q2 satisfco dz fi de bo a° indebito quitq at puis hs est si pctm no fuiss tc deo tene tatoms / Ad 3m dico q ia ra fuit vna bo. cogi tas et vna bo. qtrecta que dya pdidit genus huam / Sz no fuit ta integra et copleta ymo puior ea fuit mors a deo accepta p satisfa ccoe illius pcti / Ad ar tn i pri° q fm pz q2 qa e fa q2 satisfacco dz ee i debito no pom equalcts boi s ecs boi als indebiti et nllm tlc pt puis hs deo i ode q° re

Utrum fides que e vtus theoca sit cuilz viatori ad salutem ncia / Et ar q no q2 fides no est vtus go pz qa cu qo suppo ontur antsa tn q2 nllus hitus no vtuosus e viatori ad salute ncius / Sz p^a ae q2 nllus hitus ivoluntarius est vtus / Sz fides e huius p m' li° 2° d° 2 a d q fides no est ex libero arbit q ar no z ex libro arbitrij no e

voluntariu / Ad oppom e aplo ad hebr 11 d Sine fide ipole e place deo / Sz illu e q nus nisi placet deo pt pfici ad vita etnaz go / Ro po do 3 qocl pma e cet fides q e vtus theoca no pt ee d aliquo fls ul deceptoria / 2r ita q pz poct visio q erit i patria no erit de aliquo fls nc deceptoria ee potrit go nc fides pz q2 fidei succedt visio pte / Dicit q ia q nuc p fide cduat tuc faciali vnr / Si go nuc fidei poss sbesse fm eodo et illi visioni pgca q succedit illi fidei poss sub ee fm / Et p^a ans q2 cu qlz velit uar no decipi / Sz p visioni pite poss sb ee fm blus poss decipi z no cettesp vut z p qno blus no eet blc quod iplicat / 2oc nm fm ad ilgione uilt ptinet go nc fides pt ee d alq fls ul deceptoria / pz qa / q2 fides p m' li° 3 d° 23 est vtus q cdut q no vident / qd tn no de oibus q no vident acceptand e / Sz d oibus tn q ad ilgione ptinet / z ans pz de se / Et qfinat q2 fides e fom ar laz ul eoz q hnt iduci ad ar los ora at tlia sut vca go / 3oc Dtra no pt ee de aliquo fls ul deceptoria g pz q a scia e mius ca / Sz fides q2 sciens adhet scito p mediu / cdens at adhet cdito sine me° / et ans est pti p° pqz / Cont qoz ar 3r po sic / Spes pt ee d fls z de ceptoria go z fides pz qa p sile / Et p^a ans de pscito qonte in gra q spcat se finar huiuz vita etnam et tn no sic erit sd spcat / Et qf q2 volito ex cai pt ee fa ut gtig i aplo q ex cai volut ire ad hyspa nos et tn no iuit / Sed oc qs licite ymo mitorie pt cde fm go pz qa / Sz p^a ans Nad abraha cdidit se ymola tur fm suu et voluit ipm et sic cdidit sic voledo sic meruit sic volendo / Voledo em meruit q2 ex gute id voluit et eade rone ex fidei ivtute cdidit / Et qfinat d eo qui ponc igra corpus x edit ee i hostia qua vidit eleuai i qua tn no e / qd s cdat / q2 pz q2 nisi cdet no adoraret et ita cdit fm / 3oc an x icai sz x potuit no mcari go z fidei pt sbesse fm / pz qa q2 abraha fidem quit et cdidit xpm incarnad / Si go xpc potuit no mcari potuit alit

euenire q abraha sua fide cdit go z fm potuit v'e fidei cde / et ans pz q aliq modo mre idepente fuit deo possibile q no mcari ut ait m' li° 3 d° 20 / Et qf jonas cdidit iminue insira xo dies de bc subiti qd tn fm fuit / Silr ysayas cdidit immie esechiae ezechiaz q infiimte qm paciebat debe mori et tn ex ia sanatus e ysa 20 go / Ad pm ne ans ad poz dico q pscitu opus i gra no abte spcat se hituz vita etnaz / Sz sb qdicoe si pseueua uit i gra / Et spcare pscito q finalit no heat vita no e fm spcare / Nam si tlis spcaret sm pseueriaa i gra here vita etnaz tlis actus no essz a spe q e vtus theoca sz magis a qda fatuite / Ad qf oz dom e q no est sile d cai et fide q2 obm cai z e bom / et obm fidei z vm / Ad 2m nc ans ad p oz d q abraha sd voluit ymolae fm ita cdidit se ymolaturz / Sz id cde no fuit actus fidei q e vtus theoca / sz fuit motus qda liberi arbitrij / qd pz / q2 actus vtis fidei no e n ca ar los z ca ia q ad ar los ptinet i duci cuius di no fuit tlis ymolao / Ad qf oz d q actu fidei no cdit qs simr et abte sub hostia em videt ee corpus x / Sed pm sub qdicoe s si ca hostia illa fca sit dia q exigunt s form cdita et a x et ab ea z tlis nuqz cdit fm / Ad 3m qdo ans et nc qaz ad p oz cu d q abraha no cdidit simr et abte xpm ee incarnandu s sb qdicoe s state dei ordinacoe s ad ipius incar oz q state x non potuit no incarnai / Silr jonas no cdidit simr et abte immie esse subiusiua / sz sub qdicoe s si d petis no egerint pmaz / Silr ysayas cdidit ezechiam moriturz no simr et abte sz s cas infiorib et ai hc cde bat ipm no ee moriturz si deus vellz eu no mori et q2 d ia insite deus volunt eu no mori et ipe no e mortuus io ita euenit sd ipe ysayas cdidit esse vetm et p silez mod possz dici ad aia silia / 2a qoe est de eade obo ne no pt hre claia noti z fides q e vtus theoca / pz qz 3r po sic fides q e vtus theoca cuius actus e imitorius

go no e declara cognitis ans pz p m' li° 2 d° 2 a d q p actu fidei mernt / Sz gna pz p Greg dite i omel d ia oc fides mcp no hz mitu cu huaa ro pbz expimetu / 2oc fides e qgito enigmatica go no pt ee d re clae cogita qa no / q2 qgnco rei clae qgte no pt ee ut sit qgco enigmatica alr idz ut eet clae qgtu et no eet clae qgtu q implicat / Et ans e apli ad chorin 13 d genubus fidei dr qgtim nuc p speculu enigmate / Et qfinat quia qgco clae rei e qgco pfca et copta qr qd dicebat ibi aplo v' e cu venit qd pfcm e s qgco clara rei cdite p fide euacuabit qd expte e s ipa fides euacuabit / 3oc aut ex scrz p° aut aplo ad hebr 11 fides est rerum no apparetiu / Sz ia q sit clae qgta apparet go / Itm augus d videdo deum multu pus prim ait pncia vident cdunt aut absencia / et stati post subdit d pncia hic ia intelligimus dica qo psto sut sensibus siue ai siue corpis / mo tlu e q sia clae qgta sit sic pncia / Itm in glo. augustini sup id joh Si abies et prauos vobis lcum dt fides q no vidz cdit. na si vidz no est fides / Itm Greg i omel sr id joh 2o Thomas vnus de 12 dt ec apparet fide no hnt sz agtonem / Cont qoz ar 3r po sic / Elias videdo xpm cdidit in ipm go ipil d eode pt ee clara noti a et fides qa no / Sz pz ans p vm salvatoris joh 20 Thome d / Qa vidisti me thoma cdidisti / Et qf q2 bta virgo cu fuit fidelissima cdedt ds ar los go z illud ar lm q x e nats e d maria virgie sz id eat sibi clae qgtu go / 2oc ide in sic pt ee dubitatu cditu g z clae qgtu et cditu / pz qa q2 cu fides sit assensus firmissimus no s' mus ipugt dubitao / Sz clara rei qgnco et ans / quia sicut xps petrus et jacobus et tu q es fidelis volo q sis certus q vnus istoz e xpus fius dei / Sz nescis qs sit istoz tn q posito pprono e ista hic e x fius dei demrato x et qro a tu dubitas ista ppoz ee veraz / Si no dubitas go es ctus qs istoz triu sit x fius dei q poitu / Si dubitas hc dubitas illu hoiez ee

filium dei sed istum hominem credis esse filium dei
cum sis fidelis et ad fidelem spectat necessario
Christum hominem esse filium dei et quia hoc est
quod iam credis et dubitas quod fuit propositum
3o sit conclusio clare videns deum habet
fidem de deo ergo patet quarta Sed probatur quia
paulus apostolus in raptu clare vidit
deum ut dicit Augustinus in libro de videndo deum
et tamen post tunc habuit fidem quod probo quia post
te placuit deo ergo placuit deo patet quarta
quia sine fide impossibile est placere deo ut
ait apostolus ad Hebreos xi Et confirmatur
ponitur quod aliquis prius habeat scientiam de deo
per rationes naturales secundum quod ad Romanos i
invisibilia dei per ea que facta sunt intellecta
conspiciuntur postea recipiat illuminationem fidei a
deo constat quod non obliviscatur rationes quas
prius sciebat sed prius sciebat per rationes
deum esse ergo tunc scit Sed tunc cum
sit fidelis deum esse credit ergo idem ab
eo simul erit scitum et creditum Ad
primum dico quod Thomas simul vidit Christum
et credidit sed aliud vidit et aliud credidit
quia solum vidit Christum esse hominem sed credidit
Christum hominem esse deum et non credidit
esse hominem quia sic videbat Et ideo statim
confitendo quod credebat ait dominus
meus et deus meus Ad confirmationem similiter dico
quod apostoli viderunt simul Christum hominem
pati et articulum passionis crediderunt
Similiter Christum viderunt in celum ascendere
et articulum ascensionis crediderunt sed aliud
viderunt et aliud crediderunt nam vide-
runt Christum hominem pati et ascendere et
deum Nam articulus passionis non est quod Christus
homo sit passus sed quod Christus homo et deus sit
passus Similiter de articulo ascensionis Ad
aliam confirmationem dico similiter quod beata virgo sen-
sit per experientiam se virginem Christum
hominem concepisse et genuisse sed non
sensit ipsum hominem esse deum sed credidit
et ideo aliud sensit aliud credidit et similiter
potest dici ad alias consimiles obiectiones
Ad 2m dico quod idem secundum eandem rationem
non potest esse creditum et dubitatum
Ad probationem admissa causa dico quod tunc
dubitas iam esse verum Christum est filius dei quia
es fidelis et hoc spectat ad fidelem
et quia hoc credis tamen hoc non dubitas
sed non credis quod hic sit Christus et propterea non
credis quod hic homo demonstratus sit proprie
filius dei et hoc est quod dubitas licet
spectat hoc ad fidelem credere in proposito
quod hic sit Christus qui de beata virgine est natus

Unde nulli dubium quod Petrus post
resurrectionem credebat Christum filium dei tamen
quando piscando vidit illum in littore maris
non credebat hunc quem videbat esse filium
dei quia nesciebat hunc esse Christum filium dei
Ad confirmationem dico quod licet iste prius
de deo habeat scientiam et fidem hoc tamen habet sub
diversis rationibus Habet namque scientiam inquantum
concludit deum esse per rationes naturales et sic
hoc non habet fidem de deo Sed habet fidem inquantum
deum esse credit virtute fidei et non per
rationes naturales et hoc non est inconveniens quia
dicebat quod de eodem obiecto ut sic idem de
eadem ratione non potest haberi fides et clara
cognitio Ad 3m patet per idem Vel aliter
potest dici quod post tunc paulus non habuit fi-
dem et ad probationem quia post placebat deo
et sine fide impossibile est placere deo dico
quod iste placet quod sine fide placuit
deo cum negat in libro 3 dist. 26
Similiter quod nunc beata virgo et alii beati habent
fidem quod est falsum dico igitur quod intelligitur auctoritas
sine fide impossibile est placere deo scilicet ipsi
de puris viatoribus deum non videntibus
Vel ibi accipitur sine fide id est sine fidelitate
secundum quod alibi dicitur omne quod non est ex fide quod
sic exponit glossa id est quod procedit ex
infidelitate Quarta conclusio est quod fides que est virtus
theologica cuilibet viatori est ad salutem
necessaria Probatur sic Virtus caritatis
cuilibet viatori necessaria ad salutem secundum legem
... ordinata ergo et fides patet quarta
quia caritas non habetur sine fide cum fides
sit fundamentum omnium virtutum ut ostendit
in libro 3 dist. 23 Secundo nam apostolus est
sine fide initium vite etc. ergo patet quarta
Sed probatur quia Bonaventura cogitando de qua
magis videtur procedere fide non est intel-
ligenda ut ait in libro 2 dist. 26 3o
fides mediatoris Christi et eius mediationis
est cuilibet ad salutem necessaria ergo patet quarta
tamen quia ista fides est fides que est virtus
theologica tamen quia non magis est necessaria fides
unius articuli quam alterius quia sicut ait apo-
stolus Iacobus qui offenderit in uno
factus est reus omnium Sed probatur quia
dicit Augustinus in enchiridion et permittit de-
net antiquorum quorundam iustorum potest
fide Christi salutem potuit ...
iste anathasius in symbolo est necessarium
ad eternam salutem ut mediatoris ...
ista quarta patet per apostolum ad Hebreos xi de ...

cum sit accedentem ad deum etc. glossa ad-
dit fides est necessaria quia sine ipsa conscientia non placet
deo et vere sine fide ... non potest pla-
cere deo quia non potest accedere ad deum
Contra quartam arguitur primo quia fides articuli
mediatoris Christi non fuit alicui viatori
tempore legis nature necessaria ad salutem ergo patet
quarta quia non plus est necessaria fides unius
articuli quam alterius Sed probatur quia tunc quia in
lege nature non tenebatur homines credere nisi
ea que erant de dictamine rationis naturalis
Sed ... naturalis non dictabat deum incar-
nandum tunc quia nunquam homo tenetur aliquid credere
quod sibi nulla lege preceptum est in illo
autem statu legis nature nulla lex pre-
cipiebat articulum credere articulum incarnationis
ergo 2o sic Nullum temerarium est homini ad
salutem necessarium ergo nec fides ... non est ... ut
Sed prima quarta quia fides est quidam temerarius
quod probatur quia assentire inviso et incognito
est temerarium Sed fides est assentire
inviso certo et incognito quia secundum Augustinum
fides est credere que non vides ergo 3o
fides est quid dampnabile et periculosum ergo
nulli est ad salutem necessaria patet quarta Sed probatur
antecedens quia ubi dampnabile et periculosum est
ignorantia sed in omnibus et in via que
est ad beatitudinem dampnabile et periculosum est
fallere ergo ibi dampnabilis est ignorantia
Sed fides est cum ignorantia vel saltem ignorantie
vare ergo probatur antecedens quia ubi deficit
scientia et cognitio visionis ibi est ignorantia
talis veritatis Sed in fide deficit scientia
et cognitio veritatis divinorum utique ergo presenti
quare ergo in fide est ignorantia veritatis
divinorum quod fuit probandum Et potest confirma-
ri quia Christus fuit verus viator et
tamen sibi fides non fuit necessaria ad salu-
tem quia fidem non habuit ut dicit magister in
libro 3 dist. 26 ergo Ad primum
nego antecedens ut patet in libro 3 dist. 27
Ad probationem antecedentis quod in lege
nature non tenebantur homines credere nisi ea
que erant de dictamine legis naturalis dico
primo quod ista est falsa quia secundum dictam legem
tenebantur homines deum diligere cum cari-
tate que non est de dictamine legis naturalis
cum caritas sit habitus supernaturaliter infusus
Secundo dico quod tenebantur credere aliquid quod
non dictabat ab initio per se dictamine
naturali Dico tamen quod incarnationem Christi salvatoris
implicite dictabat lex naturalis quia

dictabat deum genus humanum velle redi-
mere per modum sibi misericorditer sanandi magis
convenientem ... magis fuit Christi mediatio
in passione ut dicit magister in libro 3 dist. 20 Ad 2m
prima dico per idem quod lex naturalis precipie-
bat salutem implicite Christi mediatorem fore
credendam secundum quod et eius futurum esse dictabat
Ad 2m nego consequentiam Ad probationem
dico quod assentire inviso et incognito co-
gnitione ... clara non semper est temerarium
secundum assentire homini in dictis quod nos homines
bonum quemcumque in Colonia licet hoc nunc
sit invisum et incognitum tamen hoc non
est temerarium Sed bene assentire inviso et
incognito id est rei que nullo modo est visibilis
et cognoscibilis est temerarium et de talibus
non est fides Ad 3m nego antecedens
ad probationem dico ad punctum quod fides non
est ignorantia divinorum licet non sit eorum
clara et aperta notitia Unde ignorantia est sola
ubi debita cognitio deest velut ibi est
ignorantia quia ignorantia est nescientia illorum
que quis tenetur scire et pro tempore pro quo tenetur scire
quod quis tenetur scire et pro tempore illius vite non
nos tenemur est quod pro tempore illius vite non
tenemur clare cognoscere ideo et quibus est
fides et ideo ponitur quod ignorantia non
cognitionis clare non fuit quia ignorantia
Dico etiam quod per fidem credimus nos non
falli et si nobis non sit cognita veritas
cui assentimus sed ideo est quia in assentiendo
intimi ipsi veritati que est deus qui nec
potest falli ita nec potest fallere Unde
Richardus de Sancto Victore in prologo de trinitate
ait quoniam veraciter fideles sumus
nunquam verius et constantius tenemus quod
fide apprehendimus Omnia itaque in eorum
fide sequenda ... confirmata signis per
attestationem seu confirmationem signis per
miraculis prodigiis et comprobationibus ut accede-
dent iudei ut adiutent paganorum
cum contra fidei scientiam plura pro
ad divinum iudicium poterimus accedere
nomine cum omni confidentia deo dicere po-
terimus Domine si error est a te ipso de-
cepti sumus nam ista in nobis talis signis
et prodigiis confirmata sunt que non nisi
per te fieri poterant certe summe et talibus
fecit vivis sunt nobis tradita et cum
summa attestatione probata te ipso
cooperante et sermonem confirmante sequentibus
signis Ad articulum in contrarium in principio quarte
nego antecedens ad probationem dico quod magister in libro non vult
quod fides non sit ex libera voluntate hominis
cum alibi dicat quod nemo invite credit ut
patet libro 2 dist. 26 Sed vult dicere quod

fidei non est solum ex libertate voluntatis
quia causa est a gratia dei cum sit donum dei
ad diletionem equalia et meritoria licet sit a
libertate voluntatis mere non tamen sic patet quod
ad ipsam non in gratia datur a voluntate sine di-
vina gratia. Eodemmodo dico de fide.

Utrum caritas sive gratia que est
virtus theologica possit ab aliquo
mereri actione propria. Et ar-
guitur quod sic Christus nobis per mortem suam
meruit iustificationem a peccato ergo et gratiam
probatur quia iustificatio a peccato non potest fieri
sine gratia quia eo ipso quod peccatum remittitur
gratia infunditur. Sed ante patet per magistrum libro
3. distinctione 19. Ad oppositum arguitur per Augustinum de
Bonifacio et allegatur a magistro libro 2 distinctione 26
dicit non gratiam dei aliquis merita precedit
quam etc. // Pro solucione 3. conclusiones. Prima est
quod gratiam que est virtus theologica existens in peccato
non potest mereri actione propria. Probatur quia 3r.
Non potest existens in peccato non potest impedire
dignum premium et debitorum ergo nec gratiam
mereri. Probatur quia quia meritum est premium deo
dignum et debitorum impensum. Et patet ante
quia cum existens in peccato sit indignum peccati
non potest digne et debito premiare deo
quia ergo ipse non est in debita amore
dei // 2a est existens in peccato non potest mereri
vitam eternam ergo nec dei gratiam. Probatur quia
quia eo ipso quod quis meretur gratiam si mere-
ri possit mereretur vitam eternam quia eo ipso
sine ordinacione dei quod quis est in gratia eo
ipso est acceptus ad vitam eternam // sed patet
ante quia ad meritum vite eterne numquam sine
gratia potest perfici ut determinat magister libro 2
distinctione 7 // 3a est conditionem implicat gratiam
in dando propter opera precedencia vel dari ergo
probatur quia quia gratiam mereri ex operibus preve-
niens est ipsam dari vel in dando propter opera
precedencia. Et patet ante per apostolum ad Romanos
11. dicit Si ex operibus est gratia ergo gratia
non est gratia quia gratia dicitur quod ex eo quod
non ex operibus sit data ergo sic impli-
cat contradictionem quod gratia non sit gratia sic
implicat contradictionem quod gratia sit ex operibus
iustis quoniam etc. est in libro 2o distinctione 2. A. Dicit
quod omnia nostra merita dicunt esse a gratia.
Circa 1a in 1o quia est in peccato non sit gratia
in 1o non potest esse meritum gratie. Contra
quod ar. 3r. probatur tunc existens potest sibi
mereri primam gratiam ergo probatur quia quia eo
ipso quod quis meretur primam gratiam iam non
est in gratia quia esset in gratia iam gratia quam
meruit non esset prima ergo si quis potest

mereri primam gratiam quod existens sine gratia potest
mereri sibi gratiam. Sed licet existens sine gratia
per statum nec lapse est in peccato ergo ...
ante quia quis primam gratiam potest alteri
mereri ergo et sibi probatur quia quia cum bona
opera ab aliquo facta plus sibi quam alteri
debeant imputari scilicet quod si quis per
sua bona opera alteri potest mereri primam
gratiam quod multo forcius et sibi primam
Ad tertium scilicet quod quis potest mereri alteri primam gratiam
quia Christus meruit nobis iustificacionem
a peccato ut dicit magister libro 3. distinctione 19 ergo
et primam gratiam. Eadem quod cottidie in
collectis oramus ut oracionibus sanctorum
a peccatis emundemur // 2a est existens in
gratia potest per sua opera mereri gratiam
et existens in peccato. Probatur quia quia cum meritum
sit premium quod existens debito sit
debitum et premia quanto magis sunt
non debita tanto sunt graciora et
per consequens magis meritoria, scilicet quod cum scilicet
meritum existentis in peccato sit minus debitum
deo quam existentis in gratia quia talis minus
obligatur deo, scilicet quod premium existentis
in peccato erit magis meritorium quam existentis
in gratia et per consequens si existens in gratia potest
mereri gratiam multo forcius existens in
peccato // 3a est existens in peccato potest converti
ad deum ergo probatur quia quia si convertatur
ad deum eo ipso deus per gratiam convertitur
ad ipsum iuxta illud Zacharie primo Con-
vertimini ad me et ego convertar ad vos.
Ante probatur quia aliter frustra consuleretur
peccatori quod se disponeret et ad deum
converteretur // Contra primum nego ante ad
probationem dico quod non scilicet quod alteri potest mereri
primam gratiam ergo et sibi. Et ideo est quia
ad hoc quod alteri mereri primam gratiam non scilicet
ipsum esse sine gratia. Sed ad mereri sibi
primam gratiam bene scilicet ipsum esse sine gratia
// Contra 2m quicquid sit de ante nego
consequentiam ad primam dico quod existens in gratia non
magis obligatur deo quam existens in peccato
quia utique obligatur deo in quantum est et
in quantum potest, dico ergo quod si vellet quis
dicere quod unus magis obligatur quam alius
quod magis obligatur existens in peccato quam
existens in gratia quia obligatur ad tantum
reddendum deo quantum est et ideo preter quod non
debebat peccatum facere // Contra 3m
quicquid sit de ante nego consequentiam ad primam
dico quod quod 1a auctoritate prophete Convertimini
ad me etc. bene scilicet quod peccator convertitur
ad deum quod deus convertitur ad ipsum. Sed non

Sequitur quod conversio hominis ad deum sit meri-
tum conversionis dei ad ipsum hominem quia
non scilicet deus convertitur ad hominem quia homo
meruit istam conversionem. Et ideo bene conceditur
quod si homo convertitur ad deum quod deus convertitur
ad ipsum sed non ex merito hominis sed ex mera
libertate et bonitate sua // 2a questio est utrum
aliquis gratiam que est virtus theologica existens quis
in gratia non potest mereri actione propria
Probatur quia 3r. Probatur quia gratia est primum principium me-
merendi ergo ab aliquo homine non potest me-
reri probatur quia quia secundum primum principium merendi
non cadit sub motu nec primum fiendi
cadit sub factione. Sic nec primum meren-
di potest cadere sub merito, et ante probatur per
magistrum libro 2. distinctione 27. A. dicit quod hominis meri-
torie principalitas gratie attribuitur // 2a
est conditionem implicat gratiam cadere sub
merito ergo patet ante ut patebit ad 3m ar-
gumentum ad primam questionem // 3a est quod
non potest esse actum debitum non potest ab eo
esse meritum. Sed gratia actum non potest esse
debitum quia tunc gratia non daretur gratis
sed ex debito contra apostolum ad Romanos XI.
Contra quod arguitur 3r. Probatur existens in
gratia potest maius bonum mereri quam sit gratia
ergo et ipsam gratiam probatur quia quia quicumque
potest maius potest et minus. Et patet ante quia
existens in gratia potest mereri vitam eternam
vita autem eterna est maius bonum quam sit
gratia tum quia gratia ad ipsam ordinatur
tum quia gratia non completur tantum in ista
vita autem eterna ipsam completur. Tum quia
deus tunc premiat ultra condignum premium
erit magis bonum quam sit meritum et per consequens
quam sit ipsa gratia // 2a est quod existens
in gratia potest mereri augmentum gratie
et gratia cum gratia non augetur nisi per gratiam
Sed patet ante per Augustinum ad Bonifacium dicit
quod gratia meretur augeri et aucta per-
fici // 3a est existens in gratia iusticie
in potest eiusdem ampliorem gratiam mereri
ergo probatur quia cum non minus immo sine compara-
cione iustior et clemencior sit deus
in premiando quam aliquis rex terrenus et quod
de se est manifestum // Contra primum nego
necessitatem ad primam dico quod non sequitur
quod potest maius potest et minus probatur nam licet
maius sit generacio corporis perpetui
quam generacio unius cuiuscumque talis sub
mortalis tamen summus sacerdos potest ipsum
maius et tamen non potest minus. Similiter
sanare animam quam corpus tamen sacerdos
ministrare potest sanare animam et non
corpus, dico igitur quod in isto ...

vite quam maius et minus sub eiusdem
posse sunt econtra ordinata quod sic non
est de gratia et gloria quia licet concederetur
quod gloria esset maius bonum quam gratia tamen
non sequitur sic subordinata quia gloria potest
cadere sub merito et non gratia // 2o ad
argumentum nego ante ad probationem dico quod precedit
de gloria ut includit gratiam sed non ut capitur
separata a gratia 2o bene concedo quod gratia
simul et gloria est maius bonum quam sit sola
gratia // Contra 2m nego ante ad probationem Augustini
dico quod Augustinus dicit quod gratia meretur augeri etc.
Sed non dicit quod meretur sic augeri ab ipso
in quantum gratiam sed ab ipsamet gratia quam
augmentum gratie non est ab operacione liberi
arbitrii taliter sed quodammodo operatur
sed ipsa gratia cum permanet meretur de se au-
geri. Unde augmentum gratie non dicitur cadere
sub merito hominis proprie quod stati ... augustinus
voluntate ... non ... pedissequa
non prima. Ista est solucio allegata de
quadam libro 3. q. 6. 8. 2. Sed ista solucio non
solvit argumentum sed concedit oppositum quia saltem
concedit quod eo ipso existens in gratia potest
mereri gratiam si etc. gloriam quia ali-
ter non potest quis mereri gloriam nisi modo quo
concedit de gratia. Et ideo dico aliter
ad argumentum quod proprie loquendo gratia non meretur
augeri sed per largitatem vel ...
sic sine merito ad permanenciam gratie deus
augmentat ipsam gratiam ita quod licet
mereri in nec ad eam quam quod deus sic ordinat
// Contra 3m nego consequentiam et ... quia eis multi
gratie regis terreni potest esse a nobis et plurimi
illius meriti quo iam gratiam meremur quia talis
rex indiget nostris premiis. Sed premium quo
meremur gratiam regis celestis non est a nobis
quia in se non est quod possit gratiam gratiam
dei sine acceptacione a deo etc. quia deus
non indiget premiis nostris quia bonorum
meorum non indiges ut ait propheta.
3a questio est ... a nullo purus homo nec sibi
nec alteri potest mereri primam gratiam quod non sibi
ipsi probatur per primam questionem quia licet quis mereri
primam gratiam si quis esset prius non haberet pec-
cati ... gratiam et si non haberet
gratiam est in peccato quia istam nec lapse non
datur medium. Sed quod nec alteri potest
mereri probatur 3r. primo quia si quis alteri primam
gratiam possit mereri tunc pono quod duo
viri iusti orent equaliter pro duobus pec-
catoribus in equali peccato et in actibus equalibus
existentibus et sit unius in tanta iusticia quod

oratio sua sit sufficiens ad impetrandum tamen duobus primam gratiam et non tamen tunc quando a te impetrabit primam gratiam duobus istis tamen a nullo. alias alteri sic aut alteri non. non duobus quia pro eadem non est sufficiens illis iustitia pro tamen. nec alteri sic et alteri non quia cum in illo causa sit paria et ipse sua orationem equaliter applicet illis tamen ergo nulli meretur primam gratiam. 2o potest argui de quolibet alio puro homine cum eius meritum sit infinitum. ¶ 2o quia si quis alteri posset mereri primam gratiam tunc quis adultus sine motu proprie voluntatis posset iustificari et hoc sit lege dei ordinata quod dicitur esse patet quia ad iustificationem non requiritur motus voluntatis necesse est secundum est fidem et Augustinus super Johannem sermone facit te sine te non iustificabit te sine te. ¶ 3o quia deus istum peccatorem tenet et illum non potest licite iudicare. ergo nec ab alio primam gratiam potest mereri. patet quia si ego primam gratiam possem mereri si videam te tenere et filium licite non illum licite posse iudicare te tractu et non illum. utputa quia oravi pro te et non pro illo et antecedens patet per Augustinum super Johannem omelia 16 … deus istum peccatorem tenet et non illum noli iudicare si non vis errare. Et confirmatur quia gratiam ab aliquo mereri includit contradictionem ut deducebat in 3o articulo ad … unde Augustinus de bono perseverantie gratia dei non datur secundum merita sed secundum secretissimam et iustissimam dei voluntatem. Contra quod si quis sibi potest mereri gratiam primam potest dici articulo … et ibi videatur articulo et … solutiones. Sed quod ab alio primam gratiam posset mereri patet 3o per … fide propria potest mereri sanationem corporis et anime alterius ergo … prima gratia non potest quis sanari in anima … antecedens apparet Matthei 9 videns ihesus fidem illorum dixit paralitico confide fili remittuntur tibi peccata tua ubi glosa pensate quantum valet apud deum fides propria cum tamen valuerit fides aliena ut hominem sanaret in corpore et anima. 2o Sicut dicit Tullius de amicitia amicorum idem est velle et nolle tunc sic existens in gratia est verus amicus dei ergo ipsius et dei idem est velle ergo si existens in gratia orando velit quod gratia detur isti peccatori. sibi deus idem vult ergo orando gratiam isti dat mereri gratiam isti dari. 3o sic quia oratio Stephani Paulus meruit primam gratiam patet per Augustinum in quodam sermone de Stephano nisi sic orasset homo etiam Paulum non haberet. Similiter Augustinus matris … sue fuit a deo illuminatus et iustificatus propter quod de seipso in libro confessionum dicit meritis matris mee vivus hic et vivus. ¶ Ad primum dico et ad consilia posset … per unam distinctionem gratie quam ponit Allexander de Hal libro 3 q. 6 … ubi in solutione … quod gratia capitur uno modo secundum rationem nominis gratie … alio modo … quod est gratia … quantum ad rem que est gratia potest cadere sub merito et potest … Sed gratia secundum rationem nominis gratie secundum inquantum gratia nullo modo sub merito potest cadere quia gratia dicitur eo quod gratis datur hec enim est … nominis sed quod gratis datur non datur … ideo gratia secundum rationem nominis dicitur per exclusionem meriti et illo modo … non procedit dicta articuli. Vel aliter dicendum quod quis alteri possit primam gratiam mereri potest intelligi dupliciter uno modo de condigno … apud deum nullus nec gratiam nec gloriam mereri potest. Alio modo de congruo et sic potest dupliciter. uno modo quod congruitas sit tenenda ex parte merentis. Alio modo ex parte illius cui prima gratia meretur. Primo modo quis potest mereri primam gratiam … gratiam non … secundum rationem nominis … et … gratia … quia in caritate … nulla est congruitas nec condecentia ad recipiendum gratie. Et ad articulum in prima … quod opus de condigno nobis meruit iustificationem et gratiam modo … secundum rationem gratie et … congruitas sit tenenda ex parte merentis sed non accipiendo … gratiam secundum rationem sui nominis nec … ut … congruitas sit tenenda ex parte … non obviat predictis conclusionibus. Sequitur

Utrum viator existens in gratia possit hic gloriam condigne mereri. Et arguitur quod sic viator per culpam potest de condigno mereri eternam penam ergo et per gratiam gloriam eternam. patet antecedens quia deus peccatorem non puniret ultra condignum et tamen ipsum punit pena eterna. Sed probatur quia viator existens in gratia potest facere tantum bonum quantum malum est peccatum mortale ergo de condigno tantum bonum existens in gratia potest mereri quantum malum demeretur quis per culpam. patet antecedens quia quilibet actus caritatis est bonum vel melius quam aliquod peccatum est malum ut patet in … q. 16 articulo 2. Et probatur consequentia quia sicut tanto malo de condigno correspondet tantum malum pene. ita tanto bono de condigno correspondet tantum bonum de premio. … per gratiam potest condigne mereri tantum bonum quantum pena eterna est malum ergo et gloriam eternam. patet ista quia ipsa pena eterna cum includat privationem glorie et quelibet privatio est tamen mala quantum est bonum quod privat sequitur quod ipsa pena eterna sit tamen mala quantum bonum est ipsa vita eterna. ¶ Ad oppositum est apostolus ad Romanos 8 non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam et cetera. … viator existens in gratia potest intendere suum meritum. patet quia … viator existens in gratia potest in merito proficere ergo potest suum meritum intendere. patet quia in eodem merito proficere non est aliud quam suum meritum intensius facere. Sed patet antecedens in Clementina de hereticis ad nostrum. Et confirmatur quia viator in gratia potest proficere ut ibidem dicitur ergo et in merito et per consequens suum meritum intendere. ¶ 2o si viator non posset suum meritum intendere necessitaretur in casu facere contra dictamen rationis et per consequens mortaliter peccare consequens falsum quia peccatum adeo malum est voluntarium quod … ut habetur 17 q. 1 c. 1. Et probatur … quia dictet intellectus … existentis in gratia … esse ab eius voluntate diligendum deum … salutis et eliciat eius voluntas conformando isti dictamini. pono ulterius quod aliquid … novus … dictet intellectus … magis fore diligendum ab ipsius voluntate prima dilectione. tunc queritur aut voluntas … existentis in gratia intensiori dilectione potest diligere deum quam prius fecit vel non. Si sic cum … dilectio sit meritum … sequitur quod si … dilectionem potest intendere quod meritum suum potest intendere quod est propositum. Si non ergo voluntas eius necessario erit difformis dictamini recte rationis et … necessario peccabit quod fuit probandum. ¶ 3o perseverantia in merito auget ipsum meritum ergo … Sed probatur antecedens quia aliter non esset maioris meriti aliquod opus meritorium ut puta abstinentie vel orationis vel contemplationis continuare per duas horas quam per unam nec per annum quam per solam horam quod est falsum quia tunc … frustra vellet illa hora meritum suum continuaret.

¶ Contra quod articulo 3 probatur sic. Si quod esset verum sequitur quod viator posset habere meritum actu infinitum … consequens falsum quia tunc esset dare aliquod creatum actu infinitum vel perfectionis infinite quod consequens falsum ut patet libro 1o q. … Et probatur … quia ponatur quod … existens in gratia habeat actum meritorium puta dilectionis dei et volo quod per totam horam … intendit uniformiter actum suum sicut potest ponere et tunc sequitur quod meritum ipsius in fine hore sit infinitum quod probo quia in 2a parte proportionali … meritum suum erit maius quam in prima et in 3 maius quam in 2 et sic de qualibet parte proportionali patet quia aliter meritum suum non continue … cum in hora … sint infinite partes proportionales sequitur quod in merito suo erunt infinite augmentationes quia in qualibet parte erit una augmentatio ergo sunt infinite augmentationes … patet quia infinite augmentationes faciunt infinitum augmentum. ¶ 2o Si quod esset verum sequitur quod viator in merito posset … et probo quia si viator potest meritum suum intendere quero aut potest in infinitum procedere intendendo meritum suum aut secundum finite. Si primum ergo cum … meritum non fuit formaliter infinitum sed nec esse gratia ut patet supra q. 6 … sequitur quod ad … gradum meriti viator attingere ymmo et ipsum excedere. si secundum finite et non infinitum posset viator meritum suum intendere sequitur quod ad … gradum meriti poterit devenire quod in merito non poterit amplius proficere quod est contra Clementinam ad nostrum. ¶ 3o Viator existens in gratia non potest meritum suum remittere ergo nec intendere. patet quia … intensibile et remissibile. Et probatur antecedens quia si posset meritum suum remittere eodem modo posset remittere caritatem quia sicut ad augmentum meriti augetur caritas sic ad remissionem meriti debet remitti caritas. Sed consequens falsum quia ipsa caritas non potest remitti per opera quia illa augetur nec per indifferentia quia … non esset indifferentia nec per mala quia nec per mortalia quia … tollitur corrumperetur nec per venialia quia tunc etiam venialia possent totam caritatem corrumpere et venialia erunt mortalia

qd implicat. Respondeo ad primum
ne° q(uod) ad p(rim)o admitto casum et dico
q(uod) i 2a p(ar)te hore meritu(m) suu(m) erit intensi(us)
q(ua)m i p(rim)a et in 3a mag(is) q(ua)m in 2a et
ult(imo) et ne° (con)ceditur g(ra)tia in fine hore e(st)
infinitu(m) et cu(m) p(ro)bat(ur) q(uod) ibi erit infinite
augmentacio(n)es s(ed) fuerit infinite partes
p(ro)p(or)cionales ergo et i fine hore erit infinitu(m)
ne° ita (con)cedi(tur) s(ed) negatur ista infinite
partes p(ro)p(or)cionales s(un)t in (con)tinuo s(ed) q(uo)dl(ibet)
(con)tinuu(m) e(st) infinitu(m) q(uia) argui(tur) a t(er)mi(n)o
statu su(b)stan(ti)ali ad eundem statu(m) s(ub)st(antia)le
nulla (con)c(ed)i(tur) 2a ar(gumentum) (res)pondeo q(uod) aut
q(uo)d p(rim)o ar(gumen)to (con)cludebat(ur) q(uod) i fine illi(us) hore
infinitu(m) 3 i(d) meritu(m) q(uo)d (con)cludit(ur) q(ui)a
i infinit(is) p(ar)tib(us) p(ro)p(or)cio(nalibus) p(otes)t diuidi
S(ed) q(uo)d q(ui)a no(n) s(equi)t(ur) q(uia) i(n) valet s(ed) fi(ni)tu(m)
ad 2m ne° (con)c(ed)i(tur) et q(ui)a statu(m) d(e) or-
dinata lege ad p(ri)o(r)e(m) dico q(uod) i(n)fi(ni)tu(m)
p(otes)t meritu(m) suu(m) intend(er)e no(n) t(ame)n s(equi)t(ur) q(uod) po-
ssit h(ab)ere actu intensio(n)em i(n) duplo
et i(n)t(ri)plo 2° [illegible] et i(d) no(n) s(equi)t(ur) q(uod)
possit deuenire ad meritu(m) ... fi(ni)tu(m)
q(uia) si pot(est) q(uod) ...r possit meritu(m) suu(m)
intend(er)e ad duplu(m) p(otes)t possit p(er) infi(ni)tu(m)
t(em)p(u)s (con)ti(nu)e intend(er)e meritu(m) suu(m) ip(s)o (con)ti(nu)e
mag(is) ac mag(is) intendendo s(ecundu)m q(uod)
(con)missi(us) et (con)missi(us) i(d) possit intend(er)e
et i(d) no(n) s(equi)t(ur) p(otes)t in infinitu(m) intend(er)e
ergo p(otes)t ad tantu(m) g(ra)du(m) intend(er)e qua(m)
m(u)lt(um) g(ra)du(m) ... et (con)t(inu)e pot(est) s(un)t
infinite partes p(ro)p(or)cionales m(u)lt(um) vel g(ra)c(ie)
s(ed) q(uod) potest p(er) meritu(m) suu(m) intend(er)e
et q(uod) d(e) fac(t)o ... possit (con)s(equi) ...
3m p(rim)o ne° (con)c(ed)o ad p(ri)o(r)e(m) dico q(uo)d p(otes)t
remitti p(er) venialia ut declaratu(m) fuit
lib(ro) p(rim)o q. 21. q(uesti)o(n)e 2. Et q(uod) q(ui)a no(n) s(equi)t(ur)
q(uod) ista venialia p(ossun)t to(tam) cari(ta)tem cor-
rump(er)e ut ibi ostendit(ur). 2° ne° q(uod) q(ui)a
no(n) ... ...r intensiua nat(ur)a(lite)r augendi no(n)
3 g(ra)cia. et i(d) e(st) q(uia) s(ed) ... ...r puta
g(ra)cia no(n) p(otes)t intendi nisi p(er) singlar(e)s
acc(i)o(n)em d(e)i et ta(m)en no(n) possit remitti
n(isi) p(er) suu(m) (con)t(rariu)m s(ed) q(uod) d(eu)s singlar(ite)r
ag(er)et ad (con)t(rariu)m ca(usa)lit(er) ... (con)t(rariu)m s(ecundu)m
e(st) peccatu(m) ad q(uo)d d(eu)s ... ... p(ec)c(at)i ag(er)e
no(n) p(otes)t ... t(ame)n (con)c(ordi)o plus (con)cordat
cu(m) dict(is) meis vbi s(upr)a s(ecundu)m lib(ro) p(rim)o
q. 21. q(uesti)o(n)e 2. Secunda at(tamen) responsio
e(st) s(ecundu)m eos q(ui) tenent q(uod) venialia
cari(ta)tem no(n) possunt diminuere/

Secunda q(uesti)o e(st) v(trum) viator (con)stitutus
in p(ec)c(at)i macula sua p(otes)t intend(er)e et re-
mitti. p(rim)o q(uo)d 3° p(rim)o. P(er)seuerans
i(n) p(e)cc(at)o p(e)cc(atu)m intendit et aggrauat ergo
p(ro)p(ter) q(uo)d q(uia) i(n) p(e)cc(at)o p(otes)t p(e)ccator p(er) aliq(uo)d
t(em)p(u)s p(er)seuerare Et a(r)g(umentu)m e(st) in
lib(ro) ... 16. et h(ab)et(ur) s(umm)a ... i(n) ca(non)e
2 ... q. 11. ... Et d(e) p(e)n(itentia) d(istinctione)
... et q(uo)d ... in t(em)p(or)e et in ...
2° Viator p(otes)t intend(er)e odiu(m)
p(ro)x(im)i sui s(ed) q(ui)s nu(n)c mag(is) odiat
p(ro)x(im)u(m) suu(m) q(ua)m an(te) faciebat ergo p(otes)t
q(uo)d q(uia) intensi(us) odire p(ro)x(imu)m e(st) p(e)cc(atu)m
... et a(r)g(umentu)m ... ...
3° Viator (con)stitutus in p(e)cc(at)o p(otes)t
p(e)cc(at)e nouo p(e)cc(at)o ergo et p(e)cc(atu)m suu(m)
intend(er)e p(ro)p(ter) q(uo)d q(uia) no(n) mag(is) repu-
gnat p(e)cc(at)o ... p(e)cc(at)o ... aug-
menta(ti)o q(ua)m alti(us) ab ip(s)o distincti
ad ip(su)m apposicio. et a(r)g(umentu)m p(otes)t q(uia)
(con)stitutus i(n) p(e)cc(at)o adulterij p(otes)t furtu(m)
fac(er)e ... 3... ar(gumentu)m ... sit
Nullus viator p(otes)t aliqua(m) p(ri)uac(i)o(n)em
intend(er)e g(ra)c(ie) ne(c) suu(m) demeritu(m) p(otes)t (con)ti(nu)e
q(uia) demeritu(m) siue p(e)cc(atu)m no(n) e(st) a(liu)d
q(ua)m p(ri)uac(i)o rectitudi(ni)s in ac(tu) debite q(uia)
(con)t(ra) ... p(e)cc(at)i p(otes)t ... p(ri)-
uac(i)o e(st) quid reale et p(ro)p(ter)ea
a(liu)d p(e)cc(atu)m ... at p(e)cc(at)a no(n) p(otes)t
fac(er)e ... p(otes)t a(r)g(umentu)m q(uia) o(mn)is p(ri)uac(i)o
... ... aug(mentatio) e(st) p(ri)uac(i)o
p(ri)uat si ... p(ri)uat ergo no(n) p(otes)t
intendi ne(c) remitti. 2° Peccator
siue demeritu(m) vel p(e)cc(atu)m possit intend(er)e
s(ed) q(uod) q(uo)dl(ibet) mortale infinitat(em) infinitu(m)
foret mag(is) detestandu(m) q(ua)m veniale
... Et p(ro)p(ter) (con)c(ed)o q(uia) p(e)cc(atu)m mortale
si e(st) intensi(us) e(st) q(ua)m ... et p(er) ... q(uia)
infinitas partes p(ro)p(or)cionales q(uarum) q(ue)l(ibet)
i(n)finitu(m) e(st) mag(is) detestabilis q(ua)m a(liu)d
p(e)cc(atu)m veniale q(uo)d p(otes)t q(uia) q(ue)l(ibet) p(ar)s
p(ro)p(or)cionalis p(e)cc(at)i mortalis si p(otes)t ess(e)
obligaret (con)t(ra) ad pena(m) et(er)nam
et infi(ni)ta(m) et no(n) m(inu)s obligat i(n)t(er)
... e(st) cu(m) a(lia) q(ua)m ... q(uia) vn(u)m ma-
lu(m) cu(m) alio malo no(n) minorat(ur) s(ed)
p(ot)i(us) aggrauat(ur) ergo q(ue)l(ibet) p(ar)s cu(m)
a(lia) obligat (con)t(ra) ad pena(m) et(er)na(m)
S(ed) nullu(m) p(e)cc(atu)m veniale obligat
ad pena(m) et(er)na(m) ergo o(mn)is p(ar)s talis p(e)cc(at)i
mortalis e(st) in infi(ni)tu(m) mag(is) detestabilis

q(ua)m aliq(uo)d p(e)cc(atu)m veniale/ S(ed) q(ua)ntitas
(con)t(inu)a p(ro)bat(ur) q(uia) dato p(er) possibile vel
p(er) impo(ssibi)le q(uod) ess(et) infinita multitudo pec-
catorum venialium quorum q(ue)l(ibet) deberet(ur)
p(e)n(a) diuturna ita intensa s(icu)t p(e)n(a)
et(er)na q(ue) deberet(ur) p(ro) p(e)cc(at)o mortali sed
nulli p(ar)ti ip(s)i(us) a(liu)d deberet(ur) tanta pena
s(ed) ip(s)i a(liu)d ergo s(equi)t(ur) q(uod) nulla p(ar)s ip(s)i(us)
a(liu)d sit in infinitu(m) mag(is) detestabilis
q(ua)m sit p(e)cc(atu)m veniale aliq(uo)d illius
multitu(dinis). 3° sit s(ed) viator possit
suu(m) p(e)cc(atu)m intend(er)e et q(uo)dl(ibet) p(e)cc(atu)m mor-
tale ess(et) infinitu(m) ... et p(er) (con)c(ed)o
q(uia) tunc q(uo)dl(ibet) p(e)cc(atu)m mortale (con)poneret(ur)
ex infinit(is) p(e)cc(at)is mortalib(us) q(uia) q(uo)dl(ibet) tale
h(ab)et infinitas partes p(ro)p(or)cionales ex quibus
(con)po(neretur) et q(ue)l(ibet) talis p(ar)s e(st) p(e)cc(atu)m mortale
S(ed) (con)posit(u)m ex infinit(is) p(e)cc(at)is mortalib(us)
e(st) p(e)cc(atu)m mortale infinitu(m) ... p(ro)bo
at q(uod) q(uo)dl(ibet) tale mortale h(ab)eat infinitas
partes p(ro)p(or)cionales p(otes)t q(uia) q(uo)dl(ibet) intensi(bi)le
e(st) (con)t(inu)u(m) S(ed) q(uod) q(ue)l(ibet) talis p(ar)s sit p(e)cc(atu)m
mortale q(uia) accipio odiu(m) d(e)i et q(ue)l(ibet)
a(lia) q(ue)l(ibet) p(ar)s odij d(e)i e(st) p(e)cc(atu)m mortale
et no(n) ... sit h(ab)et(ur) p(ro)po(siti)o(n)em si no(n) s(ed)
dic(tu)m q(uod) q(ue)l(ibet) p(ar)s p(ri)m(a) e(st) veniale et s(equi)t(ur)
q(uod) mortale (con)po(neretur) ex venialib(us) s(ed) q(ui)a
s(ecundu)m f(ide)m q(uia) tunc (con)stitutus i(n) mortali et
penitens s(ecundu)m d(e) venialib(us) possit
(con)seq(ui) veniam mortalis p(otes)t q(uia) possit
(con)seq(ui) veniam cuiusl(ibet) p(ar)tis illi(us) p(e)cc(at)i
mortalis s(ed) q(uo)d e(st) f(als)um. Ad p(ri)m(u)m
dico q(uod) p(ri)uac(i)o inquantu(m) p(ri)uac(i)o no(n)
p(otes)t intendi. et sic q(uod) p(ri)uac(i)o inquantu(m) p(ri)uac(i)o
no(n) e(st) p(e)cc(atu)m q(uia) tunc o(mn)is p(ri)uac(i)o ess(et) p(e)cc(atu)m
q(uo)d e(st) f(als)um Sicud si al(iquid) inquantu(m) al(iquid) ess(et)
h(oc) ... ess(et) h(oc) S(ed) p(ri)uac(i)o inquantu(m)
p(ri)uac(i)o ess(et) p(e)cc(atu)m o(mn)is p(ri)uac(i)o ess(et) p(e)cc(atu)m/
Et ad p(ri)m(u)m dico q(uod) aliq(ua) p(ri)uac(i)o rectitu-
dinis in esse debite e(st) p(e)cc(atu)m no(n) t(ame)n
inquantu(m) p(ri)uac(i)o S(ed) inquantu(m) talis p(ri)uac(i)o
a volu(nta)te libe(ra) e(st) affectata i(n) ess(e) vel
neglig(enti)a admissa 2° talis p(ri)uac(i)o e(st)
p(e)cc(atu)m inquantu(m) e(st) volita vel i(n)t(er)
p(er)pe(tra)tio S(ed) inquantu(m) q(ua)d(am) p(otes)t intendi
et remitti. Vel ali(ter) p(otes)t dici s(ed) q(uod) no(n)
solu(m) ip(s)a p(ri)uac(i)o s(ed) et(iam) volic(i)o indebita
e(st) p(e)cc(atu)m et cu(m) p(er) q(uo)d no(n) q(uia) cu(m) ip(s)a
volic(i)o sit aliq(uo)d rea(le) e(st) a d(e)o s(ed) p(e)cc(atu)m
ess(et) a d(e)o dico q(uod) lic(et) ip(s)a volic(i)o in-
debita sit p(e)cc(atu)m no(n) t(ame)n e(st) p(e)cc(atu)m i(n)q(uantu)m

volic(i)o s(ed) inquantu(m) e(st) indebita et in-
ordinata/ e(st) at a d(e)o inquantu(m) e(st)
volic(i)o et no(n) inquantu(m) indebita volic(i)o
a volu(n)tate aut c(re)ata e(st) inquantu(m) indebita
e(st) ... s(ecundu)m volu(n)tate c(re)ata inquantu(m) e(st)
p(e)cc(atu)m et no(n) a d(e)o. Ad 2m (con)c(ed)o a(r)g(umentu)m ad
p(ri)o(r)e(m) ei(us) ... p(ro)bo supponit v(eru)m
impossibile s(cilicet) q(uod) sit infinita multitudo
venialiu(m) et q(uod) ... suppo(siti)o sit impossi(bi)l(is) p(otes)t
q(uia) ex posicio(n)e actuali infi(ni)ti nu(meri) seq(ue)r(etur)
multa inquieciencia vt p(otes)t in p(rim)o li(bro)
q. 26. q(uesti)o(n)e 3. Ad 3m ne° (con)c(ed)o ad p(ri)o(r)e(m)
dico q(uod) si p(ro)bo ess(et) bona p(ro)bac(i)o q(uod) q(uo)dl(ibet) q(ua)m
ess(et) actua(lite)r infinitu(m)/ p(otes)t q(uia) infinitas
partes p(ro)p(or)cionales h(ab)et quarum q(ue)l(ibet) e(st) tanta
q(ua)ntitas (con)tenta et s(i) actua(lite)r ab alia ess(et)
distincta et i(d) dico ad p(rim)o q(uod) q(uo)dl(ibet) mortale
p(e)cc(atu)m (con)ponit(ur) ex infinit(is) p(ar)tib(us) p(ro)p(or)c(ionalibus)
quarum q(ue)l(ibet) e(st) p(e)cc(atu)m mortale et cu(m) infert(ur)
s(ed) q(uod) q(uo)dl(ibet) tale e(st) infinitu(m) ne° q(uia) no(n) ... q(uia)
si(cu)t (con)po(situm) ex infinit(is) p(ar)tib(us) adinuice(m) no(n)
(con)tinuatib(us) reddat (con)positu(m) infinitu(m) t(ame)n
(con)po(situm) ex infinit(is) adinuice(m) (con)tinuatib(us)
no(n) reddit (con)positu(m) infinitu(m) vt p(otes)t in
quolib(et) (con)tinuo (con)ti(nu)o. 3a q(uesti)o e(st) q(uod) viator
(con)stitutus in g(ra)cia no(n) p(otes)t h(ab)ere et(er)ne glie
condigna merita. 1 q(uod) no(n) p(otes)t et(er)na glia(m)
mereri de (con)digno p(ro)b(atu)r 3° p(ri)o sit Nullus via-
tor p(otes)t aliq(uo)d t(ame)n bo(nu)m d(e)o puta et(er)na
aliqu(o)d indebitu(m) d(e)o d(ata) ergo ... apud
d(eu)m et(er)na vita de (con)digno mereri p(otes)t q(uia)
q(uod) nullus p(er)solucio(n)e debiti meret(ur) apud
aliq(ue)m aliq(uo)d p(re)miu(m) de (con)digno, s(ed) p(otes)t a(r)g(umentu)m
q(uod) o(mn)e bo(nu)m q(uo)d p(otes)t viator p(ro) d(e)o fac(er)e
vnq(uam) i(d) faciat i(d) e(st) d(e)o debitu(m) q(uia) ra-
c(i)o(n)ib(us) (con)s(er)uacionis q(ue)l(ibet) d(e)o d(ebe)t s(ed)
p(ro)p(ter) s(e) totu(m) et q(uia) q(uod) p(otes)t. 2° Dic d(eu)s n(u)lli
p(otes)t obligari et n(on) p(otes)t ess(e) debitor d(e)i
... iuste (con)s(equi) p(otes)t q(uia) q(uod) mereri de (con)digno
a aliq(uo) op(er)e v(irt)uoso fac(er)e lauda(bi)l(e) vel
ab aliq(uo) vicioso s(ed) v(ir)tuose abstinere
ad quomodu(m) et honora(re) aliq(ue)m q(uia) ip(s)a ac-
ceptat vel ... acceptac(i)o(n)e ex aliq(ua) lege
iuste ordinata vel ex volu(n)tate lib(er)a
Sic q(uod) iniuste cu(m) isto ag(er)et n(isi) t(ame)n
(con)t(rariu)m meruit sibi a(liu)d reddet ...
a(r)g(umentu)m p(otes)t pauc(is) ... (con)fess(ionem) d(e) Reddet

debita nulli debet donat debita michil perdens ideo ait in Enchi. c. de nullus gloriet de voluntatis arbitrio tamquam ab ipso accipiat meritum cui debitum redderetur premium // 3° sic Nullum meritum viatoris quantumcumque magnum potest adequari cum gloria eterna quia nullus pro actu meritorio potest esse eterne glorie condigna. ergo patet quod si meritum esset tamen bonum solum est gloria tamen posset quod esset pro illud solum pro premium et per consequens tamen posset beatificari et contentari per meritum solum pro premium quod est finis. Et patet consequentia quia meritum de condigno et premium debet compensari secundum proportionem equalitatis ita quod tantum bonum et precise tantum redderetur quantum est bonum pro quo datur. Ista 9° patet per glosam super illud apostoli ad Roma. 8. Non sunt condigne passiones huius temporis quia non sunt condigne ad promerendam vitam eternam et redditur eternum quia passiones in re sunt cum sit premium aut sine fine. Contra quod dicitur 3a propositio Deus premiat recedentem in gratia ultra illud quod premeruit de condigno quia viator constitutus in gratia aliquam porcionem eterne glorie meruit de condigno qualis aut porcio talis glorie est gloria eterna Sed probatur prima pars quia si premiat viatorem ultra quod meruit de condigno quia aliquid de eo quod premiat meruit de condigno et aliquid non quia dicta pars nisi illius premii meruit de condigno quia non premio non premiatur quod vult illud quod meruit de condigno et consequens aut conceditur ab omnibus // 2° constitutus in gratia per sua bona merita vel opera meretur aliquid de condigno et eternam gloriam meretur de condigno patet quia nullum premium temporale potest esse condignum premium talibus operibus constitutis in gratia ut dicit Ansel. monol. c. 188. Si creatura rationalis que eminet omnibus creaturis actu deum plus utique potest esse premium datum eius nisi quod sic eminet omnibus creaturis Sed hic sermo est ipse deus ergo probatur consequentia quia alias virtutes et bona opera laudabilia et virtuosa facta non esset aliquo premio condigna quod est falsum 3a sic Deus ex sua iusticia operante in gratia et ex gratia eterna gloria remunerat quia talibus eternam gloriam meretur de condigno patet consequentia quia quod redditur secundum virtutem iusticie de condigno redditur et non pro gratia simpliciter cum iusticia respiciat equalitatem commensurans Sed consequens patet per illud ad Thim. Reposita est michi corona iusticie ubi dicitur quod Deus

et iustus in remunerando idem sicut sicut ipse est misericors et misericordiis et iustus dominus dicit glossa deus misericors est quia deum operantur misericorditer deum iustificat sed iustus deum remunerat idem ad hoc potest adduci multe auctoritates sacre scripture. Vnde Sap. 3. quod probavit illos et invenit dignos se Idem Aug. 2° de Iulia. c. 7. Deus premio elegit indignum sed eligendo ipsum facit se dignum. Item Greg. 19 mor. c. 21. Ad advenientes fiat ut digni sumus ascendere ad regna celestia. Ad solucionem dico quod iste consequens quia deus premiat vult illud quod quis de condigno meruit potest dupliciter exponi. Primo sic deus premiat vult condignum id est deus premiando dat quod quis de condigno non meruit, et quoniam consequens est verum. Aliter sic deus premiat ultra condignum id est deus premiando dat illa pro premio que quis de condigno meruit et aliquid plus et non consequens et quod concedit. Ad 2m dico quod quis pro bonis et opera virtuosa non premium meretur de condigno apud deum non et in non temporale quia pro nulla opera talia deus illi sic obligatur ad dandum aliquid premium quod si id sibi non daret quod contra iuste cum illo ageret et cum dicitur quod talia opera virtuosa nullo premio essent digna dico quod verum est de condigno Sed bene de congruo ut ibi accipiat dignum non pro digno sed pro congruo. Ad 3m nec quoad auctoritates quia quod redditur secundum virtutem iusticie redditur de condigno dico quod verum est de iusticia commutativa que respicit equalitatem rei date pro qua datur talis aut iusticia non est in deo cum iusticia est summa misericordia. Ad illa auctoritates et consimiles dico quod debent capi dignum pro iusto non condigno et non pro digno. Ad articulum in principio quod fecimus nunc quod quis ex dato quod constitutus in gratia possit tamen bonum facere quantum peccatum mortale malum. Et ideo est quia quodcumque bonum potest facere viator constitutus in gratia secundum bonum est deo debitum Et ideo per nullum tale apud deum de condigno meretur premium Sed quodcumque malum fecit tale non faceret. Sed quod per deum id quod deus non est nullum malum debet facere. Et ideo si faciat de condigno meretur tamen malum quantum bonum est hoc id quod non est deus et quod sic apparet quod peccante punit deus non est condignum quia non infert eternum tamen malum

Quantum bonum est omne id quod deus non est

Vtrum aliquis ex caritate et non ex se deum valeat diligere. Et arguitur quod sic patet quod quis ex caritate diligit se et actus quo quis ex caritate diligit deum sunt ab invicem realiter distincta ergo patet quia quod ab invicem realiter distincta potest in esse poni sine alia et patet consequentia quia actus distinguitur per obiecta Deus aut et quis sunt distincta obiecta dilectionis. Ad oppositum arguitur quod non diligens se ex caritate sed sine caritate ex caritate talis deum non potest diligere patet quia et probatur consequentia quia non diligens proximum peccat et per consequens est sine caritate quia multo forcius non diligens se ex caritate peccat et sic sine caritate. Respondeo ponendo 3 conclusiones. Prima est quod viator ex naturali dictamine racionis naturaliter deum plus quam se diligere. Patet quia 3a propositio Intellectus naturali dictamine iudicat deum naturaliter super omnia esse diligendum et viator talis naturali dilectione deum plus quam se tenetur diligere patet quia qualiter tenetur dictamen recte racionis imitari. Cum sit aut quod dictamen naturale non potest esse nisi rectum Sed probatur consequentia quia cum aliquis duo bona sit sic habent quod unum sit id quod est propter alterum solum propter finem causa quod est tale bonum quod eius bonitas et esse dependet ab altero sic quod alterum causa scripto idem in inconsiliabile cedit tale id quod sic apprehendit ut ad finem et ut dependens non deo iudicatur naturaliter minus diligibile altero patet quia aliter non esset recta naturalis iudicium Sed homo sola racione naturali ductus iudicat et apprehendit proprium bonum ut ordinatum ad bonum divinum et ut totaliter dependens a bono divino quia iudicat naturaliter bonum divinum magis quam seipsum fore diligendum // 2° est appetitus naturalis creature carentis apprehensione magis naturaliter fertur in bonum totius universi quam in id quod est bonum proprium sive naturam particularem quia appetitus naturalis creature sequitur agentem sive conservantem patet quia appetitus intellectus sequens racionem rectam non est minus ordinatus quam appetitus naturalis quia non sequitur aliquam apprehensionem intrinsecam Sed si homo naturalis magis diligit et appetit bonum totius universi quam suum cum solus deus sit tale bonum scilicet proprium. Sed probatur consequentia quia quodlibet naturaliter potest considerari dupliciter vel ut sic aliud sive quod est pars universi alias eius partibus

concepta et sicut habet quam duplex motum quia in quantum est quoddam elementum est quoddam grave et convenit ei moveri deorsum in quantum aut est quedam pars universi alias convenit ei moveri sursum sicut patet in fistula cuius inferior pars situatur in aqua si quis attrahat aerem per inspiracionem aqua movetur sursum sequendo aerem ne remaneat vacuum et dissolvatur continuitas partium universi et appetitus quod magis tendit naturaliter in bonum universi quam in suum proprium bonum // 3° est manus naturaliter quam id suum proprium bonum diligit conservacionem et bonum capitis quam eo conservacionem et bonum suiipsius bonum patet quia quia manus non minus quam naturaliter tendit in deum quam manus in bonum capitis cum naturaliter magis esse eius dependet ab esse dei quam bonum et esse manus ab esse capitis et consequens dicunt expositores. Contra quod dicitur 3a propositio Homo est sibi ipsi magis unus quam sit cum deo vel cum qualibet alia re ergo magis naturaliter diligit seipsum quam vel quamlibet aliam rem a se patet consequentia quia omnis dilectio naturalis fundatur super unione aliquam. Et ideo secundum diversas uniones diversas sunt diverse species amoris quia amicicia eorum qui sunt ad consanguineos et ideo quanto unio inter aliquos est maior tanto dilectio naturalis inter eos est maior. Sed probatur consequentia quia homo est unus cum seipso per ydemptitatem. Ideo aut et cuilibet alteri rei est solum unus per quandam conformitatem // Item est omnis dilectio hominis ad alterum est ex dilectione eius ad seipsum quia naturaliter quilibet diligit seipsum magis quam aliquem alium quia hoc quod unumquodque tale est ipsum magis et consequens est philosophi 9. ethicorum et amicabilia ad alterum sunt ex hiis que sunt ad seipsum // 3° sic Si homo posset naturaliter diligere deum magis quam seipsum tunc sequitur quod homo ex puris naturalibus posset deum super seipsum diligere et per consequens super omnia patet quia quod homo et per consequens ex suis naturalibus preceptum implet. Ad hoc potest ex suis naturalibus preceptum inesse quia sit finis quia cum dilectio dei super omnia sit summum et maximum preceptum omnia alia precepta in virtute continens omnia alia precepta, sicut quod quis ex puris naturalibus omnia alia precepta posset adimplere 2° sine gratia que fuit error pellagij ut dicit in Re. 2 dist. 28. c. 2. Ad propositum Ad 3m Pro 1° dico quod unio que ad amiciciam perfectam requiritur non est unio que solum consistit in quiditate

principiorum nec dominus contra ut est aliquid singulare sed sic communis. Secundo unius partis ad totum sicut ut tales res est quedam pars communis totius quare naturalis includit quod bonum partis ad bonum totius ordinetur. et universitatis sic se ipsum diligat non primo ut est res singularis sed ut est quoddam singulare spectans ad bonum commune totius universitatis. Sed pars quod est ipsum naturale bonum per se ita quod quelibet naturaliter se ipsum solum dz diligere in quantum ordinatur ad bonum commune et in quantum est unio cum ipso universo. talis autem non est unius cuiuslibet ad se ipsum nisi ut id est ad deum quod est summum bonum. et ideo deum magis quam se dz diligere. // Ad 2m dico quod philosophus ibi loquitur de amore concupiscentie quo aliquis amat propter utilitatem propriam. non autem loquitur de amore amicitie vel naturali de quo intelligitur questio et ideo non ad propositum // Ad 3m nego consequentiam quia ut patet libro primo q. 1. 4 quo est prima viator sine gratia infusa deum super omnia diligere potest / et quod quis ex puris naturalibus potest omnia precepta implere quantum ad substantiam preceptorum sed non quantum ad intentionem precipientis et legis nec hic est error pelagii ut dictum fuit libro primo. 2a 4o est Viator naturaliter tenetur magis patrem quam filium diligere. Probatur 3r primo sic filius naturaliter dependet a patre magis quam pater a filio ergo patet quia naturalis maior inclinatio est rei ad id a quo dependet quam ad id a quo non dependet et per consequens est maior inclinatio ad id a quo magis dependet quam ad id a quo minus dependet. maior autem est inclinatio naturalis ad aliquid maiorem eius dilectionem arguit / et antecedens apparet quia esse patris naturaliter potest esse absque eo esse filii non autem econverso // 2o sic plura beneficia naturaliter recipit filius a patre quam pater a filio ergo plus naturaliter tenetur filius patrem diligere quam econverso patet quia augmentatio beneficiorum receptorum ab aliquo arguit augmentationem obligationis recipientis in illius a quo recipit. Sed patet antecedens quia ceteris paribus filius quam a patre naturaliter esse nutritionem et educationem et non tamen bonum quam pater naturaliter a filio ergo // 3o sic probatur super 1d Cant. ordinavit in me caritatem et allegatur a magistro libro 3 distinctione 29 c. quibus

sic. de Multorum caritas ordinata est quia quod in primo gradu diligendum est ponit 3m vel 2m primo enim deus diligendus est secundo vero parentes deinde filii domestici et adducit quod fatetur quod magister determinando canticorum de ordine dicit. certe apte quod premissis dictis insinuat quod in affectu caritatis destinatio quedam sit ut differenter affectu non pari honores diligimus et ante omnia deum / 2o nos ipsos 3o parentes inde filios et fratres // Contra 4oz arguitur 3r primo sic Viator ceteris paribus dz tamen magis diligere naturaliter quod naturaliter est magis proprius quam tamen quod est sibi minus proprius ergo magis naturaliter dz filium quam patrem diligere patet quia sicut philosophus 8 ethicorum [...] filius est proprior patri quam pater filio antecedens autem de se notum est et patet per philosophum de doctrina [...] ultimum medium de [...] eius proficere non possit quibus potissime consulendum est quia pro locorum et temporum vel quarumlibet rerum opportunitatibus constringitur quasi quadam sorte contigit Et confirmatur quia tanto quis ceteris paribus magis dz diligere sibi coniunctum quanto tamen agnoscat eiusdem coniunctionem. Sed patres naturaliter magis cognoscunt filios suos esse filios quam filii agnoscunt patres suos esse suos patres ergo maior patet per philosophum [...] et per philosophum 8 ethicorum [...] // 2o sic magis dz quis ceteris paribus diligere id quod est aliquid sui quam id quod non est aliquid sui ergo quis magis ceteris paribus dz filium quam patrem diligere patet quia secundum philosophum 8 ethicorum filius est aliquid patris et non econverso, et patet antecedens quia sicut quis dz se ipsum quam proximum magis diligere sic tenetur magis quod est aliquid sui diligere quam id quod non est sui, Et confirmatur quia [...] filii est [...] patris et non econverso // Contra 4o quanto quis aliquem hominem longiori tempore diligit tanto ceteris paribus ipsum naturaliter magis diligit ergo pater naturaliter magis diligit filium quam econverso patet quia pater ceteris paribus longiori tempore amavit filium quam econverso quia in primo [...] esse filii pater amavit filium et non econverso quod est apparet per philosophum 8 ethicorum. Sed primo antecedens quia diuturnitas dilectionis non minuit dilectionem sed ipsam fortificat ut docet experientia // Ad [...] psolutione

cum ista tamen. dico quod licet sit possibile quod ex aliqua causa vel circumstantia pater plus teneatur filium naturaliter diligere quam quod eadem causa vel circumstantia filius patrem eo quod tamen stat quod omnibus ceteris paribus et quod omnibus in simul consideratis quibus pater tenetur filium diligere et filius patrem quod naturaliter tenetur plus filius quam pater filium, Unde ad primum dico antecedens ceteris paribus et nego consequentiam ad probationem dico quod licet filius sit proprior patri quam pater filio et per consequens quoad hanc conditionem pater plus tenetur diligere filium quam econverso cum cetera non possunt esse paria quia filius habet esse a patre quo sibi obligatur pater sed non potest quis esse a filio // Ad confirmationem dico eodem. s. quod licet quod ista circumstantia que est cognoscere se esse alteri coniunctum pater plus teneatur diligere filium quam filius patrem quia cum cetera non sunt paria ideo non sequitur naturaliter quod pater plus teneatur filium diligere quam econverso // Ad 2m dico antecedens et nego consequentiam ut prius quia cetera non possunt esse paria. 3a 4o quod nullus ex caritate deum et non se potest diligere. probatur 4o 3r primo sic eo ipso quo quis ex caritate diligit deum diligit se ipsum ergo non potest quis ex caritate diligere deum et non se ipsum. consequentia nota Sed probatur antecedens quia eo ipso quo quis diligit deum diligit omne quod diligitur a deo. Sed eo ipso quo quis ex caritate diligit deum ipse diligitur a deo ergo eo ipso quo quis ex caritate diligit deum se ipsum diligit. minor apparet per Tullium de amicitia de amicorum idem est velle et nolle, et maior apparet Iohannis xv. Si quis diligit me et pater meus diliget eum etc. Et confirmatur quia quicumque diligit deum vult voluntatem dei adimplere Sed voluntas dei est quod diligens eum ex caritate sit de numero electorum ergo quicumque ex caritate diligit deum vult se esse de numero electorum ergo sibi ipsi vult summum bonum et appetit et per consequens se ipsum diligit // 2o quicumque diligit inimicitiam ordinatam suam ergo quicumque diligit caritatem diligit caritatem suam. patet quia sicut caritas et inimicitia sunt opposita ita dilectio caritatis et inimicitie sunt opposita et per consequens oppositos actus et oppositas conditiones infert. antecedens patet in proposito Sed quicumque diligit caritatem diligit deum quia deus caritas est etc. Et confirmatur quia quicumque diligit deum ex caritate secundum caritatem et per consequens secundum caritatis ordinem cum caritas sine ordine esse non possit Sed ordo caritatis includit suiipsius dilectionem ut ait magister libro 3 distinctione 29.

quod ex caritate ante omnia diligendus est deus postea nosipsi tertio parentes etc. // 3o sic Glossa super 1d ad Romanos 13 c. qui diligit proximum legem adimplevit. ergo quia nec deus sine proximo nec proximus sine deo diligi potest, et sic deus non potest sine proximo diligi ergo nec sine seipso sed diligente quia patet per locum a maiori. Contra 4oz arguitur 3r primo sic Suppono quod sortes ex caritate diligat deum plus quam se ipsum. sit ergo quod diligit deum ut decet et diligat se ipsum ut quilibet tenetur volo quod iste due dilectiones in sorte remittantur equaliter vel quod si sit actus dilectionis ille quo diligit deum ut decet et se ut vero remittatur equaliter in deo et suiipsius et quod hoc sit possibile patet tamen quia docet experientia quod non semper cum equali fervore diligimus deum et nosipsos nec etiam cum equali intensione, tamen quia caritas potest remitti ut patet in prima q. 3 4o est tunc sic iste due dilectiones in sorte remittuntur equaliter ergo tantum remittitur de una quantum de alia ergo quando dilectio dei erit remissa ad quintum gradum sortes diligit deum ex caritate et non se, patet quia quando dilectio sortis erit remissa ad quintum gradum adhuc erit dilectio dei ut quinque et per consequens diligit deum Sed quod tunc non diligit se patet quia tantum remissum est de dilectione sortis sicut de dilectione dei Sed de dilectione dei per casum sunt remissi quinque gradus ergo et dilectio sortis est remissa ad non gradum patet quia 1a non erat nisi ut quinque // 2o sic aliquis ex caritate potest odire summum malum non odiendo se ipsum ergo et diligere summum bonum non diligendo se ipsum patet per locum ab oppositis Sed probatur antecedens quia certum est quod quilibet in caritate odit summam miseriam et tamen non odit se ipsum // 3o sic aliquis potest diligere se ipsum non diligendo deum ergo et deum sine se ipso. patet quia cum dilectio dei sit perfectior actus caritatis minus dependens a dilectione suiipsius quam sit actus minus perfectus quam econverso ergo facilius erit dilectionem dei sine dilectione suiipsius esse quam econverso Sed antecedens patet quod multi se ipsos diligunt qui tamen non diligunt deum // Et confirmatur quia illo actu quo diligo deum non in comparatione ad meipsum possum diligere deum et non meipsum Sed possum aliquo actu ex caritate diligere deum et non in comparatione ad meipsum ut puta actu dilectionis amicitie absolute ergo // Ad [...] primum admitto casum et dico quod quando

Dilectio dei erit remissa ad quantum gradum
et perfectio dilectionis ipsius si forte ad non gradum
quia fuit talis ... non diligit deum ex cari-
tate et licet iste actus remaneat ut
quilibet ... dilectio dei ex caritate
ut ... tamen amplius non erit dei dilectio
et ... quia dilectio caritatis dei equaliter
crescit dilectioni caritatis sui ipsius
et ... exemplum ... ponitur quod
... ex caritate diligat deum ut ... et ...
ut ... et sit dilectio dei a et ...
... intendit ... ad ... re-
manente a ... dico quod ... erit
ut ... vel ut ... quod a amplius non
erit dilectio dei quia ... diligit se super
deum vel ... cum deo ... non diligit
deum ymmo ... et ... magis
ipsum odit ... dico ... quod ... in casu
posito dilectio sui ipsius forte esset remissa
... non ... quod ... peccabit mortaliter
quia non diligit se ex caritate ... sub
... peccati mortalis ... forte ...
... sui et ... non potest
... dilectio dei ex caritate cum
caritas non stat cum mortali ...

[illegible]

bona ordinabat sibi etiam et quia praedestinatus
constitutus in culpa est inimicus dei et praescitus
constitutus in gratia est eius amicus / 2o idem arguitur
per quia christus qui cognoscebat dilectionem conformem
cum dilectione dei magis dilexit iohannem
eundem tamen quam petrum et tamen petrus magis
ipsum postmodum dilexit quam iohannes quod duo probat
probatur quia christus dilexit iohannem magis per glossam
augustini super 1o ioh. 20 super illud discipulus quem
diligebat ihesus dicit tanto nomine quo signatur
iohannes distinguitur a ceteris non quia solum
eum diligeret sed quia plus ceteris eum diligebat probatur 2o quia petrus plus quam iohannes
ipsum dilexit per glossam augustini super illud
ioh. 21 simon iohannis diligis me
plus hiis dicit christus quod sic interrogat
quod sciebat petrum ipsum plus quam alii
diligere // 3o deus aequaliter complacet omnia
quia aequaliter diligit omnia quia secundum augustinum in libro
de trinitate nota et in dilectionibus et per se
ubi et aequales nota ibi et aequales dilectio
[illegible]

[illegible]

[illegible]

at una maior vel minor non solum ex parte
dilectionis sed etiam ex parte diligentium / ad 3um
dico quod vera maioritas fervoris ibi attentionem intensiva causatur ex parte sui intensiva
vel ex parte contrarii causatur quod tamen et quia
motus intensiva et cum maiori fervore
tanto est magis intensiva vera causatur
ex qua conditione abiecti non est ...
[illegible]

Utrum virtutes morales acquisite adinvicem inseparabiliter
sint connexe. Et arguitur quod sic
[illegible]

ꝗ tn no habuit fide nec spez ut dicit
in li° 3 d° 26 go et ille virtutes
no sunt adiunce inseparabilit conexe
2° sic caritas psupponit fide g° fides
pt esse sine carite pz qua qz alterum
psuppo ab a° et no eq° pt ee sine
l° 63 p² ans p m li° 3 d° 26
Itaqz d° q fides impetrat iustificacoz
Et qfirmatur qz cum q fidelis comis
tra si peccat morlit corpo pdit
carite et no fide q no pdat fide
p² qz credit dina q no videz ut p9
legebat // 3° sic auctebus contra p a
Eusebij sup leuit d° q virtutes ad modum
stellarum sunt ordinate ut unus aliqua
alias omnes assequitur virtutes go no quaqz
eq3 una eq3 una alia / Ite Beda su
plus studet d° virtutibus q° no sunt co
pugi eq3 d° gtis glair / Ite prima
z qda virtus gtuita et infusa tn i°
no fuit i ada in statu innocencie in
q° tn fuerit multe alie virtutes go //
Cont q°3 ar° 3r d°c p glosam sup
i° po ffcti iudicium et iusticiam d° hic
apte intendo q qz q una virtus het
omnes eq3 ul q una caret omnibus caret
go // 2°c Sicut se hz aia ad pos
sic gra ad virtutes gtuitas / Ꝫ aia no
z nc pt ee sn oibz potentijs sic
nc gra sn oibz virtutibus gtuitis
pz ans qz sicut po° aia sunt ide q°
ipa aia ul. p q terc oriximat ul
fluat ab ipa aia Sic qz virtus
gtuita ab ipa gra qz alr fec
diceret gtuita / et hoc d° se no est
Et qz q no diligit deum deo grata
ee no pt qa nc sn dilcone dei
hic virtutes gtuitas pz qa qz qz
gte gtuita qs deo grata z ꝫ pz
ans qz q no diligit deu no hz carite
et q carite no hz deo grata no conftit
3° qc ide p² auctre in li° 3 d° 26
ꝗ posse o" determinauit / Ite Greg
i po mor d° q virtus vera no est cu
alijs nisi no est Ꝫ qz virtus gtui
ta no e vera virtus Ite glo sr illud
Ysa° 16 venter meus ad moab d°
q sicut cythara sonu apportuo no edit
si una corda rupta fuit sic aia
si una virtus defuit dulces melos
no resonabit // Ro° ꝗ questionem cum
fectia e sciendum q virtus gtuita pt
dici a gra gtis data 2c no pcedut
arta scz illos gtu facicte / 2c fe
clas virtutes esse conexas pt intelligi
ul q° ad usu / 2c no pcedut ar-
ta / vel quo ad hitum / 2c hc potest
intelligi dupl nec q sit conexe inseparabiliter
q° ad statum 2c pcedut arta / qz tunc non
remanet aliq i pria / vel q sit con
nexe p aliquo statu determinato s. p statu
pui viatoris 2c pcedut arta ia 2c
de q n° virtus gratuita s. p gras
gtu faciente pt ee i pui viatore
cum ob alias heat gtuitas qz sicut
vult aliq° i a° tn virtus tam no est
i gra et p hc pz ad oia arta et
ad ob auctes filos [illegible]
virtutes morales acquisite no sunt ad
vite inseparabiliter conexe p² q° 3r p°
virtutes politice ul morales generant
q actibus go sunt ab invice sepa
rabiles no qz sicut ipoli z aliq sil e
cedi i actibus oim virtutu moralium si
virtus generatur q actibus sic ipoli est
omnes virtutes morales i sil generari
et p qns quando una pcedit alia
2c i ipo por pt ee sn alia 2c pz
qa qui de° qz q° pt operari i actibus
libalit no sic operando i actibus
tpancie q° q talibus actibus i ipo
petit generari virtus libealitatis absqz
virtute tpancie Ꝫ ans p m pz p
aiplez 2 ethic p° // 2°c virtutes
gtuite no sunt inseparabiliter conexe q nc
morales acquisite pz qa qz virtutes
gtuite no sunt inuiti conexe 2 adiunce
pfte qz morales ymo magis cu
ẽitez se i ordat pfcoiz qz faciat
morales et ans e pcedet q° / Et
qfirmatur qz q° pt hic i uno pe
ciam et i a° no / sic i uno tpan
ciam i a° no / go multo forcius pñcia
sn tpan° pt esse / pz q° qz cu
cuiuslibet i ri pñcia gtuitat sub
virtute pñcie / et sili cuiuslibet ve
tpancia sub virtute tpan° oz ncio
q maiore quiciencia z gnorias
heat qz pñcia cu ali° ꝗ aliqua
pñcia cu aliq tpan° 2c oia ide
qua q sunt sb hoie adiunce hnt
maiore quiciencia et gnorias
Et sili oia indiuidua q sunt sub
azino qz aliqs ho cu aliq° azino
Et at° doz geppigeri va videmus
multos hic pñciaz circa tpalia q

prudenciam no hnt circa spualia et
sili multos tpatos circa actus venereos q
tpati no in loquela 2 sic d° multis alijs
Et qc p² p augustinum ad Jeronimum q occludens
opionem stoycorum dicentium q ab virtutes
sunt conexe ait v.l° z q dina sma s
quamvis q d° q q hz una virtutem hz
omnes go no z va sma pz qz dis
sma va z dina s a d° dinata / Ꝫ
q°3 ar° 3r p° sic Cuiuslibet est vir
tuosus moraliter hz oez virtutes morales
et e virtuosus moraliter go qlz q hz aliqua
virtutez moralez hz omnez virtutes morales
et p qns virtutes morales sunt adinvicem
conexe inseparabiliter pz q° qa quilibet caret
aliq° virtute morali hz vicium oppm illi v
tuti Ꝫ n9 hns viciu morale est
virtuosus moralit go quilibet e virtuosus
moralit hz omnez virtutes moralez / s
p² hor qz sicut impole z aliquam formam
aliqd sbm informare et ipm sbm
no denoiare sic ipole e aliquam
virtutez moralez i aliquo existere 2 ipm
virtuosum moralit no denoiare / Et
qfirmatur ar° d° sic pñcia e qda bon
tas q° pñdens est bonus / 2c sic pñdens
z bonus q° pñdens no z malus / 2c si
z bonus q° pñdens no z
pñdens no e malus q° pñdens no z
iniustus nc intpatus nc impñdens nc
timidus pz qua qz cu horum alterum
alicui abest ic no z bonus s malus
Et qsili pt argui d° qlz alia mo
rali virtute // 2°c careciam vir
tualis sunt eim aliarum carentia go virtutes
morales sunt inseparabiliter adinicez conexe q°
pz d° se Ꝫ ans p° tuli° i li° d° tu
sculanis qonibus d° Si unam d° cortinis
tuis amiseris nichil omnis dices potius
supellectilez tua salua ee Si at
una d° virtutibus tuis amiseris n° a
te hre nete ut qfitearis 3°. qc p²
auctebus scor dicit enim Gregorius p° mo
mor exponens i d° iob ne forte p
caverit filij mei 2c Una qz
virtus vera no z si inyxta aliis virtutibus
sunt no z / Ite plurimus d° c c d
virtutes q sunt in aia quamvis nullo sepe
rantur Ite Bnh ad Eugenium d° qsid
racione ait Attende quedam suauissimam
conecionem virtutum atqz altera pedere ex altera
modo enim i oi virtute iusticia quit pru
ncia vincit fortitudo vendicat temperancia
passidet // Ro° p questionem eiudencia

et sciendum q dupl° est status virtutis
moralis est enim virtus pfecta q e virtus
purgati aimi et e virtus i pfecta q d°
virtus pgatiua ai q° creato virtute morale
pos sic q° ꝗ omnes adiunce inseparabiliter
conexe s 2°o no / Ite z notandum q virtutes
2 in statu ipfco sit conexe pt intelligi
dupr / uno quo ad hitum ut s. q hnt
hitum unius virtutis moralis no tn i esse
pfco corpo hegunt hitum oim aliarum
2c dico q no sunt conexe / Alio quo
ad disposicoez ut s. q qz una virtute
morales corpo heat aliqua saltem
generales disposicoez ad ob alias 2c q° d°
q sunt conexe // Ex his ad arta ad p°m
dico q aliquem esse virtuosum moralit
pt intelligi dupr / uno simr alio s. q
primo q° d° ad 2 ncc bos / 2°o q°
limoez et ncc adez / ad pbacom maiore
dico q stat simul q ab sit virtuosus
s. q 2 tn sit viciosus simr sd q ab st
albus s. q sd ethiops e albus s. dentes
et tu e niger simr sic est i pposito
Et ad p°ez hoc dico q pole z aliqm
sbm ee i aliquo et ipm no denoiare
tale simr s sdm s. q / Et ad qfirmacoz
dico sili q ab pt dici bonus simr
ul s. q // Ad 2m q° de ans d° virtute
morali pfecta s no d° impfecta 2 sic
intelliguntur tulius i auctre ibide allegata
Ad 3m dico ad omnes i° ab auctes
eodem modo q intelligunt q una virtus
moralis i esse pfco virtutis no pt 2 sn
aa nc qc 3 q q°3 / Et tia q° est
q no oia vicia moralia sunt adiunce
inseparabiliter conexa p² q° 3r p° sic Illa
q sunt gra no sunt inseparabiliter conexa Ꝫ
aliqua pcta morlia sunt adiunce gra
go i a adiunce no sunt inseparabiliter conexa /
aor p² qz unum gtrorum nar oppellit
ab q° qz gra eorum i sil in esse no pnt
Ꝫ apparet hoc eum psupno oppo°
despacom et utzqz e pctm morle
Sr duaricia pdigalitas 2c d° multis
alijs // 2°c q° pns i pcto morli aliqd
pctm morle nouu pt vitare q° no
hz oia 2 pcta no oia sunt adiunce
inseparabiliter conexa pz q° qz talis esse
no pt vitare pctm m q° z Si igi
pt aliqd vitare sequitur q aliqd pctm
hz s q° no pt vitare et aliqd no hz
s q° pt vitare Et ans ptnt lib
2° Et qfirmatur qz no ob virtutes adiunce
inseparabiliter sunt conexe q nc oia pcta anbz

[illegible]

omnia commisisset vicia. et ita est intelligendum glose ibidem. Ad argumentum contrarium in principio quod fictum patet quod sit aliquod per solutionem primi articuli questionis precedentis.

Utrum quod voluntarium mendacium aliquod possit esse licitum. quod sic. aliquod mendacium voluntarium in aliquo casu potest esse meritorium ergo et licitum. patet quod nullum illicitum potest esse meritorium. Probatur antecedens de mendacio obstetricum Exodi primo que mentite sunt pharaoni ne pueros hebreorum occiderent de quibus dicitur ibidem quod bene fecit deus obstetricibus et edificavit domos earum. [illegible] Item [illegible] mendacium [illegible] quibus faciliter poterit [illegible] ponendo tres [illegible]

Iuramentum fictum per deum voluntarium [illegible] non dicitur illicitum. [illegible] amare et venerari deum ipse non est illicitum [illegible]

[illegible]

Rº

e periculosa quod exponere se periculo salutis culpabili nulli est licitum ... Item dicitur quod sicut omne matrimonium de se est licitum ... sicut et virginitas est tamen bonum appetendum sunt et fortius ad propositum religionis ... de se bonum non tamen a quocumque est appetendum. Unde dicebat apostolus omnia mihi licent sed non omnia expediunt ... indigenti de se est bonum non tamen est appetendum quod ad sit indigens ut sibi subveniat.

Ad 2m

Ad 2m dicendum quod iurare cum circumstantia imposita non iurare simpliciter est absolute actu iurandi et non est prohibitum quod non potest iurare simpliciter ... quia iurare per deum est deum in testem deum vocare adducere ... super prohibitum est iurare ... et tamen non deum in testem deum vocare adducere.

Ad 3m

Ad 3m dicendum quod iurare per deum prohibetur in evangelio non quia de se malum sit sed quia occasio mali ... propter quod ad periurium ... iurandi ... dicendum quod iurare et magis prohibitum quam ... Unde ... dicendum vobis omnino non iurare et non iurare omnino ... iurare ... vobis in ullo casu iurare ... non prohibet iurare ... dico vobis non iurare omnino sit quod necessitas ... distinctionem ... non iurare omnino ... iurare ... prohibet ... magis periculum et in casu necessitatis ... prohibet ... Augustinus dicit quod iurare de ... sit ... quod ... iurare ... occasionaliter et nulli dubium quod multorum bonorum est occasio mali ... occasio ... Sanctorum ...

2º

2º ... quod ... iuramentum ... per creaturas simpliciter et voluntarie ... de se illicitum ... Augustinus ... dico vobis non iurare omnino ... dicitur ... Salvator ... iurare non prohibuit ... iuramento ... est ... neque per ... et ... iurantes per celum terram venerabat quod ... iurare

per creaturas testificum est et de se illicitum ... omne superstitiosum illicitum ... iurare per creaturas debet ... gi sic iurare est illicitum ... non licite ... lege penam imponit ... Augustinus ... 22 q. 1 ... per creaturas ... castiget ... quod ... dubium ... per creaturam aliquam ... ligando ... per creaturas simpliciter iurare licite ... quod iurare per creaturam ... Augustinus in sermone de periuriis ... iurat per salute sua ... obligat ... per omnem ... aliquid ... iurare et ... per ... 1 Iob ... iurare omnino ... et ... quod iurare per creaturas ... Augustinus ... 22 q. 1 ... per creaturas iurare prohibitum ... aliquid ... Augustinus ... creaturas ... testimonium ... vocat adducere ... per creaturas ... testimonium ... Augustinus ... iurare ... licite ... testimonium ... adducere ... iurare per creaturas ... sine ... per creaturas ... iurare ... ut ... 22 q. 1 ... et ... 22 q. 1 ... 3º ... per salute ... per creaturas ... iuramenta ...

2º

3º

3º quia

Ad 1m et 2m

3º

Ad 4m

est sacrum quod cum iurare ... per ... in teste adducit ... ut ait Augustinus in sermone de periuriis ... per creaturas ... per creaturas ... vocat adducere ... finaliter ... testimonium ... adducendo ... per creaturas ... licitum ... testimonium ... finaliter ... iurando per creaturas ... testimonium adducere non finaliter sed ... iuramento ... de se non est illicitum ... per creaturas ... deum ... ad propositum dicendum quod ista ... iurare per creaturas ... non ...

3º quia

3º quia voluntarium mediatum alicui pro re licitum ...

... licitum ... mediatum voluntarium ... quia mediatum ... voluntate ... 22 q. 2 ... Augustinus ... preceptum ... licitum ... 2º ... non potest esse licitum ... omne voluntarium mediatum ... Sed ... omne ... sine ... 22 q. 2 ... mediatum ... mediatum ... 22 q. 2 ... Augustinus ... mediatum ... mediatum ... Augustinus ... mediatum ... omne mediatum est illicitum ... mediatum ... licitum ... mediatum ... se esse ... mediatum

2º

3º

1 quia

Si ... mediatum ... simulatio ... quod ... simulatio ... Sed ... et ... simulare ... Item ... Item ... simulavit ... Iosue ... Sed ... licitum ... dubium ... dubitatio ... mentiri ... licite ... dubitationis ... septima ... licite ... mendacium ... dubitat ... septima ... licite ... Augustinus ... Sed ... Gen. 22 ... imolare ... puer ... adorandum ... imolare ... Item Abraham Gen. 20 de Sara uxore sua dixit quod esset soror sua. Item Iacob Gen. 2º mentiendo dixit ... esse Esau ... Item ... obstetrices mentite sunt ... obstetricibus ... Item Iudith ... mulier ... Holofernem ... mentiri ... simulatio ...

Rº

d' q[ue] lu[m]e vlt[er]i[us] d[omi]n[u]s se s[up]pit legis i[n]c
et sic ut disc[ipu]los docet et ad opa m[ed]ic
adduc[er]et. [Ter]tia e[st] simulacio significacionis
qualis fuit simulacio Jacob Gen. 20 q[ui]
significavit q[uod] i[n]ter p[ro]lus p[re]s[un]dus
erat maior q[uam] ge[n]tilis judaicus. [Quar]ta
e[st] simulacio duplicitatis et decepcionis qualis
e[st] in ypocritis. Ex hoc dico q[uod] nulla dic-
tarum simulacionum e[st] mendaciu[m] i[n] op[er]ib[us]
simulatis nisi simulacio duplicitatis et decep[cionis]
et i[de]o in ea v[er]o a[lia]e simulaciones p[ote]ru[n]t esse
licite. Ad r[ati]o[nem] non. In ar[gumen]to autem addu-
cu[n]tur a[lia]e simulaciones et non ista que
e[st] mendaciu[m] i[n] op[er]ib[us]. // [A]d 2m dico
q[uod] disputatores non mentiu[n]tur q[ui]a non di-
cu[n]t [illegible] [con]ponentes asserendo s[ed] suppo-
nendo vel investigando s[icut] ap[osto]lus j
Cor. 15. Si [Christus] non resurrexit inve-
nimur falsi testes. [A]d [con]firmac[ionem] d[ic]o
q[uod] septuaginta i[nterpret]es non p[ro]fert aff[irmati]o
[illegible] sic fuerat s[ed] q[uod] figuratiue et i[de]o
s[ecundu]m [illegible] septue [illegible] q[uo]d tria p[ro]nunciant
iam v[er]a fuit. Vel aliter dic[itu]r q[uod] ibi
non e[st] mendaciu[m] s[ed] q[uod] ligna volue-
ru[n]t regem [illegible] q[ui]a n[atur]ali instinctu
q[ua]lis [illegible] appetit sui [con]s[er]vac[ionem] et bonam
disposi[tionem] et p[ro]p[ri]is n[atur]a[e] qualis [illegible] ap-
petit vnu[m] p[ri]ncipe[m] s[ed] q[uod] [illegible]
[illegible] j.2 [illegible] et [illegible]
[illegible] s[i]c ait. [A]d 3m dico
q[uod] s[an]c[t]i pat[re]s i[n] exemplis i[n] ar[gumen]to
adductis non mentiebant[ur]. Vn[de] ad
i[llu]d q[uo]d Abraham q[ui] dixit pueris
[illegible] ac d[icitu]r q[uod] licet Abraha[m]
[illegible] [illegible] ymoland[um] filiu[m] ta[men]
[illegible] credulit[er] redire cu[m] fi[li]o q[ui]a ha-
bebat spem [illegible] de fi[li]o suscitando
[illegible] p[ro]missu[m] ei fuerat a d[omi]no q[uo]d
mentiri non poterat q[uod] i[n] ysaac vo-
caretur ei semen i[n] q[u]o benedicent[ur]
o[mn]es gentes. Vn[de] credebat eu[m] resuscita-
turu[m] p[ost] ymolac[ionem]. [A]d i[llu]d q[uo]d
d[e] vxore dixit q[uod] erat soror sua d[ic]o
q[uod] erat ei[us] vxor et soror erat
q[ui]a fi[li]a fr[atr]is sui et i[de]o dico q[uod] erat
soror non e[st] mentit[us]. [A]d i[llu]d de Ja-
cob dico q[uod] non e[st] mentit[us] se dicens
esau p[ri]mogenitu[m] q[ui]a non se dixit
esau i[n] p[er]sona esse p[ri]mogenitu[m]
nascendo s[ed] iure p[ri]mogeniture
i[n] vendente ip[s]o adeunte. Sic p[atet]
Johannes dixit Helyam non p[er]so[na] s[ed]
imitac[ione] [illegible] ait. [A]d illud
d[e] obstetricib[us] dico q[uod] mentite fuit

n[on] in h[oc] laudat[ur] n[ec] ad[e]o fuerit p[re]miate
p[ro]p[ter] mendaciu[m] s[ed] p[ro]p[ter] affect[u]m pietatis [illegible]
et effect[u]m que pueri hebreor[um] i[m]pedivit
[A]d i[llu]d de Judith i[n] [illegible] glo[sa] Judith
[illegible] vbi d[icitu]r apud holofernem [illegible]
Judith d[e] adventu suo et iudeor[um] futuro
iudicio loquit[ur] non dixit adulacione me[n]-
ciendo s[ed] futura p[ro]phetice p[re]dicando
[A]d ar[gumen]tu[m] in o[ppositu]m in p[ri]nc[ipi]o q[uod] sc[ilice]t
nec a[rgumentu]m [illegible] pz p[er] d[ic]ta s[ed] q[uod]
obstetrices non fueri[n]t remunerate a
d[e]o p[ro]p[ter] mendaciu[m] s[ed] p[ro]p[ter] bo[na]m vo-
lu[n]t[atem] affect[u]m et effect[u]m que [con]cu[rr]erunt
Et si d[icitu]r ill[u]d [illegible] ysa[ac]
[illegible] domos et[er]nas i[n] gl[ori]am
[illegible] h[oc] i[de]o f[a]c[tu]m q[ui]a finaliter [illegible]
ad fidem vnius veri d[e]i et non p[ro]p[ter]
[illegible] mendaciu[m] [illegible] honora-
bilio[r]es domos nob[is] qui sinceram
vitam i[n] o[mn]ib[us] s[er]vam[us] [illegible] ad
q[ua]s [illegible] nos vocabit d[e]i velle
qui benedict[us] est et ego [illegible]
[illegible] ad nos p[er]ducere dignet[ur] [illegible]
p[ro]ced[en]s benedict[us] [illegible] 2a 3 [illegible]

Queritur circa q[ua]rtu[m] libru[m] s[e]nten[tiarum] q[uo]nia[m] [illegible]
de v[ir]tu[te] absq[ue] sacra[men]tor[um]
gr[ati]a viator possit ad
m[er]itu[m] p[er]fice[re] ex volu[n]tate.
Et argu[itu]r q[uod] sic q[ui]a gr[ati]a
[illegible] p[ro]p[ter] non req[ui]rit[ur] viatori ad m[er]itu[m]
[er]go. [illegible] non q[ui]a viator sine ea i[de]o p[otes]t
ad m[er]itu[m] p[er]fice[re] q[uo]d ad m[er]itu[m] suu[m] p[er]fi[cere]
et n[e]c[essa]rio non req[ui]rit[ur]. S[ed] p[ro]b[atur] a[nte]c[eden]s q[ui]a
act[us] viatoris non e[st] m[er]itori[us] q[ui]a p[re]cedit
ex [illegible] s[ed] [illegible] eo q[uod] de[us] ip[su]m actu[m]
ad m[er]itu[m] acceptat ut d[icitu]r [illegible] q[ui]a
[illegible] [illegible] i[n] oppo[situ]m ar[guitu]r q[ui]a sine
gr[ati]a baptismali n[on] p[otes]t ad m[er]itu[m] pro-
fice[re] [er]go. [illegible] non [illegible] p[ro]b[atur] a[nte]c[eden]s q[ui]a ei
[pec]c[a]tu[m] o[r]iginale non remittat[ur] sine
gr[ati]a bap[tismali] vel q[ui]a possit cu[m] [pec]c[at]o [illegible]
ad m[er]itu[m] p[er]fice[re] tu[m] s[ine] baptismo n[on]
p[otes]t esse in statu salutis Joh. 3 nisi
q[ui]s renat[us] fuit [et]c. [Q]uest[i]o p[ro]ced[i]t [per] 3 [con]c[lusione]s
Pri[m]a q[ue] e[st] [con]tra s[ecundu]m lege[m] di-
data viator ad m[er]itu[m] no[n] p[otes]t p[er]fice[re]
sine gr[ati]a, et accipio h[ic] m[er]itu[m] vite
et[erne]. P[ro]b[atur] q[ui]a [illegible] sic opp[ositu]m q[uo]d
e[st] [con]tra [er]go [illegible] v[er]a q[ue] non p[ro]bat
a[nte]c[eden]s q[ui]a q[uod] viator sine gr[ati]a ad m[er]i-
tu[m] possit p[er]fice[re] e[st] [con]p[ositu]m h[er]esis pe-
lagij [illegible] ut d[icitu]r [illegible] li[br]o 2 d[istinctione]
2.8 c. 1. S[ecun]do [illegible] i[n] statu
i[n]nocencie non potuit ad m[er]itu[m] p[er]fice[re]
[er]go q[ui]a non [illegible] a maiori. S[ed] a[nte]c[eden]s
p[ate]t p[er] Aug[ustinum] in Enchi[ridion]. Et [illegible] a
m[agistro] li[br]o 1. d[istinctione] 2. q. i[n] p[ri]n[cipi]o // 3o sic. s[ecundu]m
dei data lege n[on] p[otes]t p[er]fice[re] ad m[er]i-
tu[m] sine volu[n]t[at]e libera [er]go n[ec] sine gr[ati]a
a[nte]c[eden]s p[ate]t p[er] m[agistrum] li[br]o 2 d[istinctione] 2 [illegible] q[uod] nullu[m]
m[er]itu[m] est in ho[min]e q[uo]d non sit p[er] libe[rum]
arbitriu[m], et q[ui]a p[ate]t q[uod] gr[ati]a e[st] p[ri]ncipalior
ca[usa] m[er]iti q[uam] libertas m[er]i arbitrij ut
ait m[agister] [illegible] [illegible] ad [illegible] posita
subiungens [illegible] [illegible] In bonis m[er]endo
cause p[ri]ncipalitas gr[ati]e attribuit[ur]
q[ui]a p[ri]n[cipa]lis ca[usa] bonor[um] m[er]itor[um] e[st] ip[s]a
q[ue] excitat liber[um] arbi[triu]m et sanat
atq[ue] adiuvat vo[lunta]t[em] ho[min]is ut s[upr]a [illegible].
Ista [er]go p[ate]t [con]p[ositu]m p[er] p[ro]cessu[m] mag[ist]ri
i[n]ge[n]ii [illegible] a 26 d[istinctione] s[e]c[un]di lib[ri] usq[ue]
ad 29. // [Con]t[ra] ista[m] q[uestione]m ar[guitu]r
m[u]ltiplicat[ur] p[er] quenda[m] [illegible] doc.
ordi[nis] m[inorum] s[upe]r [illegible] i[n] p[ri]n[cipi]o q. 2 p[ro]-
[illegible] suppo[nit] q[uod] sor[tes] sit i[n] gr[ati]a et elici-
at ex volu[n]t[at]e et gr[ati]a actu[m] a et
plato sit i[n] pu[r]is n[atur]alib[us] eq[ua]lis sorti

[illegible] excepta gr[ati]a et eliciat actu[m]
b eq[ua]lem actu[i] a i[n] o[mn]ib[us] excepto
q[uod] non p[ro]cedit ex ca[rita]te vel gr[ati]a, te
dignus sic [illegible] a imputat[ur] sorti
ad m[er]itu[m] [er]go act[us] b imputat[ur] platoni
ad m[er]itu[m] eq[ua]le vel mai[us]. P[ro]b[atur] q[uia] q[ui]a
act[us] b mag[is] [illegible] ex libertate volu[n]t[at]is
q[uam] act[us] a et mag[is] i[n] p[otes]tate volu[n]t[at]is
et p[er] [con]se[quen]s imputabilis volu[n]t[at]i ad m[er]itu[m]. [Con]seq[uenti]a
p[ate]t q[ui]a non d[icitu]r act[us] esse m[er]itori[us] vel de-
m[er]itori[us] n[isi] q[ui]a e[st] i[n] p[otes]tate vel i[n] lib[er]tate
vo[lunta]t[i]s ut p[ate]t p[er] Aug[ustinum] i[n] li[br]o d[e] duabus
a[n]i[m]ab[us] [et] p[er] mag[istrum] [illegible] d[icitu]r q[uod] o[mn]i[n]o
non laudam[us] n[ec] vituperam[us] n[isi] i[n] h[i]is
q[ue] a vo[lunta]te fiunt atq[ue] lib[er]e mov[et]ur
ad facie[ndu]m et non facie[ndu]m et Ansel. de
con[cordia] c. 7. d[icitu]r q[uod] n[ec] vllo modo e[st] [illegible]
de[us] de bonis vel malis p[ro]m[er]itis singulor[um]
iuste retribuet si p[er] liber[um] arbitriu[m] bo[nu]m
vel malu[m] non faciunt. Q[uo]d etia[m] p[ate]t p[er]
Aug[ustinum] 3 li[br]o de libero ar[bitrio] c. [illegible] et m[u]ltis
alijs locis. S[ed] q[uod] act[us] b mag[is] sit
i[n] p[otes]tate vo[lunta]t[i]s q[uam] act[us] a p[ro]b[atur] q[ui]a act[us]
b tantu[m] dependet a vo[lunta]te et act[us] a depe[n]-
det a vo[lunta]te et gr[ati]a cu[m] i[gitur] n[on] sit tantu[m]
i[n] p[otes]tate vo[lunta]t[i]s sic [illegible] vo[lunta]t[i]s s[ed] q[uod] act[us]
a non e[st] tantu[m] i[n] p[otes]tate volu[n]tat[is] sicut
act[us] b q[uo]d est p[ro]positu[m] // 2o sic re-
tento ca[s]u p[re]d[ic]to volu[n]tas sortis mo-
[illegible] ad actu[m] a ex volu[n]t[at]e caritatis ut p[ate]t
p[er] Aug[ustinum] [illegible] c. 3 [illegible]
liber[um] ar[bitriu]m i[n] m[er]ito ad gr[ati]am [illegible]
[er]go m[agis] [illegible] sorti imputabilis q[uam] sorti
seducta gr[ati]a ceteris paribus p[ate]t q[ui]a a simili
i[n] actib[us] demeritorijs pl[u]s [illegible]
q[ui] ex sola lib[er]tate peccat q[uam] i[lle] q[ui] ex culpa
i[m]pellente peccat ex ceteris parib[us] ita
peccat ex c[er]ta malicia [illegible] ex i[n]firmitate
et h[ec] e[st] [illegible] p[ri]mi pare[n]tes peccaveru[n]t tempta-
tum et dyab[olus] non i[de]o [pec]c[a]tu[m] [illegible]
fuit remissibile et non [pec]c[a]tu[m] dyaboli
ut d[icitu]r [illegible] li[br]o 2 d[istinctione] 21. [er]go similit[er]
e[st] i[n] p[ro]posito. [illegible] q[uod] m[in]us [illegible] e[st]
operari ex i[n]clinac[i]o[n]e alteri[us] q[uam] ex
sola lib[er]tate volu[n]t[at]is ceteris parib[us]
et p[er] [con]se[quen]s pl[u]s m[er]et[ur] plato p[er] actu[m] b
q[uam] sor[tes] p[er] actu[m] a equale[m] que[m]
p[ro]ducit [illegible] ex volu[n]tate et gr[ati]a
3o Si sor[tes] et plato act[us] suos ex
sola lib[er]tate vo[lunta]t[i]s p[ro]ducerent ita q[uod]
[illegible] eor[um] fuerit i[n] gr[ati]a s[ed] v[er]q[ue] i[n]
n[atur]alib[us] pu[r]is et sorti infundet[ur] gr[ati]a

2o

3o

et no plom fuit an infusione gre
foret iste eq laudabilis et ppt dictaz
infusioz no foret sez laudabilior
qz pius go adque i ca' posito sunt
eqz laudabiles et paris gre eqz sunt
digni pe ul pmio / q aut sez no
sit laudabilior ppt gtiam arguo sic
qr utq gntu e q se eqlat se q
qbz dig laude go si sez sit laudabilior
ploe scd q h' eit p aliqd qd no e i
ptate plomb et pqd qd essz laudabilior
q aliq qd no essz i ptate sua qd
e flm // Ad ista istius ronis respo
dez doctor osbtq i fine dce
2 q. Ad pmu admisso ca' nec
az gnaz go b imputa admitu
eqle ul maiq plsi sz a sorti et
ad pz cu d' qd b e magis i ptate
te plomb cu depedeat a volutate
cuiq qz a i ptate sortis qd depe
det a vote sortis et gra negat
q. Nu d' q actu vot' depedet
ab aliquo mte dur' vno gntu ad sui ee
sim'. Alio quo ad ee tale pu in
toim / et d' q actq a no depedet
a gra gntu ad sui ee sim' no
pla qz actq b q nllo depedz a
gra. tn q ad ee mitoim ul igntu
actq a mitoij depedz a gra et
q b depede a gra ...

Sed contra

admisso casu dico q an infusioz
gre iste foret eqz laudabiles et eqz di
gni pe ul pmio Sz dico q post
infusioz gre sorti foret laudabilior
plo et cu d' utq gntu q se eqha
bet se eqr dig laude g sortes
foret laudabilior ppt aliqd qd no foret
i ptate sua dico q ipe laudabilior
ppt aliqd qd no e in ptate sua
et is infusio gre no e i ptate sortis
q h' q sorti infudit gra sez no
q laudabilior si q h' e laudabilior qr
libe opat q gra qd e in libera
ptate sua qz p9 infusioz gre
pt libe opai q gra et no opai
Nu si sorti infudat gra et ipe
nollet q ipa opai nec actualit
nec ptitudr q ipa gra no facit
laudabilior. 2 q e vtz sit dei
absolu posse viator ad mitu pt
pfice sine gra p. q 3. pmo.
Caritas ul gra no e ad viatorib'
mitu abte ncia go q vd gra no
e p' dub qr gontz fn cau pt
d'q ad vita acceptae fn dq cau
infusioe cu ipa caritas no tenat
ncdz quoqoz ad vita et. Sz
talis pt acceptatq ad vita etnaz
...

[illegible]

[illegible]

Ad 2m q[uan]do i[nducitur] q[uod] d[icitur] ee f[ilium]
s[ed] oia m[eri]ta sut eq[u]alia q[uia] acceptat[a]
ad eq[u]alia p[re]mia loq[ue]ndo d[e] m[eri]to vite
et[er]ne ad p[ro]b[ationem] cu d[icitu]r q[uod] tc n[on] possett
mer[er]i ide p[re]miu plus vnus q[uam] alius
q[uia] dico q[uod] si loq[ua]m[ur] d[e] m[eri]to d[e] c[on]digno
tu n[on] possit ee tlc p[ro]p[ter] … q[uod] n[on]
… ad p[ro]p[ositu]m Si at d[e] m[eri]to d[e] c[on]gruo
sic q[uan]do … d[ic]o q[uod] si d[eu]s acceptat
duos actus ad eq[u]ale p[re]miu[m] licet
actus ise put ee ipacc[us] … d[e] c[on]gruo
… eq[ua]lr tlc p[re]miu[m] debet[ur] 2[us] …
eq[ua]lr m[er]itoriu[s] et cu d[icitu]r q[uod] … illud
multo[rum] meruit q[uan]do … cuius
p[re]miu fuit eq[ua]lr m[er]itori[um] s[ed] p[ro]pt[er] …
… n[on] … poita

Ad 3m d[ic]o q[uod] … i[n] p[e]cc[at]o mortali
pdestinatus … meritu vite et[er]ne

[illegible]

[illegible]

Marginalia: ad 2m; ad 3m; ad 1m; ad 2m p[ri]ncip[a]le; ad 3m

dicit per [illegible] quia si data lege divinitus
ordinatum fuisset gratia per aliud non dari quam
sacramenta ut puta baptismum vel penitentiam. Secunda
quia de potentia dei absoluta quod sine sacramentis
gratiam potest admittere et perficere sua voluntate
libera patet quod [illegible] sine eis gratia
ut dicit questio 2 [illegible] articulo 3. Circa antiquum
legis circumcisionis sacramentum conferebat
gratiam. Probatur 3 potest per sacramentum circumcisionis
remittebatur peccatum ergo et conferebatur
gratia. Antecedens apparet per magistrum libro 4 distinctione 1 et est
venerabilis Bede super illud Luce 2 Postquam consummati
dies ut circumcideretur puer. Dicit ibidem salutiferae curationis
auxilium circumcisio quod originalis peccati vulneris
agebat quod baptismus agere revelato
tempore consuevit. Idem et potest in
de peccato actuali quod remittebat per
circumcisionem sicut nunc per baptismum in eodem
fuit cum hoc idem apparet de baptismo
et eius effectu maxime existente distinctione
quarta et idem 2 c. Sequitur consequentia quia
quia culpa non remittitur
sine gratia quia [illegible] quia [illegible] forte
in culpa est [illegible] sicut privatio luminis
et sicut tenebris [illegible] sed ipso lumine auferre
privationem et restituere gratiam non tenebris
et per lumen et sic manente constantia
sicut cum debito gratiam [illegible] ergo ipso
auferre gratiam sine culpa et hic statim
lege. Secunda potest cuius circumcisionem
status per circumcisionem fuisset mortuus
sed et visibile quod multis accidit ut
nunc accidit baptizatis et queritur an talis
fuisset dampnatus an salvatus. Si dampnatus
ergo in peccato cum [illegible] circumcisio remitte-
bat peccatum. Si fuisset salvatus aut in
caritate et gratia aut non. Si sic cum tamen non
fuerit in penitentia ut supponitur. Ergo
circumcisio conferebat gratiam. Si sine gratia
[illegible] error pelagii quod dampnatur
ab ecclesia 2 questio 3 [illegible] quod pelagium
tertio sicut quia baptismus confert gratiam
ergo et circumcisio conferebat gratiam. Antecedens
patet dicta [illegible] ecclesie in Clementina de summa
trinitate et fide catholica, ubi gratiam declaratum est ab ecclesia
sub anathemate de consecratione distinctione 4 placuit
et duobus capitulis sequentibus. Et est [illegible]
[illegible] 2 questio 3 [illegible] pelagium
et quia patet Augustinus libro 2 de nuptiis
et concupiscentia distinctione 4 [illegible] libro 4
distinctione 1 fuit [illegible] institutum est
circumcisio ipsis [illegible] ad purgationem va-
lebat magnis et parvulis originalis veteris
peccati sicut baptismus valere incepit ad in-
novationem hominis. Quarto at non est verum in ipsa

conferret gratiam. Contra quarto articulo 3 [illegible] sic.
Sacramenta antique legis tantum promittebant
quod significabat ergo gratiam non quia circumci-
sio significabat iustitiam sine gratia
ut dicit magister libro 4 distinctione 1 capitulo [illegible] quod
circumcisio erat signaculum iustitie et [illegible]
antecedens probatur per Augustinum [illegible] ut quod de eis
[illegible] et allegatur a magistro libro 4 distinctione 1 c. 6
ubi dabat gratiam, nam sacramenta nove legis
ac veteris dicit quod sacramenta veteris legis
tantum promittebant quod significabat [illegible]
[illegible] nove legis dat salutem. Secundo
circumcisio non aperiebat ianuam celi
ergo gratiam non quia habenti gratiam patet ia-
nua regni celorum. [illegible] Augustinus [illegible]
[illegible] quod caritas sine gratia divi-
nitus [illegible] et [illegible]. Antecedens patet
Beda in omelia Luce 2. Et allegatur
libro 4 distinctione 1 c. [illegible] quod circumcisio idem
prestabat quod nunc baptismus excepto quod
regni ianuam nondum intrare poterat.
Tertio [illegible] sacramentum causat illud quod
ipsum significat cum sacramentum [illegible] significat
sed circumcisio non significat gratie appo-
sitionem. [illegible] quia circumcisio significat tantum abla-
tionem et non appositionem quia non est nisi
ablatio pellis a toto. Et confirmatur
auctoritate magistri libro 4 distinctione 1 capitulo penultimo
et allegatur in glossa ad Romanos 4 quod circum-
cisione solum dimittebat peccata sed
nec gratia ad bene operandum adiutrix nec
[illegible] possessio vel augmento minde
prestabatur. Quarto concordantia [illegible]
difficultatis est nondum [illegible] circumci-
sio deficiente conferret gratiam ut dicit [illegible] sic
multi potest intelligi et glosari quod non
conferebat gratiam primo quia priva gratiam circum-
cisio conferebat virtute baptismi et ideo quia
priva conferebat per respectum ad baptismum
dicitur quod non conferebat gratiam. Secundo dicitur quod
non conferebat gratiam sicut dispositionem immediate
[illegible] ad gloriam quia non aperiebat ianu-
am ut allegatum est [illegible] secundum Bedam
sed quia non erat quod defectu circumcisionis
sed quia tempore circumcisionis pretium nondum
erat solutum ut hodie est in [illegible]
baptismi sed nunc baptismus an salutem
[illegible] sicut passionis ianuam aperiebat
ut patet de [illegible] baptismo. Tertio
non conferebat gratiam quia non ultra circumcisio
tunc suscipienti dabat gratiam quia forte
[illegible] sua ad certum gradum
gratie determinabatur ita quod ultra illud
gradum posset nunc intendendo nunc indu-
cendo plus vel maiorem gratiam conferre

quam si tamen gradum incepisset in suscipiente
ipsum angelicus non potuisset equare
et ideo ultimus modus videtur de intentione
[illegible] allegatur in confirmatione ultima questio 38
quod in circumcisione solum peccata dimittebat
sed gratia non dabatur subdit statim ut in
baptismo. Et modo statim apparet quia
quantumque in baptismo gratia adiuncta confert
et [illegible] augetur et tamen quia in baptismo
intenditur gratia gratia iam quita si quis
precessit. Sed in circumcisione non ita erat
quia si incepisset in aliquo tantum gradu gratie
quantum in se habebat conferre illi non
contulisset gratiam. Contra Abrahe iam iusti-
ficato signaculum tantum fuit et non [illegible]
contulit quia gratia Abrahe iam ascen-
derat in gradum ad quem determinata
fuit circumcisio. Et sic intelligi potest quod
circumcisio non contulit [illegible] Abrahe super
[illegible] sacramenti sive virtute operis operati
tantum [illegible] ei contulit virtute operis operantis
quia eodem quo actu circumcidi se [illegible]
dei per caritatem procedens fuit ei valde
meritorius sed [illegible] filii. Et si dicitur quod
[illegible] quod circumcisio non erat sacramentum quia
non erat certum signum gratie eo quod non [illegible]
habebat collationem gratie concomitantem
ex vi operis operati. Dico quod semper
erat signum gratie vel conferendo gratiam
si non ponebatur vel presupponendo gratiam
ut puta si circumcisus habebat an circumcisionem
maiorem gradum gratie quam ipsa circumcisio
posset conferre. Ex hiis patet solutio ad
argumenta. Ad primum dicendum quod procedit secundum
3 expositionem sive quod non [illegible] conferebat
quod signum. Ad 2m dicendum quod vadit
secundum secundam expositionem sive quod non conferebat
gratiam [illegible] immediate dispositionem
ad gloriam. Ad 3m dicendum quod phor-
[illegible] sacramenti antique oppiacionis [illegible]
effectus [illegible] quod sufficit ad hoc quod
sacramentum sit verum signum quod efficiat
id quod principaliter significat. Aut quod applicationem
significabat gratie per ablationem [illegible]
[illegible] confirmationem magistri patet quia sit solum
per 3 expositionem. Ad argumenta facta in
principio quod dicitur quod primum facit per 2 questionem et 2m
per primam et 3m patet quia [illegible] questio 2 libri

Utrum nove legis sacramenta
sint gratie quam conferunt
effectiva causa. Et arguitur quod non

quia nulla creatura potest aliquid de nichilo producere
ergo [illegible] natura et [illegible] quia de nichilo aliquid
producere de nichilo est impossibile [illegible]
[illegible] quia creatura posset creare quod est contra magistrum
libro 2 distinctione 2 [illegible] et gratia patet cum gratia in
sacramentis collata non est educta de aliquo
[illegible] nisi [illegible] simul ex nichilo [illegible]
quod eius productio est creatio cum [illegible] nove legis
sacramenta non sint de genere [illegible] quod creatura
[illegible] quod non potest gratiam effective producere. Secundo
[illegible] articulo per magistrum libro 4 distinctione 1 ubi diffinitur
sacramentum dicit quod sacramentum est signum gratie ita
ut eius similitudinem gerat et causa existat [illegible]
[illegible] distinctione 2 [illegible] et per hoc significat
sacramentorum nove legis et veteris quia illa
veteris erant signum tantum gratie. Ista autem
non solum signum sunt sed et causa. Ad [illegible]
[illegible] in ista questione erunt 3 articuli. Primus de
sacramentorum salutari operatione quia sunt quedam
gratia. Secundus de sacramentorum septiformi
numerum innovatione quia eorum oppinatur
[illegible] de sacramentorum ipsa institutione
quantum ipsorum dicitur formula. [illegible]
Quantum ad primum articulum pono 3 conclusiones.
Prima conclusio est nove legis sacramenta gratiae
quam conferunt non sunt principaliter effectiva causa
probatur quia si sacramentum esset causa gratie aut esset causa
univoca aut equivoca non univoca quia sacramentum non
est eiusdem speciei cum gratia. Nec equivoca quia causa
equivoca est simpliciter perfectior suo causato. Nam
aut res visibilis vel sensibilis potest esse nobi-
lior vel perfectior ipsa gratia. Item [illegible] res
[illegible] sacramentum [illegible] quia sacramenta sunt instrumenta
gratiam ergo non sunt perfectiora ipsa gratia. Secunda conclusio
[illegible] patet per Hugonem in sermone de cena domini
[illegible] investitur canonicus per librum per
[illegible] baculum episcopus per anulum sic
divisiones gratiarum diverse tradite sunt a
sacramentis. Ex hiis patet quia prima de [illegible] exemplificatur
sunt tantum signa non cause. Secunda conclusio est
quod sacramentorum novorum susceptio est dispo-
sitio ad gratiam et non recepta quod sic
intelligo non quod quidem in sacramento sit aliqua
forma intrinseca per quam necessitetur ad gratiam.
Tertia conclusio nove legis sacramenta sunt dispositiones
necessarie ad gratiam requisita. Probatur primo quia illud
quod est talis dispositio quo posito necessario
confert gratia et non posito non confertur
sed sacramenta sunt huiusmodi, patet hoc quia ad susceptionem
sacramentorum ut puta baptismum et penitentiam necessario
confert gratia non quod intelligo quod necessario
causet gratiam per aliquam formam intrinsecam
nec ad aliquam dispositionem previam inter ipsa
sacramenta et ipsam gratiam sed solum quod per sa-
cramentorum susceptionem per assistentiam dei
erit gratia necessario non necessitate absoluta sed

necti isspiracte p[illegible] ordinata pz ta[illegible]
p[illegible] q[illegible] dei disposuit ubi et [illegible] efficaciam
sua certificauit q[illegible] i susapiente vite sa-
cramentu ipm confert effectu p sacramentu
signu / 3 arto e. q nove legis
sacramenta a x[illegible] passione habuerunt sua effi-
caciam / pz p[illegible] auctoritate in li. x d[illegible] 2
q sacramenta q morte et passione xpi
virtutem sortita sunt / Ite li. 2 d. 18
ait q sua sacramenta s[illegible] q[illegible] ad efficaciam
fluxerunt de late x[illegible] moriens i cruce
et hec voi[illegible] supra ab aug[illegible] 7 d[illegible] ci[illegible]
c. 26 ubi loquens de archa noe
dicit q hostiu i late archa i vulnus
quo latus x[illegible] perforatu e lancea hic
quippe ad illu ingrediunt[illegible] venientes
vincetes qa inde vite sacramenta ema-
narunt sine quibus credentes imitat[illegible] / Ista
[illegible] pt p[illegible]suaderi q vis in li. 3
d. Sic q[illegible] hoie p culpa sua dei
inimicu disposuit deus ubi iam culpa non
dimitteret nisi aliquod adiutorium [illegible]
dat et hec quatuor ad gsecucionem [illegible]
n p aliqd sibi oblatu qd gratias
acceptaret q[illegible] offensa iam est sibi di-
splicens ul mitigata n[illegible] at pt tantu
[illegible] gr[illegible] [illegible] q[illegible] fuit to[illegible] culpa
et offensa [illegible] quam displicens ul
mitigata n pt aliqd obsequium [illegible] ma-
gis dixisset q[illegible] q to[illegible] gitas [illegible] q[illegible]
offendat p t[illegible] offensaz fuat vel
debueat ee tanta si no offendiss
si tale psonaz [illegible] dilectaz non pt
[illegible] quam [illegible] hic q toto
fuit de una pdicionis massa gratia
disposuit [illegible] trinitas psona sit di-
lectam dai [illegible] gra ut trinitatis offeret
[illegible] obsequium p to[illegible] gratie talis
aut p[illegible] no e n x[illegible] cu si ad mensuraz
[illegible] dei [illegible] cal[illegible] et gratie [illegible]
[illegible] obsequium fuit [illegible] q[illegible] pz maxima
caritas qd e offerre usq[illegible] ad morte
[illegible] trinitas non adiutorium pti-
nebat ad salute ino p[illegible] [illegible]
[illegible] oblacois s[illegible] x[illegible] i cce [illegible] opa dig-
nissima et maxima caritatis et p q[illegible] pz
q[illegible] pa[illegible] [illegible] fuit meritoria i[illegible] gratie
i sacramentis collate p[illegible] qd sacramenta
q[illegible] pa[illegible] sua dur[illegible] hic efficaciam.
Non ponens ar[illegible] q p[illegible] primo
p[illegible] li. [illegible] d. q facta est
sac[illegible] rei s[illegible] gratie signum ut ipius yma-
gine gerit et causa q[illegible] existat [illegible]
[illegible] q sacramenta no p[illegible] ee ea gratie

n efficiua q[illegible] / Et [illegible] q i quadam orone
eccia petens dei gratiam orat dicens
p[illegible] in nobis dne tua sacramenta que
continet ex quo pz q eccia petit sacramenta
gratiam p[illegible] ul efficere et no petit ipo[illegible]
g[illegible] / 3[illegible] hic pz p aug[illegible] [illegible] om[illegible]
d. et p[illegible] 19 1 d. [illegible] [illegible]
que ut corpus tangat et cor abluat
cor aut ul aia no abluit n p gratiaz
ul certam gratie g[illegible] / Cont[illegible] 2[illegible] [illegible]
ar[illegible] c [illegible] disposicio ad aliqm formam
d[illegible] si [illegible] susceptum [illegible] for[illegible] g[illegible] suscep[illegible]
sacramenti no [illegible] disposicio ad gratiaz / An[illegible]
pz inductive i na[illegible]libus et pz q[illegible] quia
suscepcio sacramenti e [illegible] corpus suscipientis
et no [illegible] gratiam / susceptum aut gratie
e aia et na corpus / [illegible] 3[illegible] [illegible] ar[illegible]
q[illegible] si sacramenta pa[illegible] x[illegible] habuerunt efficaciam
d[illegible] hic fuit ab i[illegible] tamq[illegible] pmissa sua
a[illegible] tamq[illegible] exhibita / no [illegible] qua
[illegible] sacramenta eccia aliq[illegible] leg[illegible] [illegible] habuis-
sent efficaciam tpe em legis [illegible] pa[illegible]
fuit pmissa / nec 2[illegible] q[illegible] [illegible] bapismus
et eukaristia que fuerunt instituta ante
passionem x[illegible] no habent p ea[illegible] efficaciam
[illegible] p[illegible] ad ronnes [illegible] p[illegible] ad m[illegible] dico
q ipse p h[illegible] q i diffi[illegible] addit [illegible]
[illegible] n[illegible] [illegible] intedit nisi q sacramentu
e signum efficax p qd intedit q sa-
cramentu sit signum [illegible] [illegible]
ad [illegible] significatu / Et io ad m[illegible]
[illegible] sacramentu pt esse gratie ca [illegible]
q [illegible] disposicio necessitans ad form[illegible]
q no e receptiua pt dici q[illegible]
ca actiua siue instrumentalis [illegible] for[illegible]
[illegible] pz p [illegible] abt[illegible] gcedit q
[illegible] e ca instrumental [illegible]
p [illegible] accepit [illegible] [illegible]
aliqm media disposicioz [illegible] ipm
[illegible] e disposicio [illegible] ad [illegible]
no s[illegible] [illegible] receptiua ipm at sacramentu
siue suscepcio sacramenti est [illegible] disp[illegible]
et unctio no cans daz disposicioz [illegible]
[illegible] et gratiaz ut dt [illegible] [illegible]
pt dici ca instrumentalis gratie [illegible]
d[illegible] ca [illegible] et h[illegible] [illegible] qd intedit [illegible]
m[illegible] / Ad 2m d[illegible] orone eccie pz p [illegible]
fide[illegible] / [illegible] 3m et ad aug[illegible] di[illegible] q aq[illegible]
s baptismi abluit cor i ipaz aiaz no
[illegible] cando ipaz graz ul aiaz dispo[illegible]
[illegible] int[illegible] ipaz et graz abluentez
[illegible] abluit tamq[illegible] disposicio [illegible]
et unctio ad gratiam [illegible] [illegible]
[illegible] induat [illegible] / [illegible] ar[illegible]
[illegible] ipaz di[illegible] q requirit q [illegible] disp[illegible]

ad forma sit in eade pte supp[illegible] in quo
recipi[illegible] talis for[illegible] s[illegible]sufficit q dispo et [illegible]
for[illegible] sint in eode suppo[illegible] et maxie q[illegible] di-
spo no e expte rei s[illegible] solu coordina[illegible]
aliq[illegible] agent[illegible] vorie t[illegible] form[illegible] causant[illegible]
ordinat[illegible] / Ad ar[illegible] [illegible] 3[illegible] [illegible] dico q
nove legis sacramenta habent sua efficaciam a pa[illegible]
x[illegible] ut exhibita no quide ut exhibita
in actu exteriori s[illegible] ut exhibita i actu i[illegible]
ab [illegible] n. [illegible] q[illegible] habuit intentu [illegible] ex
passione sua futura et in illa intioi exhi-
bicione sue passionis quam habuit a p[illegible] pri[illegible]
[illegible] vo [illegible] et io [illegible] institu[illegible]
[illegible] tpe uite sue potuit hic efficaciam
a passione ia p[illegible] uolita [illegible] x[illegible] [illegible]
uoluntate [illegible] obla[illegible] et [illegible]
gta d[illegible] / Secundus articulus / Quatum
ad 2m articulum pono tres dubitaciones
Prima dubitacio 3 q sunt sacramenta
[illegible] sunt septe [illegible] possunt
colligere [illegible] hic [illegible]
Baptismalis gra[illegible] cu aq[illegible] efficacia [illegible]
baptismi Jo. 3o / 2o spualis [illegible]
[illegible] emineria gfir[illegible] ac[illegible] 19 / 3o
[illegible] [illegible] sub pa[illegible] ap[illegible] sz
eukaristia act[illegible] 19 / 4o [illegible] [illegible]
[illegible] cord[illegible] [illegible] [illegible] Jo 20 / 4to Cor[illegible]
[illegible] vnctio [illegible] [illegible] s[illegible] extrema vnctio
m[illegible] 26 / 6to [illegible] copla[illegible] cu in
[illegible] [illegible] m[illegible] 18 / 7o Clericalis
ordina[illegible] [illegible] s ordo m[illegible] 26
2a dubitacio quare septe sunt sacramenta
et no plura neq[illegible] pauciora / [illegible]
multipliciter assigna[illegible] [illegible] p[illegible] sacra
spualis [illegible] ad[illegible] [illegible] septe [illegible]
[illegible] sit in [illegible] corpali [illegible] s[illegible]
q ad [illegible] [illegible] illa septe p[illegible]
[illegible] [illegible] q[illegible] p[illegible] [illegible] 2o [illegible]
educat[illegible] 3o educatus robora[illegible] / 4to roboratus
a mult[illegible] defectibus repa[illegible] / 5to reparatus
in mete ordina[illegible] / 6to ordinatus mpl[illegible]
[illegible] / 7o [illegible] ad [illegible]
Sic in spuali [illegible] septe requirunt
sacramenta q[illegible] p[illegible] baptismu [illegible]
[illegible] gra[illegible] Jo 3o [illegible] quis renatus
fuit [illegible] / 2o eukaristia [illegible] educ[illegible]
Jo. 6 / Caro mea vere est cibus [illegible] / 3o
[illegible] [illegible] robora[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] usq in fine [illegible]
act[illegible] [illegible] [illegible] dedit d[illegible]

adulta / 4to ordina[illegible] [illegible] [illegible]
2 q[illegible] [illegible] sacerdo[illegible] [illegible] in religione [illegible]
6to matrimoniu ad [illegible] et cultus dei am-
pliatur Gen. 2o Crescite et multiplica-
mini / 7o extrema vnctio ad [illegible] [illegible] 3 i
[illegible] 4to [illegible] [illegible] [illegible] / Aliter
assigna[illegible] [illegible] q sunt septe q sacra sunt nob
a deo data in remediu ut dt mgr [illegible]
1. 4ti Septe aut in nob defecti sunt
[illegible] quos septe remedijs indigemus
Na omis defectus q[illegible] in nob aut e
in culpa aut in pena / Culpa aut [illegible]
s origi[illegible] et q[illegible] [illegible] baptismus / mortalis et
q[illegible] [illegible] pena / et venialis q[illegible] [illegible] extrema
vnctio / Defectus aut pene [illegible]
in po ad bonu exsequendu et [illegible] [illegible]
ignorancia ad ve[illegible] [illegible] q[illegible] [illegible]
ordo / neglia ad [illegible] diligend[illegible] et q[illegible] [illegible]
[illegible] eukaristia / [illegible] ad [illegible]
et q[illegible] [illegible] m[illegible] / 3o sunt illorum suffic[illegible]
expte virtutum quarum tres sunt theologice
s fides cui [illegible] baptismus / Spes cui co-
[illegible] extrema vnctio / Caritas cui corre-
spond[illegible] eukaristia / Quatuor sunt cardina-
les s fortitudo cui [illegible] [illegible] / Justicia
cui [illegible] pnia / prudencia cui [illegible]
ordo / temperancia cui [illegible] matrimoniu
3a dubitacio 3 vt [illegible] omnia septe
sacramenta sunt nob ad salute nec[illegible] q[illegible]
solus baptismus [illegible] ad salute neccessarius
ordinata quia sine o[illegible] alio pt quis
salute obtinere ut [illegible] [illegible] / Quo ad 3m articulum
pono 3 [illegible] [illegible] / Prima
nove legis sacra a [illegible] sunt [illegible]
[illegible] p[illegible] [illegible] / Na [illegible] instituit bap-
[illegible] [illegible] [illegible] omnes [illegible] bap-
tizantes eos [illegible] / 2o instituit [illegible] m[illegible] 19
ubi dixit [illegible] [illegible] pueros venire
ad me [illegible] et [illegible] i ut [illegible] im-
poneret eis manus / 3o instituit eukaristiam
[illegible] m[illegible] 26 d. [illegible] corpus
meu / 4to [illegible] [illegible] 20 d. aplis [illegible]
[illegible] spm sm quorum [illegible] [illegible]
m[illegible] 18 Et t[illegible] dabo claves regni celorum [illegible]
Quinto extrema vnctio m[illegible] 6 [illegible] [illegible]
[illegible] misit ad pdicandu discipulos [illegible] ad
sanandu et ipi vngebant oleo multos
et sanabant / 6o matrimoniu m[illegible] 19
ait [illegible] no legistis quia masculum et
[illegible] fecit eos [illegible] et dixit [illegible] eos
relinquet [illegible] patrem et matrem et adherebit
uxori sue / 7o sacramentum ordinis [illegible] aplos ordinauit et dans eis ptatem [illegible]

Marginalia: 1 ar[illegible]; 2us; 3 [illegible]; 3 ar[illegible]; 2a dubitacio; 3a dubitacio; 3 ar[illegible]; 1a [illegible]

ar. 2 6 d. Hoc facite in meã commemorationem et in remittendi peccata Johannis 20 quorum remiseritis peccata. Hec enim duo spectant ad ordinem sacerdotalem, scilicet potestas respectu corporis Christi veri et potestas in corpus Christi misticum. Sed dicens quare Christus personaliter non voluit sacramenta instituere, ad quod potest talis assignari racio, quia omnia sacramenta erat instituta in sanguine Christi ut sic ab ipso efficaciam haberent ut ... patet ... sacramenta ... privilegio fuerit instituta ... ipsa a solo Christo statuendo ... patet ... privilegium personale ... persona ... apostolus Jacobus non instituit ... in persona ... Christus potuit apostolis dare potestatem instituendi sacramenta ... Johannis ... ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi ... et ego nesciebam eum ... agnum immaculatum et tollentem peccata mundi ... potestatem baptismi ...

[illegible]

quibus fuit in nomine trinitatis ... non est nisi in nomine patris et filii et spiritus sancti. In ista gente erunt tres articuli ... de baptismi forma ... per modum dispositionis. ... de baptismi formam integrantibus per modum applicationis ... de baptismum formam corrumpentibus per modum variationis ... per modum dispositionis ... baptismum ipsum baptizandi ad baptismum recipiendum disponencia, baptizandi debet post kathecizari et interrogari si credat in deum patrem etc. et ipse debet respondere si sint adulti, et pro illis si sint parvuli vel egri surdi aut muti ... Si aut fuerint adulti debet habere duos dies ante baptismum ... in symbolo apostolorum ... et dum se abstinencia vini carnium ... baptizandi ...

[illegible]

18 cum zc et clo Constitucom 18o alit
i-nd 18 d. q in cathecasmo cu spos
i-nuiac dyal et in deu cede i-capit
gitum fidei et gre p q fit sceics et
voleb gituar ut an agat i futuz
ad gc alle d bap mo maiorb z i cle-
mētinis d suma t c I S joh and
id Sz salua sua gra no cdo ee vez
q puulo i cathecismo infundat gra ut
get in aquo loco q ipe allegat S
bn i bap mo ut gt exp sse i clemēt
v ipe allegat et p gt do puuls q
pssise sca p ipo p patrin i cathe-
no obligat an bapti m recept grate
z fidei infusioz q quibz gituar fit
sciēs z voleb bn tc po obligat

Zitu ad 2m ar lm videndu z
que sit for bapti m vbi nandum
qntu ad pposi spētat q for pt acci-
pi dur vno mo co q dat ee rei z
.1. qo gt reb for ee z q sit talis
et gc mo for domg d figa i sul-
.2. tab q paietibz ipiq damq Alio
for pt accipi p pncipali pte
ipiq rei licet sit pe malis pt in
dia for qr e pe pncipa z gmo
tectu d for damq co q tectu est
[illegible]

[illegible]

[illegible]

batiso dc z vel addendo aliq qd liq
no sit i pugnab tn c diminuēd ut si
pmitti ul disiugat ul iterponat aliq
qdeo q no qsistat utpu si c sum
cardinal c te baptizo zc vel si aliq
alia oro disiuncta addit ut dd for c
ul c te baptizo qz disiuncta no
pot determinare alterm pte no est
ve bap vel addi aliq qd for
no i pugnat nc form minuit z gc
dur qz ul tle no interrupit vitate
debite for ut dd ego te baptizo
audite bn in no pis zc et sic ya
ita q no ltc ymic pmo insercu
no p mod sciens ad form bap m
ponat sit e vera bap ut dicit
Thos dc z Si vo additu tale
interrupit form ul si fiet magnq
smo int form tc no baptismus
ut dt Scotq z ut perpio q appo sico
ppt plipi ul q plipitas interrupt
form et q no dico gc indicad arbi
boi vi et in ca iq vtet i dubiu
sb cadicoe i bapti essz Si aut
fiat vaia p diminucioz dt sco dc z
q si subtrahat aliqd vm d no pncipa
libq no muta for Si at d pncipal
muta z q fit ibi va pncipalia
declat d i eade qone qz i ita forma
[illegible]

in pfendo psonas q e int ipas suum
sigine et necessarium sit hec mist. ut vi
tet petrum tum no vi. amo necessarium oppte
facia qr psone quaz si-dme no-
mient efficiunt unu pule i bap
ut sit iudicans // Ad ar. ad pule
i offom ne. ants ad pon ambu d
q s. fide mistum tum h dc q mtp
i ca viqus facis intedes apleta
form pste pstr s pom una p na
noiata antequ a ab noiaret puer
moret s pono q una sola p a
noiata facis moiat z puer st
vivat nuq i baptisandus e dc q
sic vim dubis // Ad quintum d
fore aplsit pz p sed i z ar. lo 2 pz

Necessariu aq simplex atque pura
sit bap. perse debita ma
Et ar. q no qr q late q
fecipit aq in qua instituitus e bap
ut hec li. z. d ecle. misti i q dam
Sz ia aq i qua fuit istituta non
fuit aq elemetaris atque pura
qr i corpe mortuo no stati est
aliqs quer d fit aq elemetaris
nc p vulneratoz cit ab humor
n d tpe apcoms eat i corpoe
sic tuc no eat aq pura Sz aq
bap. dz assilal illi aq in qua
instituitu e ...

[illegible]

qr tuc fit i-solucio i ppaz ss aq
hec dicit Joq. Bacho. ic. Q ad ma
iore evidenciaz pdcoz mouet z dubi
tacoes / pa an pt fi bap i tinctura
vel in incausto vi. q. qr ibi no e
valacio n s n qlitet qr e aq mg.
mi. at sm qlitatez no vaiat speciem
de hc recitat accidit cu q pisis q quedi
mulier q vedebat tinctura tpe yema
li pepit et videntes assistentes puerum
nati i piclo mortis q voluerunt
ipm pcito bap. et cicientes accepit
unu vas plenu tinctura credentes ipm
esse plenu aq et ipm effuderit sup
capud puer d. Ego te baptizo ...

[illegible]

Vide ... 13 ... c. 4

Immersio

[illegible]

[illegible]

Abluat

Verba

Intencio

[illegible]

1 2 3

Anglus

Bonus

malus

[illegible]

2 cas

Ipse met

vel ad suppositum esset minister ipsum fraudulenter agere nec completa facere ea que ad salutem esset necessaria baptizato propter maliciam suam [illegible] potest etiam addi quod ideo qua cum diabolus sit in malo obstinatus non est singulari dei privilegio concedendum non potest sic intentionem sufficiendi [illegible] nec baptizandi quam tamen requiritur in ministro. Sed utrum casus est eiusdem adultus infidelis cogitans de deo audita fide nostra credit et non habet baptizantem seipsum baptizat dicens Ego me baptizo [illegible] utrum talis vere sit baptizatus. Videtur quod sic quia sacerdos sibi potest dare eucharistiam ergo [illegible] quia non quia tam nobile vel maius sacramentum est eucharistia quam baptismus. Ad oppositum videtur quia [illegible] baptismus copulatur in una persona et baptizatus in dato. Ad hoc etiam facit quia Christus non a seipso sed a Johanne baptizari voluit. Articulus iiii de hoc dicitur quod casus est [illegible] iii de baptismo et eius effectibus c. debitum quia nullus seipsum potest baptizare. Et ratio huius potest assignari quia in baptismo contrahitur quedam generatio spiritualis de qua Johannis iii nisi quis renatus denuo etc. sed sicut in carnali generatione nullus seipsum generare potest [illegible] ita et in generatione spirituali [illegible] esse generans et alius qui genitus est. Ad [illegible] dico quod non est simile susceptio eucharistie seu comestio non est sacramentum sed receptio sacramenti [illegible] collatio baptismi est sacramentum ita corporis [illegible] sacramentum [illegible] non potest seipsum [illegible] vel [illegible] corpus facere. Et etiam [illegible] quia sacramentum baptismi consistit in usu [illegible] eucharistie est quoddam permanens ab usu distinctum. Tertius casus est quidam non valens [illegible] se baptizare videns se in periculo mortis baptizat seipsum et statim post moritur numquid talis est salvatus. Videtur quod non quia moritur sine baptismo ut supra casu precedenti. Iste casus solvitur libro 3 de baptismo et eius effectu c. debitum pastoralis ubi [illegible] de quodam iudeo qui baptizavit se ipsum dicitur quod [illegible] mortuus fuisset evolaret ad celum non propter sacramentum fidei quia non fuit baptizatus baptismo sacramenti sed propter sacramentum fidei quia [illegible] baptizatus baptismo flaminis [illegible] prout patet ad articulum. Secundum tu

2 arti

perso

ad 2m articulum videndum est an malicia baptizantis impediat baptismum. Dicit Bartholomeus [illegible] quod malicia baptizantis vel potest [illegible] ad primam malicia baptizantis [illegible] quia [illegible] hereticus vel scismaticus vel fur [illegible] et talis malicia non impedit [illegible] sic

minister

ecclesie baptismus constat ut [illegible] et per multa alia sequentia [illegible] [illegible] aut talis malicia [illegible] ad baptizantem tamquam ad malum ministrum baptismi et tunc impedit [illegible] quia non [illegible] baptizandi illud quod baptizatur intentio enim [illegible] necessaria ut [illegible] et talis baptizantis malicia baptismum impedit [illegible] quod [illegible] plebes casus [illegible] sic [illegible] corrumpat intencionem [illegible] inducit [illegible] retulerit [illegible] addat [illegible] in pugnantia ut si dicat in nomine patris matris et filii [illegible] vel non [illegible] ut si in nomine [illegible] baptizo te [illegible] dicit negando [illegible] Solucio istius articuli stat in hoc quod quecumque malicia ministri sit malus sive hereticus sive scismaticus sive mortali [illegible] sive [illegible] ecclesie [illegible] intendit facere quod facit ecclesia et secundum modum ecclesie vere confert baptismum et talis vere [illegible] effectum in baptizato non obstante ministri malicia. Et ad quod adducitur due consequentie [illegible] quia si baptismus non posset conferri a bono non esset in

1

magnum [illegible] viatoris [illegible] quia [illegible] casu enim quia numquam posset esse [illegible] ita [illegible] non multo magis [illegible] aliquis [illegible] ministri [illegible] baptismus numquam posset [illegible] esse [illegible] vere

2

recepisse baptismum [illegible] alia [illegible] quia [illegible] [illegible] aque [illegible] aliquis [illegible] quod fieret si malicia baptizantis baptismum impediret. Sed per maiori evidentia [illegible] movetur 3 dubitaciones. Prima est utrum in baptizante requiratur intencio faciendi quod facit ecclesia et videtur quod non quia [illegible] pro baptizante [illegible] Romanus [illegible] talis non intendit facere quod facit ecclesia quia numquam intendit facere quod non credit [illegible] quia [illegible] potest baptizare ut [illegible] intentionem [illegible] Sed talis non potest [illegible] intentionem [illegible] cum non [illegible] [illegible] Ad secundum [illegible] dico quod intentio baptizantis potest comparari ad duo scilicet ad actum baptismi vel ad finem. Si primo dico quod [illegible] baptizantis [illegible] intencionem ad actum quem exercet quia talis intentio requiritur in quocumque agente non a fortuna [illegible] at baptismum [illegible] non [illegible] fortuita [illegible] apposita cum [illegible] debet obligationem ministri [illegible] et suscipiente [illegible] Si [illegible] loquimur de intentione [illegible] finis [illegible] unus principalis et immediate [illegible] scilicet ut baptizatus fiat filius [illegible] et [illegible]

2 q.

Intencio

Actus

Finis principalis

Principalis

gratiam [illegible] sit dignus vita eterna. Alius est finis [illegible] et minus principalis scilicet ut baptizatus fiat christianus et membrum ecclesie. Dico igitur quod intencio [illegible] primi finis nullo [illegible] requiritur quia paganus nullo modo intendit baptizandi ordinare ad vitam eternam quam non credit tamen requiritur intencio [illegible] finis secundi et talem intentionem paganus bene potest habere et per hoc patet ad [illegible] [illegible] de infideli. Ad [illegible] de ebrioso dico quod ebriosus potest baptizare non [illegible] quia talis ebriosus [illegible] quia talis caret usu rationis. Sed volo dicere quod ebrius [illegible] assuetus ad ebrietatem potest baptizare [illegible] tamen non est ebrius actualiter sed [illegible] actualiter non potest. Secunda dubitacio est utrum in baptizante requiratur recta intencio. Et videtur quod non quia [illegible] non [illegible] quod baptismus valet parvulis et si non pro recta intencione offerantur sed pro temporali commodo. Ad [illegible] quia in ipso requiritur intencio baptizandi [illegible] facit [illegible] recta. Dico quod in baptizante requiritur recta intencio [illegible] exposito in prima dubitatione. Ad decretum allegatum dico quod loquitur de intencione offerentium [illegible] vel [illegible] qui offerunt pueros ad baptismum propter temporali [illegible] sanitate corporis vel ut [illegible] et [illegible] Sed non de intentione baptizantis ad formam baptismi [illegible] quia talis intentio est necessaria. 3 dubitatio utrum possint plures simul baptizare et videtur quod sic quia unus potest plures simul baptizare ut sanctus Petrus [illegible] iii ergo et plures unum quia non a simili. Ad [illegible] quia minister in baptismo [illegible] Christum [illegible] quod [illegible] mediator dei et hominum mediator est unus. Si [illegible] plures simul baptizantes intendunt vel eundem suscipientem vel plures. Et utrumque [illegible] dividitur quia si eundem vel utrique totum faciunt vel uterque facit partem et neuter totum utputa unus profert verba et alius abluit. Si plures suscipientes et [illegible] vel plures manifeste vel non manifeste ut est in monstro et 2m [illegible] ponens [illegible] Prima quod si plures baptizant eundem [illegible] quod [illegible] facit totum quod [illegible] vere baptizatus [illegible] quia non est [illegible] quod [illegible] auferat actum alterius sed [illegible] unus [illegible] faceret quod facit per formam. Sed [illegible] quia [illegible] effectus non potest esse a duabus causis totalibus. [illegible] in [illegible] formam efficiunt [illegible] formam induit [illegible] et non ministro. Et si dicatur quod satis forma baptismi ut est sacramentum est efficiens a ministro nec est ablucio neque [illegible] plano dico quod neque baptismus est [illegible] duas totales

Intencio recta

2 dubitatio

3 dubitatio

causas quia neuter est ibi totalis ablucio [illegible] forma [illegible] non [illegible] baptismus quia ibi est forma ablucio [illegible] a duobus. 2 questio est quod si uterque partem facit et neuter totum non est verus baptismus ideo quia [illegible] instituit quod unus minister totum faceret scilicet proferret verba et ablueret quod [illegible] formam [illegible] non [illegible] [illegible] proferens [illegible] abluens dicens Ego te baptizo. Si autem unus baptizet et alter [illegible] proferret dicens [illegible] quod proferens [illegible] diceret [illegible] quod [illegible] debet esse a forma sacramentorum. 3 questio est quod plures possunt simul baptizare plures si tamen quilibet totum facit ut prima questio dicit. Dico tamen quod licet plures non unum [illegible] simul plures baptizare possunt non in casu necessitatis tamen si fieret esset [illegible] 4 questio est quod plures possunt baptizare monstrum non appositio. Sed numquid monstrum debet baptizari uno baptismo vel duobus scilicet si quis nascetur cum duobus capitibus dico quod si appareat duo persone et [illegible] quod ibi sit due anime et tunc esset unus [illegible] baptizandus [illegible] et in forma [illegible] debet baptizari. Sed quia [illegible] ad [illegible] an ibi sit due anime dico primo quod si ibi appareant duo capita distincta. Secundo quod si appareant due spine dorsi. 3o si appareant duo super eosdem pedes [illegible] si duo corda et si duo actus [illegible] divisi et [illegible] evidentissimum signum.

2 q.

3 q.

4 q.

3 articulus

1 cas

Nolens

Secundum tu ad 3m articulum est videndum an aliquis possit baptizari nolens et quantum ad hoc [illegible] 3 casus. Primus casus [illegible] numquid consistit baptismus si puer [illegible] aliquis [illegible] cum aqua dicens Ego te baptizo [illegible] numquid talis est baptizatus. De hoc dicitur [illegible] de baptismo et maioribus quod talis nec rem nec caracterem suscepit sacramenti et idem est ut ibidem dicitur. Si dormiens et amens baptizatur. Si prius quam amentia vel dormicionem incurrit in contradictione stetit nec talis rem nec caracterem suscipiunt. Si tamen fuerit in proposito baptizandi an amentiam vel dormicionem talis vere baptizatur ut ibidem dicitur in fine. Si postea quod talis non assentit nec contradicit numquid est baptizatus. Respondetur ibidem [illegible] de maioribus quod qui coactus baptizatur [illegible] non est baptizatus propter voluntatem absolutam quam si non contradicit est baptizatus quia [illegible] voluntatem conditionalem quam accepit pro voluntate.

2 cas

Iocans

2us casus est aliquis ludentes iocose se baptizat numquid vere est baptizatus dicitur quod si tales habent intencionem baptizandi et faciendi quod

Fiat etiam et vera presentant non obstante
iocose vere sunt baptizati ut quest. 1 q. 1 c.
Dolet ubi infertur quod alla... episcopus videt
pueros iocose se baptizare et baptizatos non
rebaptizauit quia ... ioco firmauerit
Si autem cum ludo non fit intencio baptizandi
non esset verus baptismus ut dicit in libro 4 di.
6 solet

31 cap.

Fictus

1

2

3

Obiectio

Effectus

[illegible]

baptize^r q3 q bap^9 suffi^at usq3 ad pfectaz
etate ul ad fine vite / Et ad h^c addu-
cut^r tres ronēs. p^a ppt ibecillite^m i^e
q^r d'facili moi poss3 et dapnaci^r / S^o
ppt infestacones demonu q no gnt
tanta ptatez i bap^t et ab oignali p^c-
cato pgat^s qntaz i no bap^t et h^c
qntu ad nocu^ta spualia imo qntuz
ad nocumeta corpalia / 3° q^r i puicia
sacalia h^o induc^r et assuescit h^{us}
que sut xane i^ligionis z forauc
pgea inhe^r / Ex pdcis i^o pono z
cas primu h^o wt bap^r z sacdos cu
no wt bapi^r nisi dato sibi aliquo
p^cio nuq^m h^t est licitu in h^t ca^u bap^m
eme^e R^o In sima gfe li^o 3 c 2 &
q 2° dt q a h^t licet aqm eme
p bap^mo faciedo ets i aq gsecrata est
s no lic3 dac pecuniaz p bap^mo faci^do
n^c pse s^t sit h^t bap^s adultq q^r
i h^t ca^u suff^t bap^s flamis n^c ets p
paruulo bap^do q^r no s^t facda mala
ut eueniant bo^a ad Ro^e 3 z subdit
q allego^r d^t q i h^t ca^u s tpe necc^{ta}
pt redime vepacom sui juris p^sc
i bap^{dq} 3 adultq ets p paruulo q
wt bap^{ri} s^t h^o d^t q p^m melig vi^r

Secud^s ca^s e ci3 q^o an bap^m est
bigam^s ul an bap^m h^ut vna vxo-
rem et ipa mortua p^9 bap^m hab3
alia nuc p bap^m solui^r a bygamia
R^o q^r d^r q no vn d^t bap^o in fine q
3 d^s & q bap^mq no tollit omez pena
cuiles et canonicaz no tollit suitute
ut h^c^r d'suub no ordinado li^o pmo
n^c cu bigamo an bap^m dispensat^r
d^s 33 Si q^s vidua d^s 26 acutq
et 28 q 3 acutq n^c cu eo q h^t plres
vxores ut duas teneat li^o & de divor-
tijs gaudeamus / T[er]cius ca^s puer
iuenit^r i ianua ecc^e vel i via oppo-
sitq nuq abt^e e bap^{dq} dico aut
cu h^t pueri iuemut^r eta sig^a q ip^e
no e bapt^q s^o mlicos h^t h^s gsueuert
cu eis pone sal s^o cu deporta^r ad
bap^m ul si h^eat cedula alligatam
q d^t ipm no bapt^u z tc abs^q3 a q
dubitacoe bap^{dq} e abt^e / a cu eo
no iuemut^r h^t sig^a et tc si no pt
d' suo bap^s h^re testio^m p vicinu
ul teste fide dig^9 tc e bap^{dq} s^m
cu ia forma qdicionali q h^c d' bap^o
z eius effcu c. d'quibq dubi^m s si
bap^m es no tc baptizo. s si no es

bapti3 ego te baptizo et^c / d^e i^o casu
lo^r lco pp d'gs d^s & d'quibq v d^r.
d'quibq nlla optat iudicia inter ppiq^s
et vicinos qbus baptos fuisse doceat
agedq ut rnascat^r ne peant i quibq
q^o no ondi^r gestu io sunit ut vidra^r
itrati / S3 d' nuq^e paruuli iudeorz s^t
iuitq pntibq bapti vi^e q^c 28 q i iudei
v d^r iudeoz filios ul filias no parentu
inoluat^r erroribq ab eoz gsorco separi
decimius deputados a mostijs aut
xpianis mlieribq a viris deu timentibq
d' s^t eoz qusacre cultu di addiscat
atq3 i melig mstitu taz i moribq q3 in
fide pfuiat S3 glo^a ibid h^c expont
d' filijs iudeoz bap^t q^s forte pntes
euitate nolebat Simplo at d^s & l
q s^ena oppoit de bap^s dumo auffe-
rut^r a iudeis auct^e suoz dominoz
Vn d^t Sco li^o & d^s l q s^t xpiani pri-
cipes h^c facient cu cautela bona s
ne pntes pu^s qosentes h^c futu^r
occidant pueros et q baptos faciant
i^ligiose educari by fiet ymo q^o
plus 3 e^dem i^ligiose fi^c / T[er]tiu
ad 2^m ar^lu e nond^u q bap^9 inter
alia sac^ta h3 3 pregatias vl^e i ab
otas i pri^a pcede ar^li d. s^t oni
ei9 singlaos effus / P^a est q sine
baptismo n9 pt saluai z cu io solo s^m
oibq aliys pt q^s saluai / p3 p^a pars
d'gs d^s & sinissie p3 2^a p^s quia
q^s p^9 bap^m s^m ai d^o sac^to si dad-
ret ad eam statu euolaret li^o t[er]cio
d' p[ro]bita no bapt^a deb^m / S^a p[re]ro-
gatia e q aqcuq3 p^so pt dai z gfici
in ca^u nec^t q^o d' n^o alio sac^to i^pi^r
d'gs d^s 3 dicit neccitate et 28 q 1
di que / T[er]cia pregatia e q bap^mq
e ianua z fudametu om^n a^oz sac-
metoz d' gse d^s 3 sic p^r / A^d 1^u
e nond^u q i^o d^m gnale s q si ba-
pti^9 e fudat^u om aliaz sac^toz na
3 v^m n d'q^or s d' gfinacoe ordie
pna z e^ma vnccoe / ista n necc^o
psupp^ut bap^m s no alia duo s euka^a
et mrimonium ut p3 d'sin^lis / P^o n gfir-
psupp^t bap^m necc^a q^r caracter co-
finacois no ipmit^r s^m caracte bap^m
ut tz tho p d^m dyomsij z damas
li^o & d^s A / Vtr caracter gfina^s
z 2° sac^ti ordo necc^o psupp^t bap^m

h^c p^r p cal^u d' p[re]sbitero no bapto vemens
ibi em po^r ca^q de quodd ordinato i p[re]sb^te
q p[ro]ca depces^q e q no fuit bap^m et ino-
ce^s fet^s eu bapi^r et tuc orta fuit
questio vtr vtr fuit i^ordinandus
et arguebat^r q^c q^r eu bap^9 s^t fu^{tu}
om sac^toz io an ei9 suscep^oz nll^m
suscept sac^tu / Arguebat^r i gra^m q^r
no s^m p sac^tu fid^e i s ets p fide sac^{ti}
effici^r q^o meliq q de bap^o e dbitu
et put imuit^r i ca^u ie accept sac^tu
ordis i fide ecc^e go no e i^ordinadq
Et inde^r eod tytu^l di q^s q h^t h^s d3
bapi^r et i^ordinai / Q^u[ar]tio sac^tu
pnie psupp^t necc^o bap^m q^r bap^mq
3 p^a tabula in q^u h^o saluat^r s^t in
arc^ha noe z pna 2^a tabula post
naufragui d'pe. d^s / an e medica
m^tu est aut q 2^a tabula psuppoit
p^a3 / Q^u[in]to sac^tu e^ome vnccois
necc^o psuppo^t bap^m q^m bap^9 e spua-
lis i^gnaca ad vita. pna q3 i^susci-
taco p^9 vita pdita. e^oma vncco
q^s spualis medica^o q psupp^t vita
q^{tam} z i^pta io e^oma vncco pre-
suppoit bap^m z pniam / S3 i^ecep^o
alioz duoz sac^toz s. euka^e z ma
trimo^y no necc^o psupp^t bap^m no q^d
euka^e q^r sine fidelis sine ifidelis
i^cipiat sac^tu ve corp^q x^i i^ecepit
et d' matrimo^o h^c^r expsse li^o & de
divorcijs gaudeamus / Vbi po^r q^o d'm
fidelibq i mr^omo copla^r an post
bap^m debeat sepai z i^nde^r q no
q^r p bap^m no soluut^r giugia s3 dimi^a
i^mittut^r / Q^u[ar]tu ad 3^m ar^lu
dico q codicoes patri s^t 3 / p^ma
q d3 esse vnq d'gs d^s & d' catho^{no}
S^do q no sit mo^{nachq} d^s & no lic3
z e^o recepti / 3° q patiq e obligatq
ad instrued^q capi^tu qn venit ad anos
discrecois seu p[er]fe etat^s d'gs d^s &
vos aut / S3 ad h^oz euide^c^iam
pono 3 bucs dubitacoes / P^a posito
q i ca^u nece^t pr car^lis bap^at
filiu suu ul mr^e nuq h^t h^s ab in-
uicez s^t separandi d^r q no 30 q 1
ad limina / Dubita^o 2^a vnq quigu
effici^r patiq pueri i bap^o tu est q
effici^r copat^r pueri pntu nuq vxor
et illiq patrin effici^r gmat^r ul e^q
d^r q s^t q^r vno quigu suscipiente
pueru aliq i bap^o vtq3 fecisse
iudica^r z vtq3 gpat^r effici^r 3° q^c
suscitatq si q^s / T[er]cia dubitacio

e an monachq ul i^ligios^q pcet susci-
piedo puulu in bap^o seu de fonte le-
uado et vi^r q^c p s^az qdico^m patrin
supiq poitaz / Vt h^c dicit paulq q
monachi seu i^ligiosi d' cubai dia licite
h^c pnt facē q^r i^mota ca i^moue^r
effeus / S3 ca qre no pnt ul no debet
s^t io ca^u ne osculet^r gmires qm s
alit e h^t h^s q gpatres osculet^r gmires
s ecu e q gsue^do no est i ytalia z
g^o sic s eu vbi no e h^t h^s gsue^do lic3
eas puero tene^re / S3 salua sua gra
no credo ee vm q^r i^o ca^u gnalit^r
oms tangit et io posito q i^a fuit
ca dcc ordinacois tu q^r s^t ordiatu
3 nlli infioz et p[re]dito ordinant^s
licet i^a3 ordinacoz infrige^re / Vn ho
d^m ar^m i oti ne^a quaz. ad s^o3 di^a
q^r e val d' [illegible] effcu q igtimus fici
depedz a ca eugdi no e pe^e i^v peti.

Tri^u caracter bap^i paruuls
in mris vtes ognti pt ipmi
Et ar^r q^c q^r i mris vtes q^s
pt bap^r g qua no. et aus p^r quia
baptizata mre q^3 ei9 ps baptiza^r pueri
aut ognts i mris vtes e ps mris s^o fetq
ognts i arboe e ps arboris / Ad o^e
q si i^o poss3 s^t maioe ess3 bap^{dq} mre
ut s^m ar^tu tag^t s^t s^t no pt s^t g^o
b^o opp^ss^e p3 q^r bapta mlie preg-
nate fetq i ca ognts no baptisatur
d'gs d^s & di ad iuuecs z e duo et
e de et e. di bapta / In ista q^oe
erut 3 ar^li / p^ma d' caracteris ipre-
ssione z ei9 fore / Secud^s d' no du
nat^s baptisacoe z seta s d' scifi^e / Et ei9 pe
in vtes 3^9 d' bap^t iteracoe / Q^u[an]tu
ad p^m ar^lu ca^a ma3 caracteris pono
3 p^ones / p^a q caracter est qddaz
sig^m spale ads suscipieti sac^tu no
iteabile / Ex ista descripcoe sequit^r q^q
p[ro]petes caracteris q^oz due s^t q^oes ei
et eius fore / p^a q caracter forma^r
assilia^r gnus alti spiti / Alia caract^r
e sig^m i^memoratum sac^ti suscepti / Alia
q e sig^m gfe^tm e^o cuiq sac^ti susci-
pit^r et ets obligatum ei eo^r q suscipi-
ens sac^tu obligat^r / Ex pdcis se-
cut^r aliq cozic^a / P^m q caracter
no e gra ul aliq vtq infusa pu
fides spes n^c caritas q^r i^e vtes no
s^t ipmit^r suscipieti sac^tu no itale
utpote fcte caract^r at s^t ipmit^r
p3 ets q^r a^o q^r caract^r e indelebil
i^e at vtes s^t delebiles utz i pctate

Eunuchus 29 a^a

D' bap^mo .1. .2. .3.

Assistentia 3 ar^lus

Caracter

mortalit(er) in quo non remanet i(n) virtutes. 2m corr(ela)rium est quod in bap(tism)o imprimitur caracter patet quia baptismus est sacramentum non iterabile ut magis patebit ar(ticu)lo [illegible] quodlibet autem sacramentum non iterabile imprimit caracterem ut dicit doctor [illegible] istud etiam corr(ela)rium expresse patet 23 q. 8 displicet in me. 3m corr(ela)rium est quod caracter est quedam qualitas et absoluta forma patet quia caracter est signum assimilativum [illegible] aut qualitas [illegible] assimilacio cum qualitate sit per quam [illegible] simile vel dissimile dicitur ut dicit in predicamentis. Secunda propositio est contra caracter est subiective in anima [illegible] ut est potentia volitiva patet quia dispositio ad ipsam formam et ipsa forma sunt in eodem subiecto sed caracter est dispositio ad graciam et gracia est subiective in anima [illegible] ut est potentia volitiva ergo. Et confirmatur quia caracter est signum vel fundamentum obligacionis anime ad deum [illegible] tale signum vel fundamentum ponitur in ipsa potentia subiective cuius est obligari vel [illegible] obligandi talis autem est essentia anime ut est potentia volitiva quia per eius actum se ad plura obligat ergo. Tercia propositio est contra tamen tria sacramenta imprimunt caracterem scilicet baptismus confirmacio et ordo. Huius autem racionem assignat bacho libro 4 d. 6 q. 2 quia [illegible] sacramenta que conferunt statum hominis perfectum scilicet baptismus confirmacio et ordo quod patet quia per baptismum morimur peccato ut cum Christo resurgamus et immortales ad Ro. 6 consepulti sumus per baptismum in mortem [illegible] complantati facti sumus similitudini mortis eius simul et resurreccionis eius. Per confirmacionem autem nobis datur quod assimilamur statui angelorum. Angeli enim boni confirmantur ad bellandum malos [illegible] plus [illegible] michael et angeli eius proeliabantur [illegible] per sacramentum autem confirmacionis nobis augmentatur gracia ut confirmemur ad pugnandum contra dyabolum de cons. d. 5 Spiritus sanctus et c. novissime. Per sacramentum autem ordinis nobis datur quod assimilamur officiis angelorum quorum officia sunt ut superiores et inferiores et quilibet in suo gradu ministret [illegible] 89 c. ad hoc nobis datur per ordines ordinatur enim et in gradu suo ponitur angelis [illegible] d. 21 c. tales et d. 23 hostiarius [illegible] cum aliis [illegible] Sic ergo tria predicta sacramenta ponunt hominem in statu et officio perfecto ad immitacionem status perfecti [illegible] et angelorum [illegible] ergo tria sacramenta indelebilem imprimunt anime caracterem. Alia autem [illegible] sacramenta pertinent ad statum hominis ipsius [illegible] enim hominis

est quod non potest per [illegible] mediante [illegible] et eius passione et hoc remediatur per sacramentum eukaristie. [illegible] non potest satisfacere de peccato et eius reatu hoc remediatur per penitenciam. [illegible] adhuc per graciam non est impletus [illegible] hoc remediatur per matrimonium [illegible] appropinquante morte [illegible] timet de infirmitate corporis et anime quod remediatur per extremam unctionem. Et quia in casibus in quibus homo est imperfectus [illegible] mutabilis ideo sacramentum eukaristie propter frequentandam memoriam passionis Christi sepe sumitur et propter frequentandam satisfaccionem pro peccato sacramentum penitencie sepe iteratur et propter [illegible] matrimonium et propter alienacionem infirmitatis anime et corporis sacramentum extreme unctionis sepe reiteratur. Quantum ad 2m articulum sunt due difficultates attendende. Prima de nondum natis. 2a de in utero [illegible]. Quantum ad primam difficultatem scilicet an puer existens in utero matris possit baptizari est notandum quod hoc potest dupliciter intelligi scilicet vel de puero qui est secundum omnes partes in corpore matris vel de illo qui est in utero matris secundum aliquam partem et secundum aliquam non. Si primo adhuc dupliciter quia aliquando secundum aliquam partem corporis principalem [illegible] scilicet caput [illegible] utero matris vel solum secundum aliquam partem minus principalem scilicet pedes. Tunc pono 3 conclusiones. Prima est quod si puer est secundum omnes partes sui corporis in utero matris non potest baptizari probatur quia talis non potest aqua ablui ergo nec baptizari patet consequencia quia baptismus est ablucio corporis exterior facta [illegible] de 3 [illegible] ab aqua tangi non potest et ista conclusio expresse [illegible] baptisma [illegible] est contra [illegible] 3 c. [illegible] quia si parvulus involutus panno vel corio [illegible] tangeret aquam [illegible] quod aqua immediate non tangeret corpus eius non esset baptizatus patet quia non est ablutus. Secunda conclusio est si puer talis sit secundum aliquam partem principalem sit extra uterum matris scilicet caput potest baptizari patet quia talis secundum partem principaliorem potest lavari ergo et baptizari non enim necessario requiritur quod totum corpus abluatur non enim est verisimile quod in die penthecostes [illegible] fuerit baptizati tot milia Secunda quod quilibet secundum totum corpus suum lavaretur aqua sed debet intelligi quod quodlibet corpus fuit lotum vel [illegible] ad faciem aque aspersione vel [illegible] ad caput aque perfusione [illegible] [illegible] d. 6 q. 1 [illegible] articuli [illegible] pono [illegible] caput parvuli [illegible] mulier baptizat cum [illegible] et est femina et imponit sibi

[illegible] petrus [illegible] baptisatus dico quod baptisans aut intendebat precise baptizare masculum et [illegible] feminam et sic non esset baptizatus aut licet [illegible] masculum [illegible] intendebat baptizare [illegible] sive esset masculus sive femina et tunc est baptizatus. Et in talibus dubiis non debet imponi nomen proprium masculi vel femine sed nomen commune utrique [illegible] vel [illegible] et similia. 3a conclusio est contra si puer talis sit extra uterum matris solum secundum partem minus principalem quod potest baptizari vel [illegible] patet quia quecumque pars eius appareat ipsa est animata [illegible] cum anima sit tota in qualibet parte corporis et per consequens [illegible] baptizari [illegible] ne [illegible] non aliquis [illegible] puer [illegible] puer esset baptizatus. Sed pono tamen quod talis puer [illegible] nasci et supervivit [illegible] rebaptizandus dico quod [illegible] sunt contrarie doctorum opiniones [illegible] ad dubium vitandum tutius est quod rebaptizatur sub forma condicionali [illegible] presbiteros non baptizato [illegible] dubiis [illegible] via [illegible] ut [illegible] libro 6 de regulis iuris.

Quantum ad 2am difficultatem scilicet de [illegible] est notandum quod [illegible] in utero sunt baptizati quia preceptum baptismi sunt generale Joh. 3 nisi quis renatus fuerit [illegible] baptizati [illegible] quilibet viator [illegible] ecclesie militantis non solum in [illegible] sed [illegible] ad [illegible] alioquin [illegible] scandalum. 3o ad [illegible] baptismum [illegible] 3 [illegible] articulo. Ex hoc [illegible] tres conclusiones. Prima virgo maria fuit baptizata [illegible] quia sibi fuit non [illegible] baptizari [illegible] Ego a te debeo baptizari [illegible] baptismum [illegible] apostolis [illegible] constat quod tu ipsa esset obediens [illegible] non [illegible] sacramentum [illegible] [illegible] religiosis baptismatis [illegible] cum quo [illegible] ad regnum potest intrare ergo. 2a conclusio est contra Joh. baptista fuit baptizatus patet quia Joh. agnovit [illegible] verum baptistam [illegible] ab eo debere baptizari [illegible] Constat autem Joh. fecisse [illegible] esse [illegible] [illegible] opponere [illegible] Joh. [illegible] postea baptisavit [illegible] 3a conclusio est contra [illegible] omnes apostoli baptismo Christi fuerunt baptizati [illegible] in epistola ad [illegible] Jordanis [illegible] a [illegible]

[illegible] terram et ibi morabatur et baptisavit non per se ipsum sed per discipulos suos [illegible] intelligimus eum fuisse baptizatos [illegible] baptismo [illegible] nonnulli arbitrantur [illegible] magis [illegible] baptismo [illegible] quia [illegible] petro quod lotus est non indiget nisi ut pedes lavet sed est mundus totus [illegible] quod iam petrus erat baptizatus [illegible] in sequenti c. [illegible] aut apostoli non baptizati [illegible] fuerunt baptizati [illegible] [illegible] super [illegible] primo quia apostoli baptizabant [illegible] [illegible] autem [illegible] baptizati fuerunt baptizati quos alios baptizabat 2o quia [illegible] Ego a te debeo baptizari agnoverunt [illegible] non [illegible] Joh. 3o quia paulo [illegible] audierunt [illegible] renatus fuit [illegible] quia non [illegible] diligebat apostolos [illegible] quos alios [illegible] baptisabat [illegible] Quantum ad 3m articulum de iteracione baptismi sciendum quod baptismus numquam debet iterari ut patet per [illegible] libro 4 de 23 [illegible] sacramentum baptismi [illegible] et ordinis [illegible] sunt iteranda quia semel [illegible] et non sepius datur [illegible] de apostatis [illegible] penam iterantium baptismum. Et quantum ad penam iterandum est notandum quod iterare baptismum contingit duobus modis scilicet vel iterum conferendo vel iterum suscipiendo et sive fit ab [illegible] sive [illegible] ignorant vel scienter. Si ignoranter hoc dupliciter quia ex ignorancia iuris vel ignorancia facti. Sed ad propositum ignorancia iuris nec [illegible] ut [illegible] 1 q. 4 c. [illegible] ante finem et d. 28 presbiterum licet [illegible] 2 q. 1 Si quis [illegible] 32 q. [illegible] quemadmodum 2 6 q. 1 [illegible] talis ignorancia scilicet iuris non [illegible] Si autem sit ignorancia facti [illegible] et ista [illegible] ignorancia non simulata [illegible] ignorancia [illegible] iterando baptismum sive dando sive suscipiendo excusatur et sibi indulgetur quia peccantibus talis ignorancia [illegible] ut [illegible] 1 q. 3 [illegible] et c. [illegible] 26 q. 2 c. ultimo 2 [illegible] q. 4 c. ultimo ubi agitur de [illegible] Alia est ignorancia probabilis [illegible] non [illegible] media [illegible] excusat [illegible] recipientem

Marginalia: 2a p(ro)po(sitio); 3a p(ro)po(sitio); 2m ar(ticulum); 1a p(ro)po(sitio); 2a p(ro)po(sitio); 3a; 2a difficultas; [illegible]; 2o; 3o; 159; 3m ar(ticulum); Iteracion(e)m; Invincibilis; Probabilis

Crassa

1 dubium

2 dubium Effectus

3 dubium Privilegia

De electione

li° p° ti° de electione massa / Sextus natales puta qui electus defectus in natalibus eod. ti° instituit / 3us vitium puta qui est aliquod non habet patrum vel etatis defectus / 8us laycal abusus scilicet qui laycalis potestas eligit quod esse non potest eod. ti° c. massa / 7us elap sus tempus qui electio post tempus datum a lege eod. ti° c. professum / 6 [illegible] puta quia ab intrusis facta est electio eod. ti° cum inter / Septimus ligate alie scilicet quia episcopus ligatus est alteri ecclesie eod. ti° c. ultio / Decimus vinculi licet puta quia ecclesia non vacat de iure vel saltem de facto eod. ti° l. 2 c. [illegible] et c. licet / [illegible] appellatio suspensa et notabilis [illegible] electionem ti° [illegible] et c. audite et c. cum nobis / Decimus pape [illegible] quia forma rescripti non servatur li° p° de rescripto cum dilectum / Undecimus eius forma [illegible] apposita puta capitulo data alie potestate [illegible] non aliunde ti° de electione cum dilectus et ibi est [illegible] privilegium vel consuetudo [illegible] li° p° de consuetudine cum dilectus li° [illegible] de verborum significatione abbate / Duodecimus reprobatio quia scilicet electus alias fuit reprobatus propter dilectum [illegible] li° p° de postulatione prelatorum / Tredecimus neophytus [illegible] eligit non professus eod. ti° cum causam et c. cum in magistrum et c. ad [illegible] / xiiii defectus ubi puta quia electio non est facta [illegible] quia [illegible] zatus est eod. ti° ecclesia in fine / xv [illegible] vocis puta quia ad clamorem popularem [illegible] electus eod. ti° de [illegible] / xvii anathema puta ab excommunicato vel de excommunicato facta est electio li° p° de electione et [illegible] cum bone / xviii Simonia puta quia symoniace intrat eod. ti° si eo et c. de alia / xviii suspensio puta si a suspenso facta est electio li° p° de consuetudine cum dilectus et c. quia nobis / xix scisma puta scismatice eligat li° p° de [illegible] ordinibus cum bone et [illegible] in fine Hostiensis [illegible] ius electi nulli [illegible] in [illegible] de primis [illegible] electio nulla est / [illegible] diffinitionem [illegible] pono [illegible] vult [illegible] in electione [illegible] sibi [illegible] non probatur [illegible] quid agendum est [illegible] li° primo de electione romana [illegible] admittat cum protestatione quod si non debet [illegible] non valeat cuius vox [illegible] ibidem dicit quod [illegible] protestatio [illegible]

Si non sit excommunicatus vel suspensus et valet cuius vox. / Secunda dubitatio est qualis debet esse forma electionis; dicendum quod in electione potest esse triplex forma scilicet scrutinium compromissum et inspiratione sicut li° p° de electione quia propter. Prima igitur forma est scrutinium et est qui assumuntur tres digni fide de collegio et sigillatim vocem cuiuslibet diligenter exquirunt et in scriptis redigunt et mox publicant in communi ut habita collatione fiat sit electus quem omnes vel maior pars et sanior capituli consentit. Circa istam formam scrutinii occurrunt alique dubitationes. Prima utrum [illegible] predicta [illegible] de forma et essentia electionis [illegible] et glosa ibidem quod ista sunt de substantia et forma electionis ut scilicet [illegible] et sigillatim inquirant de votis singulorum ut in publico collatio et electio incontinenti fiat nullo actu contrario intermisso [illegible] ta in scriptis sint redacta ut appareat per scripturam de consensu cuiuslibet ut si vellet obviare ei obiciet scriptura / Secunda quod sit vocandus [illegible] possit vocari non credit glosa esse de forma electionis ut videlicet propter [illegible] set electio dum [illegible] postea [illegible] electionem fore quod esset tribus sit scrutatoribus non credit esse de forma dum tantum sit quod fraus non possit fieri [illegible] quod sit de eodem collegio quia in electionibus consilium religiosorum [illegible] requiret vide ibi allegationes / 2 dubitatio circa formam scrutinii [illegible] scrutinio cum an publicationem electionis quis potest mutare vocem suam. [illegible] quod inde Bartholus de [illegible] q. 2 in fine et allegat Hostiensem quod si ante publicationem electionis quis aliquem [illegible] mutare vocem potest sed post publicationem non et si quis negaret vocem suam in publico [illegible] testimonio scrutatorum [illegible] plures essent negantes voces suas [illegible] singulas et si non potest perfici electio una die potest continuari ad ulteriorem diem. Similiter si discordia sit in electione potest esse [illegible] partes ut concordet vel [illegible] missa de sancto spiritu dici posset quia isti [illegible] non [illegible] inspirante spiritu sancto qua [illegible] modo fiat publicatio / 3 dubitatio circa formam [illegible] qualiter [illegible] quod in predicta forma [illegible] collatione fienda [illegible] collatio dicit Bartholus quod modo post publicationem [illegible] collatio non solum si maior pars consenserit sed [illegible] sunt maioris zeli et meriti [illegible] predicta forma maior et sanior [illegible] glosa de electione c. ecclesia [illegible] non debet fieri

collatio de zelo. Zelus enim consistit in affectione animi scilicet utrum carnaliter moveatur quis an spiritualiter utrum prece vel precio vel timore vel forte unius causa. 2° dicendum si collatio de merito ad meritum [illegible] attenditur circa personas eligentium et electi scilicet utrum bone fame vel male et utrum sit indignus [illegible] et de omnibus istis dicit Hostiensis faciendam esse collationem [illegible] numerum excedit eod. ti° [illegible] et c. scriptum ubi [illegible] numerum in alto [illegible] merita et dignitates considerat [illegible] merita et dignitates attendunt [illegible] eod. ti° [illegible] et c. ecclesia / Et dicit Bartholus quod hodie una pars si sit in duplo maior ad aliam non valet [illegible] cum alia sit maioris zeli vel meriti li° 6 eod. ti° c. qui / Secunda forma electionis est forma compromissi li° p° de electione quia propter qui scilicet potestas eligendi committitur aliquibus viris ydoneis qui vice omnium de ecclesia provideat et hec forma vocatur compromissio seu arbitrium quia [illegible] in quibus committitur. Sed circa hanc formam queritur primo an maior pars capituli possit constituere compromissum posito quod non omnes consentiant [illegible] sit per maiorem partem electionis. [illegible] Hostiensis ut dicit Bartholus quod non quia [illegible] ius eligendi nemo cogitur [illegible] renunciare iuri suo invitus. Et per hoc [illegible] in forma illius electionis de electione [illegible] quod vice omnium [illegible] provideat et non dicit maior pars capituli. Sed hoc non videtur [illegible] quod maior pars facit valere [illegible] maiori parte capituli [illegible] potest [illegible] quia [illegible] forma compromissi [illegible] ut vitetur discordia et pericula in ecclesiis videatur de electione non [illegible] hanc formam magis posset [illegible] pericula vel discordia [illegible] possit maior pars eligere compromissarios. [illegible] quod maior pars [illegible] compromissarios eligere et maiori [illegible] plures voces sit compromissarii [illegible] compromissarii non sit [illegible] electus [illegible] a maiori parte [illegible] li° 6 de electione [illegible] Item valet quod [illegible] invitus [illegible] forma electionis si maior pars [illegible] inspiratione [illegible] obedire / Tertia forma electionis

Compromissum

3 per inspirationem.

[illegible] ab omnibus quasi per inspirationem spiritus sancti electio est celebrata ut dicit li° p° de electione quia propter. Sed quia ista forma non multum habet locum in electionibus ideo dimitto. / De 3° articulo quod de ipso magis dicere alias, pono [illegible] in gloria vel in gratia confirmatio non excludit libertatem arbitrii [illegible] angelos patet quia [illegible] potestatem peccandi [illegible] liberi arbitrii [illegible] de libero arbitrio [illegible] potestas est in angelis et [illegible] quod immutabiliter diligunt deum [illegible] potestatem peccandi [illegible] ut dictum est in fine primi articuli [illegible] quod factum [illegible]

Arta sacramentum eukaristie queritur [illegible] in sacramento eukaristie contineatur verum corpus christi quod [illegible] de Maria virgine

Et [illegible] corpus simul movetur [illegible] patet quia sacramentum eukaristie simul in uno loco movetur et portatur de uno loco ad aliud et in alio loco manet [illegible] fide katholica [illegible] et [illegible] in [illegible] ita [illegible] panis et vini in altari videatur [illegible] quia [illegible] et sanguis [illegible] in ipsa [illegible] ad discipulos [illegible] et ut [illegible] loquar non [illegible] quod nata est de [illegible] virgine et passa fuit in cruce [illegible] In ista quidem [illegible] articuli [illegible] de sacramento corporis [illegible] Primus [illegible] nove legis testamento veneratur [illegible] differunt [illegible] [illegible] velamento [illegible] integraliter [illegible] ad primum articulum pono [illegible] sacramentum eukaristie est sacramentum nove legis [illegible] Dominus igitur [illegible] pascha [illegible] cum discipulis [illegible] pascha [illegible] corporis sui et sanguinis [illegible] legis veteris in morte sua [illegible] et nove legis sacramentum [illegible] eukaristie [illegible]

Primus articulus

9°

Matth. 26 hic est sanguis meus novi testamenti. Dicitur quod hoc sacramentum est completivum nove legis. Ratione autem huius primo sic quia illud est nove legis sacramentum quod a Christo de novo fuit institutum. Sed sacramentum eukaristie est huiusmodi ratione actoris patet quia ipse Christus fuit nove legis lator patet Hebr. primo. Unde magister dicit. Unde quod hoc sacramentum dominus noster Ihesus Christus instituit cum typum agni corpus suum et sanguinem discipulis in cena porrexit. ‖ Secundo quod sacramentum eukaristie excellit alia sacramenta nove legis. Primo patet per Dionysium in ecclesiastica hierarchia (?) ... ponens sacramentum perfectionem, secundo per decreta canonis de consecratione distinctione 2 nichil. Ubi dicitur quod nichil in sacrificiis divinis maius esse potest quam sacramentum corporis et sanguinis Christi nec ulla oblatio potior. Sed hec omnes precellit. Que pura conscientia offerenda est et pura mente sumenda et sicut pretiosior est ceteris, ita pre ceteris excollenda (?) est et veneranda. ‖ Tertio patet ... huius sacramenti excellentia per comparationem ad alia sacramenta que in triplici excellit. Primo quia idem sacramentum est signum verissimum in signando. Alia enim sacramenta licet sint de se vera signa tamen quamvis non sunt quod significant et hoc propter indispositionem suscipientis ut patet de baptismo a ficto suscepto. Hoc autem sacramentum semper est quod suo signo significat. ‖ Secundo quia idem sacramentum quod significat in se realiter continet, non autem alia sacramenta. ‖ Tertio quia alia sacramenta significant gratiam actualiter influentem suscipienti, hoc autem significat gratiam actualiter subsistentem scilicet verum corpus Christi in existens. ‖ Quarto quia alia sacramenta consistunt in usu et sic ita quod ibi est sacramentum in susceptione sacramenti scilicet baptismi et post baptismi usum non permanet aliquid quod sit sacramentum cessante usu seu perceptione. Sed hoc sacramentum est quoddam permanens et in usu. ‖ Quinto patet eius sacramenti dignitas respectu aliorum. ‖ Tertio quod sacramentum eukaristie fuit figuratum in antiqua lege: primo in oblatione iusti Abel ad que respexit dominus Gen. 4 quia hoc sacramentum nobis deo acceptabile fit de consecratione distinctione 2 ... ‖ Secundo in vino quo Noe inebriatus est Gen. 9 quia hoc sacramentum est vinum caritatis Christi quod inebriat ac sume conferit ut dicit magister in primo distinctione 8. ‖ Tertio in oblatione Melchisedech qui Abrahe pane et vinum obtulit Gen. 14 quia in hoc sacramento Christus seipsum sub specie panis et vini contulit de consecratione distinctione 2 Ego Berengarius. ‖ Quarto in promissione panis quod previdit Ioseph terre Egypti Gen. 41 quia hoc sacramentum providit Christus animabus in Egypto id est tenebris huius mundi degentibus viaticum dicitur (?) de consecratione 8 c. ... ‖ Septimo in agno paschalis co

mestione cuius sanguine tincti ab exterminatore liberi Exod. 12 quia in hoc sacramento continetur verum corpus Christi per cuius sanguinem a diabolo sumus liberati de consecratione distinctione 2 quod sit ... in manna quod suavitatem saporis in se continebat Exod. 16 quia hoc sacramentum omnis gratie suavitatem continet de consecratione distinctione 2 nequaquam. ‖ Octavo in pane subcinericio cuius comestione Helias ad montem dei profectus est 3 Reg. 19 quia hoc sacramentum ducit ad celum lege ... distinctione 8 c. 1. ‖ Nono in farina Helisei que collocinthidas (?) prophetarum missa omnem amaritudinem dulcoravit 4 Reg. 4 quia hoc sacramentum dicitur descendens in nos amaritudinis est dulcorans de consecratione distinctione 2 Revera. ‖ Decimo in cibo panis et carnium a deo ... Helie misso ne deficeret 3 Reg. 17 quia hoc sacramentum nutriendo nobis vitam tribuit Ioh. 6. ‖ Quarto quod notabiles sunt differentie inter sacramenta nove legis et sacramenta ... collate gratie. Quod enim fuit sacramentum nove legis patet per differentias sacramentorum ... Sed sacramentum eukaristie non est huiusmodi quia manet in altari post consecrationem et nulli per ipsum tunc gratia datur. ‖ 2a quia sacramenta nove legis efficiunt quod figurant patet ... distinctione 1. Sed istud sacramentum non est huiusmodi patet quia est species panis et vini ut dicit magister distinctione 8 c. Nunc vero ... est signum est verum corpus Christi sed certum est quod ille species non efficiunt corpus Christi ibi esse ... ‖ 3o quia omnia sacramenta nove legis quamvis constant verbis que sunt forma eius sacramenti patet distinguendo per singula sed istud sacramentum non est huiusmodi patet quia verba que sunt forma sacramenti simul esse cum sacramento. Verba autem non sunt simul cum ipso ... quia verba proferuntur sacramentum nondum est et cum sacramentum est verba iam non sunt sed transierunt. ‖ Respondeo ad primum dico quod hoc sacramentum est signum gratie non actualiter influentis sed spiritualis sicut ... gratia autem in diffinitione sacramenti non solum accipitur pro gratia actualiter influente sed etiam pro effectu dei gratuito cuiusdam ... et certum est quod sic dicitur sacramentum manet ... quod ibi est verum corpus Christi. ‖ Ad 2m dicitur quod per ... verba sacramenta efficiunt quod figurant non denotatur quod sacramenta sint effectiva ... productiva gratie tamen significant sed solum quod sacramentum est quedam dispositio inducta ad gratiam quam significat sic quod deus ad positionem talis sacramenti gratiam significatam efficit ut fuit declaratum ... q. 2 articulo primo in solutione primi articuli. ‖ Ad 3m dicitur quod idem sacramentum

non a quibus verba proferuntur sicut baptismus quia cum verba sit successive sacramentum idem non esse permanens. Dicitur autem magis in sequenti ratione verba sunt forma in sacramenti agente. ‖ Quinto ad 2m articulum est notandum quod idem sacramentum fuit multipliciter quia quidam sumunt ipsum sacramentaliter et spiritualiter scilicet quamvis devotes in gratia; quidam spiritualiter sed non sacramentaliter scilicet quamvis devotes in gratia volentes communicare sed non valentes de quibus dicitur de consecratione distinctione 2 ut quid paras ventrem et dentem crede et manducasti. Alii vero quidam sacramentaliter sed non spiritualiter scilicet quamvis existentes in peccato mortali quibus eukaristia licet in se sit bona tamen eis in malum convertitur ... de consecratione distinctione 2 et sicut Iudas et cetera et ... manducat. Quidam nec sacramentaliter nec spiritualiter scilicet infideles recipientes hostiam sacratam vel etiam ... ut mus corpus manducauit de consecratione distinctione 2 ... ‖ Sed circa predicta oritur dubitatio utrum recipiens eukaristiam sacramentaliter et spiritualiter ieiunus ad ipsam debeat accedere et videtur quod non quia Christus seipsum et apostolos post cenam communicavit Matth. 26 ... quod Christi imitatio nobis est utilia neque absque corpore Christi sepeliri de consecratione distinctione 26 ... et de consecratione distinctione 8 c. proposita ... Secundo opponitur est quod ... distinctione 8 c. forma et ... de consecratione distinctione 2 ... placuit spiritui sancto ut in honore tanti sacramenti prius in os Christiani dominicum corpus intraret quam alii cibi ... ‖ Respondeo dicendo pro sacramento quod ieiunium est duplex: scilicet ieiunium ecclesie et ieiunium nature. Ieiunium ecclesie non solvitur nisi per refectionem commendatam per morem ecclesie ... per species susceptione vel medicinam vel per potum. Saltem post prandium non solvitur ieiunium ecclesie. Sed ieiunium nature est carentia cibi in stomacho vel in via ad stomachum in ipso die a principio illius diei ... ieiunus. Iuxta quod dico quod ieiunium nature quod includit ieiunium ecclesie tunc dico quod regulariter ieiunus debet accedere ad sacramentum ieiunus suscipiendum exceptis tribus casibus scilicet quod dicitur capitulo preallegatum placuit. Primus casus est cum in infirmitate ... est in periculo mortis vel de periculo timetur. Talis enim licite sacramentum etsi non ieiunus potest recipere de hoc habentur plura iura scilicet de consecratione distinctione 2 ... de ... 26 q. 6 ... corpore et ... tale non ieiunus potest communicare et quia ... hoc sacramentum dicitur viaticum quia in via nos reficiens usque ad patriam perducit ut ait magister distinctione 8 c. primo ... cognoscens (?) se de ...

illius qui ex hoc mundo proficiscitur ut per ipsum ducatur ad eum. ‖ 2us casus est cum sacerdos solum sub specie panis et non vini debet sumere quod solum semel est in anno scilicet in die Parasceves qui scilicet particula posita in calice percepit cum vino non consecrato quia illa die calix non consecratur nec est de alia die consecratus servatur ... et quia vinum consecratum descendit in ventrem sacerdotis quia illa particula que masticatur et ita tunc sacerdos percepit eukaristiam non ieiunus et tamen est quod non ieiunus hoc licite facit quia facit ex ordinatione ecclesie. ‖ 3us casus est posito quod in aliqua regione ubi quis celebrat cum vino albo quod ex inadvertentia ponatur aqua in calice loco vini de quo sacerdos non advertens perceperit usque ad communionem et tunc percipiens liquorem celebrans tenetur sumere specie sacrata recipere de consecratione distinctione 2 comperimus. Aliter ab officio misse per certum tempus suspenditur et grande sacrilegium dicitur committere ... ‖ Si autem post ... consecrationem tenetur de novo sumere etiam non ieiunus patet quia iam aquam quam putabat sacramentum supposuit. Dico ergo quod solum istis tribus casibus exceptis solum ieiunus ad idem sacramentum debet accedere. ‖ Ad argumentum dicitur quod debemus in omnibus Christi esse imitatores ad spiritum in quo voluit se imitari. In eo autem quod sacramentum dedit post cenam discipulis noluit nos imitari ut etiam post cenam hoc faceremus sed hoc fecit ut ipsum sacramentum firmius memorie eorum imprimeret ut dicit magister distinctione 8 c. forma in fine. ‖ Secunda dubitatio posito casu quod quis post mediam noctem comedat aut bibat et per totam noctem non dormierit potest ne de mane celebrare aut corpus Christi recipere. ‖ Dicitur quod sic et secundum textum talis quamvis media nocte comederit et post cibum vel post potum non dormierit quantum ad textum precepti licite potest communicare. ... capitulo. Dicitur quod dormiendo non est tanta ... cibus digeritur vigilando quam aliis dormiendo. Si autem post matutinas comedit vel bibit et non dormierit non potest. ‖ Tertia dubitatio quod recipit medicinam in principio diei et illa tota fecit se digestionem ... non ... potest celebrare. Dico quod non quantumcumque dormierit quia talis non esset ieiunus quia in illa die ... suspensus. ‖ Tertio ad 3m articulum pono istam questionem quod in sacramento eukaristie continetur verum Christi corpus quod suppositum contra mala regiones. Patet quia quarta 3 presens ... contra hereticum ... qui ... tamquam hereticum ... ecclesie ... Mauricii (?) ... revocare de consecratione distinctione 2 Ego Berengarius ubi ... revocans ait ore et corde profiteor de sacramento dominice mense eandem fidem me tenere quam dominus et venerabilis papa Nicolaus

Marginalia: 2o q. · 1 · 2 · 3 · 4 · 7 · 6 · 8 · 9 · 10 · 4 · 5 · 9 · 3 · 4 articulus · Dubio · Ieiunium · Regula de · 9a · 1 ma · 2 cas · 3 cas · Dubio · Dubio · articulus 3 · Veritas

et hec sancta synodus auctoritate ecclesie et apostolica
[illegible] tenenda tradidit in qua firmatur quod panem
et vinum que in altari ponuntur post consecrationem
non solum sacramentum sed etiam verum corpus et sanguinem
domini nostri Ihesu Christi esse etc. // Secundo patet
per fidem katholicam que asserit ergo quod non
per fidem firmiter non asserit patet quia libro [illegible]
[illegible] et est sententia finita [illegible] quod corpus et
sanguis in sacramento altaris sub speciebus panis
et vini veraciter continentur transsubstantiato pane
in corpus et vino in sanguinem potestate
divina etc. // Tertio auctoritate Christi dicentis Acci-
pite et manducate hoc est corpus meum.

Opinio

Ad argumenta in principio quod sunt contra dicitur quod idem
corpus movetur et non movetur quod implicat
dico quod [illegible] manifeste apparet si naturalis conce-
deret unum corpus simul esse in duobus locis quod
contra hoc concederet idem corpus simul moveri
et non moveri non tamen concedit implicationem
contradictionis quia non est [illegible] sic in proposito
quia fides katholica concedit et affirmat
Christi corpus contineri sacramentaliter in duobus locis
[illegible] concedit sine contradictionis implicatione idem corpus
simul posse moveri et non moveri et quod plus
est quod simul potest moveri ad contrarias differentias loci
Sed pro illius evidentia notandum quod [illegible]
utique in sacramento altaris [illegible] etc. in motu
ad primum argumentum quod duplex est motus naturalis et
supernaturalis naturalis est [illegible] quando de non esse
ad esse et econverso quando de esse ad non esse
et [illegible] et isti duo dicuntur oppositi
[illegible] est motus qui medius in quo [illegible] modo de uno
modo essendi in alium modum essendi et [illegible]
iste motus invenitur aliquid quod manet in tota
transmutatione [illegible] utroque termino et est secundum motum
aliud invenitur quod in [illegible] secundum [illegible]
motum acquirit quod prius non habuit sive quod
prius caruit vel deperdit aliquid quod prius
habuit et quod [illegible] motum est inter priva-
tionem et habitum terminos inter duos terminos
motus [illegible] aut supernaturalis non ita
[illegible] motus potest tamen dici motus sine
[illegible] supernaturaliter ad [illegible] motum
[illegible] non esse simpliciter ad esse et est creatio
[illegible] ad simpliciter non esse et est annichilatio
[illegible] aliquid acquirit aliquem modum essendi
quem prius non habuit Tertia autem [illegible] motus
supernaturalis differt a motu naturali et quod [illegible]
[illegible] simul [illegible] utroque termino
motus [illegible] tamen ita quod [illegible]
non est [illegible] aliquid et [illegible] movetur
corpus Christi Et propter istam distinctionem conceditur
quod idem corpus Christi potest moveri ad contrarias differentias
loci predicto tertio motu supernaturali non tamen
[illegible] quod moveatur in simul motibus contrariis

quia ibi motus licet habeat contrarias differentias
non tamen sunt motus oppositi quia ipsum secundum mo-
tus simul potest esse subiectum termino sicut esse in
[illegible] et moveri ad terminum talem motum non repugnat
Sed quando obicitur ipse sic tamen motus [illegible]
habitus et privationis [illegible] tamen [illegible] quod [illegible]
[illegible] tamen et privatur ipsa termino
implicat ergo non potest simul esse in [illegible] moveri
ad terminum Respondetur quod assumptio [illegible] motu
sit habitus et privationis [illegible] in motu
naturali et non in motu supernaturali quia in creatione
[illegible] utroque termino nec in annichilatione
[illegible] tamen non sunt habitus eiusdem subiecti
[illegible] et privationis [illegible] manifestum in proposito nam
corpus Christi in [illegible] prius non [illegible]
privationem istius esse quod est sacramentaliter ita tamen
[illegible] esse quod [illegible] in [illegible] in tali motu
tamen motus non sit habitus et privationis [illegible]
[illegible] corpus Christi movetur localiter in sacramento [illegible]
[illegible] termino ad aliquem [illegible] et ita non simul
[illegible] in [illegible] termino et ad [illegible]
quia motus ad locum in quo non erat absque hoc
quod moveatur a loco in quo fuit prius et
ideo in tali casu non [illegible] a quo [illegible]
ad quem [illegible] non repugnat multa
[illegible] impugnat quod corpus Christi in uno loco
[illegible] sacramento moveatur et in alio loco sub sa-
cramento quiescat [illegible] non est magis
impossibile [illegible] Christi in [illegible]
movetur [illegible] loci prius [illegible] et
[illegible] quod per consecrationem [illegible] acquirit locum
prius non habitum [illegible] fidelibus est
manifeste [illegible]

Utrum forma verborum in consecratione
corporis prolata dicta esse
[illegible] Et arguitur quod non quia tunc
[illegible] hoc est corpus meum
[illegible] demonstrat corpus
Christi vel aliquid ad quod non est corpus Christi [illegible]
primum ergo quando incipit dicere [illegible]
in principio ibi est corpus Christi [illegible] verba [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] libro [illegible] distinctione [illegible]
quod demonstrat aliquid ad quod non est corpus Christi
[illegible] manifestum est quod est falsa [illegible] oppositum
arguitur quia ista forma est ordinata a Christo et ab
ecclesia probata ergo est vera patet quia antecedens patet
[illegible] quo ad [illegible] et quo ad [illegible]
[illegible] libro [illegible]
celebratione missarum capitulo [illegible]
In ista questione erunt 3 articuli [illegible] forma
consecrationis tam corporis quam sanguinis [illegible]
de hiis que dicta formam sunt integre

[illegible]

[illegible] de hiis que deberent formam sunt [illegible]
[illegible] de hiis [illegible] formam movent [illegible] //
[illegible] ad primum articulum est videndum quod sit
[illegible] forma [illegible] quod [illegible] nulla
verba sunt [illegible] quia [illegible]
[illegible] esse [illegible] verba que sunt
forme consecrationis [illegible] ita quod [illegible]
[illegible] non [illegible] forme [illegible] de forma consecra-
tionis // [illegible] ad primum apud doctores
[illegible] quod [illegible] forma consecrationis corporis
hoc est corpus meum et [illegible]
[illegible] quia corpus [illegible] de [illegible] forma [illegible]
quod forma [illegible] hoc est corpus meum tamen enim
[illegible] verba proferuntur sit conversio panis in corpus
[illegible]

[illegible] ad laudem dei dicuntur
[illegible] eiusdem [illegible] dubitationes
[illegible] sit de forma sacramenti et
[illegible] enim forte
[illegible] patet per verba ma-
[illegible] hoc [illegible]
[illegible] quia verba consecrationis corporis sunt panis et
[illegible] hoc est corpus meum et [illegible] enim non
[illegible] de forma [illegible] doctorem [illegible] enim
[illegible] ad [illegible] ordinem sacramenti ad
[illegible] quod patet [illegible] dicit acci-
pite et manducate hoc est [illegible]
enim [illegible] consecrationis [illegible]
consecratio [illegible] idem
[illegible] quod [illegible] enim [illegible] sola
[illegible] ad precedentia ad ostendendum quod ista
verba [illegible] sunt de forma non debet [illegible]
precedentibus [illegible] enim complant
[illegible] est [illegible] verba
[illegible] sola verba [illegible] sacerdos
quod non [illegible] corpus meum [illegible] dico
[illegible] significat [illegible] vi verborum
[illegible] vi [illegible]
corpus Christi [illegible] sufficientia debet [illegible]
[illegible] ibi [illegible] verba sola
hoc est corpus meum prolata [illegible] non
[illegible] magis [illegible] corpus Christi quia [illegible] meum [illegible]
[illegible] ad personam loquentis
[illegible] persona Christi quia licet minister possit
[illegible] ut loquatur in persona Christi non [illegible]
[illegible] voce [illegible] meum
loquendo [illegible] corpus loquentis
[illegible] loquor [illegible]
[illegible] meum licet [illegible]
[illegible] meo loqui in persona Christi tamen [illegible]
[illegible] quod loquitur de spiritu meo

Et ideo dico quod [illegible] verba precedentia
in tali loco quod [illegible] vi verborum significetur quod
ego loquar in persona Christi et quod [illegible] meum
referatur ad corpus Christi et non ad ministrum
[illegible] quamquam videtur dicere Paulus
[illegible] ut allegatum est
quod [illegible] verba proferuntur hoc est corpus meum
sit conversio [illegible] ad laudem dei
[illegible] sola verba consecrationis de
hoc dico quod [illegible] sunt de esse forme
et quod [illegible] verba sit conversio et quod [illegible]
requiruntur tamen de esse forme [illegible] aliqua
[illegible] necessario requiruntur ad determinandum
et applicandum ad personam Christi [illegible]
[illegible] ipse met Paulus obicit [illegible]
[illegible] quod ambo dicit quod [illegible] fit conse-
cratio sunt [illegible] Accipite et manducate
hoc est corpus meum ergo non solum hec verba sunt
de esse forme [illegible] ambo non
intendit quod hec accipite et manducate sit
de esse forme [illegible] hoc est corpus
meum sicut dico in proposito quod licet requirantur
multa verba formam precedentia ad consecrandum
corpus Christi dico tamen quod non sunt de esse
forme [illegible] quod [illegible] consecratur
[illegible] dixerit hoc est corpus meum
[illegible] est responsio et opinio [illegible] quod
[illegible] ex quibus verbis [illegible] panem
in corpus suum [illegible] et postea consecrandi nobis
formam consecrandi dedit [illegible] hoc est corpus meum
[illegible] opinio non [illegible] quia [illegible]
quod [illegible] aliquis [illegible]
quia [illegible] formam consecrationis
[illegible] opinionem [illegible]
esse [illegible] non valet quia licet [illegible]
[illegible] modum fuerat a deo productus [illegible]
[illegible] eiusdem [illegible] cum aliis [illegible]
[illegible] in proposito [illegible] opinio est quod [illegible]
antequam [illegible] verba proferret corpus suum
[illegible] consecravit et postea predictam
formam [illegible] dixit hoc est [illegible] ista
opinio [illegible] sic [illegible] et [illegible]
potest [illegible] opinio est quod [illegible]
[illegible] protulit verba hoc est corpus meum et
[illegible] consecrando [illegible] formam
consecrationis dando [illegible] opinio [illegible]
quod ibi [illegible] pluralitas [illegible]
est quod [illegible] consecravit
et nobis formam consecrandi dedit [illegible]
[illegible] formam [illegible] dicens [illegible]
[illegible] actum ut sit [illegible]
[illegible] hoc est corpus [illegible] et fregit
et dedit et non prius consecravit [illegible]
hoc est corpus meum et hec opinio [illegible] Paulus

Dubitatio

forma consecr. sanguinis

q̄r ꝯ ar. 3 esse vinum tñ ipe sibi
ꝯdicit et hoc q̄ q̄ ar. ꝯ approbauit et
opinioꝫ predictam que dicitur ista ꝯdicit
Circa formam sanguinis x̄pi .i. consecrationis
est notandum q̄ forma verborum consecrationis sang-
uinis ut hic lib° 3 de celebr. misse
cum quarto est ista: hic est calix sang-
uinis mei etc. Et quia eandem mouens
dubitacionem quare videlicet omnia verba ista sunt ab ipso
saco scilicet dicta usque ibi vin et mei
sit de esse formae, et nunc quia omnia ista verba
adinuicem sunt copulata 2° solum vniam
etiam saltem ad vnam aut formam
videntur pertinere omnia verba que pertinent ad
vnam etiam. [illegible] hic dicit q̄ non omnia sunt
de esse formae, et prima probatur de istis verbis quotiens-
cumque feceritis in mei memoriam facietis,
q̄ non sit de esse formae quia si sic tunc non
esset consecratio corporis x̄pi an planum illicere
deberet per pñs omnibus qui aduenirent
corpus x̄pi an consecrationem calicis ydolatra-
rent quod est absurdum. Secundo probatur q̄ esse
quia ista verba quotienscumque etc. non plus
pertinent ad consecrationem sanguinis quam corporis
q̄ corpus sacratum sub utraque specie i sui me-
moria fieri precepit. Sed insuper omnia pre-
cedentia verba usque ad ista exclusiue
quotienscumque sunt de esse formae. Dicitur
q̄ non potest maior de quo est forma de qua
forma quod est hic est sanguis meus et
[illegible] ista proferuntur sit quis vinum in
sanguinem [illegible] opus est petrus
an. de q̄ ista sunt pertinentia verba consecrationis
sanguinis hic est calix sanguinis mei. Sed
q̄ de epi[illegible] i. cum quarto
palleta ondendo formam dicte consecrationis
ponit ista verba et precedentia et sequentia.
Dico q̄ licet plura verba ponat
non tamen vult q̄ omnia sint de esse formae
sed tantum q̄ plura requiruntur ad ipsam
explicanda et diffinienda. Aliqua verba sunt
que dicuntur formam ad perfecte que sunt appli-
cationis. Sed similiter premittuntur est
hic supra dicebatur de consecratione corporis.
Alia sunt verba que usum dei sacrificii sunt dare
scilicet accipite et bibite etc. Alia que vim
sanguinis exprimunt sunt transmutare
ista hic est calix sanguinis mei. Alia
que vim sacrificii sunt declarare et sunt explica-
tiua utique sanguinis sicut apostolum ordinat
ad ea ipso ad preceptum glose ut hic ad
hebr. || habemus fiduciam in introitu
sanctorum per sanguinem eius et initiatam nouam et eternam
|| adhuc ||

testamenti in quo sicut testato legatur nobis here-
ditas patris. 2. ad infusionem gratie ad Rom. 3 quem
posuit deus propiciationem gratiae per fidem in sanguine
eius ut sit iustus et iustificans etc. 3 quantum
ad hoc instrumentum scilicet 3. ad remissionem culpe
siue macule hebr. 9 sanguis enim
emundauit conscientias nostras et quantum ad hoc
dicitur qui pro vobis et pro multis effundetur etc.
Secunda dubitatio est circa dictam formam cum
aliquis illis verbis sunt cum item formam
x̄pus non instituit ut dicit Scotus in singulis
dicitur de ista forma tractat. Ad hoc
respondeo dicendo de celeb. miss. cum quarto
de circa dictam formam verbum de canone
recepit et misse et ab apostolo et ab ipsis
eorum successoribus recepit. Et ad argumentum
cum dicitur q̄ nullus euangelista istam formam posuit
dicitur eadem est q̄ quamuis ista verba non reperiuntur
in aliquo euangelio per hoc tamen non sequitur q̄ dominus
non dederit apostolis hanc formam quae utrum
in canone misse quia multa fecit ihesus et
multa dixit quae sunt obmissa ab euangelistis
quae postea ab apostolis sunt explicata sicut ipsi
[illegible] vult multa autem fecit ihesus que non sunt
scripta etc. et visibile sic x̄pus hanc formam
dixisse ibidem probat decretal per multas
congruentias. 3 dubitatio est si quis sacerdos
obmitteret verba precedentia hanc formam
obmitteret quae sunt ad personam applicationis
et aliqua verba dicit nunquid talis consi-
ceret. Dicitur q̄ non cadit iam quod dictum est de
forma corporis in 2. dubitatione. Sed si quis
obmitteret verba sequentia et formam sicut que
vitam sanguinis [illegible] nunquid conficeret. Et dicitur
q̄ sic quia ista verba presupponunt iam x̄pi
sanguinem consecratum esse si non sic de peccato
quia si ille ipse non faceret id quod efficacia
vite passionis consecrationis. Sed peccat licet
mei demonstraret propter negligentiam et non
ab institutione tamen nullum dubium quin grauiter
peccaret quia aliquid de dicta forma et de omnibus
illis verbis aliquid obmitteret ut dicit petrus
Quantum ad 2m articulum scilicet qui sunt que
possunt formam sunt viciare notandum q̄ quia
forma vocalis potest tripliciter viciari scilicet per sub-
tractionem per additionem et per transpositionem. Unde
et 2m hoc pono 3 casus. Primus est de
consecrando corpus x̄pi subtrahit hoc enim nunquam
conficit. Dicitur q̄ sic quia hoc enim non est de
esse formae ut dictum est in prima dubitatione primi articuli
nec etiam formam ad hoc [illegible] applicatione
etiam confirmatur [illegible] quia greci vere conficiunt
et tamen hoc enim non apponunt // 2us casus

Aliquis de forma adiungit aliqua verba ut dicendo
hoc est vinum et vinum corpus meum vel consilia
nunquid talis vere conficiet. Dicitur q̄ additio potest fieri
multipliciter vel per verba que corrumpunt sensum dicte
formae ut dicendo hoc est maculatum corpus meum
et tunc nullum dubium quin non conficit quia
non est eadem forma. Vel per verba formae
non repugnancia et tunc hoc potest fieri dupliciter
vel preponendo vel interponendo. Si preponendo
ut dicendo hoc est corpus meum quod
traxi de maria virgine dicitur potest q̄ non
conficit quia talis dicit verba formae quae in tali
sacerdote non sunt efficacia. Et q̄ dicit verba formae
probatur quia dicitur q̄ x̄pus dixit ista verba
hoc est corpus meum quod traxi etc. et dictum
est q̄ est formam domini quia ista ipse non
est forma in quantum protulit ad id additum quod
x̄pus non dixit quia consequenter dicit hoc est corpus
meum non dicit formam ymmo vinum. Sed qui
incipit addicio sunt incipit dicere
formam ideo potest dicere q̄ talis vere conficit
quia in quo tamen prima verba esset prolata
iam forma perfecta esset et completa antequam
aliquam subtilitatem adderet. Unde si sacerdos
sumens intentionem sacerdotis quod fit etiam cum
consecrationis verba perficit adderet dicta
verba et statim prolate illis verbis hoc est
corpus meum in ore suo antequam alia ad-
deret credo q̄ vere consecrasset. Si autem interponat
talia verba dicendo aut variant sensum propositionis
dicendo q̄ x̄pus dixit accipite et manducate
de necessitate tunc variatur sensus quia sufficit
ipso quia x̄pus hoc non dixit non conficit.
Si autem non variant propositionem ut dicendo
fregit et dedit discipulis suis sedentibus in
mensa etc. Dico quia tunc non variatur
sensus q̄ vere conficit. Si autem talis ad-
dicio fiat interponendo in formam verba que sunt
membra dicit est ut dicendo hoc est vinum corpus
formam ymmo ipsam sufficit cum enim est
talia non dixit et propterea non conficit.
Tercius casus est aliquis transponit verba
dicendo hoc enim corpus meum est nunquid conficit
non sit q̄ non quia tunc variat formam cum x̄pus
non sic dixit 2. in primam sufficit.
Quantum ad 3m articulum est notandum
an liceat dictam formam aliquam iterare
ad hoc declarandum pono tres casus. Primus
si sacerdos credens se non debita materia
panis et vini protulit verba consecrationis
sed x̄pus est in proponente credit q̄ non sunt
debita materia panis ut forte quod credebat

esse panis non fermentati precepit q̄ est
panis fermentatus vel castaneas. Similiter
de vino credit q̄ est aqua nunquid debet
consecrationem iterare. Dicitur q̄ si defficeret tamen
in vino sicut in pane q̄ debet in talis deffi-
iterare quia sacramentum debet sumi sub utraque
specie de qua dicetur 2 capitulo. Sed dicitur
iterabis verba consecrationis corporis sicut ex-
lacta debet incipere dicendo quia in aliquo loco in
quo expresse ista ipso hoc est corpus meum
applicatur ad x̄pum ut ibi nobis fiat corpus
et sanguis etc. formam autem sanguinis
ibi similiter per totum continuatum est etc. Et
non q̄ sic dicere hoc tamen q̄ potest fieri
debet sine scandalo procedat et scandalizet.
Si autem in utroque defficiat maior
q̄ non debet incipere nec debet incipere vinum
aliud nec panem. Et nota mei est communis
philosophus et secundum [illegible] doctorum quae si in
vino defficiat debet id supplere quia preceptum
est sacerdoti hoc sacramentum non dimidie 2 ad primum
sub utroque specie incipe de qua dicetur 2 capitulo
Tunc est enim q̄ sacerdos ista non sufficit locum in
proposito quia sacramentum non dimidiatur nec etiam
talis misse celebratur ad [illegible] per [illegible]
tamen non debet iterare // 2us casus est quod
dum sacerdos vice protulit verba consecrationis
sed in ea distractus per cogitationes vagas
non recordatur si perfecte verba protulit et ad
maiorem cautelam verba reiteratur modo
supposito q̄ tamen an vere consecrasset quid quale
effectum habuit verba 2° prolata. Dico breuiter
q̄ nullum effectum sunt consecrationis quia ad
consecrationem requiritur debita materia panis
talis autem non sufficit debita materia panis
quia per verba prius dicta fuit ista panis tran-
substantiatus in corpus. // 3us casus sacerdos consecrando
calicem sacrificii dicit quibus verbis hoc est calix
sanguinis mei moritur statim et amplius non
potest procedere debet ne tunc verba per alium itera-
ri et compleri. Dicitur q̄ non et ponit q̄ talia
verba non compleuisset quia si non esset tunc necesse
sicut in baptismo quia ibi quando dubitatur de baptismo de-
dicitur de salute id necesse est ibi cumque
sub conditione in baptismo. Sed si sic probatur dicitur
in aliquo casu an consecratio sit perfecte et plena
nullum periculum salutis iminet si non iteratur
nec absolute nec sub conditione. Quod igitur
de talis materia est nec propter suadam dicitur q̄ non quia
purificet sed sacerdos ad per conditionem in sua
missa potest illa incipere sub intentione
conditionali ut dicit Scotus si illa non sit est
consecratum id incipio ut consecratum si non est
consecratum tunc incipio non consecratum nec tunc aliquod

3us casus

2us arts

3us arts

3us casus

2us casus

3us casus

165

dicto periculo

imminet periculum. Ad quartum argumentum in principio quod forma [illegible] prolata a Christo est vera et tamen dicitur quod non, quia cum hoc quod dicit demonstrat corpus Christi aliquid quod non est corpus. Ad hoc dico quod hoc quando profertur determinat substantiam panis quae nondum est sed erit corpus Christi. Et tunc cum dicitur ergo propositio est falsa quia per eam denotatur quod panis sit corpus Christi, quod est falsum, dico quod hoc verbum est aliquando tenetur substantive ut [illegible] et sic non capitur, quia tunc sic procederet argumentum. Aliquando autem tenetur consignificative ut si quis de mirato pane dicat: hoc est nutrimentum meum, id est convertetur in nutrimentum meum. Et tenetur sic et ideo est vera ista.

Utrum panis vel substantia sit in hoc sacramento debita materia. Et arguitur quod non, quia substantia panis non manet in hoc sacramento. Ergo etc. Assumptum probatur quia materia rei est de ipsius substantia cum sit pars intrinseca illius cuius est materia. Item 2 Physicorum. Sed antecedens probatur quia facta consecratione manet sacrificium in altari absque substantia panis, quia panis iam est transsubstantiatus ut habetur libro 4 distinctione [illegible] et si tunc finis. Ad oppositum est quod substantia panis sit huius sacramenti [illegible], ergo etc. Assumptum probatur quia hoc propositio [illegible] non possit designare aliquam causam nisi materiam, denotat hoc pronomine demonstrative. Et antecedens probatur Matthaei 26: Accepit Iesus panem etc. Ista patet quia habetur expresse de consecratione distinctione 2 capitulo panis. In ista quaestione erunt tres articuli. Primus tres materias scilicet panis, vini et aquae in hoc sacramento requisitas. Primus de panis substantia quae in consecratione in corpus Christi convertitur. 2us de vini essentia quae in consecratione in sanguinem subintrat. 3us de aquae notitia quae in consecratione calici apponitur. Quantum ad primum articulum est sciendum quod non immerito sub figura panis huius sacramenti debita materia, quia sicut panis in se continet spiritualis [illegible] panis corporalis vacillantes roborat, ut panis cor hominis confirmat et esurientes famem saciat, ut Genesis 18 dicitur, quod Ismael [illegible] de subcinericiis panibus et sic manducaverunt ambulantes, ut dicitur 3 Regum 19 Helias ambulavit in fortitudine cibi illius usque ad montem Dei, sic et illud sacramentum ipsum digne sumentes vacillantes roborat divina conferendo gratiam 1 q. 1 Multi, famescentes saciat de consecratione distinctione 2 famescentes saciat, ambulantes autem etiam condonando gratiam de consecratione distinctione 2 Utrum. Sed cum multi sint panes in facto ad maiorem ipsius evidentiam pono aliquas conclusiones. Prima est: verus panis de tritico factus est debita huius sacramenti materia. Ad hoc dicitur quod sit in sacramento de consecratione distinctione 2 c. 1 et c. non oportet et c. in sacramento. Et huius convenientia accipitur quia sicut [illegible] de [illegible] cum granum frumenti super omnia nutrit, Iohannis 12: Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit ipsum solum manet, cum multa grana sit ferme [illegible] aut cum nullo comparatur sic ipsius in frumento. Unde nullus corporis esse potest ceteris quod in [illegible] corpus Domini conficitur. Ista enim conclusio tenet omnes doctores. Et ista quaestio sequuntur alique. Prima quod farina antequam sit panis facta non est debita materia. Probatur quia non est panis. 2o quod pasta antequam sit decocta non est debita materia eadem ratione, quia pasta non est panis. Unde quidam dicit quod pasta et panis non differunt specie. Ergo patet quia si cum decoctione panis pastae in furno vel alio ab igne fit condensatio humoris aquae quae in pasta [illegible] cum partibus farinae, talis autem condensatio non mutat speciem. Et confirmatur quia panis decoctus fit pasta per modicam compressionem digitorum et videtur talis panis fit compressus eadem materia sicut erat ante compressionem. Unde dico quod ideo [illegible] quod non differunt specie, sed non probat quod materia consecrabilis sit pasta. Et ideo nec ideo quia panis et pasta non differunt specie ergo potest de pasta conficere sicut de pane. Sed negatur ista: mulier et sacerdos non differunt specie, ergo si sacerdos potest conficere potest et mulier. Et ideo quia licet tamen mulier et sacerdos sint eiusdem speciei, tamen sacerdos potest conficere et non mulier, quia hoc sacramentum quod est posse conficere non convenit sacerdoti inquantum est talis speciei sed ex aliquo singulari privilegio sibi a Deo dato; ideo potest ipse et non mulier. Ita in proposito quod panis sit materia debita per talem consecrationem non habet a natura sua speciei, sed ex mera ordinatione divina quae voluit quod solus panis coctus in tinctura aquarum sit huius sacramenti materia debita. Sed dico proposito quod non possit confici de pasta antequam sit cocta et panis frumenti, neque si per compressionem digitorum panis coctus fiat pasta, nec talis pasta esset debita materia huius consecrationis, ut scotus de 11 penultima quaestio. Quia consuetum est committitur in pane id est consueta, dictum est quia consueverunt esse in pane tamen ex quo semel cocta est et panis fuit non manifeste recedit a ratione panis usualis, non recedit a ratione consecrabilis. Secunda conclusio: dicitur quod quicumque panis factus ex alio quam de frumento non est huius sacramenti debita materia. 2o panis factus de fabis vel de castaneis non est materia debita. Sed numquam panis factus de spelta, de quo fuit diversae opiniones, dicitur quod si spelta sit eiusdem speciei cum frumento ut multi ponunt potest. Sed aut sit alterius speciei, non. Tamen visibile est quod non sit alterius speciei. Secunda dubitatio: posito quod grana frumenti vel tritici addantur ad bladum et fiat mixtura, numquam panis factus de tali mixtura est debita materia. Dicitur quod additum frumenti non est tantum aut tamen quod ipsum frumentum attingat ad suam speciem. Si vero minus frumenti addatur quam de fabis et de [illegible] farina et tunc de tali pane non potest confici. Aut additum frumento non dominatur ipsi frumento nec ipsum attingit ad suam speciem nec eius [illegible] resultat tertia species, ut si tamen ponatur de vino sed de alio et tunc etc. de tali pane non potest conficere quia non potest dici panis tritici nec alterius rei additae. Aut additum frumento non dominatur ipsi sed magis eius et attingitur ad speciem frumenti et tunc dicitur quod de tali pane potest confici. Haec vero in summa [illegible] de 8 q. 2 et glossa de 11. Et si dicatur: quando potest cognosci quod frumentum mutat speciem per additionem, dicitur quod hoc potest cognosci per accidentia, puta per colorem et saporem; accidentia enim magna parte conferunt ad cognoscendum quid quid sit. Sed quod si piper vel alia species misceantur vel aliquod tale, vel si sal, dicitur quod in eodem quod frumentum sine frumento transsubstantiatur et non adde [illegible] glossa de consecratione distinctione 2 et in glossa prima. Tertia dubitatio est utrum in pane fermentato potest confici. Ad quod dicitur quod licet secundum ordinationem ecclesiae solum in azimo pane debet confici, quia sic Christus in azimo confecit, tamen in fermentato potest; quod conficere licet non sit in obedientia ecclesiae. 2o dicitur quod peccaret graviter in fermentato conficeret, tamen vere conficeret. Et propter hoc tunc conficiunt et in fermentato statuit ecclesia quod celebraret in fermento ad extirpandum errorem Graecorum qui dicebant in fermentato non posse confici, et contra hoc ecclesia improbat, ut habetur Extra de [illegible] quod et improbat nihil. Et Richardus Bacho Paulus [illegible] sit quia azimum et frumentum non differunt specie, ergo si potest confici in azimo et in fermentato potest. Sed salva reverentia tantorum doctorum hoc sit verum tamen non valet, quia eodem modo possit confici de pasta ut dicebat in prima dubitatione. Utrum autem Christus confecit in azimo vel in fermentato dicunt Latini quod in azimo, Graeci autem in fermentato, et sunt utriusque partis positiones. Secundum argumentum 26 et illud [illegible] solum ideo causa hic obmitto. Quantum ad 2um articulum videndum est de materia vini requisita in consecratione calicis. Pono quod ad hoc 3 dubitationes. Prima est quod naturale vinum est materia congrua consecrationis sanguinis. Ad hoc dicit Bacho de 8 q. 2 quod omnes doctores et canones de hoc loquentes tenent quod solum vinum debite quaeritur. Ex quo sequuntur aliqua correlaria. Primum quod de agresta non potest confici quia non est vinum sed via ad vinum. Secundum quod non de aceto, quia non est vinum sed ex corruptione vini. Licet ex duobus dictis [illegible] dicat quaedam glossa quod de consecratione distinctione 2 in sacrificando quod ita tenetur a doctoribus. 3um quod non de lacte nec de aliquo alio liquore, quia tales liquores non sunt vinum, quia in sacrificio altaris nihil debet offerri praeter panem et vinum aqua mixtum de consecratione distinctione 2 c. 1 de lacte erit repleta expressum de consecratione distinctione 2 cum omne. Quartum de uvis non potest confici quia non sunt vinum. Quare est expresse positum ubi supra de consecratione distinctione 2 cum omne. Quintum quod nec de cervisia vel aliquo vino facto artificialiter quod non sit de vite, quia talis autem vinum illorum non est idem in [illegible] Christus instituit. 6um quod in musto tempore necessitatis potest confici, patet quia est vinum expressum de vite, ut habetur ubi supra de consecratione distinctione 2 cum omne. Sed dubium pono casum quod aliquis propter defectum vini tingit pannum vel spongiam in vino ut per totum annum possit reservare et in tempore sacrificii aqua postea eius lavet, numquid de vino sic extracto possit consecrari. Dico quod ita, ut [illegible] posito de consecratione distinctione 2 cum omne et dicitur ibidem quod non. Secunda dubitatio utrum de vino acetoso possit confici ut de nectare. Ad hoc dicit Iohannes Bacho primo quod de talibus non debet confici, quia in divinis sacrificiis potest panem et vinum aqua mixtum, nihil debet offerri de consecratione distinctione 2 cum omne. Dicunt tamen doctores quod si consecratio fiat sub liquoribus

Dubitatio 2

Dubitatio 3

Primus articulus

Panis

Secundus articulus

Vinum

1

2

3

4

7

6

caveatur

Dubitatio 2

Aqua

sang(ui)ne(m) et aliud in aq(ua)m s(ed) q(uod) aqua
vino mixta trasit in vinu(m) 2° aqua
cu(m) vino et vinu(m) q(uo)d sibi aq(ua)m i(n)corp(or)at
t(ra)ns(substanti)at(ur) in sanguine(m) 3° op(in)io e(st) s(ecundu)m
qua(m) p(otes)t dici q(uod) aq(ua) no(n) trasit n(ec) ...
n(ec) ... s(ed) (re)manz infusa cu(m) acc(identi)b(us)
... vini ... 3° op(in)io ... de(cre)-
tal(is) eligit ... que asserit aq(ua)m cu(m)
vino t(ra)ns(substanti)ari in sang(ui)ne(m) et h(ec) op(in)io p(ate)t
de (con)s(ecratione) d(istinctio) 2 ... in (con)ficiendo ...
ar(guitur) ... in p(ri)n(cipio) q(uod) ... q(uod) pan(is)
s(ubstanti)a no(n) e(st) ... sac(ramen)ti debita mat(er)ia
q(uia) mat(er)ia manet cu(m) eo cui(us) e(st) mat(er)ia ...
dico q(uod) ... s(ecundu)m ar(istote)le(m)
et ... no(n) e(st) ... sac(ramen)ti vel
alit(er) q(uod) s(ubstanti)a pan(is) no(n) e(st) m(ater)ia sac(ramen)ti
s(ed) (con)secrat(i)o(n)is q(uia) i(n) (con)secrac(i)o(n)e ta(m)q(uam)
m(ater)ia requirit(ur) ...

Vtrum sac(ramen)ti (con)secrat(i)o et ma-
licia impediat huius sac(ramen)ti
efficaciam. Et ar(guitur) q(uod) s(ic) p(ro) i(d)
q(uo)d h(ab)et(ur) i q(uestione) i ... sac(erdotes)

.1. Sacerdos · *2. Placere* · *3. Intencio* · *Quarta pars* · *Degradatus* · *Non*

ordinate aliquid conficere quantum ad posse, licet absolute facere. Et loquendo primo de ultima de qua dictum est in precedenti questione, quod excepte intencio et requiritur conditiones, prima quod talis sit sacerdos. Hec patet libro primo de summa Trinitate et fide catholica c. Firmiter. Unde de hoc sacramento dicitur quod sacramentum non potest conficere nisi sacerdos qui rite fuit ordinatus secundum claves ecclesie. Ex quo sequitur quod nec angelus nec virgo Maria possunt conficere. Secunda conditio que requisita est quod possit verba consecracionis proferre, hoc patet quia sine prolacione verborum que sunt forma consecracionis de quibus dictum est, in questione precedenti non conficiatur, et hec libro 3 de celebratione missarum c. Cum Marthe. Ex quo sequitur quod mutus potest hoc sacramentum conficere. Tercia conditio est quod possit habere intencionem debitam faciendi id quod in hoc sacramento ecclesia intendit facere. Quia enim condicio non ponitur in hoc sacramento sed etiam in aliis sacramentis est necessaria ut ait [illegible] libro de [illegible]. Sed ad evidenciam eorum que dicta sunt. Quarta pars: utrum sacerdos degradatus possit conficere. Ad hoc dicunt aliqui quod non, quia talis sacerdos per degradacionem fit non sacerdos. Sed hoc non est verum quia caracterem sacerdotalem non potest ab degradante deleri, quod patet quia si degradatus restituitur non debet reordinari. Et si dicas quod qui potest institutionaliter caracterem sacerdotalem imprimere ergo et deleri, patet contra per contrarium, relaxat quod facilius est destruere quam construere, dicitur quod contra non valet quia deus non sic instituit ministros in amocione sed in collacione. Et sic ista dicta ista videtur facilius est destruere quam construere non tenet in ministratoribus agentibus in sacramentis. Et ad hoc facit quod apostolus 2 Cor. ultimo non dedit nobis potestatem in destruccionem sed in edificacionem, licet ipse potestas sacerdotalis stat in caractere et caracter manet in degradato quod talis et si non de iure, tamen de facto potest conficere. Sed quia degradatus non manet sacerdos, ergo non potest conficere, patet quia per hoc confecit in ministerium necessariam [illegible], secundo patet quia talis est spoliatus privilegio clericali et traditur curie seculari. Ad hoc dico quod degradatus non spoliatur caractere nec ordine clericali sed privilegio clericali quo gaudebat antea sic quod non possit iudicari in causa

sanguinis per secularem iudicem et etiam est quod sine isto privilegio manet ordo sacerdotalis, quia tale privilegium per multa tempora post Petrum a Constantino imperatore ecclesie fuit concessum. Sed quia videtur quod in degradacione degradatus perdit omnes ordines et gradus XI q. 3 Episcopus vel presbiter aut diaconus a gradu suo deiectus non potest esse quod fuit in gradus suos amissos contra aliorum de manibus eorum. Et dico quod hic intendit archidiaconus bonum in eodem c. Exponens gradus suos idest execucionem graduum suorum sive ordinum amissorum ut gradus idest insignia vel ornamenta. Et hec innuit verba sequencia quod si episcopus non recipiat aurum anulum et baculum et sacerdos auream patenam etc. Sed numquid hereticus possit scismaticus vel excommunicatus sacerdotes possunt conficere. Dico quod sic et probatur de con. d. 2 c. Nichil. Quod non dicit [illegible] vero qui excommunicati sunt vel heretici manifeste nominati videtur hoc sacramentum non posse conficere, licet sacerdos sit, quia nemo dicit in consecracione offerunt sed offerimus dicit ex persona ecclesie. Sed ut dicit doctor hoc non videtur verum, quia licet verum sit quod non videtur quod conficiatur in fide ecclesie, tamen potest non solum scismaticus sed etiam hereticus quod plus est, exemplo patet quod sit hereticus, etiam curatus potest habere intencionem ecclesie in conficiendo. Potest enim intendere facere quod Christus instituit et quod ecclesia facit, licet forte non credit curatus valere ad salutem, vel ad quod supra dicebatur de baptizante de con. d. 4 art. 2 dubio 2 Dicitur ad dubium dicitur quod hereticus vel excommunicatus sacerdos dummodo habeat intencionem faciendi quod facit ecclesia quod licet non de iure tamen de facto potest conficere. Ad idem magister dicit quod de [illegible] quod non teneret, vel quod hoc dicit solum quod non [illegible] optimi dicunt videntur non posse conficere. Et ad rationem suam quia dicit offerimus et non offero, dicitur quod oblacio non pertinet ad formam consecracionis nec ad rem nec ergo offerimus enim hostia nondum consecrata ut stati post circumstantiam ipsum sacramentum potest esse sine oblacione ut patet de hostia consecrata in pixide conservata licet ergo secundum ipsa ecclesia non possit offerre possit

Non · *Scismaticus · Hereticus · Excommunicatus*

tamen consecrare. Secundo dubium utrum sacerdos balbus possit conficere ut putat sacerdos non potest proferre verba sed posuit loco [illegible] dicens hoc est corpus meum. Dico quod non est verum quia corpus non sit in proposito quod in forma consecracionis debet significari. Si tamen sic sit balbus quod licet non proferre possit verba proferre debito modo prolata per ipsum sint idem quod debent vel essent illius consecracionis. Credo quod talis vere conficiat. Sicut videtur de posse conficere ordinate. Et dico quod ad hoc quod ministrum possit ordinate conficere supradicta ponuntur, scilicet quod sit sacerdos et possit verba proferre et intencionem ecclesie habeat. Ad hoc quod congrue et ordinate possit conficere et ista in summa sunt duo, primum amocio impedimentorum, secundum apposicio ornamentorum. Quantum ad amocionem impedimentorum est notandum quod impedimenta quorum impedimentum ne rite conficiat sunt tria, quedam est pene quedam nec culpe nec pene. Primum impedimentum est culpa quia sacerdos constitutus in culpa mortali non potest ordinate conficere quia sacrificium idem sumit in peccato mortali sumit et offendit atque sumendo ut habetur de con. d. 2 Nichil et ad Cor. XI Quicumque manducat et biberit indigne etc. Ad hoc ut sit ergo maioris declaracionem est sciendum quod aliquis potest intelligi esse in peccato mortali tripliciter. Primo in actu quia tunc sic peccat peccato mortali mortaliter vel actualiter. Secundo quia talis aliquis peccatum commisit non recolit nec aliquis penituit nec sic peccavit. Tercio quia talis est sic de peccato quod commisit penituit vel peccatum modum est confessus et absolutus in foro ecclesie. De primo dico quod sumit indigne conficit celebrat indigne et manducat. De secundo in peccato secundo dico quod si talis ex negligencia crassa vel affectata de peccato gesto non recolit quod per hoc non excusatur a peccato quia talis tenetur se examinare cum possibilitate nature antequam conficit et precipue antequam celebret secundum preceptum apostoli 1 Cor. XI Probet autem se ipsum homo etc. Talis enim quia ignorancia neminem excusat 1 q. 4 c. Ultimo 2 q. 2 Si quis divinis 23 q. 1 Paratus 8 q. 3 Sicut etc. 1 licet 1, 2 si de certa et in multis aliis locis. Si autem non potest negligencia crassa prius quod precessit examinacio sufficiens et nichilominus peccatum de quo non fuit contritus vel confessus prius non prestat conficiendo vel celebrando licet forte cum latet aliquod peccatum de quo prius confessus non fuit, patet quia aliquis esse exponet

.1. Amocio impedimentorum · *.1. Culpa* · *1* · *2*

se periculo magno celebrando cum omnia peccata sua non possit distincte cognoscere. Unde idem patet dilecta quis intelligit et in illa quasi causa sufficit contricio generalis et generalis de omnibus peccatis ut habetur de pe. d. 1 c. In mensura. De constituto in peccato 3 modo dico quod si occurrit ei opportunitas tenetur prius conficere quam celebrare quia talis non solum debet reconciliari deo sed etiam ecclesie ad hoc quod digne recipiat sacramentum unitatis ecclesie. Si tamen non occurrit opportunitas confitendi tenetur, si potest sine scandalo vitare tenetur non celebrare sed expectare confessionem postquam iam stat racta. Si vero talis accurrit scandalum in statu quiescit vel celebret ut potest si iam indutus est in altari et tunc occurrit sibi consciencia de peccato mortali de quo non fuit confessus et non est in prompto confessor ydoneus tunc cum proposito confitendi tempore opportuno potest celebrare ut vitetur scandalum. Et similiter dico de contracto quod non celebrat hec omnia in summa secundum de libro 3 de q. q. Unica. De peccato autem veniali non est dubitandum quod talis sola contricione sine confessione remittitur. Sequitur videndum de impedimento quod non est pena nec culpa ut puta quod aliquis sit non ieiunus ieiunio nature. Et dico quod hoc potest contingere sine culpa et sine pena, tamen hoc impedit celebracionem vel conficere debita ut patuit supra q. q. articulo 2 ubi de hoc dicta sufficiunt. Tercio videndum de impedimento quod est pena ubi notandum quod pena est duplex, quedam naturalis quedam criminalis. Sed pena criminalis est duplex, scilicet quedam que non est fundata super aliquem defectum naturalem sicut est degradatio irregularitas excommunicacio maior suspensio vel execucio sui ordinis symonia infamia et quedam alia que ad ista reducuntur ut secundum infamia potest committi usura et huiusmodi. Alia autem est pena que fundatur super defectus naturales quia noluit ecclesia quoslibet personas defectuosas ministrare et ideo quod levitate 21 prohibitum quod haberet maculam non offeret deo suo panes nec accedet ad ministerium eius. Isti autem defectuosi in naturalibus prohibentur quia eorum ministratio esset scandalum pusillorum et ideo nec maculis nec aliis membris truncatus potest celebrare ut habetur extra de corpore viciatis libro 3 per totum et de clericis egrotantibus vel debilitatis [illegible] per totum et d. 55 per totum. Igitur ad hoc dico quod talis pene canonice prohibentes homines a celebracione sive sit fundate super defectum naturalem sive non

.3. · *De celebrante missam de homine [illegible]* · *Nec pena nec culpa* · *Pena Criminalis* · *Non naturales* · *Naturales* · *X q dis*

Leprosus

phibet quem a celebratione. Sz dud e q clicos pene fidate sup deffem ne sicut mutilatos lep et huiusmodi licet impediat a vita celebratione no tn a vita gitate. Sz circa pdcta ac^it duo dubia. pmu si leprosus pt celebrare licite ad q indet Bacho de q q vlt q no cora pplo pbacho no li^o 3 de clerico egrotate c d i cotibus et c tuanos ymo lepsi i monet a cura sua et placone p curati ul plat fuerit ead c de infirmae d clerico egrotate excepte sunt cel ppe lepra. Sz si lepsi coemita ul^a clericus iunet cu Sz nuq clericos put celebrare licite cons lepsi ul in loco puato dt bacho q lepsi te no esse scandalu n abiecto populi cu pplus pns i no sit. Circa at culpa lo^z q sacdos proceptal no Sz iniscrae sibi et q pplo tn puat eu cura et placone et no sui ordis execucoe i puate loci pene at se istrigend G d i glis

Caducus

Sz dubita^o vtr sac^os laborans morbo caduco licite possit celebrare ad h^c d^z A q z clico gsulmq q si frequet h^c morbo tagit^z a missar celebratione oibq modo amoueatur. Si vo qualucit eu sacrificare no inte diciniq. Sz q si taro h^c morbq talibq accid^t i indet^z qut indefite sine frequet sine raro q n^q q inrira de oibq clidit aut dbursda vexatonibq a mesibq suffendit^z se igeat sacz dimis. vbi glo dicudois al ch si i^o vbs a qualibq ret d^z ut suos lunatici epileticis et morbo caduco laborates ex quibq appz q clcs no debet celebrare.

Symoniacus

Tcia dub^o e Sz quida sac^os e symoniace pmotq ad ordinc sacdotale, et te^z ex offi^o psonar celebrare nuq talis celebrabit. Si dicas q no suspens z a iure go scandalizabit pplm q m pcto no fit. Si sit go suspens vrite patit celebrare. Glo d^z q pctm eq a^c e sectu z^c a iure suspe sus q^o ad se tm vel manifestu z^c suspens e q^o ad se et cetz q^o ad alios li^o 3 de symonia c de cetz i predco cau si e occultu Sz celebrare cu contricoe et dolore q cu no sit suspens n q^o ad se tm vitat tn maius malu si no incepit Sz dimitte et expectare dispensacom si eam pt obtinere. Si at sit

De apposito vestitu

manifestu nllo^o Sz celebrare q sic pcaz dur eqs ad se et eqs ad alios. Sequit vide^z sm vestitu expte sactl apposicio ornamentoz vbi nond q ornamenta sine vestimeta sactl in qbq do minist debet esse bndca et ad alios vsus no deputata de q^o de i vestimeta. Circa at sit^z ista indumeta expotit Innocecius de offi^o misse pte i c 2^e. Sunt inquit sex indumeta qua epis et psbris s amictq alba alma cingulus manipulq stola et placeta. Sz d^ste se^z dubita^o vtr celebrans sine istis vestimetis oibq ul aliqbq ul no gsecrat sit irreglris d^z q no q^z i nllo loco iuris i ponit sic celebranti clcis pena inflicta pene aut no sut amplianda li^o 6 d regul iuris dicit tn dns Gwido i expositione de q^o de i vestimeta q clcis peccaret gnut et esse gruiter puienda q^z q ordinacoz ecclie faceret.

Consecratio

Circa rituum ad 2^m arlm pono vnu q^oz s q sba panis i h^c sacto i vim corpus x^i quiet^z. p^z aut h^c ecclia p Ambro^o et po^z de q^o de 2 panis v d^z accessit gsecraco d pane fit x corpus. Tcia est ensebij et pone de q^o de 2 qz corpq v d^z sacdos inuisibiles visibiles creaturas i panis et vini i sbam cor^is et sanguinis sui secreta ptate comutat. Tcia est lio p^o d su i frint v d^z q panis trassbat^z in x corq et vin i sanguinez.

Sz q^z ita q^oz sit maiore trecs difficltates. qs adducam ar^o z r^o spo^e q^z si panis qutet^z in x corpq q^e foret p aliqm mutacoz panis i corpq x^e. Sua nota mutacoz p sm q^z si panis mutat^z i corpq q^e sut aliq^o g^e mutaconis muta^r sz q^e non mutat^z ut iducte q^z no mutat^z i corpq x^e p g^aacoz n^e p corrupco n^e p augmetacoz n^e p diminucone n^e p altacom n^e loci mutacom.

Secundo q^z si panis quitet^z in corpq x^e a clcis quisio fit in instati a i tpe no i tpe q^z te int tmia illiq quisionis esse aliqd mediu qd e fm q^z tmia illiq quisionis sit pncia panis sb specbq et pncia cor^is x^e sub eisdem specibq et ita imedte sibi inuice succedut qd pz q^z si pus esse absencia panis q^z pncia corpis x^e te panis no quitet^z i corpq x^e n^e clcis quisio pt fieri i qt q^z te aliqd o foret mesurans ipam quisione. Sit i^a a i^o o tuc a a pcedit

termini placois vboz aut e tmq ipiq placois. a^c est pq placom ipam no precedit q^z tuc ibi pus foct effcus gsecrois q^z oia vba cent plata z^c no oia vba esset de necitie. Si at a sit tmq placois vboz tuc pus nar est ipa oro plata q^z sit ita apte rei s^o ipa sit qua z mat^a et pgns oro ysta pus f^a e q^z va ymo f^a e et no va qd e f^m et idem se^z apcq si a seqret^z placom vboz.

Tz sic i oim mucone positiua tmq ad que i cipit ee Sz corpus x^e no accipit ee p illa gsecracoz q^z tuc frequet accipet ee go corpq x^e no e tmq iq mutaconis que d^z quisio et pgns panis no quitet^z in corq x^e.

Ad rones. Ad pm dico cocedo q panis mutat^z in corpq x^e p aliqm mucom s^z dico q ita mutacio no e nalis s^z sn nalis io ppe loquendo qcedo q no g^aa^o n^e corrupco q^z panis ibi ppe no corrupit^z n^e gnat^z corpq x^e nec ibi ppe aliqd alterat^z nec auget^z neqz diminuit^z neqz s^m loci mut^z q^z n^e ibi mo^z d vno loco ad al^m n^e trasit aliqd mediu. Tn large loquendo et i^a noia mucom extedendo ad muconcs sn nales i d quibq dcm fuit q q arlo z pt dici q sba panis mut^z in corpus x^e p corrupcoz sui q^z salt in ita mutacoe panis desit ee panis et ita corrupit^z aliquo ne sit panis.

Ad 2^m dico q clcis mucio e in oti et q^do q a sit o mesurans ista quisioz et vlt^o di^o q a e tmq placois vboz sacmetaliu et cu inferet^z tuc pus foret naliter oro plata q^z sit ita apte rei sicut ipa s^t dico q no se^z q^z oro no e plata an a s^z i a e pmo plata sz p^o sit in pfendo io an s a no e oro va nec f^a s^z p^o esse a.

Ad 3^m dico q i oim mucone positiua aliqd accipit ee ul aliqualit ee i pposito dico q i ita quisioe corpq x^e no accipit ee simr s^z accipit ee aliqliter q^z accipit sb istis accibus ee sacmetali p ista quisioz et tale aliqualit pt ee tmq mucoms positiue salte sn nalis.

Circa rituum ad 3^m arlm e vidend q^oa x^pus i sacto sactu manibq frangit^z vbi oz

3°

1

2

3

3^q arlq

gcede corpq x^e in altari sactu manibq tractari et frangi ut d^t ma li^o de de 12 ozui gfessy et h^z d q^o de 2. Ego bers vbi beregaius gfessus fuit ex pcepto ppe Nicolai coram ipo et plibq epis panc et vinu que i altari ponr pq gsecracom esse vm corpq et sanguinez x^pi et s^ualr no tam i sacmeto s^z etiam in veritate manibq sactu tractari et frangi et fidelium detibq atteri.

Pro tmq gfessois intelligere e nond q corpq x^e manibq sactu ve frangi pt intelligi dur. Vno^a q frangi et atteri dicat diuisioz et particoz peni i corpe x^e et sic videt^z corpq x^e frangi in sba sua sub specicbq ymo corpq x^e manet integz sb qualibet ptla. 2^e expont Magr v s.

Et ideo vba dca beregarij n^e s^uvar^z tmo in sacto s^z i vitate dicat^z corpq x^e tractari manibq sactu et frangi ve et atteri ve qd in sacto tm vigita est ibi atteretio et partico s^z no in singlis partibq totq x^e est et h^e est sma magri v s.

Ad arm i^o tm i pmo q pt sic exponi glo illiq vbi Maledica bndiccombq vris te^r i ctra a vob bndict^z s meritu mali estis q^z mali meritu mali bndicut mali qbq dnq pacit bnchaledic^t ul maledic^t. Sz i cubra^a sac^os no maled^t meritu malq s^z in q^ntu bonq s^z i q^ntu et in bndicedo et gsecrando racom intecoz ecce. Vel aliter sic Maledica qtqz a vob bndict^z i maledica vob p nom vm qbus sactu cubra^e a vob bndict^z et gsecrat^z q^z bru e q mal i gsecrado et gicando no mct^z bndicco dei sed maledicco iux^a i^d apli i Cor^e xi. Qui em manducat et bibit indigne te^r

Vos cubra^e acca^a sit in sacrameto s^n sbiecto geneia. Et ar^z q no q^z postq no pt ee sine pori essent z metha^e c de pori. Sz qdz acc^s e postq na^r sba q^z sba e p^m om i cognicone diffi^oe z tpe s^e metha^e g^o ipossibile e acci^ns ee p^n sba cuiq e acc^s.

Ad o^m e ma i de 12. In ita gone erut z arli. Pmq gmbq accibq h^c sbm ve denegat^z. 2^q gibus viatoribq h^c sactu rite gdonat^z.

ad pu^s

primo articulo

[illegible]

19o

2 9o

[illegible]

3o

Con

[illegible]

[illegible]

primum

secundum

articulo 2

1 9 dico

Adultus

[illegible]

3es conclusio [illegible] Adultus [illegible]

iudicaz utrum qui sciunt discernere inter bonum
et malum utile et dampnum et honestum
et viciosum et sunt doli capaces Sed
contrarium teneo causa / Primo sacerdos fuit invi-
tatus ad communicandum aliquem et dum venit
infirmus obmutuit vel in frenesi quasi
Et sic iudico communicare licet nunquam tales est
communicandus / Et de hoc dicitur si quis est
moritur infundat sacerdos ori eius eukaristiam
26 q 6 Si quis infirmus qui tamen intendit
est si autem peccauit et si talis testimonium
habeat et presumat quod ipse sacramentum re-
cipiat sine periculo eieccionis vel vomi-
tus et huiusmodi et alias non // 2a causa de
lunaticis nunquam in periculo mortis communican-
dus dicitur quod tempore quo habet lucidum interual-
lum discrecionis // 3a causa de aliquibus
in vero furiositatis nunquam ipso nato stati
hoc sacramentum potest sibi ministrari si constet de
ipsius furiositate dicitur quod non tales sit utens
racione quod equali racione esset dandum eukaristia
paruulis post baptismum cum sit fide constet
tantum esse sine culpa et in statu gracie
ut habetur in Clementina de summa trinitate et fide katholica
[illegible] 2 conclusio quia debet habere istud
hoc sacramentum recipiens est quod debet esse in mente
puritate perditus non quia nunquam communis in
mortali potest digne communicare ut patuit
q 12 articulo 1 et habetur de consecratione dist. 2 cotti-
die. nec sufficit quod non accedat sim-
bolis ut potest habere copia sacramentum ut vincat
periculum vel scandalum Ex ista quidem feruntur
aliquando contraria ex quibus solvuntur multe du-
bitaciones in ista materia / Primo quod hoc sacramentum
non est dandum hystrionibus et magis de
semel in publicis peccantibus nec apostati-
tis de talibus patet de consecratione dist. 2 pro dilectione
Et secundo quod de dictis communibus in mortali-
bus denegetur quo tamen peccant quamvis si
fuerit eis non denegetur de consecratione dist. 2
2 semel / 2m quod nec raptoribus 2 q
2 de viro / 3m quod nec usurariis patet
quia tales sunt in mortali et ad dignam
communionem requiritur munda mens / Sed de
immundicia corporis insurgunt dubitaciones
Prima utrum in dormicione pollutus sit hoc
sacramentum dandum de quo dicitur de 6
testium quod si talis pollucio accidit ex
precedenti crapula vel cogitatione immunda
quod non est communicandum Si autem ex superfluitate
vel ex infirmitate tunc non est timendum
de [illegible] quod si tantum deceat capli
dicit et inter perpetes hoc sacramentum
celebretur Si enim dormiens ex crapula

polluatur et confusus fuit tempore ymaginis
non debet papa nec celebrare Sed si turpis
cogitatio non intueretur papa potest
sed non celebrare eadem die et hoc si aliquis
sit qui celebrare possit Si autem dies fe-
stus exigat ut necessitas populi cogat ce-
lebrare utrumque quod tamen cuius est nec aliquem
sacerdotem qui celebret pro eo potest tunc tunc
celebrare potest / 2 dubitacio de illo
polluto cum uxore propria eadem die possit
licite celebrare communicare et videtur quod non quia ut
habetur de consecratione dist. 2 omnis homo ante communionem
ab uxore propria debet abstinere tribus diebus
aut quatuor aut quinque aut sex diebus / Illud
hoc dicitur quod pollutus cum uxore aut hoc est
reddendo debitum aut postulando Si solum
reddendo communicare potest Si autem postulando
non potest quod est intelligendum si hoc fiat cupidi-
tate libidinis et non solum prolem gene-
rare quia tunc non impediret 3 d q 2 de
cum propria si ipse petit debitum causa in-
fatuate ducti ad hoc dicitur quod licet talis mo-
neri debeat ne accedat si tamen eum vo-
luerit ex devocione communicare non est prohiben-
dus quia ibi Glossa et allegatum capitulum omnis homo
dicitur quod ante communionem abstinendum sit ab uxore
sed tamen consilium et non preceptum / 3a dubitacio
an mulieres tempore menstruum vel an purificacionem
partus possunt communicare ad hoc dicitur dist. 5 ad eius
quod sic Sed quid de hiis qui suspenduntur in
patibulis vel decapitantur / Ad hoc dicitur quod si
penituerit communicare possunt et eciam sepe-
liri in ecclesiastica sepultura 13 q 2
ultima / 3a conclusio quia debet habere licite hoc
sacramentum recipiens est quod debet esse in fide ecclesie
unitatis et in communicantes in fide et perse-
ab ecclesia non ministratur quia caret signo
sacramenti quod est unus cum christo et ecclesia quod celebr-
mus cum charitate unde incarnatus tales sunt
separati ab unitate ecclesie Sed tamen nomine quod
communicantes sacramentalis in morte non est
eukaristia deneganda de consecratione dist. 6 tanta
Pro (?) tribus articulis 2 videndum de hiis quibus ab hoc
sacramento debet repelli Sed in articulis licet satis
pateat ex predictis ad maiorem tamen eius
notificacionem tamen pono dubitaciones Prima
dubitacio utrum usurario vel raptori vel
peccatori petenti eukaristia in pascha de-
neganda videtur quod sic propter predicta Secunda aliquid
quod et indecens sacramentum non denegatur
[illegible] quod si talis peteret eukaristiam aut
est occultus peccator aut manifestus vel sus-
pectus Si occultus aut petit in occulto

et debet ei denegari ipsum monendo ut in
publico petat aut petit in publico
et tunc non debet ei denegari quia talis diffamaretur
hoc probatur in multis locis iuris ex eo quod qui
Judam occultum peccatorem non repulit a
communione publica de consecratione dist. 2 non prohibe-
at et 8 et c. Sic Judas 2 q 1 adversus
tales in fine 1 q 1 et 28 q 2 et c 2
libro primo de officio ordinarii Si sacerdos Si autem
talis petens sit publicus usurarius vel
raptor tunc sive petat in publico
sive in secreto est ei deneganda de consecratione
dist. 2 semel quod autem patere potest per omnia
iura statim allegata Si autem talis solum
sit suspectus dicendum tamen est distinguendo
quia suspicio est triplex / Prima suspicio violenta
quia presumptio reputatur ut si inveniatur suspectus
cum suspecta nudus cum nuda solus cum
sola in loco inhonesto et similia et talis
suspicio sufficit ad sumendum 32 q 1
dixit et propter talem suspicionem talis debet repel-
li sicut et manifestus / Alia est suspicio
probabilis quia recipit presumptio in capitulo 1 q 1
precium et si inveniatur solus cum sola lo-
quens in loco suspecto et propter talem non
est repellendus nisi sit peccator occultus quia
de eorum est talis suspicio recipit dicitur
ignorancia / Alia est suspicio levis quando sunt
signa levibus et propter talem non est repel-
lendus nisi sit peccator occultus / 2 dubitacio
utrum intrans duellum sit a communione
repellendus et videtur quod sic quia si talis pe-
tat duellum debet repelli Si vero sit requi-
situs sicut tamen quod si non intraret secundum leges
illius patrie perderet personam et omnia bona
in tali casu si intrat duellum prius non
ad offendendum sed ad deffendendum ei non debet
denegari / 3a dubitacio utrum meretrices publice
in casu mortis sint ab isto sacramento repellende
dicitur quod non si habeant contricionem de peccatis
preteritis quia omnibus hominibus cuiuscumque status
et condicionis constitutis in morte posi-
tis tamen vere penitentibus et confessis est hoc
sacramentum dandum de consecratione Si penitentes / Illud
articulum in quolibet in primo quod solum dico quod prius
et propterea tamen potest intelligi actualiter vel
aptitudinaliter et sic accipiatur uniformiter
secundo quod propterea non potest esse sine pane ma-
terie sed quod si est propterea actualiter requirit propterea
actualiter Si est propterea aptitudinaliter

requirit prius aptitudinaliter et ideo concedo
quod ista est vera si accipiatur vel actualiter
vel aptitudinaliter Si enim accipiatur actualiter
intelligitur sic hec actualiter est possibilis
sed tamen cum hoc actualiter non inheret sicut in
sacramento tamen quia est aptum inherere ideo est
propterea solum aptitudinaliter 2o solum
aptitudinaliter supponit substanciam quod non est
quod dico secundum quodlibet
Utrum idem corpus numero simul
potest esse in celo et hic in eukaristie
sacramento Et arguitur quod non quia nichil
potest distare a se ipso ergo quod
non quia quodlibet in terra realiter distat
ab eo quod est sursum in celo / Sed autem probo
quia distancia includit distinctum unitatis
autem cum quantitas est continuitatis ergo talis distancia
includens distinctionem repugnat unitati
continuitatis quantitatis ergo unum et idem corpus cum
unum corpus numero sit una quantitas quantitatis
Illud oppositum quia idem manet corpus numero
quod de virgine sumpsit dei filius et quod in celum
ascendit et sedet ad dexteram patris et in altari
sub speciebus panis et vini ut ostenditur similiter
et post dicit de consecratione dist. 2 omnia / In ista questione
erunt tres articuli primus qualiter idem corpus
sit hic et in celo collocatur corporaliter / 2 secundus
qualiter idem corpus sit in sacramento iudicatur
occultatum vel occultatum quod idem 3 / 3us
qualiter idem corpus sit in die uno consecratur
multiplicatur in multis viribus / Circa primum
ad primum articulum est videndum an corpus christi
possit esse in celo et in terra sicut / Ad cuius
evidenciam primo pono istam conclusionem quod deus
potest facere unum corpus simul esse in diversis
locis localiter et dimensive itaque patet 3a
probacio quia hoc non includit contradictionem ergo quia non
est aliquis apparebit soluciones contradictionis
quod ad hoc videtur sequi quod adducentur in primo
articulo quod deccium / 2a secundum quod deus potest facere
duo corpora sit in eodem loco localiter et di-
mensionaliter ergo quia non quia sicut non videtur
magis impossibile primo Sed probo autem quia hoc
de facto fuit cum christus exiuit utero virginis
manente sigillo virginitatis et cum ad
discipulos ianuis clausis intravit / 3o sic
ratione libri de sacramento dicitur quod deus quod fecit
unum corpus esse sic quando voluit et si
voluisset aliter facere potuisset / Contra
quod arguitur probo sic ad quod sequitur contradicto-
ria ergo ipsa est falsa quia sicut probatur ante
quia si unum corpus sit talis in diversis locis tunc

dem esset simul calidum et frigidum, patet, quia in uno loco sibi approximaretur ignis et in alio aqua frigida. Item quod simul crescet et non cresceret, patet, quia in uno loco haberet cibum et in alio non. Item in uno loco teneret firmiter corpus in temperie aeris et in alio corpore distemperie aeris acciperet similiter, et pari modo quod simul posset moveri et non moveri, vulnerari et non vulnerari et multa alia que omnia sunt absurda. Contra: impossibile est eandem materiam simul esse in diversis formis substantialibus. Consequens quod falsum. Probatur antecedens de se. Sed prima patet, quia antecedens sequitur ex quo generatur, quia ponatur idem in nutrimento in pluribus locis et diversis aliquibus conditionibus in illis pluribus locis comedatur, et quod utrumque nutrimentum utrobique convertatur in nutritum in substantiam suam sequitur quod tunc eadem materia nutrimenti erit sub diversis formis substantialibus specificis vel intellectivis si homines sit tale nutrimentum comedentes. Tertio

sic: quod esset verum sequitur quod denique superficies terre fieret ex eius circumferentia sursum in minore sui quantum est similiter falsum. Consequens patet, quia ponatur quod deus faceret ... firmamentum quod est super orizontem nostrum tale esse quod maior pars firmamenti est sub orizonte nostro et pari modo eius dyameter erit sub orizonte nostro et similiter eius centrum quia centrum est medium puncti dyametri. Tunc arguitur sic: Illud est centrum terre et firmamenti quod centrum firmamenti est super orizontem nostrum ergo et centrum terre, ergo eius superficies que [illegible] centrum erit super circumferentiam suam et pari modo ex quo sunt probanda. Quo ad primum nego antecedens. Unde [illegible] ad ... contradictiones. Ad primum contra dico quod idem corpus esset simul calidum et frigidum nego. Unde posito quod illi corpori in uno loco apponeretur ignis et in alio aqua, idem tunc idem corpus fieret sibi eidem corpori simul in uno loco approximati apparerent duo dicta agentia. Ideo dico quod illa duo agentia aut sunt equalis virtutis in agendo aut unum vincit alterum. Si sunt equalis virtutis tunc dico quod sicut illa approximata eidem corpori existenti simul unum ubi vel unum impediret alterum ita quod neutrum ageret vel agerent ad quendam effectum medium in quo passum non perfecte assimilaretur uni nec alteri, sic et eodem modo si dicta agentia contraria approximarentur eidem corpori existenti plura ubi. Si autem utrum unius

vincit virtute alterius vel similiter assimilat sibi passum vel magis unum quam alterum eodem modo sic si simul esset in uno loco et in secundo quod si utrumque ignis sit sub virtute aque quod idem corpus utroque loco erit calidum et non frigidum. Si autem econverso erit econverso. Ad 2ᵐ dico quod contradictionem de crescere dicitur quod cum crescere sit appetitus vel est naturalis vel sensitivus vel voluntarius, sed velle comedere et sic est sit sive sic dico quod si idem corpus saciaretur in uno loco statim cessaret appetitus et in alio loco ex cibo sumpto penes in uno loco sed si dico corpori diversis approximetur in uno loco ignis idem corpus calefieret in eo loco in quo esset. Ad 3ᵐ quo contradictio de temperie aeris corpus confortaret in uno loco et de intemperie idem corrumperetur in alio loco. Dico sed ad primam contradictionem et si tanta sit virtus aeris temperati ut superet virtutem aeris intemperati quod tunc aer intemperatus non possit corpus corrumpere, sed nunc fieret si per [illegible] potestas aer temperatus et aer intemperatus ponerentur circa idem corpus in eodem loco. Si autem aer intemperatus superat ipsum corpus inficiet in utroque loco. Ad 4ᵐ de morte et vita dico quod sicut patet quod datur quod si in uno loco moriatur mortuum erit et in alio. Ad aliud de vulneratione dico quod si idem corpus sit in diversis locis non sequitur quod si in uno loco vulneretur quod in alio vulneretur sed bene sequitur quod si in uno loco habet vulnus habet et in alio. Ratio primi est, quia vulneratio est quedam actio que non est ipsius corporis vulnerati sed alicuius agentis extrinseci requirit sic vulnerantis et ideo non semper requirit presentiam rei vulnerate sed rei vulnerantis cum ergo vulnerans tale corpus simul esset in uno loco et non in alio. Ratio autem secundi quod idem corpus cum habet vulnus in utroque loco est, quia vulnus non est aliud nisi divisionem extremis in idem corpore que divisio ad esse suum non requirit presentialitatem alicuius agentis abinde corpore et ideo ubicumque fuerit idem corpus fuerit talis divisio et pari modo tale vulnus et per istum modum possunt solvi multe contradictiones. Ad 2ᵐ principale contra dico quod tunc eadem materia possit simul esse sub diversis formis substantialibus contra est quod sit de [illegible] sanctorum an deus hoc posset facere vel non adhuc dimitto. Dico tamen quod hoc non sequitur ex hoc quod ad probationem de nutrimento in diversis locis posito dico quod idem fieret de alimento sumpto a diversis aliquibus in diversis locis quod

fieret si duo stomachi fierent in eodem loco et idem cibus esset in utroque tunc vel utrumque unius stomachi tunc vinceret alium et converteret in suum corpus vel esset virtutis equalis et tunc equaliter converterent de alimento in suum corpus vel esset equales non tamen omnino unus utrumque vinceret alium et tunc fortior plus converteret in suum corpus et alia debilior minus converteret eadem sic existens in dicto ad stomachum alium sic existentem et cibus recepto in utroque ita dicitur de cibo sumpto a diversis stomachis in diversis locis existentibus. Ad 3ᵐ principale contra dico quod tunc centrum corporis sphericum centrum possit fieri extra circumferentiam suam, dico quod non sequitur quod cum posita quadam enim quod in omni sic statibus terra et firmamento quod idem centrum terre et firmamenti. Sed si medietas firmamenti que est sub orizonte non poneretur super ut posuit argumentum tunc dico quod alterum esset centrum firmamenti a centro terre. 2ᵒ tunc licet centrum firmamenti fieret extra circumferentiam terre non tamen centrum ipsius terre quia terra esset de centro alio a centro firmamenti. Ex dictis solutionibus patet ad questionem, scilicet quod idem corpus Christi modo potest esse in celo et simul in sacramento, quia hoc non videtur magis impossibile quam primum quod est expresse positum fidei ut patet de De consecratione dist. 2 cap. In memoria. Sed ad maiorem evidentiam predictorum pono tres dubitationes. Prima an si corpus consecratum in cena fuisset usque ad triduum in pixide conservatum utrum in triduo fuisset verum mortuum. Dicitur quod sic, quia idem corpus non potest esse vivum et mortuum simul et semel. Sed corpus in cena consecratum in pixide servatum est idem corpus de quo Christus in cruce, ergo fuisset mortuum igitur et in pixide. Secundum videtur, quia Christus non moriebatur nisi percussus et flagellatus, non autem fuisset percussus in pixide. Dicitur sicut supra dictum est de vulneratione, quia licet non fuisset vulneratus in pixide tamen habuisset effectum vulnerationis et flagellationis. Unde patet, quod verba que significant passiones ad extra illata non possunt attribui corpori Christi prout est in sacramento. Unde non potest dici quod in sacramento fuisset vulneratus cum lancea et similia. Sed bene omnia illa verba que significant passiones innata ei convenient sicut dolere pati et mori. Ad argumentum dico quod licet in pixide non fuisset crucifixus tamen ibidem habuisset dolorem crucifixionis et quod fuisset mortuus. Quo ad 2ᵐ dubium est utrum Christus in cena dedit corpus suum discipulis passibile

vel impassibile. Dicitur quod passibile, quia tale dedit quale habuit. Sed contra: quia corpus passibile non potest manducari sine sui lesione. Dicitur quod licet dederit corpus suum passibile non tamen modo passibili sed tali modo quale est in sacramento. Quale est in celo non tamen illo modo quia in celo est situaliter secundum partes et dimensiones non tamen in sacramento. Sed dubium est utrum, quod si apostoli, in triduo potuissent consecrare corpus. Dicitur quod sic, quia poterat habere omnia ad consecrationem necessaria, de quibus dictum est in articulo primo quinto. Ita erat sacerdos et poterat verba proferre cum debita intentione super debita materia. Sed dubium est, quia si aliquis tunc consecrasset aut in illo sacramento fuisset anima Christi aut non. Si sic ergo ibi fuisset Christus vivum et vivum quod tamen erat in sepulchro mortuum. 2ᵒ in se idem corpus Christi fuisset vivum et mortuum. Si autem ibi non fuisset anima Christi ergo sacramentum consecrationis non haberet eundem effectum que nunc habet in nostra consecratione in sacramento sit anima Christi. Dico quod in sacramento sic quod est vi verborum sacramentalium et ita semper consequitur vi huius consecrationis. Alia autem que naturali concomitantia et dicitur non ex vi verborum in hostia consecrata, virtute verborum solum ibi est corpus Christi, licet naturali autem concomitantia ibi sit divinitas anima et sanguis. Si ergo apostoli consecrassent ibi vere fuisset Christi corpus sed quia tunc erat separatum a divinitate ideo ibi fuisset divinitas sed non sanguis neque anima quia tunc illa erant a corpore separata. Non autem anima in se quia inseparabilis semper est a corpore separatum. In calice autem ibi est primo sanguis Christi et ideo tunc ibi fuisset divinitas quia non tunc erat separata a sanguine. Non autem corpus et anima quia tunc a sanguine erant separata. Sed non anima sit in calice consecrato quia anima sit cum Christi sanguine coniuncta. Tertium dubium ad 2ᵐ articulum est utrum qualiter corpus Christi in sacramento videtur oculis nostris. Dicitur quod aliquid dicitur videri oculo corporali multipliciter. Uno modo ut per se visionis corporalis obiectum et illo modo non videtur nisi color ut habetur 2ᵒ De anima. 2ᵒ ibi non videtur corpus Christi cum sit vera substantia nec accidens neque color. Alio modo ut per se visionis obiecti sensum et illo modo videtur corpus Christi quod coloribus visu sentitur. 2ᵒ non videtur corpus Christi ibi quia non sentitur talibus coloribus nec eis efficiat ut patuit quia 13. Tertio modo ut talis visionis suppositum et illo modo videndo colorem Petri dicimus videre Petrum, et illo modo videtur suppositum divinum videndo colorem Christi. Et illo modo non videtur in sacramento Christi corpus, quia non est

2°

3°

2ª

3 d.

2ⁱ ar.ᵐ

suppositum alicuius subiecti accidentium. Alio tamquam sibi obiectum visionis quietum. Ut videndo arma quibus ipse est armatus dicimus videre hominem qui sub illis armis est; et possemus concedere aliquid quod videndo ista videmus corpus Christi quod sub illis speciebus continetur non quidem localiter tamquam locatum in loco sed sacramentaliter. Unde patet quod corpus quod videntur species sub quibus sacramentaliter est corpus Christi. Unde sicut vere corpus dicitur frangi manibus sacerdotis et dentibus atteri de consecratione dist. 2. Ego Berengarius non quod corpus in se sed quia franguntur species videntur. Sed si queritur dubium utrum quis in peccato mortali videndo corpus Christi peccet. Dicendum Johannes Gallensis libro 3 dicit quod non peccat licet sit homo. Si peccator aliquis propter humilitatem abstinet laudandus est, et quod infideles ab aspectu corporis Christi arcendi sunt ut dicitur ibidem. Sed dicit quod peccator sed videre si non multo aspectu propter humilitatem. Immo potius visus causa Christi et peniteat potius in se quod non sit dignus ut in aspectu et visu tanti sacramenti frequenter consistat. Hic an peccator peccet tangendo corpus Christi. Respondeo Iudeus super q. 12 quod si tangat cum timore et reverentia propter aliquam necessitatem ut quod videt hostiam iacere in terra non peccat. Alias sic.

Circa tertium ad tertium articulum est videndum qualiter corpus in sacramento iteratur. Et primo quantum ad consecrationem; secundo quantum ad sumptionem. Primo est videndum an liceat clerico una die plures consecrare sive plures missas dicere. Ad hoc respondetur de consecratione missarum consilium quod excepto die nativitatis domini nisi causa necessitatis suadeat sufficit sacerdoti in die semel unam missam celebrare et eodem modo est respondendum quod valde felix est qui unam missam digne potest celebrare. Sed quia glossa et consilium quod sit causa necessitatis propter quam quis in una die potest plures missas celebrare, dicit hic Hostiensis adducit aliquas causas quas ponit Bacchus quod vult de consecratione. Primo cum sacerdos celebravit de die et postea quis moritur potest celebrare pro defuncto. Sed in hoc ad hoc requiritur quod corpus defuncti sit presens illi celebranti. Sed hic dicit Bacchus quod cum causa non distinguat necessitatis celebrandi pro defuncto sufficit de consecratione dist. 1. Nec ego distinguo si utrum hic presens potest fieri pro corpore presenti vel pro anniversariis vel devotione. Dum tamen non sit corrupta intentio vel quamquam consuetudines

loca probata vel quamvis constitutionem synodalem liceat potest celebrare quia plures celebrare non est simpliciter a iure prohibitum. Secundus casus est cum honestate vel utilitate ut si dicta missa veniat aliqua magna persona. Tertius casus propter peregrinos et hospites et istum casum ponit Hostiensis in sua summa. Et ideo de celebratione missarum. Quartus casus propter necessitatem imperatoris vel tempore labet et hic ponit Raymundus. Quintus casus propter paucitatem clericorum vel pauperum duarum ecclesiarum uni sacerdoti committitur et istum ponit Hostiensis in summa. Sextus casus cum sacerdos celebrans missam deficeret ut inchoatam missam perficere non posset tunc alius sacerdos qui tamen iam celebrasset missam istam perficere debet. Alius casus est quia sacerdos curatus tenetur plures missas ...ales in die celebrare sed quando in ... occurrit aliquod festum tenetur ad missam de feria et de festo. Sed dicit hic Bacchus quod numquam propter aliquam necessitatem debet ultra duas missas celebrare in die nec etiam duas ... causa adulationis vel cupiditatis quia tunc peccatum mortale de consecratione dist. 1. Sufficit sacerdoti quod peccaverunt vel hominum placentes unam vel plures missas celebrare non est ... Quia ... non quando celebrat duas missas non debet in prima recipere ablutionem de celebratione missarum ... quia tunc non accederet ad secundam ieiunus quia vinum quod suffundit vel aqua non transit in sanguinem eodem titulo cum marthe.

Restat videre de iteratione sumptionis. Et primo utrum laico liceat sumere omni die. Ad hoc dicitur de consecratione dist. 2. Cottidie sacramenti ... non laudo nec vitupero. Omnibus tamen dominicis diebus communicare hortor. Et vide secundum glossam quod verba sunt Augustini ignorantis mentem alterius videre non potest ex quibus apparet quod si quis sit mente bene dispositus omni die communicare potest. Secundo queritur quando sacerdos communicans quotiens communicare. Ad hoc dicitur libro 7 de penitentia et remissione dist. quod ad minus semel in anno sic in festo pasche nisi forte de consilio sacerdotis propter aliquam rationabilem causam ad tempus a perceptione debet abstinere, aliquin ab ingressu ecclesie arceatur. Tertio quero posito quod sint duo sacerdotes sine peccato mortali maculatos unus ex devotione cottidie celebret vel recipiat sacramentum, alius ex devotione abstinet a cottidiana celebratione quis istorum magis est laudandus. Ad hoc dico quod cottidie celebrans quod ambo ... quia ... quod quia ... magis est laudandus et magis bonum facit quia patet quia ... non ... nos facere ... quod est magis bonum ... patet de consecratione dist. 2. Cottidie et est ...

Secundo quia talis maiorem devotionem exhibet reverentiam quam qui non facit. Ad tertium quia abstinens a reverentia sacramenti venit se dedisse secundum per gratiam celebrans autem non secundum venit se dedisse per gratiam sed et per sacramentum et per rem sacramenti que est corpus Christi et per ... sacramenti que est unio caritatis ut dicitur de celebratione missarum cum marthe in distinguendo. Tertio quia talis abstinens reveretur deum secundum per humilitatem qui autem cottidie celebrat non reveretur deum secundum per humilitatem sed etiam per sui ordinem ministerium quod est ultra officium angelorum de ... 1 ... magis deum reveretur. Assumptum patet quia talis in principio misse protestatur se indignum per generalem confessionem et post hanc protestationem totam missam continuat officium sui ordinis exequendo. Sed circa hunc articulum oppono in primo quod si sumens cum dicitur non potest distare a seipso nec loquendo de distantia locali ad quod patet quia distantia includit distinctionem ... autem potest distinguere a seipso. Dico quod talis distinctio non essentialis sed secundum localem et ita potest aliquid distinguere a seipso etc.

Circa sacramentum penitentie dicitur quod contritio determinatur incipit in de penitentia dist. 1. Primo queritur: Votum sacramenti salutaris penitentie requiratur necessitas ad deletionem criminalis macule. Et arguitur quod non quia offensus potest remittere offensam offendenti absque hoc quod offendens peniteat. Igitur multo magis deus qui est summe misericors. Sed ... remissa offensa a deo peccatori est deleta macula. Igitur sine penitentia potest deleri talis macula. Sed in oppositum arguitur Luce 13. Nisi dico vobis nisi penitentiam egeritis omnes simul peribitis. Igitur quia non est aliter sine criminali macula perire quod est ... Respondeo in ista questione erunt tres articuli. Primus qualiter penitentia multipliciter varie describitur. Secundus qualiter penitentia multiplex motus ipsam efficiat. Tertius qualiter penitentia pro delendis culpis contingere requiritur. Circa primum ad primum articulum est primo notandum quod penitentia est duplex quedam que est sacramentum, quedam que est virtus. Penitentia que est sacramentum sic describitur. Est absolutio hominis penitentis facta certis verbis cum debita intentione prolata a sacerdote iurisdictionem habente ex institutione divina efficaciter absolvente a peccato. Penitentia autem que est virtus quadrupliciter describitur. Primo quantum ad actum in ipsa inclusum. Secundo quantum ad ipsam requiritur et dolor de peccato commisso. Et secundum hoc sic describitur:

Penitentia est vere dolor cordis et amaritudo pro malis que quis commisit de penitentia dist. 1. Item Ambrosius. Secundum quod in penitentia requiritur est dolendo peccatum punire et secundum hoc sic describitur: Penitentia est dolor et secundum hoc sic describitur ... quod in se punit quod deliquit cordis ... de penitentia dist. 1. Cum mensuram. Tertio quod in penitentia requiritur est firmum propositum de quibus dolet iterum non committere et secundum hoc sic describitur: Penitentia est ... qua commissa mala cum emendationis proposito plangimus et iterum plangenda committere nolumus. Et Ysidorus de summo bono de penitentia dist. 3 et 10 q. sic ait Gregorius. Penitentia est ... deplorat ut iterum committat penitentiam agere ... ignorat ... dissimulat ut dicitur de penitentia dist. 3 in principio. Quartum quod requiritur est quod talis pena a penitente sit acceptata et sic penitentia ad hoc potest sic describi. Penitentia est pena in se voluntarie assumpta pro peccato commisso ... vindicata ... de pena de penitentia dist. 1 in principio ... diu gaudeat et spectet de gratia quamdiu sustentatur a pena in se sic dolet et de dolore gaudeat et ... dolet et non ... doluisse dolet ... veritas libro 10 de penitentia dist. 1. Sed circa predicta oritur magnum dubium. Sed quod sit pena voluntarie assumpta ut dicitur ... cum non pena possit esse voluntaria cum de ratione pene est esse involuntarium ... non peccat in eo quod non vult ... non punitur in eo quod vult. Ad hoc dico quod voluntarium dicitur aliquid multipliciter. Uno modo aliquid dicitur voluntarium quia ... non omnino voluntas ... sed patienter sustinet. Alio modo quod voluntas libere acceptat. Alio modo quod voluntas ... et isto modo aliquid potest dici a voluntate causatum et institutum. Alio modo ... potest ... et ... et ... intentum ut est peccatum quod voluntas ipse non potest appetere. Ex quo dico ad propositum aliquos ... penitentia quod pena potest esse voluntaria primo modo sed patienter tollerata patet quia quamvis malum ... dum tamen non sit ... sed potest ordinate et patienter sustinere. Secundo ipso quod pena est secundo voluntaria quia pena potest acceptari a voluntate in ordine ad aliquem finem ut dicitur est in ... de penitentia peccator de peccato doleat et de dolore gaudeat. Tertio ipso quod pena potest esse aliquid volitum per actum patet quia non magis pena est ... repugnans est obiectum voluntatis quod est bonum quam ... peccatum ... peccatum autem ad minus per actum potest esse ... ipso est volitum quia ... non esset peccatum in aliquo sed voluntarium.

Margin notes (left page): Dubium; 3us articulus; ca; ca; ca; ca; ca; ca; ca; no.

Margin notes (right page): (folio number) 172; 1 dolor; 2 punire; 3 proposita; 4 acceptatio; Dubium; 1us; 2us; 3us; ad probationem; primus articulus.

circa p^o q^d n^a pc pt psc et pur ee volita pz quia nu^m icomod^m pt psc et pur a vo^te esse volitu cu effectus quomodi sit a volutate inseparabilis fi Ansel d'casu dyali c 22 qz aliq pc no pt esse volita psc et pur pz q^a qz ois pc iniqu^m e incomodu^m pacienti infert malu^m et q^rum ipi vo^ti Oz q^o hoc insurgit d^a dubitu^o qz d^r q pc no pt esse pur a volu^te volita q^r ome bom pt ee perse a volu^te volitu Oz ois pc e bo^m qz aor pz qz ome bom qtinet^r sub pmaio vo^tl obo fi bor pz p ma d q ois pc a d^o e fi^o 2 de 3 ... ome aut qd e a d^o iustu e ... et d^o p^o q no ome iustu pt ee psc a volutate volitu pz qz peccatorz dap nai ppetuo e iustu in ^co appetere no forent iustu pz hec p sile qz piez ... inoi e iustu ... d^d placet

[illegible]

Ista opio e magri Joh Bachonis li^o q^rto d^e 1 ... in arti^lo ... Et hac opiōz ipe psuadz sic q licet bo^a opa ... gre in mortali fca sint p mortua tn i eode ee quo p^o peccor ve penitet ... [illegible]

Compat9 e imitell insipietib9 eet et hac bestialit vt va viq eroyca dis-tinct destruit pnia et d peccatib9 pue-rab dei facit utz ex dictis effectibus pnie go. 2 ppo e q pnia e viq intellualis pz qr int omes virtutes intellectuales sapia e excellentissia et ptinet omez intellectum q e sptq pncipioz et sciam q e sptq gois et hz vim dict dca virtez 6 ethic 2 c 7. Sz illos effectus hz pnia lz enim p sptum sapie cogite pncipijs legs xpi hc vim dicte omne malid p hac lege effugiend et oe bonum est agendu et p sptud hz determinac q iustic z petm deste et peti itez no qmitte d pe d z in pio 2 tamqz pfta viq intellualis habz gelude pniaz agite / z ppo e ez pnia e viq effectualis pz qr int ab vtes effectuales iustia e gnalis et excellentissia 7 ethic qm ppt iustiaz qmutativam q qsistit i donacoib9 et pmacoib9 2 eys spebg oz dac iustiaz gnalem q tenat vniuqz qd suu e utz 7 ethic hc at toz fat pnia g pnia e iustia gnalis, bor pz petor enim offedit deu cetez et pxim et aulz p pniaz satisffaciat s do p qtricoz cordis p qfessioz et pxio p debita satisfaccoz ga Cl d actu in ohi illig dubitacoib facti d q pnia ut e passio no d pe viq s ut e a volutate impata 2 est mage acto qz pa / Z natum ad 3m ar-lud est vidend qlit pnia requit ad delecom peti l po dqs pones pa e q petm e i qoe tm actu qz vatu d ee a do delebile qr p illud symboli i-missioz petoz et rone qr qnqz pdestinat9 labit i petm morle utz d dauid petro latrne paulo et de mlt alijs ergo tlc petm tlibg i-mittit a do / pz qr tles finar st ul erit bti / et no stat aliqm ee btm et ad pena obligatu esse / 2 ppo q oz petm i homie delend no nccio requit pnia q est sactu, pz tu qr bapt sn oi tli pnia delet omes peti macula / vnde si adulty bapty stati moret sn tli

qfessione euolaret ad celu ut hetur d pnia no bapto e debitu lic z d qo boz e q 6 ar-lo po tu & qz i ne-cessite sn tali qfessione cu sola qtioe manens saluet / tu 3o qr an tlez pe-mtecz sacmeloz petor iaz e absoly ut dit ma lio 4 d 14 / 3 ppo est vbi assit opportunitas pnia sacmetal e nccia ad delenda culpe maculam pz p ma lio 4 d 14 d q no suffit qtitea soli do si assit facultas s oz ee qtitea sacti et ad hc ibid adducit mltas rones / 4 ppo ad petm i qoe delend nccio i-equit pnia q e vtus pz p aug lio d pnia q neo sui ar-biter qstitut9 pt incohoac vita noua nisi peniteat eu vite vetis / ctu e at q p i-missioz peti petor noua vita d incohoac go ad ipam sequit pnia vetis vite i peti / Id ar-tud i pio q petm dico q pm peat q deus de sua po abta poss i-mitte offensam sn aliq pnia qd qcedo s o tu 2 d or-dinata po et sic intellido i-quit pnia et io ar-tud no pcedit

Vtz viator p actu salutari pnie de qmisso peto do pos sit satisfacere. Et ar- q n qr viator p actu pnie no pt deo tm i-dde qntu ab ipo p petm abstu lit g nc satisfacere qa no. qr satisfacio requit eqlc qnb pz qr deo nichil pt p peto i-dde qr an petm d omnibus que pt do tenebat rone creacois et qsuacois / Ad oppositum sic peccator p qmisso peto pt pniaz sibi ab ecclia i-olit iniunctam face go et satisfacere qnb pz qr alit tenet i-plet adipole q i-lam canois lio 6 d i-glis 2 ult qua no qr petor fuc satisfaciat dum pniam qudico eccie sibi ipositam fat ut hct d pe d 1 l s hc io / In ista qoe erut 3 ar-li d satisffcoe pmo qlit desebit ut ondat eius quiditas / 2m qualit psict vt qsti ondat vitas / 3m qlit diuidit vt ei9 ostedat vnitas / Q Ntum ad pm ar-lu dico q satisffaco dum desebit pmo Satisffco est opacio laboriosa vel penalis voluntarie as supta ad puniendu petm qmisse

et ad placandu diuinam offensam Et sic accipiendo satisffcom est ps pnie q diuidit q qtcom et qfessiom et illo no intedo hc loq / Scdo desebit sic Satisffco est i-ddico voluntaria equa lentis alts indebiti / et illo accipio hc satisffcom et io ista descripcoz declaro lz enim qor ptilas pa est q e i-ddico pz na satisfacere no est absolute do nac s debitu i-dde ut manifeste nota viq vocabli Ex hac ptila se q deus nlli pt satisfacere ppe qa eu nlli possit ee debitor nlli ppe pt i-dde et si aqui lec de do hc vbu i-dde ut ibi i-dde in lectiq ibi accipit i-dde no ppe s p do nac gte / 2 ptila diffinicois e vo luntaria / qr licet qs inuite tm i-dderet qntu est debitq no tn ppe diceret satisfacere / pz na dapti i infno pac do pena i-ddut qtu debitu no tamen satisfaciut qr inuite paciut Ex ista ptila se q nllq inuite ppe pt satis facere / 3 ptila e equalentis vnde plures pponc mediete debiti no d satisfacere qr no i-ddit equales et hoc not 1a dicco satis / 4 ptila e alias indebiti pz pato q qs debet equales p aliqo debito dac si tn id i-ddit esset alias i-capienti debitu p io debito non dicet satisfacere qr ista i-ddico no re spondz illi debito s alij / Et ita satis faccio 3 qib ad omes qtracty et ob ligacoes et eciu ad satisfaccoz petoz / Sed nond q equales pt dici dupli pmo qr dese tm valz / alio qr ex libtate accipients p tato acceptat et hc qntu ad pm ar-lu / Q Ntum ad 2m ar-lud e videndu an peccator d peto possit satisfacere do et qntud ad hc pono aliqs qoes / pma e q ex petor extra dei gra pt do i-dde tm bom qntu malu facit petm suu p qr tlib pt do i-dde dilecom cari tatiua g 9 ret pz anb qr ois s adul tus vtens rone qens in caite deu ex caite pt diligere / s qnb pz qr ois acty caite et gre est tm bon9 et me lior qz petm aliqd sit malu hc pbo sic deus plus diligit actu caritate qz odit petm g qma no et pz anb qr deus plus diligit naz pcatrc qz odit petm et no mig diligit qentem i caritate qz diligat ipam naturaz

peccatricem q aut plus diligat naturaz pcatrcz qz odiat petm p qr mag9 ddt naz tlem ee qz petm esse et magis diligit naz esse qz petm no ee eu pter dilecom nre pcatrice mage ve lit ipam esse cu pmissioe peti qz velit no esse petm cu destruccoe nre / Secda qo e ex petor state diffi cencia petm tm bom facere qntu ma lu est petm et hc e de suis nalibg p auc te anselmi de cau dyali c 8 q volutas mala no e mage mala qz volutas bona e bona nec id q vult rape est peior qz id q vult misericordit dare e bo. Sz etud e q si aliqs pt ex nalibg suis velle rape ita pt ex mia et pyetate nali velle dac 2 d alijs actibg g ex suis na libg pt tm bom facere qntu malu 3 petm / 3 qo e ex viator vel petor no pt ex se aliqd bom equa les alts indebitu do psuo peto i-dde p qr quitqz pt hc quilz do ipede obsequij et honorf est debitu tom qr ron creacois i-dempcois et gubnacois go nl sibi possumg impede qd no sit debitu sibi ceu ab a pmocie et pqnb alts indebitu p peto hoc est expsse intencio B. in lio d diligendo do. d. denuqz si totu me debeo p me facto q addam iam p me i-fecto et pfecto hc mo. Nos enim tam facile effectus qz facty si qde d oi quod feci e dixit et fea sit / In me at reficiedo ect dixit mlta et ptulit du ra zc. vbi e intencio sua qr qtcp possumg facere et an petm deo de bemg / 4 qo e que se ex dicte Si petor tm bom qntu malu z petm pt do i-dde no tn p peto qntu e ex se pt satisfacere pz p pa pt ex qclusioib9 pa 2 et pb 2 pz ex 9oe 3 qr no pt qs p peto aliqd bom do dac alts indebitu go nec satisfacere qnb e z qo et qua pz p descripcom satisffaccois pius posita / Conclusio qnta ex deus accipit bom a petore p peto debitu vtute passiois xpi ac si alts no fuisset debi tu p qr tlc bom a petore debitu p peto accipt ad i-missioz culpe et i-aty ad collacom gre et glorie eterne ut diffuse ondt ma lio 3 d.

18 et 19 Secūda q° que sc̄ est an quia est peccator de commisso peccato potest satisfacere non dei sc̄ quia ipm dī accepta tus peccatoris bonum virtute passionis x accepit alias non fuisset debitum pz quia peccator ipso pt reddere deo equales voluntatie pro peccato ut dī p̄a q° et 2ª quod bonum licet alias sit debitum tn a deo acceptatur acsi nunquam fuisset debitum ut p̄ quidam q°.

Tercia q° primas duas q°nes v fundant eciam alie argumento et p° q° probatur sic. Si p̄a q° esset vera sc̄ quod actus caritatis sit melior quam aliquod peccatum sit malum pz quia tunc quilibet actus est magis bonum quod possit habens caritatem facere, tunc quia sequitur deducit p̄bat 19 q°nes. Sz quod sequitur fm quod probo sic quia si quibus actus caritatis foret melior quam peccatum sit malum sc̄ quod quodlibet peccatum foret minus fugiendum quam talis actus bonum eligendus pz in quia quantum res est bona tantum est eligenda et quantum mala tantum fugienda tum per se a [illegible] diligibilis rei sit ipsius bonitas et id ipsius fugibilis sit ipsius malicia. Sz quod sequitur est fm quia tunc si aliquis daretur electio aliquod bonum facere de tali te ut salvaret totum mundum, aut vm peccatum facere quantumcumque grave tunc recta ratio deberet eligere id bona operacione caritate quam id peccatum vitare et hoc expresse 3 q. Anselm p° Cur deus homo c. 21 v° probat quod minimum peccatum non debet fieri pro tanto alio a deo quod data operacione per se est fugiendum peccatum quam aliquid bonum eligendum. q. 2ª q° arguitur sic. Si q° esset vera sc̄ quod peccator stante in generali influencia ex suis naturalibus posset mereri vitam eternam quod est hereticum et p̄ quia quia talis possit elicere actum ita bonum quantum est peccatum malum quia tali actui ab ipso elicito de condigno debetur ei tantum premium quantum supplicium debetur peccato, ita quia pz ex opposito quia sc̄ actui bono de condigno non debetur tantum premium quantum supplicium debetur actui a peccato quo si non est ita bonum quantum malum est a tunc arguitur aliquis tali bono elicito ex puris naturalibus debetur tantum premium de condigno quantum supplicium debetur peccato quod sc̄ quia pro peccato potest demereri penam eternam quae est carencia divine visionis ita posset ex puris naturalibus mereri tantum bonum quantum est pena eterna illam et tantum bonum in sc̄ vita eterna quod.

Ad p̄m q° dico quod peccatum est minus fugibile quam bonum est eligibile. Vel magis ad argumentum quod dico quod peccatum quantum est de se minus est fugibile quia minus malum. Vnde peccatum data tali electione qualis ponitur in argumento magis esset fugiendum peccatum quam aliquis talis bonus actus foret eligendus non quia ipsum peccatum foret magis malum sed quia ipsum eligere est malum et aliud actum eligere in alio casu non est bonum quia nos semper tenemur vitare quodcumque peccatum sed non tenemur ad omne bonum eligendum et quod malum est est magis fugiendum quam bonum est eligendum non quia ipsum est magis malum sed quia ipsum eligere est malum ubi aliud bonum eligere non esset bonum.

Ad 2m dico quod licet peccator pt eligere actum ita bonum sicut peccatum est malum tn tali actui non debetur de condigno tantum premium quantum supplicium debetur peccato et causa est quia licet talis actus sit ita bonus moraliter sicut peccatum est malum non tn est ita imputabilis ad premium sicut peccatum est imputabile ad penam quia quod deus bonum operatur quod est a deo principaliter a quo est omne bonum et deo bene operante Sz quod male operatur hoc a se et non a deo et ideo malum est sibi magis imputabile quam bonum non quia peius sit quia est magis a se quam sit bonum.

Consequenter ad tertium articulum est videndum quomodo satisfactio ad plenitudinem penitentie requiritur pro quo pono 3 dubitaciones. Prima dubitacio est An cuilibet peccato correspondeat propria satisfactio Dicitur quod si intelligitur de propria satisfactione vel secundum speciem vel secundum numerum quod non universaliter correspondet satisfactio cuilibet peccato pz quia eadem satisfactio secundum speciem et eadem secundum numerum pt correspondere huic peccato et illi quod eadem secundum speciem pz quia quidem una pt correspondere isti peccato et alia secundum speciem eadem cum prima pt correspondere alteri et eadem secundum numerum pz quia quidem una secundum numerum de pluribus sive in generali pt correspondere omnibus illis pluribus. Vnde pt non nondum quod licet adhuc quod satisfactio sit totalis et non diminuta Sz quod aliquando eius sufficiat pro uno peccato et aliquando pro alio in maiori non loquor de pluribus remanentibus in actu sed de gradibus intensionis ita quod intensio gradu intensionis longe in maiori sufficiet pro uno et in gradu quem superaddit ulterius sufficiet pro alio.

Sed igitur breviter pt dici quod cuilibet peccato correspondet propria satisfactio hoc pt intelligi dupliciter. Vno modo quod quodlibet peccatum habeat satisfactionem sibi appropriatam sic quod talis satisfactio pro uno alio peccato non valet et sic non est verum. Alio modo quod quodlibet peccatum requirat satisfactionem talem per se distinctam a satisfactione alterius et nec sic est verum quia eadem quantitate numero pt pro pluribus satisfacere. Alio modo quod quodlibet peccatum requirat in satisfactione aliquem gradum satisfactivum sibi correspondentem ita quod si non esset peccatum additum illi minor quantitate satisfaceret pro illo quo modo non posset satisfacere sed oportet aliquem gradum illi quantitate addere qui correspondet illi peccato addito et sic est verum quod cuilibet peccato correspondet propria satisfactio. Hoc sic pt probari quia satisfactio pro culpa est redditio eius quod est reddendum secundum iusticiam sed secundum iusticiam pena ordinatur culpa quod determinate culpe correspondet in satisfactione determinata pena ut sit illius culpe ordinativa et ad hoc pt facere id Apocalipsis: Quantum glorificavit se et in deliciis fuit tantum date ei tormentum et luctum.

2ª dubitacio est utrum cuilibet peccato ab alio distincto genere correspondent distincte pene. Dicitur quod peccata in genere distinguuntur in tria membra sc̄ in peccatum carnis et oris et in superbiam vite. Et ideo istis tribus generibus correspondent tria in genere pena vel satisfactio quae est ieiunium, oratio et elemosina. Nam peccato carnis correspondet ieiunium et ulterius quelibet maceratio carnis quia talis pena est magis ordinata ad reprimenda peccata carnis quam alia et sub ista pena comprehendo vigilias penitenciales asperitates vestium et ulterius quecumque laborem et fatigacionem inferunt. Peccato autem superbie et aliis magis spiritualibus correspondet oratio. Ratio quia talis sumit se spiritum deo subdere per humilitatem. Peccato autem avaricie et ceteris cupiditatibus circa temporalia ut rapine furto et similibus correspondet erogacio elemosinarum. Et ideo omni iure est proprie maiori correspondencia pene ad culpam. Sz notandum quod licet hoc sit conveniens tn non est necessarium et maxime in casu ut si pauper decipit alium in bonis temporalibus sibi non pt ipsum elemosinarum erogacio in ut oratio vel pena temporalis alia sibi est imponenda sicut quod dicit Scotus quod eadem maior a sacerdote debet considerari.

3ª dubitacio est utrum quis de uno peccato possit satisfacere non satisfaciendo de alio. Ad quam dicitur quod dubitacio pt intelligi dupliciter. Vno modo quod quis ab uno pt per absolucionem per contricionem et non ab alio et sic dicitur quod per se de et placuit deo in fine quod non et in eodem casu adducuntur auctoritates Augustini de vera penitencia et falsa penitencia de Gracia deus inimicum eius enimoso quo in ea ei me insinuat de alio recipiet veniam sine amore dei consequitur veniam sine quo nunquam meruit graciam.

2° dubitacio pt sic intelligi An ab hoc possit reddere deo contricionem vel satisfactionem quantumcumque de quo peccato sufficientem pro hoc peccato non reddendo sufficientem pro alio peccato. Et sic dico quod de uno peccato pt penitere non penitendo de alio et hoc quantum ad effectum non quantum ad affectum accipiendo satisfactionem prout includit debitam contricionem pz quia licet non est necesse intellectum considerare peccatum hoc et id sed tn dum actualiter considerat unum peccatum si satisfaciat de eo cum habitualiter satisfaciat de alio hoc est quia habitualiter sed promptus ad satisfaciendum de alio.

3° pt intelligi dubitacio utrum aliquis pt complere penitentiam sibi impositam pro peccatis confessis absque hoc quod peniteat de eis peccato vel pro pro confessionem et penitentiam impositam recidit in peccatum utrum sic durante novo peccato possit penitentiam impositam perficere. Ad hoc respondet Scotus de 4 q ... quod in fine de dico sine preiudicio quod quis si vere peniteat et recipit satisfactionem vel penitentiam sibi impositam ab ecclesia clave non errante quantumcumque recidit postea numquam tn tenebitur ad iterum viciandam satisfactionem adimplendam et si eam impleat in caritate melius est quia non tantum solvit penam sed eciam meretur graciam Sz si eam voluntarie impleat sine caritate solvit quidem penam sed non meretur graciam et in primo casu talis satisfactio est reconcilians et placans, in 2° autem casu est satisfactio sed non reconcilians nec placans sed tantum penam persolvens ulterius quam pro peccato talis penitentia fuit imposita alia non exigitur pena.

Ad argumenta in oppositum in primo quod sequitur pz ex dictis Ad 2m arguitur quod licet non possit peccator deo satisfacere quia non pt facere bonum quod alias non fuisset debitum tn ex dei acceptacione quidem bonum peccatoris pro satisfactione acceptat acsi alias non fuisset debitum. Sequitur questio etc.

Utrum aliquis possit esse in vera penitencia vel perfecta aliena re iniuste per ipsum ablata non restituta. Et videtur quod restitutio alienorum non est pena nec pars penitencie [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

abstulit, sed multi alii, scilicet qui nominantur quodam versu posito in glossa licet. De restitucione spolii etc. ad sedem. Versus sic est iste: Jussio consilium consensus palpo recursus, participans mutus non obstans non manifestans. Et sic exponitur. Jussio, id est cuius iussu facta est spoliacio, si tamen ex sua iussione secuta est rei ablacio, vel si nomine suo factum ratum habuit. Consilium, id est cuius consilio ablacio secuta est. Consensus, id est qui consentit, quia affectus suus in opere exspoliacionis ostenditur. Palpo, id est adulator laudans raptorem quod strennuus et magnus est, si ex tali laude secuta est dampnum. Recursus, id est qui receptor latronum et raptorum vel furum et tuetur eos nec cogunt restituere vel dolo malo celat rem raptam et ablatam ne restituatur. Participans

[illegible]

ex parte mutuantis. Pro quo committi ex parte vendentis casus ubi quidam mercator vendit merces suas que tempore venditionis non valent ultra quinque mercas, emens autem promittit se soluere in termino constituto 6 marcas, tunc sic vendens usurarius dicitur. Hoc si esset dubium utrum plus vel minus tales merces tempore solutionis faciende essent valiture. titulo de usuris c. in civitate. Et hoc intellige si tempore contractus non fuit eas venditurus ut ibidem dicitur in glossa circa medium. Et pone in textu eodem titulo c. naviganti in fine. Videtur quod si tempore contractus non fuit eas venditurus tunc non [illegible] dubium excusat glossa. Aliter non, sed quod si ille merces venditus fuerat priori precio et certa scientia plus recipit, quia usura est. Secundo committit usura ex parte ementis casu quo aliquis dat x solidos ut alio tempore recipiat merces in plus sibi tempore solutionis faciende, vel quis de mense aprilis dat x solidos ut recipiat tempore messis frumentum quod tunc plus valebit. Talis usurarius est nisi verisimiliter dubitetur utrum magis vel minus valeat tempore solutionis faciende ut habetur libro 7 de usuris c. naviganti. Sed qualiter arbitrabitur tale dubium dicit Baldus 22 q. 3 articulo 2 et Hostiensis allegatur, quod tale dubium non est acceptandum pro dubio [illegible] cum verisimiliter [illegible] contingens quod [illegible] articulus de quo de futuris contingentibus non est determinata veritas. Sed pro dubio verisimili et hoc dicit textus pro eodem c. naviganti. Dicit enim quod excusatur si verisimiliter dubitatur. Et hoc est quando quis dubitat utrum plus vel minus valeat tempore solutionis faciende consideratio solito cursu illius regionis ubi fuit faciendum, et aliter non esset dubium probabile. Tertio committitur usura ex parte mutuantis casu 6 quo aliquis mutuat in mensura determinato pondere vel mensura ut in aliquo termino idem vel equale et aliquid ultra sortem recipiat; talis mutuans usurarius est. Et hoc habetur 14 q. 3, putat quod non solum in pecunia sed in acceptione cuiuslibet rei ultra sortem committitur usura, quod infallibiliter verum est in exceptis casibus quod in 2 articulo ponuntur. Sed ad maiorem notitiam predictorum pono tres casus. Primus est quidam tempore messis dat precium quod tunc accrevit ut certa mensura

bladi tempore paschali sibi reddatur; iste talis est usurarius. Ad hoc dicit Hostiensis libro 7 de usuris c. naviganti in expositione in textu quod sic (Raimundus?) [illegible] et [illegible] oppidi [illegible] regionem non est dubium quod plus valebit talis mensura bladi tempore paschali quam tempore emptionis. Sed in aliis in talibus est spectanda. Et si dicatur quod [illegible] contingit [illegible]. Dicendum et hoc est valde rarum; ad ea autem que raro contingunt non aptantur iura et ne hoc dicit textus in c. naviganti si dubium verisimiliter dubitetur. Ex hoc [illegible] contractum emptionis consulit quod emat de tempore [illegible] ad [illegible] tempus utpote bladum de autumpno in autumpnum et de pascha in pascha, id est quod emat bladum sibi soluendum in tempore [illegible] tempore emptionis. Secundus casus est quidam emit certas possessiones ab ecclesiis vel monasteriis tenendas tempore vite sue, ita quod post mortem suam ad ecclesiam redeat, et recipit amplius de fructibus plus quam valeat pecunia quam dedit; non est talis usurarius. Ad hoc [illegible] Baldus de 22 q. 3 quod Raymundus et Hostiensis indicaverunt [illegible] contractum usurarium eo quod [illegible] plus vivere et sic se potest amplius percipere de fructibus quam sit pecunia quam dederit et sola spe committit usuram. Hostiensis autem in summa titulo de usuris circa medium dicit quod contractus iste excusatur ratione incertitudinis nam certa est probabiliter dubium de [illegible] vita sed de longa si tamen ponatur pro [illegible] quod cito moriatur [illegible] et [illegible] excusat eos talis incertitudo [illegible] tanti doctores in illo casu sint discordes et per consequens in isto casu [illegible] in dubium [illegible] in dubiis [illegible] pars est tenenda libro 7 de homicidio ad audienciam et de electione ecclesia [illegible] ideo [illegible] talis non est emere. Tertius casus est quidam mutuat veterem annonam ut recipiat novam; iste est usurarius. Et dicit Baldus de 22 q. 3 quod si talis ideo facit ut meliorem recipiat usura est ut habetur libro 7 de usuris c. consuluisti et c. in civitate. Si autem ideo facit ne sua pereat vel propter ut acceptanti faciat gratiam, usuram non committit. Sed quod dicendum de eo qui terminum committit inter mercatores, puta qui vendit causa [illegible] dilationis sine pacto; quod tamen facit sub intentione lucri, nunquid tenetur restituere. Dicit Baldus ubi supra quod sic. Causa quia habetur libro 7 de usuris consulunt tales inducendi sunt

in foro animae ut restituant quia utique tenentur. Sed si tamen hoc intentione principali quod faciat mutuo recedentes propter [illegible] acceptantes ad dandum ultra sortem puta negat sibi terminum et dilationem nisi plus vendit. Quartus casus [illegible] in necessitate positus videt usurarium paratum sibi prestare sub fenore; numquid talis est licitum ad usuram accipere? Dicit Baldus de 22 q. 3 quod certa [illegible] ad usuram accipere ex necessitate accipientis non excusat voluntatem quia si faceret ex voluntate puta consentiendo vel faciendo ei in [illegible] usurarios vel [illegible] quod [illegible] peccaret sicut et de omnibus fautoribus et consiliariis et auxilium prestantibus in crimine ut habetur libro 7 de sententia excommunicationis c. mulieres et c. [illegible]. Sed quid hoc videtur esse libro 7 de usuris c. super eo ubi dicitur quod pro redimenda vita captivi de usuris non potest dispensari ne usurarum crimine sit quis involutus et tamen iste est casus maioris pietatis et necessitatis. Ad hoc dicitur quod hoc casu loquitur de dantibus usuras quia ipse sed potest licet praeceptum pietatis hoc fieret et est ratio; in libra quia usurarum crimen utriusque testamenti pagina detestatur. Sed ad hoc casum respondeo, pono quod quis videt usurarium paratum dare ad usuram volenti accipere ad luxuriandum vel aliter ad peccandum numquid potest eandem pecuniam accipere ad actum virtutis expendendum puta ad captivum redimendum vel recipere ad ecclesiam fabricandam et similia. Dicunt quidam quod sic quia hic agit ad bonum virtutis ymmo quod potest rogare usurarium de hoc ordinando sibi quod licet dare ad usuram sit peccatum tamen in ipso casu est minus. Sed quod hoc videtur quia nunquam [illegible] cum [illegible] consulere peccare quia [illegible] non sunt facienda mala ut eveniant bona. Quintus casus est quidam mutuat pecuniam alicui sine pacto vel conventione cum tamen animo quod aliquid plus sorte vel preter sortem recipiat. Et si aliquid recipit quod ultra sortem meliter recipit, non mutuaret nisi talis est usurarius. Ad hoc dicit Baldus de 22 q. 3 quia qui talis sentit lucrum prave concepit et fecit intentione lucri et illum significat conceptum pro negatione acceptationis terminum suum ut puta dilationem vel forte prius voluit sibi reddere pignus in primo casu si principalis intentio fuit ad lucrum tenetur restituere secundum consilium confessoris, nam prima professio est facere penitenciam quando non [illegible] culpe est sed [illegible] principaliter intentionem mutuo dare propter lucrum dare facit propter cupiditatem

aliene rei quod si perfecte vult penitere debet deponere cupiditatem rei aliene per restitutionem aliene quod concupivit. In secundo autem casu tenetur restituere ex precepto quia hic significat [illegible] factum est in [illegible] quod [illegible] de plus recipiendo. Sextus casus est quidam petit in mercantiis pecuniam et alios professionem diligencia numquid solum ponens pecuniam si recipiat aliquid de lucro ultra sortem est usurarius. Dicit Baldus ubi supra quod non dummodo tamen et lucrum et dampnum seu periculum communiter sentiant. Sed si periculum pertinet ad recipientem in solidum usura est. Secundus articulus est videre in quibus casibus a iure conceditur ultra sortem aliquid licite accipere. Ad hoc respondeo Hostiensis in summa libro 7 titulo de usuris c. an licite potest multos casus quos sub quibusdam versibus comprehendit. Vi. feuda fideiussor dote stipendia clerici vendens fructus ad vellus mercatore [illegible]. Sub dubio vendens precium post tempora soluens, pena nec fraude locus commissaria gratis. Das pro pompa plus sorte modo dat iste. Et pro sigillatim de eis. Primus casus est feuda utputa si feudum quod vasallus ab ecclesia impignoraverunt ecclesie, potest ecclesia feudum retinere fructibus non computatis in sortem libro 3 de feudis c. [illegible] dum tamen vasallus interim non teneat ad [illegible]. Et hoc dicunt quidam esse speciale in feudo ecclesiastico. Sed in ver. quod sit quodcumque feudo seculari quia de [illegible] hoc [illegible] eadem ratione et layco aut est illicitum et tunc multo minus [illegible] clerico quam layco. Ratio autem quare in isto casu licet ultra sortem accipere est quia vasallus non est dominus feudi sed tamen in ipso ex concessione ecclesie habet utilem actionem. Et ideo dum a principio sibi tale ius in feudo concessit tamen quod sibi salvo; ideo in tali casu solum recipit quod suum est. Secundus casus est fideiussor utputa fideiussor ecclesie debitoris postquam fideiussit soluit aliquas usuras vel aliquid ultra principale debitum passus est, totum a debitore potest licite repetere quia non est licitum fideiussorem de suo pro debitore dampnum reportare libro 3 de fideiussoribus c. pervenit et c. constitutus. Tertius casus est pro dote qui si socer obligat pro dote genero suo aliquam possessionem, tunc gener non computat fructus in sortem, et [illegible] quia ut plurimum non sufficiunt fructus ad onera matrimonii ad portandum libro

casus

casus

casus

casus

casus

2 articulus

casus feudo

casus fideiussor

casus pro dote

iii de usur[is] Salubrit[er] Et alia racio
pt assignari s[cilicet] ut dos salua i[n]tineat
mulieri q[ui]a aliq[uo]s [con]iugi [con]tinget et sic
utilitas rei publice ledit[ur] ... ca[pitul]o
Inpedia clerici q[uo]d s[i] clericus mutat
ad sup[er] possessionem q[ue] [ecclesi]a eius est
sibi p[ro] b[e]n[e]ficio ordinauit q[u]ia laicus
eos iniuste detinet li[ber] 7 de usur[is] c[apitulum]
i[n] fine et p[atet] q[uod] n[on] e[st] usura q[ui]a q[uo]d
sui e[st] p[er]cipit ab eis et de laicis q[ui]
p[er] quosdam iu[r]es h[ec] admisit ut reb[us] fa-
cilius i[n]ducat ad re[dimendum] eum et ut ille
iniuste detinet p[er]curat[ur] ... ca[pitul]o est
Vendicio fructuu[m] ad t[em]p[us] licet emp[tor] plus
p[er]cipiat emptor de fructibus q[uam] fuit
p[re]cium ne t[amen] teneat[ur] aliq[uid] i[n]stituere
et h[ec] racione incertitudinis li[ber] 7 de usur[is]
consuluit et de h[oc] vide i[n] 2[o] ca[pitul]o p[rim]i arti[culi]
...otus ca[pitul]o e[st] cui velles que noce
i[n] potes pete[re] usuras ab eo cui de
iure velles noce[re] 14 q[uestio] 4 ab illo
... aut opponit illud n[on] e[st] s[ed] ab i[n]
acipe usura[m] cui merito noce[re] desiderabis
q[ui]a illi noce[re] debes quo a nullo usuras
exigas Alij aut[em] et ...l[it]t[er] h[oc] totu[m]
intelligunt de hostibus fidei a quibus
licite possimus usuras exigere et
h[oc] mandato principis uel eccl[esi]e ... ro-
q[ue] ...a omnia temporalia q[ue] tenent iniuste deti-
net et iure hereditario n[ost]ra s[un]t qui
sumus heredes q[ui]bus ea pr[inceps] dedit om[n]ia
...s ca[pitul]o Ad dubio vendes q[ui] s[ciens] ven-
dit rem plus q[uam] valeat p[ro]pter dubi-
tans q[uod] t[em]p[o]re quo de[bet] rei p[re]cium
recipe t[amen] valebit vel plus Unde
i[n] illo ca[pitul]o racione p[ro]dubij p[re]calil ...
... li[ber] 3 de usur[is] c[apitulum] ...
...ctauus ca[pitul]o Penu p[ost] t[em]p[or]a solucio[n]is
... vendo t[ibi] ... precio
qua usq[ue] ad mensem debes m[ihi] solu[er]e
q[uo]d elapso mense oz me ad usuras
recipe uel dampnum meum Et tamen q[uo]d
pacior e[st] ... tue solucionis
et ... penam possid[e]o passio
a te pete[re] licite li[ber] 2 de plus pe-
tend[o] c[apitulum] ... ca[pitul]o e[st] pe[na] n[on] fraude
q[ui] s[i] no[m]i[n]e pene aliq[uid] pmittit[ur] si ad
t[em]p[u]s n[on] soluerit ar[gumentum] 2 q[uestio] 2 fr[ater]nitas
et e[st] in legibus et li[ber] 2 de arbitris
dilecti ... q[uo]d e[st] distinguendo
v[er]u[m] talis pe[na] sit iudicialis uel conuen-
cional Si iudicialis sic ... p[er]-
cipit debitori q[uod] n[on] satisfaciat i[n] mense
talis pena meruit n[on] e[st] usura cu[m]
apposita sit ad puniendam contumacia[m]

Debitoris ar[gumentum] 2 3 de contumacia Si v[er]o e[st]
conuencionalis et est apposita ut s[i] debi-
tor pene satisfaciat adhuc n[on] e[st] usura
dum t[amen] intencio sit recta 2 q[uestio] 6 de ...
et li[ber] de arbitris dilecti Si aut[em] talis
ponat[ur] in fraude[m] usurarum usura e[st] q[uod]
inde p[re]sumit[ur] s[i] si alias tales pones pe-
na consueuerat mutua[r]e ad usuras vel si
tales penas nimis frequenter uel nimis
graues imponat q[ui]a s[i] semel malus sep[er]
p[re]sumit[ur] malus li[ber] 6 de regulis Quod
Ex alio p[otes]t hoc p[er]pendi q[ui] s[i] tal[is] libe-
ter vellet tempus assignatum transire q[uam] pe-
cuniam sibi solui tunc e[st] signum q[uod] pena
in apposita i[n] fraude[m] usurarum ... Decimus
ca[pitul]o e[st] Lex commissoria pu[ta] si vendidi m[ihi]
possessionem tali pacto q[uod] si reddas m[ihi]
p[re]cium q[uo]d ego tibi do usq[ue] ad duos annos
q[uod] res libere reddat[ur] tibi Item n[on] e[st] usura
s[i] interim recipias fructus et p[er] ea totu[m]
p[re]cium q[uo]d tibi dedi q[ui]a in hac vendicio[n]e
tu facis fructus tuos ... hoc ca[pitulu]m ponit
Hostien[sis] i[n] summa ti[tulo] de usur[is] ... ca[pitul]o
e[st] ... dans q[ui] s[i] sine o[mn]i p[er]iculo adquiri
dat[ur] acomodati li[ber] 7 de symonia dilectus
XII[us] ca[pitul]o e[st] Das ... pompam q[ui] s[i]
pecunia aliam acomodat ad pompam
q[ui]a tunc n[on] e[st] mutuum pecunie s[ed] locacio Sed
istud ca[pitulu]m n[on] i[m]puto ... q[ui]a pecunia de
se n[on] e[st] res locabilis q[ui]a de se n[on] habet
usum utile s[ed] q[uam] eq[uu]s domus uel vestis
Sed t[amen] iste ca[pitulu]s adhuc aliquibus apparet
e[ss]e verus q[ui]a vi[detur] q[uod] ius admisit aliquid
recipe i[n] pena aliquis ne ipse quomodo de
sua scientia i[n] tali ca[pitul]o videat[ur] deportari
q[ui]a dicit sanctus thomas 2 2e q[uestio] lxxviii q[uod] p[re]-
... usu secundarium Et talis usura
licite vendi p[otes]t s[ed] e[st] in ca[pitul]o ...
ca[pitul]o e[st] Emitor acaso ... mutuu[m] q[ui] dedit
laborare subire ... recompensacionem sortis
ex re sibi obligata suos fa[ciunt] li[ber] 3 de
rebus eccl[esi]e n[on] alienandis i[n] fi[ne] Et q[uia]
istarum usurarum vocat[ur] usura pecunie et n[on]
usura usure uel fenus fenoris na[m] talis
committit q[ui] de pecunia usuraria recipit
alia[m] usuram et hec committeres ...
antiquos leges infames s[unt] 3 q[uestio] ... contra
Sed q[ue] posita est dubitacio unius casus
q[uod] talis e[st] ... p[ro] v[erbo] mercatore ...
pe mille ... p[ro] ille mille oz me
illi dare q[uod] mille et tres ... talis e[st]
usurarius Ad h[oc] dicit Bracto de 2 2 q[uestio]
3 q[uod] s[i] qu[i]s recipiat penam portada

vel mittendam et p[ro]pter h[oc] recipit ... etiam
p[re]cium sive recipiat in se p[er]iculum sive n[on]
e[st] usura q[ui]a ibi n[on] e[st] mutuum pecunie
s[ed] locacio p[er]sonarum vel deportacionis sive
custodie Sed ubi talis pecunia n[on] sub
tytulo deportacionis uel custodie s[ed] sub
mutuo tradit[ur] s[ed] p[re]cium accipiat[ur] p[ro]pter
q[uod] mutuas et se accipiat p[er]iculum usura
e[st] ... Tercium ad 3m articulum e[st] q[uo]d debitata
in iure s[ed] q[uod] quilibet usurarius ut vaz primas
possit facere de re aliena p[er] usuram acquisi-
ta restitue[re] ... 14 q[uestio] 6 c[apitulum] 1 et sic verba
Augustini Si res aliena p[ro]pter qua[m] e[st] peccatum
reddi p[otes]t et n[on] redditur p[eni]t[enci]a n[on] agit[ur]
Si a[u]t[em] vacat p[eni]t[enci]a agit[ur] reddi debet
q[ui]a peccatum remittit[ur] n[on] restituat[ur] ablatum
... si restitui p[otes]t et eadem
s[ent]encia ... li[ber] 7 de usur[is] cum tu Sed
... dicte conclusionis pono 3 casus
Primus ca[pitul]o e[st] usurarius ut restitueret
usuras et ille cui d[ebe]t restitui e[st] absens
... tenetur sibi mitte[re] sup[er]tibus p[ro]prijs uel
cuius cui restitucio e[st] facienda ... Ad h[oc]
... Bracto de 2 2 q[uestio] 4 2 d[ist] q[uod] s[i]
talis cui usura e[st] restituenda e[st] absens
tunc a[u]t[em] usurarius nescit ubi sit nec
sp[er]at[ur] aductus eius tunc id dz dare paupi-
bus q[ui]a sit ubi e[st] et tunc q[ui]a sperat[ur] eius
aductus et tunc pecunia ... dz deponi et
conseruari tytulo de usur[is] c[apitulum] accepta Aut
n[on] sp[er]at[ur] aductus eius et tunc q[ui]a e[st] ab-
sens ab usurario q[ui]a usurarius se tran[s]-
tulit ad aliud locum q[uam] v[bi] exercuit usu-
ras et aliq[ui]s i[n] eodem loco mansit tunc
usurarius i[n] expens[is] p[ro]prijs tenetur sibi mitte[re]
Si a[u]t[em] ille q[ui] dedit usuras transtulit se
alibi tunc usurarius dz sibi mitte[re] in
expens[is] illius t[amen] tunc ... q[ui]a aut
expense itineris summam illius restitu-
cionis excedunt et tunc n[on] dz sibi mi-
ttere s[ed] paup[er]ibus i[n] restituenda erogari
ar[gumentum] 2 q[uestio] 3 Auctor a n[on] excee-
dunt et tunc tenetur ei mitte[re] sup[er]tibus
absentis Secundus ca[pitul]o e[st] usurarius
decedens ordinat i[n] testamento suo usuras
restitui nunq[ui]d h[oc] sufficit ei ad hoc ut
admittat[ur] ad eccl[esi]asticam sepulturam Et
... hoc de li[ber] 7 de usur[is] c[apitulum] quicu[m]q[ue]
q[uod] n[on] ... q[ui] quicumq[ue] usurarius mat[eria]
de usur[is] satisfieri mandauerit i[n] ultima[m]
voluntatem ... eis eccl[esi]astica
sepultura denegetur q[uo]usq[ue] s[ed] factes
eorum plenarie fuit satisfactum illis

quibus restitucio est facienda si p[re]sentes fu-
erint uel si absentes fuerint ep[iscop]o uel
rectori eccl[esi]e no[m]i[n]e eorum admissis caucionem
sufficiente[m] p[re]stit[er]unt recipe aliter si n[on] sit suffi-
ciens teneat[ur] ad satisfaccionem residui et
si usurarum quantitas sit manifesta s[ed] i[n] ca-
sui h[oc] exprimat[ur] Tercius ca[pitul]o e[st] pono q[uod]
usurarius moriat[ur] sine testamento et habet
plures heredes aliter e[st] ipotentes an restitu[er]e
q[uo]d solucionem debetibus recipe integrum
... q[ui]a si alter heredum sit ipotens
an restitueret usuras q[uod] aliis tenetur totu[m]
si se ad h[oc] extendit de usur[is] c[apitulum] tu ...
... ar[gumentum] ... q[uod] ... ne Ambrosius
ad ... q[ui]a nos p[otes]t licite ad usuras recipe
q[uo]d et dare ne ... et ista Aliq[ui]s
p[otes]t mutuare accidie iniuste Et ad mutuare
p[otes]t accide[re] iniuste tunc t[amen] ad aliquem accidi
iniuste sequit[ur] aliquem iniuste accide[re] sic n[on]
re[fert] ibi h[ic] q[uo]d

Utrum peccator omn[ia] sacr[amen]ta confessio
ad salutem peccatoris requirat[ur]
necessario Et ar[guitur] q[uod] n[on] q[ui]a nullus
tenetur mentiri p[ro] salute obtinenda ... Ambrosius
p[atet] q[ui]a nullus mendacium e[st] ad salute[m] mendacio
opitulate 22 q[uestio] 2 p[ri]mu[m] i[n] fine
Sed p[atet] q[uod] ... q[uod] ... confessionem q[uod]
i[n] tota vita sua ... mortale posito q[uod]
multa peccata fecit p[atet] q[ui]a s[i] talis deberet
confiteri de peccatis commissis q[uod] deberet me-
ntiri q[ui]a deberet dicere q[uod] mentiri quod e[st]
mentiri 22 q[uestio] 2 ... et c[apitulum] ...
Ad oppositum ar[guitur] p[er] auctoritatem Ambrosij et
p[atet] de pe[nitencia] d[istinctio] 1 ... ut p[otes]t questio
iustificari a peccato n[on] an fuit confessio
Et multe alie auctoritates ad h[oc] ibidem
ponuntur q[uas] ... allegat magister de ... A
... ita questione erunt 3 articuli Primus
in q[uo] tenetur peccator confiteri p[er]s[on]aliter ... t[em]p[o]re
Secundus cui tenetur ... confiteri ...
3[us] de q[uo] tenetur peccator sp[eci]aliter confiteri ...
Quantum ad p[ri]mum articulum pono q[uo]d
s[ed] q[uod] solu[m] adultus tenetur confiteri p[er] ... decretale
q[uod] ... 7 de de pe[nitencia] et re[missione] omnis v[triusque] s[exus]
decretalis solu[m] obligat viatores ad confessi-
one[m] postq[uam] ad annos discrecionis p[er]uene-
rit i[n] postq[uam] fuerit adultus Et p[er] adul-
tum n[on] intelligo h[abe]ntem tante etatis s[ed]
etatis p[ro]pter d[istinctio] ... q[uo]d habeat etate[m] i[n] q[ua] cognoscat
q[uo]d bonum et q[uod] malum ... cum ante
etate[m] malicia supplet etate[m] Sed circa
p[er]sona[m] peccatoris confitentis pono 3 casus

ca[pitul]o Inpedia clerici

ca[pitul]o Vendicio fructuu[m]

ca[pitul]o cui velles me noce

ca[pitul]o Sub dubio vendes

ca[pitul]o Penu p[ost] t[em]p[or]a solucionis

ca[pitul]o Pena n[on] fraudem

ca[pitul]o Lex commissoria

ca[pitul]o ...

ca[pitul]o Dans ...

ca[pitul]o

ca[pitul]o plus sortis ... dat ...

ca[pitul]o

3 ar[ticu]l[u]s

ca[pitul]o

ca[pitul]o

ca[pitul]o

ca[pitul]o

Ad p[rim]u[m]

Primus ar[ticu]l[u]s

Primus q[ui] t[em]p[o]re

Primus casus est. Aliquis postquam ad annos discretionis peruenit et est multum nunquam talis tenetur ad confessionem, et videtur quod non quia non obligatur ad ipsam, l. de his qui sunt sui vel alieni iuris.

Ad hoc dicitur quod ipse tenetur confiteri per interpretem vel per aliquod aliud signum a verbis quod possunt esse nota sacerdoti. Glossa dicit de penitentia distinctione .i. confessio ... quod ex predictis tamen est concedendum si tenetur mutus aliquod tale signum potest vel scit facere, si primum non, de interprete non videtur necessarium, quia forsan confessio sua non esset secretissima, ideo non tenetur dare ad istum forte alios quod posset ad ipsum peruenire, unde licet interpretes velint celare et teneantur celare sicut sacerdotes tamen si vellent malignari ipse et sacerdotes possunt esse testes contra accusatos et ita forte ille non esset penalis. Ex hoc patet pluribus sacerdotibus non est simul confitendum nisi ut melius iudicet, quia si sic fit non est sacramentalis confessio, tamen ...

Secundus casus est, dato est taliter infirmus quod nullo potest se mouere de lecto, sacerdos autem illius ... domus sua ... est sic infirmus

[illegible] q̄ [illegible] ab ecclesia [illegible] et [illegible] in Canone [illegible] et absolue [illegible] 12 arti [illegible] q̄ [illegible] claui [illegible] dubitatio [illegible] claues [illegible] [illegible]

8ᵘᵒ

Malus

[illegible] habeat claues [illegible] usum [illegible]

2ᵘˢ arti

Ptas

1.9ᵒ

[illegible] ad 3ᵐ [illegible] arti [illegible]

[illegible] claues [illegible] 2ᵐ arti [illegible] ptas clauium non se extendit ad remis [illegible]

possunt [illegible] dimittit peta et [illegible] ecclesie [illegible] ligare [illegible] et absolui [illegible] [illegible]

[illegible] ecclesia [illegible] dimittit [illegible] ptas clauium se extendit ad remissionem [illegible] [illegible]

1 Conl

2 conl

Cor

[illegible]

3ᵘˢ

9ᵘ

[illegible] et [illegible] ecclesia [illegible] ptas clauium se extendit ad penam [illegible] [illegible] ptas clauium se extendit ad penam [illegible]

[illegible] ptas clauium [illegible] remittere [illegible] [illegible] de [illegible] ptas clauium [illegible] 3ᵐ arti [illegible]

3ᵘˢ arti

8ᵘᵒ

ff.

8ᵘᵒ

[illegible] ptas clauium [illegible] Tertio ad 3ᵐ arti [illegible] ptas clauium [illegible] hoc [illegible]

[illegible]

Cardinalis

... cap. in casu confessionem reuelare ... quia ... confessione ... aliquem esse excommunicatum precepto ... teneri ipsum vitare ... sui peccati reuelationem ... precepto canonis ... li. 7 de sen. ex. ... non absolutione ... a quo ne ... pro sacrilegia manuum iniectione in clericum ... in edictum excommunicationis ... non potest ... debebit abstinere ... cardinalis sedis apostolice legatus ... quidam mulierem sibi fuisse confessam ...

[illegible]

it magis [illegible] determinatiu / alicet
iste potius confessi [illegible] aliquis determinato
supposito / non tamen est [illegible] revelatum confessio-
nis / et ideo non est simpliciter illicitum et confessor
et stat plurium [illegible] de 2 [illegible] q. 2
in pluribus 2 ar. [illegible] Ad 2m conceptum
tenendo / nec quod [illegible] dico ad casum
quod talis sacerdos non tenetur revelare peccatum
auditum / sive sit gestum sive quod vel [illegible]
publice / et quando dicitur talis militat contra
caritatem / nego / et dico immo magis revelare
esset contra caritatem / quia caritate est quod plus
debeo vitare peccatum meum quam peccatum vel
dampnum alterius / et ideo si non possum vi-
tare [illegible] publice vel dampnum
in faciendo contra ecclesie preceptum / ut [illegible]
contra caritatem [illegible] privatur a peccato
obediendo ecclesie precepto [illegible]
dampnum vitare / et contra ecclesie preceptum
vel peccare / immo nec minimum peccatum contra
voluntatem dei debeo facere pro omni eo quod
deus non est ut dicit Anselmus [illegible] Cur
deus homo c. 21. Ad 3m nec [illegible]
ad probandum peccatum alterius debeo revelare / pono
casum / quod in confessione sciam aliquem esse
excommunicatum precepto canonis / tunc teneor
ipsum vitare / vitare autem est revelare peti-
vit si vidua cum pertinere clerico et quod
nullus alter videt nisi ego / Ad hoc est
dicendum / quod quis a iure excommunicatus est [illegible]
[illegible] ideo casus non est ad propositum
Ad 2am probationem dico / quod peccatum in confessione
detectum revelare potest intelligi du-
pliciter ut revelet peccatum fuisse illius
vel istius vel excepisse vel interpretative
primo non licet / et est a iure prohibitum
2o modo quod aliquis / quod peccatum confitentis
revelet tamen non relatum nec determinatum
ad personam confitentis nec excepisse nec inter-
pretative / ut puta de casu dubio iam peti
ipsius confessi inquirit de tali casu generaliter
consilium / 2o licet peccatum confitentis revelare
non solum superiori immo cuicunque perito
si quid sciat consulere immo non solum quod licet sed
est utile et meritum quando sacerdos non
est peritus ut ipse a se sciat peccatorem
consulere / Ex hoc dico ad propositum quod car-
dinalis in casibus sui officii revelavit pec-
catum cuiusdam mulieris [illegible] et non [illegible] ut patet
de verbis dei [illegible] Ad aliam probationem quod dicitur [illegible]
de 21 q. 2 / quod confessor indiscrete mini-
strans sacerdos penitentie tenetur non statim co-
fiteri de [illegible] suo indiscreta quando sic confessor

[illegible] suus petit statim devenire in notitiam
persone [illegible] quam indiscrete exegit [illegible]
[illegible] / et adiungitur tenetur hoc in speciali non exprimendo
[illegible] quam persona et modus [illegible]
si [illegible] quod confessor veniat in notitiam persone
Licet quod si talis casus est quod nullo modo potest confiteri
peccatum vel defectum suum quin confessor suus
statim veniat ad notitiam peccati et peccatoris
[illegible] confessi / dicit [illegible] quod talis tenetur expectare
opportunitatem confitendi alteri quod [illegible] confes-
sorum peti et circumstantie non possit ducere
in notitiam persone [illegible] confessi / et si talis
opportunitas nunquam possit haberi tunc confessor
tenetur culpa sua non excusante confiteri et
pro hoc dicitur ad ambos / quod quilibet tenetur confiteri
peccata sua si quis talis confessio non est in
prejudicium sibi confessi / Consequenter
ad maiorem declarationem secrete confessionis
pono 3 dubitationes / Prima est Quibus
tenetur confessor celare / Ad hoc dico quod non solum
confessor vel dominus [illegible] cui [illegible]
[illegible] revelat / licet illicite tenetur confessionem celare
probatur / quia transferens aliquid in alium de facto quod non
potest licite de iure transferre non dat illi alterius
magis ius utendi / quia ecce quo non habuit ipse ius
non potuit in alium transferre Sed confessor
revelans confessionem non habuit ius in transferen-
di in alium sive in alterum / ergo si de facto id
transfert in alium aliquis nullo modo ius illud
ulterius transferendi / Contra [illegible] pono casum quod
sacerdos revelavit mihi sed a casu transiens
audivi confessionem confitentis / nunquam teneor
revelare quod audivi secrete tenere [illegible]
quod [illegible] de iure teneor alteri facere quod
licite in eodem casu mihi ab alio vellem fieri
ut deducebatur in prima parte questionis / [illegible]
[illegible] de 21 q. 2 / quod si aliquis a confessore
a casu audit confessionem confitentis non peccat
tenetur tamen ad plenam / Si vero dolose et insi-
diose petat [illegible] et [illegible] tenetur ad sile-
tium / Secunda dubitatio est quando et quo tempore tene-
tur celare confessionem / Ad hoc dico / quod si
quod ad precepta nemo tenetur quod [illegible] / tale
autem preceptum est [illegible] / Ex hoc sequitur quod
sequitur tenetur celare post mortem confessi sicut
ante / et ita in absentia sicut in presentia / Contra
pono casum / Ego audivi vel vidi pec-
catum alicuius extra confessionem / et idem peccatum de
eadem persona mihi confitetur / nunquam obligor
ratione confessionis ad id celandum / Ad hoc dicitur
[illegible] de 21 q. 3 / quod non sive sciat
[illegible] id ante confessionem sive post / immo [illegible]
esse impeditum [illegible] eo quod non

possum testari de eo quod [illegible] / Sed propter
scandalum non debet revelari / nisi magna necessitas
urget vel periculum vel scandalum aut utilitas
et tunc potest revelare non inquantum id sciat in
confessione sed extra confessionem / Tertia dubitatio est quod
debet confessor de confessione celare / Ad hoc dico
quod non solum principale peccatum confitentis sed etiam
circumstantias peccati / probatur / quia circumstantia non [illegible]
sunt peccata sed revelari [illegible] et persona 2a
cum quo peccator peccavit / quia illa sunt probabil-
iter veniens adducitur ad [illegible] q. 3 / Contra
pono casum quod infra confessionem peccator nar-
rat michi aliqua que non sunt peccata nec circum-
stantie peccatorum nec de eis petit absolu-
tionem / narrat michi quod ipse est [illegible] magne
penitentie / magis compassionis vel aliquas suas
corporales infirmitates vel similia / numquid talia
debeo celare sub sigillo confessionis / dico
quod non / quia talibus non curando absolutionem non
petit et per eius nec [illegible] penitentiale / quia ipsa de-
bes secreta tenere / Contra / numquid sacerdos de summa
confessi potest revelare confessionem suam / Ad
hoc dicit [illegible] de 21 q. 3 [illegible] / quia tunc dis-
penset [illegible] ibidem [illegible] dicit de 16 q. 2
Contra hoc non videtur michi verum / quia nullus homo potest
dispensare super iure vel legis eterne preceptum
preceptum autem de celando confessionem est divine
iure et eternum / ut patet in primo huius questionis
Dico ergo / quod si peccator vult quod confessor dicat
alteri peccatum suum / ut si de ipso petat consilium
vel alia de causa quod idem debet sibi de confessione
dicere / Contra pono / quod papa precipit in confessione
revelare / numquid teneor sibi obedire / Dico quod
quia non potest dispensare super iure nec [illegible] Quan-
tum ad 2m articulum est videndum / De quibus quod
narratur sub nomine confessionis / non tamen in
foro penitentie / Secundo est quibus visus / quod quando quis
narrat factum suum alteri et dicit quod sic dicere
in confessione / De hoc pono unam conclusionem / quod talia
dicta non cadunt sub sigillo confessionis / probatur
quia talibus non curando absolutionem nec penitentiam
unde dicit Hostiensis in Summa super [illegible]
usque [illegible] / et hoc 7 de pe. et re. quod
talis potest cogi ad testificandum / quia talis
dicit in tamquam sacerdoti et speciali amico vel non
sacerdoti et amico / sed non dicit nisi ut sacerdoti
et confessori / cum non dicit hoc in foro pe-
nitentiali nec petit absolutionem et addit
[illegible] sacerdos celare aliquid quod
decet et expedit / Quantum ad
3m articulum est videndum / de celatione illorum
que narrantur sub secreto tamquam amico / De hoc
pono 2 conclusiones / Prima est / quod ad [illegible] secretum

servandum tempore et loco debito tenetur quilibet de iure
naturali / probatur quia quilibet debet velle suum secretum
tempore et loco debito ab aliquo celari / ergo tenetur
de tali lege alterius secretum celare / quia non
quod faciat alteri quod ipse sibi vult est de lege
naturali / ut habetur in decreto de i c. i / Et ad hoc
inferens / quod frangens secreti sigillum nulla
urgente utilitate vel necessitate peccat mortaliter /
probatur / quia facit contra ius naturale et hoc post Ri-
chardum libro 4 de 21 q. 3 / et vocatur
sigillum secreti / duo et traditur sub secreto /
et sic id tu incipis si tamen ibi sit materia
secreti / Unde si in sub secreto dicerent quod deus
est [illegible] / non est hoc sigillum secreti / quia non
est hic materia debita per secreto / 2a conclusio est quod
ad secretum revelandum tempore et loco debito
tenetur quilibet ex lege naturali / probatur / quia quilibet vellet
suum secretum revelari tempore et loco debito
Ex hoc inferens / quod in casu aliquis potest testifi-
cari de secreto quod audivit / probatur / quia tempore
et loco debito utpote sub dicit Hostiensis in
Summa libro 2 de accusationibus c. Qualiter
quod si accusatus infamia dicitur debet teste dicere
revelationem occultam etiam si iurasset non
revelare / quia qui iuravit et intellexit
quod hoc non diceret nisi esset iuratus ut
testis / vel temerarie iuravit / ut habetur de [illegible]
[illegible] c. 1 / Aut hoc intellexit quod non reve-
lare nisi ex iusta causa / vel de hoc nichil
cogitavit / 2o non obstante iuramento quod
prestitum est / tenetur revelare / Unde ad articulum
in principio questionis / nec ambos / ad probationem cum
dicitur quod quilibet potest renuntiare iuri suo / Hoc
dicitur dupliciter / primo quod peccatum confessum debere
celari non solum est iuris confessi sed ex iure
caritatis / quia ex opposito [illegible] revelatione
secreti [illegible] [illegible] in caritate / quia quilibet
possit alium reputare abhominabilem
/ et ideo non licet sibi renuntiare iuri quod
est iuris caritatis / Aliter dicitur / sed esto quod tamen
esset iuris confessi / quia cum hoc est iuris naturalis
ideo quis non potest renuntiare / id autem intelligi
iuris [illegible] quia quilibet potest renuntiare iuri
suo quod tale ius non est naturale vel divinum
vel quando talis renuntiatio in favorem alicuius
cedit et non ad dampnum alterius sic autem non
esset in proposito / Hec quo

Utrum tempore [illegible] vite sola penitentia
pro peccatis perfecte remittat macula
peccati quam [illegible] / quia non penitentia remittit
peccati macula nisi sit voluntaria / ergo [illegible]
[illegible] per Augustinum de penitentia / Et post in [illegible] de 20
c. 1 / Age penitentiam cum sanus es / si sic penitentiam
egisti eo tempore quo peccare potuisti / Si autem
vis penitentiam agere quando peccare non potes

[illegible]

Remissio

[illegible]

Elemosina

[illegible]

Satisfactio

[illegible]

Ieiunium

[illegible]

[illegible]

Missa

[illegible]

Contrio

[illegible]

actionis redit tale peccatum vel difformitas qua peccator efficitur deterior etc. Contra ipsius redditionem arguitur pluribus. 2o probatur ratione quia per vomitum peccatoris non redit idem actus peccati quo prius peccavit, ergo nec ratio difformitatis vel privationis. Patet consequentia ad sensum, si alias accidit quandoque quod peccatum sibi per penitentiam dimittitur et post remissionem eius peccati iterum peccat mortaliter, certum est quod non redit idem actus accedendi quo prius fuit. Et patet quia privatio vel difformitas cum sit quedam privatio nata esse inesse deviatio sed nunc manens [illegible] prius tamen quia ordo esset in eadem quod patet quia ponitur quod aliquis peccet adorando ydolum quod peccatum sibi per penitentiam dimittitur et post remissionem eius per tempus quando adveniat diligat summe Christum quod ipso fruatur, tunc certum est quod sibi illud peccatum redit difformitas prima sed ad hoc quod sibi [illegible] esset [illegible] fruendo quod non est possibile. Secunda quaestio est de accipiendo peccatum pro reatu vel pro obligatione ut dictum est supra q. 17 ar. 2o quod tale peccatum vel reatus per penitentiam remissum non redit per peccatoris vomitum. Probatur quia illa obligatio vel ille reatus fuit remissus per penitentiam, ergo per novum peccatum non redit. Patet consequentia quia per penitentiam anima absolvitur a tali reatu ut patet q. 17 ar. 2. Et patet quia illa obligatio vel reatus potest idem numero rediri nisi per miraculum et divinam potentiam, et ideo si dicta obligatio rediret sequitur quod quicumque peccator post acceptam penitentiam redit ad vomitum quod ibidem fieret deus opera miraculum. 2o sic non [illegible] corrupta redit eadem numero in fundamentalibus eiusdem cum sit eadem numero, sed fundamentale [illegible] reatus prius per penitentiam remissus non redit per peccatoris vomitum eadem numero, ergo nec talis reatus qui est quaedam relatio vel ad penam obligatio. Patet antecedens per exemplum: cum ego sum similis tibi per equalitatem meam, si mea corrupta equalitate mea [illegible] insurgat eadem [illegible] numero non [illegible] mea equalitas eadem numero quia si ad proprium [illegible] equalitatem alterius surget eadem relatio numero sequitur [illegible] eadem relatio numero quod est falsum cum relatio non sit res distincta a fundamento

ut ostenditur libro 1 q. 3 etc. Sed patet quia fundamentale talis illius reatus est actus peccati vel actualis eius difformitas quae non reditur ut dictum est quaestione praecedenti. 3a quaestio est de accipiendo peccatum pro difformitate actuali vel pro reatu quod peccatum per penitentiam remissum non in se sed equivalenter redit per peccatoris vomitum, quod probatur: peccatum in prima dimissum quantum ad [illegible] beneficium sibi indebitum, tali tamen beneficio gratitudinis, et quanto beneficium collatum maius est tanto magis beneficio gratitudinis tenetur. Sed existenti in peccato mortali non debetur nisi pena, ergo si sibi gratiam confert talis tamen tenetur deo ex lege gratitudinis, et quanto maiorem gratiam sibi contulit, ergo quanto maiora peccata tanto talibus eum dimittuntur plus tenetur deo, ergo si deum offendit tanto plus peccat. 2o sic [illegible] aliquis tenetur ad aliquid pluribus obligationibus tanto plus peccat si id transgreditur, sed peccator quicumque digne penitens obligatur [illegible] ad non peccandum in posterum quia prime tale proposito non esset dignus venia et post hoc obligatus ad non peccandum eadem lege qua et innocens, ergo si peccat transgreditur duce lege obligante ipsum ad non peccandum, ergo magis peccat et hoc ex circumstantia peccati remissi. Et ideo quantum ad istum modum dicit doctor de 2.2. q. ultima ar. 3 quod peccatum dimissum revertitur tamen ex circumstantia aggravans peccatum id quod peccator redimat et hoc est quod dicit magister de 22 c. 3 Post dimissa peccata dimissa redire quia propter ingratitudinem ita reus peccator constituitur ut ante fuerat sicut enim [illegible] fuerat dimissum dicitur [illegible] quia remissionem perceptam ingratus ita reus fit ut ante fuerat. Contra [illegible] dicitur post [illegible] de 4 q. ultima quod peccata dimissa non redeunt neque ut peccatum est [illegible] quantum ad primam quaestionem neque ut est reatus pene et hoc quantum ad 2am sed propter ingratitudinem et per [illegible] dicere [illegible] quod redeat quantum ad 1am ingratitudine quae consistebat in peccato prius dimisso. 2o non redeunt [illegible] sed [illegible] ingratitudinem. Ad [illegible] propter ingratitudinem peccati de novo commissi quia peccatum sequens mortale aggravatur quia alias peccabis ignorantia et contemptu [illegible] iterum post veniam acceptam redit in peccatum et illo [illegible] redeunt peccata prius

dimissa ex baptismo. [Q]uantum ad 2m articulum si ante merita per peccatum mortificata [illegible] per gemitum vel per penitentiam subsequentem pono 3 conclusiones. Prima quod peccatoris merita per sequens peccatum mortificantur, 2a quod ante mortificata per subsequentem penitentiam gratiam reviviscunt. Patet antecedens quia non obstantibus quibuscumque meritis precedentibus per sequens peccatum fit quis filius perditionis. Sed patet 4a quia gratia non minus potens est ad vivificandum mortua quam sit peccatum ad mortificandum viva. 2o sic arguitur [illegible] Chrysostomus quod ponitur de pe. de 3 [illegible] talis in prima quod deus penitentes libenter suscipit et facit animam quam ad priorem revocat statum. Vide auctoritatem supra q. 17 ar. 2. Ex quo arguo sic: penitens per penitentiam ad pristinum redit statum, ergo per penitentiam recuperat quodlibet meritum per peccatum amissum. Ad hoc etiam est expresse magister libro 4 de [illegible] c. 3 dicens quod si de peccato succedente penitentia agatur et penitentia quae preesset et ea ante acta bona reviviscunt. 3o probatur sic et pono casum quod aliquis toto tempore vite sue fuit in magna caritate et multa bona fecit et quod in fine vite sue committat parvum peccatum mortale ac cito per penitentiam resurgit et alius in equali tempore vixit in caritate sed modica [illegible] remissa et pauca bona merita fecit in comparatione primi et quod hic cum primo committat primum peccatum mortale a quo resurgat [illegible] et per actum equaliter virtuosum [illegible] et quod fit quod statim ambo sic decedant. Tunc quia ambo isti decedunt cum equali merito [illegible] et si sic sua multa bona forte manerent irremunerata, quod non. Non et tunc certum est quod primus est in maiori merito ergo aliquid meritum precedens peccatum fuit et ipse vivificatum per penitentiam. Patet quia post peccatum [illegible] meruerunt equaliter, [illegible] sic aliquod meritum forte sed vivificatum per penitentiam, ergo etc. Quod 3a patet quia non est maior ratio de uno quam de alio.

[T]ertia quaestio est an penitens per actum penitentie novum meritum meretur quod ante penitentiam non meruerat. Probatur 1o sic quia talis penitens per actum bonum factum in gratia [illegible] gratie quem ante actum penitentie non habuit, ergo habet meritum novum quod ante non habuit. Patet antecedens quod ad [illegible] patet per [illegible] de 16 c. Nemo dicens: nemo [illegible] compungitur de peccato habens [illegible] contritio et humiliatio nisi in caritate et [illegible] quia ante talem actum non ha-

buit. Et quia non quia talis actus quoddam meritum est. 2o sic penitens per novum actum penitentie meretur remissionem culpe, ergo habet novum meritum, quod non, quia meretur remissionem culpe est magnum meritum. Et antecedens patet quia per penitentiam delentur peccata dicit [illegible] penitentem ergo ut deleatur peccata [illegible]. 3o sic penitens per actum novum penitentie meretur meritum glorie, ergo habet novum meritum quod non prius. Antecedens [illegible] penitentiam agite appropinquabit enim regnum celorum. 3a quaestio est quod sequitur ex duabus dictis quod omnis penitens habet plura merita quam habuit ante casum. Probatur quia habet omnia merita que habuit ante casum et nova merita acquirit per actum penitentie sicut novum meritum meretur ut dicit quaestio 2a, ergo habet plura merita quam habuit ante casum et quod non est [illegible]. Ex ista quaestione sequitur corollarium primum quod quilibet penitens a peccato per penitentiam resurgens surgit in maiori gratia quam fuerat ante casum. Patet quia habet omnia merita quae prius habuit et ergo et omnem gratiam quam prius habuit. Patet ita quod quia si cum aliquibus meritis peccatis staret minor gratia sequeretur quod ille esset minus gratus deo quam prius, ergo non habet omne meritum quod prius habuit. Patet quia stante equalitate meritorum stat equalitas gratitudinis usque ad deum. Habet ergo omnem gratiam quam prius habuit et post [illegible] habet novum gradum gratie correspondentem novis meritis penitentie, ergo habet maiorem gratiam quam prius, ergo in maiori gratia resurgit. 2m corollarium est quod quilibet penitens de peccato est melior quam fuit ante peccatum. Patet quia habet plura merita et maiorem gratiam ut patet ex predictis. Corollarium 3m est [illegible] penitentes [illegible] maior [illegible] obedientie quam fuit ante peccatum, ergo tunc quia est melior quam fuit, tunc quia habet maiorem gratiam quam habuit ante peccatum. [S]ed contra predicta arguitur 3 [illegible] q. [illegible] Potest quis prius fuit virgo et virginitate [illegible] in gratia postea deum et postea peccet frangendo virginitatem, et postea peniteat [illegible]. Hoc posito arguitur sic: aliqua merita per peccatum mortificata non resurgunt per penitentiam, ergo quaestio falsa. Probatur antecedens quia ante peccatum prior habuit meritum virginitatis sed per peccatum illud est mortificatum et illud meritum non potest resuscitari per penitentiam quia deus corruptio non potest facere virgo [illegible] sic prior post penitentiam non est virgo, ergo non habet meritum virginitatis. [C]ontra 2a q. 3 ar. 2 [illegible] penitens per actum penitentie salvatur debitum quod tenetur solvere quam [illegible] actu non

met aut e notu q debitu e petoz
deo niq sui posse de peto satisfacere
Sz pz quia q n9 met solueds debi
tu s s nec mt Eoics soluers debitu
editaa ap ipm acq met Con 3 q
ar pt vis oib cadens a gra spglus
cadit cz an grani cecadeat h9 ut
oib i-surges cu maiori gra spe i-sur
git cz fuit gra an casid ipta pz
ga q s pe ht gra 4 pma peti ad
suscitadu ipa mita mortificata pt
pe ht petm ad mortificad an fca et
aut appz poto q vnq magnu petor
puta infidelit peccat et veniat ad
statu gre pgea gmittat vnu petm
morale pri q gsentiat teptatoi car
nis dcu e qd id vltim petm no est
i eo tm gritu fuit petm infidelit
q 3a q ar q p essz va pe
q talis reparatet qmodu d lapsu
suo psq resurgit i maiori gra et
melioi et maiori pmio dignus
Ad 3m dico q sz p pmas
recupat vginit nitu qd pus fuit
Et cu d q no pt recupare vginite
q nec nitu vginite neq gaz q
nitu acq actu vl acq rei pt ee ab
sq rei vl actu oeq9 fuit nitud et
pt icupar i actu na icupata vn
gra Heret no ieiunam posito q hoc
no ieiune atque hco nitu gestur
ieiunij eada posito q l actu ieiuij
no possu recupar possu tn recupac
pm nitu p ieiu ptitud q nitud
no est ipe actu ieiuy. h dignitas
acq pmij ee i actu inrecht debiti
2 nitu vginit no e ipa vgitas
ad 2m neq qq ymo dico q som
ap d eu ment sibi solueds debitu
q no possum tot bo facere qin ma
iora si possem debem facere 4 no
e sile de merz ap hoies 4 ap
deu q hoibz no teneni qcqt pos
sumus s deo ad 3m d du
dns ne dauit et jacop az d q ist
dib puenies ad statu gre qdecu
petm morale pgea qmittat erit
sibi mai petm q esst sibi petm
pm infidelit no tn sedi actus
gmissi inqntu tlis actu h rone
igtitudis ut dicebat i p arlo vel

pt dici 2 q q no valet q eesint
dei una et eadem e q ebria an fca
et p petm mortificata p pmaz ysti ut
pus iputet vl vunistut Et ad at
s no pt ee q id ala poena peti re
deant q de actae n9 sit deterior
Ad em dico q tlis no reportat gi
modu d peto ymo magni icomodu
et no som pccauit s et tom tpus i qo
i peto mansit e sibi pditu qo tpe po
tuisset multiplicat mita sua admi
torez gedu q ins pt multiplicata
Ex 1 2 arlo s q n9 eenb i gra
aliqn an fuit i maiori gra q ins
sit n i maiori mito insi dicit q
pg veiale petm dimittit caritate
ut posui lio 3 q 2 | q 2 Intend
Ad 3m arlo est videnda qlit aqb
petm pg morte dimittet Intelud ad
hoc sciend q q pt intelligi du ymo
d petis qmiss i vita ista Alio d co
missi pg hac vita eo mo qo ma gt
q bapti i infsio pecabut li d 17
Si at loqm d petis i hac vita co
missi tuc du a s loq d peto actu
pieds petm actuale p differentia
q e i actu qo pecca et te clarg est
q petm isto no rmanet pg hac
vitad s n rmanet actu peti n
pcans tlc petm pg hac vita re
mittit a loq d peto ut reatu est
ut dicebat q 1.7 arlo 2 et isto
accipieds petm dico q reatu peti
e dux s morlis 4 veialis Et
reatu morlis dux s reatu pmaz
no secutu et tlis est obligao ad
penam vel reatu pmaz qsecutu et
tlis e obligao ad pena tpalem
q i pma pe eta morli debita
inuta i tpalez Hyus pmissis po
no qcas pa e ex reatu peti veia
lis pg hac vita remittit p q
tlis reatu pm e obligao ad pena tpa
le ut ait ma li 2 d e 2 g post
hac vita remitti pz qa q pg hac vita
tlis obligao dimitti cu i pgatoio tpal
pe psoluat q aut ibi pe tpalis p
soluat pz q n9 cu debito pene bti
ficat a go pe psoluedam se e cu gla
a pg a ante no se q ia gla ee
clud pena n pg q gla no timat

3a arlo
Dimissio
petoz
pg morte

s an et pt pe q decedes no soluta pe
p veiali debita ipam i ala vita soluit
2 qo e ex reatu peti morlis penam
qsecutu pmaz i ala vita dimittit pba
codem mo ut pa q tlis reatu e som obli
gao ad pena tpale q p pmaz soluit
obligao ad pena etnaz ut ait ma de
1 8 e nec io 3 qo e ex reatu peti
morlis pmaz no qsecutu pg hanc
vitam no dimittit pz q i reatu est
obligao ad pena etnaz lio de 2 bz tlis
pe etna i ala vita no pt ee soluit
psoluta q ia no esst etna Bz q paz
qez ar e Ponat q als decedat cum
veiali et morli tc pbo q reatu ve
malis i tli pg hac vita no dimittit
q tlis i infsio p ia veiali etna pena
puict q alit i infsio acq peti esset
i dept qd e flm Ad hec dico p q
qo e indefita et no loq vli d oi peto
veiali s som de illis q decedut cu
gra Dico ee alit ad ar h q p peto
veiali sive hic sive i pgatoio sive ee
i infsio no debet n pe tpalis nec
pse n pacientib n e ignicis pena
debita veiali hic tm i infsio qd pz
p sile na vz pcitens po ptem
ipoite sibi pnie eeplens et ante
tom eeplecta recidiuas i morle 4 in
io morli decedes p pte pnie i-sidua
eesolueret pena i infsio s no n tpa
lez q eequo i remissoe poie peti
fuit qmutu debitu pene tpalis
inuq ie eit debitu p io peto n pe
tpal et pcans i infsio pe tpali solu
ta eit liber debita pmi peti Dic
i pposita dico de pe debita veiali no
tm se q i infsio sit i dep illius
s peti p qo ie dapta e q debitu
pene etc p io inuq fuit qmutatu
i debitu pene tpal et io s manet
Ad arlu rapptud i pn q petm pz
q sit dom pz 3a q3 pi arli s q peta
p p pmaz dimissa p seqs petm no
reuertut nisi s eeppolet ms ibide
eeposita Sed d sacto vnccois
Ad gme vnctois salutae
sactu a xpo imete fuit
institutu Et ar q no qa
hc sactu ab aplis fuit isti
tutu go no imete a xo qa no 4 aut
3 ma de 2 3 d hc sactu ab aplis

188

institutu legit ait em Jacobus infirmat
qs i vos inducat psbros et orent s eu
vngetes eu oleo i nomine dni Ad dm
ar q oia sacta noue legis a xpo
imete fuert istita go qa no eu hc
sit noue legis sactu li 4 d 2 c p
et aut fuit pbatu supius q 2 arlo 3
Secundo In ista qone erut 3 arli pmus
d ca ipaz vnccoez depblicatis et formali
ut eis ondat quiditas 2us de causa
ipaz ordinate pbli ut eis declaret
dignitas 3us de causa ipaz finante
et finali ut eius agnoscat bonitas
Et Intuitu ad pm arlu e sciend q de
for is sacti possumus loq tr s qd tr
for d s git pe 4 magis pe forma
rei qis d diffo vl descpco indicas ee
rei for pe ps pilior aeqrei ut
tectu e for domus et ala corpis for
pissime d io qo res ht for q sit
tlis et illo for domus d figa i-sultas
e ptibus ipius domus et for hois ipa
quantitas Ex dcis pono 3 pposs
pa ex for pissia huius sacti no sut
ipa vba n oleu s e qdm respectus
vel ordina ad sacficadu pvnctum
ut supius dicebat d for baptismi q 3
Seda ppo e ex for pe s ps pilior
huius sacti d for vbor quibus hc sactu
qfert q e ista Per ista vnccoem
et p sua pissima miaz indulgeat t
deus qcqd peccasti etc 3 ppo e ex
for qis sive descpco illius sacti Ecme
vnccois e h Extrema vnccio est hois
infirmi penitetis sca i determinate ptibus
corporis cu oleo qsecto ab epo ministra
ta a sacte cu vbis det cu debita inten
coe pfate qmittecoe diuina efficacit
significans curacom finale venialu
P istis descpons declarac procedit
de eius singulis ptibus Pma ptcla
e vnccio et qgrue i d sactu e vnccio
q i pgnu spile qd e vnge qgrit
effectui huius sacti q e interior vnccio
vn ma de 2 3 d q h e ad sacti
et res sacti sactu e ipa vnccio exterior
res sacti est vnccio interior q petoz
remissioz et vtu aplicacoz pficit Et d
vi q male dicit vnccio i sinlitu i
hc sacto sit plures vnccioes s q plures
st ptes corpis q vnguit Ad hc est
dm q s licet i baptismo sit plures
ablucones s q plures ptes corpis

pma ptcla
ppo pa
ppo 2
ppo 3

abluunt tn qr omes ordinat ad vnam
aie ablucom oms baptism9 et vna ab-
luco et no plures abluco Sic i ppo-
sito qz ab 1e vncoes ordinat ad vna aie
vncom i fine hc sacti et vnco et
no vncoes / 2 ptla e hoie infirm
t egre qz f ma de 23 hc sactu e
institu ad petoz remissioz et ad cor-
poral infirmitt alleuiacom bn qstat
ei q hac vncoz fidelr et deuote
pcepit i corpe et aie alleuiacoe pfic-
pedit / Et nondz f Gco de 23 q hc
sactu no dz qfr hoi sano nc qua-
litercq infirmo f qenti i morte arlo
Gz nunq aliqs qntibz i morte arlo
e hc sactu qfendu / ad hc dt petrus
aur de 23 q debitus susceptor 19
sacti dz e hre qdicoes. 1a q sit
infirmus rali infirmitt q nar qducit
ad morte et pista qcludunt vlneati
ite mtrates duellu i mare picls
ite os occidedi / 2a qdico e q sit
adultus e pista qcludunt pueri vo
qz hc sactu p adultis ordina qt
petm veniale q pueri caret / 3
qdico e q sit mete copos e pista
qcludunt fricta e amentes / tn de
ist e distinguedu / qz tales a hoc
sactu peteunt i sana mete co-
stituti e tuc dz eis dari qz ad hc
q sactu pficit requiunt queda deuo-
co intior actualis / 4 qdico q sit
i morte piclo. Gz d. nunq pt dari
pribz sn a q corpali infirmitt qen-
tibus. Dico q hc / qz tales moriunt sn
aliq actuali infirmitt qentes de subi-
to defctu nc qz defectus nc iputat
eis p actuali infirmitt / 5 ptla e
penitete e qgre qz id sactu no e
disposico ad pmaz graz sed nc cuba
s ad augmentacioz pre graz / sine
pma at nt tales adulti e i gra
d'lege qi Ex hc re q no debz
dari infidelibus. nc hereticis. nc qtiis
et vli. i peto mortli qentibus / 6 pti-
cula e i i extremitate pribus corpis Gm
Gco. de 23 ist ptes st organa
pa re p q actu pcci fierent veniale
ut organa quinq sesuu e potencie
motie Et hec organa aliqn gemi-
nat i. v'cuspis sisus ul pos motie vn
potecie visiue organa duo oculi po
auditiue due aures / potcie tactiue
due manus Et iste pdicte potecie sed
geminant organa ita et vnccoes
Gz salua pia reueri. vncco no geniat
i narib9. Organu aut gustus e lingua
i q fit vncco ppt alleuiacois tollenda
s ectus si os Potecie at motiue st
spar due i hoie f vegetatiua et qz
ia maxie vigz i corde io fit vncco
i pectore q libidis ardore silia e
pgressiua et io fit vncco i duobus
pedibus tanqz i orgais ad istu motu
ordinate 2e i summa st septe ptes p
qs frequentes veniant peccatu q vngit
pos oculi. 2o aures. 3o nares. 4o os. 5
manus. 6 pectus. 7 pedes / Sexta ptla
e i eu oleo v' nondum q ma debita q
sacti g2 oleu oliue / q sut signati
p ramu viridis oliue que columba
detulit ad archa gen q ut hec li
qui d'sac vnccoe e cu veris an sine
Et est nondu q dra e int id oleu
bndcm et crisma / na oleu bndcm
q vngunt infirmi e si mixtione
Crisma vo mixtu est ex oleo et bal-
samo / Crisma e ma qfirmatois sed
oleu bndictu qcime vnccoes Et io
qz qfirma e ad qfessioz fidei e ideo
i qfirmacoe no requit tm puritas qsc-
s et odor bo fame signa p balsa-
mu Gz ic q hz qcie de vita ita ad
hm suffit ei pura qsca io tales vngit
oleo puro no admixto balsamo / 6
pticula e ministra a sacte v' qsum
minister ydoneus i no solu q qgrui
hz hc sacre s qz si ipo s sacte illos
pt hc sactu qfrre ut magis dicet i 2
arlo / Septia pticla e cu vbis ete
eu debita intecone re hc to pz
ad forny verz istius sacti q e p ista
vnccoez rel / Quitu ad secdm
arlm pono 3 ppoes / pa e d' sstitute
hc sactu s qt hc sactu fuit imete
a xpo institu pz p id qd hetur ab 6
v q xpus misit ad pdicadum
discipulos et ad sanadu infirmos e ipi
multos vngebat oleo et sanabat
no e aut visile q apli tm sac
vnccis e ordinae sine pcepto e
psupsissent / Sed q hc argum sic
forma huius sacti a xe no instituta g
pz qa qz pluraliter pz sacti qz for Sed
pz aus qz id sactu hz diuisas variat
formas no aut visile e q xpus vnius
sacti plures formas vbare ordinasset. S
q hrat plures formas. pz na sca ecca
romana vtit i hi sacto forma depca-
tiua. d. p ista vnccoz rel Ecca at
ambrosiana vtit forma indicatiua. d.
Vngo te oleo sctificato i noe p e f
et ss. Am / 3 ld hc d' q e 19 sacti
forum instituit q vna vtit ecca
et hac form apli ab eo accepert
et ecca ab aptis lz no inueniat
i sua forma scripta sed sic hemus de
forma sacti eucha ut tractu li 2
d'celebracoe missaz cu martyrio ecca
medicu / Et ad pm cu d' / q hz plus
formas s deprecatiuaz et indicatiuaz Dico
q iste diuisi moi no valiant sbaz
forme sed hemus qcim i forma baptism
na gra optatie d. baptiset suus e
rel latini at indicatie d. Ego te
baptizo rel / Rec tn qlibz forma bap
valat qz quibz vere baptisat / 2a ppo
e qt id sactu ab aptis fuit pmul-
gatu. pz qz Jacobus hc sactu pmul-
gauit Jacobi 7 d. Infirmat qs i vobis
inducat psbiteros ecce ut orent
sr eu vngetes eu oleo e hc e
qd dt ma de 23 c 2 d. hc sactu
vnccoes infirmoz ab aptis institutu
legit i pmulgatu / 3 ppo e qt hc
sactu sem a sactis est rite institu
pz p dca vba Jacobi d inducat p
sbiteros ecce rel Et rom ad hc pot
auctoritas d. q hc sactu no e tante
nccitate sed baptism qz decedes sine
ipo no dapr io coguu fuit quittet
solis sactibus et maxie qz i hoc
sacto peta delent venialia petore
at remissio sactibus e qmissa / Sed
ad hmoi declaracom pono 3 duoes pa
e q i ca' nccitate hc sactu sn sacte
possit qfrre / Et ar q / qz legimus
d' sca Genouefa q ipo oleo vnge-
bat infirmos et saluabat / Ad hoc
dt Gco et Richardus q no / vn sine
sacdos acceptaret hc sactu qfrre no
solum peccatu mortale s nichil facet
ad motu at dt Richardus q ia vncco
sancte Genofesse no fuit sacramental
s miraculosa / 2 duo e vtz vnus
solus sacdos possit infirmu vngere
motum q no qz Jacobi 7 d. inducat
psbiteros g9 debet esse plures pz qua
qz plic numeri duoz numero e qtera ut
geter e q 3 testes rel Ite vbi nus ad-
que d' de voz signicacoe li i qsuit
nos itaqz tn. supremus dupimus h.
q sacdos vno pnte clerico et eet solus
pt infirmu vnge ad motum d' q ibi
sut nus sinle plis p sinls itus /
3 duo e vtz i eado infirmit hc sa-
cramentu possit itari / Sed hc d' / q
sed hc dico e in p arlo sactu d no dz
dari insi i piclo morte qstitutis
Dico i sr qs ifinus i piclo morte e
vnctus stare io piclo q amplius
no dz iungi Gz at pieulum euase-
rit et iterus reciduauit ad ide pi-
culu tuc reputa da infirmitas 2e
potit si da iuncco et h e sma
thos de 23 Et sic si prudico modo
Gm q si vlt amm remaneat ma-
bus pt accepta vnccoz iterari potest
vncco et ca e qz medica no idem
morbus nis q e s. pstaz mutatoz
supioze Gz d. pono cam q sacdos
infra vnccoz deficit in vncti a qbus
ptibus q sacdotu e vndz tenes q 1
qd sctum e no dz iterari s vnccoes
q restat p aliu sacte occet psia /
Quitu ad 3m arlm e videndu
d' finali ca 19 sacti q videbit de-
clarando eius effectus et quitu ad hc
nondu q illius sacti effectus st ii
ut dt petrus aucta de 2 q 2
pmus e petore venialiu remissio
et i toto ul i pte pz p id qd Jacobi 7
g2 na ppesu dem e vngetes eu oleo
pauci int positte se et si i petis fuit
dimitte ei et ceu est q no loqr d pete
morlibus qz ia remu dimittut p bap
e pma / 2 effectus e dimissio pene
tei p veniali q p mortali debite pz qz
id sactu i recipiete requit pmaz ut
pz ex descripcoe eius posita supius pa
arlo s oes pma dimittit pena
tpalez g9 quica i illius sacti recep
assumt p petis pe volutaria g9 pz
aus qz aliquis pa e istius tn vngi
e pz qa qz ois pe q p pete supta
volutarie relez penaz pgatorii habet

diminuere. Tercius effectus est gratie augmentatio, quia vi quorumdam sacramentorum sicut et aliorum sacramentorum vel de novo confertur vel iam collata augetur. Probatur quia quodlibet sacramentum nove legis confert gratiam, ut patet per Thomam prima de I d. Sacramentum est invisibilis gratie visibilis forma ut eius similitudinem gerat et causa existat. Patet quia hoc est nove legis sacramentum. Quartus effectus est glorie augmentatio. Probatur quia aucta gratia conformiter augetur sibi correspondens gloria ut dicit Augustinus ad Bonifacium et allegatur libro 2 de 2 d. quod gratia meretur augeri ut aucta mereatur perfici, quia perfecta perficiat penes maiorem gradum gratie sibi correspondentem. Quintus effectus est interior anime [illegible] unctio. Probatur per Thomam de 23 d. Et ideo huius sacramenti unctio melior ... in articulo mortis ... est melior ... bone pene et ... potestate dyaboli et ideo hoc sacramentum divina misericordia instituit ad dandum suscipienti meliorem leticiam, securitatem et robur et spem contra demonis temptationes. Sextus effectus est dyabolice potestatis attenuatio. Intelligendum est non quod dyabolus post sacramentum receptum non tantam potestatem habet sicut prius. Probatur quia per sacramentum remittitur culpa que detinens ampliabat potestatem et augmentatur gratia que fortificat suscipientem. Septimus effectus est infirmitatis corporalis sanatio et hoc ubi expedit saluti anime. Unde in primitiva ecclesia suscepto hoc sacramento multi corporaliter sanabantur. Probatur per ... quod dyscipuli ungebant multos et sanabant. Octavus effectus est infirmitatis decedentis [illegible] protestatio. Recepto enim sacramento illius est quedam protestatio qua protestatur infirmus quod manserit in fide ecclesie militantis et ideo securius ... ingreditur ad ... triumphantem ecclesie. Unde sicut per signaculum baptismi ingreditur quis ad ecclesiam militantem, sic per hoc sacramentum ... ingreditur ad ecclesiam triumphantem. Probatur quia ... Jacobus dicit: ungentes eum ... et sanabit eum dominus. Nonus effectus ... Probatur ... quia hoc sacramentum non remittit venialia. Probatur: ubi sufficit unum remedium non debet poni plura. Sed ad remissionem venialium sufficit unum remedium scilicet pena minor, quam facilius patitur homo infirmus quam ... infirmitatis corporalis ... ad detestandum vanitatem mundi ...

remedium infirmis non est ... ad remissionem venialium. Ad hoc dicitur quod in isto sacramento remittuntur venialia. Adverte cum evidentiam est notandum quod in isto sacramento sunt tria. Primum quod est sacramentum tantum, quod est unctio exterior. Secundum quod est res et sacramentum, scilicet unctio interior, que quedam pigritia ... sive alacritas mentis, de qua alacritate habetur libro de sacramentis, unctionis c. 1, de quo dicit ... quod manet in posterum unctio quam accepisse ... Tertium quod est res sacramenti ... ibi res sit remissio venialium. Illud est ibi res sacramenti, tamen remissio venialium quod non ... primo in isto sacramento ... non videtur ... sed ... invisibilis melior non ... est sacramentum ... si digne sumatur vel agit vel auget absque quod ... Ex quibus apparet quod remissio venialium vel gratie augmentatio est res huius sacramenti. Tunc ad motivum in oppositum dicitur quod licet in sacramento penitentie ... remittuntur ... infirmus ... tamen ... non sufficiat ad plenam venialium remissionem. Secundo quod ... ungit ... agit in spiritualem ... melior non ... baptismo ... ad ablutionem ... sicut in isto sacramento ad exteriorem unctionem anima ungitur. Tertio ... dicitur quod effectus huius sacramenti non sit infirmitatis corporalis sanatio. Sed hoc sacramentum ... alia est medicina spiritualis ut patet ... sanatio corporis est effectus sacramenti corporalis. Ad hoc dicitur quod illius sacramenti aliquis est effectus principalis ... effectus principalis est remissio venialium, et ... effectus secundarius est ... et ... effectus ... in isto sacramento semper efficit quando expedit ... et ideo quia non semper expedit infirmis ... remissionem venialium quod sanetur corporaliter, ideo in isto sacramento non semper sanatur. Tunc ad motivum quia

1. Sacramentum tantum
2. Res et sacramentum
3. Res sacramenti

accipiet

sicut medicina spiritualis per effectum suum principalem est spiritualis, sic tamen ... effectum suum ... aliquem corporalem. Unde ... sit inquiens ... in sacramento aliquos effectus spirituales et aliquos corporales quorum ... principalis ... non est inconveniens sacramentum duos habere effectus, unum corporalem et unum spiritualem, sic tamen quod spiritualis sit principalior et corporalis sit secundarius. Ad rationes articuli in oppositum in principio quod ... apparet quod sit ... articuli.

Circa distinctionem 24 in qua magister incipit agere de sacramento ordinis movetur ista questio: Utrum in ecclesiasticis ordinibus sit ponere septenarium numerum. Et arguitur quod non, quia ordines ecclesiastici non sunt nisi duo, ergo inter ipsos non est septiformis numerus. Consequentia nota et antecedens probatur, quia in primitiva ecclesia non fuerunt nisi duo ordines, scilicet ordo sacerdotum et dyaconorum, nec plures in actibus apostolorum legimus. Sed si in primitiva ecclesia non plures fuerunt, nec plures modo sunt, quia post tempus apostolorum nullum potuit sacramentum addi, quia tunc esset aliquod sacramentum nove legis quod a Christo non fuisset institutum. Cuius oppositum dicitur in questione 2 articulo. In oppositum est magister ... pono tres articulos. Primus erit de ordinum quantitate numerali et de diversis ipsorum actibus. 2us de ... ipsorum ... et ... ipsorum ... 3us de ipsorum dignitate singulari et de diversis ipsorum ... Quantum ad primum articulum est sciendum ... ordinum quod ... dicitur ... magister de 24 c. ... Ordo capitur aliquando ... dignitate, et sic abbas dicitur habere singularem ordinem. Aliquando ... officio ... psalmistatus dicitur ordo. Aliquando est nomen spiritualis et sacramentalis officii ... et ... corpus ... misticum et ... est ordo, et ... corpus ... Et tamen septem sunt ordines qui ad conficiendum corpus Christi ordinate conferuntur, et ista sunt secundum magistrum de 24 c. 2 septem gradus ecclesiastici, scilicet hostiarii, lectores, exorciste, acoliti, subdyaconi, dyaconi et sacerdotes. Horum autem septem ordinum sufficientia potest haberi ex sufficientia officiorum et actuum

Primus articulus

Nota ordinum

1.

2.

3.

operatorum in spiritibus angelicis. Secundum Dyonisium de celesti ierarchia c. 3 angelorum sunt tres actus, scilicet purgare, illuminare et perficere. Purgare autem contingit tripliciter: vel indignos ... committendo que ad locum ... excludendo sacrilegos et ... et alios ab ecclesiis expellendo, et hoc est officium hostiariorum de 23 d. c. hostiarius. Tradet ... episcopus claves ecclesie dicens: ita age quasi redditurus deo rationem pro hiis rebus que hiis clavibus clauduntur ... et infideles. 2o contingit purgare intromittendo, scilicet animas per verbum dei informando, et hoc pertinet ad officium lectoris de 23 c. lector, ubi dicitur quod tradit ei episcopus codicem dicens: accipe et esto relator verbi dei ... legendo ... 3o contingit purgare intromittendo et expellendo ... dyabolum expellendo, et hoc pertinet ad officium exorciste ... coniurando dyabolum de obsessis corporibus ... de 23 c. exorcista, ubi dicitur: exorcista accipiat de manu episcopi libellum in quo scripti sunt exorcismi, dicente sibi episcopo ... potestatem ... sive baptizato sive cathecumino. Secundus actus angelorum est illuminare, et hoc contingit tripliciter. Primo ... accedendo ... et hoc pertinet ad officium acoliti de 23 acolitus, ubi dicitur: acolitus accipiat ceroferarium ut sciat se ad accendendum ecclesie luminaria mancipari. 2o contingit illuminare ad intra ... ad intelligentiam ... et hoc pertinet ad officium subdyaconi, in signum cuius ... illuminare ... patena et calice accipe ... de 23 c. subdyaconus, ubi dicitur: subdyaconus accipiat patenam et calicem de manu episcopi. 3o contingit illuminare ad intra, et hoc per lecturam evangelii, et hoc pertinet ad officium dyaconi, et in signum ... illuminationis ponit episcopus manum super caput dyaconi, quia in capite viget ... et ... illuminat, de 23 dyaconus, ubi dicitur: cum ordinatur dyaconus episcopus eum benedicat et manum imponat super caput illius, quia ad ministerium consecratur. Tertius actus angelorum est perficere. Perficere vero ad ... agere pertinet, et hoc est officium sacerdotis, cuius officium est corpus et sanguinem domini in ... conficere et sumere, de 23 c. ... et in signum huius presbiteris non solum episcopus manum super caput eius tenet cum ordinatur

Purgare

intromittendo

intromittendo

expellendo

Illuminare

ultra

intra

Perficere

Epatus

ecclesie sua auctoritate debet iudicare de ordine de
eo autem nulli permittitur iudicare / Item li. 6o
de maioritate et obedientia solite prelatis superiori spiritualem
maiorem lucratur et minus lucratur prelati
episcopi / Ad hoc dicitur quod omnes episcopi est et etiam
aliquis superior quando sede vacante totius ecclesie capitulum
constat et hoc est ipse quod de ordine debent iudicare
de eo autem non / Ad articulum dicitur quod abbates potest esse
tamen sede quod minor est episcopus vel ipse consti-
tuti facti sunt / sic est in proposito / licet ipse
sit alterius potestatis quam episcopus habet tamen
sequitur quod in sua consecratione quantum ad hoc ipse
minor dicitur esse / Secunda dubitatio utrum religio-
sus factus episcopus ad observancias sue religionis
teneatur / Ad hoc dicitur textus in summa
q 1 9 7 ar. lo 8 quod si aliqua sint in regularibus
observanciis que non impediunt pontificale
officium sed magis valent ad perfectionis custo-
diam scilicet continentia paupertatis et huiusmodi quod
ad talia religiosus factus episcopus manet
obligatus. Si autem aliqua in huiusmodi religionis
observanciis que officio pontificali repugnet
sicut est solitudo / silencium / et aliqua abstinen-
tie vel vigilie quibus et quibus episcopus
impotens corpore redditur ad exequendum ponti-
ficale officium ad talia non obligatur nec
ad obedienciam ordinis quia talis aperiret
eum ab officio episcopali / 3a dubitatio utrum talis
religiosus teneatur portare habitum sue reli-
gionis factus episcopus / Ad hoc dicitur distinctio
quod est quia talis habitus non impedit eum
ab officio episcopali exercendo hoc est expresse
per li. 3 de vita et honestate clericorum
clericalia officia v. quod in fine dicitur pontifices
autem in publico ac in ecclesia superindumentis
lineis omnes utantur nisi monachi fuerint quo
casu habitum monachalem ferre quia debent et ibi
tangitur precipue quod ita religiosi scilicet mona-
chos quia non minus religiosi sunt astricti
ad habitum sue religionis portandum quam
monachi ad habitum monachalem / Ex quo potest
concludi quod religiosi facti episcopi dimit-
tentes temerarie habitum suum ita efficiuntur
excommunicati sicut si adhuc sub religionis
obediencia essent et sic in tali excommunicatione cele-
brant irregulares erunt / Ad articulum contrarium
in primo quod factus in iudicio Ewerhardus de
2 q 3 ar. lo 3 dicit quod si in primitiva ecclesia
quia pauciores erant fideles non fuit ne-
cessaria multitudo ministrorum sed modo et ideo
in inspiratione spiritus sancti omnium ordinum officia
que exhibuit ecclesia voluit ministros

multiplicare non quidem novos ordines in-
[illegible] instituendo quia omnes a Christo fuerunt
instituti sed alios sicut a Christo institutos de
novo voluit promulgare quod et fecit.

Utrum defectus sexus naturalis impediat
susceptionem sacri ordinis / articulum quartum
quia non quod potest in peccatum sexus
defectus sexus naturalis non est culpa ergo
debet non posse ordinari vel a recipere or-
dinis impedimentum est peccatum ergo / Ad oppositum
sexus mulieris impedit ergo quia non quia ille
defectus est sexus naturalis sed ante notum est quia
mulier ordinari non potest / In ista questione
erunt tres articuli sed quod tres defectus naturales
qui ordinis susceptionem impediunt seu videntur
impedire / primus an mulieris sexus impediat
susceptionem ordinis / 2us an impediat etas pu-
erilis gerentibus / 3us an impediat natura
mentis huiusmodi / Quantum ad primum
sciendum quod aliquid impedire susceptionem ordinis
potest intelligi dupliciter / Uno modo de iure aliquo
de facto / Dico ergo ad propositum quod mulier non potest
ordinari de iure / Nec etiam 2o modo scilicet de facto
aliqua mulier ordinatur et hoc potest sic declarari
Ecclesia mulierem sicut sacramenta et quia fuit causa
ecclesie quod ordinatur aliquem ordinem non ha-
bet potestatem quia sacramenta sua efficacia habent
secundum a Christo institucionem Sed Christus solum instituit
sacramentum ordinis dari viris et non mulieribus
cum maxime sanctissima esset quam mulierem sua quam
dilexit tamen et exaltavit numquam ordinari
nec ordinari voluit / Ad hoc etiam potest
adduci duplex convenientia / prima quod ordinatus
habet aliquem gradum eminentie super non or-
dinatum sed mulieri non debetur aliqua eminentia
gradu seu potestatem sed quia ab eo creatura est ...
dinatione sicut scilicet vi potestate constituta generalis
est congruencia est quia illi non debet competere
sacramentum ordinis cui non potest competere officium
huius sacramenti sed mulieri non potest competere officium
huius sacramenti ergo / prima patet quia sacramento ordinis
competit officium docendi in quantum omnibus ordinibus
ordinatur ad presbiteratum cui de iure
competit docere ut 16 q 1 / Ad istius
sed mulieri non competit docere tamen propter de-
bilitatem intellectus quam propter mobilitatem affec-
tus defectus de quo lege notabiliter patet
ut est vi. ergo / Istas duas congruencias
tangit apostolus i thy 2 de mulier in
silencio discat cum subiectione / docere autem
mulieri non permitto neque dominari in virum
Quamquam de pe. et re. li. 7 c. nona dicitur

Beatissima virgo maria dignior et ex-
cellentior fuit apostolis universis non tamen illi
sed istis dominus claves regni celorum commisit
/ Sed quod pro peccato videtur esse aliquid dubium
primo videtur quod possit ordinari mulier in
sacerdotem nam in canone presbiteri quod ponitur
de 33 presbiter vel dicitur presbiterissa vero
cum deus accipere voluit / 2o videtur quod
possit ordinari in dyaconissam sicut
dyaconissam non debere ante annos 40
ordinari statuimus et hoc tamen debiti pro-
batur / Ad ista dico / ad primum quod idem
textus accipit presbiterissas pro viduis et
senioribus mulieribus habentibus curam tam
matres de rebus ecclesie non statim in
sequenti causa dicitur mulieres quae apud grecos
presbiterisse vocantur apud nos autem vidue
et seniores vel matres eciam et ita possunt
possumus dicere quod presbiterisse vocantur
uxores sacerdotum grecorum non quia ordinem
sacerdotum haberent sed quia boni ecclesie regunt
/ Ad 2m contra de dyaconissis rursum
ibidem glosa dyaconissas id est abbatissas
non debere ante 40 annos ordinari sta-
tuimus / Sed circa predicta de mulieribus
sequitur oriri tres dubitationes / prima utrum her-
maphroditus possit ordinari / Ad hoc dicitur
vel talis vertitur magis in sexum virilem
vel magis in sexum femineum Si magis
in sexum femineum et tunc non potest ordina-
ri quia talis reputatur pro muliere et non viro
/ Sed tamen nondum quod hermaphroditus sive
sic sive sic non debet ordinari propter
difformitatem et monstrositatem articulum ad
hoc habetur de 36 c. vlocatos nullus
presumat ad ordinem clericorum promovere
quia multo magis hermaphroditus non
debet promoveri. Si autem in eo eque valeat
sexus virilis et sexus femineus licet
quidam dicunt quod talis caracterem recipere
non potest tamen eius oppositum quia talis quamvis
prelatus nisi potest recipere et post actus
et officia viri exercere / 2a dubitatio utrum
mulier aliqua non potest licite legere ewan-
gelium et videtur quod non quia hoc spectat
ad ordinem dyaconatus quem mulier nullo
huiusmodi potest / Ad hoc dico quod ewangelium legere
quod potest intelligi tripliciter vel tamen ordine
2o solum conceditur dyaconis cuius ordo
est ordinatus ad consecrandum Christi corpus tamen

in missa in qua consecratur corpus Christi sanctorum lectione
a dyaconibus / 2o ratione officii utputa ewangelium
quod legitur in matutinali officio et hoc
possent facere aliquae mulieres utputa
moniales ad hoc ordinate unde glosa
2 d q 1 sic ratione et constitucione ecclesie quod
si ipsas infunditur aliqua benedictio ex qua
consequitur aliquod officium spirituale ut le-
gendi omelia ad matutinum quod non licet
aliis / 3o ratione devocionis non in missa
nec in officio et hoc modo cuilibet tam viro
quam mulieri licet legere ewangelium / Item ad
motum dicitur quod dyaconi officium est legere
ewangelium in missa quod nullus aliquis potest nisi
sint dispensacione ecclesie sicut ut
imperator vel rex consecratus / 3a dubitatio
est utrum mulier aliqua puta abbatissa
potest subditos excommunicare vel eos ab
officiis et beneficiis suspendere / Ad
hoc dicitur primo quod non potest excommunicare li. 7
de sen. excom. de monialibus ubi magis
addit glosa dicitur quod sexus muliebris impe-
dit ne abbatissa possit absolvere
moniales nec confessiones earum audire
nec eas benedicere nec ewangelium legere quia
sexui feminino claves ecclesie commisse
non fuerunt de pe. et re. Nona
Sed quantum ad 2am partem scilicet an possit
subditos ab officio suspendere / dicit
glosa li. 1 de maioritate et obedientia c. dilecta
quod abbatissa potest suspendere ab officio
et beneficio suas moniales et clericos
sue iurisdictioni subditos si rebelles
existentes fuerint / habet enim administraciones
temporalium et spiritualium / unde ratione sue
administracionis per sua confirmatam potest
conferre ecclesias et beneficia et instituere
clericos in ecclesia sui monasterii sicut
faciunt electi et confirmati abbates //
Quantum ad 2m articulum scilicet utrum
puerilis etas impediat susceptionem
ordinis accipiendo puerilem etatem
pro etate que est infra annos discrecionis
et usum racionis / Et sciendum quod etas in
qua fit usus racionis ad aliquem ordinem
suscipiendum requiritur de necessitate sacramenti
ad aliquem requiritur de necessitate precepti
ad aliquem de necessitate congruencie et
honestatis, et sic hoc eciam tres
ponemus / prima ratio est quod ad ordinem
episcopatus recipiendum requiritur etas discreta

Marginalia (left page): obseruancias · habitu · [illegible]
Marginalia (centre): pro quarto articulo · Sexus
Marginalia (right page): Hermafroditus · Hermofroditus · Ewangelium · 2us articulus · Etas · 1 prima

193

et usque tempus de necessitate sacra p. qz in sus-
cepcione illius sacri necessario requiritur consensus
recipientis in eius recepcione matrimonium spirituale
contrahitur / sed talis ordo est creatus qui apparet
ad hoc quia matrimonium corporale non potest fieri sine
nec consensu sui tamen et usque ergo multo fortius
nec matrimonium spirituale / sed hic patet quia expositus in
sui consecracione desponsatur ecclesie / Ex ista
parte apparet quod etas puerilis impedit de
iure et de facto susceptorum ordinis creatorum
Secunda pars est quod ad ordines sacros recipi-
endum requiritur etas discreta et usque tempus
de necessitate precepti / patet quia est circa preceptum
in clementinis de etate ordinandorum c. genera-
liter quod ante annum 18 non potest aliquis ad ordi-
nem subdiaconatus promoveri / nec ante vi-
cesimum ad diaconatum / nec ante 27 ad
presbiteratum / et quod preceptum et congruencie
...

[illegible]

turpis sue originis intuitu quorum
dispensatur tamen propter detestacionem criminis pa-
rentum tum quia talis plus quam alii vitia parentibus
solent esse male moriantur eo quod a parentibus
non ita sollicite instruunt ut legittime
nati / Sed ad evidenciam maiorem
pono tres distinctiones / prima est circa primam est illi qui
dicuntur defectum natalium pati vel illegittime
nati / Ad quod dico quod quatuor modis aliquis illegi-
ttimus dicitur / primo omnes illi qui de matrimonio sunt
generati / 2o omnes nati in clandestinis
matrimoniis et consumatis sine testibus et
bannis editis et non in facie ecclesie / 3 si
post banna edita sit matrimonium nichilominus propter
aliquod tale impedimentum quod ignoraverit et qui
si sint conuncti in gradu prohibito nati de illo
matrimonio illegittimi dicuntur / 4o si in facie ecclesie
contrahat post banna edita et cum ambo parentes
impedita sciebat nati de tali matrimonio illegittimi
dicuntur / isti tres modi ultimi dicuntur de clan-
destinis matrimoniis et cum inhibicio in glossa
Secunda distinctio est circa illegittime natus quis
dispensat / ...

[illegible]

Margin notes: 2o; 3o; Dispensacio monachus; fuerunt; 3us distinctio; defectus natalium; 1 distinctio; Illegittimi 1 2 3 4; 2 distinctio; Dispensacio; 3 distinctio; dispensa

vt si ad sacros ecclesie prochialibus dig-
nitatibus et personatibus talis promoueatur / quedam
maiori ut si promoueatur ad epatum vnde glo. que est
tenet quod abbas si necessitas exigat pt cu
ipso dispensare maior dispensatione non obstan-
te quod d. de filiis presbiterorum c. j quod tales pre-
latorum non eleuant quia textus ibi loquitur de iure
quia non dispensatio / Sed hec non videtur vera quia
dicitur ibi loquitur de iure dispensatio quia loquitur cum
talibus dispensando ad sacros ordines possit
promoueri quod tamen de iure quia ut distinguitur
de iure dispensatio aliter non conceditur / Item
quia eodem pt prelatus religiosorum subdito suo
illegitimo curam animarum committere cum oppositum
doceat extra quia cum talibus solum dispensa-
ri licitum auctoritate summi pontificis uel per pe-
nitentiariam eius ad curam animarum habendam
Et ideo dicitur in apparatu quod non possit or-
dinari ex statuto ecclesie non est aliquid peccatum.
Vtrum perpetratum homicidium impe-
diat susceptionem sacrorum ordinum
Et videtur quod non quia per eo quod quis te-
netur de necessitate salutis, nullus est
aliquis repellendus a susceptione ordinis. Sed
ad in tali necessitate pt esse constitutus quod oporteat ipsum
aliquem occidere uel ab alio occidi et non tenetur de
necessitate salutis seipsum occidere cum ordine
caritatis magis tenetur se diligere quam proximum quod tale
homicidium in illo casu non impedit susceptionem
sacrorum ordinum. Contra oppositum arguitur committens ho-
micidium iniuria repellitur a susceptione
sacrorum ordinum quod et ex pt quia homicida
quia magis videtur de homicidio in eius
perpetrato quam de aliis / Sed contra .l. di. q. pre-
di. quod in sacris. videtur quod q mente alienata
fuit et si imputatur ad penam cum sacra-
mentis coactionem impediunt / Solutio In
ista questione erunt tres articuli. primum quod ad primus
est tale homicidium / Secundum de homicidio
iusto atque ordinario quod a lege impatur
Secundus de homicidio iusto atque voluntario
quod a mente patiatur / Tertium de homicidio ma-
ligno atque voluntario quod in iure prohibetur
Et quolibet istorum homicidiorum est videndum
qualiter impediat / Solutio Quantum ad primum articulum
est una causa quando scilicet de homicidio iusto iusti-
tia intentione facto irregularis quod efficiatur quando
irregularitas impedit promouendum et dicitur
iam promotum. Et hoc est intelligendum de quolibet
tali homicidio siue facto uel precepto uel consilio uel
defensione hoc modo. Sed quid vidua v.
d. Sed quis homicida aut facto uel precepto
uel consilio uel defensione post baptismum conscius
fuit per aliquem susceptorum ad clericatum
venit dicitur quod tamen expressum de homicidio
iusto secundum glossam ibidem Sed quid de tempore

micidij uel facto uel executione uel assessione in
causis criminalibus non pt promoueri et hoc
non est ratione peccati quia non peccat talia faciendo
ut habetur 23 q. 8 quilibet et q. 7 inuictissimus
sed propter irregularitatem ex tali officio quod contraxit
siue facto ut miles / precepto ut iudex / con-
silio ut assessor / defensione ut si se defende-
rit quod tamen aliter poterat euadere. Secundo dicitur
quod per glossam quod habetur de iure dilig. in duobus
qui cum fuit accusator uel aduocatus in causa
iudicis uel teste uel notarius ad vitam sanguinis
non pt promoueri non constat quod clericus talis
causa non pt accusare 2 q. 1 Si quis sacerdos
nec iudex 23 q. 5 His aliquibus
nec testis 11 q. 1 testimonium nec notarius
23 q. 8 illud et libro 3 ne clerici
uel monachi c. sententiam / Sed ex predictorum
euidentia pono tres casus / primus est quidam
hereticus est ex iustitia ad combustionem iudicatus
cuius ex deuotione portat ligna ad comburendum
numquid talis siue sit clericus siue non efficitur
irregularis. Ad hoc respondetur summa confessorum libro
2 tytulo 1 q. 2 quod est distinguendum quia si talis
materia est cooperata ad cremationem et ad mortem
talis irregularis est nec dispensabilis cum eo nisi per papam
quamuis sit iuris ignarus Si autem non fuit coope-
rata quia forte iam mortuus est antequam
mitteret materia illa incendio sed antequam materia i-
incenderetur mortuus est talis non efficiatur irregularis
et si dispensatione indiget sufficit sibi episcopus di-
spensatio Si autem nesciatur vtrum sic uel sic cau-
tum est quod recedit magis si autem probabiliter dubitat
teneat cautum et dimittat metuendum ut absque
dispensatione pape non ministret nec promoueatur
quia non in solummodo ... sed in ampliatione
caritatis acquiritur 1 q. 7 libro primo de temporibus ordinan-
dorum ad duces et sacerdotes est in hac vita domino
ministrare ... irreprehensibiliter famulari quam
alia indebite appetendo dampnari et in pro-
fundum dimergi de 70 de his Secundus
casus quidam rapuit res meas uel fructus
non vult restituere et dicitur scilicet iudici quod
notum petendo meum iudex autem contra
...te illum mutilat uel suspendit numquid
sum irregularis / Ad hoc dicitur quod clericus pt ciuiles
querimonias proponere contra fures uel raptores
non ea intentione vt ille occidatur sed ut sibi
sua restituatur et si iudex per ea vlterius pro-
cedit ex officio ipsum suspendendo non debet
imputari clerico per peccato hec per glossam libro 7
de homicidio c. postulasti et non quod clericus
pt agere ciuiliter contra laycum coram suo iudice
saeculare uel ad hoc ut spetium paciatur uel
vt pecuniariter puniatur 23 q. 7 et si iudex
secularis per talem sententiam ipsum duriter pu-
niat non imputabitur clerico absit enim ut

vt ea que propter bonum facimus nobis imputentur
si propter voluntatem nostram tamquam malum con-
tingat 23 q. 11 de occidendo Excusatur
enim quilibet in receptione rerum suarum dummodo
expresse protestetur quod vindictam sanguinis non
intendit licet iudex occidi mandet non fit
clericus irregularis vt de homicidio postulasti Et nota
ibidem tamen textum quod ibi ostenditur qualiter
talis debet se habere contra tales procedendo / Tertius
casus quando aliquis clericus est presens vbi fit sus-
pensio uel occisio hominis per iustitiam numquid
est irregularis / Respondetur summa confessorum libro 2
tytulo 1 q. 22 quod si talis sola curialitate
interfuit suspensionem latronis vel vbi quis
interficitur in duello licet committit peccatum non tamen
est irregularis si nec auxilium nec consilium nec auctoritatem
prestitit quod tamen talis committit peccatum patet quia
facit contra preceptum ecclesie vt habetur libro 3 ne
clerici uel monachi c. ... vnde dicitur Sententiam
sanguinis clericus non dictet uel proferat aut v.
... interfuit vnde glossa Sed si mentio tamen
numquid propter hoc efficiatur irregularis et dicitur quod non
sed alias debet puniri quia interfuit contra preceptum
canonis / Consequenter circa illum
articulum pono tres dubitationes / prima / Vtrum
irregularitas homicidij contracta ante baptismum
tollatur in baptismo / Ad hoc dicitur in summa libro 2
tytulo primo q. 20 quod baptismus non de homicidio in-
fancie quia in baptismo sed ipsum solum delet irregularitas
quamuis per peccato contraxit quam baptismus non tollit
nisi penam et sequelas peccatorum et pro isto tamen
facit ad duo decreta de 26 di. ... et
est vna tamen / Alij autem omnes doctores
dicunt quod siue cum peccato si iudex uel officialis
multos homicidas occidisset ante baptismum per eis
non impediretur post baptismum ut aperte dicit glossa
de 26 de ... Et ponitur in dicta summa
hec vlt. op. apostolo tract ... contra ... non
talia per alia op. allegata quod loquitur per bigamia
nunc per baptismum dicitur quod secus est de irregularitate
homicidij et bigamie quia irregularitas
homicidij non est de defectu sacramenti sed irregularitas
bigamie de defectu est sacramenti quod non tollitur
in baptismo sed irregularitas homicidij quando autem
irregularitas bigamie est ex defectu sacra-
menti dicta q. 28 articulo 2 / Secunda dubitatio
est qualiter episcopus uel clericus in ciuitate villa
uel castro habet iurisdictionem temporalem qualiter
ista pt consequi in causa sanguinis sine periculo
irregularitatis / Ad hoc dicitur 2 ... in summa de ho-
micidio s. s. ... Item nota quod ibi pt constituere
iudicem personam secularem cui pt et dat

pape quod firmiter teneat iustitiam reddendo vni-
cuique ius suum Si tamen iudex talis constitutus in-
terrogaret eum quid agendum sit ei qui per iustitiam
euidentiam uel ordinem dispensatum est in aliquo crimine
pro quo de iure pena sanguinis esset infligenda
quod pt respondere hoc non pertinet ad me consule
... et caueat ne propter sua ...
... ... uel inducat aliquid intelligat quod debe-
... ... pena sanguinis puniri / Tertia dubitatio
est cum pena sanguinis iudicata ... ipsum fur ... sin-
... clericus iudici querenti ... ...
... ... qua insinuatione fur capitur et occidi-
tur ... ... talis sit irregularis / videtur in summa libro
et tytulo primo q. 26 quod si talis sciuit uel scire
debuit quod talis propter hoc requiritur ad mortem quod
... irregularis Si autem hoc nesciuit nec ...
est quod ad hoc queritur sed ad aliud ... quod non est
irregularis ex quo eius intentio non est corrupta /
Quantum ad 2um articulum de homicidio iusto
quod non fit voluntate est sciendum quod homicidium vo-
luntarium fit duobus modis quod est casuale aliud
est necessitas / primo de primo scilicet ad homicidium casuale
dicitur quod talis occidens aliud uel dedit operam rei
licite uel illicite Si dedit operam rei illici-
te fit irregularis quia sua lasciuia non debet proteru-
te ... Si aut dedit operam rei licite tunc est
... ... aut non adhibuit omnem diligentiam
debitam quam aut non adhibuit et tunc irregularis est quia sua negli-
gentia ipsum non excusat et tunc non pt promo-
ueri et iam promotum dicitur / Si autem adhibuit
omnem diligentiam ei debitam licet non prouiderit
omnes casus fortuitos et tunc non efficitur
irregularis immo sine dispensatione non solum in
ceptis ordinibus pt ministrare sed etiam ad alti-
ores promoueri vt libro 7 de homicidio casuali
c. lator vbi ponitur casus quod clericus quidam cum
quadam die causa quod clericus ludens contigit quod
ipse pretecit istud ad tecum cum cultello quem
ad latus suum habebat in alterum incidit et for-
tuitu occubuit vulneratus et sedit ... ...
ideo monemus quod si res ita se habuit
et de iustitia tamen ipsum non impediat predictum
libere permittatis ad sacros ordines promoueri
... ... quod si talis dedit
operam rei illicite fit irregularis ... libro 7 de
homicidio c. dilectus / Si autem non adhibuit
omnem diligentiam dicitur eodem tytulo c. presbiterum
Sed ad maiorem euidentiam predictorum pono tres
casus / primus casus quedam posuit infantem
ad aquam ... ... et quod caueret a fluuio
infans autem intrauit flumen et submersus est numquid
sacerdos irregularis est / Ad hoc dicitur quod si infans non
erat tante etatis et industrie quod possit cauere
... uel si non erat ad ista assuetus quod eius

ad p. ...

primo articulo

Iustitia

2o articulo

Casuale

Ille aut c(on)silio illi(us) n(on) fugiens ab inde est
inf(e)ct(us), (et) ne c(on)sules irr(egularis) Ad q(uo)d d(icitu)r i(n) summa
li(bro) 2 ti(tulo) 1 q. 81 q(uod) si i(lle) q(ui) c(on)suluit habuit
p(ro)babile(m) c(aus)am cr(e)dendi q(uod) d(e) h(uius)mo(d)i c(on)silio n(on)
i(m)mineret p(er)ic(u)l(u)m p(er)i(cul)u(m) q(uod) h(ab)ebat d(omi)natu(m) s(upe)r
sup(er) illos q(ui) ip(su)m quer(e)bat int(er)ficere vel p(ro)p(ter)
qua(m) et magna(m) a(m)iciciam vel c(on)sanguinitate(m)
c(um) quib(us) poterat m(u)lto p(re)sumere eos i(n)iu-
riam cohibere n(on) incurrit irr(egularitate)m Si aut(em) n(on)
h(ab)uit d(e) hoc p(ro)babile c(aus)am sed fuit i(n) cul-
pa p(re)sumpc(i)o(n)is temeraria te(ne)tur irr(egularitate)m effici(tur)
Item qu(e)ri(tur) ...

ca(sus)

fl(or)a p(ro)lo

3° ar(ticulus)

Malicia

Nota

p(ri)m(us) ar(ticulus)

Servus

.i. q(uestio)
d(e) iure

.2. q(uestio)
d(e) facto

fuit ordinatus in dyaconum dabit pro se vicarium
vnum .i. alium seruum domino et ipse remanet
in ordine. Et si non habet vnum possit dare vica-
rium reuocabitur ad seruitutem de .l. di. ex an-
tiquis. Si autem est ordinatus in subdyaconum
eodem modo sicut de dyacono ut habetur eadem di.
... Si vero talis ordinatus est in sacerdotem
obvencionum sacerdotii liber efficitur sed peculium
suum quod habebat domino suo debet restituere de
l. di. ex antiquis. Si autem non habet peculium
ipse seruiet domino in diuinis. Sed casus est
quibus seruus nesciente domino suo vel sciente
et contradicente ordinatus est. quilibet infra qua-
tuor (?) tempus potest illum dominus ad seruicium suum
reuocare ad hoc dist. l. Si seruus sciente
domino quod infra annum tamen et non ultra
et ... ang[...] secundum quorundam opinionem debet computari
a tempore scientie domini quod si habet ... sicut dicit
Laurencius in glossa ... et sic tenet Bartholomeus de
27 ... Gotfridus et Hostiensis. Si vero talis
seruus ... infra tempus potest
eum reuocare ... tempore ad reuocandum
dominum quod reuocandum in seculari statu or-
dinatus in glossa in eodem c. quod si seculares
... et ... liberet et ... potu-
erunt. ... sicut ... tertius casus ponitur
quod dominus vocet seruum suum ordinatum infra annum
... sibi debet restitui ... sit in sacris
ordinibus ordinatus. Et videtur quod sic si non
... vnum alium reddat pro solucione prin-
cipalis. Videtur quod non quia alie res consecrate .i. deducte
quorum fuerit ... consecracionem ut habetur ... quia
... et tamen non ... consecracionis dya-
conus vel subdyaconus quia aliquam ... rebus ...
... Ad hoc respondet Bartholomeus de 27 ... quia
... nec fit in rebus ...
... quod in homine consideratur consecracio ...
caracter in anima que tangi non potest nec
prophanari. Consecracio vero rerum inanimatarum fit
tamen in superficie et ideo a manu fit prophana
vel a secularibus tangi non debet. Sed quod numquam
... eadem racione debet restitui sacerdos quia carac-
ter sacerdotalis est ... dyaconi est
in ... Dico quod non quia licet caracter
sacerdotalis sit in anima tamen ... sacerdos
habet ... manus consecratas in ordinacione
... sibi officium suis manibus ...
... tangere ... et manus sic vnguntur
... Bartholomeus. ... quod ... bene
debet se abstinere laycus a tactu manuum
sacerdotis consecrate sicut a tactu calicis consecrati

21 articulus

vel alterius rei consecrate quod tamen nunc seruatur.
Circa 2m articulum scilicet qualiter bigamus
non potest ordinari. Est primo sciendum quod quis multis
modis efficitur bigamus ut habetur in glossa
... primo c. ... vbi sic dicitur Bigamus est qui
castitatem promissam violat 27 q. 1 Nuptiarum.
2o qui contraxit cum vidua vel corrupta ... de
... et ... Bigamus c. debitum et c.
... 3o qui vnam ... aliam de iure ...
duas temporibus eodem tempore nuptias. ... qui facit ...
vt vxorem adulteram de 34 ... et c.
Si laici ... isti bigami reputantur
... quantum ad legem. ... fuit
bigami non propter defectum sacramenti sed propter
affectum ... ut si
sacerdos ... cum ordinibus vnam habet vxorem
... cum alia contraxit ... certo
... non posse contrahere eodem tempore ...
... videtur Bigamus qui duobus temporibus
duas habet vxores successiue de 2 di.
... Sed ad declaracionem premissorum
... distinccionem quod dicitur quod bigamus
est qui castitatem promissam violat ...
... qui voto sollempni castitatem promisit ...
... non ... violauit.
Circa 3m ... pono duas conclusiones
... quod bigamus de iure non
potest ordinari ... prohibet in ...
de bigamis per totum. 2a conclusio est quod bigamus
de facto potest ordinari sic quod si ordinaretur
caracterem acciperet ... glossa
eodem c. ... quod bigamus in quibuscumque or-
dinibus ordinetur recipit ordinem. Ad declara-
cionem ... pono tres dubitaciones. Prima
... potest cum bigamis possit dispensare.
Ad hoc ... in summa confessorum libro 3 titulo 3 q. 12
quod cum vero bigamis non potest dispensare
quia ipse non potest tollere obstaculum quod est
defectus sacramenti et ideo habet ... manet illici-
tum quod talis ordinetur quod est contra ... ad ...
ordines quod ... et apostolorum. ... et fuerit
... subdyaconatus et sacerdocium ... quia
subdyaconus cum ... annexa
... inter sacros ordines ideo papa potest dispen-
sare ut habetur 34 de c. lector ...
glossa libro 1 de bigamis c. super eo. Secunda
dubitacio est ... vxore sua ...
vxore adulteram fit irregularis propter bigamiam
si hoc fecit ignorans vxorem adulteram.
Ad hoc Bartholomeus de 27 q. 1 ... Hostiensis

dubitacio

1o
2o
3
4
7
6

1 conclusio
2 conclusio

dubitacio

dubitacio

quod si talis habet ... ordinum ...
... ignorancia de ordinato ab episcopo
... c. ... in fine et c. 2 ... sibi
vxorem adulteram constat debet abstinere de-
... c. vemens et c. ad apli-
cacionem. 3 dubitacio est utrum contracta ante
baptismum irregularitas bigamie tollatur per baptismum.
Ad hoc est 4 ... quod non de 26 c. acutius
et sequentibus. Sed ... assignant ...
quia baptismus ... delet peccata et penam
... pro peccato debitam. bigamia autem
non est peccatum ... est ... vero
... Sed ... non valet quia ...
baptisma non possit tollere irregularitatem con-
tractam ... publicis ... quod est
... ut ... quia ... 1 et dubitacio 2 ...
dico quod irregularitas bigamie non tollitur per baptismum
quia in ipsa est defectus sacramenti quod per baptismum non
potest tolli. ... autem defectus sacramenti in bigamia
sit ... in matrimonio consummato sed vxorem ...
... cum ... et ... cum ...
... sua ... enim ... et ...
sibi vniuit ut ... de ...
duos in carne vna constituit matrimonium
consummat ut in ... ad dei cultum plenum
... 2 di. q. 2 ... sed ...
... et ... sibi vniuit ...
... matrimonium ...
et tamen vnius cum vna celebrari ...
... de bigamis c. debitum et de 26 c.
acutius. Conclusio pono tres ... casus
primus quod ... in vxorem ... qua ipse
... fornicacio que a nullo
... tacta fuit ... est bigamus. Ad hoc
... Hostiensis quod sic quia carnem diuisit quod
prohibetur cum dicitur Erunt duo in carne vna.
2us casus est quod ... vxorem adulteram
... efficitur bigamus
... Hostiensis ... 3us casus est vir fornicatur
cum adultera et non mulier ... efficiatur
bigamus dicitur ... in glossa de bigamis
c. debitum quia diuisio carnis causas
bigamiam ... attenditur ... mulierem
et non virum. Sed ... quod ... adulteram
vxorem ... vir bigamus et non ...
... Causam assignat Bartholomeus de 27
q. 1 ... ad hoc ... tamen na-
turam ... naturalis 17 ...
... quod mulier ... tamen ...
... autem mouet ... formando ea
... et ... vbi glossa
gallina ... gallo ... quia ...
... in ... galli ...
illos duos non generat pullum et quia tanta

dubitacio

casus

casus

casus

caro facta est a muliere ... diuisio carnis
... est defectus ... sacramenti est ... parte
mulieris et non viri. Circa 3m ad ...
articulum restat videre ... declaracione
pono tres dubitaciones. Prima dubitacio est Utrum
notabilis defectus alicuius membri impediat
susceptionem ordinis. Ad hoc respondet Richardus
de 27 q. 1 ... quod quidam sunt defectus ita
notabiles quod impediunt officium execucionem
vt abscisio pollicis. Quidam sunt qui ... notabilem
... ut abscisio nasi ... et tales
de iure impediunt susceptionem ordinis quia iura
prohibet tales ordinari ut ...
... per Canone de 77 Si euangelica. Quidam
sunt defectus alii qui ... deformitatem ...
... et tales si non
... sunt inducti ... et voluntate propria ...
sunt inducti ... irregularitatem ... de ... euinuchus dicitur
inducunt ... ut si in
euinuchus ... amputata virilia vel
... ut fiat episcopus
si ita natus est et est dignus ut fiat episcopus
de c. ... Si quis dicit si quis ... genitalia
a medicis secta habuit ... a barbaris
vel a dominis suis castrati fuerint et mo-
ribus digni inuenti hos canon permittit
ad clericatum promoueri. ... a se
aliquo membro mutilat non potest ordinari ut
si quis abscidit sibi genitalia vel ut fuit
castri(?) de 78 ... vel sic abscidit
partem digitti sui ... de ... Secunda
dubitacio ... in summa quod tales defectus
inducunt ... propter deformitatem vt
... vel abscisio pede et talis
... impedit officium ...
... ut abscisio pollicis vel lingwe
et eodem modo impedit. ... non inducit ...
deformitatem ... ut abscisio testi-
culorum et talis defectus ... a vo...
... ut quia se ipsum castrat et tales impedit
... ut quia sic natus vel
violenter castratus vel ... appor-
tuit sic fieri et tales defectus non impedit.
Sed 3a dubitacio utrum furiosi lunatici demo-
niacus vel caducus possit ordinari. Respondetur
in summa confessorum libro et titulo 1 q. 27 ...
... promoueri ... de toto fuerit
liberatus. Si autem promotus fuit et de toto
liberatus potest exequi officium suum. Si autem ...
... non sit de toto liberatus distinguo ...
demoniacus debet cessare a celebracione misse
donec fuit plene curatus de 33 ...
furiosi vero et lunatici et epilentici aut
caduci si frequenter eis acciderit ...
debet cessare ab officio misse. 7 q. 2 in line.

3us articulus
dubitacio
Irregularitas

dubitacio

ibidē si rāo et cū spume iactatōe ꝛ voce
ꝯfusē emissiōe nō ꝓhibet ab offi° misse
dr̄ tn̄ mīꝰ decant aliq̄ sacerdotes qui aliqua
officia supplicat sic d' efficiat .1.q.2 illud
cōito at tpe dz ꝓbai eq°d̄i ꝑsone vtrum
sit de toto libeati et quat' colligit' de .1°.
cā' ꝯme 2.1.q.2.c. vlt Ex quibꝫ pt
dici q ꝓbacōis arbitriū ē pensatis
circūstancijs digm̄te ꝑsone ꝛ alijs / 3
dr̄° an gibbosꝰ ul hn̄s digittos ꝯiūctos
vel sex digittos in vna manu possit or-
dinai / dr̄ .2 cādo q. ꝛ. qꝫ ꝑpt talia et
alia sīlia corꝑis vicia ꝯ nimiā īducat
defformitē vel dēbilitē nō īpellūtur
ab ordinibꝫ. Si qs at h't plures digi-
ttos qz dz ul paucꝰ tlis īpellitur
ab ordibꝫ / Ad ar. ¶ aut in oppositū
cū d' q nꝰ ꝯpanꝰ ē hn̄is. dico q hn̄is
est multꝛ ſ. diali et pcti .jo. ꝯis qui
fac' pctm hn̄us ē pcti et iā hu°c nꝰ
ꝯpanꝰ ſ. ꝯm sequēs d' hn̄is ꝛc. mte'
auctās apli ibi allēta / Aliq̄ḋ hn̄is ſ
obie' ꝛc. ꝯis ꝯpaꝰ vē d' hn̄is / Aliq̄
hn̄is ē offic ul obligacōis ad tpale
dn̄m et ista hn̄is īpedit et de hac lo'
questio ꝛc.

Vtrū infamia canōica iuris
infame repellat a suscepcōe
sacr ordib / Et ar' q nō
q2 lī° 2. d' testibꝫ c. nō dz
dici in glo" de hac d'ctali pꝫ q testi-
mōiū ī crīmali et acusacō et ordinū
suscepcō pai passu incedut ſ ifames
ꝛ infamia canōica pacta pnīa put
testificai ī crīmalibꝫ et acusac' qd ꝑ'
q2 vt h't'. 6.q.1. ois vō infamia
canōica abolet' ꝑ pnīaz g° tlēs nō
sit repellēdi ab acusacōe et testiōe
nec ꝑ ꝯns a suscepcōe ordinū / Sed cōm
ar'. sic infames īfaīa iuris canōici
cē emudati a tli crīē nō admittut'
ī testioniū ī cā crīmali nec ciuili lī° 2.
d' testibꝫ c. testiōm ītē et in glosa
q° nec ad ordines suscipiēdos pꝫ q q2
ista pai passu incedut ut allēgatū ē
ī p° ar.to g°. Et pt ꝯfirmai rōn glose
q dt in c. pallegato testiōm q ī nllo
dz vacillari cā ordinād / In ista q°ne
erut 3 ar.li ſ. q tct' c ꝯstitui / pmus
d' infamia lege īpialis inuētā ſ iuris
ciuilis / 2ꝰ de infamia iuris ꝑtificali
et canōica ſ iuris canōici / 3ꝰ d' infa-
mia iuris facti ꝯcertualis et implicita
ſ. facti / Quātū ad p'm ar.lm pmo est

nōndū quid ē infamia / glo sꝑ c. nōdz scolis
et Rychardꝰ de 2.1. q ꝯ fama ē illes dig-
statꝰ vita et moibꝫ ꝓbatꝰ Sic infamia
ē ꝯtū ad vita et mores lese dignitatis status
siue h'c sit effectus iuris siue ꝯtra' ipso facto
siue exige' ꝑ sn̄az / Sciēdū ē nōndū
q q̄da sut infames ſ. leges et aliqui sit
infames et ſ. leges et canōes / et q̄da
sit īfames ſ. leges et nō ſ. canōes ut
exꝑsse dt glo" 6.q.1. ois vō q sꝑ dt
/ Aliōs dicimꝰ infames ſ. canōes q nō
sit īfames ſ. leges ſ. bigamos corꝑe
viciatos sic nec ob dicimꝰ infames
ſ. canōes q ſ. leges sit infames vt
si mulier nubit infra tpus luctꝰ ſ ut
ī plibꝫ oēs ſ. leges sit īfames ſm
canōes vn̄ ī pdco c. d' in tex' sic
Omes infames dicimꝰ qs leges sēli
infames appellant. Hic igr' accipio īfa-
mes iuris ciuilis ſm) vltio° et d' qōe
pono q°z ſ. q infames infaīa iuris
ciuilis h'c vltio° siue ſ sn̄az exiget'
siue ꝯtrahat' ipo facto siue nō sit integre
testiōꝰ restit' ab io q pt sit ab ipo iure
ꝑuati actibꝫ legittis ꝯn īpellēdi sit nō
tm ab ordinū suscepcōe ſ ecē ab acusa-
cōe et testificacōe et pꝫ ꝑ acta pnīaz
d' io cīē d' q° sit infames / ꝑ' ꝓ°c
q2 iā ꝑpt que iura ciuilia et canōica
ꝯcordit' indicat aliq ē infamem
ī ꝯdut cū vilem et abꝑbriosū in co
ꝯspctu hoim ꝯiuns ꝑ pdicte egelt pnīaz
g° talibꝫ inito interdicit' ordim suscep°
et oēs legittimi actꝰ / ꝯns ē d' sic
notu q2 ꝯcordit' iura ciuilia ꝛ cano-
nica nō īputat aliq infame n' iācōe
pdcā ut pꝫ de glo" 6.q.1 omes / Sz q°
pꝫ q2 ut h't' lī° 7 de ꝯcessibꝫ pla-
torꝫ c int' dilcōis vilibꝫ ꝑsōis et īdigēs
nō dz pate porta digtē inꝯ legittiās
sanctōes ordinai ā testificai ul pa-
sse acusac' ē q̄da digtas g° / Sz d'
ꝯ na symoiacꝰ q ſ. iura ē īfamis
pmittit' acusac' ut lī° 7 d' Symoīa
ꝑtuās / Dico q Symoiacꝰ nō pmitti'
sim' acusac' ul testai ſ cū crīmi-
nalis vtpū q q inducit' ē male fa-
me vt ibidē dz Et d' q h'c nō ē de
rigoē iuris ſ de q̄da dispēsacōne
ibidē / Sz° q° ꝑ'2 sic infames etiam
pacta pnīa nō delz maclaꝫ īfaīe
d° q̄a pꝫ ut pꝫ'. Sz pꝫ ꝯns lī° 2.
d' testibꝫ c testiū ī glo" v. d' 2 d' hn̄is

q ꝯdēpnati sit d' fcō et sibiꝫ q licꝫ aīas ꝑ
pnīaz saluac' possumꝰ infamia tn̄ abole'
nō possumꝰ et ꝑ ꝯns ꝑ pnīa tlībꝫ nō ꝑ d' sit
ꝯtū ad actꝰ legittios q infaīa sit int'dca
lī° 2. d' testibꝫ c licꝫ / 3° ꝯfirma' ꝑ glo'm que
h't' 2.q.3. Suchenim ꝛc' d' q nō possumus
infaīaz tolle' ꝑ pnīaz ſ ꝑ integra restiōez
vn̄ subdit glo" bn̄ ꝯcedo q epus potest
tolle' infamia ī oī crīe ī q° pt dispēsac
et senatꝰ tollit infaīaz ut ff. d' ꝑglate lī° 7
d' qua ut epus ꝯpat' senatui ut 16 q.1 cē-
tera vn̄ vt' dice' q infaīa nō tollit' nisi
ꝑ integrā restiōe facta ꝑcū q infame sit
pt ī restirē / Sz q q°z ar' dur' pe' sit ad iu-
dice tpalez nō ꝑtinet statue' pena ecle-
siastica Sz īpelli ab ordinū suscepcōe uel
acusac' ul testifice q' clericꝰ ē pe' ecclastica
q° ꝑpt statuta iuris ciuil nꝰ ē actibꝫ repel-
landꝰ ut ꝑ ꝯns ꝑ infaīaz iuris ciuil / 2° c
ꝯdēpnꝰ ē d' furto infaīs efficit' infaīa iuris
ciuil Sz si tlis emēdat' et fiat bonꝰ nō ē
repellādꝰ ab ordinibꝫ ul a legittis actibꝫ
cū sn̄ oī dispēsacōe g° ꝛc' vn̄ sacre nō
ſ acr' appꝫ q2 ut d' ff d' furt d'cl nō
pt ꝑsōs ꝑuicie efficē ut d' furto nō sequit'
dāpnatū infamia / Ad p'm dico q ꝓ-
cedit d' infamibꝫ infaīa iuris ciuil et nō
canōis q° at intelligit' d' infamibꝫ ī vtꝫ
iure ꝛc nō pcedit antus / Ad 2m nec' ꝛc'
vn̄ dico q ꝑ furto infaīs nō pt ordinari
ul ad legittios actꝰ pmoui n' ꝑ ꝯntēz sit
h'c posse nīte' ī restirē / Quātū ad sedm
ar.lm ſ. d' infaīa iuris canōici ē sciēdū q mlti
sit infames īfaīa iuris canōici et nō ciuil
utꝫ 6.q.1 oēs in glo" et d' tli infaīa ē it
ar.lꝫ iste hn̄s pmissꝫ ad ar.lm sic respondꝫ
Richardꝰ de 2.7.q.1.1 d' a iudice 121
gat' si 2° nō credo q ꝑ pnīaz abolet'
ita ut d' iure possit ordinai ſ cꝫ eū abo-
lere ꝑ restiōez integra ab io q h'c pt Si at
infaīs meruit infaīaz dūtꝫ ipo iure ē ā
ē meruit ꝑ aliqd crīe peccare mortaliū q°
bꝫ nllm inducit deposicōez ut tn̄ ꝓpter
id meruit infaīaz ſ iura ciuilia Cū at
ista d'c° sit bo" vi' q2 ꝑ quodlꝫ pctm mor-
tale merit' aliq̄ infamia ſ. canōes
6.q.1 Omes vō in glo" et c sequiti ītē
et in glo" tn̄ nō oē pctm mortale qd
clericꝰ ꝯmittit ꝑ ordinacōez ꝯmittit inducit
iam pmoto deposicōm ut tꝫ ꝛ ꝓbat dūs
Hostie in su' tyꝰ d' acusacoībꝫ nō oē
est pctm mortale qd ſ. canōe inducit
deposicōez ē tlē q ipm ꝯsi' ciuil īfaīa
qd pꝫ si diliget' ꝯsiderent' crīa ꝑ q ꝯtrahit'
ciuil infaīa q pōnr ff d' his q vont'

infamia et crīna q ſ. canōes deposicōem
inducūt ista ē d'c° tamqꝫ bō pmissa di-
cut aliq q illi q ſ. cān infaīaz meruit
ipo iure ꝓpt° peccatū istorū mortaliū quorū
nllm inducit deposicōez nō sit ꝑ q acta vaz
pnīaz et legittie ſ iura īpellendi a sus-
cepcōe ordinū ul eciā ab acusacōe nec a
testificacōe nec in ciuili nec in crīmali quia
cū nō h'ceēs iā effici sit illi at q ipo iure
ſ. cān meruit infaīaz ꝑ aliq° istoꝫ crīm
q deposicōez inducut ꝑ q tn̄ nō ꝯsi' infaīa
ꝑ iura ciuilia ꝯiuns ecē infaīa ſ iura
ciuilia remoueat' q° ad h'c q put admitti
ad acusacōēz ul testificacōēz ī cā crīmali aut
ciuili cū ciuilit' agit' nō tn̄ adh'c debet
admitti in cā crīmali cū crīmalit' agit'
utꝫ lī° 2. c. testiū nec ecē tlēs dēnt aditti
ad ordinū suscepcōez nō enī licꝫ ut q ab acusa-
cōe et testificacōe tli repellit' ad ordinm sus-
cepcōem admitta' cū digior et honorabilior
actꝰ sit ordīs suscepc' et in eis institue
cā acusac' et testificai cā ordinadi sū
ꝯtūqꝫ infaīa debet cē .3.ꝛ.d. Si laycꝰ q
at visis accipi' sn̄a' d' glo" q h't' lī° 2.
d' testibꝫ c. testiūm b' d' hac mā plana vide
q2 dca porcās nulla ꝑoit q nō dēlcant
et io ad eiꝰ dēclarācōz pō° 3 dūcēs ꝑ'c
q sut crīna ul pccā ꝑpt q meruit ꝯiūs
infaīaz iuris canōici / Sed hac d'° q sit ita
ꝯdia q secut' na ob septē dūtli īfaces
Pmo hereticꝰ / 2° malefici / 3° ffures / 4° sacri-
legi / 5° raptores / 6° adulteri / 7 incesti / 8
benefici / 9 crīmosi / 10 periurii / 11 q rapt-
fecerit / 12 q flm testiōm dixerit / 13
oēs q ad sortilegia dīnatōes cōti-ut
ob ista 13 .1. vics h't' 3.q.7. Sēstituꝰ
Inter ista pōnr alia duo ꝯnā ī. ſ. suspti
et domestici ſ. glo'm ibid. d' q de oibus
iste ꝯcapiut' suspti et domestici q nō
sit infames io iā duo ꝯnā cū alijs nō
enūant' / 14 ꝛ infames sit ob fidei ꝓuac
et aplice sede statuti ꝑuaricatores 2.q.1
Aliem / 17 ob heretici ꝛ infideles 6.q.1
infames / 16 oēs symoiaci 11.q.3 sanc
/ 18 omes apostote 33.q.ꝛ Si qs vō / 18
oēs clericꝫ q de sua culpa 121 vel efficit'
6.q.11 ois vō / 20 oēs q maiores suos ul
supiores calupniose impetut 3.q.3 co-
sangwieorꝫ / 21 omes prim inuasores
vel q aduersꝰ ꝑres armat' 3.q.7 omes
q / 22 oēs q abbatē ul epōꝫ sit calup-
niose acusatores 3.q.ꝛ.ꝛ et c sē / 33
q suos epōs ꝯpurātes et ꝯspirātibꝫ et
ꝯsencientes 11.q.1 ꝯspiracōz c sē et c
Statuiꝰ / 2 ꝛ oēs q aduersꝰ sacerdotes

Marginalia: q^{m}°; d' pn̄le; q; q; 2us ar.lus; Iurisca...; 3us ar.lus; Legis ciuil.

maliciose armat 6 q. 1 si q. / 27 simcs hystriones et omnes turpitudinibus subiectos 2 q. 1 diffinimus / 26 simcs sepulchrorum invasores 6 q. 1 ob ea / 21 simcs ecclesiarum raptores 11 q. 2 attendendum / 28 sibi accusans alium de crimine et probare non valens 2 q. 3 c. 1 27 q. 6 sibi q. aliis falsa intulerit / 29 simcs bygami ut habetur in glosa sibi. Sed ista 29 genera gravia incurrunt ipso iure canonica infamia / Secunda divisio est quia in predictis que dicta que illi qui incurrunt infamiam ipso iure paliquid iterum ... et depositionem inducunt. Tertio est divisio que fit in criminis que secundum iura depositionem inducunt / Et hec dicitur quia sunt sexcia genera quia debet deponi secundum iura / pro aleis et aliis inhonestis ludis et ebrietatibus sine cessatione deficientes de 27 c. eps / 2 thabernas tenentes et alia inhonesta intimorata deceptores de ... ut ... et ... q. 2 c. 1 23 / Tertio usuras accipientes de ... c. 1 et se et 14 q. 4 Si quis ablitus / carto cum moniali vel maritata vel spirituali filia incestum committens 27 q. 1 Si quis episcopus et c. Si quis rapuerit 23 q. 1 sibi et c. sequenti / Quinto qui se in coniuratione promoventes de ... Si quis presbyter et de ... 8 si quis / Sexto qui an promotionem criminosi fuerunt de 2 c. Si quis et de 8 tante et c. fe et 17 q. 8 Si quis / Septimo qui criminosos ordinaverit et consecravit de 81 tante et de 71 aliquantos / Octavo qui ad pernicionem ecclesias sine licentia superioris transierunt 81 Si quis episcopus / Nono qui in dolum contra ponentes quia superiores gravamina insurgunt de 2.2 mutatio 21 q. 1 si quis factum et c. coniurationem et c. sequenti / Decimus sub pruvi de 81 presbyter et c. fe / 11 sub qui hereticus vel aliquo magno crimine polluti de presbyter et c. sequenti / 12 sub qui publicos crimine i aptitudine sede et totius ecclesie scandalum fovet 2 q. 2 ... 2 q. 3 ... / 13 qui alium in ecclesia vel alio modo supplantavit 1 q. 1 sanctum et c. factus 2 q. 1 petrus / 14 qui in aliena ecclesia vel diocesi officia obire usurpat 2 q. 2 ... / 15 qui fuit dilapidator rerum ecclesiasticarum 8 q. 2 Si quis episcopus 21 q. 2 dignum et c. abbatibus et 11 q. 8 quecumque / 16 qui ecclesiam per manum laycam intraverit 16 q. 1 qui domicilia faciat per amonitam

frequentates de 8 Si clerici et c. sequenti / 18 viro lupone deficientes de ... majoris inmanus et 17 q. 8 ... / Isti sub ac ... suscepto ordine debet secundum iura deponi. Tamen nota quod cum magis sit deponere ordinatum quam impedire ordinandum quod omnia ista per que incurrunt interdici quod deponi ordinatus per ista omnia impediunt ordinandos / 3 divisio est quod sunt actus a iure prohibiti personis infamibus infamia canonica. Dico quod sunt multi primo tales impellunt ab ordinibus ecclesiasticis libro 1 titulo de conversis / 2 repelluntur ab omni promotione et electione ibidem / 3 infames non possunt esse iudices licet bene possunt esse arbitri libro 1 de arbitris / 4 infames non possunt esse advocatus vel procurator 3 q. 1 infames / 5 quinto infames non possunt esse accusatores vel testes 3 q. 2 nulli 2 q. 7 sub 2 q. 1 diffinimus 26 q. 1 ... et c. fe et libro 2 de testibus c. testium. Et isti sunt actus legittimi quibus infamibus interdicuntur libro 7 de excessibus prelatorum ut dicitur

Quantum ad 3m articulum de infamia facti primo scias quod infamia facti infames sunt illi qui apud multos bonos et graves habent suspicionem alicuius criminis vel pluribus est quanta opinio ut habetur libro 7 de accusationibus de inquisitionibus. Non infamia facti non facit dicta paucorum vel levium personarum dum tamen apud bonos et graves lesa eius opinio non existit ibidem / Hoc viso pono 3 conclusiones. Prima est quod infames infamia facti ab ordinibus suscipiendis non sunt ipso iure interdicti nec aliis actibus legittimis. Patet quia non reperitur expressum in iure pene autem iure non sunt ampliande / 2. Pro sic infamia facti non impedit officium exercere quod in ordinibus susceptis. Patet quia ut dicit libro 2 de testibus non dicitur in glosa Cum aliquis est accusatus de crimine status quanta est eius opinio et perinde est infamis infamia facti et tamen ut dicitur ... in eadem glosa pendente accusatione remanet in officio suo et subditi tenentur ei obedire. Habetur ibidem libro 2 de accusationibus c. abbas quod est ... quod infamia facti non est ita gravis sicut infamia iuris / 3 quod est infamibus infamia facti debent a iudice ordinum susceptiones et actus legittimi interdici. Patet quia quecumque est infamis infamia facti quod ipsum status ordinis mala suspicio quod ipsius status actus et maxime suscepto ordinis debet interdici et quod usque

per purgationem suam infamiam aboleret purgata quod ordinandi debet esse absque omni non infamie de 2 c. Si bene libro 2 de testibus c. testium in glosa / Tercia quod est quod si talibus infamibus ordinibus susceptis et actus legittimi sunt interdicti a iudice tamen per canonicam purgationem ad ipsos sunt admittendi licite. Patet quia talis qui diffamatus magis dicitur quam infamis et plene abolet per purgationem quod quia patet quia cessante causa impedimenti cessare debet eius effectus vel impedimentum. Patet ante 17 q. 11 de crimine et libro 7 de purgatione canonica contra / ubi est de quodam sacerdote quod erat infamatus de homicidio et ideo a iudice suo fuit suspensus ab officio suo scribit papa sic iudici suo monemus ut si accusatores ydonei non apparuerint ut cum ... aut 7 manu sui ordinis sibi competentem convenit et purgationem canonicam inductam suam ordinat suspensionem eius sine difficultate relaxans et eum in statum amiciens et ab infamia homicidii ipsum absolvas / Sed dicitur quod nad dicitur in glosa ... et infamiam facti removere omnino solus deus et ... iudex quecumque purgatione prestita ipsam infamiam removere non potest / Dico quod solus deus totam infamiam removere potest sed quantum ad opinionem hominum iudex potest removere ipsam et quantum ad impedimentum quod venire debet infamie a b ipso iudice ipsi diffamato sunt erogata / Ad articulum motum in principio quod sum secundo quod ordinibus susceptis et accusare et testificare per passum interdicitur et nunc dicitur quod infames infamia iuris canonica per pactam purgationem possunt accusare et testificari ut est supra dictum / Ad 2m patet quod talis infamia quod debet per purgationem ... qua quis meruit aliquod peccato mortali et ideo per purgationem debet quo ad culpam sed non quo ad penam canonicam

Utrum sacri ordines collati possunt ab episcopo heretico dari. Et arguitur quod non quia non possunt sacros ordines conferre non sit minister ecclesie quod ad oppositum quia sacerdos hereticus potest conferre quod ... non quia ... conferre officium sacerdotis sic ordines conferre est officium episcopi / Circa istam que erunt 3 articuli. Primus an sacerdos non episcopus possit ordinare clericos / 2 an episcopus hereticus possit ordinare clericos / 3 an episcopus depositus possit promovere alios. Quantum ad primum articulum sciendum an abbas non episcopus possit conferre ordines est sciendum quod plures conferendi ordines potest alicui dici

quemadmodum primo ex ordinaria potestate 2 ex generali vel speciali commissione / Hoc viso pono 4 conclusiones. Prima est quod ex potestate ordinaria conferendi quoscumque ordines solum agit episcopus. Patet primo quia ordinatus a non episcopis iterum debet ordinari quia quanta ... non ... ante ... de ... presbyter ... et nullus solus episcopus ... dicitur episcopus sacerdos et ... / 2 pro ... sic episcopus ordinationem non potest committere inferioribus quam sunt ... clericis non potest committere inferioribus quam sunt ordinis episcopalis quod quia non cum sacerdos sit ordinis episcopalis inferioris gradus quam episcopus sed ante habetur libro 3 de consecratione ecclesie vel altaris c. aqua ... legitur de consecratione ecclesie vel altaris committere valeat quam iurisdictionis existit episcopus committere non potest inferiori gradu quam sit ordinis episcopalis ... de mandato ... glosa de ... iudicare instituere beneficia conferre et omnia ... committere potest cuique maiori vel minori quod iurisdictionis existunt sed ita quod episcopalis ordinis sunt non potest demandare inferioribus puta clericos ordinare virgines consecrare crisma conficere et similia / 3 pro sic dicitur ... ad solum principem pertinet non tamen ordinare vides bellatores sed etiam comites et duces etc. Sic ad episcopos qui sunt in ecclesia principes non solum pertinet homines in ecclesia ordinare ad bellandum quia fidei persecutores audacter confitendo fidem sed presbyteros consecrare de ... de 4 de episcopis Sed etiam ad episcopos pertinet duces ecclesiastici ... quod fuit episcopi sacerdotum ordinem conferendo quia ordinati aliorum duces dicuntur quod ... quia ita quia arguitur sic primo Cumcumque ordinaria potestate competit maius et etiam id quod est minus Sed ordinaria potestate competit summus sacerdos maius quam sit ordines conferre quod patet ... quia sibi competit corpus et consecratio quod est maius quam cuiuscumque ordinis collatio / 2 est ordinaria potestate quia plus potest in ... quam in ... sed magis presbyter excedit dyaconum et reliquos inferioris ordinis quam episcopum et ... episcopus potest alium consecrare ... et ... sacerdos potest dyaconum et inferiores consecrare / 3 est de ... et ordinare presbyter ordinat presbyterum quod quia non ... ante quia cum presbyter ordinatur non solum episcopus sed etiam omnes presbyteri qui sunt presentes manus ordinando imponunt et ... ordinare ut de 23 presbyter quod non solum episcopus ipsum ordinat / Quarto ad primum nec maiorem quia multa competunt maioribus que minora non ... nam maius est animas solvere posse vel ligare quam ecclesiasticos ordines alteri conferre et tamen facilius est committere primum quam secundum / Vel potest dici quod licet ordines conferre

Cum opera maiora requirit (?) ... de co(n)s(ecratione) ... medi... p(ro)p(ter) ... (et) ordinandi ... 2a ...

sit minus q(uam) conferre corp(us) x(risti) tu(m) p(otes)tas conferendi ordines e(st) maior p(otes)tate consecrandi corpus q(uia) p(rim)a includit 2(am) et non econ(verso). Ad 2m dico q(uod) licet p(res)b(ite)r magis precedat dyaconum in ordine q(uam) ep(iscopu)m aliu(m) ep(iscopu)m in consecrando tu(m) in dig(nita)te est e contra in consecrando ep(iscopu)m non du(m) t(amen) dig(ni)tate ep(iscop)alem q(uonia)m ius h(abe)at aliq(ui)d q(uo)d s(un)t iurisdictionis p(ro)pter sua(m) confirmatione(m). Ad 3m dico p(ro) e(pisco)po q(uod) p(er) solam manuum non confert ordo s(ed) magis p(er) p(ro)latione(m) verbo(rum). Ad hoc fa(cit) q(uo)d h(ab)et(ur) de(stinctione) 23 quorundam v(bi) d(icitu)r q(uod) si ep(iscopu)s sup(er) ordinandum solu(m) manu(m) imponat et alt(er) verba consecrationis p(ro)ferat n(ichi)l fit. Secunda q(uest)io e(st) q(uod) ex p(otes)tate ex missaria conferre ordines non co(m)petit s(olu)m ep(iscop)is. P(ri)mo q(uia) abbas non ep(iscopu)s p(otes)t p(otes)tate commissaria conferre ordines (quod) p(atet) ar(gumento) de(stinctione) 69 q(uonia)m videmus. Ubi d(icitu)r expresse q(uod) p(otes)t ordinare lectores. Item li(bro) 6(to) de etate et q(ua)l(ita)te ordinandorum. V(bi) d(icitu)r q(uod) licitu(m) e(st) unicuiq(ue) abbati in ip(s)o monasterio lectores p(er) manus i(m)positio(n)em ordinare si constat eum abbatem esse sacerdotem. Secundo sic s(imi)l(ite)r sacerdos q(ue) non abbas p(otes)t ordinem psalmiste conferre (quod) p(atet) ar(gumento) de(stinctione) 23 psalmista v(bi) d(icitu)r p(res)b(ite)ra p(otes)t absq(ue) ep(iscop)i sc(ient)ia sola iussio(n)e p(res)b(ite)ri offi(ci)u(m) recipere et h(oc) h(ab)et(ur) in glo(sa) de(stinctione) 68 q(uonia)m. Sed hic accipit d(omi)n(u)s quos ordines abbas p(otes)t sub(ditis) conferre ad h(oc) d(icitu)r de(stinctione) 68 in glo(sa) q(uod) du(os) ordines s(cilicet) lectoris ordinem et hostiarii non aute(m) exorciste vel acoliti faciendi h(ab)et iu(s) t(ame)n si ab abbas ex s(pecia)li privilegio h(ab)et ut o(mn)es ordines minores conferat b(e)n(e) p(otes)t hic addendu(m) e(st) q(uod) abbas ex de iure p(otes)t conferre psalmistatu(m) cu(m) h(oc) possit s(imi)l(ite)r sac(erdo)s ut dictum e(st). 2o d(omi)n(u)s e co(n)tra abbas electus et confirmatus s(ed) non du(m) benedictus possit conferre d(i)c(t)os ordines. Ad hoc videt(ur) glo(sa) de etate et q(ua)l(ita)te ordinandorum cu(m) contingat q(uod) c(um) et h(oc) si ep(iscopu)s differat abbatem benedicere p(er) li(bro) p(ri)mo de supplenda negligentia prelatorum c(apitulo) statuimus v(bi) d(icitu)r q(uod) si ep(iscopu)s cu(m) humilitate et devotione (re)quisit(us) quociens ... requisitus abbates ip(s)os benedicere renuerit eisdem abbatibus licet p(ro)p(ri)os monachos benedicere et alia q(ue) ad eius officium pertinet exercere dummodo ep(iscop)i di(ocesani) minime non re(c)us(are)t. 3o d(omi)n(u)s e contra abbas possit in d(i)c(t)is ordinibus ordinare monachos alterius monasterii. Ad hoc d(icitu)r q(uod) sic si ad h(oc) invitatus fuit ut h(ab)et(ur) in glo(sa) de(stinctione) 68 q(uonia)m ep(iscop)i ... (et) 93 ... si aut(em) invitatus non fuit non p(otes)t q(uia) sic solu(m) p(otes)t in ip(s)o monasterio ut h(ab)et(ur) li(bro) 1 de etate et qualitate ordinandorum c(apitulo) contingat in t(ex)tu 2. Consequenter ad 2m articulum s(cilicet) an ep(iscopu)s hereticus possit ordines conferre d(icitu)r q(uod) e(st) do(ctrina) q(uia) ep(iscop)i heretici aut fuerit ordinati et consecrati in for(ma) ecclesie aut ordinati non ep(iscop)i non sunt

et p(er) hoc alios ordinare non p(oss)unt. Si aute(m) fuerit ordinati et consecrati in for(ma) ecclesie tunc pono duas co(nclusi)o(n)es. P(rim)a e(st) q(uod) tales ep(iscop)i de iure ordines non p(oss)unt conferre. P(ri)mo q(uia) tales s(un)t suspensi ab execucione sui officii (quod) q(uonia)m non et (quod) p(atet) ar(gumento) ... q(uia) o(mne)s heretici s(un)t ip(s)o iure excommunicati maiori excommunicatione ut h(ab)et(ur) 24 q. 1 achatius et c(apitulo) seq(uenti). S(ed) o(mn)is excommunicatus maiori excommunicatione suspensus est ab o(mn)i officio ecclesiastico. 2o sic. Nullus p(otes)t de iure ab ep(iscop)o heretico ordines suscipere (ergo) nec tales ep(iscop)i aliquid lic(ite) p(oss)unt ordines conferre. P(ri)mo (quod) p(atet) ar(gumento) q(uia) facit non d(icitu)r ab n(ecessit)ate i(n) n(ecessi)tate facta recipe ab heretico 24 q. 1 si qui(s) ... et c(apitulo) sc(ilicet). 3o sic quia de iure non p(otes)t salute conferre n(ec) etia(m) sacramenta in ecclesia p(otes)t conferre. Sed ep(iscop)i heretici s(un)t sacramenta ... p(atet) ar(gumento) q(uia) cu(m) sacerdos ... (con)gr(u)a et s(imi)l(ite)r ut 3 q. 2 ar(gumento) ... P(ri)mo. Sed bo(nu)m p(atet) q(uia) heretici non h(abe)nt in se salute (ergo) n(ec) p(otes)tate(m) in alios conferendi salute 24 q. 1 q(uonia)m contra e(st) ... ubi. 2a q(uesti)o e(st) ... ep(iscopu)s hereticus de facto p(otes)t ordines conferre et hoc si h(abe)at ecclesie debita(m) for(ma)m extrinseca(m) et intrinseca(m) p(ri)mo. P(ri)mo sic. Symoniacus p(otes)t de facto ordines conferre (ergo) et hereticus p(atet) q(uia) o(mn)is symoniacus est hereticus 1 q. 1 quicumq(ue) et c(apitulo) sequ(enti) et c(apitulo) co(n)stud(ium). P(rim)a p(atet) ar(gumento) 1 q. 1 si quis a symoniac(is) v(bi) d(icitu)r q(uod) ignoranter ordinati a symoniac(is) si nesciunt istos esse symoniacos tunc ordinacionem sub(s)tinui(ss)e misericorditer. Ex q(u)o p(atet) q(uod) tales non indiget reordinari ut in ecclesia officium suum exequat(u)r et p(er) ordines ante recept(os). 2o sic. Ordinatos ab hereticis non debet reordinare (ergo) quia non p(atet) ar(gumento) de cons(ecratione) di(stinctione) 4 c(apitulo) ... c(apitulo) 9 ... rubrica ... hoc nulla lesionis ... ab hereticis ... ordinat(ur) ... q(uod) illi qui ordinat(ur) achatius reordinandi non sunt. 3o sic ab hereticis ordinati ab ecclesia catholica recipiunt(ur) et in suis ordinibus ministrare tolle(r)ant(ur) (ergo) ... q(uia) non ... ecclesia catholica cu(m) sp(irit)u s(an)c(t)o regat(ur) errare non p(otes)t ... illi s(un)t vere ordinati. Q(uonia)m s(imi)l(ite)r ... suis ordinibus ministrare permittit. Sed (quod) p(atet) ... h(ab)et(ur) ... 1 salubriter v(bi) d(icitu)r q(uod) hereticos ordinatos ... positos sub ... q(uod) tales si ad ecclesia(m) volunt ... a canonica(rum) ... erroribus redire q(uod) cu(m) tales ... ut i(n) magno constitucio(n)e pr(inci)pium custodiri ut i(n) magno ... beneficio si adepta sibi ... stabilitate ... in q(u)o invenir(u)nt ordine stabilitate p(er)petua maneat si cu(m) ... non fuerit maculati. 3a q(uesti)o e(st) ... hereticus non ep(iscopu)s si i(n) ordinando sit ep(iscopu)s hereticus non

p(otes)t ordines conferre. P(ri)mo q(uia) tunc non h(ab)et intencionem faciendi q(uo)d facit ecclesia q(uia) intencio in o(mn)i sacramento e(st) necessaria ut patuit sup(er)ius in materia de bap(tismo). Conclusio contra est qu(odam) s(imi)l(ite)r recipiens ordines ab ep(iscop)o heretico peccat mortaliter et non solu(m) recipiens s(ed) etiam ordinans p(atet) q(uia) q(ui)l(ibet) eor(um) facit contra preceptum ecclesie q(uo)d tales suspendit ab execucione sui officii ut(ro)q(ue) ex p(ri)ma q(uesti)o(n)e. Sed cu(m) ista q(uesti)o(n)e ... ad ip(s)o ... Ar(gumentum) ... nullus agens p(otes)t aliq(ui)d agere ... su(o) instr(ument)o ... non p(otes)t convenire agenti p(ri)n(cipa)li. Sed in collacione ordinum deus e(st) p(ri)n(cipa)le agens et ep(iscopu)s ut instrume(nta)le (ergo) Sed hereticus non e(st) conveniens cu(m) deo q(uonia)m ut h(ab)et(ur) 1 q. 1 ... dicit d(omi)n(u)s sacrificia ordinis hereticorum et a se perit ... q(uia) n(on) e(st) deo convenie(n)s n(isi) p(er) caritate(m) hereticus aut(em) caritate caret. 2o obiectio sic p(er) hereticos ab ecclesia h(ab)et(ur) irrita (ergo) p(atet) q(uia) q(uod) ecclesia n(on) ... et s(imi)l(ite)r e(st) irritu(m). Antec(edens) p(atet) q(uia) ecclesia ordinaciones s(cilicet) symoniacor(um) h(abe)t irritas 1 q. 1 Si q(ui)s a symoniacis v(bi) d(icitu)r q(uod) scienter a symoniacis ordinati ... consecr(atio)n(em) ... consecrationem ... irritam decernimus. Symoniaci aut(em) heretici s(un)t ut s(upra). 3o e contra hereticus non p(otes)t ordinare (ergo) n(ec) ordinare p(atet) q(uia) ... q(uia) magis e(st) ordinare q(uam) ordinari. Ad p(ri)mum dico q(uod) licet ep(iscop)i heretici non s(un)t cu(m) deo convenie(n)tes p(er) fide(m) formata(m) et caritate(m) q(ua)m convenientia respicit ep(iscopu)m ... p(er)sona(m) t(ame)n tales deo s(un)t convenientes ... s(cilicet) ... manet a deo i(n) ... et ... for(ma)m ecclesie i(n) ordinando q(uia) quo ad hoc s(un)t ministri ecclesie. Si aut(em) in h(oc) a deo esset divisi t(ame)n dico q(uod) tunc nullos ad officium ordinacionis posset facere ut(ro)q(ue) ex 3a q(uesti)o(n)e dicta. Ad 2m dico q(uod) tales consecratio d(icitu)r irrita q(ua)n(tum) ad suscepti ordinis execucionem s(ed) non q(uo)ad caracterem q(ui) impressus e(st). Ad 3m dico q(uod) licet ep(iscop)i ... in aliquibus s(un)t heretici t(ame)n i(n) collacione ordinum catholice d(omi)n(u)s intendit facere i(n) ordinacionibus q(uo)d intendit s(an)c(t)a ecclesia ... ordinat sic et d(e) ordinandis ... intelligi. Secus aut(em) esset si in suis ordinacionibus esset heretici ut d(icitu)r 3a q(uesti)o(n)e sup(er)ius posita. Consequenter ad 3m articulum s(cilicet) d(e) ep(iscop)o deposito vel degradato an possit ordines conferre pono 3 co(nclusi)o(n)es. P(rim)a q(uia) e(st) talis ep(iscopu)s non p(otes)t de iure ordines conferre q(uia) p(er) degradatione(m) suspendit(ur) ab o(mn)i execucione cuiusl(ibet) ordinis ecclesiastici. S(ecund)a co(nclusi)o est talis de facto p(otes)t ordines conferre. P(ri)mo p(ri)mo q(uia) ep(iscopu)s q(uonia)m insignat(ur) loco et dig(nita)te

q(ua)m(vi)s de iure non possit ordines conferre t(ame)n s(i) de facto ordinat v(er)u(m) ordine(m) confert. Sed degradatus non e(st) magis dig(nita)te ep(iscop)ali spoliatus q(uia) i(d) licet t(ame)n ... sit ab execucione dignitatis suspensus (ergo) si p(otes)t p(ri)mus p(er)ficit ... sedus p(atet) expresse li(bro) 1 d(e) ordinatis ab ep(iscop)o c(apitulo) 1 q(uia) ut ibi d(icitu)r glo(sa) insignatio non abstulit illi ordine(m) s(ed) ordinis suscep(cio)n(em). 2o q(ui)l(ibe)t ep(iscopu)s consecratus p(otes)t ordines conferre manente sua consecratione s(ed) q(ui)l(ibe)t ep(iscopu)s etiam degradatus e(st) ep(iscopu)s consecratus (ergo) p(atet) ma(ior) q(uia) s(icu)t manente ordine sac(erdota)li q(ui)l(ibe)t sacerdos p(otes)t conficere s(ic) etiam manente ordine ep(iscop)ali q(ui)l(ibe)t ep(iscop)e p(otes)t ordines conferre. Sed m(inor) p(atet) q(uia) non e(st) minor et i(n)separabilior consecratio ep(iscop)i q(ua)m consecratio altaris vel calicis. Sed altare et calix s(e)m(e)l consecrata nunq(ua)m consecratione(m) amittet p(oss)unt nisi destruat(ur) (ergo) nec ep(iscopu)s nisi destruat(ur) q(uo)d solu(m) fit p(er) mortem. 3o e(st) illa p(otes)tas que fundata e(st) sup(er) a(liqui)d p(er)manens deleri non p(otes)t n(ec) auferri p(er) degradacionem. Sed p(otes)tas ep(iscop)alis sive p(otes)tas conferre ordines et h(ui)us(mo)di q(uia) fundata e(st) sup(er) caractere(m) ep(iscop)ale(m) q(ui) deleri non p(otes)t eo q(uod) caracter sit for(ma)l(ite)r inseparabile (ergo) q(uod) aut(em) ep(iscop)o caracter imprimat(ur) t(ame)n Baptiste (?) de(stinctione) 24 q. 2 q(uo)d probat(ur) q(uia) q(ua)n(do) ep(iscopu)s consecrat(ur) h(ab)et sibi p(ro)p(ri)u(m) et indelebilis p(otes)tas s(icu)t ... sibi subiectum q(uonia)m ut(ro)q(ue) p(er) Hugo(ne)m et po(nitur) 1 q. 1 q(uo)d q(uo)d q(uonia)m ep(iscopa)tu(s) p(er)dit(ur) et bap(tismu)s nunq(ua)m p(er)dit caracte(rem) (ergo). 2o consuetudo e(st) ecclesie q(uod) tales degradati non reordinant(ur) cu(m) ad unitate(m) ecclesie redeunt. 3o q(uia) ep(iscopa)tus nu(m)erat(ur) int(er) ordines impri(m)entes caractere(m) de(stinctione) 21 illud 3 et de(stinctione) 23 a subdiacono. Ad p(re)dicta confirmat(ur) glo(sa) et s(imi)l(ite)r de(stinctione) 27 q. 1 q(uod) q(ua)n(do) aliquis degradat(ur) caracter ordinis ab ip(s)o non toll(itu)r n(ec) p(otes)tas ordines suscepti s(ed) ab eo tollit(ur) licentia exequendi actu(m) cuiusl(ibe)t ordinis et privilegiu(m) id q(uo)d competit ordinatis p(ro)pt(er) q(uo)d talis p(er)cussor impune non transit a s(ente)n(ti)a secularis. Contra ... q(ues)t(io) ar(ticulus) 3 ... degradatus non h(ab)et p(otes)tate(m) largiendi ordines (ergo) q(uonia)m non q(uia) ad a(liqui)d facere sive de iure sive de facto requirit(ur) p(otes)tas et(iam) id ... agere s(ed) antec(edens) p(atet) Hugo(ne)m ad p(ri)me(m) et po(nitur) 1 q. 1 q(uod) quidam ... d(icitu)r ... int(er) p(otes)tate(m) dandi bap(tis)m(u)m et sacrandi ordines multa enarrat(ur) (et) includit ... non ... colligit(ur) ut si recedentibus a fide p(otes)tas bap(tisan)di i(n) ... p(otes)tas largiendi sacrandi ordines ...

quamvis utrumque quo consecratione degradatus episcopus potestate largiendi sacros ordines non habet faculte tamen baptizandi non amisit / 2° quia princeps iuste depositus non remanet princeps. ergo episcopus degradatus non remanet episcopus. contra patet a simili. Sed non episcopus non potest ordines sacros conferre. ergo nec degradatus episcopus / 3° consecratio episcopalis non imprimit caracterem quia tunc potest dignitas episcopalis totaliter auferri. ergo cum ea ablata non sit episcopus non potest ordines conferre degradatus at talis est ergo. contra patet in materia de 2 ... dicitur episcopatus non est nomen officii non ordinis et propterea caracterem non imprimit. Ad primum dico quod Augustinus intelligit quod degradatus non habet potestatem largiendi sacros ordines quo ad executionem, et ordinem largiri non potest utrumque ... et glossa quod est sic intelligendum quod non potest dare executionem seu quod ab eo ordinatus potest licite actus et officia ordinum exequi. Ad 2m dico quod non est simile de principe seculari et ecclesiastico quia principi seculari sola iurisdictio sine aliquo caractere vel ordine conceditur, sed principi ecclesiastico non solum iurisdictio sed et ordo et caracter indelebiliter confertur. Ad 3m nego causam. Ad dictum magistri dico quod magister solum vult dicere quod episcopatus non est ordo ad ordinationem et consecrationem corporis Christi sed non negat quin bene sit ordo in dispositione iustitie corporis Christi ut fuit dictum q. 2 ... In qua episcopatus mittatur inter alios ordines. Ad ... quod hereticus quo ad ea in quibus est hereticus et credat facere et intendat quod ecclesia intendit est verum in hoc iure ecclesie et ideo potest conferre ordines et aliter non. ... de sacramento matrimonii

Utrum matrimonii actualis carnalis copula sit de vite intoria et arguitur quod non quia in tali copula non est sponsi presentia. ergo patet quia nunc actus est intoris in spiritualem sponsi assistentiam. Sed ambo habet 32 q. 2 connubia ... connubia legittima caret peccato non tamen in tempore quo coniugales actus geruntur presentia spiritus sancti dabitur etc. si propheta esse videatur quod officium generationis obsequitur neque enim ibi dicit adesse presentiam sponsi. Ad oppositum ... operatio in gratia existente quia dimi... precepti adimplet est vite eterne meritoria. Sed matrimonii carnalis actualis copula est talis supposito quod coniuges sint in gratia. ergo. Antecedens patet dist. 19 Si vis ad vitam ingredi serva mandata etc. ... non quia ipsum matrimonium et actualis copula eius adeo sunt ... Gen. 2 Crescite et multiplicamini etc. quod non fit nisi per actualem copulationem. Respondeo in ista questione circa matrimonium erunt 3 articuli. Primus de eius institutione tempore ... an sit naturalis an voluntaria. 2us de eius copulatione an sit criminalis an meritoria. 3us de eius obligatione an sit consiliaris an necessaria. Quantum ad primum articulum an institutio matrimonii sit de iure naturali est sciendum quod aliquid dicitur esse de iure naturali dupliciter uno modo quia id est causatum quod natura necessario non cooperante voluntate in illius quod naturam instituit. 2° dicimus quod natura ... et ignis ascendit ... aliquid de iure naturali quia ad id natura inclinat cuius tamen per voluntatem perficitur. 2° dicimus quod actus virtutum dicuntur esse de iure naturali. His visis pono duas conclusiones. Prima est matrimonium primo modo non est de iure naturali. Patet quia ... prima patet quia ipsum matrimonium non fit natura sed voluntate quia ad ipsum requiritur actus voluntatis secundum consensum. 2° quia natura hominis fuit in sua naturali perfectione antequam esset matrimonium quia Adam ante creationem fuit perfectus in natura humana. 3° quia natura humana erit perfecta postquam non erit matrimonium quia post resurrectionem ... habebunt ... perfectum naturam humanam perfectam ... tamen tunc non erit matrimonium ut dicitur Matth. 22 In resurrectione neque nubent neque nubentur sed erunt sicut angeli dei in celo. 2a conclusio matrimonium est de iure naturali 2° modo quia natura ad ipsum inclinat quod declaratur tripliciter. Primo quia creatio filiorum ... et naturaliter non tamen in omnibus. Unde natura inclinat ... quia quedam sunt alia quorum filii statim possunt sibi victum querere sufficienter et possunt sine parentibus vivere et in talibus natura inclinat ad ... mais et femine per modicum tempus quantum quia solum per tempus coitus ut patet in musca quedam quia solum per tempus coitus ut in musca. Quedam sunt alia quorum filii nati per aliquod tempus indigent sustentatione parentum et in talibus natura inclinat maris et femine usque ad debitam orinationem ... Cum igitur inter omnia alia animalia filii maiori tempore indigent sustentatione parentum sic est quod natura hominis per maius tempus inclinat ad coniunctionem parentum. Talis autem coniunctio ... hominum generationis et quousque potest generare ut ... usque ad 80 annos secundum unum educationis ... natura per totum tempus in quo proles ulterius generata sit perfecte educata et instituta quod ad minus ... circa annos 20 etc sic tamen ratione generationis quantum ratione educationis inclinat natura ad coniunctionem maris et femine per 100 annos et per ... per totum tempus cum ulterius id tempus non sit aptum ad carnalem copulam. 2° declaratur quia ad id talis natura inclinat natura hominis spectat quia ad id tales natura inclinat quod ratio naturalis homini non solum dictat procreationem filiorum sed etiam eorum educationem. Unde philosophus 8 Ethicorum dicit quod filii habent a parentibus esse nutrimentum et disciplinam sed disciplina parentum in pluribus

indiget filius per totam vitam parentum non potest sic filius instrui nisi etas habent parentes ... nisi esset obligatio viri et mulieris. Si enim essent parentes et non adiuncte obligati per totam vitam suam non esset ita intenta eorum plus educatio et disciplinatio. Unde videmus experimentaliter quod nati de fornicatione quibus habent etas parentes tamen ab eis ut plurimum negliguntur et ideo propter plus perfectam educationem et disciplinationem dictat ratio naturalis hominis debere esse hominem id est hic virum determinatum obligatum ad mulierem indissolubiliter per totam vitam eorum que obligatio matrimonium dicitur / 3° declaratur quod quia ad hoc inclinat natura hominis ... et defectus hominis naturalis sed patet quod homines in defectibus et perfectionibus suis sic habent inter se secundum excedentes et excessi. Unde eius dictat naturale hominis iudicium homines in simili cohabitare ut mutuo sibi invicem suppleant defectus. Propter quod philosophus primo Politicorum c. 2 ait quod eorum quia natura sunt civitas est et quod homo natura civile animal est et in eodem c. dicit quod per naturam est impetus in hominibus ad talem communitatem et hoc sic ut unus alterius defectum possit supportare. Cum ergo vir aliquos defectus habeat in aliquibus melius producitur a muliere quam a viro. Sic mulier habet aliquos in quibus melius subvenitur a viro quam a muliere. Hinc est quod ratio naturalis hominis dictat non tamen cohabitationem viri et mulieris in uno domo ut suos defectus suppleant sed etiam hanc cohabitationem per totam vitam eorum indissolubilem esse ut liberius et filiis et se invicem provideant. Unde philosophus 8 Ethicorum ait quod viri et uxoris amicitia videtur secundum naturam esse. Homo enim natura coniugale. Sed circa institutionem matrimonii pono 3 dubitationes / Prima est utrum matrimonium adeo immediate fuit institutum. Videtur quod non quia ista que immediate a deo sunt instituta non variat ecclesia, patet quia inferior non habet variare precepta superioris. Sed ecclesia variat matrimonium circa separationem et leges et iura fecit ... in oppositum est Matth. 19. Quod deus coniunxit homo non separet. Respondeo dico 3 propositiones. Prima est quod matrimonium fuit a deo immediate institutum esse intendatur. Patet quia ipse deus perfecte matrimonium pronuncians dixit non est bonum esse hominem solum faciamus ei adiutorium simile sibi. 2a propositio est quod ab ipso immediate fuit institutum matrimonium patet quia ipse fecit matrimonium instituit cum de costa Ade dormientis mulierem formavit et adduxit eam ad Adam Gen. 2 / 3a propositio est quod deus matrimonium verbo benedixit patet Gen. 2 Et benedixit illis dicens Crescite etc. Unde Augustinus 14 de civitate dei c. 21 nos nullo modo dubitamus secundum benedictionem dei crescere et multiplicari et replere terram donum esse nuptiarum quod deus ante peccatum hominis constituit creando masculum et feminam. Ad motivum dicitur quod matrimonium vel varia non fit per ecclesiam circa matrimonium quo ad ea que divina institutione determinat sed solum ad ea que indeterminata reliquit ecclesie determinanda / 2a dubitatio utrum ante peccatum adeo fuit institutum matrimonium quod non quia quodlibet sacramentum est spiritualis medicina contra peccatum sed matrimonium est quoddam sacramentum ergo etc. Sed prius sciendum quod nullus est morbus nec debet institui medicina. ergo ante peccatum non fuit medicina ut matrimonium institutum. In oppositum dicit beatus Augustinus 14 de civitate dei c. 21 ut in precedenti dubitatione est allegatum et magister libro 2 dist. 28 c. 1. Unde dico quod institutio matrimonii est duplex quia quedam est ordinata ad procreationem filiorum et ad mutuum solatium et hec dicitur esse institutum in officium et hec fuit ante peccatum / quedam in remedium contra carnis concupiscentiam et contra vulnus peccati et hec institutio fuit post peccatum quia fuit quedam spiritualis medicina / quo ad significandum coniunctionem Christi et ecclesie institutum et fuit institutio in lege evangelica dist. 19. Ex hiis patet ad motivum quia est dictum / 3a dubitatio est utrum matrimonium sit nove legis sacramentum. Videtur quod non quia sacramentum quodlibet nove legis efficit quod significat. Sed matrimonium significat coniunctionem Christi et ecclesie quam tamen non efficit. ergo. Ad oppositum est apostolus ad Ephesios ... ubi de matrimonio sacramento hoc magnum dico in Christo et in ecclesia nunc autem sacramentum est magnum in Christo et ecclesia instituit sacramenta nove legis. ergo / Respondeo quod aliquod sacramentum nove legis potest dici dupliciter uno modo quia in nova lege primo institutum est sicut baptismus et confirmatio et alia. 2° matrimonium non est nove legis sacramentum patet per solutionem dubitationum precedentium. Alio modo quia in nova lege confirmatur et per ad conferendum gratiam ordinatum. 2° matrimonium est nove legis sacramentum patet quia est ab apostolo appellatum dist. 19 et quia in antiqua lege non conferebat gratiam virtute operis operati ad quam conferendam in nova lege fuit ordinatum sicut et alia nove legis sacramenta. Ad motivum dicitur quod non est contra quia quodlibet sacramentum efficit equaliter rem quam significat sed illam quam primo significat. Matrimonium autem sacramentum primo significat gratiam et caritatem qua coniuges debent se mutuo diligere dilectione sancta et hanc gratiam efficit eo modo quo et alia sacramenta efficiunt gratiam ut dictum est in prima questione huius quarti

24 art^{9}

¶ Q. Quantum ad 2^{m} ar^{lm} s. an actus matrimonialis sit peccatum vel meritorius pono tres conclusiones. Prima est quod actus matrimonialis carnalis copule est licitus [illegible]
per se ut patet. non ad licitum probatur licet quod aliter teneretur facere quod non licet facere. Et licite possit facere quod non licet quod implicat. Sed coniuncti in matrimonio tenentur ad talem actum carnalis copule ut puta si alter coniugum debitum petat ergo
2^{a}. Obligatio ad actum qui non est licitus aut est peccatum aut producit ex peccato probatur primo quod talis obligatio non sit peccatum quia quamdiu manet matrimonium manet talis obligatio ergo si ipsa esset peccatum sequeretur quod non possent manere in statu matrimonii absque peccato quod est falsum. Sed quod talis obligatio non producit de peccato probatur quia ibi quecumque conditio matrimonialis aut consensus qui matrimonium efficit peccatum non est dicente apostolo prima Corinthiorum 7. Si virgo nupserit non peccat. 3^{a} est
In matrimonio a deo instituto implicatur ad aliquid illicitum obligatio probatur quia tunc deus esset causa obligationis illicite ut visum est in primo articulo et in ipso implicatur obligatio ad actum carnalis copule
scilicet ad petitionem alterius partis propter quod dicit apostolus prima Corinthiorum 7 quod mulier potestatem sui corporis non habet etc. Hec conclusio expresse est de mente beati Augustini libro de civitate dei c. 18 dicentis quod concubitus matrimonialis qui fit causa procreandi prolem licitus est et honestus ista conclusio est de mente eiusdem [illegible] carnalem copulam non esse [illegible] petitum scilicet qui fit causa prolis procreande [illegible] et alius an fine iste qui fit causa reddendi debitum 2 [illegible] q 2 [illegible] qui at fit causa fornicationis vitande [illegible] peccatum veniale
[illegible] 33 q 4 [illegible]
Contra 9 [illegible] arguo [illegible] sic talis actus producit [illegible] [illegible]
2^{a} talem actum [illegible] peccatum [illegible]
[illegible]

[illegible] ratione propter prolis educationem et propagationem. Ad 2^{m} in actu non [illegible] peccatum carnis et tentationis carnis concupiscentie. Ad 3^{m} dico quod [illegible] carnalem [illegible] dicitur [illegible] matrimonium [illegible] peccatum et in matrimonio [illegible] peccato [illegible] actus [illegible] peccatum [illegible] matrimonium [illegible] coniugi ut videtur velle [illegible]
3^{a} est quod actus matrimonialis carnalis copule est vite eterne meritorius et hoc scilicet si fiat racione prolis procreande [illegible]
debitum probatur quia [illegible] actus [illegible] si fiat virtuose est meritorius vite eterne. Sed talis actus est [illegible] probatur quia est actus iustitie quo redditur unicuique quod suum est corpus [illegible] unius coniugis est alterius prima Corinthiorum 7. Ergo si fiat debite et debito fine erit meritorius talis actus. Contra quod arguo sic abstinentia a tali actu est meritoria ergo talis actus non est meritorius probatur consequentia quia si unum contrariorum est bonum reliquum est malum [illegible] quia propter talem abstinentiam [illegible] spirituales [illegible] et propter [illegible] matrimonio et ab actu matrimonii abstinendo propter quod dicit apostolus prima Corinthiorum 7. Bonum est homini mulierem non tangere. Responsio [illegible] quod abstinentia a tali actu est meritoria et nichilominus et hoc [illegible] abstinentia fiat propter maius bonum sic [illegible] sicut unum bonum et [illegible] duo bona et [illegible] unum propter [illegible] aliud [illegible] eligatur est bonum [illegible] propositio. Ad probationem dico quod ista non est [illegible] [illegible] et [illegible] magis [illegible] et [illegible] Secundo [illegible]
et sacramentum matrimonii est collativum gratie et sic modo quo sacramenta conferunt gratiam ut dictum est [illegible] sacramentum novelegis [illegible] actus [illegible] meritorius ut dicit [illegible] matrimonium a deo fuit institutum [illegible] in primo articulo. Contra quod arguo quod [illegible] conferat gratiam [illegible] morbum [illegible] ab omnibus participantibus illud morbum. Sed omnes [illegible] lapse [illegible] morbum carnalis concupiscentie ergo si in sacramento matrimonii confertur gratia et non [illegible] morbum carnalis concupiscentie ergo omnes [illegible] [illegible] viri [illegible] mulieres matrimonium [illegible] debent. Responsio ad argumentum [illegible] quod [illegible] concupiscentiam non possit [illegible] medicina [illegible] efficaciter [illegible] quod tamen [illegible] quia vacare operibus spiritualibus et carnem [illegible] macerare sicut [illegible] alio efficaciori remedio [illegible] concupiscentiam [illegible] sit matrimonium ¶ Quantum ad 3^{m} articulum [illegible] obligatione ad matrimonium scilicet an cadat

Sub precepto vel non pono 3 conclusiones. Prima est quod copula matrimonialis ante peccatum fuit sub precepto probatur quia ante peccatum deus precipiendo primis parentibus dixit Crescite et multiplicamini etc. quod tamen ex dei ordinatione fieri non poterat nisi per talem actum. Hec conclusio expresse ponitur [illegible] magister de 26 c. 2 [illegible] institutio matrimonii ante peccatum fuit preceptum. Contra arguo. Si talis copula ante peccatum fuit sub precepto ergo primi parentes ante peccatum fuerunt in peccato quod tamen implicat probatur quia et hoc supposito quod ante peccatum non coierunt ut vult beatus Augustinus super genesim tunc sic primi parentes ante peccatum non coierunt ergo fuerunt precepti quod [illegible] transgressores ergo peccaverunt quia precepti dei transgressio fit peccatum. Responsio et dico quod primi parentes ante peccatum non coierunt [illegible] et [illegible] fuit [illegible] quia [illegible] formationem mulieris [illegible] transgressio 2 quia determinationem temporis quo coire debebant [illegible] auctoritate dominum et istas duas rationes ponit Augustinus super genesim ad litteram. 3^{io} est quod nondum [illegible] fuerat sufficiens [illegible] indigentia [illegible] ut dicit Richardus libro de 26 q 1. [illegible] ad articulum [illegible] quia preceptum [illegible] Crescite etc. fuit affirmativum et non obligabat [illegible] pro tempore et loco oppositus. 2^{a}.
2^{a} est quod actus matrimonii post peccatum fuit sub precepto probatur quia [illegible] primis parentibus ante peccatum [illegible] est Crescite et multiplicamini etc. ita quod [illegible] [illegible] et filiis eius post diluvium ut [illegible] genesim 9 [illegible] ad [illegible] [illegible] est [illegible] quod matrimonium post peccatum fuit [illegible] officium et in remedium. Quo ad officium fuit in precepto [illegible] post peccatum [illegible] fuit sufficienter multiplicatio hominum ad cultum divinum et quod tot fuerunt vacantes illi [illegible] quod melius erat aliquos manere in castitate virginali quia omnes copule matrimoniali intendere. Quo ad 2^{m} [illegible] fuit sub precepto quia morbum carnalis concupiscentie efficacius [illegible] per [illegible] devotam meditationem et affectum spiritualium et degustationem celestium et macerationem corporis quam per matrimonialem concubitum. Sicut enim [illegible] in epistola ad [illegible] gustato spiritu [illegible] caro [illegible] [illegible] non sapiunt [illegible] studio sapida non fuit [illegible]. Contra quod arguo virgo [illegible] votum virginitatis [illegible] actu matrimonii ergo non fuit sub precepto [illegible] quod nulli est licitum facere votum [illegible] preceptum. Responsio et dico quod tempore beate Marie virginis [illegible] sufficiens multiplicatio hominum ad divinum cultum et ideo matrimonialis copula iam non erat sub precepto [illegible]

Johannes baptista contraxit matrimonium. 3^{a} est quod nullus obligatur hominis ad preceptum matrimonii probatur quia apostolus ad oppositum dat consilium prima Corinthiorum 7 [illegible] quia aliter omnes religiosi et clerici seculares essent in statu dampnationis cum votum [illegible] matrimonium non contrahere. Ergo si id preceptum [illegible] obligaret ipsi voverent contra preceptum quod est peccatum mortale cum includit vel fractionem voti vel fractionem precepti. Contra quod arguo quia preceptum durat quousque revocetur [illegible] [illegible] preceptum [illegible] matrimonio a deo datum [illegible] [illegible] ergo adhuc durat. Dico quod id preceptum est satis expresse revocatum [illegible] quod homines per quos deus nobis voluntatem suam revelavit oppositum fecerunt et [illegible] [illegible] Helyas [illegible] et [illegible] ut apostolus paulus qui virgo mortuus fuit et [illegible] [illegible] aut [illegible] castitatem matrimonio ut patet prima Corinthiorum 7.
[illegible] articulum [illegible] dico quod [illegible] ibidem [illegible] in actu [illegible] non [illegible] non [illegible] vel [illegible] quia [illegible] est [illegible] super mente et [illegible] carnalis [illegible] [illegible] sufficit quod [illegible] [illegible] [illegible] ad gratiam gratum facientem [illegible] et [illegible] dat ut in pluribus [illegible]

Utrum ad matrimonium viri et mulieris
[illegible] requiratur [illegible] mutuus
[illegible] [illegible] Et arguitur quod non quia [illegible] matrimonium [illegible] efficitur [illegible] non [illegible] ponit [illegible] 2 [illegible] c. 28 quod si vir vel mulier verbis explicant [illegible] cum corde non volunt [illegible] accipio te in meam et si non sit ibi [illegible] vel dolus [illegible] matrimonium [illegible] In oppositum [illegible] libro [illegible] de sponsalibus [illegible] in fine quod [illegible] [illegible] nequeunt federa [illegible] [illegible] coniugale et [illegible] libro [illegible] [illegible] loco et 2 [illegible] q 2 matrimonium in textu et in glosa. Responsio In ista questione erunt tres articuli. Primus de primis sponsalibus que matrimonium [illegible] precedunt. 2us de mutuis [illegible] [illegible] matrimonium [illegible] perficitur. 3us [illegible] quos matrimonium [illegible] efficitur. ¶ Quantum ad primum articulum est notandum primo quod sponsalia dicuntur esse futura et debent esse futurarum nuptiarum promissa ut [illegible] 3 q 7 [illegible] et dicuntur sponsalia a spondeo spondes. Erat autem mos veteribus stipulari et spondere sibi uxorem [illegible] sponsalibus ut [illegible] in summa [illegible] et circa ista [illegible] de sponsalibus [illegible] sunt videnda scilicet quot modis contrahantur et in quo tempore [illegible] effectus et quot modis dissolvuntur. ¶ Quantum ad primum [illegible] sponsalia

contrahuntur autem sponsalia absolute et sub conditione. absolute
autem quinque modis contrahuntur. primo per verba de futuro ad
hoc apta ut accipiam te in meam et mulier
dicat vos accipiam te in meum ut extra de spon-
salibus si inter et de desponsatione duorum c. primo
2o cum interest expressum consensum per verba de
presenti libro 6 et de desponsatione impuberum c. unico
et de sponsalibus c. i et c. 6 [illegible] per despon-
sationem arre ut dicatur vera quam dicunt arre
sponsalitie de sponsalibus arre. 4o per solam
subarrationem ut anuli datione immissione de spon-
sis impuberibus c. ult et 2 [illegible] quod dicitur quod
desponsavit. 7o per iuramentum de sponsalibus
ex litteris et c. de illis. istos 7 modos ponit
Johannes in summa. Si autem sponsalia
contrahuntur sub conditione te distinguere quia aut
contractus est honesta aut inhonesta. Si honesta
ut si vir dicat accipiam te in meam
si placebit parentibus meis tunc stante illa
conditione tenent sponsalia libro 6 de conditionibus
appositis c. i c. de illis. Si autem conditio est
inhonesta tunc non tenent. tunc quia est contra
bonum matrimonii ut si vir dicat accipiam te in
meam si fueris meis assentiens tunc con-
ditio habetur pro non apposita et non tenent spon-
salia. Aut si alterius fuisset secundum libro 6 de
conditionibus appositis c. i ut exponit ibidem
glossa et c. ult. Si autem conditio est contra bonum
matrimonii ut si vir dicat accipiam te in meam
si venenum sterilitatis procuraveris tunc sponsalia
non tenent conditio cum contractu corrupit quia
contra naturam ipsius ut extra eodem titulo c. ultimo.
Quantum ad 2m scilicet de tempore in quo sponsalia
possunt contrahi dico quod non possunt contrahi ante sep-
tennium quia requiritur consensus quod non potest inveniri
nisi ab alia parte id intelligatur quod inter eos
agitur quod etate puerili ante septennium infir-
mitas non admittit 30 q. 2 sponsalia et
libro 6 de desponsatione impuberum litteras et c.
ultimo. Sed quid vir quod ante septennium possunt con-
trahi sponsalia per parentes ut extra 33 q. 2
honorius ubi honorat parentes [illegible] mu-
neribus consulitur puella non de sponsalibus
id enim iudicium [illegible] secundum glossam
quod per alios fit pro non requiritur distinctionem
in illis in quibus agitur quod sponsalia possunt
ante septennium contrahi. 2o quia Gregorius 4 libro
dialogorum refert annorum puerum blasphema-
tem [illegible] a demonibus [illegible]
et ad infernum tractus. Sed nullus trahitur
ad infernum nisi pro peccato mortali ergo ante
septennium potest puer mortaliter peccare et per consequens

Sponsalia in matrimonium contrahere. Ad primum dico
quod sponsalia que contrahuntur per parentes efficaciam
non habent si illi de quibus agitur non consenserint
id est verbo de tacito consulitur puella non de spon-
salibus sed integrum cum hic adverbio tamen quod sic
fuit inquisita quia sibi fuit dictum vis [illegible] cum
isto homine tenere sed quod non fuit requisita
de sponsalibus tamen secundum potest solvi [illegible] erat
accelerata usus liberi arbitrii in pueris alio
iura aut adaptatur ad ea que ut in pluribus
accidunt. Vel potest dici aliter scilicet quod in casu tali
ubi malicia supplet etatem quod ante septennium
sponsalia contrahi possunt et maxime in casu in quo
licet etas repugnaret conditionem tamen fragi-
litatis temptationi cum ea commisceri ut expresse
habetur de sponsalibus c. iuvenes. Quantum
ad 3m nota quod effectus sponsalium est duplex
secundum hostiensem in summa eodem titulo c. 6 quod primo quod
sponsalia contrahit alteri nubere prohibetur et ut
matrimonium sit promissum contrahat per censuram
ecclesiasticam compellitur de sponsalibus ex litteris
2 quod ex sponsalibus quedam quasi publice honestatis
iustitia oritur que impediente nec de consanguineis
sponsi sponsam sibi potest copulare de
sponsalibus sponsa. Quantum ad 4m scilicet qualiter
sponsalia solvuntur ad hoc respondet Johannes in
summa quod 12 modis solvuntur sponsalia
primo per ingressum religionis et est in sponsalibus
de presenti verum optinet libro 6 de conversione coniugatorum
ex publico. 2o per susceptionem sacri ordinis
22 q. 2 c. [illegible] et hoc locum non habet de sponsalibus
in presenti [illegible] et de [illegible] hic nonnullus 2 q. q.
3 de sponsata et de conversione coniugatorum c. 3
cum mutuo se absolvunt de sponsalibus c.
preterea in fine. 4o cum alter ad regionem
longinquam recedit ante carnalem copulam
eodem titulo de illis quod prestito iuramento. 5
cum alter incurrit lepram vel gravem corporis
infirmitatem de coniugio leprosorum c. ultimo
et libro 2 de iure iurando quemadmodum de
formitas eius vel lepra corporis non dissol-
vit matrimonium vel sponsalia de presenti ymmo
tenetur infirmo sano debitum reddere de coniugio
leprosorum c. i et 2 et 7. Sexto si super-
venit affinitas de eo qui cognovit consanguineam
uxoris sue c. veniens et c. ex litteris. Septimo
si fama est impedimentum propter affinitatem
sive consanguinitatem et affinitatem. 8 cum
alter fornicatur extra libro 2 de iure iurando
quemadmodum quod est si autem processissent
sponsalia propter ipsam tunc non solvunt. 9o
si alter fornicatur spiritualiter. 2 q. q. i nosse
[illegible] et c. Si autem. Decimo si contrahunt duo

2 ar.

sponsalia de presenti de sponsalibus Si inter et de
desponsatione duorum c. impossibile cum per [illegible] frangenti
fidem ut ibi patet per subsecuta aut sponsalia
non frangunt per de sponsalibus c. ex litteris
quod integrum si sed non cognovit quia tunc esset
matrimonium ut extra eodem titulo hinc quod fidem. xi
cum minor puer nobis adulta non suarum quod sunt
de desponsatione impuberum de illis et primo
intelligo illum qui infra annos aptos sponsalibus
sponsalia contraxit ut extra eodem c. xii cum
quis promisit contrahere infra certum tempus nec stetit
per ipsum quominus infra illud tempus contraheret
de sponsalibus c. xiii. Si supervenit cognatio
spiritualis vel legalis puta adoptio secundum hostiensem
de cognatione spirituali veniens [illegible] de eo qui
cognovit consanguineam uxoris sue veniens
et de sponsalibus ex litteris. Et subdit Johannes
in summa integrum de sponsalibus quod tenent de iure
quod per hos modos habent dissolvi. Quantum ad
2m articulum scilicet de mutuo consensu est una certa
quod ad matrimonium contrahendum requiritur verus consensus
[illegible] quia ad verum collationem [illegible] sacramenti requiritur
verus consensus consentiens sacramenti et ecclesie recipientis
si sit adultus [illegible] quia consentiens sacra-
mentum matrimonii est tam vir quam mulier. 2o
nullus [illegible] liber [illegible]
potest efficere de iure [illegible] vel voluntate propria vel
ratione alicuius legis vel statuti cum homo
liber [illegible] tenetur obedire. Sed quicumque ante
matrimonium [illegible] est liber et nulla lege cum
aliquis corpore tenetur obedire indicat verum effi-
ci suum alterius voluntate ergo ad hoc quod unus
quicumque sit suus alterius requiritur necessario vo-
luntas et consensus mutuus. Patet declaratio quia alter
[illegible] non est liber. Sed probatur quia nulla talis
lex invenitur et ideo in matrimonio unus efficitur ser-
vus alterius secundum dictum apostoli i ad Corinthios 7 mulier
non habet potestatem corporis sui sed vir etc. 3o probatur
auctoritate [illegible] de 2 c. 2 [illegible] que causa
efficiens est consensus non quilibet sed per verba expressa
non de futuro sed de presenti. Item quia secundum iura ca-
nonica nec coactus est ad matrimonium et co-
actum separatur [illegible] propter coactionem consensum habuit
31 q. 2 si vera et c. si et 32 q. 2 c. ult.
2 q. 2 matrimonium in textu et in glossa et libro
4 de sponsalibus et c. de multis et c. cum locum
et in [illegible] in fine et de sponsalibus impu-
berum de illis et multa alia adhuc invenitur.
Sed quid quia circa articulum quia si sic tunc nullus posset esse
[illegible] de consensu alterius [illegible] quia tunc nullus
[illegible] posset uti actu matrimonii sine

grandi peccato. Sed [illegible] quia nullus alterius consensum
vel voluntatem potest intimare [illegible]. Dico sic matri-
monium [illegible] est a Deo institutum ergo ad ipsum
non requiritur consensus [illegible] non quia aliter
Dei institutio penderet a consensu creature quod est absurdum
et contra patet et procedit confirmatio. 3o sic [illegible]
[illegible] consensus potest recipere sacramentum baptismi confirmationis
et eukaristie ergo patet consequentia quia cum ista sunt non
sibilia facta maiorem dispositionem in suscipi-
ente requirunt. Sed contra patet quia puer ca-
rens usu rationis et liberi arbitrii potest baptizari
confirmari et [illegible]. Ad primum dico quod consensus
unius non potest constare de consensu alterius per
evidentiam scientie vel demonstrationem potest tamen per
probabilem coniecturam certe scientie et hoc
sufficit ad hoc quod sine peccato actum
matrimonii possit exercere. Ad 2m dico quod ad
ea que sunt ab institutione divina non requiritur
consensus voluntatem creature quia tunc necessario requiretur
consensus [illegible] ordinatione divina est quod [illegible]
destinatus adultus salvetur adhuc tamen requiri-
tur consensus et de multis aliis [illegible] sic
quod institutio divina dependeat a consensu voluntatis
creature quia non voluntatis creature a se habet
secundum institutione divine ordinationis. Ad 2m
[illegible] et non quia sic Deus ordinavit de
illo sacramento non sic autem ordinavit de isto licet
sit magis concernens corpus [illegible] quam calice tamen
in consecratione calicis requiritur dignitas episcopalis
quia non requiritur in aliis et hoc est de ordinatione
Dei et sic [illegible] certe que eius vices gerit
in ecclesia. Sed ad declarationem dico quoddam ponitur casus
[illegible] petrus et bertha sibi invicem
non consenserunt de presenti ita quod petrus vult habere
bertham et econverso de presenti tamen nec signo expresso
expresserunt quero an ibi sit matrimonium et videtur
quod sic quia per textum quod habetur libro 4 de sponsalibus
tunc sufficit solus consensus in matrimonium in veritate contrahitur
per legitimum viri et mulieris consensum sed ecclesia
ad personam necessaria sunt quantum ad ecclesiam. Ad oppositum
est magister de 2 [illegible] c. 2 de vis [illegible] mulier
si consenserunt et non expresserunt consensum suum
aliquo certo signo quod talis consensus matrimonium non
efficit. Ratio quia ubi non est matrimonium quia consensus
tacitus alicuius non dat ius alii in re sua
nisi per aliqua verba expressa. Sed in matrimonio vir
dat uxori potestatem in corpore suo et econtra ut
i ad Corinthios 7 [illegible] Ad articulum dico quod consensus verbis
et aliquo signo sunt necessaria quantum ad ecclesiam
militantem [illegible] sunt necessaria ad hoc ut in
iudicio matrimonium contrahatur probatur quia Deus sic ordinavit

quia alit̃ illa cssz mirorum vn va decretal
intelligendũ est p appacom eos q̃ i iudicio
dei pũtur ẽ gss9 mtior q̃ ꝯfessio ꝯtior
ꝫn iudicio at multitate eccie ẽ eq°. | 2m
ca9 ꝫ aliqs mutus ꝯsentit i aliquam
et ipa ĩ eu mutus ꝯpmit ntate sua
no vbis q̃ no pt ꝫ alijs signis, mtior
at ꝯpmint mtẽcoz sua vbis. m̃ctp ibi
ẽ vm mriom. ad hoc dicut qdã q̃ aliq
ẽ qtracti miroy ut mroim ẽ. et aliq
ut sacrm ẽ. dicut g° q̃ licz ad mroim
ut mroim ẽ suffiãt vba ut queuq̃
alia sigñ no tn ut sacrm ẽ. pbat q̃
sacrm ẽ qddaz sple io ez q̃ gss9 itior
ꝯprima p vba d̃ pnti. pbat q̃ forma
cuiq sacti pt cuiqz aliq ẽ for. cta no
vaga n̄ incta, ꝫ si qdlz sigñm sufficeret
ad sacrm miroy tc eiq for no esset
cta n̄ dtmata g° ez q̃ tlc sigñm sit
aliq vba d̃ pnti. pbat p sile q̃ si ẽ
d̃ oibq alijs sacrmetl q̃ ipaz forma
ꝯsistit i vbis no tn in signis hoc d̃ bap°
d̃ ꝯfirma°ne et ceteris sacrametl. Sz ista
opio ẽ flsa pz q̃ muti vel put vel co-
trahe sacrm miroy ut ꝯpsse hct li°
d̃ sposabq ẽ cu ap° d̃ ait pp cu pcij
dicto in sit editu d̃ miro° ꝯtrahendo vt q̃
cuqz no pcbibe p q̃s admitti et suffi-
ad mroim assp9 coz d̃ quezcuqz quibq
agr vr q̃ si tal vz surdq ul mutq ve
lit ꝯtrahe sibi no possit n̄ debeat d̃negari
cu qd vbis no pt signis vz declarare
et ctu ẽ q̃ pp i to° et lr̃ d̃ miro ut ẽ
sacrm dico go alit ad cam si q̃ licz ad
mroim ꝯtrahend requit nrãs ꝯpssio aiq
gss9 mtiore tlis tn ꝯpssio pt fi sine
vbis q̃ muti put ꝯtrahe ut dctm ẽ q̃
mt absentes q̃ mucq se viderit pt ꝯ-
trahi mroim p procuratores licas gss9
du tn fama vel auditu ul aliq alio
mo se nouerit ut hct 2 q 1 ul illud
i glo. et 32 q̃ no oib q̃ eu d̃ i glo.
dico g° q̃ no so.m vba ꝫ queuqz alia de-
clarãcia ꝯtrahe gssm d̃ pnti sufficit ad vm
mroim n̄ pdest io vz d̃ q̃ for ẽ ss
indctiata. ꝯstat em q̃ alia st vba lati-
na alia grca et a° hebraica et tn queuqz
sit vba exprimetia acti bap° cu ide
hret ad vm suffit bapm sic i ꝓposito
Vel alit q̃n i to sacro no ntio requit
aliq vba tu tn i oibq alijs requirat g°
q̃ heq sic mstit | 3.m ca9 ẽ ꝫ mda
ꝯtrahe cu aliq p vba d̃ pnti ul alijs

signis ꝯ pinctibq mutuu ipoz ꝯss.m
hc sed no ꝯgnoscit ead carnal' unq̃ mt
istos ẽ mroim. vr q̃ sic q̃ copla car-
nalis ẽ d̃ integritate miroy qd pz q̃ de
id ẽ de integritate sacri qd ꝯpmi i insto
eiq ꝫ m duos mroim ꝯ insti copula
carnale ꝯsistit. d̃ erut duo i carne
vna et 2° q̃ ut hct 27 q 2 no ẽ dubium
vbi d̃ no ẽ dum nllaz mlicz no ptme
ad mroim eu q̃ dacet no fuisse ꝯmixtio
sexq | 3° q̃ si aplm ad ephe 5 ꝯatmoim
ẽ sacrm ꝯ et eccie ut hc a magro
de 26 et po i eodem 27 q 2 cu societas
nupciar at ꝯmixtione sexuu no hꝫit
i se ꝯ et eccie sacrm | Rn° et dico q̃
ibi vm ẽ mroim. pz q̃ int mariã et
ioseph fuit vm mroim ut hct 27
q 2 nupciaz et cap | dixit angelus
ad ioseph noli timere accipe ꝯiuge tua
ꝫ nct ibi no fuit tlis actq g° | Ad arg°
g° dico q̃ tlis actq no ẽ de ee miroy
tn adueniens q̃ mroim pt dur ꝯsidari
ꝯmsq° qntu ad eiq pfectoz paz q̃ est
pfecta ceulis 2e carlis copla no est
de integritate aliso qntu ad pfectoz paz
si ad cpacoz q̃ ẽ pfecta actilis 2e copla
carlis ẽ de essẽcia | Et p hoc ad pbãm
ad paz g° q̃ ibi no solm fuit tacta pfect°
tertlis miroy ꝫ etl actilis | Ad 2m dico
q̃ ista auctas intr d̃ miro° ꝯsumato
vel i accipi no fuisse p no ee potuisse
si ꝓpt inlicit artaoz. Sic etl ꝯponit
quedã ut testatq glo | Ad 3m dico q̃
ꝯmis miroim absqz carli copla sit
sacrm vmois ꝯ et eccie q̃ ẽ p cari-
no tn sigt ita q̃ i ne ꝯformitate
ꝫ miroim ꝯsumatu vtiqz vmoe sit
ut dt ma de 2 [illegible] 26 | Ad aliu
rom i pn° q̃ sctm dic° q̃ vba ingua ite-
lligenda st qntu ad iudicu eccie que
p exteriorem ꝯpssioz ꝯss9 psuit mtiore
gssm aiore fuisse | Lonr queo cca
miroim d̃ impedimetl eiq et pr quod

Utru pntes si sus suos licite
ad miroim ꝯgendo possit co
gere et a q̃ c. na l. ꝯ d̃
| q̃ et a° q̃ c. na li° d̃ pz at
despõsaco impubereu. c tua d̃ pz at
pr sim iudu adultu vbq eiq dissn-
tiat pt cu wt miro trad' et pastea
filiq venit ad pfectam etate hoc
miroim adiple | Ad aliu eodm tn hct
c et ipui° vbi ꝓp sitoe tunda e ꝯ

dt Tu sinitas iquisiuit d̃ filio adulto
que p̃r miroim ꝯtrahe wt si si volutate
filij adulti fecit pt ad qd dicimq si ali-
quo no ꝯsentit filiq si no posse | Ug q̃
erit 3 articli s ꝓmq qlit assm mere
mr libe ad aliqd ꝯtinetu cogi pt po-
| 2m quar ꝯss9 coactu licite ad vm miroy
velit suffice | 3m an p ꝯssm sue ꝯ
genie ad ꝯgendu miroim possit cogi
| Quantu ad pm ar. ad q̃ p° notandu
q̃ coactu idẽ ẽ qd violetu aut ꝫ pfm
3 ethicoz est cuiq pnm ẽ ꝫ no ꝯsente
vim passo et ad intẽm eiq ẽ sciendu
q̃ pria cuiqz rei st i duo dud quedã
intrinseca ut mã et forma q̃ extrinseca ut mã
et finis. ꝯtq at rei ꝯpetit ꝫ pria
sua intrinseca no ẽ violentu ꝫ qd ꝯpe-
tit rei ꝫ pria extrinseca ẽ aliqn vio-
lentu et ꝫ hoc ẽ dupl pnm extrinseca
ita dupl violetu s qdda pmodu
effitl qdda p modu fis. violetu at
p modu effit sic ap° effitl no effi-
cacte ẽ sicut motq lapidl ul cuiqz g°
uis sursu violentu at p modu fis
ẽ ꝫ qñ9 i mar pcis imminente pro-
icit merces quaqz no violetu ab aliq
p modu effitl ꝫ solm p modu fis q̃ s
wt euade picliu et vita ppaz ꝯser-
uare | Sedo notandu q̃ int i ista duas
coactioes ẽ mag dra q̃m coacto q̃
ẽ p modu effitl ẽ simlr violenta
et inuoluntaria no tn aliqñ d̃ volu-
tate sed lapis pictq sursu q̃ eiq
nalez inclinaoz. coacto at q̃ ẽ p mo-
du fis q̃ lz aliq d̃ volutate no ẽ
simlr violenta ꝫ tn ꝫ q̃ z tlc vo-
ca a pho volutariu pmixtu | 3 ẽ
notandu q̃ si dupl ẽ coacto ita ẽ dupl
agens pt cogi s nale et id solm pt
cogi p modu effitl sed lapis tlc enim
agens qd no agit p cognicoz agit p formaz
ad vnu simr ꝯtinatu | Aliud ẽ agens
volutariu et id no pt cogi n̄ viole-
tu p modu effitl ꝫ tn p modu fis
et tlis coacto stat cu libertate sinir ista
dt hct 3 ethicoz v. pꝫ d̃ effitl viole-
tu reddit ꝯrm d̃ violeto effitl ut si
ꝓpe i. vetq tulcit aliq i domo alicq
ꝯntez. ꝯrm sed violetu p modu fis
reddit ut sit i a q̃ spata st timor ma-
iorz maloz ul maioz bonoz adeo
et de iste no d̃ pt° dubitat phs vtr
sint voluntaria vel involuntaria

| Dicto ẽ sciẽdu q̃ volutas q̃ ẽ agens
liberz hꝫ duplicez actu s interiore imane-
tem ut actu motiuu mebroz qntu ad
pm actu volutas nuqz pt cogi ab aliq°
p modu effitl ꝫ bn p modu finis sed
qntu ad actu exteriore pt cogi p modu
effitl q̃ claz ẽ q̃ ab pt moue mebr
cozpl aliquq ipo nolete et ꝯdicete | Sz
q̃ pdca ar 31 pho sic vol° pt cogi p
modu effitl qntu ad actu extrinsecu go
qntu ad actu intrinsecu q̃ a tz a simili q̃
vtriqz ẽ a vol° licz a° et a° | 2° sic
ꝯlctq exterior ipatq pcedt ab interiori et
interior ẽ ca exterioris g° ad posicoz actq
exterioris sequr posicio actq interioris pz qua
q̃ effectus d̃ actuar effi° exigit sua
cam i actu et aiq pz q̃ alit actq ex-
terior no dicet actq ipatq | 3° sic si vol°
no maneaz aliqs no ipendo n̄ impetrat
n̄ volendo g° a p° usqz ad vltm no vr
posse ee ab exterior actq impatq sine
interiore p° g° | Ad p.m dico q̃ no ẽ
sile d̃ actu intrinseco et extrinseco et q̃ vol°
nllo pt cogi effectiue qntu ad actu itri-
secu et to ẽ q̃ oine qd sic cogit ab
aliq° violeta ad ad appoim ad qd id qd
cogit d̃tinate inclinat p modu sui actq
pt sed pz d̃ lapide picto sursu violet.
dme g° qd sic pt cogi oinez detiaoz
et inclinaoz determinataz pt p modu actq
pt p modu appoim et p appoim oe id qd
ẽ indtiatu ad vtruqz appoitu et ꝯgr
vtruqz respicit vm sui pm actq no pt
sic cogi ad alterz | pz id io em ꝫ sic lina
pa accepta no pt violet ad aliquam
solm q̃ variar mo ad qualz q̃ oib indi-
fferent respicit no eu d̃tinate magl
hac q̃ ista, ino ad oppoim sic ẽ d̃ vol°
ipa em indtiatu ẽ d̃ se respicit qdcuqz
obiem et qntu ẽ d̃ se pt velle ꝯtcuqz
taz quodq lz remad ꝫ no sit rone
ingmodi q̃ q̃ ipa ẽ p° quedam ad
voleudu indtiata ex se sic ul illud
io no pt ab aliq° p modu effitl qntu
ad eiq actu imanetez cogi q̃ cu hꝫ
ꝯrm inclinaoz faciliter ad volitoz aliq
qz ad no volitoz io dico q̃ bn pt cogi
no p modu effitl ꝫ p modu fis ut dctm
ẽ | Ad 2m qd ẽ valde pol q̃ wt
vol° i actu intrinseco no wt a et eu ꝓpm
velle sorte vm ꝯtcq signis q̃ wlt a
vm bn q̃do q̃ oib actq ipatq requit

actum intrinsecum imperante et quod voluntas vel illum actum imperat sed non est significatus actus ut patet de mediato clericus dis cuius evidentia sciendum quod quemque sunt duo obiecta distincta non dependentia abinvicem non est inconveniens quod voluntas habeat elicitum circa unum non tamen circa alterum et per consequens voluntas potest habere actum consequentem et imanentem circa unum non tamen imanentem circa aliud ... sicut est quod unum perceptum et alterum aliquid significans et ab eum per ipsum significatum sunt duo obiecta distincta abinvicem non dependentia et ideo voluntas potest velle ipsum unum significatum non volendo quod significatur per ipsum et per consequens volendo proferre ipsum unum potest imperare et movere labia ad proferendum ipsum unum et tamen proferendo ipsum unum aliter voluntas quia circa ipsum consensum et actum imperante ideo enim fecit verbum aliter quod pluribus actum minorem ad ipsum verbi factorum licet non habeat consensum ad id quod per unum significatur 2e et 3m de quolibet alio actu extrinseco a voluntate imperato / Sed 3m patet per dicta

3 ar. 9 ¶ Et quantum ad 2m articulum sub quo dubitat consensus coactus impedit matrimonium supposito quod talis coactio sit per quendam metus et timor cadentis illi qui dicitur cogi Dicunt doctores communiter quod metus est duplex scilicet quidam non cadens in virum constantem talis metus ... est levis / et est metus cadens in constantem virum id est in virum virtuosum sicut est metus mortis vel enormis lesionis corporis vel alicuius gravis mali Et sic hoc ponunt due conclusiones

1 / Prima est quod consensus factus per metum non cadentem in constantem virum non impedit matrimonium nec quantum ad deum nec quantum ad iudicium ecclesie Ista quoque habetur libro 4 de sponsalibus capitulo Veniens in textu et in glosa /

2 Secunda quod est quod consensus coactus factus per metum cadentem in constantem virum impedit matrimonium Ista quoque patet libro 4 de sponsalibus capitulo Veniens et capitulo Consultationi et capitulo ... Et est si ex metu assit consensus interior in matrimonium quamvis consensus interior efficaciter cogi non potest bene tamen potest per modum sic quod talis metus vehementer inducit ut magis velit consentire matrimonio quam ... periculum de quo vincit incurrere / 2a probatur quia quoque per materiam in principio de 29 quia consensum coniugale esse liberum et sic coactione coactus enim consensus quia nec consensus appellari debet coniugium non facit Item ex libro 4 de sponsalibus capitulo cum locum dicitur cum locum non habeat consensus ubi metus vel coactio intercedit necesse est

ut ubi consensus cuiusque requiritur coactionis materia repellatur quod ex post glossa de coactione facta per metum cadentem in virum constantem
/ 3o sic professio facta in religione per consensum metu mortis coactum non tamen talis eius sunt relati ad sentenciam quod ex ... quia non ... et ante habetur 2 q 3 ... et libro 1 de his quod vi metusve causa fiunt capitulo 1 ubi causa ponitur quadam mulier que timore mortis in quadam monasterio est consecrata / Sed 3o quia ar. probatur consensus nullo potest cogi cum sit actus liberi arbitrii sicut quoque presupponit fictum / 2o sic talis metus cadentis in constantem virum sicut quoque supponit secundum patet ... per aristotelem 3 ethicorum capitulo 9 de quod fortis ... impavidus et equalis ... virtuosus sicut virtutem fortitudinis / 3o quia consensus coactus per metum non impedit susceptionem baptismi dum consenciat baptismus sicut quomodo patet a simili Et ante habetur libro 3 de baptismo et eius effectu capitulo maiores
/ Et ar. quod cum talis consensus licet sit per timorem inductus sit verus consensus non excludens libertate ut dictum est 3 non libet potius articuli quare non ... facit matrimonium sicut aliquis aliquis consensus / Ad primum patet per dicta in primo articulo quare consensus potest cogi et quare non / Sed ad 2m dico quod aristoteles non intendit dicere quod vir constans vir constans vel impavidus nunquam timeat sed quia ... quod dico est audacter ... quod ... talis non timet nisi quod recta ratio dictat esse timendum. dictat autem recta ratio plus debere timere mortem vel carcerem quam ... actu alio displicente / Sed 3m dico quod non est simile de baptismo et matrimonio ... quia consensus baptismi per baptismum fit melior similiter non sic autem de matrimonio 2o quia votum superioris ratificat per ... consensum coactum atque posse ecclesie sicut hec non quod generat matrimonium 3o quia acceptatio que sit in baptismo non requirit tamen de voluntate ... suscipientis alteri donatio quod fit in matrimonio /
Sed 4m dico quod causa quare talis consensus non ... valet vero ... institutis hec causa contractum quia institutis donationem suscipientis quod fit in matrimonio esse liberam et non talem coactam quia si voluisset aliter ordinare potuisset / Sed pro illius evidentia pono tres dubitationes prima est de metu cadentis in constantem virum cuius non tamen matrimonium ad quod dicit Baldus de 26 quod in metus in hoc vinculo comprehendit

No. Excusat autem status mortis vel stupri

de hoc in clericis habetur libro primo de his que vi metusve causa fiunt capitulo cum dilectus in glosa quod excusat metus mortis vel cruciatus corporis ut necesse ... est et non solum in istis duobus sed in pluribus aliis casibus excusat metus quia quilibet metus ... ar. de ... fuerit et 23 q 8 quicumque quilibet metus 1224 de .70. 2 q 1 ... quilibet metus ... potest et eodem quilibet metus status vel honoris vel stupri vel ... et ... metus stupri ff de eo quod metus causa gestum est. isti quidem quilibet excusat et non tamen metus sed etiam suspicio metus ff ad legem aquiliam ... quod simus ... et sic dicit glossa quicumque aut solum metus mortis vel cruciatus ... excusat ut quod sic est cum dilectus vel relinquitur arbitrio
Vmme iudicis an vera vel ... vel ... sit iusta causa metus ff ... de eo quod metus causa
Dno gestum erit lege ... non est vo= / Secunda dubitatio est ... sit in aliquibus excusat quis per talem metum ad quod dico quod multa sunt secundum multos ... canonistas ... ad istam dubitationem clericis habetur libro 1 de his que vi metus causa et abbas in glossa ibi ipsam recitans / Primo
1 excusatur a matrimonio nec tamen matrimonium metu talis contractum libro 4 de sponsalibus ut veniens et consultationi
2 et capitulo sane / 2o excusatur a professione regulari cum quis metu mortis religiosus efficitur vel religiosa nisi postea talem metum aliquantulum libere consenserit ad professionem sicut recitat libro 1 de his
3 que vi metusve causa capitulo 1 / 3o excusatur a datione promissionis cum si ab propter talem metum aliquis promittit vel dat vel remittit potest talia repetere eodem titulo capitulo 2 /
4 4o excusatur a renunciatione sui iuris si quis talis metu renunciavit dignitati sue vel beneficio ... potest repetere
Dno eodem titulo ad audiendam Et ulterius potest dici quod omnis contractus talis metu factus non tenet / 3a dubitatio est posito quod quis metu renunciavit iuri suo et iuravit non contravenire nunquam potest licite ius suum repetere / Ad quod dicit Baldus de 26 q. si aliquis iuratum non ligat sed excusat per metum ... ut habetur de iureiurando si vero et libro 1 de his que vi ... ad ... et ideo si iuratum intulerit ... non peccat quod proprium iuratum si ... non tenetur in detrimentum salutis et tunc et talis ... potest absolutionem petere et ius suum recuperare / Sed pono quod iuravit non contravenire nec absolutionem a iurato petere. Unde quod ... potest ... ecclesie non tamen petendo ... et ... ipso metu potest ipsum absolvere. Sed pono quod iuravit non contravenire ecclesie / Unde quia si talis qui iuravit non contravenire iniuria sua manet zelo ... ad contraventionem faciendam

204

quia zelo ... contra ... Sed salvo meliori iudicio videtur in quo ... quod si iuratum fuit illicitum de iurato ... debet petere et licite potest ... quod illicitum iuratum nullo est ... de 13 c. nerui et 22 q 2 ... 2o quia iuratio non vinculum ... sed ... aliud licita et honesta debet ... libro de iureiurando capitulo ... 3o quia ... licite non debet ... libro de sponsalibus ad audientiam Item quia ... ligatum ... bonos mores ... libro 6 / Et tunc
3 ar. 9 metus de regulis iuris libro 6 / Et tunc ad 3m articulum an scilicet pater possit cogere filium ad contrahendum matrimonium id est vel ... possit cum matrimonio copulare ... distinguitur
Dno quod si filius ... et non consentiat quod nullo est matrimonium ... ad matrimonium ... requiritur mutuus consensus ut patet q 32 ... 2 Item quod ... de ... libro 4 de sponsalibus capitulo 1 ... adultus si nullo consentiat non potest pater ipsum facere matrimonium quod ... Item quod est ... a iure ... ff de sponsalibus ... familias dissentiente sponsalia ... non potest / Sed quod ar. primo quia pater cogere potest filios suos ad contrahendum matrimonium spirituale potest enim ... cogere ad ... ... ad contrahendum ... matrimonium ... potest filios suos cogere / 2o quia ff de sponsalibus sed ... quia ... sponsalia ... non repugnat ... intelligitur et subditur ad ... dissentiendi a patre ... licentia conceditur si indignum moribus vel turpem sponsum ei pater eligat / 3o quia si ... sic ductus consentiat in aliquem ... matrimonium ut habetur ff de ritu nuptiarum si pater / Ad primum dico quod non est simile ... quia spiritualis ... maiorem potestatem ... ecclesie ... quia per adoptionem ... efficitur meliorem ... non ... per matrimonium / Sed ad 2m dicitur ... quod pater potest filium matrimonio copulare ... leges sed non secundum canones et ideo ... talis textus non tenet ... Sed salva reverentia ... iura civilia potest ... non ... iura canonica ut patet per legem allegatam libro 3 ... probare ... ar. ... et ideo dico ad legem ... quod ... filia ... patri obedire ... eligit sponsum indignum vel ... de iure honestatis non de iure necessitatis. Sed ... eligit sponsum ignobilem vel ... ad quod ipsa non tenetur ... de iure honestatis nec de iure necessitatis / Sed 3m

cuius matrimonii erat spiritualis custodia. Magister de 30 d. Erant autem coniuges Maria et Joseph corporales sed ut virgo solaretur vel solacio sustentaretur et ut diabolo partus eius celaretur et ut Joseph esset testis defensor castitatis ab infamia suspicionis ne ut adultera dampnaretur. Dico 2 quod virgo Maria contrahendo matrimonium consensit in carnalem copulam implicite et sub condicione patet per Augustinum in libro de nuptiis et concupiscentiis et allegatur a magistro de 30 d. et in canone 27 q. 2 c. Sic de beata virgo Maria proposuit servare sed non votum virginitatis corde sed ipsum votum non expressit in ore subiciens se divine dispositioni proposuit se perseveraturam virginem nisi deus ei aliter revelaret. Committens igitur virginitatem suam divine dispositioni consensit in carnalem copulam non eam appetendo sed divine dispositioni in utroque obediendo. Postquam vero cum viro labiis expressit et utrumque in virginitate permansit. Dico 3o quod talis consensus non repugnat sed bene stetit cum eius voto vel proposito virginitatis patet quia talis consensus in carnalem sub condicione spectat non prejudicat voto virginitatis ... Dico ponere in effectu ... Dico ponere in effectu in nostra quietis matrimonii prejudicat sed virgo Maria talem castitatem voto virginitatis sed virgo Maria talem castitatem divine commisit patet ex duobus quia precedentes prophetie premonuerunt ipsam virginem permansuram divina revelatione ergo nullo fortius ipsa. 2a quia respondit angelo scilicet quomodo fiet istud quoniam virum non cognosco id est non cognoscam aliter ergo fuisset nulla si alias ipsa viro fuisset consentiens. Et ad istum intellectum sibi respondet angelus Spiritus sanctus superveniet in te et cetera. Et ex istis patet ad dictam difficultatem. Quantum ad 3m articulum scilicet an copula carnalis superveniens consensui de futuro faciat matrimonium ponuntur 3 conclusiones. Prima est quod consensus de futuro per se matrimonium non potest efficere patet per magistrum de 27 d. quod causa efficiens matrimonii est consensus non quilibet sed per verba expressus et non de futuro sed de presenti. 2o sponsalia non sunt matrimonium ergo ... patet quia per idem consensum sponsalia contrahuntur ut dicitur de sponsalibus ... duorum c. j. et arguitur patet per sponsalia que precedunt ipsum matrimonium que sponsalia dicuntur futurarum nuptiarum promissio ut dicitur de sponsalibus libro 2. 3o sic consensus de futuro est tantum promissio matrimonii futuri ergo arguitur patet consequentia quia promittere rem dare et non facere non est rem dare vel facere. Sed oppositum quando arguitur. Consensus de presenti facit per se matrimonium de presenti ergo consensus de futuro facit matrimonium de futuro patet quia sicut se habet presens ad presens sic se habet futurum ad futurum. 2a est quod consensus de futuro causat inter virum et mulierem vinculum

indissolubile quo ad mutuam restitutionem potestatis suorum corporum. Igitur patet quia omne tale vinculum est matrimonium. Sed patet quia promissio de tali restitutione causat vinculum indissolubile inter eos quia implecio talis promissionis est de iure nature quod autem est de iure nature non solum non potest. 3o sic consensus de futuro iuratus firmatum consistit inter virum et mulierem fortius quia sic non sunt sponsalia simplicia sed fortiora igitur quia non quia non est dare vinculum medium inter sponsalia et matrimonium. Arguitur patet quia magis astringit et obligat mulieri quod promisit ei pro iuramento ipsam ducere quam quod promisit ei verbo simplici. Ad rationes pro parte contraria dicitur ... sponsalia igitur. Ad primum dico quod consensus de futuro potest intelligi dupliciter. Uno modo consensus de futuro id est matrimonium futuri. 2o prout precedit articulum quia sic consensus hodiernus facit matrimonium hodiernum sic consensus crastinus facit matrimonium crastinum. Alio modo accipitur consensus de futuro quod est presens sed fiet in futurum et non precedit articulum et ideo intelligit consensum. Ad 2m dico quod impletio promissionis de futuro non est de iure nature quia [illegible] ab illo cum sua non est vel a coniuge sic autem est in proposito. Et ideo tamen dico quod firmatio promissionis per iuramentum non mutat genus sponsalium sed eius ipsum genus fortificat. Unde bene concedit quod aliquando sponsalia sunt aliis fortiora. Secunda conclusio quod consensus de futuro cum subsequenti carnali copula facit matrimonium presumptum patet quia ecclesia iudicat eos matrimonium ... sensum interiorem ad esse et in talis casus consensus interior cum talis signum extrinseco explicatur matrimonium. Sic ... 2a q. 2 in glossa ... facit et hoc si iudicium supponimus matrimonium facit et hoc sic iudicium ecclesie sed tamen ibi non sit consensus interior in matrimonium non esse quod in foro dei sit ibi matrimonium per talem carnalem copulam sed dispositio in 3 parte per articulum de carnali copula sequente consensum coactum. Conclusio tertia est quod carnalis copula sequens consensum de futuro si sit aliquid aliud sit quam consensus interior in matrimonium verum facit matrimonium. Patet quia talis copula est sufficiens signum exterius talis consensus interioris ipsum interiorem consensum exprimens. Sed ad maiorem istius articuli evidentiam et declarationem pono tres casus. Primus quod petrus habet duas scilicet annam et beatam et cum prima contraxit per consensum interiorem et de presenti contraxit cum utraque secundum ... et eodem momento cum utraque ... et verbis consensum exprimentibus ut ... consensum primum exprimunt unum per verba propria ... alteri per carnalem copulam vel per osculum et ambe consenserunt in ipsum cum verbis de presenti quod ipsam esset uxor sua. Ad quod dicitur quod neutrum quia non intendit contrahere matrimonium cum una tamen sed cum utraque

et ideo in ipso voto et potestate se mutuo impediunt. Dico ipsum sed aliquos si unum earum esset talis quod cum ea non posset contrahere puta quia uxor alterius vel affinis eius matrimonium est contractum cum alia. Sed hoc non credo verum quia intentio sua non fuit solum cum ea contrahere quod tamen requiritur ad consensum in matrimonium. Secundus casus est quod in ebrietate vel furia desponsat aliquam per verba de presenti vel de futuro et in sacra ebrietate consensit eam carnaliter cognoscit ibi est matrimonium presumptum. Dico quod si talis furiosus vel ebrius omnino carebat iudicio rationis nesciens quid ageret propter talem desponsatorum statum in ebrietate non contraxit nec matrimonium nec sponsalia et per quos carnalis copula sequens non efficit matrimonium presumptum patet quia talis non potest habere consensum qui necessario exigit iudicium rationis sine quo nec sponsalia nec matrimonium contrahit. Non forte post ebrietatem ratum habuit quod in ebrietate fecit et quod ibi esset novus consensus. Si autem non fuit tanta ebrietas vel furia quod usum rationis tolleret tunc sequens copula facit matrimonium presumptum quia talis tunc potuit matrimonium contrahere. Tertius casus est quod contraxit cum aliqua ratione sue pulchritudinis sine qua nunquam contraheret numquam talis peccat mortaliter. Ad hoc videtur Thomas de 30 d. in expositione quod si decor vel pulchritudo sit causa principalis contrahendi et alia bona matrimonii sint secundaria quod tunc peccat mortaliter. Si autem bona matrimonii in 1o contrahente sint causa principalis et pulchritudo mulieris sit causa secundaria et alliciens non peccat saltem mortaliter sicut enim decor Rachel attraxit Jacob ad suum matrimonium. Ad articulum in oppositum principalem quando dicitur dico quod iudicio causa iudicium ecclesie iustum est et recte iudicatur quia iustum est quod iudicans quod non novit occulta cordium iudicet secundum ea que exterius patent. Ille autem iudex scilicet deus qui solus novit corda secundum eorum iudicabit secundum veritatem interioris consensus et cetera dicitur quarto.

Utrum consensus erroneus contrahentium efficiat pactum matrimonii. Et videtur quod sic quia consensus quem Jacob habuit in Lyam fuit consensus erroneus igitur patet quarta quia inter Jacob et Lyam fuit verum matrimonium aliter peccasset mortaliter Jacob ad ipsam accedens. Et antecedens patet quia Jacob consensit in Lyam credens ipsam esse Rachelem Genesis 29. Ad oppositum arguitur quia cum liber contrahit cum sua credens ipsam esse liberam ibi consensus non efficit matrimonium igitur quia patet quia non alia causa potest assignari defectus talis matrimonii

nisi error. Et autem habetur hoc de coniugio servorum c. 2 et ultimo. In hac questione erunt 3 articuli. Primus scilicet an consensus suppletum quandoque impeditur per errorem. 2us an error impediat per erroneum conceptum perfecti carnis per errorem. 3us an defectus firmati operis id est carnis per pastorem eorum id est etatis. Quantum ad primum articulum scilicet an error impediat matrimonium dicit Johannes an in suo c. sic sunt hec quod error saltem persone contrahentis non contrahit matrimonium sed matrimonium dirimit. Error autem est aliquid pro alio putare 22 q. 2 in glossa. Et error circa consensum sunt contentum compleri per errorem cum est quod impediat matrimonium solo consensu ut dictum est et ubi error est consensus non est igitur nec matrimonium. Et fuerunt secundum etiam quod quadruplex est error scilicet persone et iste habet matrimonium dirimere ut si credat contrahere cum anna et contrahat cum maria. Iste est error conditionis ut si liber contrahat cum serva quam credebat esse liberam non prius ipso facto sciuit verbo vel facto consensit in matrimonium ab hac tamen sententia separata licitum est utrique contrahere secundum quod habetur de coniugio servorum c. 2 et ultimo liberum consuetudine eum passit adduci quod filius se generaverit prout de coniugio servorum c. 3. Item est error fortune et qualitatis et isti non dirimunt ut si credat contrahere cum virgine vel divite et contrahit cum corrupta vel paupere 29 q. 1 c. 1 et de aliis istis erroribus diffuse pertractatur 29 q. 1 c. 1. Sed circa dicta pono tres casus. Primus est aliquis rusticus gallicus venit ad aliquam mulierem nobilem dicens se esse filium regis Francie cuius illa mulier notitiam habet notitiam et contraxit cum ipso credens eum esse filium regis numquid tenet matrimonium. Ad hoc dicitur quod matrimonium tenet quia hic non fuit error persone sed solum qualitatis vel fortune qui matrimonium non impedit 29 q. 1 c. 1. Sed ad hoc intelligendum est notandum quod ad hoc quod dicatur aliquis errare consentiendo in unum quod credit esse alterum necessarium est quod per visum vel auditum vel famam habet aliquam notitiam ipsius persone absentis cum qua credit ista putes quia ad penitus ignotum nec affectum nec consensum dirigere possumus et ideo si quis consentiat in personam absentem sibi notam quam putat esse presentem et ideo tunc matrimonium non esset quia esset error persone qui impedit 29 q. 1 c. 1. Et ideo si dicta mulier habuisset aliquam notitiam regis Francie et illum rusticum rusticum putaret illum filium eius regis esse cuius habebat notitiam non esset matrimonium. Si autem mulier

casus

casus

3us articulus

ff

casus

casus

primus articulus

Prosequi

... (marginal notes)

casus

n̄ms cognit notiaz d̄ psona absente ꝯ decipit
ī psona prite 2o pom esset error no d̄ p̄na
ꝯ cca psona s. error fortune ul qualitatis
q̄ no ipedit ut ī ca° posito deus tu virisiōe
li͡cz 29 q 1 ī pn° glose / Sedm ca° e
aliq° mulier petit aliquid mulieris ꝯre ali
quos filios quorum hi n̄m ꝯtrat vnius
eorum mentitur se p° ee genitum et ista con
sentit ī eu ꝑ ꝑpet successioe bonorum
parentum tunc ibi e mrīom. Ad q° d̄z
s. glo 29 q 1 c 1 q ibi no e error
psone ꝯ pom fortune siue ī latois sed p
mogenitue et io ibi no ipedit mrīom
Tercium ca° e cum petrum vone mrīo ꝯ
sentit ī bertha ꝑ eos q bertha ꝯsentiret
ī ym et bertha d̄ fco no ꝯsentit ī ipm. ꝯtra
vocat bertha vincente petrum q ꝯtraxit cu
ea ꝯntu fuit ꝯesse possit cu a° ꝯtrahe
Ad hoc d̄z q psona no ꝯsencies ī corde
a° ꝯtrahe significauit se ꝯsentire a° no si no
tunc no e vm mrīom nc s. iudiciu dei ꝯ q p̄f. v
nc ꝯ iudiciu ecclie et io no obstante ab alta
pte aulz cu a° ꝯpo° lic ꝯtrahe qz dog
q mrīom mistit no wt vincim mrīale
passe ꝯtri ii p mutua obligaoz p ꝯsm
mutuu tm visu fuit 32 q 1 ar° c 2 Si
at no ꝯsencies ī corde p vel d̄ p̄nti ꝯ
se ꝯsentire tunc e mrīom psuptiu secdm
iudiciu ecclie tm ꝯpo° que ꝯsm dz re
putare vm mrīom ꝯtractu ecl si alia
ꝯpo° p° intualliu tpis no° iure nuqz
se ꝯsensisse ī corde qz p° d̄z h° d̄ pbato
ribus ꝑtuas nimis indiget e ubi legitti
mas sanctoes vt ꝯ° ia sua ꝯsz voce
diluere ptestatz e ī eo ca° ꝑpo valeat
testimoniu queme et io ī hoc ca° no est
licite ꝯpo° q ꝯsentit cu a° ꝯtrahe ia vi
uete qz pꝯꝯz ꝯe pse siu matam iudicu
ecclie dz ꝯsetire q iudicat ibi mrīom ee
si tm ie q no e ꝯsenciens ī corde ꝯt se
vbis ꝯsentire ī ꝯtracti siue ī uocz dem
pu d q ꝯe zroe p̄m dem ꝯtulit te p°
q p̄m dem ꝯtulit ꝯsesit pt face vbis
2 plate alit ad h° li° 2 d̄ testibus cogedi
e ptea ī h° ca° tredo q ꝯpoe q ꝯsesit
licitu e cu a° ꝯtrahe ia alia viuete Si at
ꝯpo° q ī corde no ꝯsesit et ꝯsm vbis
fuit pqea ī corde ꝯsenciat durante ꝯsu
ultus fit vm mrīom qz te ꝯe utqz p
te ꝯsuit cia q ad mrīom pt necia
Sz q ista iristaz e vnu dubiu p
bans q si as ꝯsencies pt ī aliqua q°
nllos ꝯsent m° tm q hīs tli viuente cu
a° no possit ꝯtrahe p° qz si aliqs do
nult rem aliqm alicui io date et alio
acceptante pbi datu tz dona° vt docet

ꝯpicy g° a ꝑli si vir ꝯsenciens ī mulieri
donat sibi ptatez sui corpis ia acceptate
donatoz ꝯ no ꝯsenciete q vir ꝯeat ali
quam ptatez tz dona° g° vir no potit cu
alia ꝯtrahe q ꝯz istiq cui ptatez donat
sui corpis Ad h° dico q no ꝯ site qz q
duo aliqm siue rei tpalis donatoz faciat
ꝯuus rapiens nl ꝯdonet ꝯcedit ꝯ iura
tez ciuilia qz canonica ꝯ donatoz ptate
ī corpa ꝑpm ꝯntu ad carnalez ꝯcubitu no
pmittunt iura vale ii acceptas silem
ptatez ī corpa ꝑpm danet illi io qz ꝯse
cus fiet esset ꝯ bom mrīom ꝯ ꝯiugiu
carnalem ꝯtraxisset ꝯcubitu et ꝯiugiu mrīom
vdt ꝯntum ad 2m ar° lu s. an cr
ima aliq ipediat mrīom sunt duo videda
s. que sunt ꝯa q ipediunt ꝯtrahe 7 q
s. que sunt ꝯnia q ipediunt ꝯtrahe ꝯ q
dimiunt iam ꝯtractu ꝯntu ad p̄m que
ꝯnia dur ipedie mrīom ꝯtrahe po° b.
ī glo° d̄ pe. et re q pubm d q oia q
ipediunt mrīom ꝯtrahe sunt incestus li° x
d̄ eo q ꝯgnit ꝯsang. vx. s c 1 et 2 et
c tusimiss° ī fine et 3 2 q 1 Si qs vidua
Sz° raptu sponse altq 2 1 q 2 Statutu
3 Si qs vxore sua interficiat 3 2 q 2
admone 4 Si qs baptisauit filiu suu
vt sic ab vxore separet 3 0 q 1 d̄ eo
7° q monialem facit ī unnos accep° 2 1 q 2
Si q Sexto si qs pbrum occidat de pe
et re q pbrum Sextus solleplia penite
tes 3 3 q 2 de his q et c antiq ꝯt
redit h° ipediunt ꝯ no dimiunt 7 d̄ iste
secs poit vsus incestus raptus sponse
ul mors mulieris Suscepta ꝑpe sabolis
mors pbitealis vel si peniteat sollē
epnit a° moniale acipiat ꝯhibent
h° ꝯiugiu facied / Sz ad hoc declaraoz
e noudo q ca° ī ꝯbus incestus impedit
mrīom s. q ī pdicat lacl d̄ incestu e
alle° et maiore 3 2 q 1 Si qs vidua
sunt ī p° incestus cu filia sua / 2° incestus
cu duabus soribus qze vna s. sit vxor
sua / 3° incestus cu duobus fribus qze vnus
e maritus suus / 4° incestus cu pre 7 filio
5° incestus cu relicta fris / 6° incestus
cu nepote / 7° incestus cu nouerca / 8 incestus
cu nurū / 9° incestus cu ꝯsobrina / 10
incestus cu filia auunculi / 11 incestus cu
relicta auunculi / 12 cu eius ꝯsobrina
Sedo noudo q ꝯmus deca ꝯnia ipe
diunt mrīom ꝯtrahe tm si pbs adole
scecies sunt 7 time d̄ incōtinea eorum
dz ecclia eis ꝯcedere nubendi licenciam vt
h° q 3 antiq d̄ eo q ꝯgt ꝯsang. vx.

[...]q̄ liris et g° sui ꝯff. li° x q 1 q ꝯpi
sufficit dispesacio vel ecl dispesacio ꝑpm
pacto / Sedo e videndum d̄ ꝯmnibus dirī
munt iam ꝯtractu mrīom / Ad h° d° io an
ī sū x q ꝯne nuqz dimit mrīom ii
ī tribus casibus p° cu qs adulterat et dat
fide adulte viuete p° legitima vxore
d̄ eo q duxit ī mrīom c 2 alt no fuisset
ꝑpe adulteriu cu 2° si no temuisset ma
trimoniu cu pa 2° cu d̄ fco ꝯtraxit cu
adulta viuete p° 3° cu alt eorum mo
chus e ī morte cu deffuncte cu effectu
Sz ad hoc declaraoz pono 3 ca° pmus
qs occidit maritu adulte no eo aīo ut
ea ꝯat ꝯ forte p alias inimicias ul
ī bello ca° et pqea ꝯtraxit cu adulta
ia nuqz mrīom ī io ca° dz dimi / Ad
hoc vide glo° 33 q 1 Si qs viuete q
ꝯiuge suo ul ea interficiat maritu adul
te pq h° mrīom ꝯtractu dimit ꝯ pa
se qui ad hoc eu interfecit ut ipaz du
ceret eorum iudicaes e si hīs pse ipm
maritu adulte no interfecit ꝯ madauit
si ul ordinat a° ꝯsuluit vt interficet
ita s. ꝯ cu effcu sic s. q sit mors sub
secuta / Secdus ca° e cum occidit mari
tu aliquis mulieris ꝯm tm no ꝯgnuit eo tm
aio ut eo interfecto ipe cu ia ꝯtrahat
nuqz si pqea cu ia ꝯtrat ꝯe h° dimet
mrīom / Ad h° dicunt ꝯda q mrīom
hic tenebit qz ad h° q dimatur necis
requirit precessisse adulterina pollucoz vii
ī ca° 3 1 q 1 relatu et e se ꝯcessisse sit
necio d̄ pollucoe vt dicunt isti q tra
sunt necia ad hoc vt mrīom dimat p
ter machinacoes s. adulteriu ꝯcessio ac
tuales et q eo aio fiat ut sic ꝯtrahant
Alqm at po° ia an ī sū x dicat
q suffit machiaco ꝯtradij cu effcu ecl
sm adultio ad h° q dimatur mrīom lig
fides data vt ī p° ca° ul ecl mrīom
d̄ fco ꝯtetiu vt m 2 ca° no suffit ad
dimmendum mrīom sm adultio ar. ad h°
li° 3 d̄ ꝯiuge infidelium lau° ibi enim
nlla sit necio d̄ pollucoe adulterina
sibit x li° d̄ morte c 1 et ad h° facit
qd hic v° d̄ eo q duxit ī mrīo sic eo
Aliqs tocciu altq parte q poit ꝯcessisse
ibi adulterinaz pollucoz d̄z q no e ꝯnim
qz tm stat sic q ī ca° posito v° e adu
lterina pollicio q debeat separi 7 q ecl
si no sit ibi adulterina pollucio / 3us ca°

vincte
e si aliqs hīs vxorem et ipa de facto
ꝯtrat cu adultra sua nuqz ꝯe eorum hic ma
trimoniu e dimedum Ad h° inde sima
ꝑgn an ī sū x et hoste d̄ q ī isto ca°
est distingwendum qz si qs viuente pma
ꝯtrat d̄ fco cu alia a° 2 si adultera
erat insia q ꝯret vxore a° ꝯscia Si
erat ꝯscia ꝯ sciebat ipm ꝯre vxore
cu ꝯtraxit tunc no pot pqea ī ma
trimonio manere Si at fuit insia 7 h°
usqz ad morte p° tunc intellegit ipm
pqea ꝯuisse vxore te ī ptate igr atl
e mrīom ratificare vel diuorciu face
d̄ eo q duxit ī mrīom ad e 1 et c
veniens et h° q alle° ī c 1 ne reus
d̄ dolo suo ī hac pte ꝯmodum ī portet
et ia q fuit innocens dapm Si aut
zelus sulus pꝯz d̄ h° certificata e carnali
ꝯsenserit d̄ cetero nc potit ī cla
mare ar. ad h° d̄ ꝯiugio s[erv]orum ꝑpo°
Sz si ab inicio fuit ignorans 7 postea
adhuc p° viuete sca fuit ꝯscia no
dz pati q ꝯtrat a viro alt mrīom
ī ꝑpe ipedit ar. ad h° 3 0 q 2 Si
vgo et d̄ sedis nupcijs duo 7 io ca°
diligent e ꝯsideradum si p̄m mrīom ꝯ
tenebat de iure nam si no fuisset vm
mrīom ꝯ pom putatiu nllm psiciet
ipeditu sedo / Quantu ad 3m ar. hīd
s. an deffectus detimati tpis ab ecclia
ipediat mrīom qd e ī vis 1x anorum
et ī mulie 12 Vnde mar. de 3 6 q
pueri an quatuordecim annum et puelle
an 12m s. leges mrīom iure neq
unt q si an pdeca tpa copulam
fuerit li° x d̄ ꝑpo ꝯz ipuls. c. anos
d̄z p eo q an anos nubiles ꝯiugale
ꝯsm no ꝯnt vsqz ad legitimaz eta
tem ꝯe ptae tenet et te ꝯfinctum
mrīom a° si sic ee noluerit separet
Ex ꝯbus appz q an io detiatu tpe
mrīom no erat et h° 3 d̄ lege qi
cunq io e qz qui an ios anos no
ꝯet discrecio q e necia ad consesiu
mrīom nc facultas coeundi Si at
ī aliq° ꝯe quez ꝯsiu ne malicia sup
plet etate sic q an pdem tpus
esset suffiens discrecio et coeundi fa
cultas cta q ꝯe euidencia fit pz qu
infra dem tpus copulant carnalit
tc mrīom ꝯtetiu mt sbes tenet
vt ꝯet d̄ ꝯspan ī pubm e infine

ca° ꝯ ꝯ

ca°

ca°

2° ar. ꝯ

ca°

ca°

3 ca°

3° ar. ꝯ
ī tpus

[illegible]

Sed p ejus euidencia pono tres cas. primus
Alig impubes ꝯtrait m̃rim̃ p vba d' pnti
nuq' int' ipos d'o agit et vid' nō q'
nō m̃rim̃ impediēte etate nō sponsalia
q' vboꝝ de pnti ꝯpssio nō ꝯpetit spō-
salib3 .cl'd hoc dico q' a' tꝫt intendit p
ta vba sim' ꝯtrahe m̃rim̃ tn̄ ita q' nō
sponsalia. a' intendit p ta vba sim' ꝯtrahe
qd' pnt utpu intendendo q' valeat tn̄
ꝯtum vale pt, i p° cas' indistīcte agit q' nc
m̃rim̃ nc sponsalia vt argutu e in l
cas' tenet sponsalia d' futo ut ħet d' sponsa
coe impub. c vltio | Scdus cas e. Quida
i pfca etate ꝯtraxit p vba d' pnti cu
puella minore nuq' tn̄ m̃rim̃, Sd hoc
d' q' ꝯtum e ꝯpte ꝯtnl etate nc alia
dnce pt n̄ d'a cu ad etate pfcam in
eu tor' dissētiat, Excepte vo miori malo
mo tn̄ n̄ dū venit ad etate pfcā con-
sētiat et qd fecit hēat ratu ħet ꝯpsse
ħetur d' spo. de impub. d'ill' mi' annos
Tercius cas e. dus i etate pfca ꝯstituti
ꝯtrait p vba d' pnti solu' p qss'm tpa-
lem s' q' volut ee ꝯiuges n̄ p annu
nuq' tlis qss'q tpalis fat m̃rim̃. Sd hoc
d' q' nō ex ꝯnq' i tli ꝯtctu po' ꝯdicois
ꝯtis q' sbam m̃roꝝ te m̃rim̃ caret
effcu vt ħet d' ꝯdicoib' appositis i de
sponsaōe aēl c si ꝯdicoe tm̄q vo tpal
poitq i tli qss' v e q' sbaꝫ m̃roꝝ ꝯp de
eis sba e ispabilitas vni et i diffiōe
eis po' .cl'd ar. ad i o' ipls q' vndz
ma i de 3.o.d q' qm ꝯcubitu iacob
cu lya nō pcessit qss'q tn̄ ꝯsecutus est
et pt d' q.i q' statī pq mem iacob e
lyam nō fecit ꝯiuges qss'q pcedet s'
subsequēs e p hc p3 ad artm |

Ut' in sacris sat ordis pcedat
impediat coplacom ꝯiugal
fedet. arguo q' nō q' ꝯtis
i sacro ordie sati licite pt ꝯthe m̃rim̃
d' ꝯna sia 3 p3 aūs q' vt ħet d'
3.i dlit' in decretl facites diacom et
sbdiacom ancitalis cōie coplant' Ite
ꝯfimat q' nō vi' rōn' le sbtalhe media
nam q' aliqa morbu data ab illo
q' patit' morbu. 3 m̃rim̃ e media-
na ꝯtra ꝯcupiscēciam data q' ita bn̄ r'gnat
i clerico sc'ut in layco ꝯo. Sd oppoitu
ħet' decretu de 3.2 placuit vbi dicit'
Placuit epos pbros dyacones et sb-
dyacones s' pore instituta ꝯtinē ab
vxoib' glo' m̃rim̃ nō ꝯthe | Ad

Hic ꝯsurt tres arli. Pmus an ipediat
ordinib' susceptis pfita. 2us an ipediat
fedet ꝯdico apposita. 3us an impediat
ꝯgnacio ꝯiugal ꝯplicita. Qntu ad pm
arlm e sciēdu q' qdā st sacri sc' sbdyac'
ac et pbit qdā st nō sacri vt acolitat'
et infra. pmi ipediut m̃rim̃ ꝯhendu
et dimit ꝯtctu' de 3.2 Si qs eoꝝ clici
et c placuit et li'o x q' clici et vouetes
m̃rim̃ et c sct c.2 Ordines at nō
sacri nō ipediut ꝯhendu nc dimit co
tractu de 3.2 si q' et 2.8 d' spns z li'o
3 d' clicl' ꝯiugate s' qs clicoꝝ et c
qd ate | 3 p ejus euidē pono tres
dubitacoes | pa vtꝝ m̃rim̃ ipediat sus-
cepcom sacri ordis | Ad hoc d' q' i ordib' su-
cepcōe dus s' ptas ordis et ꝯcucio ptatis
| a i' ꝯiugatꝫ ordiat' ꝯsenciēte vxore sal-
tem cast' voucte vna cu ipo z tuc
r'cipit ptatem ordis s' caractem s' nō
ꝯcucom et tlis i hc pudicu nō fat
vxori qm ipa pt ab eo exige debitu
et ic te' redde' s' ipe ab ea pt pete s'
nō te' ei r'dde' 3.8 de dyacom z 2 q'
nō te' ei r'dde' 3.8 de dyacom z 2 q'
multoꝝ 2c tlis nō ꝯsenciēte vxore or-
dinatꝫ si vxor eu petat sibi 3 r'stitui
sicut hc glo' 2 q' q' agathosa | Sda
dubio e vtꝝ m̃rim̃ nō ꝯsumatu pt dis-
solui p ingressu r'ligiois | Ad hc d' q'
d' ꝯiū ꝯiugatoꝝ vni' ħet' q' pq legi-
timu qss'm d' pnti q' alto eoꝝ r'pugnte
licitu e elige monastim sc' st qdā d' nup-
tijs vocati st dus tarlis ꝯmixtio nō
intuenit int' eos si alt' ꝯtinēcia sua
volut sibi e licitu ad sca vota trāsire
et id ꝯiug pt ee q' i m̃ro nō ꝯsuato
adhuc nō e n̄ ꝯiucto spualis et io p
morte q' ta spuat' moli' secto potest
solui q' morte moli' p hc q' i r'ligioe
pficit' q' io tagit' i fine ca.ii d' vni
vi d' q' cu nō fuisset vna caro sil esse
sate pt vnq ad deu trāsire et aliq i seclo
manē | 3 q' q' st ea dubia, pm e vni
c 2 q.7 ca 19 d' q' nō licet vio n̄ ab eam
fornicacois vxore dimitte et i io alio
tas' n' intuenit fornicacio | 2m si altr
intrate r'ligione. a' alt' statī cu alio
possit ꝯthe a' nō. Si nō go adhuc tn̄
fuit m̃rim̃ nc e solutu p r'ligiois
ingressu. Si pt cu ic q' intuit r'ligioz
pt an sua pfessioz r'dire ad scłm
possꝫ ꝯtige q' ista si stati cu a° ꝯtixiss'
esset sponsa duaꝝ | 3m q' si dicit' q' r'e

r'manes i sclo nō pt cu a° ꝯthe an altiq
pfessionez i r'ligioe te ꝯtige possꝫ q' sc'
to° tpe vite sue tenet ad ꝯtinēciā qd e
flm et p3 q' q' e q' intuit r'ligioz pos-
set an pfessioz sua alias r'ligione intr'
et deī alaz 2c de incepts p tom tpe vite
altiq | cl'd pm vndet li'o 3 d' ꝯiux co
iugatoꝝ ꝯ pub. q' id deī z intē p
carnlez coplaꝫ ꝯsuato | cl'd 2m d' q'
alt' nō pt ꝯthe an altiq pfessioz q'
te p° itte q' e in r'ligioe molt' mōs
et io tuc p° vinclm m̃roꝝ solutur
| cl'd 3m ne' q' et ad pba' 3 d' q'
i hc ordinatu e r'mem r'manti in
sclo a me ne sus iure fraudulent
puet' q' intrat r'ligioz 3 alti assi-
gnac tm̄ pemptorim i q'o pfesset'
ul m̃rim̃ ꝯsumet ut ħet d' ꝯiuge
ꝯiugatoꝝ ꝯ pubs q' tmq s' textu
e ducꝝ inesm' tn̄ s' glam ad° 3
obmitti arbitrio iudicis vtꝝ plq ul
mnq d' tpe tli expediat | Tercia
dub° e vtꝝ pq ꝯtctu m̃rim̃ vidꝫ
vxore an carnlez colaꝫ velle r'ligi
one intre nuq' si tuc vi opprimat
ea pt migdi viro inuito, Sd hc d'
io. an. et bachio arde carlte de 2.q
q' et io est q' vir delinqs nō 3
ee melior ꝯdicois q' nō delinqs ff
d' i' ytib' iule nō fraudat' | Quntu
ad 2m arlm s' an ꝯdico apposita i ꝯtctu
m̃roꝝ ipm ipediat. Sd hc ipndꝫ joh
an i su° si fuit adipleta tn̄ m̃rim̃
si nō. nō tn̄ insi ab ea fuit recessum
sine p ꝯsecutu puꝝ qss'm d' pnti
ul p carnlez colaꝫ secuta li'o q d'
ꝯdicoib' appoite d'ill' z c. si eo et
c tuas. Si at ꝯdico fuit ipossibilis
te nō ipedit q' ħet' p nō apposita et
c sct c vlt. Si at fuit possibilis sꝫ
licita te a' nō e q' naꝫ m̃roꝝ z tuc
ħet' p nō apposita. c sct c vlt | Exi-
ꝯtacōdq at in x de z 8 q 6 d' q' sūt
ꝯdicoind appoitaꝝ ꝯ ꝯtctu m̃roꝝ q'
st q' sbaꝫ m̃roꝝ vt alt' dicat alti
ꝯtho tecu si ꝯnacoꝫ plis euites qd e
q' bom plis vel dam' r'liciaz aliam
ꝯonoe vel facult' meliore qd est
q' sigaꝫ sacri vel si te adulterāda
tradas qd e q' bom fidei et sc' tlib'
ꝯdicoib' m̃rim̃ nllm e vt ħet d'
ꝯdicoib' appoite c vlt | Quedā
at st ꝯdicoes q' nō st q' sbaꝫ m̃roꝝ
z istaꝝ q' st tpes a' ipoībꝫ z te m̃roꝝ

Condicio

ꝯtctu sc' ill' ꝯdicoib' tn̄ q' p nō appoite
ħent' vt ħet' ibide c vlt. Quedā at st
honeste et possibles et istaꝝ q' st d' pre-
tito vt si dicit' ꝯtho tecu si maritq tuus
mortuus e q' d' pnti vt si dicat' ꝯtho
tecu si es virgo. et sc' iste ꝯdicoib' et
silib' m̃rim̃ ꝯtctu tn̄ ꝯpentib' reb'
i ꝯdicoib' poite alit' nō. Quedā sūt
ꝯdicoes de futo vt si dicit' ꝯtho tecu
si pre tuus ul pre meus placebit et
tuc i tlib' iudicad' e sc' d' sponsalib' sb ꝯdicoe
ꝯtctl' q' vt d' d' ꝯdicoib' appoite c s'
ħqd' qss'q nō e de pnti ꝯnq lig p ba
d' pnti ꝯpmat' q' i alicis ar'° nō ꝯsto
d' pnti ꝯpmit' q' i alices a° nō hāto
s' ꝯndo ꝯsistit | Sd q' euidēcia pono 3
cas. pq qs ꝯgit cu aliq sb ꝯdicoe d'
futo honesto dicēs ꝯtho tecu si pre meus
placuit et stati mittit pcuratorem ad
r'quired p volūte pris pre placꝫ s' an
q' pcurator ad prem pueniat ic disse-
tit nuq' ibi e m̃rim̃ dico q' nō i' eo
q' ad vim m̃roꝝ r'quit' mutuus qss'q
d' pnti q' at nō fuit q' licet ic ꝯsensi
q' ꝯpssioz p vba d' pnti tn̄ q' ipe
debebat d' a q° futo io magl' iudicadq
e qss'q d' futo q' d' pnti ꝯusq' id futu
ꝯ q° pcedebat i esse fuit posita et io
an volutez pris ꝯpssa ic nō habuit
qss'm d' pnti q' im qss'm d' futo iam
depositat 2c ic qss'q nō e effcus d' pnti
q' pr ꝯsēpt, alit' tn̄ ess' si ipe qss'q
pris durass' eis qss'q adhuc | Scdus cas
e petiq ꝯthit cu bertha dicēs accipio
te i mea si pmiseris me coire tecu
et ipa pmittit nuq' ipo sc'o ibi est
m̃rim̃ .cl'd hc vndet' i su° ꝯff li'o q'
c 19 q' glo' vincēcij d' ꝯdicoib' appoite
p tuas d' q' tlis ꝯdico lig sit ihonesta
nō vitiq e ihonesta p nō adiecta sed
suspēdt' sponsalia et ipa sit' ꝯdicionata
q' i p° coitu erit acta et i 2 coitu erit
m̃rim̃ s' credo q' hc nō sit vꝫ. q'
a' ꝯdico intelligebat' p coitu put d'
fornicac° et te ꝯnda e p nō adiecta s'
tpis 2c i p° coitu erit m̃rim̃, q' a'
intē' d' legitimo coitu z tuc forcius
psumed' e p m̃ro° ꝯ p° coitu sequi-
tur hac ꝯdicoꝫ q' pocq vr' ꝯortata
vt pmittit ei secū i rem ꝯire, q' m̃ro
malis ꝯdico | Tercius cas e qs ꝯtxit
cu a'a hac ꝯdicoe si pre meo pla-
cebit. mittit ad r'quired volūtez pris
pq aimo ꝯdicit s' an ipe ꝯdicoes
ꝯpsse a testib' ipe ꝯsistit ea nuq'

ibi e mrīoīm ꝯstr aū p̄s ꝯ ꝯdicōibꝫ appo
site ꝑtinās. ad que īcidꝫ ꝗ q ibi ꝑsu
medu e mrīoīm qꝫ pꝗ spōlia. copla
car-lis int eos secuta et ex h̄c v̄i a
ꝯdicōne apposita. ¶ Ꝯtīu ad 3m arlm
s. an gradꝫ ꝯgnacōis int virū ꝫ mlie̅s
īpediat mrīoīm. Rn̄dꝫ ꝫ. an ī sua ꝯ
ꝯ ꝯgnacō e trīꝑ s. spūalis car-lis
et legal. Sꝫ p̄o ꝯ spūali tamq ꝯ digni
ori ꝫ 393 c. i. et 2. Est aūt spūa-
lis cogna° attinēa ꝑuēnes ex sacrā
datōe. Et ꝑcedit ꝯ ꝯpat ꝯtrahat cū ꝯiure
dimit mrīoīm. De ꝯgnacōe spūali Ma-
tiuꝗ et c. Veniēs et h̄c e vn̄ qui s.
ꝯpinitas ꝑcessit mrīoīm. Si at e so
secuta sciet ul ignorat mrīoīm no
sepa° cū tīꝫ ꝯtractū ī fine. Et pīas
si alt ꝯiuget mrīo° ꝯsumato leuet

[illegible]

Spūalis.

3m arlm

No

Legalis.

Carnalis

3s ꝑuis

pmj arlm

Si qs ingenuus si serua ingenua x intelligo
etc q ibi nllm e mrom int eos qd e
vir n pqq cognouit eis qdicz ee tlis
qsilt t cam vbo ul fco s p carn lez cols
2 q q 2 Si qs ingenuus ul serua ige
nua et ex de quugio suaz posuit et
c ad mrom qtr lig error de ectis con
dicoibg s suul ipediat mrom qtred
2 dimat iaz qtctuz vt dcm e no ty
error pals ul mchor qdicois vt ser
uus melior qdicois qtxit cu ancilla
qua credidt ee libam ul cu libā qm
credidt ee ancilla q no decipit nec
ez qd ei obiciat 3 2 q 2 ptomet
de diuersis sigficatis d cu ill smar
qcon dat psq an i sua e. Sz ad dcoz
euideiaz pono 3 du cos pa q̄bq terbq
ad effect ul d suus ds hc dico q
mlte po si pt d mre sua nata et no
manumissa ar d nate eli ar vent
c vmeo dt ty p an i sua x q ex eo
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Sub tit

29 an lig

Affinitas cari lig

[illegible]

[illegible]

9ᵘˢ Tercia dubitatio est posita quod aliquis frangat
vas mulieris tamen semen intus non mittit
nunquid contrahitur affinitas inter consanguineos
viri et mulierem et econtra. videtur quod sic quia
est commixtio et videtur quod non quia ibi proprie
non est coitus. Ad hoc videtur Barth(olomeus)
de 3 q 8 quod non per amplexus carnales
coitum contrahitur affinitas quia non per pollu-
cionem extraordinariam que fit extra vas
mulieris 35 q 3 extraordinaria. Item
non contrahitur si quis frangat vas mulieris
et semen in vas non mittit quia in non
est carnis commixtio ut dicit glossa dicti
c. extraordinaria et plurimi si quis
seminat in vase mulieris licet non viciat
vas quod ibi contrahitur affinitas quia ibi fit
carnis commixtio Item non contrahitur
si quis semen emittat si ipsa mulier
non emittat Item si mulier emittit
et vir non. Hec notat Hostiensis et In-
nocencius de eo qui cognovit consanguineam uxo-
ris sue c. fraternitatis. Ex supradictis igitur
ad 2ᵐ principium articuli patet quod af-
finitas impedit matrimonium et quod sicut inter
viros et consanguineos uxoris vel
mulieris quarto usque ad 4ᵐ gradum inclu-
sive et ultra aliquam tamen affinitatem a ma-
trimonio impeditur. Ex quibus sequitur quod tantum
affinitas ex parte consanguineorum
viri tantum impediunt masculum et non fe-
minam matrimonium contrahere quia tantum impediun-
tur contrahere cum muliere illa et non cum ali-
qua de consanguinitate sua. tantum autem ma-
sculi cum muliere possunt contrahere et econtra
sed de consanguinitate mulieris tantum impediunt
feminam quia tantum dicitur id est impeditur con-
trahendum cum eis id est. // Circa
ad 3ᵐ articulum scilicet de impedimento honestatis
videndum primo an in sua est et quod publice
honestatis iusticia dirimit matrimonium
de sponsalibus nuptiis sponsa et de sponsalibus
impuberum et c. accessit et c.
duo pueri et quod filii sint legitimi
... scilicet ista autem honestas quod spon-
sus de futuro ad consanguinitatem sponsi non
recipiat in uxorem et econtra ut ibi et
insurgit ideo publica honestas
et de sponsalibus que sunt id est pueri contracta et
consanguineos eadem ... ad audientiam et
quod duo sponsalia non sunt nulla
... pueri inter minores septe-
nnio et sint pueri et cetera eo c. libro. 6. c.

3 arti(culus)

Publica honestas

vno Et non quod dirimit hec honestas di-
rimit matrimonium sequens ut ibi supra dictum est
Et non quod hodie inmota est ista publica honestas
que absumebatur olim si quod sponsalia contracta de
presenti nuptiis non copulabatur consanguinitas sed
ut de consanguinitate et affinitate non dicitur quod in se an/ Sed
ad horum evidentiam pono tres insistencias
prima quid est publice honestatis iusticia dico scilicet
publice honestatis iusticia est
... propinquitas ex sponsalibus proveniens robur trahens
ab ecclesie institucione propter eius honestatem et
nondum quod olim erant due species scilicet una
que ... de futuris nuptiis et hec hodie in mo-
... et de consanguinitate et affinitate non dicitur. Alia q
... ex desponsacione puerum quando aliquis despon-
sat aliquam septem annorum et ultra. 2
... usque ad quem gradum publica honestas
dirimit matrimonium dico quod usque ad quartum
inclusive sicut consanguinitas et affinitas ut
in glossa de consanguinitate et affinitate non dicitur / 3 dubium est
quod contraxit sponsalia de presenti que quidem non
poterit esse nunquam ex hoc trahit publica hone-
stas Dico quod non et ideo ad signum dicto
supra in dicitur quod talia sponsalia debent esse
pura et certa id est non condicionata // Ad 4ᵐ
... dico quod licet sit contrahere cum aliqua scilicet
et non ignorat. Ad primum quod non quia tamen lede-
retur in bonis meritoriis sicut sit sic. Dico quod non est
... quia in uno casu meruit lesionem per er-
rorem id est non voluntaria id est in iusto id
autem casu sicut et voluntarie id est quia talis
lesio ex culpa sua sibi iusto deputatur ad
penam Sed quid

Utrum impotencia ad reddendum carnale
debitum impediat contractum matrimonium
Et videtur quod non quia hec sequeretur quod se-
nex non possit contrahere quod est falsum quod
oppositum tamen ecclesia quod talium approbat matrimonia quod
patet antiqua Joseph cum glossa virgine Maria
Et quia non quia talis impotencia in senibus ex istis
ut dicunt experientia et maiore quod non possunt
... reddere ... uxori ... velle pe-
... tere Contra oppositum hoc est de frigidis et male-
ficiatis c. ult. et c. quod sedem quia impotentes
sunt minime apti ad contrahendum matrimonium impu-
tant Hic erunt 3 articuli primus scilicet de coeun-
tante ... ut in carne frigide 2ᵘˢ de
non valentibus ut in carne frigide 2ᵘˢ de
in fide discordantibus et in cultu disparis
3ᵘˢ de ligamine contrahentibus coniugale pristinis
Circa ad primum articulum est sciendum quod impo-
tencia coeundi est duplex quedam que naturalis et
quedam accidentalis naturalis est triplex quia aliqui contingit
propter defectum etatis et sic in quibus masculis
et femine aliqui propter nimiam frigiditatem carnis
et hec tantum est masculo aliqui propter nimiam

9ᵘˢ

9ᵘˢ

ad primum

primus articulus

1ᵘˢ

2ᵘˢ

3ᵘˢ

arti(culus)

artacionem subiacentis et hec tantum est in femina
Impotencia autem accidentalis est duplex quia aliqua est
violenta ut castratio aliqua occulta ut ma-
leficium et sic sunt ... membra pono quinque quorum
primum quod impotencia coeundi que est ex defectu
puerilis etatis impedit matrimonium hec quoque
vide supra que 3.7. articulo 3 / Secundo quod est
quod impotencia coeundi que est ex parte frigiditatis
impedit matrimonium primo libro de frigidis et male-
ficiatis c. 1. Ad istius tamen quod evidenciam est notandum
quod frigiditas aut est temporalis cui potest adhi-
beri remedium per naturam vel per artem et tunc non
dirimit matrimonium ar. de frigidis et maleficiatis c.
Aut est perpetua ita quod nullum remedium potest
adhiberi nec per naturam nec per artem ut talis
possit coire et tunc impedit contrahendum et diri-
mit contractum 33 q 3 c. 1 et fraternitatis (et male c.)
Et ad hec talis non potest assignari quia in
contractu matrimonii contrahentes saltem implicite et
... obligant se ad reddendum debitum
sibi mutuo ut dictum est supra. Nullus autem
potest se ad impossibile obligare libro 6. de regulis iuris
Sed pono quod quis propter frigiditatem separetur a
muliere quam duxit et postea de facto aliam
ducat in uxorem cum qua coire potest quid
est faciendum. Respondet de frigidis et maleficiatis c. 1 quod talis
... ecclesia iudicatur et postea actum primum
... ... de ... et ex hoc sumitur
argumentum quod frigiditas que non est perpetua non
dirimit matrimonium / 3ᵘˢ quod est quod impotencia co-
eundi propter artacionem mulieris impedit matrimonium
contrahendum et dirimit contractum ut hec de
frigidis et maleficiatis ex litteris et c. fraternitatis in
textu et in glossa / Notandum tamen quod talis artacio
vel nisi mulier ... ... potest ei subveniri
et vir subveniat per beneficium medicine
absque corporali periculo et per assiduum usum
cum muliere non impedit matrimonium eadem tituli
ex litteris Si vero sit talis artacio quod ei absque
corporali periculo subveniri non possit
impedit matrimonium contrahendum et dirimit contractum
eadem tituli ex litteris et c. fraternitatis et eadem
ratio potest assignari ad ista quod quidem assigna-
ta est ad precedens / Sed pono quod quis duxit
aliquam in uxorem et propter artacionem inter ipsos
factum est divorcium hec postea contrahit cum alio
viro a quo cognoscitur quid faciendum. Dico quod
tunc primo viro est restituenda eadem tituli de frigidis
fraternitatis ... ... supra sufficit declarat
et ait sic Nos autem perspiciantur credentes
quod impedimentum id non erat perpetuum quod potest
divino miraculo per opus humanum absque pe-
riculo corporali poterit removeri similiter di-
vorcium per errorem noverimus esse probatum

et ideo primo viro est reddenda Et nunquam talis
mulier post coitum cum primo 2° fornicaria vel
adultera debet censeri 2° vide eodem tituli
fraternitatis quod si talis mulier facto divorcio
nupsit in conspectu ecclesie quod dicitur articulo ...
... artacionis dubitatur ... presumi non debet
quod fornicaretur cum ... sed amodo non debet
tituli aliquatenus remanere. Sed pono post-
quam reddita est primo viro et ipse non potest cog-
noscere eam quod faciendum sit. Respondet glossa eadem
tituli fraternitatis quod postquam reddita est primo viro
si non invenit eam aptam restituenda est 2° et postquam
cognita est a primo et primus petit eam sibi
restitui, et si tunc primus postquam coitum
cum 2° non invenit eam aptam danda est
primo 2° deinceps quia ex usu cum 2° quia potest
reddi apta primo. Tamen tamen dicit quod usque ad 3ᵃᵐ
vicem tamen et non ultra danda est primo Sed postquam
ea remanet debet cum 2° quam tamen due sunt
sic ... ... quia 3ᵃ appellacione non
licet 2 q 6. Si quis inquantumque et 3. ...
cum per bella et de divorciis gaudemus
Ex predictis patet quod si mulier est arta uni
et apta alteri quod est legittima persona ad con-
trahendum cum illo cui apta est et non cum illo
cui arta. Et eodem tituli dictum de muliere
que est ita lata quod ex hoc ad coitum non
est apta / Quarto quod est quod ipsa impotencia
coeundi que est per castracionem vel impedit ma-
trimonium tamen est distinguendum quia aut talis
sectio vel castratio precessit matrimonium aut est
subsecuta. Si precessit talis contrahere non potest
sicut nec frigidus nec pueri de frigidis et c. quod
sedem et si contraxerit dirimendum est tale
matrimonium quia nullum est. Si autem castratio talis
matrimonium sequitur non dirimit ipsum nec separatur
licet vir sit factus impotens ad reddendum
uxori debitum ut dicit glossa 33 q 1 c. 1
quia quamvis sit impotens coeundi si matrimonium
precessit tamen ita quod prius fuerit una caro
propter nullam tamen si conveniens possunt separari
ut hec 32 q ... ... matrimonium ... propter
fornicacionem ut hec 32 q 2 dicit dominus
Si autem impotencia precessit matrimonium et sit per-
petua separari possunt 33 q 1 si per sortiarias
Quinto quod impotencia coeundi ex ma-
leficio impedit matrimonium primo in de 3 q c
2 et 33 q 8 Si per sortiarias tamen no-
tandum quod maleficium aut est temporale aut
perpetuum Si est temporale non dirimit matrimonium
33 q 1 c. 1 in glossa Si autem est perpetuum et
si precedit matrimonium tamen ratum quod con-
summatum 2° dirimit contrahendum impedit contrahendum

X 9ᵘˢ

7 9ᵘˢ

et dirimit contractum 33 q. 1 Si per sortiarias aut
sequitur matrimonium ratum sed non consummatum et tunc
dirimit contractum ar. 33 q. 1 c. 1 ubi dicitur
quod coniugium consummatur officio sexus carnalis ut
dicit glossa et parum post dicitur quod antequam consummetur
impossibilitas officii solvit vinculum coniugii
Aut sequitur matrimonium ratum et consummatum
et tunc vinculum matrimoniale non dirimit quia
non impeditur quo ad coitum frigidus vel maleficiatus ma-
trimonio consummato ipsum dirimit ut dicit glossa
33 q. 1 c. 1 // Circa 2m articulum scilicet de
discordantibus in fide vel disparitate cultus

2m articulus — Disparitas

Est sciendum quod cultus disparitas impedit
matrimonium 28 q. 1 Cave ubi dicitur Cave pagano
gentili et iudeo filiam tuam tradere Cave ne
gentilem et iudeam alienigenam et omnino
alienam a fide tua recipias etc. hec est causa
Sed ad quintum articulum eundem notandum secundum Jo.
an. in summa sua quod cultus disparitas superve-
niens matrimonio ipsum non dirimit in casu scilicet
cum alter ex infidelibus coniugibus convertitur
ad fidem altero nolente secum cohabitare vel
non sine contumelia creatoris vel cum trahit
ad peccatum mortale tunc enim conversus potest
cum alia contrahere alias non Et antequam conversus
post predictas causas cum alia contrahat is qui in-
fidelitate remansit conversus ad fidem iste post
conversus compelletur eam recipere de divortiis
c. Quanto et c. Gaudemus Secus tamen esset si
ex coniugibus fidelibus alter transit ad here-
sim quia matrimonium fidelium est ratum et verum
matrimonium at infidelium est verum sed non ra-
tum quia in supradicto casu dissolvitur illo in
remanente in fide altero apostatante co-
here non potest alius recipere alterum coniugem si-
mulacrum heresim ut matrimonium solvetur un-
de est quod quamvis ille qui apostatavit redeat
ad fidem recuperabit uxorem non esset ab eo
perpetuo causa separata quo ad thorum
et ille vel apostata velit religionem
ingredi de qua coniugium est vide et de
divortiis de illa et c. fi. et in fine Et
secundum Jo. an. quod si paganus qui secundum legem
suam cum pluribus uxoribus contraxit cum ipsis
uxoribus convertatur primam tamen vel primas
retinebit Idem si dato repudio post contraxit
cum secunda primam tamen repudiatam retinebit et si
illa repudiata interim contraxit cum alio
non potest vir ille fornicationem opponere
Secus est si aliter fuisset fornicata de di-
vortiis Gaudemus secundum Jo. an. Sed ad ma-
iorem declarationem pono tres dubitationes Prima

Utrum inter infideles sit verum et legitimum ma-
trimonium Et videtur quod inter infideles non est
sacramentum quod quamvis patet quia matrimonium est verum
sacramentum probatur quia baptismus est ianua sa-
cramentorum [illegible] libro 3 de presbitero non baptizato c. 1 et in
glossa 32 q. 1 cuius quidem matrimonium sed inter infi-
deles non est baptismus ergo Dicitur quod inter ipsos
est verum matrimonium sed non ratum quod probatur per
decretales quia si alter coniugum convertatur ad fidem
altero remanente in infidelitate postea alter
convertatur postea conversus compelletur ad aliam non
nisi conversus vel cum recipere et cohabitare si
cum eo ut dicitur de divortiis Gaudemus
Item quia in eodem c. si infidelis habens plures
uxores convertatur tenetur primam recipere quod non
esset nisi quia inter ipsos fuit verum matrimonium
Sed quod dicitur quia in matrimonio non potest esse absque
fine vel bono matrimonii quod nec ipsum
matrimonium quod non quia alias in frustra pa-
tet matrimonium sed probatur quia bonum vel fides matrimonii
est triplex scilicet bonum fidei et id non potest esse
in infidelibus quia non habent fidem vel fidei
2m est bonum prolis educande ad dei cul-
tum et hoc non est in infideli quia prolem edu-
cant in errore et ritu suo 3m est bonum
sacramenti et hoc esse non potest esse in infideli
quia ex quo non habet baptismum qui est ianua sa-
cramentorum ut est allegatum probando dubium
non potest aliquod aliud habere sacramentum Respondeo ad
primum dicendo quod fides est duplex moralis que
est fidelitas unius ad alterum potest similiter
in fide que est virtus theologica et prima requiritur
in matrimonio et non secunda Ad 2m dico quod suf-
ficit pro 2o bono matrimonii habere velle
educare prolem quantum facere potest pro voluntate
naturaliter esse educandam licet nesciat
discretio ultimatum finem propter quem proles
sit educanda Ad 3m dicitur quod bonum
sacramenti est de bono matrimonii ut matrimonium est
nove legis sacramentum quod sic non est inter
infideles 2o pertinet matrimonium ad istud
etiam non est sed quia matrimonium fuit
institutum paradiso in innocentia ut in ista nunc
... [illegible] post et patet de
lapsu an tempore gratie ut patet per decre-
tales in q. 31 articulo 1 dubio secundo Et per hoc
patet ad articulum secundum in solutione dubii quod
quia id articulum precedit non de matrimonio ab-
solute sed ut sacramentum Secunda dubitatio
est posito quod iudeus vel paganus
contrahat cum consanguinea sua in gradu ab
ecclesia prohibito nunc si ambo convertantur

2us

ad fidem manebunt in tali coniugio Dico quod et
hoc quia apud infideles est verum matrimonium 28 q. 1
Si quis etiam quia baptismus non solvit coniugium
sed dirimit crimina ut dicitur de divortiis Gaude-
mus an medium vel ad predictam dubitationem
ipse respondetur quod remanebunt secundum copulam
Illud etiam ad hoc dicit eodem titulo c. Ultra ubi dicitur
quod si quis secundum legem mosaicam accepit uxo-
rem fratris sui defuncti ut eius semen susci-
taret quod si postea alter convertatur ad fidem
quod talis permaneat sed postquam ad fidem vene-
rint hoc eis facere prohibemus quod filia est
in prima quia patet quia tamen debet se coniunctas custodire
... matrimonium et abstinere a consanguinei-
tis uxoris sue per decretis de consanguinitate et affinitate
c. 1 // 3a dubitatio est quod supra dictum est
quod infidelis habens plures uxores si cum omnibus
illis convertatur quod solam primam debet habere sed quero
posito quod iam non vellet converti quam alteram
debet habere Dico quod in isto casu liberum est
ei eligere utrumque voluerit et cum illa denuo
contrahere et si illa aliam cum prima vult habere
potest aliam fidelem ad libitum recipere quod per
contractus non valebat patet quia non contraxit cum prima
postquam prima mansit in infidelitate nolens cohabitare
cum eo sine contumelia salvatoris quam si contrahat
interim cum alia post conversionem sunt nulli de divor-
tiis Gaudemus nec est aliquam aliam a prima
erat uxor sua quia nunc aliter si de eo cum ipso
convertantur omnes tenentur pro uxoribus habere cuius
oppositum dicitur eo c. // Circa 3m articulum

3m articulus — Ligamen

scilicet de ligamine an impediat quod ligamine te-
ligato cum quis scilicet alteri coniugio vel sponse est alli-
gatus an aliam postea vincetur potest in uxorem
ducere Ad hoc dicitur quod non quia ipsum impedimentum
ligationis per fuit validum etiam antequam
ecclesia sic hoc aliquod constituerit quia numquam ab
obligatus uxori aliam ipsa vivente potest
recipere et si quis hoc fecerit adulterium commisit
ut dicitur de divortiis Gaudemus nulli unquam
licuit plures uxores habere nisi cui fuit di-
vina revelatione concessum quia est effectus ra-
tio potest probari quod nunc potest alteri concedere quod suum
non est sed corpus habentis unam uxorem
non est suum sed uxoris 1 ad Cor. 7 ergo alteri non
potest dare ergo nec cum alia matrimonium contrahere
cum in contractu matrimonii coniuges sibi mutuo
suorum corporum tradunt potestatem // Sed ad decla-
rationem declarationis pono 3 dubia Prima utrum plures
uxores habere sit contra legem nature vel iustum quod
non quia ut dicitur in ma. de 33 et dicitur 32 q. 4
Obicitur Jacob quatuor uxores habuit quia cum
mos erat peccatum non erat sed nunc contra mores
ut contra legem nature quia ut dicitur in c. Gaudemus de d.
in fine quod consuetudo naturalis papa fuit Respondeo

et dico quod est quantum ad ius nature primo quia naturalis ratio dictat
equalem esse debere obligationem quantum ad usum
corporum suorum inter virum et mulierem ad hoc ut
sit societas coniugalis Item naturalis ratio dictat
nullum debere obligari ad aliud quod potest esse impossibile
alicui rei cum postquam obligatus est ipso esset unum
virum equaliter esse obligatum pluribus mulieribus
quod unus solus quia contingeret multotiens tunc vir re-
quiri pluribus quod debitum uxori peteret quod observare non
posset si plures simul haberet uxores quarum quelibet
ab ipso debitum peteret Item quia ratio naturalis
dictat habere ad hoc tendit ut in sua domo
habeat pacem pluralitas autem uxorum hoc impedit
quia non posset cuilibet ad votum facere et ita causa
esset maxima suspicionis quod illarum plures a viro
diligeretur quam alia ex quo fieret preter rationem pax
et concordia Ad instantiam quod in plures uxores
habere non erat contra quia mos erat non recte
responditur sed non ex dispensatione spiritus sancti quia est
hoc possit facere potest sed si spiritus sancti revela-
ret quod potest sic tamen usum habet // 2um dubium

2us

est an ligamine matrimonii utrumque vincente possit
solvi glossa hoc dicitur quod matrimonium quoddam est legitimum
et ratum sicut est matrimonium fidelium Aliud est
legitimum sed non ratum sicut matrimonium infidelium et
hoc dicitur de 28 q. 1 Si quis Item separatio est
duplex una quo ad matrimoniale vinculum Alia
quo ad coniugale debitum patet in casu in quo quis
infidelis habens uxorem infidelem convertatur
ipsa nolente cum ipso cohabitare quia tunc licite
aliam potest recipere ut patet de divortiis Gaudemus
Dico 2o quod matrimonium legitimum et ratum potest
solvi quo ad matrimoniale debitum vel quo ad thoro-
rum patet quia ante carnalem copulam quilibet illorum
potest religionem intrare et virginitatem vovere
ut habetur extra de conversione coniugatorum 27 q. 2 c. 2 possent
etiam hoc facere de pari consensu post carnalem
copulam Dico tertio quod matrimonium legitimum
et ratum non potest solvi quo ad matrimoniale vin-
culum scilicet sic quod utroque vivente alius aliam
possit ducere patet quia aliter non esset ratum
matrimonium // 3um dubium est vir absque muliere

3us

est in peregrinatione vel in captivitate diutina
mulier credebat ipsum esse mortuum contrahit cum
alio quo facto primus redierit quid faciendum Respondetur
secundum decretales de 3 quod cum vir fuit in pere-
grinatione vel captivitate et cum certitudine donec
certum nuntium recipiat de morte vel casu de
sponsalibus in primis et si contraxerit dubitando
de morte viri peccat et debitum reddere sed
non petere habet de sponsalibus in presentia de matrimonio
Si autem primus reversus est primo reddi et si de
morte primi probabiliter fuit certificata non
imputabitur adultera secus est si non fuisset

[illegible]

Ca[sus] effitia

Religiosus

[illegible]

Coniugati

[illegible]

C[asus] put vo[ti]

Religiosi

Servi

Impubes

[illegible]

Ca[sus] obiectiu

[illegible]

Votu solepne [illegible] ordo sacer [illegible] pfessio [illegible] et pfessione [illegible] sunt

Votu

et no est si vovit castite odit se recipe sacru ordine qd no credet si castite no vovit tn no gstit abs castite vo tu vi pus q sibi notu q ad ordinac no potuit no obligat votu castit [illegible] qugiu gtractu ppt fine malu ut ppt libidmez tn et obligat ut dit ma de 2 q c vlt q a sili votu fem de re bona malo tn fine [illegible] q no e sile q i minos pt qd gtra fine malu p vocate cui mimoia coptat libidinosaz delectaz [illegible] deu ad q fine diligut vota nra et eu nos obligat no pt asegi fine malu ut ostensu e. 3. pro e q de votu licitu obligat vovetes ad [illegible] qd vovit adimplendu et [illegible] aliqbz casibz exceptis primo e ipotentia adimplede pz qz nus ad ipole obligat de re iuris li 6. ppt audiec superioris dispensantis de voto et vo [illegible] ppt defectu appositi [illegible] mouet pz [illegible] condicoe no gente de condicoibz apposite [illegible] in suit maliciose vel sit illicitu pz q ad illicitu nis tr 22 q 4 malis [illegible] cas e gu votu i melius mutat p religiois ingressu p que sol a voto [illegible] absolu de voto et vo [illegible] septe [illegible] aliquis no [illegible] [illegible] religiois observat [illegible] septe i iste casibz [illegible] votu licitu vovetes obligat ad id qd vovit ad iplendu p de voto et voti [illegible] [illegible] si no pcessit [illegible] salute dispesado alitui no licet [illegible] [illegible] votu ad [illegible] [illegible] Hostiensis at de 2 q arlo 3 [illegible] votu [illegible] [illegible] votu mutet i meliz de voto et voti i septe [illegible] si no pcessit [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] 23 q 8 solu [illegible] si voue [illegible] no [illegible]

sed expus [illegible] incestu [illegible] supior [illegible] dilatu e ul redemptu de voto mag et c [illegible] voti esse [illegible] c illicitu 22 q 4 mal [illegible] ad 3 arlu dt [illegible] votu si e sollepne dimit [illegible] at pmo ipedit [illegible] dimit [illegible] i vel vo c 3 et [illegible] votu ce sollepne et effectu [illegible] sollepne [illegible] ordis vel tacitu vel expsse [illegible] religi [illegible] de voto et voti i sic unico [illegible] aliud votu de sollepne et [illegible] simpl [illegible] Hostiensis de 30 [illegible] arlo 2 [illegible] votu de simpl qd [illegible] nulla sollepnitate [illegible] vovet [illegible] de voto mag [illegible] votu [illegible] solepne votu [illegible] votu [illegible] sollepnitatis [illegible] votu sollepnitas [illegible] religione [illegible] votu [illegible] [illegible] pfessionis [illegible] sollepne votu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] votu [illegible] sollepnizat [illegible] religione [illegible] [illegible] de voto et voti [illegible] unico [illegible] sollepne [illegible] religiosis [illegible] vota [illegible]

Ordo sacer i pfessia [illegible] religiose publice suscepta faciut solepnia vota

pz gtracta minoiu [illegible] q hic e una difficultas qz votu simpl no dimit minoiu s n sollepne pz qa qz ut hec qui clerici ul vo c rursq votu simpl cap deu no mnq obligat qz sollepne si g sollepne dimit g et simpl [illegible] ad qc vndz glo i dea c rursq cp i tcetq [illegible] vt s q vtruqz votu tam simpl qz eet sollepne equat si suada s p vitacoe pcti mortalis qz vtreqz tn obligat et vtrusqz fracto e mortale pctm [illegible] mig pecat alio qd pz cp maiori pena de 2 [illegible] vi et 2 [illegible] de [illegible]

Ad arlu i pmo q i oppom dico q i tcetq lo de voto simpli et no de voto sollepni [illegible] votu dimicat matrimoiu [illegible] qo

Utru etia omne votu licite pp dispesare possit. Et ar q sic qz pp pt dispesare etia votu religiois pfessionis [illegible] qz [illegible] qz [illegible] supra oia alia vota qz e votu maiore pfectois et sollepnitate [illegible] pz [illegible] qz pt religiosu ad statu platonis assumere 2 etia eius pfessioz dispesare [illegible] Ad oppom [illegible] tcetq [illegible] de stat monachoz cu ad monastri [illegible] ab i-mitia [illegible] ita e aneca [illegible] monachali ut n [illegible] summus potifex valeat dispesare [illegible] po 3 arlos primo de votoz dispesacoe an sit votu dispesare licitu 2 de votoz comutacoe an sit votu [illegible] [illegible] de votoz opatoe an sit voto obligatu [illegible] ad pmu arlu [illegible] q votoz duo st gna quedam sunt salute [illegible] ut votu [illegible] [illegible] ratificacoe [illegible] [illegible] votu [illegible] [illegible] [illegible] votu [illegible] [illegible] salute pp no pt dispesare [illegible] [illegible] dispesare [illegible] no pt [illegible] [illegible] 2 7 q 1 [illegible] [illegible]

Salute pp pt dispesare [illegible] [illegible] [illegible] religiosis [illegible] [illegible] [illegible] votu [illegible] votu [illegible] dispesare [illegible] dispesare [illegible] votu [illegible] votu [illegible] votu [illegible] dispesare [illegible] [illegible] [illegible] de voto et vo [illegible] Venicis [illegible] [illegible] pp no pt dispesare [illegible] [illegible] votu [illegible] dispesare [illegible] [illegible] votu [illegible] [illegible] votu [illegible] votu [illegible] dispesare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] votu [illegible] [illegible] voto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] votu durante eis obligatoe

dispesac
Religiose
Dispesac
Literatus
Ierosolima

e d'lege nec s; cessate obligacoe no. s; ob
ligao cessat qn vgit i peiore ocitu pt
pat ecm vt si d'posuisti apd me gladi
si motq pt i fuiaz no i'stitua t xtm re
ddide debiti c de iure nec de .1. c iub
nale Et ide est intedi si imute i me
liue q2 reus voti no e q i voti imut
i melig d'iure iurado c puerit Ex qui
solucois claior ad ar. applicatoe dt
Rychardg v. b q licet sitem obligacoz
solue d'iure nec Ec tn no e abte s;
s Gac qdicoe s. cusqz p supiore ex
voli ea sint i lapata et iov. q qdico
inte i ei obligaoe volutaia q2 tlis
obligao pcedt a vote q p naz e imbil
i melig ul i pciis s; i talis io deat q
i obligaoe imbili dz intuicie discreta
z dispesaco supiore go Ex ista soluoe
Hro et Ricardi infert Baclio v. b q
si pp dispesacet sup voto ex causa
ira tali pu q religiosi qnt ai d q pp
exaltacom sua ul pp pompa seclarez
a q mediatis religiosi fiat abbas vel
epus ppt qadi pompa no valet tlis
dispesaco 1de 1de cu qo dispesacet ppa
decipet ppm ptendes vay leg tam q tn
apd ipm est. f. et mlq q2 te no ite
det pp cu eo dispesac / Contu ad 2m
i qbq votis pt dispesac pp q ermissu
ille qsat invicem pz p 3m arlid et q.
3q s. q dispesat i oi voto simpli s; no
i voto sollepni qd fit p pfessiaz religi
ane ul p susceptz sac ordis / Sz q
hec sit ta dubia pm quo cetia pt sta
tue votu aliqd ipediat invicem cu de
ipm invicem instituit. d'voto lio b c
vno. Dilit quo pt statue q cu homo
obtulit dd castite sui corte i voto si
plici et q pqmodo pt sui corpq auff
re a do et invicem qsic cu ibi no
pit mn i melig / Unde Baclio v. b
q p institucoz invic no intedebat
de q qui ho sua libte possit se sacrai
sposo coplac s. do ymo hec docuit ap
1q. et p hec pz ad p a3 pte de 2a gt
q no intedt de q q ho p sui votu se
posset obligare qn accipet auctas capi
tis ecce vt pt posset statue d'psoni
tib ecce et illegitib ad qtes ppt qd
capiti ecce dixpt qcuqz ligaueis sr ect
et hec inte d ptate pp c qcnde statuta
de 18 dectal vel pt dici q hec licite
pt pp sare d'plenitudie sue ptate a
deo collate / 2 dio e q dcd est q

pfetio pq votu simpl pecat mortaliter
vt hec h ul vo. i virg i glo dz nuqz
tlis qtes pq votu simpl pt cgnosce vx
ore sua sn peto mortli / Unde Baclio
v. b q abmed pt q2 pq qtractu ma
trimoim pt i'ligioz intre et votu sui
salvac de sponsalibq qmisso s; i sequtib
actibq pqcd matrimoim e qsumatu no
pecat mortlit si i'ddat debitu q2 ad hec
obligat s; bn si petat q2 qo ad hec est
i ptate sua suac votu qd de se pt ppc
tuu et hec e ta Guidonis lio b d voto
c vnico ar. ad hec c d'iure iurado sit
v d2 q iuratu licitu qnd pt dz suai
i ta du e nuqz mortua ipiq vxore
tlis dz abstine seu qtine / Unde Bacli
v. b. q c q2 p matrimoim qtetu no tollebat
n ipiq voti execucoe ro cessate qtetu
te suac votu q2 cessate ca cessat z
effecus de I I c mortq / Contu ad
3m s. de rede pcoe votoz vide i Baclioe
de 3o q e arlo 3 / Contu ad 2m arli
s. de votoz qmutacoe c vna ca q s. q
licitu et expediens e qcuqz vota qmutac
p2 de iure iurado pueit v d2 q
ppositu a pmissu no frangit q i melig
id qmut ite d voto z vo. 1 c. magne
d2 q votu pt qmutari i opq pietatis
ite Bu i lio d prep. dispe. c e. dt im
qm procul dubio foret si statua ppola
caritate caite q caite tenent voto
e s; dz ex caritate p caite go eiq obli
gaco no dz s; q caite nec tenei tenet
at q caite si no licet i melig mutare
Sz ea qoe pono 3. ca9 p9 c 62m3
sit voti aliq pegrinacois imqz pt illud
i ad opq qmutac sn lna epi ul si ul
Id Gac d2 q ome votu pegrinacois siue
tre sce siue qdcuqz ad et vli de vo
tre sce siue qdcuqz ad et vli de vo
tu tpale pt q sn lna sui supiore
qmutac i votu religiois / q2 i d cu a
voto tpali melig e de voto z vo. 1
scpite v. d2 reus fracti voti aliqten
no ht q tpale obsequi nescit i reli
gionis obsuacoa qmutare / Sz q istam
ronez pt modificat Rychardq de 38
vii q3 q voles pfessez i religione si actualiter
vel htualr vt i manc voti obliga
tq qd fecit i secto te no qmutet i reli
gione si at actuar ul htuar tenet
ille vote amplig no tenet s; solu
voto religiois ab eibq ille absoluit
p religiois ingressu et hec h ppt reli
gionis attitudinez vn Bu i lio de
dispesacoe z precepti c. d vita reli
giosoz ait q pfecimu vimus qnibq

vite hiuac q pfessores et amatores sunt an
gelis silies. Gaibq dissiles sat ymo diuinam
i hoie i sort ymagine qfiguras vo e
ad instar bapmi / Sedq e qda st votu
intradi religione pqca intrat cu pposito
exeudi nuqz tlis adiplet votu i lo hec dt
Rychardq de 3. 8. q 1e q vouit religione
intrac aut actuar pposuit i arde pmanc
si religio sibi placuerit si no ppoit exic a
du intrac vouet tz pposu actuar excudi
pqqz intuit si p oo a qn intrat abte habz
ppositu excudi et nuqz dadi apam vt mu
tet ppositu eiq / Pmo intras no implet
votu s; dimi inditu q2 tlis ht ppositum
excudi i malig te i qnis at q do afferunt
plq padeat intecom qz sca / Si at sedo
vi q implet q2 ppositu excudi no tz abte
nec ex maligte s; magl ex infirmte Dilio pt
dici si vouit intrac 2o s. i remane si pla
cebit sibi religio et si no placebit exire
et d 1o 2o d2 pt d p o Si at vouit 3o s.
du vouit hint actuar ppositu excudi pq
qz intuit, et hec pt intelligi 3r vno mo
q2 tlis vouit intrac ad hec q excat / alio
mo q2 vouit intitu et exitu / 3o q no
vouit i so m intitu s; ppositu excudi co
comitar votu Et qcuqz 1o z du mo vo
ueat pecat tlis et no tz votu q2 no est
temerariu / pso no tz votu q2 voues itre
ppt exitu fat votu d're bo ppt malu fi
nez z tle votu no obligat vt dem sunt
eoe. 3. q arlo 2 Nec eciam 2o tz q2 vouet
coplatiue intitu et exitu e votu temera
riu q2 hec qiunctiu ppt ala pte e malu
nec eciam 3o tz q2 vouet introitu qcomi
tate pposito excudi z temeraim q2 qzuis
intre d se sit bom tn cu tli caite non
e bom qd pz q2 si qs no vouit religioz
intre et intrat cu pposito excudi pecat
g multo forcig voues intre cu pposito
excudi / I cq ca q e qs fet votu dare
paupibq certa libras vel vnu colligiu
edificac voto emisso trat religioz nuqz
tlis p ingressu religiois a tli voto est
abtq ide hec vult i sua qfessi lio j t viij
q. 8. o sn pmdicto dico q si ex tli voto
ul pmissioe e acqsita acco vel jus pe
tedi alicui vel aliqbq pu q2 donauit
vel pmisit ul se obligat aliqbq q dabit
illis ul faciet hec ul id q tlis no libe
rat p ingressu religiois n d qssiv 1o e q
bus donauit vel pmisit vel io e qbus
acco e acqsita Si at nlli e acco acq
sita pu q2 donauit nec pmisit nec se ob
ligauit alicui vel aliqbq s; tn do te bn

liberat p ingressu religiois si intedat illud
nuqz bom mutac i maiq bom du fiat au
ctoite epi vel no edo sufficit volutez
ppaz ul abbatis qo ad hec abbas cu voto
abstinee ul pegrinacois scia cu modicus
pt i uocac inochaid / Contu ad 3m
arlm s. cu vouet sit initu ad hec decla
radu pono 3 ppones / pa q magl mari
toim e i d cu voto q3 sn voto / pr
3r pac opq infioe e magl initoim ipa
tu a supiore vtute q3 no ipati Sed
latria supior vtq e q3 abstinea et opq
abstinecie ad qd mo ho a voto e ipatu
ab ea q2 vouet e actq latrie go magl
initoim e opus abstinecie fact ex voto
q3 sn voto / 2o e qntis tom opq pcedit
ex vo te magl firmata i bono tato e vtu
osius et p qns e initoim et si tlis sit
i stau merendi pz q2 ad opai vtuose
requit fimit et imot opai 2 ethi 2e
c. iii s; ex opibq volutas e firma i
bono cu voto q3 sn voto / 3oe q2 ho d
ho cu voto e specialig ad dei pmim de
putatq q3 opans sn voto / Ad hec vi
ansel intecio d silibq vlt me m vbi
qpat facite bom opq d fructu arbore sue
et donat domus qd vt et religiosu q
donat tom arbore cu fctu d q sicud
obseqm q dat dno tom arbez cu fetu
magl e acceptu dno q3 obseqm altig
Dic obseqm religiosi magl e acceptu
do q3 hois secularis / Sz q q2 nuqz in
toim e pq opus sem ex nccite q3 sine
ncte vn iplere pceptoz e nuq inito
ria q3 qsilioz / S; opus sem ex voto sit
ex ncte opus at sem sn voto sit ex
sola libte go ide hec d2 q a or est va
si intelligas d' ncte salutis sue que
e nccitas qdiconal s; qua aliqd est
nccm ad quod fine q nccitas libtate
no excludit / vn et obsuato pceptoz
magl e intoia q3 qsilioz accipiendo
qsilia rone litoz pce q addut supra
pcepta qzuis sit ecqrs si accipiat qsi
lia cu inclusioe pceptoz / 2 ppa e q
hoi voue discete est expediens z licite
Et dico discete vt s. ho talia vota emit
tat q sue infirmitati a spuali a corpali
sit pporta ita q id possit adiplere
p. 3r Poe id hoi e licitu et expediens
face p qd initu sui tz auge go pz
qa p ppaz pcte / 2oe hoi expedt id
face qo maiore qre maz s; d'sub
pcte pcitoit s; s; ansl. d' silibq vlt
me m Si Religiosi pecat et de peto

[illegible]

physicam. 2m an valeat affirmari spuar. ... et catholice. 3m an debeat mensurari tpar. vel statim atque subito ...

[illegible]

... resurrectio ... non pt ... naturali ... pz ...

[illegible]

Utrum in ultimo tempore iudicii ... resurget ...

[illegible]

q si p corrupcionem forma producetur in materia postea ad
idem incet formam q qui materia fuit informata
illa forma q eadem postea ad primum eius formam quod
videtur secundum quod sic possit procedi in infinitum
Dum secundo dicunt reverendis prius ut esse dimic-
tere quiete et movere quarto 2o 8 quia sicut
quod simile cum fiat terra non est amplius
in actu nec in potentia proxima nec in remota secundum
aliam eandem si sic ista terra in quam resoluta est
fiat quod et aliquid quod aparet / 2o omne
agens naturale agit per motum et numerum ita
quod non continet effectum in mente numero sed
numero vel actus talis agentis non potest
redire eadem numero ergo nec effectus 3
tiq eius et patet quia motus est de genere
successivorum quod per nunc potest non potest reparare
quia alius deinde posse tempore preteritum reparare
et per quos preterita fuerit non possunt
quia implicat 3o sic agens naturale non potest
mutare partes proportio deinde substantiam non mutata
de forma eius. primum patet statim quia cum proportio
partis quantitativa cum substantia admutatio unius fit
mutatio alterius et eius. Et si duratio est
proportio partis rei durantis ergo duratio non potest
mutari virtute naturali non multiplicabiliter du-
rationibus Sed si res corrupta posset
redire eadem numero tunc duratio mutaretur
per prius et posterius quia potest esse continuum ipsa du-
ratio 2o possit redire eadem duratio
per naturale agens quod est impossibile ergo [illegible]
quod ad 3r per ... ad virtutem naturale
effectus sufficit virtus naturalis materie
efficiente ergo patet quarta quia ponatur quod deus fecit
statuam de terra quia per quam fuit destructa
ad eius infectionem idem agens et eandem
materiam dicere de eodem agente idem potest eadem
esse statua eiusdem de eadem materia quia
ponatur quod statua ex[tra] per ignem vel
solem fuit liquefacta adhuc est eadem
certa in materia et tamen est phisice mutata

Quinto est experimentum docet omnem quod quarta non
sed primo tamen quod experimentum est quod si molatur
musca et ponatur ad calorem solis et
aliqualis appositio aque et pulveris fuit
super ipsam reviviscat et eadem musca
in materia redit patet quia est et continet
proprietates easdem et eadem noticia que
fuerit prius. Quinto arcta prius
facta et per quamdam destructa et tamen reparata
est eadem materia ergo patet sic per
agens naturale secundum quod eadem res reiterata
in materia tamen est notum Sed patet quarta quia

non unquam potest esse materia quia artis sive artifica
[...] Ad primum nego quartam. Ad primum dico quod
corrupta forma non manet eadem materia materia
cum dispositionibus materialis sit per destructionem formae
Ad 2m dico quod non informat eadem musca
et ad primum dico quod non manet eadem specie
et actualiter numero licet sic appareant propter
magnam similitudinem / Ad 3m dico quod deus
per formam arcte per continuationem partium quod
erat ante earum destructionem 2o patet quod non re-
turnat eadem continuatio numero. Aut accipis per
formam specialem quam incerat illi materie arcte
et tunc clarum est quod illa forma non fuit cor-
rupta ad divisionem arcte. Continuo
ad 2m articulum pono unam quartam. sic est
omnium resurrectio secundum catholicos ponere generalem
probatur auctoritate scripture Job 19 In novissimo
die de terra surrecturus sum et cetera. Item Eze-
chielis 37. Ego aperiam tumulos vestros et edu-
cam vos de sepulchris vestris et cetera et non est
[...] ut unusquisque [...] in
ut accipiat quisque secundum ea que gessit in cor-
pore et quoniam gessit bonum vel malum signatur
vel actuatur ergo 2o probatur auctoritate Johannis
quod omnes qui in monumentis sunt audient vocem
filii dei et cetera 3o auctoritate pauli apostoli omnes
quidem resurgemus et cetera quod clarum est fideli
Sed quod decimam quartam ar[istotelis] 3r phisice Celum
numquam corrumpetur ergo quod mortuus numquam
resurget patet quia tamen sit incorruptibile et
terret [...] primus gradus et probatur quarta
textum Job 14. homo cum dormierit non re-
surget donec atteratur celum nec evigilabit
[...] 2o sic anime separate post mortem non
revertentur ad corpus ergo resurrectio mortuorum non
erit patet quia in resurrectione non potest fieri nisi per vni-
onem eiusdem anime ad idem corpus et anima
patet per 2e 12 omnes morimur et quasi aqua
dilabimur que non revertitur. 3o anime multe
defunctorum sunt beate ergo non omnes resurgent
anima patet quod fides de anima et virginibus gloriose
et multorum sanctorum Sed patet quarta quia vel anima
beata vult unire corpori vel non si sic quod
non est beata quia posito patet quia beatus quod
quicquid vult et nichil mali vult / Et si non
vult et unitur ergo quia voluntatem eius uni-
etur ergo est triste patet quia omne involuntarium
triste. Ad primum dico quod celum corrupi
dupliciter potest intelligi vel quantum ad substantiam
2o non quia et ceteris quia vel quantum
ad influentiam in ista inferioribus 2o [...]
quia et necesse quia efficacia celi [...]
[...] ista inferioribus generando et corrum-
pendo cessabit post diem judicii Vel aliter

potest dici quod auctoritas illa Job loquitur de illo celo
de quo loquitur petrus in canonica sua de celi
[...] solvetur quod non intelligitur nisi de celo ele-
mentali de quo celo celo loquebatur salvator
de 8 [...] respiciate volatilia celi et cetera
Ad 2m nego antecedens. Ad primum dicit 2e regula quod
sic debet intelligi auctoritas illa in puncto illo
quod non revertitur quamquam fuit ad mare ibi
[...] generalis congregationis aquarum sic et anime se-
parate sic revertuntur ad corpora de lege com-
muni ad resurrectionem generalem quando fiet
quia clarum numerus electorum completus. Ad 3m
nego quartam. ad primum dico quod beatus anime vo-
lunt unire corpori et cum dicitur ergo non sunt beate
nego quartam. Ad Augustinum dico quod loquitur de appe-
titu [...] [...] solucio est pauli Sed non
solvit argumentum. Ideo dico aliter quod beatus [...]
quicquid vult et quod vult dico ergo quod beatus
vult resurgere suum corpus [...] Sed non per modum
Sed per tempus a deo statuto 2o non sequitur quod si modo
non sed quod non sit beatus. Continuo ad
3m articulum sed an resurrectio fiet in tempore vel in in-
stanti Et sciendum quod cum resurrectio sit iterata
surrectio eius quod cecidit, cecidit autem primus homo
per separationem corporis et anime sic quod anima
intellectiva a corpore separata fuit sic etiam
omnes alii homines cadunt per mortem igitur
sit perfectius similis separatio et hec est principalis
casus Sed secundarie cecidit idem corpus
mixtum per corrupcionem in aliud vel in
alia et cum quodcumque sit ordo generationis ad
ordinem corruptionis id est per ordinem nec
corpus reparari quod animam eidem corpori unire
[...] ad reparationem corporis precedit collectio
pulverum [...] quod prius erat dispersus per resolu-
tionem corporalem in diversa / Et sic hec pono 3
tres quartas. prima est ista collectio pulve-
rum precedens resurrectionem fiet in tempore probatur quia
fiet angelorum ministerio ergo quia homo cum
angelus corpus in [...] movere non potest. Ad
patet quia [...] mittet filius hominis angelos
suos in tuba et voce magna et congre-
gabunt electos eius a quatuor ventis a sum-
mis celorum usque ad ultimos eius et cetera
2 quarta est quod illa partibus corporis electis for-
matio fiet corporalis in instanti probatur quia talis
formatio corporalis fiet a deo immediate ergo et
in instanti patet quia quia numquam est successio
necessaria in primo de effectu ad quem agente cum
[...] [...] divina nullam possit facere ipse
[...] [...] operabitur in instanti Et tamen probatur
quod a doctoribus / 3 quarta est quod anima [...]
corpori erit in instanti probatur quia status eius est
quod fiet a deo immediate ergo Et probatur quod alias
quia non potest esse successio in receptione animae

forme nisi vel propter partes forme inducende vel
propter partes corporis recipientis quare una
prius recipit unam partem forme quam alia neutrum
autem potest poni in deo anima non primum quia non
forma sed anima intellectiva quia est indivisibilis non
secundum patet quia nulla pars corporalis potest esse anima
intellectiva animam quin totum sit animatum quod
est de forma ipsius corporalis quam patet quia est verum
quod et cum hec animatio sit verum quod animatio
secundum totum quod est de forma hominis aliter non esset verus
homo. Sed contra ista quarta ar. Si forma talis sit
in instanti sequitur quod motus localis sit in instanti probatur
primo quia corpus ideo formatum erit depressius
vel [...] [...] quibus formabitur
et sunc sic sunt sic sequitur quod maiorem locum
occupabit quam id ex quo generatur vel minorem
2o erit localis motus in instanti non tamen ipsius
corporis sed aeris circumstantis / 2o quia idem
corpus formatum est alterius figure quam illud
ex quo formabitur ergo occupabit locum propor-
cionatum sue figure correspondentem et hec in instanti
ergo ut prius. Ad istam tamen secundum quod credit
quartam sed hec erit non virtute creata sed divina
de [...] nisi adprius quia magis spectat ad
2m librum / Ad articulum in omnem in philosophicis quod al-
nego quartam Ad primum dico ut apparet per totum
4m librum antequam salomonis fuit continuator
allegans diversorum sententias et opiniones nunc
allegans opinionem stultorum nunc sapientum id
autem dixit allegando opinionem stultorum
Non statim dixit post allegando opinionem suam et
sapientum ibi quod in domum eternitatis sue et
aliter quod salomon ibi accepit vanitatem pro
stultitia et peccatoribus pro modo loquendi prout
[...] [...] [...] quod cum in genesi esset non
intellexit operatus [...] sapientibus et cetera

Utrum in resurrectione generali omnium resurget
totum quicquid fuit de integritate eius
corporis. Et arguitur quod non quia costa
de qua eva fuit formata non resur-
get. ergo quia non quia illa fuit de veritate spiritualis
ipsius ade unde ait genesis 2. hoc nunc os
de ossibus meis et cetera. et probatur quia si resurget
aut resurget in adam et tunc eva re-
surget diminuta quia illa costa fuit
de essentia ipsius eve / aut resurget in adam
eva / et tunc adam non perfecte resurget eo
de ratione / vel in utroque et tunc sequitur quod
adam et eva essent unum quod / probatur quia
adam est efficiatur illa costa et eva etiam
est essentia illa costa et illa costa est informata
anima intellectiva ergo adam et eva sunt
aliquid commune quod est informatum anima intellectiva
et autem unum tale est unus homo. Ad oppositum
est magister de 4 dicit Responsio pono 3 articulos tres
ista pars vel tota resurgentium corpora primus
erit de corpore entitatis integralis et naturalis 2us
de corpore quantitatis et corporalis figura 3us
de corpore quantitatis naturalis et mensura. Continuo
ad primum articulum sed de integralitate et entitate

corpm / vndz nigr de. C. R. d. no em pit
maticis d qua mdlu creat caro si ipul
uem quelz ps isolut in quoslz alioru
autcsp diffugiat i qntucuqz alioz
corpm sbam ul i ipa elementa vtut
i quozcuqz alin ecia hoium cibu car
neqz mutet illi aie i puncto iru omis
redit qz i'dz pmitq ut hoc fiet csctz
et viuet aia t q nigr. P cuius declaracione dt Rych. de C. C. q no tm z
d vite nc homi eius caro gtiosa esse
une si eet caro q fit d nutrimeto quod qi
igr est d vite nc quae po iquest
eod i surget quid ad form no aute
qntu ad maz si suffit q isurgat ad
eius ut a q ps p d i fuit ab homo
alius gnatq db em te p mltiplicaco
illius ptis nc ul almd ul d mel(i)s p
ei placuerit bm d ma qplebit qntia
fuit i ps d q fuit alius hos gnatus
nc hic pindicat ymp(u)t mali eiusdem
corpis eu videamus eude hoiem
ide corpus hre in nno immete z senec
tute no obstate q aliq ptes f maz
fluunt et aliq suscitat f swam plsi
po d gnacione. Si at loqui d eo qd est
d vite nc hua fros eius di e caro fed
nutiendo fic ecl dico q no oz. qz totid
id qd fit d vite nc huae ad maz qua
tas ma cottidie d pditur et p nutritu
istaura z e tpr si i surget a corpus esset
nimis depssum a imodeate magtudi
nis to tm id caro i surget qntu ad
form sd et p a qz cu ex nutrito fit caro
ma nutit exspolia eu for sua z f
for nutiti pexnte. / Ex ipe solunt
facilit rones mlte q ista maz adde
te qz tres ratabo / po ar c q no
i surgit tm quodq fuit d vite nc
huae impole e q id i surgat in
quaibz duis Oz id qd e d vite nc
nc huae i vno hoie pt fi d vite
nc huae i alio hoie p nutritoz quia
possile e vnu hoiez nutiri ex car
nibz huanis si eas fra i aqd ex nu
trimeto effici d vite nc huae ipius
qz ab eius aia infoit go no i surgt
quodq fuit i ea d vite nc huae.
/ Scdo p qz tali vnus hois q e d vite
nc ipius pt fi caro altius p gnaco go pz qa
qz hic opporteret q sba istius carnis
i duobz i surget Oz pz aus qz se
me e de suppfluo alimenti tcia
digestionis si i vnus hois nutiret ex carne
altius e id gnabi feme d id carne
z e sba fcis eit d vite nc duoz. f
huius eius fuit id caro comesta z hoz

gnati ex seme / 3 ar q caro q fit
de nutrito qntie depdit et qntie i stauratz
a ea dpdita qz i staurata fuit d vite
huae nc qz ab aia to e informata g si
tom qd fuit i aliqo d vite nc huae
i eo i surget a corpus eius i surgeret
mimis depssum a imodicitate magnitu
dinis vtrobqz e incons. Ad ... ad omes
rones possz dici gnat q bn pbat fius
q quodq fuit d vite nc huae aliqs no
i surgit qntu ad maz qd qcessu e. vel
ad qslz arto ps. Ad pm dico q si
qd carnibz hois nutiat id caro i ddet
illi hoi i qo caro po esse cepit et de ub
illi q d carnibz illius nutitus fuerat i sti
tuit qdqi d carne sua dpditu fuerat
qzt qm depdicom cibu altius carnis sup
serat ad i staurado Ista soluco e Augu
22 d ci dei c. d. q fame qpulsus
vesceret carnibz hoim nuq i ddi caro
illi hoi in qo caro hua pmitq cepit ee
illi vo que fames qpulerat ab eo
qo pt ocalata i nocre redde qqumus
si omibz mo pisse f caro illius q fame
qmanto vn velz ad i parare ea
potes. d ista ma no tom illud / ad
2m dico q ista caro q p seme illud
gnata i surget in gnato qz fit eius
cala radicata ul radical nec oz q qq
fuit d vite eius ex carne id seme gna
tu i surgat i eo qntu ad maz vt dem
z Et p dica q id seme fuit caro ra
dicalis dicut qda q e ipole qz licet
caro radical alicuius pt comedi no tm pt
i seme qnti vel pt dici q posito q
id caro radical qutia in seme no tm
to qutit in seme qz aliqd qnti i car
nem aliti ul i fetos. et id qd fuit d
carne radicali fic i ad vt qusu d q
no fuit alius hos gnatq i surget i pmo
et addicom loco altius ptis i seme fa
ciet de d quaz sibi placuerit qd tm
no pindicat vnitati mali eiusd vt dem
e supius / Ad 3m pz p id dcm i posi
tone. Ad declaracoz secie pono z
du ocis pa vtre oia mebra corpis re
surget i eadz for membroz vt nunc
stnmotq q no qz te aliqua mebra ex
sent frustra vtpu mebra desuncta
vtuti gnatie q tuc nllm hebut vsu
Ad om e m de C. z d q omes i sur
get si diminucoe mebroz oia huam
corpis mebra hntur i surget sta qs
expsse dt glo fi. id / Also / i. i mor
tui i surget icorrupti. i si aliq mebra
tui i surget icorrupti. i si aliq mebro
diminucoe eius ro ce pt qz id dme
iusti exigit vtro aia cu omibz mebris
corpalibz bn ul male opata fuit ita

cu omibz illis puniet ul pmiet vt qui
fuerit socij in viciis sint socij z i pe(nis)
Ad motiuu dico q id mebra no erit frustra
tuerit no tm sat fruuntur qz sit d integri
tate tu qz patiet passionz doloris i infirmo
vnitate dilectacois q hite vel sua
in i i i ce cuiuslz mebri ma i uertat ad
ide mebr vt q cu ma sit dcc qponi
Ad om qz ptq nc i vno corpe c accilis
et no variat essencz rei. Dico et dico
q no eit expediens i qlz maz alicuius
mebri sb for id mebri redire vn
nigr de C. C. quus oia q peneret ad
corpus i ddat vn dissappa sit ad easde
tm corpis ptes v fuerit i die nate no
z Et fddit ex quemadmod si statua
cuiuslz sobal metalli igne liquesceret z rosi
deret i massa et ea vellet artifex iuer
su ex illius ma et qnti i pare nichil
in teet ad integritate eius q qlz ptila
cuilz mebro statue i ddet vt pus. du
tm tot ex qo qstita fuerat i stituta isu
met ita de i miral i sumet hoiez . ad
Ad motiuu dica q ex hoc no sequi q idem
corpus nris no i surget qa ptes eenles
q sit ma et for toeius pncip et inmediate
i spiciunt qponi eenaz qz ptes qntitiue
integrales et id adqe vt idz corps nris
i surgat suffit q pncpia eenlia qe sunt
ma et for toci i ddat eade nris z
Dubita e vtre omes capilli i surget
cu eo cuius fuerunt motiu q no qz Xc
vt i script dt 28 et tm vni capilli
sunt damant i gla iohanna francie
parisiensi qucun orde fim Cartuse
Ad oppom Luc 21. Ait etc Ame dico vobis q
capilli d capite vro no pibit ... o
et dico q capilli i surget. f sed qz
f Aug 22 d ci di capilli no sut
p innamcto nc huae f magis p or
namcto ideo capilli vnguibz z pili
barba i surget et hoc i qntite q magis
sit ad pus hois decore qz ad ipius vi
tupium. et id no i surget quodq per
tonsura ul rasura d capillis vel vn
guibz d fluxit qz f Aug Enchi.
c 72 in i i ce ul in decore ul dritu
i surget sibi capilli i tata qntite qe
faciat ad decore. et si dica qd plus
i surget ic capilly q i c pagz no oz
i surget hoc i liquendz e d mo iudico
declandz. / Ad 2m ar qntu ad qli
tate et figura corpm i surgeciu decla
racom pono tres duas / pa e Vtru
oia corpa i surget in sexu virilismo

tm qc qz aplus Ephe 4 dat omes
occurra i virz pfcm et qz ad i surget
sine defcu in aliquo et maxie omis
bn sexus at femieus e ex defcu nc
et pt eius intecoz / d em dt pstus
16 d alibz. feia e qui mas occasi
onatus omes in viru sex a virz po
suit no ut distingueret sexm f ut
pfectom virim sz qua tuc hebut
omes. / Ad o et dico q no omes
i surget i sexu vili f vi i sexu vili
et feie i sexu femio. vn Aug 22
de ci dei c. 17 vetata apioe quida
q omes i surget in sexu vili ait
Oz m mclius sape vi q vtre qz sexu
surge no dubitet. no em vitiu sexus
femieus f nc q tuc qd ad decubitu
et apartu immunis eit tm erit mebi
femiea no accomodata vsui veti f nouo
decore qbz no allicie aspicientes qcu
piscenci qz nd eit. f dei laudetur
sapia atqz clemencia q et qd cat
fecit et libat a corrupcoe qd fecit
et inf. vlt. nem eli q vtrqz
sexm nstituit vtrqz i stituet. Ad
motiuu f ad auctez apli pz qa aplus
accepit ibi virz no distinguendo sexm
f insinuas pfectz virim q eit i ambz
ad tom tm d q sexus femieus gnaliter
pt intecom nc ptic e tm d intecoe
nc vlis q vtrqz sexm requit ad
pfecom huae spei. Oz d i qo sexu
i surget hmofrodita iendz Rych.
de C. C. d q i surget i sexu q pocior
e i eo Oz si exsit equat vtrqz sexm
qd e valde diffiile tuc i surget in
sexu vili eo q sexus vilis e absolute
dignior i vtrqz em sexu no i surget
/ Scda dubio e vtre corpa hoim re
surget cu difformitatibz qs h hue
runt motiu q c qz ... et pfte
i surrexit cu cycatricibz vt hetur
Ioh. 20. Cycatrices at difformite
indicant / Ad oppom qz corpa pfcte
i surget si ei vicio go et omi
qa pz qz ita bn i surget dapna
sd saluati. aus e Aug Enchi
c 12 Ad o et dico q ois differ
mitas corpalis huae ex tpe accidit
vt innuit Aug 22 d ci di c 24
qz qda ex pte colris. qda ex pte
diminucois. qda ex pte su
dico et q corpa i surgentiu sit in
du dta f btoz et dapnatoz
dico i q corpa btoz i surget sin

Nota 2.

1

2

3

9º

Vez

Nota

d ...

d ...

2 dubium

De Capell(is)

2m arlus

De sexu virili

dubium De difformitatibus

Etate

Statu

Simul

Dubitum

de Locis

et has opiniones recitat Richardus de Media Villa. Ad materiam dico quod resurget post sui primitus dissolutionem quidem mortuus fuit non tamen primitus temporibus. Utrum domino Christo resurgent omnes in eisdem locis in quibus sepulti fuerunt. Materiam quod non quia possibile quod caput sepeliatur in uno loco et corpus in alio et totum corpus in aliis hoc secundum non est possibile quod resurgat in loco sepulture quod sit resurgere de esse in diversis locis. Ad apostolum act. 21 dicitur quod monumenta apta sunt et multa corpora surrexerunt etc. Unde dicit glossa quod monumenta apta sunt in typum resurrectionis future. Respondeo quod mortui resurgent in illo loco ubi tempore resurrectionis est pulvis eorum sive a principio ibidem fuerit sepulta sive non quod patet Ezechielis 37 dicitur Ego aperiam tumulos vestros et educam vos de sepulchris populus meus. Sed pono quod medietas cuiuslibet membri sive pars capitis cordis et totius corporis sit sepulta in uno loco et alia medietas in alio loco...

[illegible]

de Morte

[illegible]

Petrus de Tharant. sup. 4 d. 44 [illegible] distinguit [illegible] purgatorii [illegible] duplex [illegible] dispensacionem [illegible] loca [illegible]

Ad argumentum in principio questionis secundum dico quod [illegible] accipit ibi apetitu [illegible] naturali apti vel propinqua vel remota [illegible] ad aliqua formam

Utrum in obscuro infernali carcere corporalis ignis in spiritum separatum possit agere. Et arguitur quod non quia omne corporeum agens agit per contactum [illegible] sed spiritus separatus non est contactus [illegible] corporeum et spiritum separatum non potest esse [illegible] tangit [illegible] ultra [illegible] spiritus separatus non habet primum nec ultimum nec medium. Ad oppositum est Gregorius 4 dyalogorum [illegible] angeli cum sint incorporei corpore [illegible]

[illegible]

De purgatorio. 1. An sit.

[illegible]

Volens [illegible] patres de lymbo eruere descendit ad inferna ut habetur in symbolo. Dico quod purgatorii et inferni idem est locus vel ignis [illegible] diversos effectus quia 1o ignis aliquos purgat 2o [illegible] purgatorium aliquos [illegible] in inferno [illegible] Ymmo quod plus est [illegible] alios purgandi magis intensive [illegible] Licet [illegible] De 1a [illegible] Dimisso videndum est de loco lymbi. Est ergo sciendum quod lymbus [illegible] duplex [illegible] patrum ante passionem mortuorum et puerorum in solo originali decedencium. De lymbo patrum [illegible] ubi erat ille lymbus. [illegible] erat idem locus inferni [illegible] Aug. super [illegible] quia Johannes descendit ad infernum ut [illegible] Gregorius in omelia [illegible] Johannes in vinculis [illegible] descendit ad inferos et non [illegible]

De lymbo patrum

[illegible]

De lymbo puerorum

[illegible]

De sensu

[illegible]

creata malorum. p(ate)t q(uia) ab e loco i(n)q(uo) e
a(n)i(m)a(rum) bonarum p(ro)petua p(re)mia(ti)o g(ene)r(ali)t(er) p(ate)t a(n)i(m)a(s)
q(uia) celu(m) empireu(m). Sed p(ate)t (con)t(r)a quia
p(re)miu(m) oppo(n)itur supplicio et p(re)miu(m) d(e)merito
et io si p(re)miu(m) datu(m) p(ro) merito h(ab)et c(er)tu(m)
locu(m) sic (et) hoc erit de supplicio dato p(ro)
demerito. Ista p(ro)p(ositi)o p(ate)t q(uia) si no(n) esset
aliq(ui)s locus inferni no(n) dix(iss)et (christ)us
Apost(olis) ... claues mortis et inf(er)ni.
Tercia p(ro)p(ositi)o e q(uod) ille locus infernus e i(n) me-
dio terre uel i(n) centro p(ate)t dicit doctor p(ri)ma
e glo(sa) sup(er) illud ione p(ro)iecisti me i(n)
p(ro)fundu(m) cordis maris ait q(uod) sic cor e
i(n) medio a(n)i(m)alis sic i(n)fernus i(n) medio terre e(ss)e
p(ro)hibet(ur). 2 auct(oritat)e e q(uod) ait i(n)fernus
enim sub terra e. Ista p(ro)p(ositi)o q(uam)uis e communis
doctoris io p(h)ilosophi. Contra ad
2m ar(ticu)l(u)m si qualit(er) ignis inf(er)ni p(otes)t
i(n) sp(iritu)m agere. duo sunt videnda. p(rim)o
quid e de hoc rei veritate. 2o qualit(er)
hoc e possibile. Contra ad p(ri)m(u)m e v(er)itas
certa q(uod) sic e ignis corporalis i(n)fernal(is)
i(n) sp(iritu)m separatu(m) p(ot)e(st) agere de facto agit
i(n) ip(s)os demones et dapnatorum a(n)i(m)as
cruciando. p(ate)t p(rim)o auct(oritat)e (christ)i ait 25
ite maledicti i(n) igne(m) et(er)nu(m). 2o p(ate)t p(er)
aug(ustinum) 21 de ci(vitate) dei c. 10. Cur no(n) di-
camus quamuis miris sed v(er)is tamen modis
etiam sp(iritu)s i(n)corporeos posse pene cor-
poralis ignis affligi. Et id p(ate)t p(er) hoc
q(uod) sp(iritu)s ho(m)i(nu)m potuerit i(n) corpore cor-
porum suorum vinculis i(n)dissolubilis alli-
gari. 3o p(ate)t hoc id(em) p(er) Greg(orium) 4
dyalo(gorum) c. Si viuentis ho(m)i(n)is sp(iritu)s i(n)cor-
poreus i(n) corpore detinet(ur) cur no(n) p(ost)
mortem i(n)corporeus sp(iritu)s corporeo igne
teneat(ur). Contra at ad 2m s(cilicet) qualit(er)
sit possibile igne(m) corporale(m) i(n) sp(iritu)m se-
paratu(m) agere e multiplex modus. p(ri)ma op(inio)
e q(uod) ignis corporalis no(n) cruciat real(iter)
a(n)i(m)as. s(ed) o(mn)es tales locuciones s(unt) metha-
phorice q(uo)d p(ro)bat sic q(uia) dicit i(n) sc(ri)ptura
figuratiue no(n) debet intelligi ad litt(er)am
s(ed) q(uic)quid sc(ri)ptura dicit de cruciatu a(n)i(m)arum
ab igne dicit figuratiue. g(ene)r(alite)r p(ate)t ma(ior) q(uia)
eo modo pene ponit(ur) figuratiue i(n) sac(ra) sc(ri)p-
tura sic et p(re)mia. p(re)mia at ponit(ur)
figuratiue sic cu(m) dic(itu)r sedeatis et bibatis
sup(er) mensam meam. et hoc de lazaro
et diuite dic(itu)r q(uod) lingua diuitis ardet
et digitu(m) lazari petet. no(n) fuit v(er)um
ad litt(er)am cu(m) a(n)i(m)e talia instr(ument)a no(n) h(ab)eant
voluit i(gitu)r iste dicere q(uod) a(n)i(m)e i(n) inferno

(con)cruant(ur) igne sp(irit)u(m) q(uia) intelligit q(uod) mag(na)
pena paciunt(ur) s(ed) m(od)o i(n)to modo magna e
pena. Contra sed ista op(inio) est h(er)etica
q(uia) (contr)a ipa(m) sc(riptu)ra q(uod) dyabolus no(n) cruciat(ur) s(ed) s(ecundu)m
methaphorice ab igne patet q(uia) e (contra)
v(er)um (christ)i ait 25 ite male i(n) ig(nem) et(er)nu(m)
q(ui) paratus e dyabolo etc. nec valet id
q(uod) dicunt q(uod) s(icu)t p(re)mia po(nuntu)r figuratiue
etc. q(uia) v(er)um e nisi alibi ponet(ur) ad litt(er)am.
Secunda op(inio) e q(uod) sp(iritu)s igne cruciantur
i(n) q(uan)tu(m) app(re)hendunt igne(m) sic(ut) sibi disc(on)ue-
niens q(uod) ignis i(n) ip(s)os agat. p(ate)t p(er) Greg(orium) 4
dyalo(gorum). ex eo pati s(cilicet) sp(iritu)s dapnatus
q(uia) vid(e)t, et q(uia) cruciari se respicit no(n) cruciat(ur)
ad c(on)firmac(i)o(n)em h(uius) op(inionis) fac(it) dictu(m) avic(enne) 4
methaph(ysice) v(bi) exemplificat de sompno
q(uod) ab imaginac(ione) mag(na) cruciat(ur) i(n) sompno
ex tali app(re)hensione fantastica a(liqu)a(m) re(m)
disconuenientem q(uam) affligi(tu)r s(icu)t i(n)
vigilia eius(dem) recipien(s). Contra sed (contra) istam
op(inionem) arguo p(rim)o p(er) Greg(orium) 4 dya(logorum) v(bi) di(cit)
q(uod) sp(iritu)s dapnat(u)s no(n) solu(m) videndo s(ed)
et experiendo incendiu(m) pati(tur). 2o q(uia)
de tali app(re)hensione q(ua) app(re)hendit igne(m) vt
disc(on)uenientem sibi et q(uia) a(liqu)a e va(na) app(re)hensio
a fa(lsa). Si va(na) oportet ponere mo(dum) discretionis
q(uod) no(n) vi(detur) q(uia) tamen reat(us) corruptum
possit e(ss)e disq(ui)enc(i)e vt i(n) sompno
dici q(uia) obmi(ss)u(m) vt obmi(ss)u(m) e quietus pote(n)s.
Si at e falsa se(quitu)r q(uod) no(n) ab igne s(ed) a
sua falsa estimac(i)o(n)e cruciat(ur). Nec auc(toritas)
Greg(orii) fuit p(ro) op(inione) ymo mag(is) (contra) q(uia) di(cit)
eos pati q(uia) vid(en)t se cruciari q(uia) cruciat(ur).
Tercia op(inio) e q(uod) sp(irit)ui separato da(tur) q(uo)d(am)
(con)ti(nuu)s sp(irit)ualis p(otes)t de multis pati i(n) p(ro)
istu(m) (con)tinu(u)m sicut agenti corporali vt
possit ab eo pati. Sed (contra) q(uia) a(ut) ille (con)tinu(u)s
e corporalis a(ut) sp(irit)ualis. Si corporalis
g(ene)r(alite)r corpus informaret sp(iritu)m q(uo)d e falsum.
Si sp(irit)ualis g(ene)r(alite)r p(er) ip(su)m no(n) e mag(is)
agens corpori p(ro)porc(i)onatu(m) q(uam) s(ine) (con)tinu(u)
Et io e 4 op(inio) s(ed) Bac(onis) de 6 d.
q(uod) i(n) igne corporali i(n)fernali e q(u)id(a)m calor
sp(irit)ualis q(ui) i(n) ig(n)e i(n) sp(iritu)m p(otes)t agere. q(uo)m(odo)
at sit possibile calore(m) sp(irit)uale(m) recipi
i(n) igne mali. pot(est) 3 mo(dis) posicio(n)is
Primus vt ipa vt(ra)q(ue) sine calor sp(irit)ual(is)
cu(m) for(ma) q(uo)d de se e materialis fiat vna for-
ma sed fat(etu)r vna form(a) de intellectiua
et sensitiua dic(itu)r infundi a(n)i(m)am corpori orga-
nizato et a(n)i(m)a (con)fir(m)a informo q(uod) for(ma) per
g(ene)r(aci)o(ne)m intellectiue agit i(n) sp(irit)ualibus et p(er)
g(ene)r(aci)o(ne)m (con)firme i(n) sensibilibus ita i(n) n(ost)ra calore
ig(ni)s i(n)fernal(is) fund(etu)r q(uo)d(a)m g(ene)r(aci)o(ne)m sp(irit)ualis

et sint vna for(ma) i(n) alia. 2us modus e q(uo)d(a)m
g(ene)rus sp(irit)ualis et sic vna for(ma) sp(irit)ual(is)
caloris actualis nomi(n)at(ur) cat(ur) i(n) ig(ne) i(n)fernali
q(ui) c(aus)at actu(m) i(n) eo et ip(su)m igne(m) p(er)(con)c(urr)ente
actu(m) informatiue. no(n) m(odo) e malis ig(ne)s
i(n) potent(ia) obediencali i(d est) v(ir)tus forme q(uod)
q(uod) aliq(uo)d corpus sit i(n) po(tencia) obedienciali
ad hoc vt vniat(ur) deo ypostatice. t(ame)n
p(ri)m(u)m e possibile et de facto e. 3us modus est
q(uod) deus c(aus)at i(n) ig(ne) mali calore(m) sp(irit)uale(m)
no(n) q(uo)d ip(su)m igne(m) informatiue s(ed) p(er)se
ibidem (con)tinet s(ecundu)m manutenencia dei
s(icu)t e de accidentibus i(n) sacr(ament)o altaris. Et
breuis iste modus dicitur e possibile c(aus)are q(uo)d(a)m
calore(m) sp(irit)uale(m) i(n) ig(ne) i(n)fernali q(uo) sp(iritu)s
ualet affligat. Alia e op(inio) ... S(cotus) scot(us)
de 44 q(uod) aliq(ua)l(ite)r (con)uenit cu(m) 2a op(inione)
et aliq(ua)l(ite)r discouenit. Vn(de) d(icit) q(uod) cruciat(us)
sp(iritu)s dapnati ab ig(ne) corporali p(ro)uenit ex
app(re)hensione ip(s)ius ignis vt obmi(ss)u(m) sibi dis-
conuenientis. Vn(de) ymaginat(ur) q(uod) i(n) tali app-
r(e)hensione sit q(ui)cq(ui)d p(er) ordine(m) p(ri)m(u)m q(uod) sp(iritu)s
dapnatus detinat(ur) p(er)petuus ad istu(m) se con-
siderando igne(m) i(n) ro(gu)m dei et tal(em) det(er)-
minac(i)o(ne)m e(ss)e ... adesse p(ro)p(ri)e et ab ig(ne)
instinctam. 2m e q(uod) app(re)hendit ista(m) det(er)-
minac(i)o(ne)m ex q(ua) (con)sistit se sic det(er)minatu(m).
3m e q(uod) odit ista(m) det(er)minac(i)o(ne)m et id
odiu(m) ... ex affecc(i)one quiete ex q(ua)
volt qui(cquid) obmi(ss)u(m) put(at) sibi delectabile
fuit nunc h(ic) nunc id et no(n) ad vnu(m)
p(re)cise det(er)minari. Iste p(ro)nunc(i)at(ur) id odiu(m)
ex sup(er)bia ex q(ua) volt vti intelligencia sua
s(ecundu)m imp(er)iu(m) sue voluntatis s(ed) no(n) p(otes)t. 3o
(con)firmat(ur) ex inuidia p(ro)pt(er) qua(m) odit det(er)-
minari a deo ad aliq(uo)d vnu(m) (con)sideracio(n)e(m).
4m e q(uod) ex hoc se(quitu)r app(re)hensio no(n) t(ame)n
nuda s(ed) (con)sideracionis inter se et p(er)petue
(con)tinuo i(n) ip(s)o ex isto c(aus)at(ur) dolor t(ri)sticia
et cruciat(us). Istos ergo modos po(ni)t Bac(onis)
de 46 i(n) fine istius q(uestio)nis. Contra
ad 3m ar(ticu)l(u)m e q(uod) ita q(uod) ille ignis p(er)petuus
durabit p(ate)t (christ)i 25 ite male i(n) ig(nem)
et(er)nu(m). Et q(uod) e inextinguibilis luc(e) 3
de peccatoribus s(ed) no(n) palee d(icitu)r paleas
at (com)buret ig(n)e inextinguibili. 3o q(ui)a
ysa(ias) 66 de dapnatis d(icitu)r q(uod) v(er)mis eorum
no(n) morietur inc(endiu)m et ignis eorum non
extinguetur. Hec est diffuse de origenistis
p(ro)bat Greg(orius) 32 mor(alium) exponens id
Job estimabit abissu(m) q(uas)i senectutem.
Contra ad ar(ticu)l(u)m 5m i(n) p(ri)nc(ipi)o q(uestio)nis ... di(citu)r q(uod) i(n)

ignis no(n) agit i(n) sp(iritu)m i(n) q(uan)tu(m) corpus e
s(ed) i(n) q(uan)tu(m) v(ir)tute sp(irit)uali i(n) se h(ab)et vt
d(ictu)m e op(inio) vel p(otes)t dici 2m op(inionem) p(rese)nt(e)m
sequendo p(ro)batam etc.

Utru(m) a corpe separata a(n)i(m)a pos-
sit intellige(re) eciam ab ip(s)a
(con)iuncta p(ri)us no(n) intellecta co-
gnita. Et ar(guitu)r q(uod) no(n) q(uia) t(ame)n
d(icit) a(n)i(m)a fantasmata se h(ab)ent ad intellectu(m)
s(icu)t sensibilia ad s(ensu)m. Sed s(ensu)s no(n) p(otes)t aliqua
sentire nisi moueat(ur) a sensibili. g(ene)r(alite)r n(e)c
intellectus aliqua intellectum n(isi) moueat(ur)
a fantasmate. S(ed) t(ame)n no(n) mo(uetu)r a fantasmate. ergo
Ad opp(ositu)m aug(ustinus) ... nalius ... q(uod) a(n)i(m)a
separata etiam videbit v(er)itate(m) (con)iuncta.
Respondeo ponendo tres ar(ticu)los s(cilicet) p(ri)m(u)s
an separata a(n)i(m)a p(otes)t intel(ligere) re(s) p(ri)us i(n)cognita.
2us an a(n)i(m)a p(otes)t i(n) ... p(re)terita cognita.
3us an (con)iuncta a(n)i(m)a possit i(n)tra legere
cordium abscondita. De p(rim)o ar(ticu)lo pono
ista(s) q(uestio)nes s(cilicet) q(uod) separata a(n)i(m)a p(otes)t de nouo
cognoscere q(ue) p(ri)us no(n) fuerit ab ip(s)a co-
gnita. p(ate)t 3r p(ri)mo. Angeli p(ossu)nt i(n) cog-
nic(i)one crescere p(ro)fic(er)e et de facto p(ro)ficiunt res
cognoscendo quas p(ri)us no(n) (co)gnoue(r)unt
g(ene)r(alite)r et h(oc) p(otes)t separata a(n)i(m)a. (con)s(equen)cia no(n) tu(m)
q(uia) a(n)i(m)a separata e s(ub)st(anci)a intellectiua
s(icu)t et angelus tu(m) q(uia) a(n)i(m)a i(n)tellectualis h(ab)et ma-
iore(m) (con)uenienciam cu(m) reb(us) sensibilib(us) cu(m) reb(us)
corporalib(us) et fantasticis q(uam) angelus.
Si i(gitu)r angelus de nouo p(otes)t tales res
cognoscere g(ene)r(alite)r multo forcius et a(n)i(m)a sepa-
rata. p(ate)t a(n)t(ecedens) q(uia) et angeli et b(ea)ti de nouo
m(u)lt(a) (con)templant(ur) cognuerit a v(er)bo passionem
s(icu)t ... li(bro) 2 de ... vbi de cognic(i)one
angelorum tetigit dui(e)rs(is) opinionibus diffi(cu)l-
tas ... ita determinam(us) vt ille angelus
q(ui) maiore(m) dignit(at)e(m) sint et p(er)q(uo)r(um) mini-
st(e)r(iu)m i(n)carnata sit ex p(ar)te (con)gnita a seculis
fuisse. Illis v(er)o q(ui) minore dignitate sint
incognita (con)stitisse dicim(us) vsq(ue)q(uo)
(com)pleta sit et p(er) ap(osto)los p(re)dicata et
tunc ab o(mn)ibus angelis p(er)fecte fuerunt
cognita. (Con)stat itaq(ue) o(mn)es angelos
i(n) (con)gnic(i)o(n)e dei (christ)i misteriorum s(ecundu)m p(ro)cessum
p(ro)fecisse suffi(cien)t(er). p(ro)t s(e)q(uitu)r approximatas effec-
tiuo s(i) sit agens n(atur)ale de facto s(equitu)r effec(tus)
s(ed) a(n)i(m)a separata e sufficiens actiu(um) ad a(liqu)a
de nouo intelligendu(m) et p(otes)t h(abe)re i(d est) v(ir)tus
actiu(um) intelligendi passiu(um) sufficiens et suffi(ciente)r
approximatu(m) q(uo)d du(m) e(ss)et (con)iuncta no(n)
h(ab)uit g(ene)r(alite)r p(otes)t de nouo aliq(ui)d intellige(re)
q(uo)d (con)iuncta no(n) intellexerat. a(n)t(ecedens) d(icitu)r
no(n) s(ed) p(ate)t p(er) Bon(aventuram) q(uia) s(i) a(n)i(m)a separata h(ab)et
Cherubyn p(ro)p(ter) a(liqu)o(d) q(uo)d p(ri)us no(n) h(ab)uit

3

no(n) le Inferu(m) sub terra e(ss)e glo(sa) ... Inferno(rum)

2 ar(ticu)l(u)s

q(uod) dic(itu)r

op(inio) 1

Methaph(or)ice

2. App(re)hensiue

3. (con)tinu(u)s

4o

3s ar(ticu)l(u)s

1
2
3
4
5

1. (con)cl(usi)o
1o.

2o.

ibi est sufficiens ca actua actus intelligendi
sine spei [illegible] ponentes spem [illegible] ipse intel
lectus agens ibi erit e sufficiens ca passiua
siue obiectiua [illegible] cherubin [illegible] ita
qr cherubin aie quiete sufficiens sufficiens
obiectum intellectus mediantibus fantasmatibus
g° nullo e sine fantasmatibus [illegible] p²
qr ista fantasta no requirunt [illegible] abs
in se qr ... e i fantasta qd ... suffi[ci]at
ad actus actu intellectus cum emi-
nencius sit i re cuius e fantasma vn
ipa fantasta no requirunt [illegible] abs
in se ... [illegible] ... quietatur
et alligacionibus aie cu corpore cui est
quieta sic aggrauat q no pt intelligere
si fantasmate [illegible] illud sapie 9
corpus qd corrumpitur aggrauat aiam
3° ar² sic et theologie ... po
sito q paruulus natus statim baptize[tur]
et statim baptizatus moriatur ar² sic
paruuli aia nunqz cognouit deum
g° de se p[ro] Sz separata cognoscat deum g°
p² [illegible] qr talis aia e beata qr statim
post baptismum moriens salua g° cognoscat
deum pz qr ipa beati[tu]do consistit i cog[nicione]
dei jo. 17 hec e vita eterna ut cognoscant
te [illegible] Con[tra] quod ista ar² 3ª pro
Si q° esset vera sc² q aia frustra
vniretur corpori quod m qr dicitur ... na
nichil agit frustra p² qr a aia
vnitur corpori pt pfectum corporis aut
ppt pfectionem aie. no ppt pfectionem corporis
qr forma no e ppt mā[teri]am. sz ma ppt
formam [illegible] Sz si vnitur ppter
pfectionem aie frustra vnitur qr pfecti[o]
aie e ipsum deum intelligere et cognoscere
et i cognicione pficitur Si i² pt sn co
intelligere et in cognoscendo pficitur ... ra
sit talis quietatio 2° impossibile est co
[illegible] ab extremo in extremum ... sit p
medium g° aia separata no pt intel
ligere de nouo saltem res materiales ...
notum e et p² qr res materiales
... e ... immaliter i aia g° oz
q transeat p medium i quo mediu sit ali
quomodo materialiter et aliquo immaliter
... no e ...
q e receptum sn ... sn ma ... tali
quale requirit [illegible] ...
3 de aia 3ª Si aia separata po
sset acquirere notitiam vnius prius incog
niti sc² q partem ... et
ita distancia localis ... no impediret
cius cognicionem qd ... esse [illegible]

et [illegible] augl lio de cura p mortuis age
nda vbi vult q aie separate no noue
rint ea que hic aguntur ...
ab angelis uel aiabus ad eas venie
ntibus q postea [illegible] nouerint ... ad pm
dico q no sc² de ... aiam frust[ra]
vniri corpori esto q ppt pfectionem aie
fiat talis vnio posito q ipa aia
aliquo pt talem pfectionem acquirere sic
posito q tu pt acquirere sanitatem
p sectionem et pocionem no sc² q si i
ipo fiat sectio ppt sanitatem q fiat
frustra qr alio potuit acquirere sanitatem
s p pocionem n[on] eq° sc² q si ipa fiet
pocio qr pocio fiat frust[ra] qr sanitas
potest alio acquiri s p sectionem sic
i proposito no sc² aia pt acquirere pfectionem
suam q e intelligere p fantasmata
... p reuelaciones ... ul
manifestaciones separata g° p talis
pfectionis acquisicione frustra vnitur corpori
vel eq° vel alit et magis ad
... q vnio aie ad corpus
no e finaliter ppt pfectionem aie. sz ppt
pfectionem totius insurgentis ex ... ptibus
et io lig ... pfectio acquiri possit ul
... huic parti uel illi q no
pt [illegible] vnione tn talis vnio
no fit frust[ra] qr pfectio totius q pri[mo]
intenditur a na pt [illegible] supra vnionem
Ad 2m pt p° dici q aia ...
d' extremis ... pt transire ...
tu in ... me° 2° i proposito
aia sanctis et no sanctis sunt talia
...
vel alit d² q aliqd e medium necessarium vn
... no e necessarium aliud pz na ...
naturalis no pt transire d' re mota ad ...
n p medium et cu id medium no necessarium ...
... Sic i proposito pfecte ...
quiete e necessarium medium ... et
pure intelligibile s ... ymaginale ...
... intellectiue pfectionis s abstracte no ...
e id medium necessarium Ad 3m ...
cognicionem ... possit acquirere
notitiam et cu dicit d' distancia locali q
no impediret dico q ymo ...
... distancia ... ad ... vel
... estimata ... et io quia
... no sunt aie separate ...
distancia ... io no pt
... intelligere ... [illegible]
Ad 2m arlm s an aia separata possit

recordari de cognitis preteritis pono q° aia
s q ... 3ª pro aia separata pt cognoscere
sc² futura g° et recordari preterita pz qa
qr preteritum ut preteritum e verius obiectum
cognicionis qz futurum pz qr preteritum ...
de veritate qr veritas futurorum contingentium est
preteritorum at ...
... sola ...
... sit ... qr aia separata
ta beata e ... maior
... corpus suum i die
iudicij resumere g° cognoscit id assump-
turum ... aia dap-
ti cognoscit ppetuitatem sue miserie
... insurget i ea magnitudo
vt declaratum fuit ...
Sic alia angeli q sc² sunt separati co-
gnouerunt ... esse futuram
antequam esset facta ...
g° 2° sic aia separata bene cognoscit
se premiari g° et recordatur se meruisse
id pz q cognoscat premium suum et cognoscat
aia pot qr ... premium
... et ... sec et
illud cognoscat premiari g° meruisse ...
mer[ito] pz ... qr alit no esset
premium nisi daretur p merito ... no cogno
scit se meruisse qr cognoscit se ... statu
merendi g° cognoscit se meruisse
... aia separata ...
i purgatorio recordatur se peccasse g° pz
q scit se iuste puniri ... culpa
preteritam qr ... no peccat ... futuram
g° ppt preteritam g° recordatur se peccasse
... pz luc 16 vbi abraham ait
ad aiam diuitis fili recordare qa rece
pisti bona in vita tua ... ad hoc
est glosa ...
... quo ... cantat ...
qr ... no meminit ... glosa
augl sup id ... filij eius ...
Sz ... ar² 3ª pro sic pono q
aia quieta sit a ... separa
ta no pt recordari et arguo dicit
aia separata sit pfecte oblita ...
ul q e a no est Si sic g° p ...
... pt ... ad memoriam eius sc²
q nescit id esse cuius recordacionem
... et pqnus no ... quia
... recordatur aliquid d' nouo ut
prius recordati et post tempus medium ob
liti ... no e pfecte oblita g° no
... sic probat d' aia
quieta et d' separata 2° ... aia separa

ta no manet memoria quantum ad possibilitatem
... actu ... quia ... quia
memoria est quedam vis sensitiua ...
i de memoria et reminiscencia ... 2° e de
meditacione 3ª sc² sic ...
sc² q beate aie ... recordacionem suorum
peccatorum quod m qr ysa. 6 ... dicitur
... nomen oblivioni tra-
dent angustie ...
... q beatus ...
miseria recordatio ... esse causa
miserie quia magis displicencie no
enim posset beatus complacere i malo quod
... nec complacere nos
nec displicendo qr no staret hic ...
pfecta caritate quod ... displicencia
de aliquo ... et ... tristicia
... Ad pm dico q ad hoc q anima
recordetur ... q prius fuit
oblita ipi a et ... oblivione
manent ... intellectuales ... in
... ad ipam no aduertat ...
... ut ... aliare
... recuperat pfecte ipa sic
recuperata et ad ipam ...
... recordatur ... qd prius
fuit intellectum et postea oblitum Ad
2m dico q ... due cognitio
sensitiua et intellectiua sic dico q ...
... memoria s sensitiua et intellectiua
... i superiori et pfectiori cognicione
no debz negari id qd e pfectionis i inferiori
Et io dico q ... memoria
... q loquebar e memoria ...
et hec no manet i aia separata Ad
3m dico q beati recordatur peccatorum com-
missorum ... ad penam ... gau
dent de diuina ... remittente et de
liberacione ... complacentiam
i hoc q peccauerit qr te peccauerunt
nec displicenciam que ... penalis
et miseria qr repugnat statui ...
... Ad 3m arlm s an aia
... corpori in die iudicij cognoscet
abscondita cordium ... hoc pono 3
... in die iudicij quelibet
aia poterit cognoscere aia bona ul mala
alterius q prius fuerit abscondita p² pr[imo]
quelibet aia poterit esse ... q iudicium
dei erit iustum et q eius sententia erit
iusta g° et cognoscere cuiuslibet bona
ul mala ... qr quelibet aia poterit
... deum no posse ...
... qz aia punita a no pt ...
iuste premiatum ... bo ppt q est
premiata ... iuste dampnatum ...
mala ppt q e dampnatus e pt arguere

de qualz aia cia vim e q i° ar·ti° pm
pbat q oia bo mita bonoz z oia
demita maloz oibz erut gonita / B
no p^t de malis q fecerit boi n^c de bo
nis q aliqn mali fecerit Et io scds
argus qnar de omibz et p gls q hec
sit io vo p^t eqaie nolite an tpe iudi
car quousq veiat q illumat abscondita
cordis et apta faciet abscondita petoz
et maifestabit absondita cordiu ecci
felia. i. bonas cogittacies qz gesta
et cogitata bo ul mala te erit apta
et qz te erut no aia aliq potit de
se iudicare z de alijs zc // 3° ar p
glosy sup i° appolz ex lib apti sut
q p libros put intelligi osciec sigla
tu q apte omibz erut Bz q ar
3r p° pt ca poly de9 nouit et qgsce
pt corda hoim z psal 6 Tu soly
de9 nosti corda / 2° qz ma dt q no
irisib pt putai q peca q per
pmaz tecta et delecta st illic eeud
tecta alijs / 3° qz cu solaciu sit mi
serib sociob bre i miseria et petm
sit maiora miseria se qz maiory
solatui eqz cuilz dapnato si cgsceret
peca alioz // R° ad pm dico q auctos
ista mte p statu vie ul de di influe
cia qi et gnali illo at tpe iudicij
de singlarit opabit ad maifestand
cuilz ar cuiqlz // Ad 2m d q mgr
intelligit q teget q° ad vrecudia no
q° ad notica // Ad 3m dico q i ipbis
ex aliq° m eis tuc no potit gnan
solaciu n^c delca° qz to^r erit idispo
siti ad solacij receptom // Scda ppo
3 qse ex dca e pq resurrectom
quilz cognoscet oia peca q fecit pba
qz i or tot^u iudico acusas et testifi
cas dz cognosce id de q° acusat et d q°
testifica^r g° pz qna qz s. apha 20°
2 in iudico cogitaciones erut acusates
aut deffendentes et oscia vmcuiqz redd
det testiom / 2° p p augt 2° d ci
di c 14 cnieda vis intelligeda di
uina que fiet ut cuiqz opa sua bo
ul mala cucta i mentem reducent
ut acuset ul excuset scia osciecy
3° qa quilz cognoscet peca alti g°
et ppa qa no qz magz vi d ppis
qz alienis et aiis e p^a ppo // Con
ppom ar 3r p° a e qz qnto qs pfeccior
tz caritez tanto magz dz d hijs qbz
cognoscit se deu aliqn offendisse /
dole dz sci i religione hebut maiore
carite qz hueirut i ista vita g° si tuc
cogscerent ea qbz aliqn deu offenderit

vehemet dolerent qd e impossibile / 2°
rephi no cognoscet bo q aliqn fecerit
go n^c boi mala q aliqn fecerit qna pz
p ple Et pz ans qz tuc rephi hrent
gaudiu de ill bois q fecisset illuz
aut gaudiu erit in eis g° n^c aliqs dolor
m celis g° zc / 3° peca pterita delet
no erut go ab aliqs no poterunt cognosci
qna na qz cognicio ez q sit alicuy
cogmco / Ans pz qz no erut quo ad
maclaz et deformitez qz iam tusit cu
actu peti n^c q° ad reatu qa no erit
ad pena obligati g° // R° ad pm
cocedo ma si in beis sit i illi disposico
q dolore et displicenciaz pt recipere
qz actg actioz no st n i pacienti disposito
lz g° btus erit i pfeccom gra qz q fuit
in recordado d petis pterit dolore no po
terit n^c tristari cu ista repugnt suo statui
// Ad 2m dico q mali recordabut de
bois pterit n^c tn delectabut de ill icia
qz no erut dispositi ad aliqua delectac
susciepiedu / Ad 3m dico q peca delete
tuc no erut n^c poterit cognosci qz st
s qz fuerit pd lz no de peto ptito
penitueir et satisfecim tn cognosco
me peccasse // 3 ppo e q btimitui
semel put cognoscere oia mita z demita
ppa et aliena p qz btus vnico actu
videt vm et creaturas i vo io i° vnico
actu q° videbit vm potit vide oia
relucecy in verbo lz tn plg z minus
s. q voluit sibi dina vtg revelare
Bz q qz m9 pt sil plura intellige
2 cetra Contigit plura sil vnu
vo intellige dico q si hoc sit vm
dz intellige n9 pt sil pla intellige
pluribg actibg sz si by vnico actu s
e i posito Dico etl q iaia pmo psm
volunt dice gtm int scie actuale
et optuale p hc q aliqn otigit lz
no ppe sic q plura scimg optualiter
et vnu solu scimg actualr // d ld
ar^m ad old in pus qoms fecm pz q
sit dd^m ex dict supig z tm d hoc

Utrum in extrema iudicio
sma nia possit sit scito
cu iustia Et ar q no qz
otz gdg ine ocludit
iustiaz g° pz qna s p ans qua
vbicuq e iustia ibi puit qd tm optitd
dz punire et pmiar optitu dz pmiari
dz v qd puit qtitu dz punire sibi
n^a fit mia beli - gni qd pose pmia
qutid dz g° // q ld oppom e ma de
x6 e vltio Rn^s i^a ita qoc erut

tres arli Pmg an in do sit equitas z
iustia / Scdus an in do sit pietas z
mia / Tcius an in deo sit pietas cum
iustia / Quantu ad pm artlm licz ob
isti arli cuilz fideli sint manifeste cogni
ti ppr aliq dubia q dur ad ppositum
spde possu pono igit tres ppositoes
pa e q in deo e vera eqitas z iustia
p^a 3r p° e iustia d pfeccom simp^r g° ab
e noni qz e vtg q no otinet malis
et pz qna p Anselmu monol c 17 R
pt deus / g° e iustg
dus g° pz qna qz si iustia ni pt ee
iustg / ans pz i ps iustg deg z iusticias
dilexit ecl / 3° e p i° ps iustia plena
e dextera tua // Con istaz ppom ar
3r p° e ds e domi9 oim appolz 19
g° pz qa ecclesia 7 c 11 v d domi9
ad suu no est equa iustia i quadam
equalitate osistit // 2° pt ds alicui nichil
pt redde g° qna no qz iustia e vtg
redde vnicuiqz qd suu est et pz
ans qz redde alicq i reddete psuppo
debitu ei9 qd reddit ei9 cui reddit
s deg debitor alicq ee no pt g° / 3° e
in deo no est ratio volt g° qa no
qz s. Anselm d vite vlt medm iustia
e ratio volute ppt suata Bz p ab
qz ia volutas no est recta q wt a°
et no ppt alicm rom Bz cuiusdi est
dina voluntas qz gir elegit Jacob
et no esau nulla ro e 2e d oibz que
wt d ad pm sm put distinguit
mgr gotschald i summa q 3 / ar 2
q iustia e tiux vt d 7 etthic pma
est legalis et pt ee in dno z subdito
et 3 vtg ordinas subditu ad obediendu
precepti legis et istod no pt ee in deo
qz subditg no pt ee in dno / aut est
vtq qua circa suos rex se hz precipi
endo regendo gubnado et ornando
z istia pt ee in deo / Scda iustia d
comutativa q osistit in rone dati et
et accepti secundu equalite et hec no pt ee
in deo qz deg a nob nichil vlt n^c sibi
redde possumg equale et ista no pt
ee int dnm et suu qz oia st dni /
Tcia d iustia distributiva q quid
distribuit omibg s. eoz digtez merita
ul demerita et hec e in deo q reddit
vnicuiqz s. opa sua / Ex hic pz ad ar^m
2m d q redde alicui s. iustiaz omutativa
bn denot debitu in reddete qz debitor
3 dz redde s iustiaz distributiva put

querit do no dnot reddente debitorem
ee Vel dcm e q si ds nlli creature sit
debitor ex recepto est tn debitor ex p
misso qz wt et hec no importat ipfeccom
// Ad 3m dico q quuis ds volt wt
aliq rom q tn no est alia qz sua velle
qz diuina mitg dictat volute di esse
par regulam oim volendoz // Scda
ppo est q ds p sua iustiaz cu qibus
agit eqlit sic q no iustig cu vno qz cu
alis p 3r p° e dico di q ipe agit e ipe
ds g° qna pz qz ipe ds no pt dici r b
cuiqcq s. magz et mig pz ans qa oia
q sut in do sut ipe ds li p° d 8 // 2° e
quuis ds fit iuste fit g° qna no quia
supplantatiom no recipit magz n^c mig tio
osistat in indiuisibili / 3° e ds cu vno no agit
mig bn qz cu alio g° n^c mig iuste pz qa
qz sd magz iuste age e magz bn age s
mig iuste age e bn age pz ans qz mig
bn age e a suma bonitate aliqlit deffice
/ Con ppom ar 3r p° e ds mig punit
petm vmg qz altg g° pz qa qz petm
punire e recte age Bz ans pz qz vmg
petm punit pena etna altg at pua
pena vt pz d latrone in cce // Scdo pt
ds misericordig agit cu vno qz cu alio g°
et iustig pz qna qz mia no remittit iustiaz
vel saltim ipam tpat / 3° e ds cu aliqo
agit iniuste g° qna pz p locu a mir
Bz ans p qz aliquē punit plg qz meat
qd e iniuste age hoc at pz i Job Job 6 d
Vtinā appēdēnt pccā mea qbg irā me-
rui et calamitas qm pacior i statera qsi
arena maris hec grauior apperet // R°
Ad pm dico q aliter dr creatura iuste age
et alit creator. Creatura em dr io iuste age
qz hoc ul illud talit ut hr agit et no qz
talit wt age pz qz alit creatura ome qd
aget s° vellet age iuste aget qd e f m
ds at e° dr iuste age no qz hoc ul
id agit Bz qz hoc ul id wt age et ido
si peccatorem punit iuste agit qz sic volt
age cu i ds equali volute wt oia age
q agit se q oia iuste agit / 3 ppo e q
se ex dca solucoe e z ds iniuste no pt
age . p qz ds no pt age cm qm sic
agit tm wt age g° no pt age cm iuste
agit pz q^a qz ido dr ipe iuste age qz
ipe sic wt age ans pz qz alit posset
ad agedu q volute sua coge qd e fl^m
2° deu iniuste age e inconveniens gl
ipsa le / 3° e ds no pt vicose age g° n^c
iniuste / Contra ppom ar 3r pmo sic
deg peccatores punire pt ex codignu z de
seco sit g° et iniuste age qa pz qz peccatores
punire quitid merent punir e iuste age

g̃ un⁹ eos puniͬ est unq̃ iuste agere
ſ; ↄtinuaͤq; pt un⁹ iuste age͂ pt d(e)
fcē g° et iuste age͂ // 2° sic de⁹ pt
dapnac omēs btos cu pt āpc g° et
iuste age͂ q̃ua nō qᷓ gloriosam v(ir)-
gīnē dapnac eet iustissim̄ // 3°c pt
face͂ opp(osit)um ei⁹ qd ordinavit se fac-
tuͬ g° ₇ iuste face͂, aͭs patu ē
qᷓ ei⁹ ordinac° nō tollit libᵗᵉ ↄtīge-
ac ad eē ſ; p; q̃ua qᷓ age͂ q̃ ord(i)ⁿᵉ
q̃ ordināᵗ ē iuste age͂ // R(espo)n(deo) ad p(ri)m(u)m
nego q(uo)d; ad p(ro)b(ati)o(ne)m dico q̃ paciēcs puniͬ
quātu merent puniͬ est iuste age͂
p(ro)p(ter) q(uo)d deus nō vᵗ eos puniͬ talit(er)

Ad 2ᵐ dico q̃ stāte diᵃ volūtate
q̃ vult btōs eē btōs nō pt ipsos
dapnare ſ; in ſ(ens)u ↄposito ſ; bñ i ſ(ens)u
divīso qᷓ ſ; pt velle btōs dapnac
et tuc si dapnaret nō iuste aget qᷓ
age͂ d(icitu)r iuste age͂ q(uo)d vᵗ age͂ et ideo
dico q̃ stante diᵃ volūtate vᵗ btōs
nūc eē btōs ſ; q̃ iustū eet glosaᵈ
v(ir)gīnē dapnac ſ; si de⁹ vellet eā
dap(na)re nō esset iustū // Ad 3ᵐ dico co-
silit q̃ nō pt face͂ opp(osit)um ei⁹ qd ordiaᵗ
in ſ(ens)u ↄposito licȝ bñ in ſ(ens)u divīso et
nō si opp(osit)um vellet face͂ id face͂ eē iustū

Ex̄ntu ad 2ᵐ ar(ticu)lū silit' pono tres
ↄncl(usion)es p(rim)a q̃ ī deo ē mīa. p(ro)ba(tur) 3ʳ p(ro)b(ati)o(ne)
ī deo ē vā iustiᵃ g° et mīa aͭs p;
ex p° ar(ticu)lo q̃ua nō p(er) excessum ſ; aͭ
d(icitu)r q̃ iustiᵃ ſ(i)t mīa nō ē iustiᵃ ſ; crudeli-
tas / 2° sic de⁹ puniͭ pctm̄ ↄtra ↄdi-
gnū et p(re)miat meliᵘ vlt(ra) ↄdigniᵐ
g° p; q̃ua qᷓ illi sᵗ effc⁹ mīe
/ 3° sic scp(tur)a mīam affirmat ī deo
g° p; q̃ua qᷓ mētiri nō pt cū spū scō sit
inspirata, aͭs p; p(er) totū discursū sac(re)
scp(tur)e Rō ī p(sa)l(mo) miā dn̄i plena ē t(er)ra

Contra ipam ar(guitur) 3ʳ p(ro)b(ati)o(ne) ī deo ē
nulla t(ri)sticiᵃ g° q̃ua nō qᷓ mīa ē ſ(ic)
t(ri)stie vt d(icit) dam(ascenus) li° 2 c° 13° est em̄
mīa t(ri)sticia d(e) alti⁹ miseria sed cor
misez / 2° sic de⁹ multas miserias p(er)-
mittit qs possz pelle͂ g° q(uo)d nō qᷓ
mīa inclīat volūtᵉ ad pellādam
aliaz miseriā, aͭs dec; opp(osit)um
/ 3° sic de⁹ īduxit mltos ī miserias
g° q̃ua p; qᷓ 1° ē effc⁹ mīe d(e) cu-
reᵉ opp(osit)um et aͭs p; qᷓ d(eu)s mise-
ria pene ē a deo / R(espo)n(de)o ad q(uo)d
eiuᵈ aᵈ sciē q̃ mīa dei impor(ta)t
vnū tanq̃ rēt(ur) aliud tanq̃ acc(i)d(en)-
p(ri)m ē p(ro)mptiᵈᵒ volūtᵉ ad s(u)bueniend(um)
misericᵉ q° ↄsistit rō eeᵐ vᵗᵉ mīe
Aliud ē passio t(ri)stiᵉ q̃ orit(ur) ī appeti-
tu ex cōsideracōe miserie alti⁹ q̃ntū

ad p(ri)m̄ ē ī deo ſ; nō q̃ntu ad sc(dm)/ ad
2ᵐ dico q̃ ad mīam om̄ miserias re-
pelle͂ nō sp(ec)tat qᷓ hac eet q̃ ↄ iustiᵃᵐ
age͂ ſ; ī pelle͂ aliq̃ miserias p(ro)ut ex(pe)-
dit et decet expedit aut et decet ſ;
q̃ deo placet et io ī aͦs miserias ī pellit
qs vᵗ ī pelle͂ / Ad 3ᵐ dico p(ro)p(ter) idem
q̃ ī pelle͂ miseriās quās d(eu)s iuste vult
induc͂ nō eet effc⁹ mīe io ī aͦs q̃s induc͂
ē effc⁹ iustiᵉ et nō ita g(e)n(er)aliᵗ induc͂
q(uo)d meruit ī ē cū induxit ē effc⁹ mīe

Sc(d)a p(ro)p(ositi)o ē q̃ ī deo iustiᵃ [illegible] q(uo)d
mīa qᷓ tam̄ iustiᵃ q̃; mīa ī deo om̄ib(us)
p(er)sōis sᵗ q̃ua g° q(uo)d nō qᷓ nullū ibi
ↄvenit d(e) rclatiē et om̄e qd ibi nō
d(icitu)r ī rclatiē ē simᵗ idē vt patuit ī p(ro)
q. 27 et aͭs p; qᷓ iustiᵃ p(ro)p(ter) iustiᵃ
filiᵃ aeti sibi- miōr p(ro)p(ter) ind(e)r filiᵃ aeti
Sedo° ī deo mīa nō potᵗ min(u)m̄ tū iustiᵃ
g° q(uo)d p; qᷓ eā duo q̃ nō sᵗ idē eo
ipo q° distīcta sᵗ nūm̄ faciūt S; p;
aͭs qᷓ tuc ibi eē aliq̃ nūs q̃; p(er)sonaᵗ
et p(er)sonas ad minⁱ q̃ntitas qd exp(re)ss(e)
negat dicit d(e) sciᵃ et ſ; catho(li)c(u)s
dapnanᵈᵐ g° 3° sic qᷓ ī diuīs sūa
sᵗ vnū vbi nō obviat ī lacois oppo
sᵗ aūsel d(e) p(ro)cessiōe ſ(piritu)s s(an)c(t)i c(apitulo) 3 ſ(ed) tūa aūt
sut iustiᵃ et mīa g° // Con(tra) ipoz ar(guitur)
3ʳ p(ro)b(ati)o(ne) iustᵉ dīne et mīe sᵗ divisi
effc⁹ g° q(uo)d p; qᷓ vni⁹ et eiusd(em)
rei est vn⁹ effc⁹ aͭs p; qᷓ mīe
effc⁹ ē sīm mīte libārc effc⁹ aᵗ
iustiᵉ ē p(er) d(e)mite dapnac // 2°c de
mīa et iustiᵃ vificaᵗᵘʳ p(ro)p(ter) ↄt(ra)ria
g° q̃ua nō ſ; p(ro)b(ati)o aͭs qᷓ mīa est
p(ro)mptiᵈᵒ volūtate ad s(u)bueniend(um) mi-
sericᵉ vt dcm̄ ē ī p(ri)a p(ro)p(ositi)one S; iustiᵃ
nō ē tal' p(ro)mptiᵈᵒ p; qᷓ de⁹ iuste
puniͭ demoēs s(e)c(un)d(u)m volūtᵉ eis mise-
rendi // 3°c est ibi iustiᵃ s(i)n(e) mīa // 3ʳ dc
qᷓ cass(iodorus) exp(ositi)o(n)e sup(er) p(sa)l(mos) loquēs de
mīa dei et iustiᵃ hec due res ī aliis
dn̄i sᵗ adiuncte sᵗ // R(espo)n(de)o ad p(ri)m̄ dico
q̃ si ista q̃ua eē bona possz p(er) ipam
p(ro)bal' q̃ distigwit(ur) a d(e)o qᷓ ī deo sut
distīcti effc⁹ et io nec° i; q(uo)d; q̃ua
distīcti effc⁹ nō ar(guit) distīccōm ī
cā· na sol vnica vᵗᵉ sua S; ↄglutī-
nac et lutū et dissolue͂ glaciem
/ Ad 2ᵐ pt dici q̃ 1ᵃ q(uo)d ē f(als)a qᷓ de
p(ro)p(ter) vificaᵗᵘʳ p(ro)p(ter) ↄt(ra)ria nō tn̄ distīn-
guit(ur) ī deo Vn(de) dico q̃ si d(e) a et b
vificaᵗᵘʳ p(ro)p(ter) ↄt(ra)ria a et b supp(on)unt
p(ro) rebus eadē et bñ sᵗ q̃ a ₇ b ali-
quo° distiguunt(ur) ſ; nō si a ₇ b supp(on)unt

p(ro) rebus diuīs / Vel pt dici magl' ad ite-
ram ar(gumen)t(u)m q̃ de mīa et iustiᵃ rōm istius
q̃ sut nō vificaᵗᵘʳ p(ro)p(ter) ↄt(ra)ria ſ; p(ro)p(ter) r(ati)o(n)e(m)
sm̄ 1ᵃᶻ q̃ q̃niūt ad eāde͂ sic ↄsilit d(e)
cēm de motu et volūtate // Ad t(er)ciu
dico q̃ q(ua)n(do) cass(iodorus) d(icit) de mīa et iustiᵃ
hec due res rel' q̃ accip(it) ibi mīaz p(ro)
effcu mīe ₇ iustiᵉ et p(er) ↄnote sūt

T(er)cia p(ro)p(ositi)o ē q̃ d(eu)s de s(e)c(un)d(u)m sua p(o)t(en)cia absol(u)ta
pt age͂ iuste nō agēdo misericordit(er)
p(ro)b(ati)o vnica rōm de⁹ pt anichilac om̄
cātura g° p; aͭs, ſ; p(ro)b(ati)o q(uo)d qᷓ tuc
aget iuste et nō misericordit(er) q̃ age-
ret iuste p(ro)p(ter) ipos qᷓ si anichilaret mod(o) ipe
vellet anichilac mod(o) ſ; om̄e qd de⁹
vᵗ sᵗ id ē iustū 2°c faciēs iuste fac(it)
g° de⁹ sic anichilās iuste aget S;
p(ro)p(ter)os q̃ nō aget misericorditer q̃ua
nulli faceret miam̄ S; ↄ pt de⁹ age͂
iuste et nō misericordit(er) g° de⁹ potest
age͂ iuste, aͭs m et p(ro)b(ati)o q̃ua per
dcm̄ io. cris(ostomum) sᵗ ait ideo q̃ iustiᵃ s(i)n(e)
mīa nō ē iustiᵃ ſ; crudelitas g° tuc
de⁹ nō aget iuste ſ; crudelit(er) // R(espo)n(de)o
et dico q̃ cris(ostomus) lo(quitu)r de iustiᵃ q̃ ī ↄvit
ↄstiāᵃᶻ sibi cū sit iustiᵃ qd nō est
ī ↄposito qᷓ si de⁹ tam̄ anichilaret
mod(o) nᵗ aget ₇ cū s(i)n(e) ↄstiāᵃ sibi eēt
q̃ iustiāᵃᶻ aget // Ex̄ntu ad 3ᵐ
ar(ticu)lū s(ecundu)m an ī om̄i ope dei sit mīa
et iustiᵃ, Et ar(guitur) p° q̃ nō qᷓ ī ope
cācōis nᵗ p(re)supp(o)n(itu)r ſ; ī ope iustiᵉ
p(re)supp(o)n(itu)r debitū et ī ope mīe mise-
ria g° / 2° sic q(ue)dā opa attribuūt(ur)
mīe ut iustificac° impij· crucedam
iustiᵉ vt dapnac° impioz S; ī dap-
nacōe impioz nō eet mīa ſ; ac
iudiciū s(i)n(e) mīa fiet ei q̃ nō facit
miaz g° nō ī oi ope di est mīa
et iustiᵃ / 3°c iustiᵃ rētribuit s(e)c(un)d(u)m
mēta mīa vº pt mēta Rō ī p(sa)l(mo)
d(icitu)r neq; s(e)c(un)d(u)m iniq(ui)tates nr̄as retribuet
nob(is) et hoc q° ad iustiᵃᶻ et sᵗ q°
ad mūdam s(e)c(un)d(u)m altitudīe celi a t(er)ra rel' ad
opp(osit)um t(ra)ctatur ī p(sa)l(m)o vniu(er)se vie dn̄i
mīa et v(er)itas rel' et cris(ostomus) sᵗ p(ro)p(ter) hec
due res ī vias dn̄i sᵗ adiuncte sut
Ad istū ar(ticu)lū ī n(ost)ro mgr(o) vtriusq; ī
suma q. 3 1 ar(ticu)lo 2 sic q̃ mīa ₇ iustiᵃ
dei p(ro)ut d(icitu)r accipi· s(e)c(un)d(u)m large ₇ strcte
large· s(e)c(un)d(u)m p(ro)ut iustiᵃ dicit ↄdecēciaz
dīne bonitᵗᵉ et mīa p(ro)ut
d(icitu)r bonitᵗᵉ ad b(e)n(e)ficiāᵈ cātuc tam
r(ati)o(n)abili q̃; eēte 2° ſ; duo sp(eci)ᵉ inu(e)niūt(ur)

ſ; ī om̄ib(us) ope qᷓ oīa fat deus ſ; q̃ de(ce)t
bonitᵗᵉ sua et eē vs cū volūtᵉ b(e)n(e)ficiā d(e)
cātuc sūc / Alio° pt capi strcte 2° 3ʳ
p(ri)mo° vt accipit(ur) iustiᵃ p(ro) iustiᵃ ↄmuta-
tiua et mīa p(ro) passiōe appetitᵘ s(e)n(sitiu)i
vel p(ro) vᵗᵉ morali rgulātē ul moderā-
te hāc passiōm 2° nō sᵗ ī oi ope di
ↄstat qᷓ sic nᶜ mīa nᶜ iustiᵃ ē ī deo n(isi)
s(i)c ī re et methaphoice / Alio° vt sumit(ur)
iustiᵃ p(ro) volūtᵉ infēndi penā ul mi-
seriā impijs, mīa vº p(ro) eapacic mi-
seriā et sic mō nō sᵗ ī oi ope di ſ;
s(e)c(un)d(u)m cāa rōnᵃˡᵉˢ cātura qᷓ cū miseria
s(e)c(un)d(u)m opponaᵗ felicitāt(i) felicitas aͭ s(e)c(un)d(u)m
ↄgat cātuc rōnᵃˡⁱ et p(ro)p(ter) illos misere-
ul rlaxac° s(e)c(un)d(u)m cāa rōnᵃˡᵉˢ cāturāᶻ pt ee
Et ↄnter rndz idē ad rōnes ī opp(osit)um
Ad p(ri)ᵃᶻ gᵗ q̃ cācōm nᵗ opp(osit)ᵒ ī re ideo
nō eē ibi locū iustiᵃ q̃ ē ī redditio debiti
ſ; bñ iustiᵃ q̃ ē ↄ(ue)ni(en)cia s(e)c(un)d(u)m ↄdecēcia bo-
nitatᵉ dīne, Silī· ibi nō eē locū mīa
tolleᵗ miseriāᶻ ſ; bñ mīa sua bonitᵗᵉ
largiēs bo(na) / Ad 2ᵐ g(ratia) q̃ licȝ aliq̃
sᵗ opa q̃ attribuūt(ur) mīe vt b(e)n(e)ficacō
btōz et aliq̃ iustiᵉ vt dapnacō re-
p(ro)boz tn̄ in vtroq; ↄtoz ī lucet mīa
et iustiᵃ ſ; opa b(e)n(e)ficaᵈᵉˡ attribuūt(ur) mīe
qᷓ ibi mīa p(ri)ncipalit(er) ī lucet ₇ opa
puniᶜōis iustiᵉ qᷓ iustiᵃ ibi p(ri)ncipalit(er)
ī lucet / Ad id at qd addit(ur) iacob q̃ iu-
stiᵃ s(i)n(e) mīa rel' d(icitu)r q̃ d(e)z intelligi de
mīa tō(t)ᵃˡʳ liberāte a miseria qᷓ talis
nunq; eet s(i)n(e) miseria ſ; tn̄ ī suo iudicio
eet mīa mitigās sua miseriāᶻ 2° p; ad
id / Ad 3ᵐ d(icitu)r idē doctor q̃ nō ē ideo
ucnitᵉ idē opus q̃ntū ad aliq̃ s(i)n(e) p(ro)p(ter)
mēta vt p; ī punicōne maloz eē lo-
d(i)g(n)ūᵐ ibi ē mīa et eod(em) ī rēmūerac(i)ō(n)e
btōz inq̃ntū ibi rēmūerat mēta ibi
ē iustiᵃ inq̃ntū rēmūerat vlt(ra) ↄdigᵐ
ibi ē mīa qᷓ Rō° 8 nō sᵗ passiōnes co(n)-
digne h(ui)⁹ t(em)p(or)is ad futurāᶻ gl(ori)am rel'
Ad ar(gumen)t(u)m in opp(osit)um ī p(ri)nc(ipi)o q̃ cū d(icitu)r q(ue)l(ibet)
ↄd(ici)t mīe ↄcludᵗ iustiāᶻ nec° ad p(ri)ᵃᶻ
ↄcedo q̃ vbi ē iustiᵃ licet tn̄ puniᵗᵘʳ
q̃ntū d(e)z puniͬ et silit' si p(re)miaᵗᵘʳ q̃ntū
d(e)z p(re)miari et cū sᵗ dicit(ur) q̃ tc ibi nulla
ē mīa nec° ym(m)o dico q̃ iustiᵃ s(i)n(e) mīa
nō dictat ill(ic)m illi· puniͬ vl p(re)miari
p; qᷓ aliᵗ nō eē iustiᵃ et ideo d(e)z
q̃ tam̄ iustiᵃ q̃; mīa ī sil' q̃ueniāt
et p(er) hoc p; q̃ in iudicio de⁹ p(re)miabit
bonos vltra ↄdigᵐ et puniet malos
citᵃ ↄdigᵐ ita q̃ ibi eet in sil' mīa
et iustiᵃ Seq(uitu)r q°

Margin (left page): 2°o / R(espo)n(de)o · 2ᵐ ar(ticu)lū · Misericordia · ar(guitur) 3 · R(espo)n(de)o · ar(guitur) 3ʳ · R(espo)n(de)o

Margin (right page): 3ʳ ar(guitur) · R(espo)n(de)o · 3ᵐ ar(ticu)lū · o(pp)ᵐ · Ad ar(gumen)t(u)m

Utrum eternitas secundum gaudium requirat necessario ad perfectam quietam animam. Et arguitur quod sic quia sine eternitate securitatis non est perfecta beatitudo ergo etc. Maior non probatur per Augustinum quia quod in beatissimo animo quod sit certissimum erit. Ad oppositum sic visio et fruicio divina potest esse sine tali securitate ergo etc. Maior quia in illis duobus actibus principaliter consistit beatitudo ut patuit libro 1 q. 3 primo et Augustinus est de se notum. Circa istam questionem ponendo tres articulos. primus de felicitatis eternitate an in beato sit perpetua. 2us de felicitatis securitate an in beato sit necessaria. 3us de felicitatis integritate an in beato sit voluntaria. Quantum ad primum articulum de felicitatis eternitate pono quia 2o tripliciter dubitacionem. Est prima ista quod electorum spiritum felicitas est sine termino et perpetua probatur 3a per testimonium x. Dan. 12. Ibunt hii in supplicium eternum justi autem in vitam eternam et in ps. in secula seculorum laudabunt te et in multis aliis locis. 2o arguens per rationem Augustini 13 de trinitate c. 8 sic quia si beatus amitteret aliquam beatam vitam aut invitus vel volens aut nec volens nec nolens. si invitus non esset beatus quia non haberet quidquid vult aut volens aut neque volens neque nolens aut utrumque istorum duorum membrorum sequitur quod non est beatus quia non amittit beatitudinem ymmo si volens amittit adhuc ea si nescit ipso non appreciatur eam. Et adverte quod ista distinctio non debet intelligi pro tunc pro quo ponitur amittere beatitudinem quia tunc quando non esset ...cens sed quod tunc non esset beatus debet intelligi pro nunc vel pro tempore pro quo est beatus quia si nunc vellet amittere ymmo ipsam sic posset amittere et tamen eam amitteret iam non haberet quidquid vellet. 3o sic dampnatorum peccatorum erit eterna ergo et salvatorum bonorum quia non quia pronior est deus ad premiandum bonos quam ad puniendum malos. Augustinus patuit q. x articulo 2 et 3. Secundum circa istam quod perpetuitatis felicitatis pono 3es dubitaciones. prima est unde beatum inpertit talis perpetuitas. 2a qualis sit. 3a qualiter insit. Est prima prima dubitacio unde sit illi beatum talis perpetuitas. Ad quod est intelligendum opinio prima quia ipsa beatitudo est perpetua quia est eterna et omnino necessaria et non potest non esse hoc probatur quia 3o aliqua forma corporalis est eterna incorruptibilis ergo et suprema perfectio spiritualis scilicet beatitudo est eterna incorruptibilis probatur quia per locum a minori. Sed probatur quia de forma celi et primo eius forma spiritualis est incorruptibilis sed accidentalis et perfectio ut perspicuitas in celo et luminositas in stellis. 2o forma que tollit a sua materia omnem privacionem contrariorum

incorruptibilis probatur de forma celi. Sed beatitudo tollit a materia beatificali omnem privacionem que esset imperfectionem et penalitatem cum sit actus ultimus in suo ordine ergo. 3o si beatitudo esset corruptibilis ergo possit destrui manente anima beati vel econtra quando est beatitudo. Sed quando in quo tunc beatus posset fieri miser et ita beatus non esset beatus quia non haberet quidquid vult. vult enim nunquam fieri miser. Sed quantum omnes istas arguitur 3o quia beatitudo creata et accidens quod naturaliter dependet ad suum subjectum. Sed omne dependens ab alio potest non esse cum de se non sit necesse esse ergo. 2o sic si aliqua volens contingentes beata ergo potest non esse beata ergo et beatitudo potest non esse que sit necesse. Sed Augustinus approbat quia beatitudo non est de se intrinseca vene anime intellective aliter enim omnis anima esset beata. 3o deus potest consumare eternaliter prius sine suo principio sed prima anima beatificabilis est prior beatitudine eternaliter quia subjectum eius est prius tempore ergo. Et ideo ad primum dico quod aliquid potest dici incorruptibile dupliciter. uno modo quia non habet contrarium vel quia non potest corrumpi ab aliquo agente creato. Alio modo quia non potest annichilari a deo consumante. primo modo celum dicitur incorruptibile similiter et ipsa beatitudo sed non 2o modo et ideo non sequitur quod eterna sit necesse esse. Ad 2um dico quod nulla forma tollit a materia sua privacionem cuiuslibet alterius forme nisi per posicionem ipsius. Ad 3um dico quod licet beatus possit fieri miser tamen licet quod quod vult quia vult nunquam fieri miser 2o erit quod nunquam erit miser cum tamen hoc vult a deo posse fieri miser quia vult deum esse omnipotentem. Vel aliter potest responderi ad primum quod beatus habet quidquid vult quod habet quod vult unitive non distributive quia habet id in quo eminenter continetur omne volibile. tamen prima solucio magis est ad mentem articuli. Secunda opinio contra hoc quod in anima felicitas est perpetua quia voluntas necessario fruitur ultimo fine clare viso quia 1a 1o sic viso non potest non frui eo et naturaliter fruitur quod autem fruatur sic necessario ultimo fine probatur libro 1 q. x questione 3. Sed contra quod non sequitur ex hoc perpetuitas beatitudinis quia quod voluntas necessario fruatur ultimo fine clare viso non est necessitas simpliciter sed solum ex supposicione scilicet si obiectum sibi presens in anima remaneat clare cognitum et ideo supponit quod remaneat contingentes quia obiectum ideo voluntati contingenter sic condicit cuique intellectui creato unde ideo articuli non plus concludit feliciter esse perpetuam ... sic deum intellectum clare videri deum voluntatem necessario frui eo ergo felicitas est perpetua

quia si anima esset beatus anima necessario fruitur deo ergo felicitas est perpetua. Tercia opinio quod ideo felicitas est perpetua quia potencia determinatur ex habitu necessario ut intellectus per lumen determinatur necessario ad videndum deum ex lumine gloria et voluntas ad fruendum deo ex caritate consumata probatur quia intellectus in via determinatur ad consenciendum ex lumine naturali multo forcius in patria ex lumine glorie et voluntas in via determinatur ad diligendum ex habitu caritatis ergo multo forcius in patria quia ibi potest intellectus esse ibi necessario determinatus ad videndum et voluntas ad fruendum deum ergo felicitas est perpetua. Contra quod non est necessitas nisi ex supposicione aut contingente supposicione enim quod intellectus est informatus lumine glorie et voluntas caritate consumata ita autem sit me contingentia et ideo non plus valet ista 3a opinio quam 2a. Istis 2 opinionibus obmissis dico ad dubitacionem quod causa perpetuitatis felicitatis beatorum non est forma intrinseca beatitudinis ut dicit prima opinio nec natura potencie ut dicit 2a opinio nec habitus in potenciis que determinans necessario potencias ad agendum ut dicit 3a opinio sed est sola divina voluntas quia sic prestat eternam nativitatem ut sic perpetue consumat eam in tali perfectione. Secunda dubitacio est qualis est ipsius felicitatis perpetuitas. Ad quod pono 3es propositiones. prima quod ista perpetuitas non est temporis perpetuitas probatur quia post omne tempus erit felicitatis perpetuitas ergo etc. minor quia post diem judicii erit eorum felicitas sed tunc non erit tempus probatur quia tempus est numerus motus celi sed post diem judicii non erit motus celi ergo. 2o sic talis felicitas erit supra celum ergo non mensuratur tempore ergo eius perpetuitas non est temporalis. Augustinus notum est quod ibi est et erit vere sunt et erunt dies bene tempore autem sunt et erunt in eorum empireo. Sed prima probatur per 7 libro physicorum de suo bono c. 6. Tempus non pertinet ad eas causas que supra celum sunt sed solum que sub celo sunt probantur demonstratur. 3o sic omne quod mensuratur tempore desinit esse desinente tempore. Secunda propositio est quod felicitatis perpetuitas non est eternitas ita quod proprie loquendo ipsa felicitas non debet dici eterna probatur primo quia omne quod mensuratur eternitate incommensuratur deitate probatur quia eternitas cum sit aliqua res increata esset eterna sequitur quod eternitas pro quo aliquid quod sit deus sed talis felicitas nec aliqua creatura potest mensurari deitate quia aliter esset deus creatura glorie. 2o Omne quod mensuratur eternitate est eternum sed nec quod mensuratur

tempore est temporale. Sed omne eternum caret principio et fine felicitas autem non caret principio glorie. 3o sic omne quod mensuratur eternitate est incorruptibile aliter sic haberet beatitudo autem per dei potenciam absoluta potest aliter se habere. Et si dicas quod quia salvator ait Hec est vita eterna Jo. 17 et Matthei 25. Ibunt justi in vitam eternam dico ibi non accipitur eternum stricte et proprie ut dicitur stringitur contra temporale et eviternum sed accipitur large scilicet pro eviterno perpetuo permanente. Tercia propositio est quod ista perpetuitas felicitatis est perpetuitas cuius possibile est et non esse perpetuo est perpetuitas eius mensuratur tamen consumatur in esse hoc est talis eius mensura ...

[remainder of column in heavily abbreviated script; partial reading:]

probatur quia non mensuratur tempore ut dictum est prima propositio quia non mensuratur eternitate ut dictum est 2a ergo mensuratur eviternitate probatur quia quod in aliquibus doctoribus plures mensure durationis aeque recte non inveniuntur quam tempus eternitas et evum ... secundum quod res mensuratur eternitate quod tempore quod evo ... Sed ubi notandum quod eviternitas sicut ...

... Tercia dubitacio est qualiter ipsa perpetuitas inest beatitudinem scilicet an est de racione beatitudinis an sit sibi accidentalis. Ad quod dicitur quod est de intrinseca racione beatitudinis probatur quod de intrinseca racione beatitudinis est quod sit finis omnium desideriorum et perfectio quod ipsa adepta cesset omnis alius appetitus ergo etc. quod includat suum appetitum quia ipsa habita nichil ultra desiderabile restat quietare autem naturaliter desiderat manere in bono perpetuo sed in anima sua est perpetuum ergo beatitudo est permanens

2 ar.

vel ppetuitate in sua rone includit Sz
q qz si pt g deus no possz separe
ppetuitate a felicitate ne pcuis erit bti-
tudine actu bti pz quia qz qdictam
iplicat sepac id a re qd e de sua
rony intrinseca sd q al separe ab hoie

Ad 2o

Ad 2o et dico q deus no pt sepac ppe-
tuitez a felicite sd nec pt sepac al
ab hoie ly bti pt timac feliatate
et hoc destruendo feliatez // Quantu

2m arti

ad 2m articlu pono qz vna s. q se-
curitas et mite gaudij no e de essen-
tia btius et pcuis no neccis requiritur ad
btinez pz pe qz ome qd neccio re-
quiritur ad btine aut e tamqz forma
ipius btius al tamqz obiu al tamqz
po essius al tamqz finis finians
al tamqz mensura patet ista de se
qz iste quatuor causis ponit cu mensura
rei pt pse pci quels ris si secu-
ritas et mite gaudij nllo pt spitare
neccio ad btine po no s tamqz for-
le qz forlis btdo forij stat i visio-
ne et fruicione et nllm hoz est
securitas ne tamqz obiu qz i solud
e deus vt patuit lio po q 3 qe 2
ne tamqz po elicitiva visionis pr
et fruicionis pz ne tamqz finis qz
ibi deus e finis ne tamqz mensura q
2oe actus securitatis gaudij hit pobiecto
actu fruicionis et visionis go qa no
qz ne e obiu in ipa btine n ipe
deus sz pz quis cu sit actus i flex
sup ipam fruicionem 3oe securitas
btius suppot ipam btinez go no
requiritur ad ipam btine neccio quia
no qz postius no e de cen pore
pz quis de se et de ia qoe pz q ps

3 qoz ar.

neua qonis e va // Sz q qz ar
3. pmoe ffelicitas opao optia sm
vtez pfectam includes ppetuitate quidd
qz aliaqn felix possit si mis qd
e f m vt deducat pho in ethicis
2o pte de essen btius e q sit
vltimata pfectio go de ron sua co-
cludit a pfo omez pnaciaz appona
go de ron sua qstitur ffcm irreprhle
et intrinsicale et pcuis includit ppe-
tuitate / 3oe viator i pnti h3 spez
d btine go in futo hebit ctitudinez
cuius notid e Et pz qa qz fidei su-
ccedit visio vl ctitudo. Ad

Ad 2a

et dico q omia ista arta bn pbant
q lato erit ppetua si no no pbat q
sit ncciu btm hre ching di ppetuitate
securitez // Quantum ad tciu articlu

3m arti

pono qoz ista s. ct ad integritate fe-
liatate vl potius ad feliatate integrate
requiritur actus ine creatae volutate pz
qz formalis btido hoie est actus ine
creatae volutate de hoc habes tres
pbaciones et tres obiectiones cu solu-
cionibus lio po q 3 et qoe pa 3des q

Ad prin

Dimitto / Ad arta aut in oppositu pncip
qoe fcm dico q clugt pillud dcm
intelligit q btissim i maxia pfco
btius est qd ctissim e ppt ista maxia
forte ingz extesiue et qd sz accipit
no actu ctitudinis si pobiecto q d
ipa ppetua ctinuat de qua hec ctido
e maxim quedda intecionis et illud
d maxim qd includit ad et adhuc
supaddit pt ista pfco includit pfcoz
intesionis. Et e finis q d libri de
pquo sit bndictus ipsed ploze dm

Explicaut questiones .4.
libror sentenciar Reuendi
Magri Michaelis de Bo-
nonia ordinis fratrum gloe
virginis marie de monte
Carmeli ffinite in die
xj milia virginu hora
xij p quedam fratrem
ordinis supa nominati
Anno domini millesimo
quadrigentesimotricesi
mooctauo. Suum

V

VI

Appellacio [illegible]